

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart la cumplettaziun dal Cudesch civil svizzer (Tschintgavla part: Dretg d'obligaziuns)

dals 30 da mars 1911 (versiun dal 1. da fanadur 2021)

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sunter avair gi invista da las missivas dal Cussegl federal dals 3 da mars 1905 e
dal 1. da zercladur 1909¹,*

concluda:

Emprima partiziun: Disposiziuns generalas

Emprim titel: L'origin da las obligaziuns

Emprim chapitel: Obligaziuns che resultan tras contract

Art. 1

A. Conclusiun
dal contract
I. Voluntad
concordanta
e vicendaivla
1. En general

1 Per far in contract èsi necessari che las partidas exprimian lur voluntad concordanta e vicendaivla.

2 Ella po vegnir manifestada expressivamain u taciturnamain.

Art. 2

2. Concernent
puncts secundars

1 Sche las partidas èn s'unidas davart tut ils puncts essenzials, vegni supponì che la resalva da puncts secundars na duaja betg impedir ch'il contract saja liant.

2 Sch'i n'è betg pussaivel da cuntanscher ina cunvegna concernent ils puncts secundars resalvads, ha il derschader da decider davart quels tenor la natira da la fatschenta.

3 Resalvadas restan las disposiziuns davart la furma dals contracts.

AS 27 317 e BS 2 199

¹ BBl 1905 II 1, 1909 III 725, 1911 I 845

II. Offerta ed acceptaziun
 1. Offerta cun termin per l'acceptaziun

Art. 3

¹ Tgi che fa ad in'otra persuna in'offerta per far in contract e fixescha in termin per l'acceptar, resta lià vi da questa offerta, fin ch'il termin è scadi.

² El è puspè liber d'agir, sch'il termin è scadi senza ch'el haja survegni ina decleraziun che l'offerta vegnia acceptada.

2. Offerta senza termin per l'acceptaziun
 a. Tranter persunas preschentadas

Art. 4

¹ Sche l'offerta vegn fatga ad ina persuna preschenta senza fixar in termin e sche questa offerta na vegn betg acceptada immediatamain da questa persuna, n'è l'offerent betg lià pli ditg.

² Sche las persunas contrahentas u sche lur persunas autorisadas sa servan persunalmain dal telefon, vala il contract sco contract ch'è vegnì fatg tranter persunas preschentadas.

b. Tranter persunas absentas

Art. 5

¹ Sche l'offerta vegn fatga ad ina persuna absenta senza fixar in termin, resta l'offerent lià fin al mument ch'el dastga spetgar l'arrivada da la risposta ch'è vegnida spedita a temp e confirm a l'urden.

² En quest connex dastga el premetter che sia offerta saja arrivada a temp.

³ Sche la decleraziun d'acceptaziun, ch'è vegnida spedita a temp, arriva tar l'offerent pir sunter quest termin, è el, sch'el na vul betg esser lià, obligà d'annunziar quai senza retard al speditur da la decleraziun.

3. Acceptaziun taciturna

Art. 6

Sch'i na po betg vegnir spetgada in'acceptaziun expressiva pervia da la natira da la fatschenta u pervia da las circumstanzas, vala il contract sco fatg, sche l'offerta na vegn betg refusada entaifer in termin adequat.

3a. Furniziun da chaussas betg empustadas

Art. 6a²

¹ La furniziun d'ina chaussa betg empustada n'è betg in'offerta.

² Il retschavider n'è betg obligà da trametter enavos la chaussa u da la tegnair en salv.

³ Sch'ina chaussa betg empustada è vegnida furnida evidentamain per sbagl, sto il retschavider infurmar il speditur.

² Integrà tras la cifra I da la LF dals 5 d'oct. 1990, en vigur dapi il 1. da fan. 1991 (AS 1991 846; BBl 1986 II 354).

Art. 7

4. Offerta
betg lianta,
offerta publica,
exposiziun

1 L'offerent na vegn betg lià, sch'el agiunta a l'offerta ina decleraziun, cun la quala i vegn refusada la responsabladad, u sch'ina tala resalva resulta tras la natira da la fatschenta u tras las circumstanzas.

2 La spediziun da tariffas, da glistas da pretschs e da chaussas sumegliantas n'è da princip betg in'offerta.

3 Percunter vala l'exposiziun da rauba cun indicaziun dal pretsch per regla sco in'offerta.

Art. 8

5. Offerta
publica e
concurrenzas

1 Tgi che offrescha ina recumpensa per ina prestaziun, saja quai cun in'offerta publica u cun ina concorrenza, sto pajar tala sco empermess.

2 Sch'el retira l'offerta avant che la prestaziun è vegnida furnida, ha el da prestar a quellas persunas che han fatg – pervia da l'offerta publica – expensas en buna fai ina indemnisaziun fin a maximalmain l'import da la recumpensa empermess, nun ch'el possa cumprovar ch'ellas na fissan betg stadas en cas da furnir la prestaziun.

Art. 9

6. Revocaziun
da l'offerta e da
l'acceptaziun

1 L'offerta vegn considerata sco sch'ella na fissa betg vegnida fatga, sche la retratga da tala arriva tar il destinatur avant u cun l'offerta u sche la retratga arriva posteriuramain tar il destinatur e vegn enconuschenta a tal, avant che quel haja preni enconuschientscha da l'offerta.

2 Il medem vala per la revocaziun da l'acceptaziun.

Art. 10

III. Cumenza-
ment da l'effect
d'in contract fatg
tranter persunas
absentas

1 Sch'in contract è vegnì fatg tranter persunas absentas, cumenzan ses effects il mument che la decleraziun da l'acceptaziun è vegnida spedita.

2 Sch'ina acceptaziun expressiva n'è betg necessaria, cumenzan ils effects dal contract cun la retschavida da l'offerta.

Art. 11

B. Furma
dals contracts
I. Premissa ed
impurtanza en
general

1 Contracts na dovran betg ina furma speziala per esser valaivels, nun che la lescha prescrivia ina tala.

2 Sch'i n'è betg disponi insatge auter davart l'impurtanza e davart l'effect d'ina furma che vegn prescritta da la lescha, vala il contract mo, sche questa furma vegn observada.

Art. 12

II. Furma scritta
 1. Furma
 prescritta
 da la lescha
 a. Impurtanza

Sche la lescha prescriba la furma scritta per in contract, vala questa prescripziun er per mintga midada dal contract, cun excepziun da disposiziuns complementarar ed accessoricas che na stattan betg en cuntradicziun cun il document.

Art. 13

b. Premissas

¹ In contract, per il qual la lescha prescriba la furma scritta, sto esser suttascrit da tut las personas che duain vegnir obligadas tras il contract.

² ...³

Art. 14

c. Suttascripziun

¹ La suttascripziun sto esser scritta cun agen maun.

² Ina reproducziun mecanica da l'atgna suttascripziun vegn renonuschida sco suffizienta mo là, nua ch'il diever d'ina tala è usità, en spezial sch'i sa tracta da suttascripziuns sin vaglias che vegnan emessas en grond dumber.

^{2bis} Il medem status giuridic sco l'atgna suttascripziun ha la signatura electronica qualifitgada cun in bul da temp qualifitgà tenor la Lescha federala dals 18 da mars 2016⁴ davart la signatura electronica. Resalvadas restan regulaziuns legalas u contractualas che divergeschan da quai.⁵

³ Per personas tschorvas è la suttascripziun mo alura lianta, sch'ella è vegnida legalisada u sch'i vegn cumprovà ch'ellas han gi enconuschientscha dal cuntegn dal document il mument ch'ellas han suttascrit quel.

Art. 15

d. Remplaz-
 zament da la
 suttascripziun

Sch'ina persuna na po betg suttascriber, èsi permess – cun resalva da las disposiziuns davart la cambiala – da remplazzar la suttascripziun cun in segn da maun legalisà u cun ina documentaziun publica.

³ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2003 davart la signatura electronica, cun effect dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 5085; BBl 2001 5679).

⁴ SR 943.03

⁵ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2003 davart la signatura electronica (AS 2004 5085; BBl 2001 5679). Versiun tenor la cifra II 4 da l'aggiunta da la LF dals 18 da mars 2016 davart la signatura electronica, en vigor dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 4651; BBl 2014 1001).

Art. 16

2. Furma
resalvada
en il contract

1 Sch'igl è vegnida resalvada ina furma speziala per in contract che n'è – tenor la lescha – betg lià vi d'ina furma, vegni supponì che las partidas na veglian betg esser obligadas avant che questa furma saja ademplida.

2 Sch'i sa tracta d'ina furma scritta senza indicaziuns pli precisas, valan las pretensiuns per la furma scritta ch'èn fixadas en la lescha.

Art. 17

C. Motiv da
l'obligaziun

La renconuschientscha d'in debit è valaivla, er sch'i na vegn betg inditgà in motiv da l'obligaziun.

Art. 18

D. Interpretaziun
dals contracts,
simulaziun

1 Per giuditgar in contract tant tenor la furma sco er tenor il cuntegn sto vegnir resguardada la voluntad reala e concordanta da las partidas e betg la denominaziun u l'expressiun incorrecta che vegn duvrada da las partidas per sbagl u cun l'intenziun da zuppentar la vaira natira dal contract.

2 Il debitor na po betg far l'objecziun da la simulaziun cunter terzas personas che han acquistà la pretensiun, sa fidond d'ina renconuschientscha en scrit dal debit.

Art. 19

E. Cuntegn
dal contract
I. Determinaziun
dal cuntegn

1 Il cuntegn dal contract po vegnir fixà libramain entaifer ils limits da la lescha.

2 Cunvegnas che divergeschan da las prescripziuns legalas èn mo admessas, nua che la lescha na fixescha betg prescripziuns nunmidablas e sche la divergenza na cuntrafa betg a l'urden public, a la buna moralà u a la personalitad giuridica.

Art. 20

II. Nunvalai-
vidad

1 In contract è nunvalaivel, sch'el ha in cuntegn ch'è nunpussaivel u illegal u sch'el cuntrafa a la buna moralà.

2 Sche la mancanza pertutga mo singulas parts dal contract, èn mo quellas nunvalaivlas, nun ch'ins possa supponer ch'il contract na fiss in summa betg vegnì fatg senza la part nunvalaivla.

Art. 21

III. Usura

1 En cas d'ina disproporziun evidenta tranter la prestaziun e la cuntraprestaziun en in contract ch'è vegnì fatg d'ina partida per explotar ina situaziun d'urgenza, la mancanza d'experiencia u il levsemm da

l'autra partida, po la partida violada declerar entaifer 1 onn ch'ella na sa tegnia betg vi dal contract e pretender enavos quai ch'è gia vegni prestà.

² Il termin dad 1 onn cumenza cun la conclusiun dal contract.

Art. 22

IV. Contract preliminar

¹ Cun in contract po vegnir fixada l'obligaziun da far in contract futur.

² Nua che la lescha prescriba – per proteger las personas contrahentas – ina tscherta furma per ch'il contract futur saja valaivel, vala quella furma er per il contract preliminar.

Art. 23

F. Mancanzas dal contract

I. Errur
1. Effect

Sch'ina persuna è stada en in'errur essenziala il mument ch'il contract è vegnì fatg, n'è quel betg liant per questa persuna.

Art. 24

2. Cas d'errur

¹ L'errur è essenziala en spezial en ils suandants cas:

1. sche la partida en errur ha vuli far in auter contract che quel, per il qual ella ha dà ses consentiment;
2. sche la voluntad da la partida en errur è stada drizzada sin in'autra chaussa u – sch'il contract è vegnì fatg cun resguard sin ina tscherta persuna – sin in'autra persuna che quella ch'ella ha declerà;
3. sche la partida en errur ha empermess ina prestaziun ch'è considerablamain pli gronda u sch'ella è sa laschada empermetter ina cuntraprestaziun ch'è considerablamain pli pitschna che quella ch'ella ha vuli en realitad;
4. sche l'errur ha pertutgà in tschert fatg ch'è vegnì considerà da la partida en errur da buna fai sco basa necessaria dal contract en las relaziuns commerzialas.

² L'errur n'è betg essenziala, sch'ella sa referescha mo al motiv per far il contract.

³ Sbagls simpels da calculaziun na fan betg ch'il contract è nunvalaivel. Els ston dentant vegnir curregids.

Art. 25

3. Errur che vegn fatga valair cunter la buna fai

1 I n'è betg admiss da sa referir ad in'errur, sche quai cuntrafa a la buna fai.

2 En spezial sto la partida en errur laschar valair il contract uschia sco ch'ella ha chapì quel, uschespert che l'autra partida va d'accord cun quai.

Art. 26

4. Errur per negligentscha

1 Sche la partida en errur, che na lascha betg valair il contract cunter sai, ha d'attribuir sia errur a sia atgna negligentscha, è ella obligada d'indemnisar il donn che resulta tras l'annulaziun dal contract, nun che l'autra partida haja enconuschì u avess stui enconuscher l'errur.

2 Il derschader po conceder ina indemnissaziun supplementara, sche quai è giustifitgà.

Art. 27

5. Transmissiun incorrecta

Sche l'offerta u sche l'acceptaziun è vegnida trasmessa incorrectamain tras in currier u en altra moda tar la conclusiun dal contract, vegnan applitgadas correspudentamain las prescripziuns davart l'errur.

Art. 28

II. Engion intenziunà

1 Sch'ina persuna contrahenta è vegnida surmanada da far in contract tras in engion intenziunà da l'autra persuna, n'è il contract betg liant per ella, e quai er, sche l'engion chaschunà n'è betg stà in engion essenzial.

2 L'engion intenziunà ch'è vegni fatg da terzas personas impedescha ch'il contract saja liant per la persuna engianada mo, sche l'autra persuna ha enconuschì u avess stui enconuscher l'engion il mument ch'il contract è vegni fatg.

Art. 29

III. Chaschunar tema
1. Conclusiun dal contract

1 Sch'ina persuna contrahenta ha fatg in contract sut l'influenza da tema ch'è vegnida chaschunada illegalmain tras l'autra partida u tras terzas personas, n'è quest contract betg liant per la persuna smanatschada.

2 Sche la smanatscha è vegnida fatga da terzas personas, sto la persuna smanatschada che na vul betg ademplir il contract pajar ina indemnissaziun a l'autra persuna, nua che quai è giustifitgà, sche quella n'ha ni enconuschì ni avess stui enconuscher la smanatscha.

Art. 30

2. Tema motivada

¹ La tema è motivada per la persuna smanatschada, sche quella sto supponer tenor las circumstanzas ch'ella u ch'ina persuna che stat datiers ad ella saja smanatschada cun in privel imminent e grond per il corp e per la vita, per l'onur u per la facultad.

² La tema ch'è vegnida chaschunada per far valair in dretg vegn re-guardada mo, sche la situaziun d'urgenza da la persuna smanatschada è vegnida duvrada per la sfurzar da conceder avantatgs smesirads.

Art. 31

IV. Aboliziun da las mancanzas tras l'approvaziun dal contract

¹ Sche la partida contrahenta ch'è vegnida influenzada tras error, tras engion u tras tema na communitgescha betg entaifer 1 onn a l'autra partida contrahenta ch'ella n'adempleschia betg il contract, u sch'ella na pretenda betg enavos ina prestaziun ch'è gia vegnida furnida, vala il contract sco approvà.

² En cas d'error ed en cas d'engion cumenza il termin il mument che l'error e che l'engion è vegnids scuvrids, en ils cas da tema il mument ch'igl è vegnì mess ina fin a questa tema.

³ Sch'in contract che n'è betg liant pervia d'engion u pervia da tema, vegn approvà, n'excluda quai betg senza auter il dretg da survegnir ina indemnisaziun.

Art. 32

G. Represchentanza

I. Cun autorisaziun

1. En general
a. Effect da la represchentanza

¹ Sch'ina persuna ch'è autorisada da represchentar in'autra persuna fa in contract en num da tala, survegn la persuna represchentada ils dretgs e las obligaziuns e betg la persuna represchentanta.

² Sche la persuna represchentanta n'ha betg dà da s'enconuscher sco tala, cur ch'il contract è vegnì fatg, survegn la persuna represchentada mo alura directamain ils dretgs e las obligaziuns, sche l'autra partida contrahenta ha stuì concluder da las circumstanzas ch'i sa tractia d'ina relaziun da represchentanza u sch'igl era ad ella tuttina, cun tge persuna ch'ella fetschia il contract.

³ Sche quai n'è betg il cas, dovri ina cessiun da la pretensiun u ina surigliada dal debit tenor ils princips che valan per quai.

Art. 33

b. Dimensiun da l'autorisaziun

¹ Uschenavant che l'autorisaziun da far acts giuridics en num d'ina altra persuna resulta tras relaziuns dal dretg public, sto ella vegnir giuditgada tenor las prescripziuns dal dretg public da la Confederaziun e dals chantuns.

² Sche questa autorisaziun vegn concedida tras in act giuridic, vegn sia dimensiun giuditgada tenor il cuntegn da quest act giuridic.

³ Sche la persuna che dat il plainpudair communitgescha il plainpudair a terzas persunas, sa giuditgescha sia dimensiun vers questas terzas persunas a norma da la communicaziun ch'è vegnida fatga.

Art. 34

2. Sin basa
d'in act giuridic
a. Limitaziun
e revocaziun

¹ In' autorisaziun ch'è vegnida concedida tras in act giuridic po vegnir limitada u revocada da tut temp da la persuna che ha dà il plainpudair, e quai senza pregiuditgar ils dretgs che pon resultar tras in' altra relaziun da dretg ch'exista tranter las partidas participadas, sco in contract individual da lavur, in contract social u ina incumbensa.⁶

² Sche la persuna che dat il plainpudair declera gia ordavant da renunziar a quest dretg, n'è quai betg valaivel.

³ Sche la persuna represchentada ha rendì explicitamain u effectivamain enconuschent il plainpudair, po ella far valair sia revocaziun cumpletta u parziala vers terzas persunas da buna fai mo, sch'ella las ha er communitgà questa revocaziun.

Art. 35

b. Influenza da la
mort, da l'inab-
lità d'agir e.u.v.

¹ Sch'i n'è betg fixà il cuntrari u sche quai na resulta betg tras la natira da l'act giuridic, extingua l'autorisaziun, ch'è vegnida concedida tras in act giuridic, cun la perdita da l'abiltad d'agir correspondent, cun il concurs, cun la mort u cun la decleraziun da spariziun da la persuna che dat il plainpudair u da la persuna che ha survegni il plainpudair.⁷

² Il medem effect ha la schliaziun d'ina persuna giuridica u d'ina societad ch'è inscritta en il register da commerzi.

³ Las pretensiuns persunalas vicendaivlas na vegnan betg pertutgadas da quai.

Art. 36

c. Restituziun
dal document
da plainpudair

¹ Sche la persuna che ha survegni in plainpudair ha retschavì in document da plainpudair, è ella obligada da restituir quest document u d'al depositar tar la dretgira, suenter ch'il plainpudair è extingui.

² Sche quai na vegn betg pretendì da la persuna che dat il plainpudair u da ses successurs legals, èn quels responsabels per ils donns ch'èn resultads a terzas persunas da buna fai.

⁶ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 1 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBl 1967 II 241).

⁷ Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (proteccziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2011 725; BBl 2006 7001).

d. Mument, a partir dal qual l'extincziun dal plainpudair s'effectuescha

Art. 37

¹ Uschè ditg che la persuna che ha survegnì in plainpudair n'ha nagina enconuschientscha da l'extincziun dal plainpudair, autoriseschan ed obligheschan ses acts la persuna che dat il plainpudair u ses successur legal, sco sch'il plainpudair existiss anc adina.

² Exceptads da quai èn ils cas, en ils quals las terzas personas avevan enconuschientscha da l'extincziun dal plainpudair.

Art. 38

II. Senza autorisaziun
1. Approvaziun

¹ Sch'ina persuna ha fatg in contract sco represchentanta, e quai senza esser autorisada da far quai, daventa la persuna represchentada mo alura creditura u debitura, sch'ella accepta il contract.

² L'otra persuna ha il dretg da pretender da la persuna represchentada ina decleraziun davart l'approvaziun entaifer in termin adequat e n'è betg pli liada, sche la persuna represchentada na declera betg entaifer quest termin ch'ella accepta il contract.

Art. 39

2. Refusa da l'approvaziun

¹ Sche l'approvaziun vegn refusada expressivamain u taciturnamain, po quella persuna che ha agì sco represchentanta vegnir obligada d'indemnisar il donn ch'è resultà tras l'annullaziun dal contract, nun ch'ella possa cumprovar che l'otra partida haja enconuschì u avess stui enconuscher la mancanza dal plainpudair.

² Sche la persuna represchentanta è la culpa, po il derschader conceder ina indemniziun supplementara, sche quai è giustifitgà.

³ En tut ils cas resta resalvada la pretensiun pervia d'enritgiment nungjustifitgà.

Art. 40

III. Resalva da prescripziuns spezialas

En quai che concerna il plainpudair da represchentants sco er d'organs da societads, da procurists sco er da mandataris restan resalvadas las prescripziuns spezialas.

Art. 40a⁸

H. Revocaziun
en cas da
fatschentas
al domicili ed en
cas da contracts
sumegliants
I. Champ
d'applicaziun

¹ Las suandantas disposiziuns èn applitgabras per contracts davart chaussas moviblas e davart prestaziuns da servetsch ch'èn destinadas per il diever persunal u famigliar dal client, sche:

- a. l'offerent da la rauba u da las prestaziuns da servetsch ha agi en il rom d'ina activitad professiunala u commerziala; e
- b. la prestaziun dal client surpassa 100 francs.

² Questas disposiziuns na valan betg per contracts d'assicuranza e per acts giuridics che vegnan concludids tras instituts da finanzas e tras bancas en il rom da contracts da servetschs finanziars existents tenor la Lescha federala dals 15 da zercladur 2018⁹ davart ils servetschs finanziars.¹⁰

³ Sche la capacitad da cumpra dals daners sa mida en moda essenziala, adatta il Cussegl federal correspondentamain l'import che vegn numnà en l'alinea 1 litera b.

Art. 40b¹¹

II. Princip

Il client po revocar sia proposta da far in contract u sia decleraziun d'acceptaziun, sche l'offerta è vegnida fatga:

- a.¹² a sia piazza da lavur, en locals d'abitar u en lur conturns directs;
- b. en meds da transport publics u sin vias e plazzas publicas;
- c. tar in'occurrenza da reclama ch'era colliada cun in'excursiun u cun in arranschament sumegliant;
- d.¹³ al telefon u sur meds cumparegliabels da la telecommunicaziun simultana a bucca.

⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 5 d'oct. 1990, en vigur dapi il 1. da fan. 1991 (AS 1991 846; BBl 1986 II 354).

⁹ SR 950.1

¹⁰ Versiun tenor la cifra I da l'agiunta da la LF dals 15 da zer. 2018 davart ils servetschs finanziars, en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2019 4417; BBl 2015 8901).

¹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 5 d'oct. 1990, en vigur dapi il 1. da fan. 1991 (AS 1991 846; BBl 1986 II 354).

¹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da zer. 1993, en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 3120; BBl 1993 I 805).

¹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

Art. 40c¹⁴

III. Excepziuns

Il client n'ha nagin dretg da revocaziun, sch'el:

- a. ha giavischà explicitamain las tractativas contractualas;
- b. ha dà sia decleraziun sin in stan da fiera u d'exposiziun.

Art. 40d¹⁵

IV. Obligaziun da l'offerent d'infirmar il client

¹ L'offerent sto infirmar il client en scrit u en in'otra furma che permetta ina cumprova tras text, davart il dretg da revocaziun sco er davart la furma e davart il termin da la revocaziun e sto communitgar ad el sia adressa.¹⁶

² Questas indicaziuns ston esser datadas e ston pussibilitar l'identificaziun dal contract.

³ Ellas ston vegnir transmessas al client uschia, ch'el las enconuscha, cur ch'el propona u accepta il contract.¹⁷

Art. 40e¹⁸V. Revocaziun
1. Furma e termin

¹ La revocaziun n'è suttamessa a nagina furma. La cumprova che la revocaziun haja gi lieu entaifer il termin, è chausa dal client.¹⁹

² Il termin da revocaziun importa 14 dis e cumenza, uschespert ch'il client:²⁰

- a. ha proponì u acceptà il contract; e
- b. ha survegnì enconuschientscha da las indicaziuns tenor l'artitgel 40d.

³ La cumprova dal termin, ch'il client ha survegnì enconuschientscha da las indicaziuns tenor l'artitgel 40d, è chausa da l'offerent.

¹⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 5 d'oct. 1990 (AS 1991 846; BBl 1986 II 354). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da zer. 1993, en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 3120; BBl 1993 I 805).

¹⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 5 d'oct. 1990 (AS 1991 846; BBl 1986 II 354). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da zer. 1993, en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 3120; BBl 1993 I 805).

¹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

¹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

¹⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 5 d'oct. 1990 (AS 1991 846; BBl 1986 II 354). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da zer. 1993, en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 3120; BBl 1993 I 805).

¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

²⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

⁴ Il termin è observà, sch'il client communitgescha sia revocaziun a l'offerent u surdat sia decleranza da revocaziun a la posta l'ultim di dal termin da revocaziun.²¹

Art. 40²²

2. Consequenzas ¹ Sch'il client ha revocà, ston las partidas restituir las prestaziuns ch'ellas han gia retschavì.

² Sch'il client ha gia duvrà la chaussa, debitescha el a l'offerent in tschains da locaziun adequat.

³ Sche l'offerent ha prestà in servetsch, sto il client indemnisar ad el las expensas tenor las disposiziuns davart il mandat (art. 402).

⁴ Il client na debitescha naginas autras indemnisasiuns a l'offerent.

Art. 40g²³

Segund chapitel: Obligaziuns che resultan tras acts illegals

Art. 41

A. Responsabladad en general
I. Premissas da la responsabladad

¹ Tgi che fa donn ad in'otra persuna illegalmain, saja quai cun intenziun u per negligientscha, è obligà d'indemnisar quest donn.

² Er tgi che chaschuna intenziunadamain donn ad in'otra persuna en ina moda che cuntrafa a la buna morala, è obligà d'indemnisar quest donn.

Art. 42

II. Fixaziun dal donn

¹ Tgi che pretenda l'indemnizaziun d'in donn, sto cumprovar quel.

² Il donn che na po betg vegnir inditgà en cifras ha il derschader da giuditgar tenor ses apprezzar, resguardond il curs ordinari da las chaussas e las mesiras che la persuna donnegiada ha prendi.

²¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

²² Integrà tras la cifra I da la LF dals 5 d'oct. 1990, en vigur dapi il 1. da fan. 1991 (AS 1991 846; BBl 1986 II 354).

²³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 5 d'oct. 1990 (AS 1991 846; BBl 1986 II 354). Aboli tras la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la cumpetenza en chaussas civilas, cun effect dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2355, BBl 1999 III 2829).

³ En cas dad animals che vegnan tegnids en il sectur chasan e che na vegnan betg tegnids per intents da facultad u per intents da gudogn pon ils custs da guariziun vegnir fatgs valair sco adequats per in donn, er sch'els surpassan la valur da l'animal.²⁴

Art. 43

III. Fixaziun da l'indemnisaziun

¹ Il gener e la dimensiun da l'indemnisaziun per il donn chaschunà vegnan fixads dal derschader, e quai resguardond tant las circumstanzas sco er la grevezza da la culpa.

^{1bis} Sch'in animal che vegn tegnì en il sectur chasan e che na vegn betg tegnì per intents da facultad u per intents da gudogn vegn blessà u mazzà, po il derschader tegnair adequatamain quint da la valur affec-tiva che quest animal ha gì per ses possessur u per ils confamigliars da tal.²⁵

² Sche l'indemnisaziun vegn fixada en furma d'ina renta, vegn il debi-tur obligà il medem mument da prestar ina garanzia.

Art. 44

IV. Motivs da reduziun

¹ Sche la persuna donnegiada ha dà ses consentiment a l'act don-negiant u sche circumstanzas, per las qualas ella è responsabla, han contribuì a crear u a pegiurar il donn u sche quellas circumstanzas han engrevgià en outra moda la posiziun da la persuna che sto pajar l'in-demnisaziun, po il derschader reducir l'obligaziun da prestar indemni-saziuns u deliberar la persuna che sto pajar l'indemnisaziun dal tutta-fatg da talas.

² Sch'ina persuna che sto pajar l'indemnisaziun e che n'ha chaschunà il donn ni intenziunadamain ni per greva negligientscha vegniss en ina situaziun d'urgenza, perquai ch'ella sto prestar ina indemnisaziun, po il derschader reducir l'obligaziun da prestar indemnisaziuns er per quest motiv.

Art. 45

V. Cas spezials

1. Mazzament e blessura corporala

a. Indemnisaziun en cas da mazzament

¹ Sch'in uman vegn mazzà, ston ils custs che vegnan chaschunads tras quai, en spezial ils custs da la sepultura, vegnir indemnisads.

² Sche la mort n'è betg entrada immediatamain, ston oravant tut er ve-gnir indemnisads ils custs che resultan tras l'emprova da guarir sco er tras ils dischavantatgs pervia da l'incapacitad da lavurar.

²⁴ Integrà tras la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 2002 (artitgel da princip concernent animals), en vigur dapi il 1. d'avr. 2003 (AS 2003 463; BBI 2002 4164 5806).

²⁵ Integrà tras la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 2002 (artitgel da princip concernent animals), en vigur dapi il 1. d'avr. 2003 (AS 2003 463; BBI 2002 4164 5806).

³ Sche autras personas han pers lur provedider pervia dal mazzament, sto er quest donn vegnir indemnissà.

Art. 46

b. Indemnisaziun
en cas da bles-
sura corporala

¹ En cas da blessura corporala ha la persuna blessada il dretg ch'ils custs sco er ch'ils dischavantatgs pervia da l'incapacità cumpletta u parziala da lavurar vegnian indemnissads, e quai resguardond l'engrevgiament dal progress economic.

² Sche las consequenzas da la blessura na pon betg vegnir constatadas cun ina segirezza suffizienta il mument che la sentenza vegn pronunziada, po il derschader resalvar per fin 2 onns – a partir dal di da la sentenza – che la sentenza vegnia midada.

Art. 47

c. Satisfacziun

Sch'in uman vegn mazzà e sch'el subescha blessuras corporalas, po il derschader – considerond las circumstanzas spezialas – attribuir a la persuna blessada u als confamigliars da la persuna mazzada ina summa da daners adequata sco satisfacziun.

Art. 48²⁶

2. ...

Art. 49²⁷

3. Violaziun da
la personalità

¹ Tgi che vegn violà illegalmain en sia personalità, ha il dretg da survegnir ina summa da daners sco satisfacziun, sche la grevvezza da la violaziun giustifitgescha quai e sche tala n'è betg vegnida fatga buna en outra moda.

² Empè u ultra da questa prestaziun po il derschader er fixar in'outra moda da satisfacziun.

Art. 50

VI. Responsa-
bladad da pliras
persunas

1. En cas
d'acts illegals

¹ Sche pliras personas han chaschunà comunablamain il donn, saja quai sco instigaders, sco auturs u sco cumplizis, èn ellas responsablas en moda solidarica vers la persuna donnegiada.

² Sche ed en tge dimensiun che las personas partecipadas pon prender regress ina cunter l'outra, vegn fixà dal derschader tenor ses apprezziar.

²⁶ Aboli tras l'art. 21 al. 1 da la LF dals 30 da sett. 1943 davart la concorrenza illoiala, cun effect dapi il 1. da mars 1945 (BS 2 95).

²⁷ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 16 da dec. 1983, en vigur dapi il 1. da fan. 1985 (AS 1984 778; BBl 1982 II 636).

³ Il cumplizi è responsabla per l'indemnisaziun mo alura e mo usche-navant ch'el ha survegni ina part dal gudogn u ha chaschunà in donn cun sia participaziun.

Art. 51

2. En cas da differents motivs giuridics

¹ Sche pliras personas èn responsablas per il medem donn vers ina persuna donnegiada per differents motivs giuridics, saja quai pervia d'ina act scumandà, pervia d'in contract u pervia d'ina prescripziun da lescha, vegn applitgada correspudentamain cunter ellas la disposiziun davart il regress tranter personas che han chaschunà communablamain il donn.

² En quest connex vegn il donn purtà en emprima lingia da quella persuna che l'ha chaschunà tras in act illegal, ed en ultima lingia da quella persuna ch'è responsabla – senza atgna culpa e senza in'obligaziun contractuala – tenor la prescripziun da lescha.

Art. 52

VII. Responsabladad en cas da defensiun legitima, en cas d'urgenza ed en cas d'agid a sasez

¹ Tgi che agescha en defensiun legitima giustifitgada na sto betg indemnisar il donn ch'el chaschuna a la persuna u a la facultad da l'agressur.

² Tgi che metta maun vi da la facultad estra per deviar da sai u d'ina altra persuna in privel u in donn che smanatscha, sto pajar ina indemnisaziun che vegn fixada dal derschader tenor ses apprezziar.

³ Tgi che procura per sia atgna protecziun cun l'intent da segirar in dretg giustifitgà, na sto betg pajar ina indemnisaziun, sche l'agid uffizial n'ha – tenor las circumstanzas dadas – betg pudì vegnir prestà a temp e sch'igl ha pudì vegnir impedi mo cun l'agid a sasez che ses dretg giaja a perder u possia vegnir fatg valair mo cun in engrevgiament essenzial.

Art. 53

VIII. Relaziun cun il dretg penal

¹ Sch'in derschader sto giuditgar davart la culpabilitad u davart la nunculpabilitad, davart la capacid u davart la nuncapacid da giuditgar, n'è el betg lià vi da las disposiziuns dal dretg penal davart l'abilitad da giuditgar u vi d'ina decleraziun d'innocenza pronunziada da la dretgira penala.

² Er la sentenza da la dretgira penala areguard il giudicament da la culpa ed areguard la determinaziun dal donn n'è betg lianta per il derschader civil.

Art. 54

B. Responsabladad da persunas che n'èn betg ablas da giuditgar

1 Il derschader po – per motivs da justia – condemnar er ina persuna che n'è betg abla da giuditgar e che ha chaschunà in donn, da pajar per part u cumplainamain ina indemnissaziun.

2 Sch'ina persuna ha pers temporarmain sia abilitad da giuditgar e sch'ella ha chaschunà in donn en quest stadi, sto ella pajar ina indemnissaziun per quest donn, nun ch'ella possia cumprovar che quest stadi saja entrà senza sia culpa.

Art. 55

C. Responsabladad dal patron d'in manaschi

1 Il patron d'in manaschi è responsabel per il donn che ses lavurants u che autras persunas auxiliarias chaschunan cun exequir lur activitads da servetsch u da fatschenta, nun ch'el possia cumprovar ch'el haja agì cun tut la premura che correspunda a las circumstanzas per evitar in donn da quest gener, u ch'il donn fiss entrà er senza questas mesiras da premura.²⁸

2 Il patron d'in manaschi po prender regress sin quella persuna che ha chaschunà il donn, uschenavant che questa persuna è sezza obligada da pajar l'indemnissaziun.

Art. 56

D. Responsabladad per animals
I. Obligaziun da prestar indemnissaziuns

1 Per il donn che vegn chaschunà tras in animal è quella persuna responsabla che tegna quest animal, nun ch'ella possia cumprovar ch'ella haja agì cun tut la premura che correspunda a las circumstanzas per tegnair e per survegliar l'animal, u ch'il donn fiss entrà er senza questas mesiras da premura.

2 Resalvà resta il regress, sche l'animal è vegni cutizzà d'ina outra persuna u da l'animal d'ina outra persuna.

3 ...²⁹

Art. 57

II. Impegnaziun da l'animal

1 Il possessur d'in bain immobigliar ha il dretg da tschiffar animals che tutgan a terzas persunas e che fan donn sin il bain immobigliar, da tegnair quels en fermanza per segirar sia pretensiun d'indemnissaziun e schizunt d'als mazzar, sche las circumstanzas giustifitgeschan quai.

²⁸ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 2 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBl 1967 II 241).

²⁹ Aboli tras l'art. 27 cifra 3 da la L da chatscha dals 20 da zer. 1986 (AS 1988 506, BBl 1983 II 1197).

² El è dentant obligà d'infurmar immediatamain il proprietari e – sch'el n'enconuscha betg questa persuna – da far tut il necessari per l'eruir.

Art. 58

E. Responsabladad dal proprietari d'ina ovra
I. Obligaziun da prestar indemnisaziuns

¹ Il proprietari d'in edifiz u d'ina altra ovra sto indemniser il donn che quests stabiliments chaschunan pervia da mancanzas da construcziun u pervia d'in mantegniment manglus.

² Il regress sin autras personas ch'èn responsablas vers el en questa chaussa resta resalvà.

Art. 59

II. Mesiras da segirezza

¹ Tgi che ha motivs da temair in donn tras in edifiz u tras in'ovra d'ina altra persuna po pretender dal proprietari ch'el prenda las mesiras necessarias per eliminar il privel.

² Resalvadas restan las ordinaziuns da la polizia per proteger personas e la proprietad.

Art. 59a³⁰

F. Responsabladad per clav cryptographicas

¹ Il titular d'ina clav criptografica, che vegn duvrada per producir signaturas u sigils electronics, è responsabel per donns che vegnan chaschunads a terzas personas, perquai che quellas èn sa fidadas d'in certificat reglamentà valaivel emess d'in purschider renconuschì da servetschs da certificaziun en il senn da la Lescha federala dals 18 da mars 2016³¹ davart la signatura electronica.

² La responsabladad croda, sch'il titular po render vardaivel d'avair prenda las mesiras da segirezza ch'èn stadadas necessarias e pretendiblas tenor las circumstanzas per evitar in abus da la clav criptografica.

³ Il Cussegl federal circumscriba las mesiras da segirezza en il senn da l'artitgel 2.

³⁰ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2003 davart la signatura electronica (AS 2004 5085; BBl 2001 5679). Versiun tenor la cifra II 4 da l'aggiunta da la LF dals 18 da mars 2016 davart la signatura electronica, en vigor dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 4651; BBl 2014 1001).

³¹ SR 943.03

Art. 60G. Surannaziun³²

¹ Il dretg sin indemniziun u sin satisfacziun surannescha suenter 3 onns quintà a partir dal di che la persuna donnegiada è vegnida a savair dal donn e da la persuna che sto pajar l'indemniziun u la satisfacziun, en mintga cas dentant suenter 10 onns quintà a partir dal di ch'il cumportament donnegiant ha gi lieu u è vegni terminà.³³

^{1bis} En cas dal mazzament d'in uman u en cas da blessuras corporalas surannescha il dretg sin indemniziun u sin satisfacziun suenter 3 onns quintà a partir dal di che la persuna donnegiada è vegnida a savair dal donn e da la persuna che sto pajar l'indemniziun u la satisfacziun, en mintga cas dentant suenter 20 onns quintà a partir dal di ch'il cumportament donnegiant ha gi lieu u è vegni terminà.³⁴

² Sche la persuna responsabla ha commess in malfatg tras ses cumportament donnegiant, surannescha il dretg sin indemniziun u sin satisfacziun – independentamain dals alineas qua survart – il pli baud cun l'entrada da la surannaziun da la persecuziun penala. Sche la surannaziun da la persecuziun penala n'entra betg pli en consequenza d'ina sentenza penala da l'emprima istanza, surannescha il dretg il pli baud 3 onns suenter la comunicaziun da la sentenza.³⁵

³ Sch'igl è vegnida stabilida ina pretensiun che sa basa sin in act illegal vers la persuna donnegiada, po quella persuna refuser d'ademplier questa pretensiun er, sche ses dretg che sa basa sin quest act illegal è surannà.

Art. 61H. Responsabladad da funcziunaris e d'employads publics³⁶

¹ Davart l'obligaziun da funcziunaris u d'employads publics d'indemnisar u da dar satisfacziun per il donn ch'els chaschunan cun exequir lur activitads uffizialas, pon la Confederaziun ed ils chantuns fixar – en lur legislaziun – disposiziuns divergentas.

² Per activitads commercialas da funcziunaris u d'employads publics na pon las disposiziuns da quest chapitel dentant betg vegnir midadas tras leschas chantunalas.

³² Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2003 davart la signatura electronica, en vigor dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 5085, BBl **2001** 5679).

³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigor dapi il 1. da schan. 2020 (AS **2018** 5343; BBl **2014** 235).

³⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigor dapi il 1. da schan. 2020 (AS **2018** 5343; BBl **2014** 235).

³⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigor dapi il 1. da schan. 2020 (AS **2018** 5343; BBl **2014** 235).

³⁶ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2003 davart la signatura electronica, en vigor dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 5085; BBl **2001** 5679).

Terz chapitel: Obligaziuns che resultan tras enritgiment nungiuistifitgà

Art. 62

A. Premissas
I. En general

¹ Tgi ch'è s'enritgi en moda nungiuistifitgada or da la facultad d'ina autra persuna, sto restituir l'enritgiment.

² Questa obligaziun vala en spezial, sch'ina persuna ha obtegni ina donaziun senza in motiv valaivel u pervia d'in motiv betg realisà u pervia d'in motiv ch'è crudà davent posteriuramain.

Art. 63

II. Pajament
d'in nundebit

¹ Tgi che paga voluntarmain in nundebit, po pretender enavos quai ch'el ha pajà mo, sch'el è en cas da cumprovar ch'el saja stà en in'errur davart l'obligaziun da pajar il debit.

² La pretensiun da restituziun è esclusa, sch'il pajament è vegnì fatg per cuvrir in debit surannà u per ademplier in'obligaziun morala.

³ Resalvada resta la pretensiun da restituir in nundebit pajà tenor il detg da scussiun e da concurs.

Art. 64

B. Dimensiun
da la restituziun
I. Obligaziun
da la persuna
enritgida

La restituziun na po betg vegnir pretendida, sche la persuna che ha survegnì il pajament n'è cumprovadamain betg pli enritgida il mument che la restituziun vegn pretendida, nun ch'ella haja dà davent l'enritgiment en mala fai u haja tuttina stui quintar da stuaier restituir il pajament.

Art. 65

II. Dretgs che
resultan tras
las expensas

¹ Il retschavider ha il dretg da survegnir ina indemnizaziun da las expensas necessarias e nizzaivlas, per las ultimas dentant, sch'el n'era betg en buna fai il mument dal retschaviment, mo fin a l'import da la plivalur ch'è anc stà avant maun il mument da la restituziun.

² Per autras expensas na po el betg pretender ina indemnizaziun, dastga dentant, sch'ina tala na vegn betg offerida ad el, puspè deducir da la chaussa – avant che restituir tala – las expensas ch'el ha fatg, usche-navant che quai sa lascha far senza donnegiar la chaussa sezza.

Art. 66

C. Exclusiun
da la restituziun

Quai ch'è vegnì dà cun ina intenziun illegala u immoralà na po betg vegnir pretendì enavos.

Art. 67

D. Surannaziun 1 Il dretg d'enritgiment surannescha 3 onns sunter che la persuna donnegiada ha survegni enconuschientscha da ses dretg, en mintga cas dentant 10 onns sunter il cumenzament da quest dretg.³⁷

2 Sche l'enritgiment consista d'ina pretensiu a la persuna donnegiada, po quella refuser d'ademplier questa pretensiu er, sch'il dretg d'enritgiment è surannà.

Segund titel: L'effect da las obligaziuns**Emprim chapitel: L'ademplement da las obligaziuns****Art. 68**

A. Princip
generals
I. Prestaziun
persunala

Il debitor è obligà d'ademplier persunalmain sia obligaziun mo, sch'il creditor vul ch'ella vegnia ademplita dal debitor sez.

Art. 69

II. Object da
l'ademplement
1. Pajament
parzial

1 Il creditor na sto betg acceptar in pajament parzial, sche l'entir debit è liquid e sch'il termin dal pajament è arrivà.

2 Sch'il creditor vul acceptar in pajament parzial, na po il debitor betg refuser da pagar la part dal debit ch'el ha renconuschì.

Art. 70

2. Prestaziun
indivisiblas

1 Sch'ina prestaziun indivisibla sto vegnir furnida a plirs crediturs, sto il debitor furnir questa prestaziun a tuts comunablamain, e mintga creditor po pretender che questa prestaziun vegnia furnida a tuts comunablamain.

2 Sch'ina prestaziun indivisibla sto vegnir furnida da plirs debiturs, è mintga debitor obligà da furnir tut la prestaziun.

3 Sch'i na resulta betg insatge auter tras las circumstanzas, po il debitor che ha cuntentà il creditor alura pretender dals auters debiturs ina indemnizaziun adequata, ed ils dretgs dal creditor cuntentà vegnan transferids ad el, sch'el ha insumma il dretg da pretender ina tala indemnizaziun.

³⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBl 2014 235).

Art. 71

3. Determinaziun
tenor il gener

¹ Sche la chaussa debitada è determinada mo tenor ses gener, ha il debitor il dretg da tscherner, uschenavant ch'i na resulta nagut auter tras la relaziun giuridica.

² El na dastga dentant betg offrir ina chaussa che ha ina qualidad che sa chatta sut la media.

Art. 72

4. Obligaziun
alternativa

Sche l'obligaziun da pajar il debit s'extenda sin pliras prestaziuns en quella maniera che mo l'ina u che mo l'autra duai vegnir pajada, ha il debitor il dretg da tscherner, uschenavant ch'i na resulta nagut auter tras la relaziun giuridica.

Art. 73

5. Tschains

¹ Sche l'obligaziun da pajar il debit s'extenda sin il pajament da tschains e sche lur autezza n'è betg determinada ni en in contract ni en la lescha ni tenor isanza, sto vegnir pajà in tschains annual da 5 per-tschient.

² I resta resalvà al dretg public da decretar disposiziuns cunter l'abus en ils fatgs dals tschains.

Art. 74

B. Lieu da
l'ademplement

¹ Il lieu da l'ademplement vegn determinà da las partidas tras la voluntad expressiva u tras la voluntad che po vegnir deducida da las circumstanzas.

² Nua ch'i n'è fixà nagut auter, valan ils suandants principis:

1. debits en daners ston vegnir pajads en quel lieu, nua ch'il creditor ha ses domicil il mument ch'il pajament sto vegnir fatg;
2. sch'i vegn debitada ina tscherta chaussa, sto quella vegnir surdada là, nua ch'ella sa chatta il mument ch'il contract è vegni fatg;
3. autras obligaziuns ston vegnir ademplidas en quel lieu, nua ch'il debitor ha gè ses domicil il mument che quellas èn naschidas.

³ Sch'il creditor mida ses domicil, al qual el po pretender che l'obligaziun vegnia ademplida, suenter che quella è naschida, e sch'i resulta tras quai ina grevizza considerabla per il debitor, ha quel il dretg d'ademplier l'obligaziun al domicil oriund.

Art. 75

C. Temp da l'adempliment
I. Obligaziun senza termin

Sch'il temp da l'adempliment n'è determinà ni tras contract ni tras la natira da la relaziun giuridica, po l'adempliment vegnir prestà e pretendi immediatamain.

Art. 76

II. Obligaziun sin termin
1. Termin mensil

¹ Sch'il termin è fixà per il cumenzament u per la fin d'in mais, sa tracti en quest connex da l'emprim u da l'ultim di dal mais.

² Sch'il termin è fixà per il mez d'in mais, vala il 15avel di da quest mais.

Art. 77

2. Auters terminis

¹ Sch'ina obligaziun u sch'in auter act giuridic duai vegnir adempli cun la scadenza d'in tschert termin suenter ch'il contract è vegni fatg, vala la suandanta regulaziun:

1. en cas ch'il termin è fixà tenor dis, vala l'ultim di dal termin, dentant senza quintar il di ch'il contract è vegni fatg, ed – en cas ch'il termin è fixà sin 8 u sin 15 dis – na vala betg il temp dad 1 u da 2 emnas, mabain dad 8 u da 15 dis cumplains;
2. en cas ch'il termin è fixà tenor emnas, vala quel di da l'ultima emna che correspunda cun ses num al di, ch'il contract è vegni fatg;
3. en cas ch'il termin è fixà tenor mais u tenor ina perioda che cumpiglia plirs mais (onn, mez onn, quart onn), vala quel di da l'ultim mais, dal qual la cifra correspunda al di ch'il contract è vegni fatg e – sche quest di manca en l'ultim mais – vala l'ultim di da quest mais.

La noziun «mez mais» vegn definida sco in temp da 15 dis che ston vegnir quintads sco ultims, sch'in termin vegn fixà per 1 u per plirs mais e mez.

² Da medema maniera vegn il termin calculà er, sch'el na cumenza betg il di ch'il contract è vegni fatg, mabain ad in'autra data.

³ Sche l'adempliment duai vegnir fatg entaifer in termin determinà, sto el vegnir fatg avant che quest termin scada.

Art. 78

3. Dumengias e firads

¹ Sch'il termin da l'ademplement u sche l'ultim di d'in termin croda sin ina dumengia u sin in auter firà ch'è reconuschì uffizialmain sco tal al lieu da l'ademplement³⁸, vala il proxim lavurdi sco di d'ademplement u sco ultim di da quest termin.

² Cunvegnas divergentas restan resalvadas.

Art. 79

III. Ademplement durant las uras da fatschenta

L'ademplement da l'obligaziun sto vegnir fatg ed acceptà il di fixà durant las uras da fatschenta usitadas.

Art. 80

IV. Prolungaziun dal termin

Sch'il termin ch'è fixà en il contract è vegnì prolungà, cumenza il nov termin – sch'i na resulta betg insatge auter tras il contract – l'emprim di suenter ch'il termin vegl è scadi.

Art. 81

V. Ademplement anticipà

¹ Sch'i na resulta betg in'otra voluntad da las partidas tras il cuntegn u tras la natira dal contract u tras las circumstanzas, po il debitor ademplier sia obligaziun gia avant il di da scadenza dal termin.

² El na dastga dentant betg deducir in sconto, nun ch'ina cunvegna u ch'ina isanza permettia quai.

Art. 82

VI. En cas da contracts bilaterals
1. Moda da l'ademplement

Tgi che vul pretender da l'otra partida l'ademplement d'in contract bilateral, sto gia avair adempli sia atgna obligaziun u sto offerir da l'ademplier, nun ch'el haja d'ademplier quella – confirm al cuntegn u confirm a la natira dal contract – pir pli tard.

Art. 83

2. Insolvenza d'ina partida

¹ Sch'ina partida n'è – en cas d'in contract bilateral – betg pli solventa, en spezial pervia da concurs, u sch'ella è vegnida impegnada senza success e sch'il dretg da l'otra vegn periclità tras quest peggiorament da la situaziun finanziaria, po la partida periclitada retegnair sia prestaziun uschè ditg, fin che la cuntraprestaziun è garantida en sia favur.

³⁸ Concernent il termin legal dal dretg federal e concernent ils termins che vegnan fixads da las autoritads confirm al dretg federal ha la sonda oz il medem status sco in firà reconuschì (art. 1 da la LF dals 21 da zer. 1963 davart il curs dals termins las sondas; SR 173.110.3).

² Sche questa garanzia na vegn betg prestada sin ses giavisch entaifer in termin adequat, po ella sa retrair dal contract.

Art. 84³⁹

D. Pajament
I. Valuta
dal pajais

¹ Debits en daners ston vegnir pajads cun meds da pajament legals en l'unitad monetara debitada.

² Sch'il debit sa cloma sin in'unitad monetara che n'è betg la valuta dal pajais, po la summa debitada tuttina vegnir pajada en la valuta dal pajais tenor sia valor il di da scadenza dal termin, sch'i n'è betg vegnì fixà – duvrend la noziun «valor efectiva» u in'aggiunta sumeglianta – ch'il contract stoppia vegnir adempli pled per pled.

Art. 85

II. Imputaziun
1. En cas d'in
pajament parzial

¹ In debitor po imputar in pajament parzial al chapital mo, sch'el n'è betg en retard cun ils tschains u cun ils custs.

² Sch'il creditor ha survegnì ina cauziun, in pegn u autras garantias per ina part da sia pretensiun, n'ha il debitor betg il dretg d'imputar in pajament parzial sin la part da la pretensiun ch'è garantida u ch'è garantida meglier.

Art. 86

2. En cas da
plirs debits
a. Tenor la
decleraziun dal
debitur u dal
creditor

¹ Sch'il debitor ha plirs debits tar il medem creditor, ha el il dretg da declerar tar il pajament, tge debit ch'el veglia pagar.

² Sch'i manca ina tala decleraziun, vegn il pajament quintà tar quel debit ch'il creditor ha inditgà en sia quittance, premess ch'il debitor na fetschia betg immediatamain opposiziun cunter quai.

Art. 87

b. Tenor
la lescha

¹ Sch'i n'è avant maun ni ina decleraziun valaivla davart il pajament ni ina indicaziun en la quittance, sto il pajament vegnir imputà al debit che scada, sch'i scadan plirs debits a quel debit, per il qual igl è vegnida fatga l'emprim ina scussion cunter il debitor, e sch'i n'è betg vegnida fatga ina scussion, al debit ch'è scadi sco emprim.

² Sch'ils debits èn scadids a medem temp, vegn l'imputaziun fatga en moda proporziunala.

³⁹ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 22 da dec. 1999 davart l'unitad monetara ed ils meds da pajament, en vigur dapi il 1. da matg 2000 (AS 2000 1144; BBl 1999 7258).

³ Sch'i n'è scadi nagin da plirs debits, vegn il pajament imputà al debit che porscha la garanzia la pli pitschna al creditor.

Art. 88

III. Quittanza e restituziun dal certificat da debit
1. Dretg dal debitur

¹ Il debitur che ha prestà in pajament ha il dretg da pretender ina quittance ed – en cas ch'il debit è pajà dal tuttatatg – er la restituziun dal certificat da debit u l'annullaziun da quel.

² Sch'i na vegn betg pajà tut il debit u sch'il certificat da debit cuntegna anc auters dretgs dal creditor, po il debitur pretender – ultra da la quittance – mo ch'il pajament vegnia remartgà sin il certificat da debit.

Art. 89

2. Effect

¹ Sch'i vegnan debitads tschains u autras prestaziuns periodicas, lascha la quittance che vegn dada senza resalvas per ina prestaziun posteriura supponer che las prestaziuns, ch'èn scadidas pli baud, sajan vegnidadas pajadas.

² Sch'i vegn dada ina quittance per in debit da chapital, vegni supponi che er ils tschains sajan vegnids pajads.

³ La restituziun dal certificat da debit al debitur lascha supponer ch'il debit saja pajà.

Art. 90

3. Nunpussai-vladad da la restituziun

¹ Sch'il creditor pretenda ch'il certificat da debit saja ì a perder, po il debitur pretender tar il pajament ch'il creditor decleria en in document public u en in document legalisà ch'il certificat da debit saja annullà e ch'il debit saja pajà.

² Resalvadas restan las disposiziuns davart l'annullaziun da vaglias.

Art. 91

E. Retard dal creditor
I. Premissa

Il creditor vegn en retard, sch'el refusa en moda nungiustificada d'acceptar la prestaziun che vegn offrìda ad el en moda correcta, u d'ademplier ils acts preparativs ch'èn sia chaussa e senza ils quals il debitur n'è betg en cas d'ademplier sias obligaziuns.

Art. 92

II. Effect
 1. En cas da prestaziuns materialas
 a. Dretg da depositar

1 Sch'il creditor sa chatta en retard, ha il debitor il dretg da depositar la chaussa debitada sin donn e cust dal creditor e da sa deliberar uschia da sia obligaziun.

2 Il lieu dal deposit sto vegnir fixà dal derschader. Rauba po dentant er vegnir depositada en in magasin senza ina disposiziun giudiziala.⁴⁰

Art. 93

b. Dretg da vender

1 Sch'in deposit n'è betg cunvegnet pervia da la natira da la chaussa u pervia dal gener dal manaschi, u sche la chaussa è en privel d'ir en malura u sch'ella chaschuna custs da mantegniment u custs considerabels per la metter en salv, po il debitor – sunter avoir fatg ordavant ina smanatscha e cun il consentiment dal derschader – laschar vender publicamain la chaussa e depositar il retgav.

2 Sche la chaussa ha in pretsch da bursa u da martgà u sch'ella ha ina pitschna valur cumpareglià cun ils custs, na sto la vendita betg vegnir fatga en moda publica ed ella po vegnir permessa dal derschader er senza ch'i vegnia fatga ordavant ina smanatscha.

Art. 94

c. Dretg da prender enavos

1 Il debitor ha il dretg da puspè prender enavos la chaussa depositada, uschè ditg ch'il creditor n'ha betg anc declerà d'acceptar quella u uschè ditg ch'in dretg da pegn n'è betg vegni aboli en conseguenza dal deposit.

2 Per il termin da la retratga entra la pretensiun puspè en vigur cun tut ses dretgs accessorics.

Art. 95

2. En cas d'autras prestaziuns

Sche l'obligaziun na concerna betg la furniziun d'ina chaussa, po il debitor – sch'il creditor è en retard – sa retrair dal contract tenor las disposiziuns davart il retard dal debitor.

Art. 96

F. Impediment da l'adempliment per auters motifs

Sch'ina obligaziun debitada na po betg vegnir ademplida vers il creditor ed er betg vers sia represchentanza per in auter motiv che ha da far cun la persuna dal creditor u pervia d'ina intschertezza davart il creditor, senza che quel saja la culpa da quest fatg, ha il debitor il dretg da far il deposit u da sa retrair dal contract, sco en cas dal retard dal creditor.

⁴⁰ Versiun tenor la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la competenzaa en chaussas civilas, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2355; BBl 1999 III 2829).

Segund chapitel: Las consequenzas, sche las obligaziuns na vegnan betg ademplidas

Art. 97

A. Nunadem-
pliment
I. Obligaziun
dal debitor
da prestar
indemnisaziuns
1. En general

¹ Sche l'obligaziun na po in summa betg vegnir ademplida u sch'ella na po betg vegnir ademplida en moda correcta, sto il debitor pajar ina indemnisaziun per il donn che vegn chaschunà tras quai, nun ch'el possia cumprovar ch'el n'haja nagina culpa.

² L'execuziun suttastat a las disposiziuns da la Lescha federala dals 11 avrigl 1889⁴¹ davart la scussiun ed il concurs ed a la Procedura civila dals 19 december 2008⁴² (PC).⁴³

Art. 98

2. Obligaziuns
da far u da betg
far insatge

¹ Sch'il debitor è obligà da far insatge, po il creditor – cun resalva da ses dretgs concernent l'indemnisaziun dal donn – sa laschar autorisar da far la prestaziun sin donn e cust dal debitor.

² Sch'il debitor è obligà da betg far insatge, sto el indemnisar il donn mo gia en il cas da cuntravenziun.

³ Il creditor po ultra da quai pretender ch'il stadi illegal vegnia eliminà e sa laschar autorisar d'eliminar quel sin donn e cust dal debitor.

Art. 99

II. Dimensiun
da la respon-
sablada e da
l'indemnisaziun
1. En general

¹ Il debitor è en general responsabel per mintga culpa.

² La dimensiun da la responsabladad sa drizza tenor la natira da la fatschenta e vegn giuditgada en moda main severa en spezial, sche la fatschenta n'aveva betg l'intenziun da procurar per in avantatg per il debitor.

³ Dal rest vegnan las disposiziuns davart la dimensiun da la responsabladad tar acts illegals applitgadas analogamain per giuditgar ils effects da sbagls contractuals.

Art. 100

2. Exclusion
da la respon-
sablada

¹ Ina convegna ch'è vegnida fatga ordavant per excluder la responsabladad en cas d'intenziun illegala u en cas da greva negligentscha è nunvalaivla.

⁴¹ SR 281.1

⁴² SR 272

⁴³ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

² Er ina renunzia – ch'è vegnida declerada ordavant – a la responsabladad en cas d'ina leva culpa po tenor l'appreziar dal derschader vegnir resguardada sco nunvalaivla, sche la persuna che renunzia è stada en il servetsch da l'autra persuna il mument che la decleraziun è vegnida fatga u sche la responsabladad resulta tras la gestiun d'in manaschi ch'è concessiunà da las autoritads.

³ Resalvadas restan las prescripziuns spezialas davart il contract d'assicuranza.

Art. 101

3. Responsabladad per persunas auxiliarias

¹ Tgi che lascha ademplir in'obligaziun u che lascha exequir in dretg che resulta tras ina relaziun da debit – er sche quai vegn fatg en moda legala – d'ina persuna auxiliara, d'in commember da la chasada u d'in lavurant, sto indemnisar a l'autra persuna il donn che la persuna auxiliara ha chaschunà exequind sia incumbensa.⁴⁴

² Questa responsabladad po vegnir limitada u abolida cun ina cunvegna che vegn fatga ordavant.

³ Sche la persuna che renunzia stat en il servetsch da l'autra persuna u sche la responsabladad resulta tras la gestiun d'in manaschi ch'è concessiunà da las autoritads, dastga la responsabladad vegnir refusada maximalmain per ils cas che resultan tras ina leva culpa.

Art. 102

B. Retard dal debitur
I. Premissa

¹ Sch'ina obligaziun è scadida, vegn il debitur mess en retard tras l'admoniziun dal creditor.

² Sche l'ademplant è vegni fixà sin in di determinà u sch'in tal di resulta en consequenza d'ina disditga ch'è stada resalvada e ch'è vegnida pronunziada en moda correcta, vegn il debitur mess en retard gia cun la scadenza da quest di.

Art. 103

II. Effect
1. Responsabladad per casualitad

¹ Sch'il debitur sa chatta en retard, sto el indemnisar il donn che resulta tras l'ademplant retardà ed è er responsabel per la casualitad.

² El po sa deliberar da questa responsabladad cun cumprovar ch'il retard saja succedì senza culpa da sia vart e che la casualitad avess pertutgà l'object da la prestaziun en moda dischavantiagiusa per il creditor er, sche l'ademplant fiss vegni fatg a temp.

⁴⁴ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 3 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBl 1967 II 241).

Art. 104

2. Tschains da retard
a. En general

¹ Sch'il debitor è en retard cun pajar in debit en daners, sto el pajar in tschains da retard da 5 pertschient per onn, er sch'ils tschains fixads en il contract importassan main.

² Sch'igl èn vegnids fixads en il contract tschains ch'èn pli auts che 5 pertschient, saja quai en moda directa u saja quai tras ina convegna d'ina provisiun periodica da banca, pon els vegnir pretendids er durant il temp da retard.

³ Nua ch'il sconto da banca ch'è usità al lieu surpassa 5 pertschient, pon vegnir mess a quint tranter commerziants ils tschains da retard en questa autezza.

Art. 105

b. En cas da tschains, da rentas e da donaziuns

¹ In debitor ch'è en retard cun il pajament da tschains, da rentas u d'ina summa regalada, sto pajar il tschains da retard pir a partir dal di che la scussiun cumenza u ch'il plant giudizial vegn inizià.

² Ina convegna cuntraria sto vegnir giuditgada tenor ils princips davart il chasti convenziunal.

³ Da tschains da retard na dastgan vegnir pretendids nagins tschains da retard.

Art. 106

3. Ulteriur donn

¹ Sch'il creditor ha subì in donn ch'è pli grond che quai ch'i vegn indemnità ad el tras ils tschains da retard, è il debitor obligà d'indemnizar er quest donn, nun ch'el cumprovia ch'el n'haja nagina culpa.

² Sche quest donn pli grond po vegnir giuditgà ordavant, po il derschauder fixar l'indemnizaziun gia en la sentenza davart la pretensiun principala.

Art. 107

4. Retratga ed indemnizaziun
a. Cun fixar in termin

¹ Sch'in debitor sa chatta en retard en cas da contracts bilaterals, ha il creditor il dretg da fixar in termin adequat per el per ademplir posteruramain l'obligaziun u da laschar fixar in tal termin tras l'autorità cumpetenta.

² Sche l'obligaziun na vegn er betg ademplida fin a quest termin, po il creditor anc adina purtar plant per cuntanscher l'adempliment e per survegnir ina indemnizaziun dal donn pervia dal retard; el po dentant er, sch'el fa quai immediatamain, declerar da vulair desister da la prestaziun posteriura ed ubain pretender ina indemnizaziun dal donn ch'è vegni chaschunà cun tralasar l'adempliment ubain sa retrair dal contract.

Art. 108b. Senza fixar
in termin

I n'è betg necessari da fixar in termin per l'adempliment posterieur:

1. sch'i resorta dal cumportament dal debitor ch'in tal termin fiss inutil;
2. sche la prestaziun è daventada inutila per il creditor pervia dal retard dal creditor;
3. sch'i resulta – tras il contract – l'intenziun da las partidas che la prestaziun stoppia vegnir fatga precis ad in tschert termin u fin ad in tschert termin.

Art. 109c. Effect da
la retratga

¹ Tgi che sa retira dal contract po refusar la cuntraprestaziun empermesa e pretender la restituziun da quella part ch'è gia vegnida prestada.

² Ultra da quai ha el il dretg da survegnir l'indemnisaziun dal donn ch'è naschi tras l'annullaziun dal contract, nun ch'il debitor possia cumprovar ch'el n'haja nagina culpa.

Terz chapitel:**Effects da las obligaziuns vers terzas personas****Art. 110**A. Cuntentada
d'ina terza
persuna

Uschenavant ch'ina terza persuna cuntenta ils dretgs d'in creditor, vegnan ils dretgs da tal transferids sin ella:

1. sch'ella cumpra liber ina chaussa ch'è vegnida impegnada per in debit ester, vi da la quala ella ha in dretg da proprietad u in dretg real limità;
2. sch'il debitor renda enonuschent al creditor che la persuna che paja duai surpigliar il post dal creditor.

Art. 111B. Contract sin
donn e cust d'ina
terza persuna

Tgi che empermetta ad in'autra persuna che la prestaziun vegnia furnida d'ina terza persuna è obligà d'indemnisar il donn che resulta, sche la prestaziun na vegn betg furnida.

Art. 112C. Contract a
favur d'ina terza
persuna
I. En general

¹ Sch'ina persuna che agescha en agen num è sa laschada empermetter ina prestaziun a favur d'ina terza persuna, ha ella il dretg da pretender che questa prestaziun vegnia furnida a la terza persuna.

² La terza persuna u sia successura legala po pretender persunalmain che l'obligaziun vegnia ademplida, sche quai è stada la voluntad da las duas autras partidas u sche quai corresponda a l'isanza.

³ En quest cas na po il creditor betg pli deliberar il debitor da sia obligaziun, uschespert che la terza persuna ha declerà al debitor da vulair far diever da ses dretg.

Art. 113

II. En cas d'ina assicuranza da responsabladad

Sch'in patrun è stà assicurà cunter las consequenzas da la responsabladad civila e sch'il lavurant n'ha betg pajà main che la mesadad da la premia, appartegnan ils dretgs che derivan da l'assicuranza exclusivmain al lavurant.

Terz titel: L'extincziun da las obligaziuns

Art. 114

A. L'extincziun dals dretgs accessorics

¹ Sch'ina pretensiu extingua perquai ch'ella è vegnida ademplida u per auters motivs, extinguan er tut ses dretgs accessorics sco en spezial cauziuns e dretgs da pegn.

² Tschains ch'èn gia scadids pon vegnir pretendids posteriuramain mo, sche quest dretg dal creditor è vegni concludì u sch'el po vegnir deducì da las circumstanzas.

³ Resalvadas restan las prescripziun spezialas davart il dretg da pegn fonsil, davart las vaglias e davart l'accomodament.

Art. 115

B. Annullaziun tras ina cunvegna

Ina pretensiu po vegnir annullada dal tuttafatg u parzialmain tras ina cunvegna senza ina furma speziala er, sch'ina tala è stada necessaria per constituer l'obligaziun u sch'ina tala è vegnida tschernida da las persunas contrahentas.

Art. 116

C. Novaziun
I. En general

¹ Il pajament d'in debit vegl tras la creaziun d'in debit nov na vegn betg supponi.

² En spezial na chaschuna la constituziun d'ina obligaziun da cambiala en connex cun in debit existent u l'emissiu d'in nov certificat da debit u da cauziun betg ina novaziun dal debit vertent, nun ch'i vegnia concludì insatge auter.

Art. 117

- II. Conto current
- 1 L'inscripziun dals singuls posts en in conto current na chaschuna betg ina novaziun.
 - 2 I sa tracta dentant d'ina novaziun, sch'il saldo è fatg ed approvà.
 - 3 Sch'igl existan garantias spezialas per in singul post, na vegnan quellas – cun resalva d'ina autra cunvegna – betg annulladas cun far e cun approvar il saldo.

Art. 118

- D. Reuniun
- 1 Sche las qualitads dal creditur e dal debitor sa reuneschan en ina persuna, vala la pretensiun sco extinguida tras reuniun.
 - 2 Sche questa reuniun vegn revocada, vala la pretensiun puspè.
 - 3 Resalvadas restan las prescripziuns spezialas davart il dretg da pegn funsil e davart las vaglias.

Art. 119

- E. Nunpussaivla-
dad d'ademplier
ina prestaziun
- 1 Sche l'ademplement d'ina pretensiun è daventà nunpussaivel pervia da circumstanzas, per las qualas il debitor n'è betg responsabel, vala la pretensiun sco extinguida.
 - 2 En cas da contracts bilaterals è il debitor ch'è vegnì deliberà uschia, responsabel per la cuntraprestaziun ch'el ha gia survegnì sco enritgiment nungustificà e perda la cuntrapretensiun che n'è betg anc vegnida ademplita.
 - 3 Exceptads èn ils cas, en ils quals la prescripziun da lescha u il cuntegn dal contract adossescha la ristga al creditur avant che l'obligaziun vegnia ademplita.

Art. 120

- F. Scuntrada
I. Premissa
1. En general
- 1 Sche duas personas debiteschan ina a l'autra summas da daners u outras prestaziuns ch'èn d'in gener equivalent, po mintga persuna scuntrar ses debit cun sia pretensiun, premiss che tuttas duas pretensiuns sajan scadidas.
 - 2 Il debitor po pretender la scuntrada, er sche sia cuntrapretensiun vegn contestada.
 - 3 Ina pretensiun surannada po vegnir scuntrada, sch'ella n'era betg anc surannada il mument ch'ella avess pudì vegnir scuntrada cun l'autra pretensiun.

Art. 121

2. En cas
da garanzia
- Il garant po refusar da cuntentar il creditur, uschenavant ch'il debitor principal ha il dretg da pretender la scuntrada.

Art. 122

3. En cas da contracts a favur da terzas persunas

La persuna ch'è s'obligada a favur d'ina terza persuna na po betg scuntrar quest debit cun pretensiuns che l'otra persuna la debitescha.

Art. 123

4. En cas da concurs dal debitor

En cas da concurs dal debitor pon ils creditor scuntrar lur pretensiuns, er sche quellas n'èn betg anc scadidas, cun pretensius ch'il concursit ha vers els.

² L'exclusiun u la contestaziun da la scuntrada en cas da concurs dal debitor suttastat a las prescripziuns dal dretg da scussiun e da concurs.

Art. 124

II. Effect da la scuntrada

¹ Ina scuntrada ha mo lieu, sch'il debitor dat d'enconuscher al creditor ch'ella veglia far diever da ses dretg da pretender ina scuntrada.

² Sche quai è capità, vegni supponì che la pretensiu e che la cuntrapretensiu sajan, uschenavant ch'ellas sa guliveschan, vegnidas pajadas gia il mument ch'ellas avessan pudì vegnir scuntradas.

³ Resalvadas restan las isanzas spezialas concernent ils contos currentes commerzialis.

Art. 125

III. Cas d'exclusiun

Cunter la veglia dal creditor na pon betg vegnir pajadas tras scuntrada:

1. obligaziuns per restituir u per indemnisar chaussas ch'èn vegnidas depositadas, privadas illegalmain u retegnidas cun malart;
2. obligaziuns, da las qualas la natira pretenda ch'ellas vegnian ademplidas effectivamain vers il creditor, sco dretgs d'aliments e dabuns da salari ch'èn absolutamain necessaris per il mantegniment dal creditor e da sia famiglia;
3. obligaziuns a favur da la communitad che resultan tras il dretg public.

Art. 126

IV. Renunzia

Il debitor po renunziar gia ordavant a la scuntrada.

Art. 127

G. Surannaziun
I. Termins
1. 10 onns

Suenter 10 onns suranneschan tut las pretensiuns, per las qualas il dretg civil federal na dispoña betg insatge auter.

Art. 128

2. 5 onns

Suenter 5 onns suranneschan las pretensiuns:

1. per tschains da locaziun, da fittanza e da chapital sco er per autras prestaziuns periodicas;
2. per furniziuns da victualias, per la dunsena e per debits d'ustaria;
- 3.⁴⁵ per lavurs da mastergn, per la vendita da rauba en detagl, per tractaments dal medi, per lavurs professiunalas d'advocats, d'agents da dretg, da procuraturs, da notars sco er per relaziuns da lavur da lavurants.

Art. 128^{a46}

2a. 20 onns

Pretensiuns sin indemnissaziun u sin satisfacziun pervia da blessuras corporalas u pervia dal mazzament d'in uman en consequenza d'in sbagli contractual suranneschan suenter 3 onns quintà a partir dal di che la persuna donnegiada è vegnida a savair dal donn e da la persuna che sto pajar l'indemnissaziun u la satisfacziun, en mintga cas dentant suenter 20 onns quintà a partir dal di ch'il cumportament donnegiant ha gi lieu u è vegnì terminà.

Art. 129

3. Invariabladad
dals termins

Ils termins da surannaziun che vegnan menziunads en quest titel na pon betg vegnir midads tras ina disposiziun da las personas participadas.

Art. 130

4. Cumenzament
da la surannaziun
a. En general

¹ La surannaziun cumenza cun la scadenza da la pretensiun.

² Sche la scadenza da la pretensiun dependa d'ina disditga, cumenza la surannaziun cun il di che la disditga po vegnir fatga.

⁴⁵ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 4 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS **1971** 1465; BBl **1967** II 241).

⁴⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS **2018** 5343; BBl **2014** 235).

Art. 131

b. En cas da prestaziuns periodicas

¹ En cas da rentas vitalizias u da prestaziuns periodicas sumegliantas cumenza la surannaziun per l'entira pretensiun il mument che l'emprima prestaziun retardada scada.

² Sche l'entira pretensiun è surannada, èn quai er las singulas prestaziuns.

Art. 132

5. Calculaziun dals termins

¹ Tar la calculaziun da la surannaziun na vegn il di che la surannaziun cumenza betg quintà, e la surannaziun vegn resguardada sco terminada pir, cur che l'ultim di dal termin è passà senza ch'i saja vegnì fatg diever da la surannaziun.

² Dal rest valan las prescripziuns per calcular il termin da l'adempliment er per la surannaziun.

Art. 133

II. Effect per ils dretgs accessorics

Cun la pretensiun principala suranneschan er ils tschains che resultan tras questa pretensiun ed ils auters dretgs accessorics.

Art. 134

III. Impediment e suspensiun da la surannaziun

¹ La surannaziun na cumenza betg e vegn suspendida, sch'ella ha gia cumenzà:

1.⁴⁷ per pretensiuns dals uffants vers lur geniturs fin a la maiorenità dals uffants;

2.⁴⁸ per pretensiuns da la persuna inabla da giuditgar cunter la persuna che ha il mandat preventiv, uschè ditg che quest mandat è valaivel;

3. per pretensiuns dals conjugals in cunter l'auter durant lur lètg;

3bis.⁴⁹ per pretensiuns da partenarias registradas e da partenaris registrads in cunter l'auter durant lur partenadi registrà;

⁴⁷ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 20 da mars 2015 (mantegniment dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2015 4299; BBI 2014 529).

⁴⁸ Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (protezioni da creschids, dretg da personas e dretg dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2011 725; BBI 2006 7001).

⁴⁹ Integrà tras la cifra 11 da l'aggiunta da la L da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBI 2003 1288).

- 4.⁵⁰ per pretensiuns dals lavurants che vivan en la medema chasada cun il patrun, vers quel durant la relaziun da lavur;
5. uschè ditg ch'il debitor ha in dretg da giudida vi da la pretensiun;
- 6.⁵¹ uschè ditg ch'ina pretensiun na po betg vegnir fatga valair davant ina dretgira per motivs objectivs;
- 7.⁵² per pretensiuns dal testader u cunter il testader, durant l'inventari public;
- 8.⁵³ durant discurs d'enclegientscha, durant ina procedura da mediaziun u durant autras proceduras che han l'intent da reglar dispitas sin via extragiudiziala, uschenavant che las partidas fixeschan quai en scrit.
- ² Sch'il di che questas relaziuns van a fin è passà, cumenza la surannaziun u – sch'ella aveva gia cumenzà – cuntinuescha ella.
- ³ Resalvadas restan las prescripziuns spezialas davart il dretg da scussiu e da concurs.

Art. 135

IV. Interrupziun da la surannaziun
1. Motivs da l'interrupziun

La surannaziun vegn interrutta:

1. sch'il debitor renconuscha la pretensiun, en spezial cun pajar tschains e ratas sco er cun dar in pegn u ina cauziu;
- 2.⁵⁴ tras scussiu, cun purtar plant u cun far objecziun davant ina dretgira u davant ina dretgira da cumpromiss sco er tras ina intervenziun en cas da concurs u tras ina citaziun ad in'emprova da mediaziun uffiziala.

⁵⁰ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 5 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBl 1967 II 241).

⁵¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBl 2014 235).

⁵² Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBl 2014 235).

⁵³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBl 2014 235).

⁵⁴ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

2. Effect da l'interrupziun tranter cunobligads

Art. 136⁵⁵

¹ Sche la surannaziun cunter in debitor solidaric u cunter il cundebitur d'ina prestaziun indivisibla vegn interrutta, vala quai er per ils auters cundebiturs, uschenavant che l'interrupziun resulta d'ina acziun dal debitor.

² Sche la surannaziun cunter il debitor principal è interrutta, è quai er il cas cunter il garant, uschenavant che l'interrupziun resulta d'ina acziun dal debitor.

³ Percunter na vala l'interrupziun cunter il garant betg cunter il debitor principal.

⁴ L'interrupziun cunter l'assicurader vala er cunter il debitor e vice-versa, uschenavant ch'in dretg da pretensiun direct exista cunter l'assicurader.

Art. 137

3. Cumenzament d'in nov termin
a. En cas da renconuschientscha e da sentenza

¹ Cun l'interrupziun cumenza la surannaziun da nov.

² Sche la pretensiun vegn renconuschida cun emetter in document u constatada tras la sentenza dal derschader, dura la nova surannaziun adina 10 onns.

Art. 138

b. En cas d'acts dal creditor

¹ Sche la surannaziun vegn interrutta tras in plant u tras in'objecziun, cumenza ella da nov en il decurs da la disputa giuridica cun mintga act giudizial da las partidas e cun mintga disposiziun u decisiun dal derschader.⁵⁶

² Sche l'interrupziun vegn chaschunada tras ina scussiu, cumenza la surannaziun da nov cun mintga act da scussiu.

³ Sche l'interrupziun vegn chaschunada tras ina intervenziun en cas da concurs, cumenza la nova surannaziun il mument che la pretensiun po puspè vegnir fatga valair tenor il dretg da concurs.

⁵⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS **2018** 5343; BBl **2014** 235).

⁵⁶ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS **2010** 1739; BBl **2006** 7221).

Art. 139⁵⁷

V. Surannaziun
dal dretg da
regress

Sche plirs debiturs èn responsabels solidaricamain, surannescha il dretg da regress da quel debitur, che ha indemnissà il creditor, suenter 3 onns quintà a partir dal ch'el ha indemnissà il creditor e ch'el enconuscha il cundebitor.

Art. 140

VI. Surannaziun
en cas da dretg
da pegn movibel

Tras l'existenza d'in dretg da pegn movibel na vegn la surannaziun d'ina pretensiun betg esclusa. Sch'ella cumenza, n'impedescha quai betg il creditor da far valair il dretg da pegn.

Art. 141

VII. Renunzia
a l'objecziun
da prescripziun⁵⁸

¹ Il debitur po renunziar d'inoltrar l'objecziun da prescripziun per mintgamai maximalmain 10 onns quintà a partir dal cumenzament da la surannaziun.⁵⁹

^{1bis} La renunzia sto vegnir fatga en scrit. Mo l'utilisader da cundiziuns generalas da fatschenta po renunziar en quellas d'inoltrar l'objecziun da prescripziun.⁶⁰

² La renunzia d'in debitur solidaric na po betg vegnir opponida cunter ils ulteriurs debiturs solidarics.

³ Il medem vala tranter plirs debiturs d'ina prestaziun indivisibla e per il garant en cas da la renunzia dal debitur principal.

⁴ La renunzia tras il debitur po vegnir opponida cunter l'assicurader e viceversa, uschenavant ch'in dretg da pretensiun direct exista cunter l'assicurader.⁶¹

Art. 142

VIII. Far valair
la surannaziun

Il derschader na dastga betg resguardar d'uffizi la surannaziun.

⁵⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBI 2014 235).

⁵⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBI 2014 235).

⁵⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBI 2014 235).

⁶⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBI 2014 235).

⁶¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBI 2014 235).

Quart titel: Relaziuns spezialas tar obligaziuns

Emprim chapitel: La solidaritad

Art. 143

A. Debit
solidaric
I. Origin

¹ La solidaritad tranter plirs debiturs nascha, sch'els decleran da vulair esser mintgin dad els persunalmain responsabel vers il creditor per ademplir l'entir debit.

² Senza ina tala decleraziun da voluntad nascha la solidaritad mo en ils cas che vegnan determinads da la lescha.

Art. 144

II. Relaziun
tranter debitur
e creditor

1. Effect

a. Responsabladad dals debiturs

¹ Il creditor po pretender da tut ils debiturs solidarics tenor sia tscherna mintgamai mo ina part u l'entira obligaziun.

² Tut ils debiturs restan uschè ditg obligads, fin che l'entira pretensiun è pajada.

Art. 145

b. Objecziuns
dals debiturs

¹ In debitur solidaric po far cunter il creditor mo talas objecziuns che resultan u tras sia relaziun persunala cun il creditor, tras l'origin comunabel u tras il cuntegn da l'obligaziun solidarica.

² Mintga debitur solidaric daventa responsabel vers ils auters debiturs, sch'el na fa betg valair quellas objecziuns, da las qualas tuts han comunablmain il dretg.

Art. 146

c. Act persunal
d'in debitur

In debitur solidaric na po, uschenavant che quai n'è betg fixà autramain, betg engrevgiar la situaziun dals auters cun ses act persunal.

Art. 147

2. Extincziun dal
debit solidaric

¹ Uschenavant ch'in debitur solidaric ha cuntentà il creditor tras pajament u tras scuntrada, èn deliberads er ils auters.

² Sch'in debitur solidaric vegn deliberà senza ch'il creditor saja vegni cuntentà, ha la deliberaziun ses effect vers ils auters mo uschenavant che las circumstanzas u che la natira da l'obligaziun giustifitgeschan quai.

Art. 148

III. Relaziun
tranter ils debi-
turs solidarics

1. Participaziun

¹ Sch'i na resulta nagut auter tras la relaziun giuridica tranter ils debiturs solidarics, sto mintgin dad els surpigliar ina part eguala dal pajament ch'è vegni fatg al creditor.

2 Sch'in debitor solidaric paja dapli che sia part, po el prender regress sin ses cundebiturs per l'import ch'el ha pajà dapli.

3 Quai che na po betg vegnir obtegnì d'in cundebitur, ston ils auters pajar en parts egualas.

Art. 149

2. Transiziun
dals dretgs dals
creditors

1 Ils dretgs dal creditor vegnan transferids sin il debitor solidaric che ha il dretg da prender regress, e quai en quella dimensiun ch'el ha cuntentà il creditor.

2 Il creditor è responsabel, sch'el meglierescha la situaziun giuridica d'in debitor solidaric sin donn e cust dals auters.

Art. 150

B. Pretensiun
solidarica

1 La solidaritad tranter plirs creditors nascha, sch'il debitor declera da dar a mintgin singul il dretg da pretender il pajament da l'entira pretensiun, sco er en ils cas che vegnan determinads da la lescha.

2 Sche la prestaziun vegn pajada ad in dals creditors solidarics, deliberescha quai il debitor vers tuts.

3 Il debitor po tscherner, a tgenin dals creditors solidarics ch'el vul pajar, uschè ditg ch'el n'è betg vegnì clamà avant dretgira d'in dad els.

Segund chapitel: Las cundiziuns

Art. 151

A. Cundiziun
suspensiva
I. En general

1 In contract sto vegnir resguardà sco cundiziunà, sche sia obligaziun vegn fatga dependenta dal fatg ch'in eveniment intschert entria.

2 Per il cumenzament da l'effect è decisiv il mument che la cundiziun vegn ademplida, premess ch'i na stoppia betg vegnir concludì che las partidas hajan in'otra intenziun.

Art. 152

II. Durant che
las cundiziuns
èn pendentas

1 La persuna ch'è obligada cundiziunadamain na dastga – uschè ditg che la cundiziun è pendentà – interprender nagut che pudess impedir che sias obligaziuns vegnian ademplidas correctamain.

2 Sche ses dretgs èn periclitads ha la persuna ch'è autorisada cundiziunadamain il dretg da pretender las medemas mesiras da segiranza, sco sche sia pretensiun fiss nuncundiziunada.

3 Disposiziuns che vegnan prendidas durant che la cundiziun è pendentà scadan mo, cur che la cundiziun vegn ademplida, sch'ellas pericliteschan ses effect.

Art. 153

III. Profit che vegn fatg en il fratemp

¹ Sche la chaussa empermessà è vegnida surdada al creditur avant l'ademplant da la cundiziun, po el, cur che la cundiziun vegn ademplantada, salvar il profit ch'è vegni fatg en il fratemp.

² Sche la cundiziun na vegn betg ademplantada, sto el restituir il profit ch'è vegni fatg.

Art. 154

B. Cundiziun schlianta

¹ In contract, dal qual la schliaziun è vegnida fatga dependenta da l'ademplant d'ina cundiziun, perda sia vigur il mument che questa cundiziun vegn ademplantada.

² In effect retroactiv na datti per regla betg.

Art. 155

C. Prescripziuns comunablas
I. Ademplant da la cundiziun

Sche la cundiziun premetta in act d'ina da las personas contrahentas, il qual na dependa betg da la personalitad da questa persona, po ella vegnir ademplantada er da ses ertavels.

Art. 156

II. Impediment cunter la buna fai

Ina cundiziun vala sco ademplantada, sche ses ademplant è vegni impediment d'ina da las partidas cunter la buna fai.

Art. 157

III. Cundiziuns scumandadas

Sch'ina cundiziun vegn fixada cun l'intenziun da promover in act illegal u immoral u ina omissiun illegala u immoralà, è il dretg cundiziunà nunvalaivel.

**Terz chapitel:
Cauziun e chaparra penala. Deducziuns dal salari. Chasti convenziunal**

Art. 158

A. Cauziun e chaparra penala

¹ La chaparra che vegn dada a chaschun da la conclusiun d'in contract vala sco cauziun e betg sco chaparra penala.

² Nua ch'il contract u nua che l'isanza locala na dispona betg autramain, resta la cauziun tar il retschavider, senza ch'ella vegnia deducida da ses dretg.

³ Sch'igl è vegnida concludida ina chaparra penala, po il pajader sa retrair dal contract renunziand a l'import pajà ed il retschavider pajond l'import dubel.

Art. 159⁶²

B. ...

Art. 160

C. Chasti
convenzional
I. Dretg
dal creditor
1. Relaziun
tranter il chasti
e l'adempliment
dal contract

¹ Sch'igl è vegnì concludì in chasti convenziunal per il cas ch'in contract na vegnia betg ademplì u na vegnia betg ademplì en moda correcta, ha il creditor – en cas ch'i mancan autras cunvegns – mo il dretg da pretender ubain l'adempliment ubain il chasti.

² Sche quest chasti è vegnì concludì per il cas ch'il termin da l'adempliment u ch'il lieu da l'adempliment na vegn betg resguardà, po el vegnir pretendì – ultra da l'adempliment dal contract –, uschè ditg ch'il creditor na renunzia betg expressivamain a l'adempliment u accepta quel senza resalvas.

³ Al debitor resti resalvà da cumprovar ch'el haja il dretg da sa retrair dal contract suenter avair pajà il chasti concludì.

Art. 161

2. Relaziun
tranter il chasti
ed il donn

¹ Il chasti convenziunal è scadì, er sch'i n'ha dà nagin donn per il creditor.

² Sch'il donn subì surpassa l'import dal chasti, po il creditor pretender l'import supplementar mo, uschenavant ch'el po cumprovar ina culpa da vart dal debitor.

Art. 162

3. Scadenza
da pajaments
parzials

¹ La cunvegna che pajaments parzials duajan restar tar il creditor en cas da la retratga dal contract, sto vegnir giuditgada tenor las prescripziuns davart il chasti convenziunal.

² ...⁶³

Art. 163

II. Autezza,
nunvalaivladad
e reduenziun
dal chasti

¹ Las partidas pon fixar libramain l'import dal chasti convenziunal.

² El na po betg vegnir pretendì, sch'el duai rinforzar ina cunvegna illegala u immoralà e – en cas ch'i mancan autras cunvegns – sch'i n'è betg pussaivel da l'ademplir pervia d'ina circumstanza che na po betg vegnir responsada dal debitor.

⁶² Aboli tras la cifra II art. 6 cifra 1 da la LF dals 25 da zer. 1971, cun effect dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBl 1967 II 241).

⁶³ Aboli tras la cifra II 1 da l'aggiunta 2 da la LF dals 23 da mars 2001 davart credits da consum, cun effect dapi il 1. da schan. 2003 (AS 2002 3846; BBl 1999 III 3155).

³ Chastis convenziunals sproporziunads ha il derschader da reducir tenor ses apprezziar.

Tschintgavel titel:

La cessiun da pretensiuns e la surpigliada da debits

Art. 164

A. Cessiun da pretensiuns
I. Premissas
1. Cessiun voluntara
a. Admissibladad

¹ Il creditor po ceder sia pretensiun ad in'otra persuna senza il consentiment dal debitor, sche ni la lescha ni ina convegnia ni la natira da la relaziun giuridica na s'oppona cunter quai.

² Cunter terzas persunas che han acquistà la pretensiun, sa fidond d'ina renconuschientscha en scrit dal debitor che na cuntegna betg in scumond da cessiun, na po il debitor betg opponer cun l'objecziun che la cessiun saja vegnida esclusa tras ina convegnia.

Art. 165

b. Furma dal contract

¹ La cessiun è mo valaivla, sch'ella è vegnida fixada en scrit.

² L'obligaziun da far in contract da cessiun na dovra betg ina furma speziala.

Art. 166

2. Transferiment pervia d'ina lescha e pervia d'ina sentenza giudiziala

Sche la lescha u sch'ina sentenza giudiziala fixescha ch'ina pretensiun vegnia transferida ad in'otra persuna, vala quest transferiment er vers terzas persunas, senza che quai basegnia ina furma speziala u er mo ina decleraziun da voluntad dal creditor vertent.

Art. 167

II. Effect da la cessiun
1. Posiziun dal debitor
a. Pajament en buna fai

In debitor è deliberà valaivlamain, sch'el fa – avant che la cessiun al è vegnida annunziada dal cedent u da l'acquistader – il pajament en buna fai a l'anteriur creditor u – en cas da pliras cessiuns – ad in acquistader ch'è ses successur legal.

Art. 168

b. Refusa dal pajament e deposit

¹ Sch'i dat ina dispita davart la dumonda, tgi che haja il dretg d'ina tscherta pretensiun, po il debitor refusar il pajament e sa deliberar cun consegnar in deposit a la dretgira.

² Sch'il debitor paja, malgrà ch'el ha enconuschientscha da la dispita, fa el quai sin atgna ristga.

³ Sche la dispita è pendent davant dretgira e sch'il debitor è scadi, po mintga partida pretender ch'il debitor depositeschia la summa debitada.

Art. 169

c. Objecziuns dal debitor

¹ Objecziuns che s'opponivan cunter las pretensiuns dal cedent po il debitor er far valair cunter l'acquistader, sch'ellas eran avant maun il mument ch'el ha survegni enconuschientscha da la cessiun.

² Sch'ina cuntrapretensiun dal debitor n'è betg anc scadida per quest termin, po el tuttina la duvrar per la scuntrada, sche questa cuntrapretensiun n'è betg scadida pli tard che la pretensiun cedida.

Art. 170

2. Transferiment dals dretgs da privilegi e dals dretgs accessorics, da documents e da meds da cumprova

¹ Cun la pretensiun vegnan transferids ils dretgs da privilegi ed ils dretgs accessorics cun excepziun da quels ch'èn colliads nunseparablain cun la persuna dal cedent.

² Il cedent è obligà da consegnar a l'acquistader ils documents dal debit e tut ils mussaments ch'èn avant maun e d'al dar las infurmiations ch'èn necessarias per far valair las pretensiuns.

³ I vegn supponì ch'i vegnian transferids – ensem cun la pretensiun principala – er ils tschains da retard a l'acquistader.

Art. 171

3. Garanzia
a. En general

¹ Sch'ina persuna ceda ina pretensiun cun l'obligaziun da surpigliar ils custs, è ella responsabla per l'existenza da la pretensiun il mument ch'ella vegn cedida.

² Per la solvenza dal debitor è il cedent mo responsabel, sch'el è s'obligà da star bun per quella.

³ Sch'ina persuna ceda ina pretensiun senza l'obligaziun da surpigliar ils custs, n'è ella er betg responsabla per l'existenza da la pretensiun.

Art. 172

b. En cas d'ina cessiun per dar en pajament la pretensiun

Sch'in creditor ha cedi sia pretensiun cun l'intent da pajar in debit, dentant senza inditgar l'import, per il qual ella duai vegnir messa a quint, sto l'acquistader sa laschar imputar mo quella summa ch'el survegn dal debitor u ch'el avess stui survegnir cun la premura necessaria.

Art. 173

c. Dimensiun da la responsabladad

¹ Tras sia garanzia è il cedent mo responsabel vers il debitor per la summa ch'el ha retschavì per la cessiun inclusiv ils tschains e plinavant per ils custs da la cessiun e d'acts che n'han nagin success cunter il debitor.

² Sch'ina pretensiun vegn transferida tras lescha sin in'otra persuna, n'è il creditor vertent responsabel ni per l'existenza da la pretensiun ni per la solvenza dal debitur.

Art. 174

III. Disposiziuns spezialas

Nua che la lescha prescriba disposiziuns spezialas per transferir pretensiuns, restan quellas resalvadas.

Art. 175

B. Surpigliada dal debit
I. Debitur e surpigliader dal debit

¹ Sch'ina persuna empermetta ad in debitur da surpigliar ses debit, s'oblighescha ella d'al deliberar da quest debit, saja quai cun cuntentar il creditor ubain cun daventar senza la debitura cun il consentiment dal creditor.

² Il debitur na po betg sfurzar il surpigliader d'ademplier questa obligaziun, uschè ditg ch'il debitur n'ha betg adempli vers il surpigliader las obligaziuns che derivan dal contract davart la surpigliada dal debit.

³ Sche la deliberaziun dal debitur vegl vegn tralascada, po quel pretendere ina garanzia dal nov debitur.

Art. 176

II. Contract cun il creditor
1. Offerta ed acceptaziun

¹ Sch'ina persuna che surpiglia il debit entra en la relaziun da debit empè e cun deliberaziun dal debitur vertent, vegn quai fatg cun in contract tranter il surpigliader ed il creditor.

² L'offerta dal surpigliader po vegnir fatga uschia ch'el u – cun ses consentiment – ch'il debitur vertent communitgescha la surpigliada dal debit al creditor.

³ La decleraziun dal creditor che l'offerta vegnia acceptada po vegnir fatga expressivamain u po resultar tras las circumstanzas e vegn supponida, sch'il creditor accepta senza resalvas in pajament dal surpigliader u sch'el dat ses consentiment ad in auter act dal debitur.

Art. 177

2. Scadenza da l'offerta

¹ L'offerta po vegnir acceptada da tut temp dal creditor. Il surpigliader sco er il debitur vertent pon dentant fixar in termin per il creditor per acceptar la surpigliada. Sche quest scada, vala l'acceptaziun sco refusada, sch'il creditor ha taschi.

² Sch'i vegn concludida – avant ch'il creditor haja acceptà l'otra surpigliada – ina nova surpigliada dal debit e sche er il nov surpigliader fa in'offerta al creditor, vegn il surpigliader precedent deliberà da sia obligaziun.

Art. 178

III. Effect
da la midada
dal debitur
1. Dretgs
accessorics

¹ Ils dretgs accessorics na vegnan betg pertutgads tras la midada dal debitur, uschenavant ch'els n'èn betg colliads nunseparablmain cun la persuna dal debitur vertent.

² Terzas personas che han constituì pegns sco er cauziuns per il debit restan dentant vinavant responsablas vers il creditor mo, sch'ellas han dà lur consentiment a la surpigliada dal debit.

Art. 179

2. Objecziuns

¹ Il nov debitur ha ils medems dretgs sco il debitur vertent da far objecziuns che naschan tras la relaziun da debit.

² Las objecziuns ch'il debitur vertent ha fatg persunalmain cunter il creditor na po il nov debitur betg far cunter quest, uschenavant ch'i na resulta betg insatge auter tras il contract cun il creditor.

³ Il surpigliader na po betg far valair las objecziuns cunter il creditor, ch'el ha il dretg da far cunter il debitur sin basa da las relaziuns giuridicas che resultan tras la surpigliada dal debit.

Art. 180

IV. Annullaziun
dal contract
davart la surpi-
gliada dal debit

¹ Sch'in contract davart la surpigliada dal debit vegn annullà, nascha puspè l'obligaziun da l'antierur debitur cun tut ils dretgs accessorics, dentant cun resalva dals dretgs da terzas personas da buna fai.

² Ultra da quai po il creditor pretender dal surpigliader ch'il donn ch'el ha subì en consequenza da la perdita d'antieruras garantias u da chaussas sumegliantas vegnia indemnisa, uschenavant ch'il surpigliader na po betg cumprovar ch'el na portia nagina culpa per l'annullaziun da la surpigliada dal debit e per il donn ch'è vegni chaschunà tras quai al creditor.

Art. 181

V. Surpigliada
d'ina facultad u
d'ina fatschenta

¹ Tgi che surpiglia ina facultad u ina fatschenta cun las activas e cun las passivas s'oblighescha senza auter vers ils crediturs per ils debits correspondentes, e quai uschespert ch'el ha dà enconuschent la surpigliada als crediturs u ha fatg enconuschent quai en ils feigl publices.

² Il debitur vertent resta dentant responsabel solidaricamain cun il nov debitur durant 3 onns che cumenzan per pretendiuns scadidas cun la comunicaziun u cun la publicaziun e per pretendiuns che scadan pli tard cun il di da la scadenza.⁶⁴

⁶⁴ Versiun tenor la cifra 2 da l'agiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, en vigur dapi il 1. da fan. 2004 (AS 2004 2617; BBl 2000 4337).

³ Dal rest ha questa surpigliada dal debit il medem effect sco la surpigliada d'in singul debit.

⁴ La surpigliada da la facultad u da la fatschenta da societads commercialas, d'associaziuns, d'uniuns, da fundaziuns e d'interpresas singulas ch'èn inscrites en il register da commerzi sa drizza tenor las prescripziuns da la Lescha dals 3 d'october 2003 davart la fusiun^{65,66}

Art. 182⁶⁷

VI. ...

Art. 183

VII. Partiziun d'ierta ed alienaziun da bains immobigliars

Las disposiziuns spezialas che concernan la surpigliada dal debit tar la partiziun d'ierta e tar l'alienaziun da bains immobigliars impegnads restan resalvadas.

Segunda partiziun: Las singulas relaziuns contractualas

Sisavel titel: Cumpra e barat

Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

Art. 184

A. Dretgs ed obligaziuns en general

¹ Cun il contract da cumpra s'oblighescha il vendider da surdar l'object da cumpra al cumprader e da procurar per quel la proprietad vi da quest object, ed il cumprader da pajar il pretsch da cumpra al vendider.

² Sch'i n'exista betg ina cunvegna u ina isanza cuntraria, èn il vendider ed il cumprader obligads d'ademplier lur prestaziuns a medem temp.

³ Il pretsch è determinà suffizientamain, sch'el è definibel tenor las circumstanzas.

⁶⁵ SR 221.301

⁶⁶ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun (AS 2004 2617; BBl 2000 4337). Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁶⁷ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, cun effect dapi il 1. da fan. 2004 (AS 2004 2617; BBl 2000 4337).

Art. 185

B. Profit e privel 1 Premess ch'i na resulta betg in'exceptiun tras relaziuns u tras convenas spezialas, vegnan il profit ed il privel da la chaussa transferids sin l'acquistader il mument ch'il contract vegn fatg.

2 Sche la chaussa vendida è determinada mo tenor il gener, sto ella ultra da quai vegnir zavrada e – sch'ella duai vegnir spedida – sto ella esser consegnada per la spediun.

3 Tar contracts ch'èn vegnids fatgs cun ina cundiziun suspensiva, vegnan il profit ed il privel da la chaussa vendida transferids sin l'acquistader pir cur che la cundiziun s'ademplescha.

Art. 186

C. Resalva da la legislaziun chantunala

I resta resalvà a la legislaziun chantunala da limitar u d'excluder la pussaivladad da purtar plant cunter pretensiuns che resultan tras la vendita en detagl da bavondas alcoholicas, inclusiv las pretensiuns per expensas che vegnan fatgas en ustarias.

Segund chapitel: La cumpra da bains movibels**Art. 187**

A. Object

1 Sco cumpra da bains movibels vegn considerata mintga cumpra che n'ha betg per object ina immobiglia u in dretg ch'è vegnì inscrit sco bain immobigliar en il register funsil.

2 Parts integralas d'in bain immobigliar, sco fritgs u material da demoliziuns u da chavas da crappa, èn l'object d'ina cumpra da bains movibels, sch'ellas duain vegnir transferidas sin l'acquistader sco chaussa movibla suenter ch'ellas èn vegnidas separadas dal sulom.

Art. 188

B. Obligaziuns dal vender
I. Surdada
1. Custs da la surdada

Sch'i n'exista betg ina convena u ina isanza cuntraria, porta il vender ils custs da la surdada, en spezial ils custs dal mesirar e dal pasar, il cumprader percuenter ils custs da la documentaziun e da la surpigliada.

Art. 189

2. Custs da transport

1 Sche la chaussa vendida sto vegnir spedita en in auter lieu che quel da l'adempliment, porta il cumprader ils custs da transport, nun ch'igl existia ina convena u ina isanza cuntraria.

2 Sch'igl è vegnì concludì ina spediun gratuita, vegni supponì ch'il vender haja surpiglià ils custs da transport.

³ Sch'igl è vegnì concludì ina spediziun gratuita senza dazi, valan ils dazis d'export, da transit e d'import che vegnan incassads durant il transport – dentant betg las taglias da consum che vegnan incassadas cur che la chaussa vegn prendida en consegna – sco pajads.

Art. 190

3. Retard da la surdada
a. Retratga en il traffic commercial

¹ Sch'igl è vegnì concludì in tschert termin da furniziun en il traffic commercial e sch'il vendider è en retard, vegni supponi ch'il cumprader renunzia a la furniziun e pretendia ina indemnissaziun dal donn, perquai ch'il contract n'è betg vegnì ademplì.

² Sch'il cumprader preferescha da pretender la furniziun, ha el da communitgar quai al vendider immediatamain suenter la scadenza dal termin.

Art. 191

b. Obligaziun da prestar ina indemnissaziun e calculaziun dal donn

¹ Sch'il vendider n'ademplescha betg sias obligaziuns contractualas, sto el indemnissar il donn che resulta tras quai al cumprader.

² Sco ses donn en il traffic commercial po il cumprader far valair la differenza tranter il pretsch da cumpra ed il pretsch ch'el ha pajà da buna fai per remplazzar la chaussa che n'è betg vegnida furnida.

³ Tar rauba che ha in pretsch da martgà u da bursa po el – senza acquistar il remplazzament – pretender sco indemnissaziun dal donn la differenza tranter il pretsch fixà en il contract ed il pretsch il mument da l'ademplant.

Art. 192

II. Garanzia areguard la privaziun
1. Obligaziun da dar garanzia

¹ Il vendider sto garantir ch'ina terza persuna na possia betg privar il cumprader per part u dal tuttafatg da l'object da cumpra per motivs giuridics ch'existivan gia il mument cur ch'il contract è vegnì fatg.

² Sch'il cumprader enconuscheva il privel da la privaziun il mument ch'il contract è vegnì fatg, sto il vendider mo garantir per l'object da cumpra, uschenavant ch'el è s'obligà explicitamain da far quai.

³ Ina convegna che abolescha u che limitescha l'obligaziun da dar garanzia na vala betg, sch'il vendider ha taschentà intenziunadamain il dretg da la terza persuna.

2. Procedura
a. Denunzia
da la dispita
- Art. 193**⁶⁸
- ¹ Las premissas e consequenzas da la denunzia da la dispita sa drizzan tenor la Procedura civila⁶⁹.
- ² Sche la denunzia da la dispita è vegnida tralaschada dal vendider senza motiv, vegn quel deliberà da l'obligaziun da dar ina garanzia, uschenavant ch'el po cumprovar ch'i fiss stà pussaivel da cuntanscher in resultat pli favuraivel dal process, sche la dispita fiss vegnida denunziada a temp.

- b. Renconu-
schientscha
dal dretg d'ina
terza persuna
senza decisiun
giudiziala
- Art. 194**
- ¹ L'obligaziun dal vendider da dar ina garanzia exista er, sche sch'il cumprader – senza ch'el laschia vegnir ad ina decisiun giudiziala – ha renconuschì il dretg da la terza persuna en buna fai u sch'el è sa suttamess ad ina dretgira da cumpromiss, sch'il vendider è vegni smanatschà ad ura cun quella dretgira e sch'el è vegni envidà senza success d'acceptar il process.
- ² Questa obligaziun exista er, sch'il cumprader cumprova ch'el saja stà obligà da dar ora la chaussa.

3. Dretgs
dal cumprader
a. En cas d'ina
privaziun totala
- Art. 195**
- ¹ En cas d'ina privaziun totala sto il contract da cumpra vegnir considerà sco aboli ed il cumprader ha il dretg da pretender:
1. la restituziun dal pretsch pajà inclusiv tschains, dal qual è vegnids deducids ils fritgs ch'el ha racoltà u ha negligì da racoltar e las ulteriuras utilisaziuns;
 2. l'indemnisaziun da las expensas ch'el ha fatg per la chaussa, uschenavant che questa indemnisaziun n'è betg obtegnibla da la terza persuna che ha quest dretg;
 3. l'indemnisaziun da tut ils custs giudizials ed extrajudizials ch'èn vegnids chaschunads tras il process, cun excepziun da quels custs che avessan pudì vegnir evitads, sche la dispita fiss vegnida denunziada;
 4. l'indemnisaziun da l'ulteriur donn ch'è vegni chaschunà directamain tras la privaziun.
- ² Il vendider è er obligà d'indemnisar l'ulteriur donn, sch'el na cumprova betg, ch'el na saja betg la culpa.

⁶⁸ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

⁶⁹ SR 272

Art. 196

b. En cas d'ina privaziun parziala

¹ Sch'il cumprader vegn privà mo d'ina part da l'object da cumpra u sche la chaussa vendida è engrevgiada tras ina grevezza reala, per la quala il vendider sto garantir, na po il cumprader betg pretender ch'il contract vegnia abolì, mabain mo ch'i vegnia indemnissà quel donn ch'è vegni chaschunà tras questa privaziun.

² Sch'ins sto dentant supponer a norma da las circumstanzas ch'il cumprader n'avess betg fatg il contract, sch'el avess previs la privaziun parziala, ha el il dretg da pretender l'aboliziun dal contract.

³ En quest cas sto el restituir al vendider la part da l'object da cumpra che n'è betg vegni privà, inclusiv il profit ch'è vegni fatg en il fratep.

Art. 196a⁷⁰

c. En cas da bains culturals

Per bains culturals en il senn da l'artitgel 2 alinea 1 da la Lescha federala dals 20 da zercladur 2003⁷¹ davart il transferiment internaziunal da bains culturals surannescha il plant sin garanzia areguard la privaziun 1 onn, suenter ch'il cumprader ha scuvri la mancanza, en mintga cas dentant 30 onns suenter la conclusiun dal contract.

Art. 197

III. Garanzia pervia da mancanzas da la chaussa

1. Object da la garanzia

a. En general

¹ Il vendider è responsabel vers il cumprader tant per las qualitads garantidas sco er che la chaussa n'haja betg mancanzas materialas u giuridicas che aboleschan sia valor u sia abilitad per il diever previs ubain che reduceschan quellas considerablmain.

² Il vendider è er alura responsabel, sch'el n'ha betg enconuschì las mancanzas.

Art. 198

b. Tar il commerzi da muvel

Tar il commerzi da muvel (chavals, asens, mils, arments, nursas, chauras e portgs) exista in'obligaziun da dar ina garanzia mo, uschenavant ch'il vendider l'ha dà en scrit al cumprader u uschenavant ch'el ha engianà quel intenziunadamain.

Art. 199

2. Exclusiun da la garanzia

Ina convegna che abolescha u che limitescha l'obligaziun da dar garanzia na vala betg, sch'il vendider ha taschentà malignamain al cumprader las mancanzas da la chaussa.

⁷⁰ Integrà tras l'art. 32 cifra 2 da la LF dals 20 da zer. 2003 davart il transferiment da bains culturals, en vigur dapi il 1. da zer. 2005 (AS 2005 1869; BBI 2002 535).

⁷¹ SR 444.1

Art. 200

3. Mancanzas
ch'il cumprader
ha enconuschì

¹ Il vendider n'è betg responsabel per mancanzas ch'il cumprader ha enconuschì il mument da la cumpra.

² Per mancanzas ch'il cumprader avess stuì realisar, sch'el fiss stà attent en moda normala, è il vendider mo responsabel, sch'el ha garanti ch'ellas n'existian betg.

Art. 201

4. Reclamaziun
da mancanzas
a. En general

¹ Il cumprader duai examinar il stadi da la chaussa retschavida, uschespert che quai è inditgà tenor l'isanza commerziala, e sch'el po constatar mancanzas, per las qualas il vendider ha da garantir, sto el annunziar quai immediatamain a tal.

² Sch'il cumprader tralasca quai, vala la chaussa cumprada sco acceptada, sch'i na sa tracta betg da mancanzas che n'han betg pudì vegnir constatadas a chaschun da l'examinaziun usitada.

³ Sche talas mancanzas sa mussan pli tard, sto l'annunzia vegnir fatga immediatamain suenter la scuverta, cas cuntrari vala la chaussa sco acceptada er areguard questas mancanzas.

Art. 202

b. Tar il
commerzi
da muvel

¹ Sche la garanzia en scrit tar il commerzi da muvel na cuntegna betg in termin e sch'i na sa tracta betg da la garanzia che l'animal saja purtant, è il vendider responsabel vers il cumprader mo, sche la mancanza vegn scuverta e sche l'avis correspondent vegn fatg entaifer 9 dis dapi la surdada u dapi il retard da l'acceptaziun e sch'i vegn pretendì entaifer il medem termin tar l'autorità competenta che l'animal vegnia examinà d'experts.

² L'expertisa dals experts vegn validada dal derschader tenor ses apprezzar.

³ Dal rest vegn la procedura reglada tras in'ordinaziun dal Cussegl federal.

Art. 203

5. Engion
intenziunà

Sch'il vendider engiona intenziunadamain il cumprader, na datti betg ina restricziun da la garanzia per il cas che l'annunzia vegn tralascada.

Art. 204

6. Procedura
tar la vendita
a distanza

¹ Sche la chaussa che vegn spedita d'in auter lieu vegn contestada e sch'il vendider n'ha betg in represchentant al lieu da la retschavida, è il cumprader obligà da procurar che la chaussa vegnia conservada ad interim; el na dastga betg senza auter respedir la chaussa al vendider.

² El duai laschar constatar immediatamain il causal, cas cuntrari sto el cumprovar che las mancanzas pretendidas eran avant maun gia il mument che la chaussa è vegnida retschavida.

³ Sch'igl exista il privel che la chaussa ch'è vegnida spedita pudess ir spertamain en malura, ha il cumprader il dretg ed è – uschenavant ch'ils interess dal vendider pretendan quai – obligà da la laschar vender cun la cooperaziun dals uffizis cumpetents dal lieu, nua che la chaussa sa chatta; el ha dentant da communitgar quai uschè svelto sco pussaivel al vendider, per evitar da stuair indemnisar eventuals donns.

Art. 205

7. Cuntegn dal plant dal cumprader
a. Annullaziun da la vendita u reduenziun dal pretsch

¹ Sch'igl è avant maun in cas da garanzia pervia da mancanzas da la chaussa, ha il cumprader la tschernà d'annullar la cumpra cun in plant da redebitaziun u da pretender cun in plant da reduenziun che la valur reducida da la chaussa vegnia indemnizada.

² Er sch'il plant da redebitaziun è vegnì fatg, è il derschader liber da decider che la valur reducida da la chaussa vegnia indemnizada, sche las circumstanzas na giustifitgeschan betg d'annullar la cumpra.

³ Sche la valur reducida che vegn pretendida correspunda al pretsch da cumpra, po il cumprader mo pretender l'annullaziun.

Art. 206

b. Prestaziun d'ina indemnizaziun

¹ Sche la cumpra cumpiglia la speditiun d'ina tscherta quantitat da chaussas remplazzablas, po il cumprader tscherner, sch'el vul far u in plant da redebitaziun u in plant da reduenziun ubain sch'el vul pretender outra rauba da medem gener che n'ha naginas mancanzas.

² Sche las chaussas n'èn betg vegnidas speditas d'in auter lieu al cumprader, ha er il vendider il dretg – furnind immediatamain al cumprader rauba da medem gener che n'ha naginas mancanzas ed indemnisond tut ils donns – da sa deliberar da mintga ulteriur dretg dal cumprader.

Art. 207

c. Annullaziun da la vendita en cas che la chaussa va a perder

¹ L'annullaziun po vegnir pretendida er alura, sche la chaussa è ida en malura pervia da sias mancanzas u per casualitad.

² En quest cas sto il cumprader restituir mo quai ch'è restà ad el da la chaussa.

³ Sche la chaussa è ida en malura pervia da la culpa dal cumprader ubain sch'ella è vegnida vendida u transfurmada vinavant, po el mo pretender che la valur reducida vegnia indemnizada.

Art. 208

8. Effects da l'annullaziun da la vendita
a. En general

1 Sche la cumpra vegn annullada, sto il cumprader restituir la chaussa al vendider, inclusiv il profit ch'è vegnì fatg en il fratemp.

2 Il vendider sto restituir il pretsch da cumpra ch'è vegnì pajà inclusiv tschains ed indemnisar plinavant – conform a las prescripziuns davart la privaziun totala – ils custs da process, las expensas ed il donn ch'il cumprader ha subì directamain pervia da la spediziun da rauba cun mancanzas.

3 Il vendider è obligà d'indemnisar l'ulteriur donn, sch'el na cumprova betg ch'el n'haja nagina culpa.

Art. 209

b. En cas d'ina vendita da pliras chaussas

1 Sche mo singulas parts da chaussas ch'èn vegnidas vendidas ensemen u sche singulas parts d'ina chaussa entira ch'è vegnida vendida han mancanzas, po vegnir pretendida mo l'annullaziun da las parts manglusas.

2 Sche las parts manglusas na sa laschan betg separar da las parts che n'han naginas mancanzas senza dischavantatgs considerabels per il cumprader u per il vendider, sto l'annullaziun vegnir extendida sin l'entir object da cumpra.

3 L'annullaziun da la chaussa principala ha per consequenza che er la chaussa secundara vegn annullada, e quai er, sch'igl è vegnì fixà in pretsch spezial per la chaussa secundara, l'annullaziun da la chaussa secundara n'ha dentant betg per consequenza che er la chaussa principala vegn annullada.

Art. 210⁷²

9. Surannaziun

1 Ils plants sin garanzia pervia da mancanzas da la chaussa suranneschan 2 onns suenter ch'ella è vegnida consegnada al cumprader, er sche quel scuvra las mancanzas pli tard, nun ch'il vendider haja surpiglià ina responsabladad per in temp pli lung.

2 Il termin importa 5 onns, sche las mancanzas d'ina chaussa ch'è vegnida integrada tenor las disposiziuns en in'ovra immovibla, han chaschunà la manglusitad da l'ovra.

⁷² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 16 da mars 2012 (termins da surannaziun dals dretgs da garanzia; prolungaziun e coordinaziun), en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 5415; BBl 2011 2889 3903).

³ Per bains culturals en il senn da l'artitgel 2 alinea 1 da la Lescha federala dals 20 da zercladur 2003⁷³ davart il transferiment da bains culturals surannescha il plant 1 onn suenter ch'il cumprader ha scuvert la mancanza, en mintga cas dentant 30 onns suenter la conclusiun dal contract.

⁴ Ina cunvegna davart la reducziun dal termin da surannaziun n'è betg valaivla:

- a. sch'ella reducescha il termin da surannaziun a main che 2 onns, tar chaussas da segund maun a main che 1 onn;
- b. sche la chaussa è destinada al diever persunal u famigliar dal cumprader; e
- c. sch'il vendider agescha en il rom da sia activitad professiunala u commerciala.

⁵ Las objecziuns dal cumprader pervia da mancanzas existentas restan, sche l'annunzia prescritta è vegnida fatga al vendider entaifer il termin da surannaziun.

⁶ Il vendider na po betg far valair la surannaziun, sch'i vegn cumprovà ch'el haja engianà intenziunadamain il cumprader. Quai na vala betg per il termin da 30 onns tenor l'aleina 3.

Art. 211

C. Obligaziuns dal cumprader
I. Pajar il pretsch e surpigliar la chaussa

¹ Il cumprader è obligà da pagar il pretsch tenor las disposiziuns dal contract e da surpigliar la chaussa cumprada, sche quella vegn purschida dal vendider confirm al contract.

² La chaussa sto vegnir surpigliada immediatamain, nun ch'igl existia ina cunvegna u ina isanza cuntraria.

Art. 212

II. Fixar il pretsch da cumpra

¹ Sch'il cumprader ha empustà definitivamain senza numnar il pretsch, vegni supponì ch'i saja manegià il pretsch mesaun dal martgà che vala per il temp e per il lieu da l'adempliment.

² Sch'il pretsch da cumpra sto vegnir calculà tenor il pais da la rauba, vegn deducì il pais da l'emballadi (tara).

³ Resalvadas restan las isanzas commercialas spezialas, tenor las qualas il pretsch da tscherts artitgels da commerzi vegn calculà cun ina deducziun fixa dal pais brut u cun ina deducziun tenor pertschients ubain tenor las qualas tut il pais brut vegn mess a quint tar la calculaziun dal pretsch.

⁷³ SR 444.1

Art. 213

III. Scadenza e tschainsida dal pretsch da cumpra

¹ Sch'i n'è betg defini in auter termin, sto il pretsch da cumpra vegnir pajà il mument che l'object da cumpra mida en il possess dal cumprader.

² Abstrahà da la prescripziun davart il retard pervia da la scadenza d'in tschert termin fixà, vegn il pretsch da cumpra tschainsi senza admoniziun, sche quai è usità uschia u sch'il cumprader po retrair fritgs u auters retgavs da l'object da cumpra.

Art. 214

IV. Retard dal cumprader
1. Dretg dal vendider da sa retrair

¹ Sche la chaussa vendida sto vegnir surdada cunter pajament anticipà dal pretsch u a medem temp e sch'il cumprader è en retard cun pajar il pretsch da cumpra, ha il vendider il dretg da sa retrair senza auter dal contract.

² Sch'el vul dentant far diever da ses dretg da sa retrair, sto el annunziar quai immediatamain al cumprader.

³ Sche l'object da cumpra è ì en il possess dal cumprader avant ch'il pretsch è vegnì pajà, po il vendider sa retrair dal contract, perquai ch'il cumprader è en retard, e pretender enavos la chaussa surdada, sch'el è sa resalvà expressivamain quest dretg.

Art. 215

2. Indemnisaziun e calculaziun dal donn

¹ Sch'il cumprader n'ademplescha betg sia obligaziun da pajar en il traffic commercial, ha il cumprader il dretg da calcular ses donn sin basa da la differenza tranter il pretsch da cumpra ed il pretsch, per il qual el ha vendì vinavant la chaussa da buna fai.

² Tar rauba che ha in pretsch da martgà u da bursa po el pretender – senza avair vendì vinavant la chaussa – sco indemnisaziun dal donn la differenza tranter il pretsch fixà en il contract ed il pretsch da martgà u da bursa il mument da l'adempliment.

Terz chapitel: La cumpra da bains immobigliars**Art. 216**

A. Prescripziun da la furma dal contract

¹ Contracts da cumpra che han per object in bain immobigliar basegnan ina documentaziun publica per esser valaivels.

² Contracts preliminars sco er contracts che motiveschan in dretg da precumpra, in dretg da cumpra u in dretg da recumpra d'in bain immobigliar basegnan ina documentaziun publica per esser valaivels.⁷⁴

³ Contracts davart in dretg da precumpra che na fixeschan betg ordavant il pretsch da cumpra èn valaivels en furma scritta.⁷⁵

Art. 216a⁷⁶

Abis. Limitaziun temporara e prenotaziun

Ils dretgs da precumpra e da recumpra dastgan vegnir concludids e prenotads en il register funsil per maximalmain 25 onns, dretgs da cumpra per maximalmain 10 onns.

Art. 216b⁷⁷

Ater. Transmissi-
bladad tras ierta
e cessiun

¹ Sch'i n'è betg vegnì concludì insatge auter, èn ils dretgs da precumpra, da cumpra e da recumpra transmissibels tras ierta, dentant betg cedibels.

² Sche la cessiun è admissibla tenor contract, basegna ella la medema furma sco la motivaziun.

Art. 216c⁷⁸

Aquater. Dretg
da precumpra
I. Cas da
precumpra

¹ Il dretg da precumpra po vegnir fatg valair, sch'il bain immobigliar vegn vendì, sco er tar mintga auter act giuridic che correspunda economicamain ad ina vendita (cas da precumpra).

² Betg sco cas da precumpra na valan en spezial l'assegnaziun ad in ertavel en la partiziun d'ierta, l'ingiant sfurzà e l'acquist per ademplir incumbensas publicas.

⁷⁴ Versiun tenor la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 1991 davart la revisiun parziala dal Cudesch civil svizzer (dretgs reals immobigliars) e dal Dretg d'obligaziuns (cumpra da bains immobigliars), en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 1404; BBl 1988 III 953).

⁷⁵ Versiun tenor la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 1991 davart la revisiun parziala dal Cudesch civil svizzer (dretgs reals immobigliars) e dal Dretg d'obligaziuns (cumpra da bains immobigliars), en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 1404; BBl 1988 III 953).

⁷⁶ Integrà tras la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 1991 davart la revisiun parziala dal Cudesch civil svizzer (dretgs reals immobigliars) e dal Dretg d'obligaziuns (cumpra da bains immobigliars), en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 1404; BBl 1988 III 953).

⁷⁷ Integrà tras la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 1991 davart la revisiun parziala dal Cudesch civil svizzer (dretgs reals immobigliars) e dal Dretg d'obligaziuns (cumpra da bains immobigliars), en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 1404; BBl 1988 III 953).

⁷⁸ Integrà tras la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 1991 davart la revisiun parziala dal Cudesch civil svizzer (dretgs reals immobigliars) e dal Dretg d'obligaziuns (cumpra da bains immobigliars), en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 1404; BBl 1988 III 953).

Art. 216^{d79}

II. Effects
dal cas da
precumpra,
cundiziuns

¹ Il vendider sto infurmar il titular dal dretg da precumpra davart la conclusiun e davart il cuntegn dal contract da cumpra.

² Sch'il contract da cumpra vegn aboli suenter ch'igl è vegnì fatg diever dal dretg da precumpra u sch'i vegn refusada ina permissiun ch'è necessaria per motivs che han da far cun la persuna dal cumprader, n'ha quai nagin effect visavi il titular dal dretg da precumpra.

³ Sch'il contract da precumpra na prevesa nagut auter, po il titular dal dretg da precumpra acquistar il bain immobigliar per las cundiziuns ch'il vendider ha concludì cun la terza persuna.

Art. 216^{e80}

III. Diever dal
dretg, perdita

Sch'il titular dal dretg da precumpra vul far diever da ses dretg, sto el far valair quel entaifer 3 mais vers il vendider ubain – sche quest dretg è prenotà en il register funsil – vers il proprietari. Il termin cumenza cun l'enconuschientscha da la conclusiun e dal cuntegn dal contract.

Art. 217

B. Cumpra
cun cundiziuns
e resalva da
la proprietad

¹ Sche la cumpra da bains immobigliars è vegnida concludida cun cundiziuns, vegn l'inscripziun en il register funsil fatga pir, cur che la cundiziun è ademplita.

² L'inscripziun d'ina resalva da la proprietad è esclusa.

Art. 218⁸¹

C. Bains
immobigliars
agriculs

Per l'alienaziun da bains immobigliars agriculs vala ultra da quai la Lescha federala dals 4 d'october 1991⁸² davart il dretg funsil puril.

Art. 219

D. Garanzia

¹ Il vendider d'in bain immobigliar sto – cun resalva d'autras cunvegnas – indemnisar il cumprader, sch'il bain immobigliar n'ha betg la dimensiun ch'è inditgada en il contract da vendita.

⁷⁹ Integrà tras la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 1991 davart la revisiun parziala dal Cudesch civil svizzer (dretgs reals immobigliars) e dal Dretg d'obligaziuns (cumpra da bains immobigliars), en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 1404; BBI 1988 III 953).

⁸⁰ Integrà tras la cifra II da la LF dals 4 d'oct. 1991 davart la revisiun parziala dal Cudesch civil svizzer (dretgs reals immobigliars) e dal Dretg d'obligaziuns (cumpra da bains immobigliars), en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 1404; BBI 1988 III 953).

⁸¹ Versiun tenor l'art. 92 cifra 2 da la LF dals 4 d'oct. 1991 davart il dretg funsil puril, en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS 1993 1410; BBI 1988 III 953).

⁸² SR 211.412.11

² Sch'in bain immobigliar n'ha betg la dimensiun ch'è inditgada en il register funsil sin basa da la mesiraziun uffiziala, sto il vendider indemnisar il cumprader mo, sch'el ha surpiglià explicitamain la garanzia per quai.

³ L'obligaziun da dar ina garanzia per las mancanzas d'in edifizis surannescha suenter 5 onns, quintads a partir da l'acquist da la proprietad.

Art. 220

E. Profit e privel Sch'igl è fixà en il contract in tichert termin, per il qual il cumprader surpiglia il bain immobigliar, vegni supponì ch'il profit e ch'il privel vegnian transferids sin il cumprader pir per quest termin.

Art. 221

F. Renviament a la cumpra da bains movibels Per la cumpra d'in bain immobigliar vegnan dal rest applitgadas correspondentamain las disposiziuns davart la cumpra da bains movibels.

Quart chapitel: Geners speziels da la cumpra

Art. 222

A. Cumpra tenor muster

¹ Tar la cumpra tenor muster n'è quella persuna, a la quala il muster è vegnì consegnà, betg obligada da cumprovar l'identitad dal muster ch'ella ha preschentà cun quel ch'ella ha retschavi. I basta dentant sia decleraziun persunala davant dretgira e quai er, sch'il muster na vegn betg pli preschentà en la furma ch'el aveva il mument da la surdada e sche questa midada è la conseguenza necessaria da l'examinaziun dal muster.

² En mintga cas ha la cuntrartida il dretg da cumprovar ch'il muster na saja betg autentic.

³ Sch'il muster è vegnì ruinà u sch'el è ì en malura tar il cumprader, e quai er senza sia culpa, n'ha betg il vendider da cumprovar che la chaussa correspundia al muster, mabain ha il cumprader da cumprovar il cuntrari.

Art. 223

B. Cumpra sin emprova u sin examinaziun
I. Noziun

¹ Sch'igl è vegnida concludida ina cumpra sin emprova u sin examinaziun, statti liber al cumprader d'acceptar u da refusar la chaussa.

² Uschè ditg che la chaussa n'è betg acceptada, resta ella en la proprietad dal vendider, er sch'ella è ida en il possess dal cumprader.

Art. 224II. Examinaziun
tar il vendider

1 Sche l'examinaziun da la chaussa sto vegnir fatga tar il vendider, n'è quel betg pli lià, sch'il cumprader n'accepta betg la chaussa entaifer il termin ch'è vegni concludì u ch'è usità.

2 Sch'i manca in tal termin, po il vendider pretender dal cumprader – suenter ch'in temp adequat è passà – da declerar, sch'el veglia acceptar la chaussa; el n'è betg pli lià, sch'il cumprader na dat betg immediatamain questa decleraziun.

Art. 225III. Examinaziun
tar il cumprader

1 Sche la chaussa è vegnida surdada al cumprader avant l'examinaziun, vala la cumpra sco acceptada, sch'il cumprader na declera betg ch'el refusia la chaussa ubain sch'el na restituescha betg la chaussa entaifer il termin ch'è fixà en il contract u ch'è usità ubain – sch'in tal termin manca – immediatamain suenter ch'el è vegni intimà dal vendider.

2 La cumpra vala er sco acceptada, sch'il cumprader paja il pretsch dal tuttafatg u per part – e quai senza resalvas – u dispona da la chaussa en in'otra moda che quella ch'è necessaria per l'examinaziun.

Art. 226⁸³

C. ...

Art. 226a-226d⁸⁴**Art. 226e⁸⁵****Art. 226f-226k⁸⁶**

83 Aboli tras la cifra I da la LF dals 23 da mars 1962, cun effect dapi il 1. da schan. 1963 (AS 1962 1047; BBl 1960 I 523).

84 Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da mars 1962 (AS 1962 1047; BBl 1960 I 523). Aboli tras la cifra II 1 da l'aggiunta 2 da la LF dals 23 da mars 2001 davart credits da consum, cun effect dapi il 1. da schan. 2003 (AS 2002 3846; BBl 1999 III 3155).

85 Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da mars 1962 (AS 1962 1047; BBl 1960 I 523). Aboli tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 1990, cun effect dapi il 1. da fan. 1991 (AS 1991 974; BBl 1989 III 1233, 1990 I 120).

86 Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da mars 1962 (AS 1962 1047; BBl 1960 I 523). Aboli tras la cifra II 1 da l'aggiunta 2 da la LF dals 23 da mars 2001 davart credits da consum, cun effect dapi il 1. da schan. 2003 (AS 2002 3846; BBl 1999 III 3155).

Art. 226⁸⁷**Art. 226m**⁸⁸**Art. 227**⁸⁹**Art. 227a–227i**⁹⁰**Art. 228**⁹¹**Art. 229**

D. Ingiant
I. Conclusiun
da la cumpra

¹ En cas d'in ingiant sfurzà vegn il contract da cumprà concludì tras quai ch'il funcziunari che fa l'ingiant agiuditgescha l'object a l'offerent.

² Il contract da cumpra tar in ingiant voluntar ch'è vegnì annunzià publicamain e tar il qual mintgin po offerir vegn concludì tras quai che l'alienader declera l'agiudicaziun.

³ Uschè ditg che in'otra voluntad da l'alienader na vegn betg rendida enonuschenta, è la persuna che maina l'ingiant autorisada d'agiudigtar l'object a quella persuna che ha fatg l'offerta la pli auta.

Art. 230

II. Contestaziun

¹ Sche l'ingiant è vegnì influenzà en moda illegala u en ina moda che cuntrafa a la buna morala, po mintga persuna interessada contestar la valaivladad da l'ingiant entaifer 10 dis.

² En cas d'in ingiant sfurzà sto la contestaziun vegnir inoltrada tar l'autorità da surveglianza, en ils auters cas tar il derschader.

⁸⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da mars 1962 (AS **1962** 1047; BBI **1960** I 523). Abolì tras la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la cumpetenzza en chaussas civilas, cun effect dapi il 1. da schan. 2003 (AS **2000** 2355; BBI **1999** III 2829).

⁸⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da mars 1962 (AS **1962** 1047; BBI **1960** I 523).

Abolì tras la cifra II 1 da l'aggiunta 2 da la LF dals 23 da mars 2001 davart credits da consum, cun effect dapi il 1. da schan. 2003 (AS **2002** 3846; BBI **1999** III 3155).

⁸⁹ Abolì tras la cifra I da la LF dals 23 da mars 1962, cun effect dapi il 1. da schan. 1963 (AS **1962** 1047; BBI **1960** I 523).

⁹⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da mars 1962 (AS **1962** 1047; BBI **1960** I 523). Abolì tras la cifra I da la LF dals 13 da dec. 2013 (aboliziun da las disposiziuns davart il contract da pajament anticipà), cun effect dapi il 1. da fan. 2014 (AS **2014** 869; BBI **2013** 4631 5793).

⁹¹ Abolì tras la cifra I da la LF dals 13 da dec. 2013 (aboliziun da las disposiziuns davart il contract da pajament anticipà), cun effect dapi il 1. da fan. 2014 (AS **2014** 869; BBI **2013** 4631 5793).

Art. 231

III. Co che
l'offerent è lià
1. En general

¹ L'offerent è lià vi da sia offerta a norma da las cundiziuns da l'ingiant.

² Sche questas cundiziuns na prescrivan nagut auter, vegn el puspè liber, sch'i vegn fatga in'offerta pli auta u sche sia offerta na vegn betg acceptada immediatamain suenter il clom usità.

Art. 232

2. Tar bains
immobigliars

¹ Tar bains immobigliars sto il consentiment u la refusa vegnir dà durant l'ingiant sez.

² Resalvas, tras las qualas l'offerent vegn obligà da mantegnair sia offerta sur l'accziun da l'ingiant or, èn nunvalaivlas, uschenavant ch'i na sa tracta betg d'in ingiant sfurzà u d'in cas, tar il qual la vendita sto vegnir approvada d'ina autoritad.

Art. 233

IV. Pajament
en daner blut

¹ L'offerent ha da pajar en daner blut, nun che las cundiziuns da l'ingiant prevesian insatge auter.

² L'alienader po sa retrair immediatamain da la vendita, sch'i na vegn betg pajà en daner blut u tenor las cundiziuns da l'ingiant.

Art. 234

V. Garanzia

¹ Tar l'ingiant sfurzà na vegn betg dada ina garanzia, cun excepziun da garantias spezialas u d'engions intenziunads dals offerents.

² L'offerent acquista la chausa en il stadi, cun ils dretgs e cun las grevezzas che resultan tras registers publics u tras las cundiziuns da l'ingiant u ch'existan tras lescha.

³ En cas d'in ingiant public voluntar è l'alienader responsabel sco in auter vendider, po dentant refusar per sasez tuttas garantias en las cundiziuns da l'ingiant che vegnan communitgadas publicamain, cun excepziun da la responsabladad per engion intenziunà.

Art. 235

VI. Transiziu
da la proprietad

¹ L'offerent acquista la proprietad vi d'in bain movibel ingiantà il mument che quel vegn agiudità ad el, vi d'in bain immobigliar dentant pir cun l'inscripziun en il register funsil.

² Sin basa dal protocol da l'ingiant ha l'autoritad d'ingiant dad annunziar immediatamain l'agiudicaziun a l'administratur dal register funsil per l'inscripziun.

³ Resalvas restan las prescripziuns davart l'acquist da proprietad a chaschun d'ingiants sfurzads.

Art. 236

VII. Prescripziuns chantunales

Entaifer ils limits da la legislaziun federala pon ils chantuns fixar ulteriuras prescripziuns davart l'ingiant public.

Tschintgavel chapitel: Il contract da barat**Art. 237**

A. Renviament a la cumpra

Per il contract da barat vegnan applitgadas las prescripziuns davart il contract da cumpra en quel senn che mintga partida contrahenta vegn tractada sco vendidra en quai che pertutga la chaussa che vegn empermissa dad ella e sco cumpradra en quai che pertutga la chaussa che vegn empermissa ad ella.

Art. 238

B. Garanzia

Sche la chaussa barattada vegn prendida davent u restituida pervia da sias mancanzas, ha la partida donnegiada la tscherna da pretender ina indemnizaziun u da pretender enavos la chaussa barattada.

Settavel titel: La donaziun**Art. 239**

A. Cuntegn da la donaziun

¹ Sco donaziun vala mintga assegnaziun tranter personas vivas, cun la quala ina persuna enritgescha in'otra or da sia atgna facultad senza cuntraprestaziun correspudenta.

² Tgi che renunzia a ses dretg avant che l'avair acquistà u tgi che refusa ina ierta n'ha betg fatg ina donaziun.

³ L'ademplement d'ina obligaziun morala na vegn betg considerà sco donaziun.

Art. 240

B. Abilitad persunala
I. Dal donatur

¹ Tgi ch'è abel d'agir po disponer da sia facultad faschond donaziuns, nun ch'il dretg dals bains matrimonials u il dretg d'ierta la restrenschian.

² Da la facultad d'ina persuna inabla d'agir dastgan vegnir concedids mo regals occasionals usitads. La responsabladad da la represchentan-za legala resta resalvada.⁹²

³ ...⁹³

Art. 241

II. Dal donatari ¹ Accepar ina donaziun ed acquistar ina donaziun en moda giuridica-main valaivla po er ina persuna che n'è betg abla d'agir, premess ch'ella saja abla da giuditgar.

² La donaziun n'è dentant betg acquistada u vegn annullada, sche la represchentan-za legala scumonda da l'accepar u ordinescha ch'ella stoppia vegnir restituida.

Art. 242

C. Constituziun da la donaziun
I. Donaziun da maun a maun ¹ Ina donaziun da maun a maun vegn fatga cun surdar la chaussa dal donatur al donatari.

² Sch'i sa tracta da proprietad funsila u da dretgs reals vi da bains immobigliars, daventa ina donaziun pir valaivla cun l'inscripziun en il register funsil.

³ Questa inscripziun premetta in'empermischun da donaziun valaivla.

Art. 243

II. Emper-
mischun da
donaziun ¹ L'empermischun da donaziun è mo valaivla, sch'ella è vegnida fixa-da en scrit.

² Sche bains immobigliars u sche dretgs reals vi da tals èn l'object da la donaziun, sto vegnir fatga ina documentaziun publica, per che la donaziun saja valaivla.

³ Cur che l'empermischun da donaziun è exequida, vegn ella giuditga-da sco donaziun da maun a maun.

Art. 244

III. Effects da
l'acceptaziun ¹ Tgi che surdat insatge ad in'autra persuna cun l'intent da far ina donaziun po da tut temp revocar sia decisiun, uschè ditg che la donaziun n'è anc betg vegnida acceptada dal donatari, e quai er sch'el ha effec-tivamain separà la donaziun da sia facultad.

⁹² Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2011 725; BBl 2006 7001).

⁹³ Aboli tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2011 725; BBl 2006 7001).

Art. 245

D. Cundiziuns
e pretensiuns
I. En general

- ¹ La donaziun po vegnir colliada cun cundiziuns u cun pretensiuns.
- ² Sche l'execuziun da la donaziun è colliada cun la mort dal donatur, è la donaziun suttamessa a las prescripziuns davart las disposiziuns per causa da mort.

Art. 246

II. Execuziun da
las cundiziuns

- ¹ Il donatur po pretender – confirm al cuntegn dal contract – ch'ina cundiziun ch'è vegnida acceptada dal donatari vegnia exequida.
- ² Sche l'execuziun da la cundiziun è en l'interess public, po l'autorità competenta pretender – suenter la mort dal donatur – che la cundiziun vegnia exequida.
- ³ Il donatari po refusar l'execuziun da la cundiziun, sche la valor da la donaziun na cuvra betg ils custs da la cundiziun e sche la differenza na vegn betg indemnizada ad el.

Art. 247

III. Cunvegna
concernent il
return

- ¹ Il donatur po resalvar il dretg che la chaussa regalada vegnia returnada a sasez, en cas ch'il donatari avess da murir avant el.
- ² En cas da donaziuns da bains immobigliars u da dretgs reals vi da tals po quest dretg da return vegnir prenotà en il register funsil.

Art. 248

E. Responsabla-
dad dal donatur

- ¹ Il donatur è responsabel vers il donatari per il donn che nascha ad el tras la donaziun mo en cas da donns ch'èn vegnids chaschunads cun intenziun u per greva negligentscha.
- ² Per la chaussa regalada u per la pretensiu cedida sto el dar mo quella garanzia ch'el ha empermess al donatari.

Art. 249

F. Annullaziun
da la donaziun
I. Restituziun
da la donaziun

En cas d'ina donaziun da maun a maun ed en cas che empermischuns da donaziun èn exequidas po il donatur revocar la donaziun e pretender enavos la chaussa ch'el ha regalà, uschenavant ch'il donatari è anc enritgi:

- 1.⁹⁴ sch'il donatari ha commess in act chastiabel grev vers il donatur ubain vers ina persuna che stat datiers dad el;

94 Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 26 da zer. 1998, en vigur dapi il 1. da schan. 2000 (AS 1999 1118; BBI 1996 I 1).

2. sch'el ha violà grevamaïn sias obligaziuns dal dretg da famiglia vers il donatur ubain vers in da ses confamigliars;
3. n'ademplescha – senza motivs giustifitgads – betg las cundi-ziuns ch'èn colliadas cun la donaziun.

Art. 250

II. Revocaziun e scadenza da l'empermischun da donaziun

¹ En cas da l'empermischun da donaziun po il donatur revocar l'empermischun e refusar da l'ademplir:

1. per ils medems motivs, per ils quals la chausa regalada po vegnir pretendida enavos tar la donaziun da maun a maun;
2. sche las relaziuns da facultad dal donatur èn sa midadas uschè ferm dapi l'empermischun, che la donaziun engrevgiass il donatur en moda extraordinaria;
3. sch'igl'èn naschidas – dapi l'empermischun dal donatur – obligaziuns dal dretg da famiglia che n'eran betg avant maun avant u ch'eran avant maun avant en ina dimensiun bler pli pitschna.

² Cun emetter in attest da perdita u cun declerar il concurs cunter il donatur vegn annullada mintga empermischun da donaziun.

Art. 251

III. Surannaziun e dretg dals ertavels da purtar plant

¹ La revocaziun po vegnir fatga entaifer 1 onn a partir dal mument ch'il donatur ha survegni enconuschientscha dal motiv da revocaziun.

² Sch'il donatur mora avant che quest onn è passà, vegn il dretg da purtar plant transferi sin ils ertavels fin a la fin da quest termin.

³ Ils ertavels dal donatur pon revocar la donaziun, sch'il donatori ha mazzà intenziunadamain ed illegalmain il donatur ubain sch'el ha impedi il donatur da revocar la donaziun.

Art. 252

IV. Mort dal donatur

Sch'il donatur è s'obligà a prestaziuns periodicas, extingua questa obligaziun cun la mort dal donatur, nun ch'i saja vegni fixà insatge auter.

Otgavel titel:⁹⁵ La locaziun

Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

Art. 253

A. Noziun
e champ
d'applicaziun
I. Noziun

Tras il contract da locaziun s'oblighescha il locatur da surlaschar ina chaussa al locatari per ses diever, ed il locatari s'oblighescha da pajar in tschains da locaziun per quai al locatur.

Art. 253a

II. Champ
d'applicaziun
1. Localitads
d'abitar e da
fatschenta

¹ Las disposiziuns davart la locaziun da localitads d'abitar e da fatschenta valan er per chaussas ch'il locatur surlascha al locatari per ses diever ensemen cun questas localitads.

² Ellas na valan betg per abitaziuns da vacanzas che vegnan prendidas en locaziun per maximalmain 3 mais.

³ Il Cusseg federal decretescha las prescripziuns executivas.

Art. 253b

2. Disposiziuns
davart la protecziun
cunter
tschains da lo-
caziun abusivs

¹ Las disposiziuns davart la protecziun cunter tschains da locaziun abusivs (art. 269 ss.) valan confurm al senn per contracts da locaziun betg agriculs e per auters contracts che reglan principalmain la surlaschada da localitads d'abitar u da fatschenta cunter ina bunificaziun.

² Ellas na valan betg per la locaziun d'abitaziuns e da chasas d'ina famiglia luxuriosas cun sis u dapli locals d'abitar (senza quintar la cuschina).

³ Las disposiziuns davart la contestaziun da tschains da locaziun abusivs na valan betg per localitads d'abitar, las qualas èn vegnidas messas a disposiziun cun agid da meds publics e da las qualas ils tschains da locaziun vegnan controllads d'ina autoritad.

Art. 254

B. Fatschentas
cumbinadas

Ina fatschenta cumbinada che stat en connex cun la locaziun da localitads d'abitar u da fatschenta n'è betg valaivla, sche la conclusiun u sche la cuntinuaziun dal contract da locaziun vegn fatga dependenta da questa fatschenta cumbinada e sch'il locatari surpiglia en quest connex in'obligaziun vers il locatur ubain vers ina terza persuna che na stat betg en ina relaziun directa cun il diever da la chaussa da locaziun.

⁹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da dec. 1989, en vigur dapi il 1. da fan. 1990 (AS 1990 802; BBl 1985 I 1389). Guardar er l'art. 5 da las disposiziuns finalas dals titels VIII ed VIIIbis a la fin dal DO.

Art. 255

C. Durada da
la relaziun da
locaziun

¹ La relaziun da locaziun po esser fixada per in temp limità u per in temp illimità.

² La relaziun da locaziun è limitada, sch'ella duai finir – senza ch'ella stoppia vegnir disditga – cun la scadenza da la durada fixada.

³ Las ulteriuras relaziuns da locaziun valan sco illimitadas.

Art. 256

D. Obligaziuns
dal locatur
I. En general

¹ Il locatur è obligà da surdar la chaussa al termin fixà en in stadi ch'è adattà per il diever previs e da la mantegnair en quest stadi.

² Cunvegnas divergentas a disfavour dal locatari n'èn betg valaivlas, sch'ellas èn cuntsegnidas en:

- a. cundiziuns generalas da fatschenta preformuladas;
- b. contracts da locaziun per localitads d'abitar u da fatschenta.

Art. 256a

II. Obligaziun da
dar infurmaziuns

¹ Sch'igl è vegnì fatg in protocol da restituziun, cur che la relaziun da locaziun precedenta è vegnida terminada, sto il locatur preschentar quest protocol al nov locatari a chaschun da la surdada da la chaussa, sche quel al vul vesair.

² Il locatari po ultra da quai pretender ch'i vegnia communitgà ad el l'autezza dal tschains da locaziun da la relaziun da locaziun precedenta.

Art. 256b

III. Taxas
e grevezzas

Il locatur porta las grevezzas e paja las taxas publicas ch'èn colliadas cun la chaussa.

Art. 257

E. Obligaziuns
dal locatari
I. Pajar il
tschains da
locaziun ed ils
custs accessorics
1. Tschains
da locaziun

Il tschains da locaziun è la bunificaziun ch'il locatari debitescha al locatur per la surlaschada da la chaussa.

Art. 257a

2. Custs
accessorics
a. En general

¹ Ils custs accessorics èn la bunificaziun per las prestaziuns dal locatur u d'ina terza persuna che stattan en connex cun il diever da la chaussa.

² Il locatari sto pajar ils custs accessorics mo, sch'el ha concludì quai spezialmain cun il locatur.

b. Localitads
d'abitar e da
fatschenta

Art. 257b

¹ En cas da localitads d'abitar e da fatschenta èn ils custs accessorics las expensas effectivas ch'il locatur ha per prestaziuns che stattan en connex cun il diever, sco custs da stgaudament, d'aua chauda e custs sumegliants dal manaschi, sco er per taxas publicas che resultan tras il diever da la chaussa.

² Sin dumonda sto il locatur conceder al locatari invista dals mussaments.

Art. 257c

3. Termins
dal pajament

Il locatari sto pajar il tschains da locaziun ed eventualmain ils custs accessorics per la fin da mintga mais, il pli tard dentant per la fin dal temp da locaziun, sch'i n'è betg vegni concludi in auter termin u sch'in auter termin n'è betg usità al lieu.

Art. 257d

4. Retard
dal pajament
dal locatari

¹ Sch'il locatari è – suenter ch'el ha surpiglià la chaussa – en retard cun pajar ils tschains da locaziun u ils custs accessorics scadids, po il locatur fixar ad el en scrit in termin da pajament e smanatschar da disdir la relaziun da locaziun, sch'il termin scada senza ch'i vegnia pajà. Quest termin importa almain 10 dis, en cas da localitads d'abitar e da fatschenta almain 30 dis.

² Sch'il locatari na paja betg entaifer il termin fixà, po il locatur disdir immediatmain il contract da locaziun, en cas da localitads d'abitar e da fatschenta cun in termin d'almain 30 dis per la fin d'in mais.

Art. 257e

II. Garanzias
dal locatari

¹ Sch'il locatari da localitads d'abitar u da fatschenta presta ina garanzia en daners u en vaglias, sto il locatur depositar quella tar ina banca sin in conto da spargn u en in deposit, e quai sin il num dal locatari.

² En cas da la locaziun da localitads d'abitar dastga il locatur pretender maximalmain trais tschains mensils sco garanzia.

³ La banca dastga dar ora la garanzia mo cun il consentiment da tuttas duas partidas u sa basond sin in avis da pajament cun vigur legala u sin ina sentenza giudiziala cun vigur legala. Sch'il locatur n'ha betg fatg valair giuridicamain in dretg vers il locatari entaifer 1 onn dapi la terminaziun da la relaziun da locaziun, po il locatari pretender che la banca restitueschia la garanzia.

⁴ Ils chantuns pon decretar disposiziuns complementaras.

Art. 257f

III. Quità
e resguard
vers vischins

1 Il locatari sto duvrrar cun quità la chaussa.

2 Il locatari d'ina chaussa immovibla sto prender resguard dals avdants sco er dals vischins.

3 Sch'il locatari violescha vinavant sia obligaziun d'avair quità u da prender resguard vers ils vischins malgrà in'admoniziun en scrit dal locatur, uschia ch'ins na po betg pretender dal locatur ubain dals avdants da supportar vinavant la relaziun da locaziun, po il locatur disdir immediatamain il contract da locaziun, en cas da localitads d'abitar e da fatschenta cun in termin d'almain 30 dis per la fin d'in mais.

4 Il locatur da localitads d'abitar u da fatschenta po dentant disdir immediatamain il contract da locaziun, sch'il locatari chaschuna intenziunadamain grond donn a la chaussa.

Art. 257g

IV. Obligaziun
d'annunzia

1 Il locatari sto annunziar al locatur mancanzas ch'el na sto betg eliminar sez.

2 Sch'il locatari tralasca l'annunzia, è el responsabel per il donn che resulta tras quai al locatur.

Art. 257h

V. Obligaziun
da tolerar

1 Il locatari sto tolerar lavurs vi da la chaussa, sch'ellas èn necessarias per eliminar mancanzas ubain per reparar u per evitar donn.

2 Il locatari sto permetter al locatur d'inspectar la chaussa, uschenavant che quai è necessari per il mantegniment, per la vendita u per la relocaziun.

3 Il locatur sto annunziar lavurs ed inspeziuns a temp al locatari e prender resguard dals interess dal locatari tar l'execuziun da talas lavurs ed inspeziuns; eventuals dretgs dal locatari sin reduziun dal tschains da locaziun (art. 259d) u sin indemniziun da donn (art. 259e) restan resalvads.

Art. 258

F. Nunadem-
pliment u adem-
pliment manglus
dal contract tar
la surdada da
la chaussa

1 Sch'il locatur na surdat la chaussa betg al termin fixà u cun mancanzas che excludan u che sminueschan considerablamain l'abiltad per il diever previs, po il locatari proceder tenor ils artitgels 107–109 davart il nunadempliment da contracts.

2 Sch'il locatari surpiglia la chaussa malgrà questas mancanzas e sch'el insista ch'il contract vegnia adempli en moda correcta, po el far valair mo ils dretgs ch'el avess en cas da mancanzas che sa mussan durant la locaziun (art. 259a–259i).

³ Il locatari po er far valair ils dretgs tenor ils artitgels 259a–259i, sche la chaussa ha – il mument da la surdada – mancanzas:

- a. che reduceschan bain l'abiltad per il diever previs, ma che n'excludan betg u che na sminueschan betg considerablaim questa abiltad;
- b. ch'il locatari stuess eliminar sin agens custs durant la locaziun (art. 259).

Art. 259

G. Mancanzas durant la locaziun

I. Obligaziuns dal locatari da far pitschnas lavurs da nettegiament e da reparatura

Il locatari sto eliminar tenor l'isanza locala e sin agens custs mancanzas che pon vegnir dismissas cun pitschnas lavurs da nettegiament e da reparatura ch'èn necessarias per il mantegniment ordinari da la chaussa.

Art. 259a

II. Dretgs dal locatari
1. En general

¹ Sch'i resultan mancanzas vi da la chaussa ch'il locatari n'ha ni da responsar ni d'eliminar sin agens custs u sch'il locatari vegn disturbà da far diever da la chaussa tenor contract, po el pretender ch'il locatur:

- a. elimineschia la mancanza;
- b. reduceschia adequatamain il tschains da locaziun;
- c. indemniseschia il donn;
- d. surpiglia la dispita giuridica cun ina terza persuna.

² Il locatari d'ina chaussa immovibla po ultra da quai depositar il tschains da locaziun.

Art. 259b

2. Eliminaziun da la mancanza
a. Princip

Sch'il locatur enconuscha ina mancanza e sch'el na l'eliminescha betg entaifer in termin adequat, po il locatari:

- a. disdir immediatamain il contract, sche la mancanza excluda u restrenscha considerablaim l'abiltad per il diever previs d'ina chaussa immovibla u sche la mancanza sminuescha l'abiltad per il diever previs d'ina chaussa movibla;
- b. laschar eliminar la mancanza sin donn e cust dal locatur, sche questa mancanza sminuescha bain l'abiltad per il diever previs da la chaussa, na la restrenscha dentant betg considerablaimain.

Art. 259c

b. Excepziun

Il locatari n'ha nagin dretg che la mancanza vegnia eliminada, sch'il locatur presta ina indemnissaziun cumplaina per la chaussa manglusa entaifer in termin adequat.

Art. 259d

3. Reducziun dal tschains da locaziun

Sche l'abilitad per il diever previs da la chaussa vegn restrenschiada u sminuida, po il locatari pretender dal locatur ch'el reduceschia correspundentamain il tschains da locaziun a partir dal mument ch'el ha survegni enconuschientscha da la mancanza fin che quella è eliminada.

Art. 259e

4. Indemnissaziun

Sch'il locatari ha subì in donn pervia da la mancanza, sto il locatur prestar ina indemnissaziun ad el, nun ch'el cumprovia ch'el saja senza culpa.

Art. 259f

5. Surpigliada da la dispita giuridica

Sch'ina terza persuna fa valair in dretg sin la chaussa che na sa cumporta betg cun ils dretgs dal locatari, sto il locatur surpigliar – sin avis dal locatari – la dispita giuridica.

Art. 259g6. Deposit dal tschains da locaziun
a. Princip

¹ Sch'il locatari d'ina chaussa immovibla pretenda dal locatur ch'ina mancanza vegnia eliminada, sto el fixar ad el en scrit in termin adequat e po smanatschar ad el ch'el vegnia a depositar ils tschains da locaziun che futurs tar in post che vegn designà dal chantun, en cas ch'il termin fixà scadia senza ch'el saja vegnì duvrà. Il deposit sto el annunziar en scrit al locatur.

² Cun il deposit valan ils tschains da locaziun sco pajads.

Art. 259h

b. Restituziun dals tschains da locaziun depositads

¹ Ils tschains da locaziun depositads tutgan al locatur, sch'il locatari n'ha betg fatg valair sias pretensiuns vers il locatur tar l'autorità da mediaziun entaifer 30 dis dapi la scadenza da l'emprim tschains da locaziun ch'è vegnì deposità.

² Il locatur po pretender tar l'autorità da mediaziun ch'els tschains da locaziun ch'èn vegnìs depositads nungustifitgadamain vegnian pajads ora, uschespert ch'il locatari l'ha annunzià d'avair deposità ils tschains da locaziun.

Art. 259ⁱ⁹⁶

c. Procedura

La procedura sa drizza tenor la Procedura civila⁹⁷.**Art. 260**H. Renovaziuns
e midadas
I. Tras il locatur

¹ Il locatur po far renovaziuns e midadas vi da la chaussa mo, sch'ellas èn supportablas per il locatari e sche la relaziun da locaziun n'è betg disditga.

² Il locatur sto prender resguard dals interess dal locatari tar l'execuziun da las lavurs; eventuals dretgs dal locatari sin reduzziun dal tschains da locaziun (art. 259d) u sin indemnisaziun da donns (art. 259e) restan resalvads.

Art. 260aII. Tras il
locatari

¹ Il locatari po far renovaziuns e midadas vi da la chaussa mo, sch'il locatur ha dà ses consentiment en scrit.

² Sch'il locatur ha dà ses consentiment, po el pretender che l'anterior stadi vegnia restabili mo, sche quai è vegni concludì en scrit.

³ Sche la chaussa – a la fin da la relaziun da locaziun – ina plivalur considerabla grazia a la renovaziun u grazia a la midada, a la quala il locatur ha dà ses consentiment, po il locatari pretender per indemnisaziun correspundenta per questa plivalur; ulteriuras pretensius d'indemisaziun ch'èn vegnidas fixadas en scrit restan resalvadas.

Art. 261J. Midada
dal proprietari
I. Alienaziun
da la chaussa

¹ Sch'il locatur alienescha la chaussa suenter la conclusiun dal contract da locaziun u sch'el vegn privà da quella tras ina procedura da scussiun u da concurs, va la relaziun da locaziun cun la proprietad vi da la chaussa a l'acquistader.

² Il nov proprietari po dentant:

- a. en cas da localitads d'abitar e da fatschenta: disdir la relaziun da locaziun observond il termin legal per la proxima data legala, sch'el fa valair in agen basegn urgent per sasez, per proxims parents u per quinads;
- b. en cas d'ina outra chaussa: disdir la relaziun da locaziun observond il termin legal per la proxima data legala, sch'il contract na permetta betg d'al schliar pli baud.

⁹⁶ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

⁹⁷ SR 272

³ Sch'il nov proprietari disdescha il contract pli baud che quai ch'i fiss stà permess tenor il contract cun il locatur vertent, è quel responsabel vers il locatari per tut ils donns che resultan tras quai.

⁴ Resalvadas restan las disposiziuns davart l'expropriaziun.

Art. 261a

II. Concessiun
da dretgs reals
limitads

Las disposiziuns davart l'alienaziun da la chaussa èn applitgables conform al senn, sch'il locatur conceda in dretg real limità ad ina terza persuna e sche quai correspunda ad ina midada dal proprietari.

Art. 261b

III. Prenotaziun
en il register
funsil

¹ En cas da la locaziun d'in bain immobigliar poi vegnir concludì che la relaziun da locaziun vegnia prenotada en il register funsil.

² L'effect da la prenotaziun è quel che mintga proprietari sto permetter al locatari da duvrar il bain immobigliar conform al contract da locaziun.

Art. 262

K. Sutlocaziun

¹ Cun il consentiment dal locatur po il locatari dar la chaussa en sutlocaziun, saja quai dal tutfatg u parzialmain.

² Il locatur po refusar da dar ses consentiment mo, sche:

- a. il locatari refusa da dar enconuscent al locatur las cundiziuns da la sutlocaziun;
- b. las cundiziuns da la sutlocaziun èn abusivas cumpareglia cun talas dal contract da locaziun principal;
- c. la sutlocaziun chaschuna dischavantatgs essenzials al locatur.

³ Il locatari è responsabel vers il locatur ch'il sutlocatari na dovria la chaussa betg autramain che quai ch'igl è permess ad el sez. Per cuntanscher quai po il locatur sa drizzar directamain al sutlocatari.

Art. 263

L. Transferiment
da la locaziun ad
ina terza persuna

¹ Cun il consentiment en scrit dal locatur po il locatari da localitads da fatschenta transferir la relaziun da locaziun ad ina terza persuna.

² Il locatur po refusar da dar il consentiment mo per motivs impurtants.

³ Sch'il locatur dat ses consentiment, surpiglia la terza persuna la relaziun da locaziun empè dal locatari.

⁴ Il locatari è deliberà da sias obligaziuns vers il locatur. El è dentant responsabel solidaricamain cun la terza persuna fin al mument che la

relaziun da locaziun finescha u po vegnir terminada tenor contract u tenor lescha, maximalmain dentant per 2 onns.

Art. 264

M. Restituziun anticipada da la chaussa

¹ Sch'il locatari restituescha la chaussa senza observar il termin da disditga, è el deliberà da sias obligaziuns vers il locatur mo, sch'el propona in nov locatari ch'è acceptabel per il locatur; il nov locatari sto esser solvent e pront da surpigliar il contract da locaziun per las medemas cundiziuns.

² Cas cuntrari sto el pajar il tschains da locaziun fin al mument che la relaziun da locaziun finescha u po vegnir terminada tenor contract u tenor lescha.

³ Il locatur sto sa laschar metter a quint quai ch'el:

- a. spargna vi d'expensas; e
- b. gudogna u tralasca intenziunadamain da gudagnar, duvround la chaussa en outra moda.

Art. 265

N. Scuntrada

Il locatur ed il locatari na pon betg renunziar gia ordavant al dretg da scuntrar las pretensiuns ed ils debits da la relaziun da locaziun.

Art. 266

O. Terminaziun da la relaziun da locaziun

I. Scadenza da la durada fixada

¹ Sche las partidas han concludì expressivamain u taciturnamain ina tscherta durada dal contract, finescha la relaziun da locaziun senza disditga cun la scadenza da quest termin.

² Sche las partidas cuntinueschan taciturnamain cun la relaziun da locaziun, vala quella sco relaziun da locaziun illimitada.

Art. 266a

II. Termins da disditga
1. En general

¹ Las partidas pon disdir la relaziun da locaziun illimitada, observond ils termins legals, sch'ellas n'han betg concludì in termin pli lung u in auter termin.

² Sche las partidas n'observan betg il termin, vala la disditga per il proxim termin ch'è pussaivel.

Art. 266b

2. Chaussas immoviblas e construcziuns moviblas

Sche chaussas immoviblas e sche construcziuns moviblas èn vegnidas prendidas en locaziun, pon las partidas – observond in termin da 3 mais – disdir il contract sin in termin d'usit local u, sch'i na dat betg ina isanza locala, per la fin d'ina durada da locaziun da 6 mais.

Art. 266c

3. Abitaziuns Sche abitaziuns èn vegnidas prendidas en locaziun, pon las partidas – observond in termin da 3 mais – disdir il contract sin in termin d’usit local u, sch’i na dat betg ina isanza locala, per la fin d’ina durada da locaziun da 3 mais.

Art. 266d

4. Localitads da fatschenta Sche localitads da fatschenta èn vegnidas prendidas en locaziun, pon las partidas – observond in termin da 6 mais – disdir il contract sin in termin d’usit local u, sch’i na dat betg ina isanza locala, per la fin d’ina durada da locaziun da 3 mais.

Art. 266e

5. Chombras mobigliadas e piazzas da parcar Sche chombras mobigliadas e sche piazzas da parcar che vegnan dadas en locaziun separadamain u sche indrizs sumegliants èn vegnids prendids en locaziun, pon las partidas – observond in termin da 2 emnas – disdir il contract per la fin d’ina durada da locaziun da 3 mais.

Art. 266f

6. Chaussas moviblas Sche chaussas moviblas èn vegnidas prendidas en locaziun, pon las partidas – observond in termin da 3 dis – disdir il contract sin tge termin ch’i saja.

Art. 266g

- III. Disditga extraordinaria
1. Per motivs impurtants
- 1 Per motivs impurtants pon las partidas – observond il termin legal – disdir ina relaziun da locaziun sin tge termin ch’i saja, sche l’adempliment dal contract è daventà insupportabel per ellas.
- 2 Il derschader regla las consequenzas patrimonialas da la disditga anticipada, considerond tut las circumstanzas.

Art. 266h

2. Concurs dal locatari
- 1 Sch’il locatari fa concurs, suenter ch’el ha surpiglià la chaussa, po il locatur pretender ina garanzia per ils tschains da locaziun futurs. Per quest intent sto el fixar en scrit in termin adequat per il locatari sco er per l’administraziun da concurs.
- 2 Sch’il locatur na survegn betg ina garanzia entaifer quest termin, po el disdir immediatamain il contract da locaziun.

Art. 266i

3. Mort dal locatari
- Sch’il locatari mora, pon ses ertavels – observond il termin legal – disdir il contract per il proxim termin legal.

Art. 266k

4. Chaussas
moviblas

Il locatari d'ina chaussa movibla che serve a ses diever privat e che vegn dada en locaziun dal locatur en il rom da sia activitad commerciala po disdir il contract – observond in termin d'almain 30 dis – per la fin d'ina durada da locaziun da 3 mais. Il locatur n'ha nagin dretg da survegnir ina indemnisaziun.

Art. 266l

IV. Furma da la
disditga en cas
da localitads
d'abitar e da
fatschenta

1. En general

¹ Il locatur ed il locatari da localitads d'abitar e da fatschenta ston disdir il contract en scrit.

² Il locatur sto disdir cun in formular ch'è approvà dal chantun e che inditgescha, co ch'il locatari ha da proceder, sch'el vul contestar la disditga ubain pretender ina prolungaziun da la relaziun da locaziun.

Art. 266m

2. Abitaziun
da la famiglia
a. Disditga tras il
locatari

¹ Sche la chaussa prendida en locaziun serve a la famiglia sco abitaziun, po il conjugal disdir il contract da locaziun mo cun il consentiment expressiv da l'auter conjugal.

² Sch'il conjugal na po betg cuntanscher quest consentiment u sche quel al vegn refusà senza in motiv plausibel, po el appellar al derchader.

³ Per partenadis registrads vala la medema regulaziun conform al senn.⁹⁸

Art. 266n⁹⁹

b. Disditga tras il
locatur

La disditga tras il locatur sco er la fixada d'in termin da pajament cun la smanatscha da disditga (art. 257d) ston vegnir consegnadas separadamain al locatari ed a ses conjugal, a sia partenaria registrada u a ses partenari registrà.

Art. 266o

3. Disditga
nunvalaivla

La disditga è nunvalaivla, sch'ella na correspunda betg als artitgels 266l–266n.

⁹⁸ Integrà tras la cifra 11 da l'agiunta da la L da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBl 2003 1288).

⁹⁹ Versiun tenor la cifra 11 da l'agiunta da la L da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBl 2003 1288).

Art. 267

P. Restituziun
da la chaussa
I. En general

¹ Il locatari sto restituir la chaussa en quel stadi che resulta tras il diever da la chaussa tenor contract.

² Cunvegns, cun las qualas il locatari s'oblighescha ordavant da pajar – a la fin da la relaziun da locaziun – ina indemnisaziun che cumpiglia autras chaussas che la cuvrida d'in eventual donn, èn nunvalaivlas.

Art. 267a

II. Examinaziun
da la chaussa
ed annunzia
al locatari

¹ Il mument da la restituziun sto il locatur examinar il stadi da la chaussa ed annunziar immediatamain mancanzas al locatari, per las qualas quel è responsabel.

² Sch'il locatur tralascha quai, perda el ses dretgs, uschenavant ch'i na sa tracta betg da mancanzas che n'èn betg stadas vesaiivlas en cas d'ina examinaziun usitada.

³ Sch'il locatur chatta talas mancanzas pli tard, sto el annunziar immediatamain quellas al locatari.

Art. 268

Q. Dretg
da retenziun
dal locatur
I. Dimensiun

¹ Per in tschains annual scadi e per il tschains current d'in mez onn ha il locatur da localitads da fatschenta in dretg da retenziun vi da las chaussas moviblas che sa chattan en las localitads dadas en locaziun e che tutgan a l'equipament u a l'utilisaziun da questas localitads.

² Il dretg da retenziun dal locatur cumpiglia er ils objects en possess dal sutlocatari, uschenavant che quel n'ha betg pajà ses tschains da locaziun.

³ Exclus è il dretg da retenziun vi da chaussas che na pudessan betg vegnir impegnadas dals crediturs dal locatari.

Art. 268a

II. Chaussas da
terzas persunas

¹ Ils dretgs da terzas persunas vi da chaussas, da las qualas il locatur ha savi u ha stuì savair ch'ellas na tutgan betg al locatari, sco er vi da chaussas enguladas, persas u vengidas davent en outra moda precedan il dretg da retenziun dal locatur.

² Sch'il locatur vegn a savair pir durant la locaziun che chaussas ch'èn en possess dal locatari na tutgan betg a quel, extingua ses dretg da retenziun vi da questas chaussas, sch'el na disdescha betg il contract da locaziun sin il proxim termin ch'è pussaivel.

Art. 268b

III. Far valair
il dretg

¹ Sch'il locatari vul ir davent u manar davent las chaussas che sa chattan en las localitads prendidas en locaziun, po il locatur retegnair cun agid da l'uffizi cumpetent uschè blers objects sco quai ch'igl è necessari per cuvrir sia pretensiun.

² Objects ch'èn vegnids manads davent zuppadamain u cun forza pon – cun agid da la polizia – vegnir purtads enavos en las localitads dadas en locaziun, e quai entaifer 10 dis dapi ch'els èn vegnids manads davent.

Segund chapitel:

**Protecziun cunter tschains da locaziun abusivs e cunter
autras pretensiuns abusivas dal locatur en cas d'ina
locaziun da localitads d'abitar e da fatschenta**

Art. 269

A. Tschains da
locaziun abusivs
I. Regla

Tschains da locaziun èn abusivs, sch'i vegn fatg in profit stravagà cun la chaussa dada en locaziun u sch'els sa basan evidentamain sin in pretsch da cumpra exagerà.

Art. 269a

II. Excepziuns

Betg abusivs n'èn per regla en spezial ils tschains da locaziun che:

- a. sa chattan en il rom dals tschains da locaziun usitads al lieu u en il quartier;
- b. èn motivads tras augments dals custs u tras prestaziuns pli grondas da vart dal locatur;
- c. sa chattan – en cas da construcziuns pli giuvnas – en il rom da la rendita brutta che permetta da cuvrir ils custs;
- d. servan mo a gulivar ina reducziun dal tschains da locaziun ch'è vegnida concedida ordavant tras ina transposiziun dals custs da finanziaziun ch'è usitada sin il martgà, ed èn fixads en in plan da pajament ch'è vegni dà enconuschent gia ordavant al locatari;
- e. guliveschan mo la chareschia per il chapital che porta la ristga;
- f. na surpassan betg la dimensiun che vegn recumandada en ils contracts generals da las federaziuns da locaturs sco er da locataris u d'organisaziuns che fan valair interess sumegliants.

Art. 269b

B. Tschains
da locaziun
indexads

La curvegna ch'il tschains da locaziun stoppia vegnir adattà ad in index è mo valaivla, sch'il contract da locaziun è vegni fatg per almain 5 onns e sche l'index naziunal dals pretschs da consum è previs sco index.

Art. 269c

C. Tschains
da locaziun
graduads

La curvegna ch'il tschains da locaziun s'augmentia periodicamain per in tschert import è mo valaivla, sche:

- a. il contract da locaziun vegn fatg per almain 3 onns;
- b. il tschains da locaziun vegn augmentà maximalmain ina giada l'onn; e
- c. l'import da l'augment vegn fixà en francs.

Art. 269d

D. Augments
dals tschains
da locaziun ed
autras midadas
unilaterals dal
contract tras
il locatur

¹ Il locatur po augmentar il tschains da locaziun da tut temp sin il proxim termin da disditga ch'è pussaivel. El sto communitgar – sin in formular approvà dal chantun – l'augment dal tschains da locaziun al locatari e motivar quest augment, e quai almain 10 dis avant ch'il termin da disditga cumenza.

² L'augment dal tschains da locaziun è nunvalaivel, sch'il locatur:

- a. n'al communitgescha betg cun il formular prescrit;
- b. n'al motivescha betg;
- c. smanatscha en la communicaziun cun la disditga dal contract u pronunzia quella en la communicaziun.

³ Ils alineas 1 e 2 valan er, sch'il locatur ha l'intenziun da midar autramain il contract da locaziun mo sin donn e cust dal locatari, spezialmain cun reducir sias prestaziuns vertentas u cun introducir novs custs accessorics.

Art. 270

E. Contestaziun
dal tschains da
locaziun
I. Dumonda da
reduzziun
I. Tschains da
locaziun inicial

¹ Il locatari po contestar il tschains da locaziun inicial sco abusiv tar l'autorità da mediaziun e quai entaifer 30 dis dapi la surpigliada da la chaussa e confirm als artitgels 269 e 269a e pretender la reduzziun dal tschains, sche:

- a. el è stà sfurzà da far il contract da locaziun pervia d'ina situaziun d'urgenza persunala u famigliara ubain pervia da las relaziuns sin il martgà local da localitads d'abitar e da fatschenta; u

- b. il locatur ha – cumpareglià cun l'anteriur tschains da locaziun – augmentà considerablmain il tschains da locaziun inizial per la medema chaussa.

² En cas da mancanza d'abitaziuns pon ils chantuns obligar ils locaturs da duvrar per lur territori u per ina part da quel il formular tenor l'artitgel 269d per far in nov contract da locaziun.

Art. 270a

2. Durant la locaziun

¹ Il locatari po contestar il tschains da locaziun sco abusiv e pretender ch'el vegnia reduci sin il proxim termin da disditga ch'è pussaivel, sch'el ha motivs da supponer ch'il locatur realiseschia in profit stravagà tenor ils artitgels 269 e 269a tras la chaussa dada en locaziun, e quai pervia d'ina midada essenziala da la basa da calculaziun, spezialmain pervia d'ina reducziun dals custs.

² Il locatari sto far en scrit la dumonda da reducziun al locatur; quel sto prender posiziun entaifer 30 dis. Sch'il locatur na correspunda betg u mo parzialmain a la dumonda ubain sch'el na respunda betg entaifer il termin, po il locatari appellar entaifer 30 dis a l'autorità da mediaziun.

³ L'alinea 2 n'è betg applitgabel, sch'il locatari inoltrescha a medem temp ina contestaziun da l'augment dal tschains da locaziun ed ina dumonda per reducir quel.

Art. 270b

II. Contestaziun d'augments dal tschains da locaziun e d'autras midadas unilaterals dal contract

¹ Il locatari po contestar in augment dal tschains da locaziun sco abusiv tar l'autorità da mediaziun en il senn dals artitgels 269 e 269a, e quai entaifer 30 dis dapi la communicaziun.

² L'alinea 1 vala er, sch'il locatur mida autramain il contract da locaziun sin donn e cust dal locatari, spezialmain cun reducir sias prestaziuns vertentas u cun introducir novs custs accessorics.

Art. 270c

III. Contestaziun da tschains da locaziun indexads

Cun resalva da la contestaziun dal tschains da locaziun inizial po ina partida mo far valair davant l'autorità da mediaziun che l'augment u che la reducziun dal tschains da locaziun che vegn pretendi da l'autra partida na saja betg giustifitgà tras ina midada correspondent da l'index.

Art. 270d

IV. Contestaziun
da tschains da
locaziun
graduads

Cun resalva da la contestaziun dal tschains da locaziun inizial na po il locatari betg contestar tschains da locaziun graduads.

Art. 270e

F. Valaivladad
dal contract da
locaziun durant
la procedura da
contestaziun

Il contract da locaziun vala vinavant senza midadas:

- a. durant la procedura da mediaziun, sch'i na vegn betg cuntanschida in'enclegientscha tranter las partidas; e
- b. durant la procedura giudiziala, cun resalva da mesiras preventivas dal derschader.

**Terz chapitel:
Protecziun cunter la disditga abusiva en cas d'ina locaziun
da localitads d'abitar e da fatschenta**

Art. 271

A. Contesta-
bladad da la
disditga
I. En general

¹ La disditga è contestabla, sch'ella cuntrafa al princip da la buna fai.

² La disditga sto vegnir motivada, sche quai vegn pretendi da l'autra partida.

Art. 271a

II. Disditga tras
il locatur

¹ La disditga tras il locatur è contestabla en spezial, sch'ella vegn pronunziada:

- a. perquai ch'il locatari fa valair en buna fai pretensiuns or da la relaziun da locaziun;
- b. perquai ch'il locatur vul chatschar tras ina midada unilateral dal contract u in'adattaziun dal tschains da locaziun sin donn e cust dal locatari;
- c. sulettamain per intimar il locatari d'acquistar l'abitaziun prenda en locaziun;
- d. durant ina procedura da mediaziun u durant ina procedura giudiziala che stat en connex cun la relaziun da locaziun, nun ch'il locatari haja introduci la procedura en moda abusiva;
- e. avant la scadenza da 3 onns suenter la terminaziun d'ina procedura da mediaziun u d'ina procedura giudiziala che stat en connex cun la relaziun da locaziun, ed en la quala il locatur:
 1. ha stuì suttacumber per ina part considerabla;
 2. ha retratg u reduci considerablmain sia pretensiun u ses plant;
 3. ha renunzià d'appellar al derschader;

4. ha concludi in'enclegientscha u è sa cunvegni autramain cun il locatari;

f. pervia da midadas da la situaziun famigliara dal locatari che na chaschunan betg dischavantatgs essenzials per il locatur.

² L'alinea 1 litera e è er applitgabel, sch'il locatari po cumprovar cun documents en scrit ch'el saja sa cunvegni cun il locatur davart ina pretensiun da la relaziun da locaziun, e quai ordaifer ina procedura da mediaziun ubain ordaifer ina procedura giudiziala.

³ L'alinea 1 literas d ed e n'èn betg applitgablas en cas da disditgas:

a. pervia d'in basegn urgent dal locatur per sasez, per proxims parents u per quinads;

b. pervia da retard dal pajament dal locatari (art. 257d);

c. perquai ch'il locatari ha violà grevamain l'obligaziun d'avair quità e da prender resguard (art. 257f al. 3 e 4);

d. pervia da l'alienaziun da la chaussa (art. 261);

e. per motivs impurtants (art. 266g);

f. pervia da concurs dal locatari (art. 266h).

Art. 272

B. Prolungaziun da la relaziun da locaziun
I. Dretg dal locatari

¹ Il locatari po pretender ch'ina relaziun da locaziun limitada u illimitada vegnia prolungada, sche la terminaziun da la locaziun avess per consequenza ina direzza per el ubain per sia famiglia che na po betg vegnir giustificada tras ils interess dal locatur.

² Giuditgond ils interess resguarda l'autorità competenta spezialmain:

a. las circumstanzas da la conclusiun dal contract ed il cuntegn da quel;

b. la durada da la relaziun da locaziun;

c. las relaziuns persunalas, famigliaras ed economicas da las partidas e lur cumportament;

d. in eventual basegn dal locatur per sasez, per proxims parents u per quinads, sco er l'urgenza da quest basegn;

e. las relaziuns sin il martgà local da localitads d'abitar e da fa-tschenta.

³ Sch'il locatari pretenda ina segunda prolungaziun, resguarda l'autorità competenta er, sch'el ha fatg tut il pussaivel ch'ins po pretender dad el per impedir la direzza.

Art. 272a

II. Exclusiun da la prolungaziun

¹ La prolungaziun è esclusa en cas da disditgas:

- a. pervia da retard dal pajament dal locatari (art. 257d);
- b. perquai ch'il locatari ha violà grevamain l'obligaziun d'avair quità e da prender resguard (art. 257f al. 3 e 4);
- c. pervia da concurs dal locatari (art. 266h);
- d. d'in contract da locaziun ch'è vegnì fatg – en vista ad in proxim project da midada da construcziun u da demoliziun – expressivamain mo per il temp limità fin al cumenzament da la construcziun u fin che la permissiun necessaria è vegnida concedida.

² La prolungaziun è per regla esclusa, sch'il locatur offra al locatari ina cumpensaziun equivalenta per las localitads d'abitar e da fatschenta.

Art. 272b

III. Durada da la prolungaziun

¹ La relaziun da locaziun po vegnir prolungada per localitads d'abitar per maximalmain 4 onns e per localitads da fatschenta per maximalmain 6 onns. En il rom da la prolungaziun maximala pon vegnir concedidas ina u duas prolungaziuns.

² Sche las partidas concludan ina prolungaziun da la relaziun da locaziun, n'èn ellas betg liadas vi d'ina prolungaziun maximala ed il locatari po renunziar ad ina segunda prolungaziun.

Art. 272c

IV. Valaivladad dal contract da locaziun

¹ Mintga partida po pretender ch'il contract vegnia adattà cun la decisiun da prolungaziun a las relaziuns midadas.

² Sch'il contract n'è betg vegnì midà cun la decisiun da prolungaziun, vala el senza midadas per il temp da prolungaziun; resalvadas restan las pussaivladads d'adattaziun che la lescha permetta.

Art. 272d

V. Disditga durant la prolungaziun

Sche la decisiun da prolungaziun u sche la cunvegna da prolungaziun na fixescha betg insatge auter, po il locatari disdir la relaziun da locaziun sco suonda:

- a. en cas d'ina prolungaziun fin ad 1 onn cun in termin dad 1 mais per la fin d'in mais;
- b. en cas d'ina prolungaziun per dapli che 1 onn cun in termin da 3 mais sin in termin legal.

Art. 273

C. Termins e proceduras¹⁰⁰

¹ Sch'ina partida vul contestar la disditga, sto ella inoltrar la contesta-ziun a l'autorità da mediaziun entaifer 30 dis suenter avair retschavi la disditga.

² Sch'il locatari vul pretender che la relaziun da locaziun vegnia prolungada, sto el inoltrar la dumonda a l'autorità da mediaziun:

- a. en cas d'ina relaziun da locaziun illimitada entaifer 30 dis suenter avair retschavi la disditga;
- b. en cas d'ina relaziun da locaziun limitada il pli tard 60 dis avant la scadenza dal contract.

³ La dumonda per ina segunda prolungaziun sto il locatari inoltrar a l'autorità da mediaziun il pli tard 60 dis avant la scadenza da l'em-prima prolungaziun.

⁴ Il process da l'autorità da mediaziun sa drizza tenor la Procedura civila^{101,102}

⁵ Sche l'autorità responsabla refusa la contestaziun da la disditga tras il locatari, sto ella examinar uffizialmain, sche la relaziun da locaziun po vegnir prolungada.¹⁰³

Art. 273a

D. Abitaziun da la famiglia

¹ Sche la chausa prendida en locaziun serva a la famiglia sco abita-ziun, po er il conjugal dal locatari contestar la disditga, pretender la prolungaziun da la relaziun da locaziun u far diever dals ulteriurs dretgs ch'il locatari ha en cas d'ina disditga.

² Cunvegna davart la prolungaziun èn mo valaivlas, sch'ellas èn vegnidas concluidas cun tuts dus conjugals.

³ Per partenadis registrads vala la medema regulaziun confirm al senn.¹⁰⁴

¹⁰⁰ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

¹⁰¹ SR 272

¹⁰² Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

¹⁰³ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

¹⁰⁴ Integrà tras la cifra 11 da l'aggiunta da la L da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBl 2003 1288).

Art. 273b

- E. Sutlocaziun ¹ Las disposiziuns da quest chapitel valan per la sutlocaziun, uschè ditg che la relaziun da locaziun principala n'è betg dissolvida. La sutlocaziun po mo vegnir prolungada per la durada da la relaziun da locaziun principala.
- ² Sche la sutlocaziun ha spezialmain l'intent da guntgir las prescripziuns davart la protecziun cunter la disditga, vegn la protecziun cunter la disditga concedida al sutlocatari senza prender resguard da la relaziun da locaziun principala. Sche la relaziun da locaziun principala vegn disditga, surpiglia il locatur empè dal locatari il contract cun il sutlocatari.

Art. 273c

- F. Disposiziuns stringentas ¹ Il locatari po mo desister da ses dretgs ch'el ha tenor quest chapitel, sche quai è previs expressivamain.
- ² Cunvegnas divergentas n'èn betg valaivlas.

Quart chapitel: ...**Art. 274 –274g**¹⁰⁵**Otgavel titel^{bis};¹⁰⁶ La fittanza****Art. 275**

- A. Noziun e champ d'applicaziun ^{I. Noziun} Cun il contract da fittanza s'oblighescha l'affittader, da surlaschar al fittadin ina chaussa utilisabla u in dretg utilisabel per ses diever e per la retratga dals fritgs u dals retgavs, ed il fittadin s'oblighescha da pajar in tschains da fittanza a l'affittader.

Art. 276

- ^{II. Champ d'applicaziun} Las disposiziuns davart la fittanza da localitads d'abitar e da fatschenta valan er per chaussas che l'affittader surlascha al fittadin per l'utilisaziun ensemen cun questas localitads.
- ^{1. Localitads d'abitar e da fatschenta}

¹⁰⁵ Aboli tras la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBI 2006 7221).

¹⁰⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da dec. 1989, en vigur dapi il 1. da fan. 1990 (AS 1990 802; BBI 1985 I 1389). Guardar er l'art. 5 da las disposiziuns finalas dals titels VIII ed VIIIbis a la fin dal DO.

Art. 276a

2. Fittanza agricola

¹ Per contracts da fittanza per manaschis agriculs u per bains immobiliars ch'èn destinads ad in'utilisaziun agricola vala la Lescha federala dals 4 d'october 1985¹⁰⁷ davart la fittanza agricola, uschenavant ch'ella cuntegna regulaziuns spezialas.

² Dal rest vala il Dretg d'obligaziuns, cun excepziun da las disposiziuns davart la fittanza da locals d'abitar e da fatschenta.¹⁰⁸

Art. 277

B. Inventarisaziun

Sche la fittanza cumpiglia er utensils da lavur, muvel u provisiuns, sto mintga partida surdar a l'autra in inventari exact e suttascriet e sa participar ad ina stimaziun cuminaivla.

Art. 278C. Obligaziuns da l'affittader
I. Surdada da la chaussa

¹ L'affittader è obligà da surdar la chaussa il termin fixà en in stadi ch'è adattà per l'utilisaziun e per la cultivaziun prevista.

² Sch'igl è vegnì fatg in protocol da restituziun, cur che la relaziun da fittanza precedenta è vegnida terminada, sto l'affittader preschentar quest protocol al nov fittadin a chaschun da la surdada da la chaussa, sche quel al vul vesair.

³ Il fittadin po ultra da quai pretender ch'i vegnia communitgà ad el l'autezza dal tschains da fittanza da la relaziun da fittanza precedenta.

Art. 279

II. Reparaturas principalas

L'affittader è obligà da far sin agens custs reparaturas pli grondas vi da la chaussa che daventan necessarias durant il temp da fittanza, e quai uschespert ch'il fittadin l'ha fatg enconuschent questa necessitad.

Art. 280

III. Taxas e grevezzas

L'affittader porta las grevezzas e paja las taxas publicas ch'èn colliadas cun la chaussa.

¹⁰⁷ SR 221.213.2

¹⁰⁸ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

Art. 281

D. Obligaziuns dal fittadin
 I. Pajar il tschains da fittanza ed ils custs accessorics
 1. En general

1 Il fittadin sto pajar il tschains da fittanza ed eventualmain ils custs accessorics per la fin d'in onn da fittanza, il pli tard dentant per la fin dal temp da fittanza, sch'i n'è betg vegnì concludì in auter termin u sch'in auter termin n'è betg usità al lieu.

2 Per ils custs accessorics vala l'artitgel 257a.

Art. 282

2. Retard dal pajament dal fittadin

1 Sch'il fittadin è – suenter ch'el ha surpiglià la chaussa – en retard cun pajar ils tschains da fittanza u ils custs accessorics scadids, po l'affittader fixar ad el en scrit in termin da pajament d'almain 60 dis e smanatschar da disdir la relaziun da fittanza, sch'il termin scada senza ch'i vegnia pajà.

2 Sch'il fittadin na paja betg entaifer il termin fixà, po l'affittader disdir immediatamain il contract da fittanza, en cas da localitads d'abitar e da fatschenta cun in termin d'almain 30 dis per la fin d'in mais.

Art. 283

II. Quità, resguard vers vischins e mantegniment
 1. Quità e resguard vers vischins

1 Il fittadin sto cultivar e giudair la chaussa cun quità tenor sia destinaziun, en spezial sto el procurar che la chaussa mantegna sia productività a lung temp.

2 Il fittadin d'ina chaussa immovibla sto prender resguard dals avdants sco er dals vischins.

Art. 284

2. Mantegniment ordinari

1 Il fittadin sto procurar per il mantegniment ordinari da la chaussa.

2 El sto far reparaturas pli pitschnas tenor l'isanza locala sco er remplazzar ils utensils da lavur e l'iseglia che ha ina pitschna valur, sch'ella è daventada nunduvrabra pervia da la vegliadetgna u pervia dal diever.

Art. 285

3. Violaziun da las obligaziuns

1 Sch'il fittadin violescha vinavant sia obligaziun d'avair quità u da prender resguard malgrà in'admoniziun en scrit da l'affittader, uschia ch'ins na po betg pretender da l'affittader u dals avdants da supportar vinavant la relaziun da fittanza, po l'affittader disdir immediatamain il contract da fittanza, en cas da localitads d'abitar e da fatschenta cun in termin d'almain 30 dis per la fin dal mais.

2 L'affittader da localitads d'abitar u da fatschenta po dentant disdir immediatamain il contract da fittanza, sch'il fittadin chaschuna intenziunadamain grond donn a la chaussa.

Art. 286

III. Obligaziun
d'annunzia

¹ Sch'igl è necessari da far reparaturas pli grondas u sch'ina terza persuna pretenda dretgs vi da l'object affittà, sto il fittadin annunziar quai immediatamain a l'affittader.

² Sch'il fittadin tralasca l'annunzia, è el responsabel per il donn che resulta tras quai a l'affittader.

Art. 287

IV. Obligaziun
da tolerar

¹ Il fittadin sto tolerar reparaturas pli grondas, sch'ellas èn necessarias per eliminar mancanzas ubain per reparar u per evitar donns.

² Il fittadin sto permetter a l'affittader d'inspectar la chaussa, uschenvant che quai è necessari per il mantegniment, per la vendita u per la relocaziun.

³ L'affittader sto annunziar lavurs ed inspeziuns a temp al fittadin e prender resguard dals interess dal fittadin tar l'execuziun da talas lavurs ed inspeziuns; per eventuels dretgs dal fittadin sin reducziun dal tschains da fittanza u sin indemnisiun da donns vala il dretg da locaziun (art. 259d e 259e) conform al senn.

Art. 288

E. Dretgs dal
fittadin, en cas
ch'il contract
na vegn betg
adempli ed
en cas da
mancanzas

¹ Il dretg da locaziun (art. 258 ed art. 259a–259i) vala conform al senn, sche:

- a. l'affittader na surdat la chaussa betg al termin fixà u la surdat en in stadi manglus;
- b. i resultan mancanzas vi da la chaussa ch'il fittadin n'ha ni da responsar ni d'eliminar sin agens custs u il fittadin vegn disturbà d'utilisar la chaussa tenor contract.

² Cunvegns divergentas a disfavour dal fittadin n'èn betg valaivlas, sch'ellas èn cuntegnidas en:

- a. cundiziuns generalas da fatschenta preformuladas;
- b. contracts da fittanza per localitads d'abitar e da fatschenta.

Art. 289

F. Renovaziuns
e midadas
I. Tras
l'affittader

¹ L'affittader po far renovaziuns e midadas vi da la chaussa mo, sch'ellas èn supportablas per il fittadin e sche la relaziun da fittanza n'è betg disditga.

² L'affittader sto prender resguard dals interess dal fittadin tar l'execuziun da talas lavurs ed inspeziuns; per eventuels dretgs dal fittadin sin reducziun dal tschains da fittanza u sin indemnisiun da donns vala il dretg da locaziun (art. 259d e 259e) conform al senn.

Art. 289a

- II. Tras il fittadin ¹ Il fittadin dovra il consentiment en scrit da l'affittader per:
- a. midadas da la cultivaziun tradiziunala da la chaussa che pon esser d'ina impurtanza essenziala sur il temp da fittanza ora;
 - b. renovaziuns e midadas vi da la chaussa che surpassan il mantegniment ordinari.
- ² Sche l'affittader ha dà ses consentiment, po el pretender che l'antepriori stadi vegnia restabili mo, sche quai è vegni concludi en scrit.
- ³ Sche l'affittader n'ha betg dà ses consentiment en scrit per ina midada tenor l'alineia 1 litera a e sch'il fittadin na restabilescha questa midada betg entaifer in termin adequat, po l'affittader disdir immediatamain il contract da fittanza, en cas da localitads d'abitar e da fatschenta cun in termin d'almain 30 dis per la fin d'in mais.

Art. 290

- G. Midada dal proprietari ¹ Il dretg da locaziun (art. 261–261b) vala conform al senn en cas da:
- a. alienaziun da l'object da fittanza;
 - b. concessiun da dretgs reals limitads vi da l'object da fittanza;
 - c. prenotaziun da la relaziun da fittanza en il register funsil.

Art. 291

- H. Sutfittanza ¹ Cun il consentiment da l'affittader po il fittadin dar la chaussa en sutfittanza u en locaziun, saja quai dal tuttatg u parzialmain.
- ² L'affittader po refusar il consentiment da dar en locaziun singulas localitads che tutgan tar la chaussa mo, sche:
- a. il fittadin refusa da dar enconuschent a l'affittader las cundiziuns da la locaziun;
 - b. las cundiziuns da la locaziun èn abusivas cumpareglià cun talas dal contract da fittanza;
 - c. la locaziun chaschuna dischavantatgs essenzials a l'affittader.
- ³ Il fittadin è responsabel vers l'affittader ch'il sutfittadin u ch'il locatari na dovria la chaussa betg autramain che quai ch'igl è permess ad el sez. Per cuntanscher quai po l'affittader sa drizzar directamain al sutfittadin ed al locatari.

Art. 292

- J. Transferiment da la fittanza sin ina terza persuna ¹ Per transferir la fittanza da localitads da fatschenta sin ina terza persuna vala l'artitgel 263 conform al senn.

Art. 293

K. Restituziun
anticipada da
la chaussa

¹ Sch'il fittadin restituescha la chaussa senza observar il termin da disditga, è el deliberà da sias obligaziuns vers l'affittader mo, sch'el propona in nov fittadin ch'è acceptabel per l'affittader; il nov fittadin sto esser solvent e pront da surpigliar il contract da fittanza per las medemas cundiziuns.

² Cas cuntrari sto el pajar il tschains da fittanza fin al mument che la relaziun da fittanza finescha u po vegnir terminada tenor contract u tenor lescha.

³ L'affittader sto sa laschar metter a quint quai ch'el:

- a. spargna vi d'expensas; e
- b. gudogna u tralasca intenziunadamain da guadagnar duvround la chaussa en outra moda.

Art. 294

L. Scuntrada

Per scuntrar pretensiuns e debits che resultan tras la relaziun da fittanza vala l'artitgel 265 conform al senn.

Art. 295

M. Terminaziun
da la relaziun
da fittanza
I. Scadenza da
la durada fixada

¹ Sche las partidas han concludì expressivamain u taciturnamain ina tscherta durada dal contract, finescha la relaziun da fittanza senza disditga cun la scadenza da quest termin.

² Sche las partidas cuntinueschan taciturnamain cun la relaziun da fittanza, vala quella per las medemas cundiziuns mintgamai per in ulteriur onn, sch'i n'è betg vegnì concludì insatge auter.

³ Las partidas pon disdir la relaziun da fittanza ch'è vegnida cuntinuada – observond il termin legal – per la fin d'in onn da fittanza.

Art. 296

II. Termins
da disditga

¹ Las partidas pon disdir la relaziun da fittanza illimitada – observond in termin da 6 mais – sin tge termin ch'i saja, sch'i n'è betg fixà insatge auter tras contract u tenor l'isanza locala e sch'i na sto betg vegnir supponida in'otra veglia da las partidas sin fundament da la spezia da l'object da fittanza.

² Sche localitads d'abitar e da fatschenta èn vegnidas prendidas a fittanza illimitadamain, pon las partidas – observond in termin d'almain 6 mais – disdir il contract sin in termin d'usit local u, sch'i na dat betg ina isanza locala, per la fin d'ina durada da fittanza da 3 mais. Ellas pon concluder in termin pli lung ed in'otra data.

³ Sche las partidas n'observan betg il termin u la data, vala la disditga per il proxim termin ch'è pussaivel.

Art. 297

III. Terminaziun
extraordinaria
1. Per motivs
impurtants

¹ Per motivs impurtants pon las partidas – observond il termin legal – disdir ina relaziun da fittanza sin tge termin ch’i saja, sche l’ademplement dal contract è daventà insupportabel per ellas.

² Il derschader regla las consequenzas patrimonialas da la disditga anticipada, considerond tut las circumstanzas.

Art. 297a

2. Conkurs
dal fittadin

¹ Sch’il fittadin fa concurs, suenter ch’el ha surpiglià la chaussa, fine-scha la relaziun da fittanza cun la decleraziun da concurs.

² Sche l’affittader survegn dentant garanzias suffizientas per il tschains da fittanza current e per l’inventari, sto el cuntinuar cun la fittanza fin la fin da l’onn da fittanza.

Art. 297b

3. Mort
dal fittadin

Sch’il fittadin mora, pon tant ses ertavels sco er l’affittader – observond il termin legal – disdir il contract sin il proxim termin legal.

Art. 298

IV. Furma da
la disditga en cas
da localitads
d’abitar e da
fatschenta

¹ L’affittader ed il fittadin da localitads d’abitar e da fatschenta ston disdir il contract en scrit.

² L’affittader sto disdir cun in formular ch’è approvà dal chantun e che inditgescha, co ch’il fittadin ha da proceder, sch’el vul contestar la disditga u pretender ina prolungaziun da la relaziun da fittanza.

³ La disditga è nunvalaivla, sch’ella na correspunda betg a questas pretensiuns.

Art. 299

N. Restituziun
da la chaussa
I. En general

¹ Il fittadin restituescha la chaussa e l’entir inventari en quest stadi, en il qual els sa chattan il mument da la restituziun.

² Il fittadin po pretender ina indemnizaziun per meglieraziuns, sch’ellas èn resultadas tras:

- a. stentas che surpassan la gestiun duida da la chaussa;
- b. renovaziuns u midadas, per las qualas l’affittader ha dà ses consentiment en scrit.

³ Il fittadin sto prestar ina indemnizaziun per pegiuraments ch’el avess pudì evitar cun ina gestiun duida da la chaussa.

⁴ Cunvegnas, cun las qualas il fittadin s’oblighescha ordavant da pajar – a la fin da la relaziun da fittanza – ina indemnizaziun che cumpiglia autras chaussas che la cuvrida d’in eventual donn, èn nunvalaivlas.

Art. 299a

II. Examinaziun
da la chaussa
ed annunzia
al fittadin

¹ Il mument da la restituziun sto l'affittader examinar il stadi da la chaussa ed annunziar immediatamain mancanzas al fittadin, per las qualas quel è responsabel.

² Sche l'affittader tralascha quai, perda el ses dretgs, uschenavant ch'i na sa tracta betg da mancanzas che n'èn betg stadas vesaiivlas en cas d'ina examinaziun usitada.

³ Sche l'affittader chatta talas mancanzas pli tard, sto el annunziar immediatamain quellas al fittadin.

Art. 299b

III. Remplazza-
ment d'objects
inventarisads

¹ Sche l'inventari è vegnì stimà a chaschun da la surdada da la chaussa, sto il fittadin restituir – a la fin da la relaziun da fittanza – in inventari dal medem gener e da la medema valur da stimaziun u indemnisar la differenza da la valur.

² Il fittadin na sto betg indemnisar objects che mancan, sch'el cumprova che la perdita po vegnir attribuida ad ina culpa da l'affittader u a forza superiura.

³ Il fittadin po pretender l'indemnisaziun da la plivalur ch'è resultada tras sias expensas e tras sia lavur.

Art. 299c

O. Dretg
da retenziun

Per in tschains da fittanza scadi e per in tschains current ha l'affittader da localitads da fatschenta il medem dretg da retenziun sco il locatur per las pretensiuns da tschains da locaziun (art. 268 ss.).

Art. 300

P. Protecziun
cunter la disditga
abusiva en cas
d'ina fittanza da
localitads
d'abitar e da
fatschenta

¹ Per la protecziun cunter la disditga abusiva en cas d'ina fittanza da localitads d'abitar e da fatschenta vala il dretg da locaziun (art. 271–273c) conform al senn.

² Las disposiziuns davart l'abitaziun da la famiglia (art. 273a) n'èn betg applitgables.

Art. 301¹⁰⁹

Q. Procedura

La procedura sa drizza tenor la Procedura civila¹¹⁰.

¹⁰⁹ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

¹¹⁰ SR 272

- Art. 302**
- R. Fittanza ed affittaziun da muvel
I. Dretgs ed obligaziuns dal fittadin
- ¹ En cas d'ina fittanza e d'ina affittaziun da muvel che n'è betg colliada cun ina fittanza agricula, appartegna il gudogn che resulta tras il muvel affittà al fittadin, nun ch'in contract u che l'isanza locala disponia autramain.
- ² Il fittadin sto pavar e tgirar il muvel sco er pajar a l'affittader in tschains en daners u al dar ina part dal gudogn.

- Art. 303**
- II. Respon-sabladad
- ¹ Sch'il contract u sche l'isanza locala na dispona betg autramain, è il fittadin responsabel per il muvel affittà, nun ch'el possa cumprovar ch'el n'haja betg puidi impedir ils donns malgrà in bun quità e malgrà ina tgira premurusa.
- ² Per custs da tgira extraordinaris po il fittadin pretender ina indemnizaziun da l'affittader, nun ch'el haja chaschunà quests custs per atgna culpa.
- ³ Il fittadin sto annunziar a l'affittader uschè svelto sco pussaivel accidents pli grevs u malsognas pli grevas.

- Art. 304**
- III. Disditga
- ¹ Sch'il contract è vegnì fatg per in temp illimità, al po mintga partida disdir sin tge termin ch'i saja, nun ch'il contract u che l'isanza locala disponia autramain.
- ² La disditga duai dentant vegnir fatga en buna fai e betg da temp maladattà.

Novavel titel: L'emprest

Emprim chapitel: L'emprest per il diever

- Art. 305**
- A. Noziun
- Cun il contract d'emprest per il diever s'oblighescha l'emprestader da surlaschar a l'emprestant ina chaussa per il diever gratuit, e l'emprestant s'oblighescha da returnar la medema chaussa a l'emprestader suenter avair fatg diever da tala.

- Art. 306**
- B. Effect
I. Dretg dal diever da l'emprestant
- ¹ L'emprestant dastga mo far quel diever da la chaussa emprestada che resulta tras il contract u, sch'i n'exista nagina cunvegna, quel diever che resulta tras la natira da la chaussa u tras sia destinaziun.

² El na dastga betg surlaschar la chaussa ad in'otra persuna per il diever.

³ Sche l'emprestant cuntrafa a questas disposiziuns, è el er responsabel per la casualidad, nun ch'el possia cumprovar che la casualidad avess tutgà la chaussa er, sch'el avess observà las disposiziuns.

Art. 307

II. Custs da mantegniment

¹ L'emprestant surpiglia ils custs ordinaris per il mantegniment da la chaussa, en cas d'animals emprestads en spezial ils custs per als pavlar.

² Per anticipaziuns extraordinarias ch'el ha stuì far en l'interess da l'emprestader, po el pretender ina indemnisiun.

Art. 308

III. Responsabladad da plirs emprestants

Sche pliras personas han emprestà cuminaivlamain ina chaussa, èn ellas responsablas en moda solidara.

Art. 309

C. Terminaziun
I. En cas d'in diever determinà

¹ Sch'i n'è betg vegnida fixada ina durada, terminescha l'emprest per il diever, uschespert che l'emprestant ha duvrà la chaussa tenor contract u sche quel temp è scadi, entaifer il qual quest diever avess pudì vegnir fatg.

² L'emprestader po pretender enavos la chaussa pli baud, sche l'emprestant dovra quella en ina moda che cuntrafa al contract ubain sch'el pegiurescha quella ubain la surlascha ad ina terza persuna per il diever, u sche l'emprestader sez basegna urgentamain la chaussa pervia d'in cas nunprevis.

Art. 310

II. En cas d'in diever betg determinà

Sche l'emprestader ha surlaschè la chaussa per in diever che n'è determinà ni areguard la durada ni areguard l'intent, po el pretender enavos la chaussa, cur ch'el vul.

Art. 311

III. Mort da l'emprestant

L'emprest per il diever finescha cun la mort da l'emprestant.

Segund chapitel: L'emprest da daners

Art. 312

A. Noziun

Cun il contract d'emprest da daners s'oblighescha l'emprestader da transferir la proprietad vi d'ina summa da daners u vi d'alturas chausas remplazzablas, e l'emprestant s'oblighescha da restituir las chausas da la medema spezia en la medema quantidad e qualitat.

Art. 313

B. Effect

I. Tschains

1. Tschainsaziun

¹ L'emprest da daners po vegnir tschainsi en il traffic civil mo, sch'igl èn vegnids concludids tschains.

² En il traffic commercial ston vegnir pajads tschains er senza ch'igl existia ina cunvegna.

Art. 314

2. Prescripziuns
concernent ils
tschains

¹ Sch'il contract na fixescha betg l'autezza dal tschains, sto vegnir supponì quel tschains ch'è usità il mument ed al lieu, nua che l'emprest da daners è vegnì retschavì per la spezia correspudenta d'emprests da daners.

² Sch'i mancan autras cunvegna, ston ils tschains fixads vegnir pajads annualmain.

³ La cunvegna precedentia, ch'ils tschains duain vegnir agiunts al chapital e tschainsids vinavant ensemen cun quel, è nunvalaivla cun resalva da calculaziuns da tschains commercialas en quints currents e tar furmas da fatschenta sumegliantas, tar las qualas igl è usità da calcular ils tschains dals tschains, sco en spezial tar cassas da spargn.

Art. 315

II. Surannaziun
dal dretg da la
consegna e da
l'acceptaziun

Il dretg da l'emprestant da consegnar l'emprest da daners ed il dretg da l'emprestader d'acceptar l'emprest da daners suranneschan entaifer 6 mais a partir dal mument che l'autra partida è en retard.

Art. 316

III. Insolvenza
da l'emprestant

¹ L'emprestader po refusar da consegnar l'emprest da daners, sche l'emprestant è daventà insolvent dapi ch'il contract è vegnì fatg.

² Questa cumpetenza ha l'emprestader er, sche l'insolvenza ha existi gia avant ch'il contract è vegnì fatg e sche questa insolvenza è vegnida enconuschenta ad el pir pli tard.

Art. 317

C. Consegna
da vaglias e da
rauba empè da
daners

¹ Sche l'emprestant ha survegnì vaglias u rauba empè da la summa da daners concludida, vala sco summa da l'emprest da daners la valor da bursa u il pretsch da martgà che questas vaglias u che questa rauba avevan il mument ed al lieu, nua ch'ellas èn vegnidas consegnadas.

² Ina cunvegna cuntraria è nunvalaivla.

Art. 318

D. Temp dal
rembursament

Sch'il contract na fixescha ni ina tscherta data ni in termin da disditga e sch'el n'oblighescha betg l'emprestant da rembursar l'emprest da daners sin cumond da l'emprestader, sto l'emprestant rembursar l'emprest da daners entaifer 6 emnas a partir da l'emprim cumond.

Dieschavel titel:¹¹¹ Il contract da lavur**Emprim chapitel: Il contract individual da lavur****Art. 319**

A. Noziun
e furmazziun
I. Noziun

¹ Tras il contract individual da lavur s'oblighescha il lavurant da lavurar durant in temp limità u illimità en il servetsch dal patrun, ed il patrun s'oblighescha da pajar in salari tenor il temp (salari per temp) u tenor la lavur prestada (salari per la lavur en accord).

² Sco contract individual da lavur vala er il contract, tras il qual in lavurant s'oblighescha da lavurar regularmain per ura, per mez di u per di (lavur a temp parzial) en il servetsch dal patrun.

Art. 320

II. Furmazziun

¹ Sche la lescha na dispona betg autramain, na dovra il contract individual da lavur betg in furma speziala per esser valaivel.

² El vala er sco concludì, sch'il patrun accepta durant in tschert temp la prestaziun d'ina lavur en ses servetsch, la quala po – tenor las circumstanzas – vegnir spetgada mo cunter in salari.

³ Sch'il lavurant lavura en buna fai en il servetsch dal patrun sin basa d'in contract da lavur che sa mussa posteriurmain sco nunvalaivel, ston tuttas duas partidas ademplir las obligaziuns che resultan tras la relaziun da lavur da medema maniera sco sin basa d'in contract valaivel, fin ch'ina u l'autra partida metta fin a la relaziun da lavur, perquai ch'il contract è nunvalaivel.

111 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (AS 1971 1465; BBl 1967 II 241). Guardar er l'art. 7 da las disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X a la fin dal DO.

Art. 321

B. Obligaziuns
dal lavurant
I. Lavur
persunala

Il lavurant sto prestar persunalmain la lavur ch'el ha surpiglià tras il contract, nun ch'i saja vegni concludì insatge auter u ch'i resultia insatge auter tras las circumstanzas.

Art. 321a

II. Quità e
fidaivladad

¹ Il lavurant sto exequir conscienzusamain la lavur ch'è vegnida surdada ad el e sto mantegnair en buna fai ils interess giustifitgads dal patrun.

² El sto utilizar en moda cumpetenta las maschinas, ils utensils da lavur, ils indrizs ed ils stabiliments technics sco er ils vehichels dal patrun e tractar tut quai cun quità; quai vala er per il material che vegn mess a disposiziun ad el per exequir la lavur.

³ Durant la relaziun da lavur na dastga il lavurant betg lavurar a quint d'ina terza persuna, sch'el violescha qua tras sia obligaziun da fidaivladad, cunzunt sch'el concurrenzescha il patrun.

⁴ Durant la relaziun da lavur na dastga il lavurant betg duvrar u communigar ad autras personas fatgs che ston restar confidenzials, en spezial secrets da fabricaziun e da fatschenta ch'el vegn a savair en il servetsch dal patrun; er suenter la fin da la relaziun da lavur è el obligà a la discreziun, sche quai è necessari per mantegnair ils interess giustifitgads dal patrun.

Art. 321b

III. Pled e fatg,
consegna

¹ Il lavurant sto dar pled e fatg al patrun davart tut quai ch'el retschaiva – durant sia activitad contractuala – da terzas personas per il patrun, en spezial davart summas da daners, e consegnar tut quai immediatamain al patrun.

² El sto er consegnar immediatamain al patrun quai ch'el producescha tras sia activitad contractuala.

Art. 321c

IV. Lavur
supplementara

¹ Sch'i daventa necessari da prestar lavur supplementara en cumparegliaziun cun las uras da lavur ch'èn vegnidas concludidas, ch'èn usitadas u ch'èn determinadas tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur, è il lavurant obligà da prestar questa lavur, uschenavant ch'el è abel da la prestar ed uschenavant che questa lavur po vegnir pretendida dad el en buna fai.

² Cun il consentiment dal lavurant po il patrun cumpensar la lavur supplementara entaifer ina perioda adequata cun temp liber d'almain la medema durada.

³ Sche la lavur supplementara na vegn betg cumpensada cun temp liber e sch'i n'è vegni concludi nagut auter en scrit ubain tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur, sto il patrun pajar il salari per la lavur supplementara, il qual correspunda al salari normal plus in supplement d'almain in quart.

Art. 321d

V. Observar ordinaziuns e directivas

¹ Davart l'execuziun da la lavur e davart il cumportament dals lavurants en il manaschi u en la chasada po il patrun decretar ordinaziuns generalas e dar directivas spezialas als lavurants.

² Il lavurant sto observar en buna fai las ordinaziuns generalas e las directivas spezialas dal patrun.

Art. 321e

VI. Responsabladad dal lavurant

¹ Il lavurant è responsabel per il donn ch'el fa intenziunadamain u per negligentscha al patrun.

² La dimensiun dal quità, per il qual il lavurant sto star bun, sa drizza tenor la singula relaziun da lavur, resguardond la ristga professiunala, il grad da furmaziun u las enconuschientschas professiunalas che vegnan pretendidas per la lavur sco er las abilitads e las qualitads dal lavurant ch'il patrun ha u avess stui enconuscher.

Art. 322

C. Obligaziuns dal patrun
I. Salari
1. Gener ed autezza en general

¹ Il patrun sto pajar al lavurant il salari ch'è vegni concludi, ch'è usità u ch'è determinà tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur.

² Sch'il lavurant viva en la chasada dal patrun, è il mantegniment en la chasada cun l'alloschi e cun l'alimentaziun ina part dal salari, nun ch'i saja vegni concludi u ch'i saja usità insatge auter.

Art. 322a

2. Participaziun al resultat da la fatschenta

¹ Sch'il lavurant ha in dretg contractual sin ina part dal gudogn u da la svieuta ubain autramain sin il resultat da la fatschenta, vegn questa part calculada sin basa dal resultat da l'onn da gestiun che vegn erui tenor las prescripziuns legalas e tenor ils princips commercialis ch'èn renconuschids en general.

² Al lavurant ubain – empè da quel – ad in expert che vegn designà communablamain u da la dretgira sto il patrun dar las infurmaziuns necessarias e dar invista dals cudeschs da fatschenta, sche quai è necessari per la controlla.

³ Sch'igl è vegni concludi ina participaziun vi dal gudogn da l'interpresa, sto ultra da quai vegnir consegnada al lavurant – sch'el pretenda quai – ina copia dal quint economic.¹¹²

Art. 322b

3. Provisiun
a. Cumenzament
dal dretg

¹ Sch'igl è vegni concludi ch'il lavurant haja il dretg da survegnir ina provisiun per tschertas fatschentas, cumenza quest dretg, cur che la fatschenta è vegnida concludida valaivlamain cun la terza persuna.

² En cas da fatschentas cun in adempliment successiv sco er en cas da contracts d'assicuranza poi vegnir concludi en scrit ch'il dretg da survegnir ina provisiun cumenzia cun la scadenza u cun la prestaziun da mintga rata.

³ Il dretg da survegnir ina provisiun s'extingua posteriuramain, sch'il patrun n'exequescha betg la fatschenta senza sia culpa u sche la terza persuna n'ademplescha betg sias obligaziuns; en cas d'in adempliment parzial vegn la provisiun reducida proporziunalmain.

Art. 322c

b. Rendaquint

¹ Sch'il contract n'oblighescha betg il lavurant da preschentar il rendaquint da sias provisiuns, sto il patrun consegnar al lavurant per mintga termin da pajament in rendaquint en scrit, inditgond las fatschentas che dattan il dretg da survegnir ina provisiun.

² Al lavurant ubain – empè da quel – ad in expert che vegn designà communablamain u da la dretgira sto il patrun dar las infurmaziuns necessarias e dar invista dals cudeschs e dals mussaments ch'èn decisivs per il rendaquint, sche quai è necessari per la controlla.

Art. 322d

4. Gratificaziun

¹ Sch'il patrun paja – ultra dal salari – ina indemnizaziun speziala a tschertas chaschuns, sco a Nadal u a la fin da l'onn da gestiun, ha il lavurant il dretg da survegnir quella, sche quai è vegni concludi.

² Sche la relaziun da lavur finescha, avant che la chaschun da pajar l'indemnizaziun speziala haja lieu, ha il lavurant il dretg da survegnir ina part proporziunala da quella, sche quai è vegni concludi.

¹¹² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

Art. 323

II. Pajament
dal salari
1. Termins
da pajament

¹ Sch'i n'èn betg vegnids concludids u sch'i n'èn betg usitads termins pli curts u auters termins e sch'i n'è betg determinà insatge auter tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur, sto il salari vegnir pajà al lavurant a la fin da mintga mais.

² Sch'i n'è betg vegnì concludì u sch'i n'è betg usità in termin pli curt, sto la provisiun vegnir pajada a la fin da mintga mais; sch'i dovra dentant dapli che 1 mez onn per exequir tshertas fatschentas, po il pajament da la provisiun vegnir suspendì per questas fatschentas tras ina cunvegna en scrit.

³ La participaziun al resultat da la fatschenta sto vegnir pajada, uschespert che quella è vegnida eruida, il pli tard dentant 6 mais suenter la fin da l'onn da gestiun.

⁴ A norma da la lavur prestada sto il patrun conceder al lavurant in pajament anticipà, sch'il lavurant dovra in tal pervia d'ina situaziun d'urgenza e sch'il patrun po far quai raschunaivlamain.

Art. 323a

2. Retenziun
dal salari

¹ Sche quai è vegnì concludì, sche quai è usità u sche quai è determinà tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur, dastga il patrun retegnair ina part dal salari.

² Dal salari che sto vegnir pajà il singul di da pajament na dastgi betg vegnir retegnì dapli ch'in 10avel dal salari ed en tut betg dapli ch'il salari per 1 emna da lavur; dentant po in contract normal u in contract collectiv da lavur prevair ina retenziun pli auta.

³ Sch'i n'è vegnì concludì u sch'i n'è usità nagut auter u sch'i n'è determinà nagut auter tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur, vala il salari retegnì sco garanzia per las pretensiuns dal patrun che resultan tras la relaziun da lavur e betg sco chasti convenziunal.

Art. 323b

3. Garanzia
dal salari

¹ Il salari en daners sto vegnir pajà al lavurant en valuta legala entaifer il temp da lavur, nun ch'i saja vegnì concludì u ch'i saja usità insatge auter; al lavurant stoi vegnir surdà in rendaquint en scrit.

² Il patrun dastga mo scuntrar cuntrapretensiuns cun la pretensiun dal salari, sche quella è impegnabla; dentant dastgan pretensiuns d'indemnisaziun per donns ch'èn vegnids fatgs intenziunadamain vegnir scuntradadas illimitadamain.

³ Cunvegnas davart l'utilisaziun dal salari en l'interess dal patrun èn nunvalaivlas.

Art. 324

III. Salari en cas d'impediment da lavurar

1. En cas da retard dal patron

1 Sche la lavur na po betg vegnir prestada per culpa dal patron u sch' il patron vegn per auters motivs en retard cun l'acceptaziun da la lavur, è el obligà da pajar il salari, senza ch' il lavurant saja obligà da prestar posteriuramain la lavur.

2 Il lavurant sto sa laschar deducir dal salari quai ch' el ha spargnà per via da l'impediment da lavurar, gudagnà tras in' autra lavur ubain tras laschè intenziunadamain da gudagnar.

Art. 324a

2. En cas da retard dal lavurant
a. Princip

1 Sch' il lavurant vegn impedi senza sia culpa da lavurar, e quai per motivs che sa chattan tar sia atgna persuna, sco malsogna, accident, adempliment d'obligaziuns legalas u execuziun d' in uffizi public, sto il patron pajar ad el il salari respectiv per in temp limità inclusiv ina indemnizaziun adequata per il salari en natiralias pers, sche la relaziun da lavur ha durà dapli che 3 mais u è vegnida concludida per dapli che 3 mais.

2 Sch' i n' èn betg determinads temps pli lungs tras ina cunvegna, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur, sto il patron pajar – durant l' emprim onn da servetsch – il salari per 3 emnas, e suenter – tut tenor la durada da la relaziun da lavur e tut tenor las circumstanzas – il salari per in temp adequat pli lung.

3 En cas da gravidanza da la lavuranta sto il patron pajar il salari en la medema dimensiun.¹¹³

4 Tras ina cunvegna en scrit, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur poi vegnir concludida ina regulaziun che divergescha da las disposiziuns qua survart, sche quella è almain equivalenta per il lavurant.

Art. 324b

b. Excepciuns

1 Sch' il lavurant è – sin basa da prescripciuns legalas – assicurà obligatoricamain cunter las consequenzas economicas d' impediments da lavurar che resultan senza sia culpa, e quai per motivs che sa chattan tar sia atgna persuna, na sto il patron betg pajar il salari, uschenavant che las prestaziuns d' assicuranza che vegnan debitadas per il temp limità cuvran almain quatter tschintgavels dal salari pers.

2 Sche las prestaziuns d' assicuranza èn pli pitschnas, sto il patron pajar la differenza tranter quellas ed ils quatter tschintgavels dal salari.

¹¹³ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 3 d' oct. 2003, en vigor dapi il 1. da fan. 2005 (AS 2005 1429; BBl 2002 7522, 2003 1112 2923).

³ Sche las prestaziuns d'assicuranza vegnan concedidas pir suenter in temp da spetga, sto il patrun pajar per quest temp almain quatter tschintgavels dal salari.¹¹⁴

Art. 325¹¹⁵

IV. Cessiun ed impegnaziun da pretensiuns da salari

¹ Per segirar obligaziuns da mantegniment e da sustegn tenor il dretg da famiglia po il lavurant ceder u impegnar pretensiuns da salari futuras, e quai en quella dimensiun ch'ellas èn impegnablas; sin dumonda d'ina persuna participada fixescha l'uffizi da scussiun al domicil dal lavurant l'import che n'è betg impegnabel tenor l'artitgel 93 da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889¹¹⁶ davart scussiun e concurs.

² La cessiun e l'impegnaziun da pretensiuns da salari futuras per segirar autras obligaziuns èn nunvalaivlas.

Art. 326

V. Lavur en accord
1. Assegnaziun da lavur

¹ Sch'il lavurant sto prestar – tenor il contract – exclusivamain lavur en accord mo per in patrun, sto quel assegnar lavur avunda.

² Sch'il patrun n'è senza sia culpa betg en cas d'assegnar lavur en accord tenor il contract u sche las relaziuns en il manaschi pretendan transitoricamain da prestar lavur pajada tenor il temp, po il patrun assegnar al lavurant tala lavur.

³ Sch'il salari per temp n'è betg determinà tras ina cunvegna, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur, sto il patrun pajar al lavurant il salari ch'el ha gudagnà fin alura en media per la lavur en accord.

⁴ Sch'il patrun na po assegnar ni avunda lavur en accord ni avunda lavur pajada tenor il temp, è el tuttina obligà da pajar il salari ch'el avess da pajar cun assegnar lavur pajada tenor il temp, e quai tenor las prescripziuns davart il retard da l'acceptaziun.

Art. 326a

2. Salari

¹ Sch'il lavurant sto prestar – tenor il contract – lavur en accord, sto il patrun communitgar al lavurant la tariffa dal salari, avant che quel cumenza cun la singula lavur.

² Sch'il patrun tralasca da far questa comunicaziun, sto el pajar il salari tenor la tariffa ch'è fixada per lavurs equivalentas u sumegliantas.

¹¹⁴ Integrà tras la cifra 12 da l'aggiunta da la LF davart l'assicuranza d'accidents, en vigur dapi il 1. da schan. 1984 (AS 1982 1676 art. 1 al. 1; BBl 1976 III 141).

¹¹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 1990, en vigur dapi il 1. da fan. 1991 (AS 1991 974; BBl 1989 III 1233, 1990 I 120).

¹¹⁶ SR 281.1

VI. Utensils da
lavor, material
ed expensas
1. Utensils da
lavor e material

Art. 327

1 Sch'i n'è vegnì concludì u sch'i n'è usità nagut auter, sto il patrun equipar il lavurant cun ils utensils e cun il material ch'el basegna per lavurar.

2 Sch'il lavurant metta – cun il consentiment dal patrun – a disposiziun sez ils utensils u il material per exequir la lavor, sto el vegnir indemnissà adequatamain per quai, nun ch'i saja vegnì concludì u ch'i saja usità insatge auter.

Art. 327a

2. Expensas
a. En general

1 Il patrun sto indemnissar al lavurant tut las expensas necessarias che resultan tras l'execuzione da la lavor e – sch'el sto lavurar ordaifer il lieu da lavor – er las expensas ch'el dovra per ses mantegniment.

2 Tras ina cunvegna en scrit, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavor poi vegnir fixada – empè da las expensas – ina indemnissaziun fixa, en spezial ina diaria u ina indemnissaziun emmila u mensila fixa, che sto dentant cuvrir tut las expensas necessarias.

3 Cunvegna ch'il lavurant stoppia surpigliar cumplettamain u parzialmain sez las expensas necessarias, èn nunvalaivlas.

Art. 327b

b. Vehichel
a motor

1 Sch'il lavurant utilisescha per sia lavor – cun il consentiment dal patrun – in vehichel a motor ch'il patrun u ch'el sez metta a disposiziun, ston vegnir bunifitgadas ad el las expensas usitadas per il manaschi e per il mantegniment dal vehichel en la dimensiun che quel vegn duvrà per la lavor.

2 Sch'il lavurant metta a disposiziun sez in vehichel a motor cun il consentiment dal patrun, ston ultra da quai vegnir bunifitgadas ad el las taxas publicas per il vehichel, las premias per l'assicuranza da responsabladad ed ina indemnissaziun adequata per l'isada dal vehichel en la dimensiun che quel vegn duvrà per la lavor.

3 ...¹¹⁷

Art. 327c

c. Pajament

1 Sin basa dal rendaquint dal lavurant sto l'indemnissaziun da las expensas vegnir pajada ensemen cun il salari, nun ch'i saja vegnì concludì u ch'i saja usità in termin pli curt.

¹¹⁷ Aboli tras la cifra 12 da l'aggiunta da la LF dals 20 da mars 1981 davart l'assicuranza d'accidents, cun effect dapì il 1. da schan. 1984 (AS 1982 1676 art. 1 al. 1; BBl 1976 III 141).

² Sch'il lavurant sto far regularmain expensas per ademplir las obligaziuns contractualas, stoi vegnir pajà ad el in pajament anticipà adequat en tscherts intervals, dentant almain mintga mais.

Art. 328

VII. Protecziun da la persunalitad dal lavurant
1. En general

¹ En la relaziun da lavur sto il patrun respectar e proteger la persunalitad dal lavurant, prender adequatamain resguard da sia sanadad e procurar che la moralitad vegnia mantegnida. En spezial sto el procurar ch'ils lavurants na vegnian betg mulestads sexualmain e ch'i na resultian nagins ulteriurs dischavantatgs per las victimas da mulestas sexualas.¹¹⁸

² Per proteger la vita, la sanadad e l'integritad persunala dals lavurants sto el prender las mesiras ch'èn necessarias tenor l'experientscha, applitgablas tenor il stadi da la tecnica ed adattadas a las relaziuns en il manaschi u en la chasada, sche quai po vegnir pretendi raschunaivlamain dad el, resguardond la singula relaziun da lavur e la natira da la prestaziun pretendida^{119, 120}

Art. 328a

2. En la chasada dal patrun

¹ Sch'il lavurant viva en la chasada dal patrun, sto il patrun procurar per in'alimentaziun suffizienta e per in alloschi irreprosachabel.

² Sch'il lavurant vegn – pervia da malsogna u d'accident – impedi senza sia culpa da lavurar, sto il patrun conceder tgira e tractament medicinal per in tschert temp, e quai per 3 emnas durant l'emprim onn da servetsch, e suenter – tut tenor la durada da la relaziun da lavur e tut tenor las circumstanzas spezialas – per in temp adequat pli lung.

³ En cas da gravidanza e da pagliola sto il patrun conceder las medemas prestaziuns a la lavuranta.

Art. 328b¹²¹

3. A chaschun da l'elavuraziun da datas da persunas

Il patrun dastga mo elavurar datas davart il lavurant, sche questas datas concernan sia qualificaziun per la relaziun da lavur u èn necessarias per realisar il contract da lavur. Dal rest valan las disposiziuns da la Lescha federala dals 19 da zercladur 1992¹²² davart la protecziun da datas.

¹¹⁸ Integrà la segunda frasa tras la cifra 3 da l'agiunta da la LF d'egualitad dals 24 da mars 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1996 (AS 1996 498; BBI 1993 I 1248).

¹¹⁹ Correctura da la Cumissiun da redacziun da l'AF (AS 1974 1051).

¹²⁰ Versiun tenor la cifra 3 da l'agiunta da la LF d'egualitad dals 24 da mars 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1996 (AS 1996 498; BBI 1993 I 1248).

¹²¹ Integrà tras la cifra 2 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 1992 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da fan. 1993 (AS 1993 1945; BBI 1988 II 413).

¹²² SR 235.1

Art. 329

VIII. Temp liber,
vacanzas e
congedi

1. Temp liber¹²³

1 Il patron sto conceder al lavurant mintga emna 1 di liber, per regla la dumengia u – nua che las circumstanzas na permettian betg quai – in lavurdi entir.

2 Sut circumstanzas spezialas e cun il consentiment dal lavurant po il patron excepziunalmain conceder ad el plirs dis libers in suenter l'auer u – empè dad 1 di liber – 2 mezs dis libers.

3 Al lavurant ston dal rest vegnir concedids las uras ed ils dis libers usitads e – suenter che la piazza è vegnida disditga – il temp ch'i dovra per tshertgar in'otra piazza.

4 Fixond il temp liber stoi vegnir tegnì quint adequatamain dals interess dal patron sco er dal lavurant.

Art. 329a

2. Vacanzas
a. Durada

1 Mintga onn da servetsch sto il patron conceder al lavurant almain 4 emnas vacanzas, al lavurant che n'ha betg anc cumpleni 20 onns almain 5 emnas vacanzas.¹²⁴

2 ...¹²⁵

3 Per in onn da servetsch incumplet ston las vacanzas vegnir concedidas proporziunalmain a la durada da la relaziun da lavur durant l'onn da servetsch respectiv.

Art. 329b

b. Reducziun

1 Sch'il lavurant è impedì da lavurar per atgna culpa, e quai en tut durant dapli che 1 mais entaifer 1 onn da servetsch, po il patron reducir las vacanzas per in 12avel per mintga mais entir d'absenza.¹²⁶

2 Sche l'impediment n'importa en tut betg dapli che 1 mais entaifer 1 onn da servetsch e sch'el è vegnì chaschunà senza la culpa dal lavurant tras motivs che sa chattan tar la persuna dal lavurant, sco malsogna, accident, adempliment d'obligaziuns legalas, execuziun d'in uffizi public u congedi per giuvenils, na dastga il patron betg reducir las vacanzas.¹²⁷

¹²³ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da fan. 2021 (AS 2020 4525; BBI 2019 4103).

¹²⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 16 da dec. 1983, en vigur dapi il 1. da fan. 1984 (AS 1984 580; BBI 1982 III 201).

¹²⁵ Aboli tras la cifra I da la LF dals 16 da dec. 1983, cun effect dapi il 1. da fan. 1984 (AS 1984 580; BBI 1982 III 201).

¹²⁶ Versiun tenor l'art. 117 da la LF davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1984 (AS 1982 2184; BBI 1980 III 489).

¹²⁷ Versiun tenor l'art. 13 da la LF dals 6 d'oct. 1989 davart la lavur cun giuvenils, en vigur dapi il 1. da schan. 1991 (AS 1990 2007; BBI 1988 I 825).

³ Il patrun na dastga er betg reducir las vacanzas, sche:

- a. ina lavuranta è impedida da lavurar fin 2 mais pervia da gravidanza;
- b. ina lavuranta ha retratg in congedi da maternitad tenor l'artitgel 329f;
- c. in lavurant ha retratg in congedi da paternitad tenor l'artitgel 329g; u
- d. ina lavuranta u in lavurant ha retratg in congedi d'assistenza tenor l'artitgel 329i.¹²⁸

⁴ Tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur poi vegnir concludida ina regulaziun che divergescha dals alineas 2 e 3, sche quella è tut en tut almain equivalenta per il lavurant.¹²⁹

Art. 329c

c. Coerenza e data

¹ Las vacanzas ston per regla vegnir concedidas en il decurs da l'onn da servetsch respectiv; almain 2 emnas da vacanzas ston suandar ina l'autra.¹³⁰

² Il patrun fixescha la data da las vacanzas, resguardond ils giavischs dal lavurant, uschenavant che quels èn cumpatibels cun ils interess dal manaschi u da la chasada.

Art. 329d

d. Salari

¹ Il patrun ha da pajar al lavurant l'entir salari per la durada da las vacanzas ed ina indemnizaziun adequata per il salari en nativalias pers.

² Durant la relaziun da lavur na dastgan las vacanzas betg vegnir cumpensadas cun prestaziuns finanzialas u cun autras prestaziuns.

³ Sch'il lavurant presta – durant las vacanzas – ina lavur pajada per ina terza persuna e sche quai violescha ils interess giustifitgads dal patrun, po il patrun refuser da pajar il salari da vacanzas e pretender enavos il salari da vacanzas ch'è gia vegni pajà.

¹²⁸ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da fan. 2021 (AS 2020 4525; BBI 2019 4103).

¹²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 16 da dec. 1983, en vigur dapi il 1. da fan. 1984 (AS 1984 580; BBI 1982 III 201).

¹³⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 16 da dec. 1983, en vigur dapi il 1. da fan. 1984 (AS 1984 580; BBI 1982 III 201).

Art. 329e¹³¹

3. Congedi
per la lavur
cun giuvenils
ordaifer la scola

¹ Fin ch'il lavurant ha cumplenì il 30avel onn da vegliadetgna, sto il patrun conceder ad el durant mintga onn da servetsch in congedi per giuvenils da tut en tut fin 1 emna da lavur, e quai tant per l'activitad gratuita en ina funcziun da direcziun, da tgira u da cussegliaziun en il rom da la lavur cun giuvenils ordaifer la scola en in'organisaziun culturala u sociala sco er per la scolaziun e per la furmaziun supplementara necessaria.

² Il lavurant n'ha betg il dretg da survegnir il salari durant il congedi per giuvenils. Tras ina cunvegna, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur poi vegnir concludida in'otra regulaziun a favur dal lavurant.

³ Il patrun ed il lavurant sa cunvegnan davart la data e davart la durada dal congedi per giuvenils, resguardond ils interess da tuttas duas partidas. En cas ch'els na vegnan betg da sa cunvegnir, sto il congedi per giuvenils vegnir concedì, sch'il lavurant ha annunzià al patrun gia 2 mais ordavant l'intenziun da far valair ses dretg. Ils dis da congedi per giuvenils che na vegnan betg retratgs scrodan a la fin da l'onn chalendar.

⁴ Sin dumonda dal patrun sto il lavurant cumprovar sias activitads e sias funcziuns en il rom da la lavur cun giuvenils ordaifer la scola.

Art. 329f¹³²

4. Congedi
da maternitad

¹ Suentar la pagliola ha la lavuranta il dretg d'in congedi da maternitad d'almain 14 emnas.

² Sche l'uffant novnaschi vegn ospitalisà, sa prolunghescha il congedi da maternitad per la durada prolungada dal pajament da l'indemnizaziun da maternitad.¹³³

Art. 329g¹³⁴

¹ In lavurant ch'è – il mument da la naschientscha da l'uffant – il bab legitim da quest uffant u daventa quai entaifer ils proxims 6 mais, ha il dretg d'in congedi da paternitad da 2 emnas.

¹³¹ Integrà tras l'art. 13 da la LF dals 6 d'oct. 1989 davart la lavur cun giuvenils, en vigur dapi il 1. da schan. 1991 (AS 1990 2007; BBI 1988 I 825).

¹³² Integrà tras la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 3 d'oct. 2003, en vigur dapi il 1. da fan. 2005 (AS 2005 1429; BBI 2002 7522, 2003 1112 2923).

¹³³ Integrà tras la cifra II da la LF dals 18 da dec. 2020, en vigur dapi il 1. da fan. 2021 (AS 2021 288; BBI 2019 141).

¹³⁴ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 4525; BBI 2019 4103).

² Il congedi da paternitad sto vegnir retratg entaifer 6 mais sunter la naschientscha da l'uffant.

³ El po vegnir retratg per emna u per di.

Art. 329^h¹³⁵

6. Congedi per l'assistenza da confamigliars

Il lavurant ha il dretg d'in congedi pajà per il temp ch'è necessari per assister in commember da la famiglia u il partenari da vita che ha ina restricziun da la sanadad; il congedi importa dentant maximalmain 3 dis per eveniment e maximalmain 10 dis per onn.

Art. 329ⁱ¹³⁶

7. Congedi per tgirar in uffant cun grevs problems da la sanadad pervia da malsogna u d'accident

¹ Sch'il lavurant ha il dretg d'ina indemnaziun d'assistenza tenor ils artitgels 16n–16s LCG¹³⁷, perquai che ses uffant ha grevs problems da la sanadad pervia da malsogna u d'accident, ha el il dretg d'in congedi d'assistenza da maximalmain 14 emnas.

² Il congedi d'assistenza sto vegnir retratg entaifer in termin general da 18 mais. Il termin general cumenza quel di, per il qual l'emprima diaria vegn retratga.

³ Sche tuts dus geniturs èn lavurants, ha mintga genitur il dretg d'in congedi d'assistenza da maximalmain 7 emnas. Els pon sa cunvegnir da reparter autramain il congedi.

⁴ Il congedi po vegnir retratg en ina giada u durant singuls dis.

⁵ Il patrun sto vegnir infurmà immediatamain davart las modalitads da la retratga dal congedi sco er davart eventualas midadas.

Art. 330

IX. Ulteriuras obligaziuns
1. Cauziun

¹ Sch'il lavurant surdat al patrun ina cauziun per segirar sias obligaziuns che resultan tras la relaziun da lavur, sto il patrun tegnair separada la cauziun da sia facultad e prestar al lavurant ina garanzia persuerter.

² Il patrun sto restituir la cauziun il pli tard a la fin da la relaziun da lavur, nun che la data da la restituziun saja vegnida suspendida tras ina cunvegna en scrit.

¹³⁵ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigor dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 4525; BBl 2019 4103).

¹³⁶ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigor dapi il 1. da fan. 2021 (AS 2020 4525; BBl 2019 4103).

¹³⁷ SR 834.1

³ Sch'il patrun fa pretensiuns dispaivlas che resultan tras la relaziun da lavur, po el retegnair la cauziun, fin che la chaussa è decidida; sin dumonda dal lavurant sto el dentant deponer l'import retegnì tar la dretgira.

⁴ En cas da concurs dal patrun po il lavurant pretender che la cauziun, che vegn tegnida separada da la facultad dal patrun, vegnia restituida, cun resalva da las pretensiuns dal patrun che resultan tras la relaziun da lavur.

Art. 330a

2. Attestat

¹ Il lavurant po pretender da tut il temp dal patrun in attestat davart il gener e davart la durada da la relaziun da lavur sco er davart sias prestaziuns e davart ses cumportament.

² Sch'il lavurant dumonda explicitamain quai, sto l'attestat sa restrenscher a las indicaziuns davart il gener e davart la durada da la relaziun da lavur.

Art. 330b¹³⁸

3. Obligaziun da dar infurmaziuns

¹ Sch'ina relaziun da lavur è vegnida concludida per in temp illimità u per dapli che 1 mais, sto il patrun infurmar en scrit il lavurant il pli tard 1 mais suenter il cumenzament da la relaziun da lavur davart:

- a. il num da las partidas contrahentas;
- b. la data dal cumenzament da la relaziun da lavur;
- c. la funcziun dal lavurant;
- d. il salari ed eventuels supplements da salari;
- e. il temp da lavur per emna.

² Sch'i vegnan midads durant la relaziun da lavur elements dal contract che suttastattan a l'obligaziun da dar infurmaziuns tenor l'alinea 1, ston questas midadas vegnir communitgadas en scrit al lavurant il pli tard 1 mais suenter ch'ellas èn entradas en vigur.

¹³⁸ Integrà tras l'art. 2 cifra 2 dal COF dals 17 da dec. 2004 pertutgant l'approvaziun e la realisaziun dal protocol concernent l'extensiun da la cunvegna davart la libra circulaziun da persunas sin ils novs stadis commembers da la CE tranter la Confederaziun svizra d'ina vart e la Communitad europeica e ses stadis commembers da l'autra vart sco er pertutgant l'approvaziun da la revisiun da las mesiras accompagnantas concernent la libra circulaziun da persunas, en vigur dapi il 1. d'avr. 2006 (AS 2006 979; BBl 2004 5891 6565).

Art. 331

D. Prevenziun
dal persunal
I. Obligaziuns
dal patrun¹³⁹

¹ Sch'il patrun furnescha prestaziuns a la prevenziun dal persunal¹⁴⁰ u sch'ils lavurants pajan contribuziuns per quest intent, sto il patrun transferir questas prestaziuns u contribuziuns ad ina fundaziun, ad in'associaziun u ad ina instituziun dal dretg public.

² Sche las prestaziuns dal patrun e sche eventualas contribuziuns dal lavurant vegnan applitgadas per assicurar il lavurant cunter malsogna, cunter accidents, sur la vita, cunter invaliditad u en cas da mort tar ina interpresa ch'è suttamessa a la surveglianza da las assicuranzas u tar in'otra cassa da malsauns renconuschida, na sto il patrun betg transferir las prestaziuns u las contribuziuns tenor l'alineia precedent, sch'il lavurant ha ina pretensiun directa cunter l'instituziun d'assicuranza il mument ch'il cas assicurà capita.

³ Sch'il lavurant sto pajar contribuziuns ad ina instituziun da prevenziun, è il patrun obligà da pajar a medem temp contribuziuns ch'èn almain uschè grondas sco tut las contribuziuns da tut ils lavurants; las contribuziuns dal patrun ston vegnir finanziadas tras agens meds u tras reservas da contribuziuns da l'instituziun da prevenziun; las reservas ston vegnir accumuladas ordavant per quest intent e ston esser cude-schadas separadamain. Il pli tard la fin da l'emprim mais suenter l'onn chalendar u suenter l'onn d'assicuranza, per il qual las contribuziuns ston vegnir pajadas, sto il patrun transferir a l'instituziun da prevenziun la part da la contribuziun ch'è vegnida deducida dal salari dal lavurant, ensemen cun sia part da la contribuziun.¹⁴¹

⁴ Il patrun sto dar il scleriment necessari al lavurant davart ils dretgs ch'el po far valair cunter ina instituziun da prevenziun¹⁴² u cunter ina instituziun d'assicuranza.

⁵ Sin dumonda dal post central da la 2. pitga al furnescha il patrun las indicaziuns disponiblas ch'èn adattadas da chattar las persunas che han il dretg sin dabuns emblidads u las instituziuns che administreschan tals dabuns.¹⁴³

¹³⁹ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBl 1992 III 533).

¹⁴⁰ Expressiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBl 1992 III 533).

¹⁴¹ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

¹⁴² Expressiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBl 1992 III 533).

¹⁴³ Integrà tras la cifra II 2 da la LF dals 18 da dec. 1998, en vigur dapi il 1. da matg 1999 (AS 1999 1384; BBl 1998 V 5569).

Art. 331a¹⁴⁴

- II. Cumenzament e fin da la prevenziun
- 1 La prevenziun cumenza il di che la relaziun da lavur cumenza; ella finescha il di ch'il lavurant banduna l'instituziun da prevenziun.
- 2 Il lavurant profitescha dentant d'ina protecziun da prevenziun cunter las ristgas da mort e d'invaliditad fin a la conclusiun d'ina nova relaziun da prevenziun, maximalmain dentant durant 1 mais.
- 3 Per la prevenziun ch'è garantida suenter la finiziun da la relaziun da prevenziun po l'instituziun da prevenziun pretender contribuziuns da ristga dal lavurant.

Art. 331b¹⁴⁵

- III. Cessiun ed impegnaziun
- Avant la scadenza na po la pretensiun da prestaziuns da prevenziun futuras ni vegnir cedida ni vegnir impegnada valaivlmain.

Art. 331c¹⁴⁶

- IV. Resalvas per motivs da sanadad
- Areguard las ristgas da mort e d'invaliditad dastgan las instituziuns da prevenziun far resalvas per motivs da sanadad. Questas resalvas dastgan durar maximalmain 5 onns.

Art. 331d¹⁴⁷

- V. Promoziun da la proprietad d'abitaziuns
1. Impegnaziun
- 1 Fin 3 onns avant ch'il dretg da survegnir prestaziuns da vegliadetgna cumenza, po il lavurant impegnar ses dretg da survegnir prestaziuns da prevenziun u in import fin a l'atezza da sias prestaziuns da libra circulaziun per la proprietad d'ina abitaziun per l'agen basegn.
- 2 L'impegnaziun è er admissibla per acquistiar certificats da participaziun d'ina societad per la construcziun d'abitaziuns u participaziuns sumegliantas, sch'il lavurant utilisescha sez l'abitaziun che vegn finanziada en questa moda.
- 3 Per esser valaivla sto l'impegnaziun vegnir communitgada en scrit a l'instituziun da prevenziun.

¹⁴⁴ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBl 1992 III 533).

¹⁴⁵ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBl 1992 III 533).

¹⁴⁶ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBl 1992 III 533).

¹⁴⁷ Integrà tras la cifra II da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la promoziun da la proprietad d'abitaziuns cun meds da la prevenziun professiunala, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2372; BBl 1992 VI 237).

⁴ Lavurants ch'èn pli vegls che 50 onns dastgan impegnar maximalmain la prestaziun da libra circulaziun, sin la quala els avessan gi il dretg a la vegliadetgna da 50 onns, u la mesadad da la prestaziun da libra circulaziun ch'è s'accumulada il mument da l'impegnaziun.

⁵ Sch'il lavurant è maridà, è l'impegnaziun mo permessa, sche ses conjugal dat ses consentiment en scrit. Sch'i n'è betg pussaivel da survegnir il consentiment u sch'il consentiment vegn refusà, po il lavurant appellar a la dretgira civila.¹⁴⁸ La medema regulaziun vala per partenadis registrads.¹⁴⁹

⁶ Sch'il pegn vegn realisà avant il cas da prevenziun u avant il pajament en daner blut, vegnan applitgads ils artitgels 30d, 30e, 30g ed 83a da la Lescha federala dals 25 da zercladur 1982¹⁵⁰ davart la prevenziun professiunala per vegls, survivents ed invaliditad.¹⁵¹

⁷ Il Cussegl federal fixescha:

- a. ils intents d'impegnaziun admissibels e la noziun «proprietad d'abitaziuns per l'agen basegn»;
- b. las premissas che ston esser ademplitas per impegnar certificats da participaziun d'ina societad per la construcziun d'abitaziuns u participaziuns sumegliantas.

Art. 331e¹⁵²

2. Retratga anticipada

¹ Fin 3 onns avant ch'il dretg da survegnir prestaziuns da vegliadetgna cumenza, po il lavurant far valair tar sia instituziun da prevenziun il dretg da survegnir in import per la proprietad d'ina abitaziun per l'agen basegn.

² Fin al 50avel onn da vegliadetgna dastgan ils lavurants retrair in import fin a l'atezza da la prestaziun da libra circulaziun. Persunas assicuradas ch'èn pli veglias che 50 onns dastgan pretender maximalmain la prestaziun da libra circulaziun, sin la quala ellas avessan il dretg a la vegliadetgna da 50 onns, u la mesadad da la prestaziun da libra circulaziun ch'è s'accumulada il mument da la retratga.

¹⁴⁸ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra 1 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun da la prevenziun professiunala en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBI 2013 4887).

¹⁴⁹ Versiun tenor la cifra 11 da l'agiunta da la L da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBI 2003 1288).

¹⁵⁰ SR 831.40

¹⁵¹ Versiun tenor la cifra 1 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun da la prevenziun professiunala en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBI 2013 4887).

¹⁵² Integrà tras la cifra II da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la promoziun da la proprietad d'abitaziuns cun meds da la prevenziun professiunala, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2372; BBI 1992 VI 237).

³ Il lavurant po er duvrar quest import per acquistar certificats da participaziun d'ina societad per la construcziun d'abitaziuns u participaziuns sumegliantas, sch'el utilischesa sez l'abitaziun che vegn confanziada en questa moda.

⁴ Tras la retratga vegn reduci a medem temp il dretg da survegnir prestaziuns da prevenziun conform als reglaments da prevenziun e conform a las basas tecnicas da l'instituziun da prevenziun respectiva. Per evitar che la protecciun da prevenziun gaja a perder en cas da mort u d'invaliditad pervia d'ina reducziun da las prestaziuns, offrescha l'instituziun da prevenziun in'assicuranza supplementara u intermediatescha ina tala.

⁵ Sch'il lavurant è maridà, èn la retratga e mintga ulteriura constituziun d'in dretg da pegn immobigliar mo permessas, sche ses conjugal dat il consentiment en scrit. Sch'i n'è betg pussaivel da survegnir il consentiment u sch'il consentiment vegn refusà, po il lavurant appellar a la dretgira civila. La medema regulaziun vala per partenadis registrads.¹⁵³

⁶ Sch'ils conjugals vegnan divorziads avant l'entrada d'in cas da prevenziun, vala la retratga anticipada sco prestaziun da libra circulaziun e vegn partida tenor l'artitgel 123 dal Cudesch civil svizzer¹⁵⁴, tenor ils artitgels 280 e 281 CPC¹⁵⁵ e tenor ils artitgels 22–22b da la Lescha dals 17 da december 1993¹⁵⁶ davart la libra circulaziun. La medema regulaziun vala per la schliaziun giudiziala d'in partenadi registrà.¹⁵⁷

⁷ Sche la retratga anticipada u sche l'impegnaziun mettan en dumonda sia liquiditad, po l'instituziun da prevenziun suspender la liquidaziun da las dumondas correspundentas. En ses reglament fixescha ella in urden da prioritads per la suspensiun da questas retratgas anticipadas respectivamain da questas impegnaziuns. Il Cussegl federal regla ils detagls.

⁸ Dal rest valan ils artitgels 30d, 30e, 30g ed 83a da la Lescha federala dals 25 da zercladur 1982¹⁵⁸ davart la prevenziun professiunala per vegls, survivents ed invaliditad.¹⁵⁹

¹⁵³ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun da la prevenziun professiunala en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBI 2013 4887).

¹⁵⁴ SR 210

¹⁵⁵ SR 272

¹⁵⁶ SR 831.42

¹⁵⁷ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun da la prevenziun professiunala en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBI 2013 4887).

¹⁵⁸ SR 831.40

¹⁵⁹ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun da la prevenziun professiunala en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBI 2013 4887).

Art. 331^f¹⁶⁰

3. Restricziuns durant che l'instituziun da prevenziun n'è betg cuvrida sufficientamain

¹ En ses reglament po l'instituziun da prevenziun prevair che l'impegnaziun, che la retratga anticipada e ch'il reembursament pon vegnir restrenschiids areguard il temp ed areguard l'import u vegnir refusads dal tuttatafatg durant ina perioda da sutgaranzia.

² Il Cussegl federal fixescha las premissas, sut las qualas las restricziuns tenor l'aleina 1 èn admissiblas, e determinescha lur dimensiun.

Art. 332¹⁶¹

E. Dretgs sin invenziuns e sin designs

¹ Invenziuns e designs, las qualas u ils quals il lavurant fa u creescha ubain a la producciun da las qualas u dals quals el cooperescha exequind sias activitads da servetsch u ademplant sias obligaziuns contractualas, appartegnan al patrun, e quai independentamain da lur protegibilitàdad.

² Tras ina cunvegna en scrit po il patrun sa resalvar l'acquist d'invenziuns e da designs ch'il lavurant fa u creescha exequind sias activitads da servetsch, betg dentant ademplant sias obligaziuns contractualas.

³ Il lavurant che fa u che creescha ina invenziun u in design tenor l'aleina 2 sto communitgar quai en scrit al patrun; entaifer 6 mais sto il patrun communitgar en scrit al lavurant, sch'el vul acquistar l'invenziun u il design ubain al surlaschar al lavurant.

⁴ Sche l'invenziun u sch'il design na vegn betg surlaschè al lavurant, sto il patrun pajar ina indemnissaziun adequata ad el; fixond questa indemnissaziun ston vegnir resguardadas tut las circumstanzas, en spezial la valur economica da l'invenziun u dal design, la cooperaziun dal patrun e da sias personas auxiliaras, il diever dals indrizs da manaschi, ils custs dal lavurant sco er sia posiziun en il manaschi.

Art. 332a¹⁶²

¹⁶⁰ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4635; BBI 2003 6399).

¹⁶¹ Versiun tenor la cifra II 1 da l'aggiunta da la LF dals 5 d'oct. 2001 davart il design, en vigur dapi il 1. da fan. 2002 (AS 2002 1456; BBI 2000 2729).

¹⁶² Aboli tras la cifra II 1 da l'aggiunta da la LF dals 5 d'oct. 2001 davart il design, cun effect dapi il 1. da fan. 2002 (AS 2002 1456; BBI 2000 2729).

Art. 333

F. Transferiment
da la relaziun
da lavur
1. Effects¹⁶³

¹ Sch' il patrun transferescha il manaschi u ina part dal manaschi ad ina terza persuna, passa – il di dal transferiment – la relaziun da lavur cun tut las dretgs e cun tut las obligaziuns a l'acquistader, nun ch' il lavurant refusia il transferiment.¹⁶⁴

^{1bis} Sche la relaziun da lavur transferida è reglada tras in contract collectiv da lavur, sto l'acquistader observar quest contract durant l onn, nun ch' el fineschia avant pervia da scadenza u pervia da disditga.¹⁶⁵

² Sch' il transferiment vegn refusà, vegn la relaziun da lavur schliada cun la fin dal termin legal da disditga; fin a quest termin èn l'acquistader dal manaschi ed il lavurant obligads d'ademplier il contract.

³ Il patrun vertent e l'acquistader dal manaschi stattan buns solidaricain per las pretensiuns dal lavurant ch' èn scadidas avant il transferiment e che scadan pli tard fin al mument che la relaziun da lavur avess pudì vegnir terminada en moda regulara u vegn terminada en cas ch' il lavurant refusa il transferiment.

⁴ Dal rest na po il patrun betg transferir ad ina terza persuna ils dretgs che resultan tras la relaziun da lavur, nun ch' i saja vegnì concludì insatge auter u ch' i resultia insatge auter tras las circumstanzas.

Art. 333a¹⁶⁶

2. Consultaziun
da la repres-
chentanza
dals lavurants

¹ Sch' in patrun transferescha il manaschi u ina part dal manaschi ad ina terza persuna, sto el infurmar a temp, avant la realisaziun dal transferiment, la represchentanza dals lavurants u – per mancanza d'ina tala – ils lavurants sezs davart:

- a. il motiv dal transferiment;
- b. las consequenzas giuridicas, economicas e socialas dal transferiment per ils lavurants.

² Sch' igl èn – pervia dal transferiment – previsas mesiras che concernan ils lavurants, ston la represchentanza dals lavurants u – per mancanza d'ina tala – ils lavurants sezs vegnir consultads a temp, avant la realisaziun dal transferiment.

Art. 333b¹⁶⁷

¹⁶³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

¹⁶⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

¹⁶⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

¹⁶⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

Sch'il manaschi u ina part dal manaschi vegn transferì ad ina terza persuna durant in moratori, en il rom d'in concurs u d'in contract d'accomodament cun cessiun da facultad, passa la relaziun da lavur cun tut ils dretgs e cun tut las obligaziuns a l'acquistader, premess che quai saja vegni fixà uschia cun l'acquistader e ch'il lavurant na refusia betg il transferiment. Dal rest valan l'artitgel 333, cun excepziun da ses alinea 3, e l'artitgel 333a tenor il senn.

Art. 334¹⁶⁸

G. Fin da
la relaziun
da lavur
I. Relaziun da
lavur limitada

¹ Ina relaziun da lavur limitada finescha senza disditga.

² Sch'ina relaziun da lavur limitada vegn cuntinuada taciturnamain suenter la fin da la durada fixada, vala ella sco relaziun da lavur illimitada.

³ Suenter la scadenza da 10 onns po ina relaziun da lavur limitada, ch'è vegnida concludida per pli che 10 onns, vegnir disditga da mintga partida contrahenta da tut temp per la fin d'in mais, observond in termin da disditga da 6 mais.

Art. 335¹⁶⁹

II. Relaziun da
lavur illimitada
1. Disditga
en general

¹ Ina relaziun da lavur illimitada po vegnir disditga da mintga partida contrahenta da tut temp.

² La partida che disdescha sto motivar en scrit la disditga, sche l'autra partida pretenda quai.

Art. 335a¹⁷⁰

2. Termins
da disditga
a. En general

¹ Per il patrun e per il lavurant ston ils termins da disditga esser identics; en cas d'ina cunvegna cuntradictorica vala il termin pli lung per tuttas duas partidas.

² Sch'il patrun ha disditg la relaziun da lavur per motivs economics u sch'el ha communitgà ina tala intenziun, dastgan dentant vegnir concludids termins da disditga pli curts a favur dal lavurant tras ina cunvegna, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur.

¹⁶⁷ Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 4111; BBl 2010 6455).

¹⁶⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

¹⁶⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

¹⁷⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

Art. 335b¹⁷¹

b. Durant il temp d'emprova

¹ Durant il temp d'emprova dastga la relaziun da lavur vegnir disditga da tut temp, observond in termin da disditga da 7 dis; sco temp d'emprova vala l'emprim mais da la relaziun da lavur.

² Tras ina cunvegna en scrit, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur pon vegnir concludidas cunvegns divergentas; il temp d'emprova dastga dentant vegnir prolungà a maximalmain 3 mais.

³ En cas ch'il temp d'emprova vegn effectivamain reduci pervia da malsogna, pervia d'accident u pervia da l'adempliment d'ina obligaziun legala che n'è betg vegnida surpigliada voluntarmain, vegn il temp d'emprova prolungà correspondentamain.

Art. 335c¹⁷²

c. Suenter il temp d'emprova

¹ La relaziun da lavur po vegnir disditga durant l'emprim onn da servetsch observond in termin da disditga dad 1 mais, durant il segund fin e cun il 9avel onn da servetsch observond in termin da disditga da 2 mais, e suenter observond in termin da disditga da 3 mais, e quai mintgamai per la fin d'in mais.

² Quests termins dastgan vegnir midads tras ina cunvegna en scrit, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur; sut 1 mais dastgan els dentant vegnir reducids mo tras in contract collectiv da lavur e mo per l'emprim onn da servetsch.

³ Sch'il patron disdescha la relaziun da lavur e sch'il lavurant ha – avant la fin da la relaziun da lavur – il dretg d'in congedi da paternitad en il senn da l'artitgel 329g, vegn il termin da disditga prolungà per ils dis da congedi anc betg retratgs.¹⁷³

Art. 335d¹⁷⁴

IIbis. Relaschada en massa
1. Noziun

Relaschadas en massa èn disditgas ch'il patron pronunzia en in manaschi entaifer 30 dis per motivs che na stattan betg en connex cun la persuna dal lavurant e che concernan:

1. almain 10 lavurants en manaschis che occupan per regla passa 20 e main che 100 lavurants;

¹⁷¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

¹⁷² Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

¹⁷³ Integrà tras la cifra I da l'aggiunta da la LF dals 27 da sett. 2019, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 4689; BBl 2019 3405 3851).

¹⁷⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

2. almain 10 pertschient dals lavurants en manaschis che occupan per regla almain 100 e main che 300 lavurants;
3. almain 30 lavurants en manaschis che occupan per regla almain 300 lavurants.

Art. 335^{e175}

2. Champ d'applicaziun

¹ Las disposiziuns davart la relaschada en massa valan er per relaziuns da lavur limitadas, sche quellas fineschan avant la fin da la durada fixada.

² Ellas na valan betg per manaschis che vegnan serrads sin basa da decisziuns giudizialas, per relaschadas en massa en consequenza d'in concurs u per contracts d'accomodament cun cessiun da facultad.¹⁷⁶

Art. 335^{f177}

3. Consultaziun da la represchentanza dals lavurants

¹ Sch'il patrun ha l'intenziun da pronunziar ina relaschada en massa, sto el consultar la represchentanza dals lavurants u – per mancanza d'ina tala – ils lavurants sezs.

² L'emprim als dat il patrun almain la pussaivladad da far propostas per evitar las disditgas u per reducir lur dumber sco er per diminuir lur consequenzas.

³ A la represchentanza dals lavurants u – per mancanza d'ina tala – als lavurants sezs sto el dar tut las infurmaziuns utilas e communitgar en scrit en mintga cas:

- a. ils motifs da la relaschada en massa;
- b. il dumber da lavurants che duain vegnir relaschads;
- c. il dumber da lavurants ch'èn occupads per regla;
- d. la perioda, entaifer la quala las disditgas duain vegnir pronunziadas.

⁴ A l'uffizi chantunal da lavur trametta el ina copia da la communicaziun tenor l'alinea 3.

¹⁷⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

¹⁷⁶ Versiun tenor l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 4111; BBl 2010 6455).

¹⁷⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

Art. 335g¹⁷⁸

4. Procedura

¹ Il patrun sto communitgar en scrit a l'uffizi chantunal da lavur minga relaschada en massa previsa e sto trametter ina copia da questa comunicaziun a la represchentanza dals lavurants u – per mancanza d'ina tala – als lavurants sezs.

² La comunicaziun sto cuntegnair ils resultats da la consultaziun da la represchentanza dals lavurants (art. 335f) e tut las indicaziuns utilas davart la relaschada en massa previsa.

³ L'uffizi chantunal da lavur emprova da chattar soluziuns per ils problems che vegnan chaschunads tras la relaschada en massa previsa. La represchentanza dals lavurants u – per mancanza d'ina tala – ils lavurants sezs pon inoltrar lur remartgas a l'uffizi chantunal da lavur.

⁴ Sche la relaziun da lavur è vegnida disditga en il rom d'ina relaschada en massa, finescha ella 30 dis suenter che la relaschada en massa previsa è vegnida communitgada a l'uffizi chantunal da lavur, nun che la disditga entria en vigor ad in termin posterius tenor las disposiziuns contractualas u legalas.

Art. 335h¹⁷⁹5. Plan social
a. Noziun e
principis

¹ Il plan social è ina convegna, en la quala il patrun ed ils lavurants fixeschan las mesiras per evitar disditgas, per limitar il dumber da disditgas e per mitigiar lur consequenzas.

² El na dastga betg periclitlar la cuntinuitad dal manaschi.

Art. 335i¹⁸⁰b. Obligaziun da
manar tractativas

¹ Il patrun sto manar tractativas cun ils lavurants cun la finamira da fixar in plan social, sch'el:

- a. occupa normalmain almain 250 lavurants; e
- b. ha l'intenziun da relaschar entaifer 30 dis almain 30 lavurants per motivs che na stattan betg en connex cun lur persuna.

² Disditgas ch'èn repartidas sur in temp, ma che sa basan sin la medema decisiun manaschiala vegnan quintadas ensemen.

³ Il patrun maina tractativas:

¹⁷⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigor dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBI 1993 I 805).

¹⁷⁹ Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigor dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 4111; BBI 2010 6455).

¹⁸⁰ Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigor dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 4111; BBI 2010 6455).

- a. cun las federaziuns da lavurants participadas al contract collectiv da lavur, sch'el è partida da quest contract collectiv da lavur;
- b. cun la represchentanza dals lavurants; u
- c. directamain cun ils lavurants, sch'ils lavurants n'han nagina represchentanza.

⁴ Las federaziuns da lavurants, la represchentanza dals lavurants u ils lavurants pon clamar experts a las tractativas. Quels èn suttames a l'obligaziun da discreziun envers persunas che n'appartegnan betg al manaschi.

Art. 335^{j181}

c. Fixaziun tras ina dretgira da cumpromiss

¹ Sche las partidas na vegnan betg da sa cunvegnir ad in plan social, sto vegnir nominada ina dretgira da cumpromiss.

² La dretgira da cumpromiss fixescha in plan social tras ina sentenza da cumpromiss lianta.

Art. 335^{k182}

d. Durant ina procedura da concurs u d'accumodament

Las disposiziuns davart il plan social (art. 335^h–335^j) na valan betg per relaschadas en massa che han lieu durant ina procedura da concurs u d'accumodament che vegn concludida cun in contract d'accumodament.

Art. 336¹⁸³

III. Protecziun cunter la disditga
1. Disditga abusiva
a. Princip

¹ La disditga d'ina relaziun da lavur è abusiva, sch'ella vegn pronunziada d'ina partida:

- a. per ina raschun che sa chatta tar la personalitad da l'autra partida, nun che questa raschun stettia en in connex cun la relaziun da lavur u disturba considerablmain la collavuraziun en il manaschi;
- b. perquai che l'autra partida exequescha in dretg constituziunal, nun che l'execuziun da quest dretg violeschia in'obligaziun che resulta tras la relaziun da lavur u disturba considerablmain la collavuraziun en il manaschi;

¹⁸¹ Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 4111; BBI 2010 6455).

¹⁸² Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 4111; BBI 2010 6455).

¹⁸³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBI 1984 II 551).

- c. sulettamain per impedìr ch'i cumenzian pretensiuns da l'autra partida che resultan tras la relaziun da lavur;
 - d. perquai che l'autra partida fa valair en buna fai pretensiuns che resultan tras la relaziun da lavur;
 - e.¹⁸⁴ perquai che l'autra partida presta obligatoricamain servetsch militar u servetsch da protecziun civila svizzer u servetsch civil svizzer ubain ademplescha in'obligaziun legala che n'è betg vegnida surpigliada voluntarmain.
- ² La disditga da la relaziun da lavur tras il patrun è ultra da quai abusiva, sch'ella vegn pronunziada:
- a. perquai ch'il lavurant appartegna u n'appartegna betg ad ina federaziun da lavurants u perquai ch'el exequescha legalmain in'activitad sindacala;
 - b. durant ch'il lavurant fa part – sco represchentant elegì dals lavurants – d'ina instituziun da l'interpresa u d'ina instituziun ch'è colliada cun l'interpresa, entant ch'il patrun na po betg cumprovar d'avair gi in motiv giustifitgà per pronunziar la disditga;
 - c.¹⁸⁵ en il rom d'ina relaschada en massa, senza avoir consultà la represchentanza dals lavurants u – per mancanza d'ina tala – ils lavurants sezs (art. 335f).
- ³ Sch'il mandat d'in represchentant dals lavurants va a fin pervia dal transferiment da la relaziun da lavur (art. 333), cuntinuescha sia protecziun tenor l'alinea 2 litera b uschè ditg, sco quai ch'il mandat avess durà en cas che la relaziun da lavur na fiss betg vegnida transferida.¹⁸⁶

Art. 336a¹⁸⁷

b. Sancziuns

- ¹ La partida che disdescha la relaziun da lavur en moda abusiva, ha da pajar ina indemnisaziun a l'autra partida.
- ² L'indemisaziun vegn fixada dal derschader, tegnend quint da tut las circumstanzas; ella na dastga dentant betg surpassar l'import che correspunda al salari dal lavurant per 6 mais. Pretensiuns d'indemisaziun che resultan tras auters titels giuridics restan resalvadas.

¹⁸⁴ Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 6 d'oct. 1995 davart il servetsch civil, en vigur dapi il 1. d'oct. 1996 (AS 1996 1445; BBl 1994 III 1609).

¹⁸⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

¹⁸⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

¹⁸⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

³ Sche la disditga è abusiva tenor l'artitgel 336 alinea 2 litera c, na dastga l'indemnisaziun betg importar dapli ch'il salari dal lavurant per 2 mais.¹⁸⁸

Art. 336b¹⁸⁹

c. Procedura

¹ Tgi che vul far valair ina indemnisiun sin basa dals artitgels 336 e 336a, sto inoltrar ina protesta en scrit cunter la disditga tar l'autra partida, e quai fin il pli tard a la scadenza dal termin da disditga.

² Sche la protesta è vegnida inoltrada valaivlamain e sche las partidas na sa convegnan betg da cuntinuar cun la relaziun da lavur, po la partida che ha survegnì la disditga far valair ses dretg da survegnir ina indemnisiun. Sch'i na vegn betg purtà plant entaifer 180 dis suenter la finiziun da la relaziun da lavur, scada il dretg.

Art. 336c¹⁹⁰

2. Disditga da temp maladattà
a. Tras il patron

¹ Suenter la fin dal temp d'emprova na dastga il patron betg disdir la relaziun da lavur:

- a.¹⁹¹ durant che l'autra partida presta obligatoricamain servetsch militar u servetsch da protecziun civila svizzer u servetsch civil svizzer e – sch'il servetsch dura passa 11¹⁹² dis – durant las 4 emnas avant e suenter;
 - b. durant ch'il lavurant è – senza sia culpa – impedi cumpletta-main u parzialmain da lavurar pervia da malsogna u d'accident, e quai l'emprim onn da servetsch durant 30 dis, a partir dal segund fin e cun il 5avel onn da servetsch durant 90 dis ed a partir dal 6avel onn da servetsch durant 180 dis;
 - c. durant la gravidanza e durant las 16 emnas suenter la pagliola;
- c^{bis},¹⁹³ avant la fin dal congedi da maternità prolungà tenor l'artitgel 329f alinea 2;

¹⁸⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993, en vigur dapi il 1. da matg 1994 (AS 1994 804; BBl 1993 I 805).

¹⁸⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

¹⁹⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

¹⁹¹ Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 6 d'oct. 1995 davart il servetsch civil, en vigur dapi il 1. d'oct. 1996 (AS 1996 1455; BBl 1994 III 1609).

¹⁹² Rectifitgà da la Cumissiun da redacziun da l'AF (art. 33 LRC – AS 1974 1051).

¹⁹³ Integrà tras la cifra II da la LF dals 18 da dec. 2020, en vigur dapi il 1. da fan. 2021 (AS 2021 288; BBl 2019 141).

cter.¹⁹⁴ uschè ditg ch'il dretg d'in congedi d'assistenza tenor l'artitgel 329i exista, maximalmain dentant durant 6 mais a partir dal di ch'il termin general cumenzà;

d. durant ch'il lavurant sa participescha – cun il consentiment dal patrun – ad in servetsch che l'autorità federala cumpetenta ha ordinà en il rom d'ina acziun d'agid a l'exteriur.

² La disditga che vegn pronunziada durant in temp da bloccada tenor l'aleina 1 è nunvalaivla; sche la disditga è dentant vegnida pronunziada avant il cumenzament d'in tal temp da bloccada e sch'il termin da disditga n'è betg anc scadi fin alura, vegn la scadenza dal termin interrutta e cuntinuada pir suenter la fin dal temp da bloccada.

³ Sch'i vala – per la fin da la relaziun da lavur – in termin final, sco la fin d'in mais u la fin d'ina emna da lavur, e sche quest termin final n'è betg identic cun la fin dal termin da disditga ch'è vegnì cuntinuà, sa prolunghescha il termin da disditga fin al proxim termin final.

Art. 336d¹⁹⁵

b. Tras il lavurant

¹ Suenter la fin dal temp d'emprova na dastga il lavurant betg disdir la relaziun da lavur, sch'in superiur cun funcziuns ch'il lavurant è en cas d'exequir, ubain sch'il patrun sez è impedi d'exequir l'actività tenor las premissas da l'artitgel 336c aleina 1 litera a e sch'il lavurant ha da surpigliar questa actività durant l'impediment.

² L'artitgel 336c alineas 2 e 3 è applitgabel analogamain.

Art. 337

IV. Schliaziun immediata
1. Premissas
a. Per motivs impurtants

¹ Per motivs impurtants po tant il patrun sco er il lavurant schliar da tut temp immediatamain la relaziun da lavur; la schliaziun immediata sto vegnir motivada en scrit, sche l'autra partida pretenda quai.¹⁹⁶

² Sco motiv impurtant vala en spezial mintga circumstanza che na permetta – tenor las reglas da buna fai – betg pli a la persuna che ha pronunzià la disditga da cuntinuar cun la relaziun da lavur.

³ Davart l'existenza da talas circumstanzas decida il derschader tenor ses apprezziar; el na dastga dentant renconuscher en nagin cas sco motiv impurtant il fatg ch'il lavurant è stà impedi senza sia culpa da lavurar.

¹⁹⁴ Oriundamain: lit. c^{bis}. Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilità da l'actività da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da fan. 2021 (AS 2020 4525; BBI 2019 4103).

¹⁹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBI 1984 II 551).

¹⁹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBI 1984 II 551).

Art. 337a

b. Pervia
d'insolvenza
dal patron

Sch'il patron daventa insolvent, po il lavurant schliar immediatamain la relaziun da lavur, nun ch'ina garanzia vegnia prestada ad el entaifer in termin adequat per sias pretensiuns che resultan tras la relaziun da lavur.

Art. 337b

2. Consequenzas
a. En cas
da schliaziun
giustificada

¹ Sch'il motiv impurtant per schliar immediatamain la relaziun da lavur è quel ch'ina partida contrahenta ha violà il contract, sto questa partida contrahenta indemnisar l'entir donn, e quai resguardond tut las pretensiuns che resultan tras la relaziun da lavur.

² En ils auters cas fixescha il derschader tenor ses apprezzar las consequenzas pecuniaras da la schliaziun immediata, tegnend quint da tut las circumstanzas.

Art. 337c¹⁹⁷

b. En cas
da relaschada
nuingustificada

¹ Sch'il patron relascha immediatamain il lavurant senza motivs impurtants, ha il lavurant il dretg da quai ch'el avess gudagnà, sche la relaziun da lavur fiss vegnida terminada observond il termin da disditga ubain a la fin da la durada determinada dal contract.

² Il lavurant sto sa laschar deducir quai ch'el ha spargnà pervia da la fin da la relaziun da lavur sco er quai ch'el ha gudagnà tras in'otra lavur u ha tralashà intenziunadamain da gudagnar.

³ Il derschader po obligar il patron da pajar al lavurant ina indemnisaziun ch'el fixescha tenor liber apprezzar, tegnend quint da tut las circumstanzas; questa indemnisaziun na dastga dentant betg surpassar il salari dal lavurant per 6 mais.

Art. 337d

c. Betg cum-
parair a la lavur
u bandunar la
lavur senza
motivs giu-
stificads

¹ Sch'il lavurant na cumpara betg a la lavur u banduna la lavur senza motivs impurtants, ha il patron il dretg da survegnir ina indemnisaziun che correspunda ad in quart dal salari per 1 mais; plinavant ha el il dretg da vegnir indemnisa per ulteriurs donn.

² Sch'il patron n'ha betg subi in donn u sch'il donn è pli pitschen che quel che correspunda a l'indemisaziun tenor l'alinea precedent, po il derschader reducir l'indemisaziun tenor ses apprezzar.

³ Sch'il dretg da survegnir ina indemnisaziun n'extingua betg tras scuntrada, sto el vegnir fatg valair tras plant u tras scussiu entaifer 30

¹⁹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBl 1984 II 551).

dis, dapi ch'il lavurant n'è betg cumpari a la lavur u ha bandunà la lavur; cas cuntrari scada il dretg.¹⁹⁸

4 ...¹⁹⁹

Art. 338

1 Cun la mort dal lavurant extingua la relaziun da lavur.

2 Il patrun ha dentant da pajar il salari per 1 ulteriur mais e suenter 5 onns da servetsch per 2 ulteriurs mais, quintà dal di da la mort davent, sch'il lavurant lascha enavos in conjugal, in partenari registrà ubain uffants minorens u – per mancanza da quests ertavels – autras persunas, vers las qualas el ha adempli in'obligaziun da sustegn.²⁰⁰

Art. 338a

1 Cun la mort dal patrun vegn la relaziun da lavur transferida als ertavels; las prescripziuns davart il transferiment da la relaziun da lavur en cas d'in transferiment dal manaschi èn applitgablas conform al senn.

2 Sche la relaziun da lavur è vegnida concludida essenzialmain per resguard da la persuna dal patrun, extingua ella cun sia mort; il lavurant po dentant pretender ina indemnisaziun adequata per il donn che resulta per el, perquai che la relaziun da lavur è ida a fin anticipadamain.

Art. 339

1 Cun la fin da la relaziun da lavur ston vegnir pajadas tut las pretensiuns che resultan tras la relaziun da lavur.

2 Per pretensiuns da provisiuns per fatschentas che vegnan ademplidas cumplettaimain u parzialmain suenter la fin da la relaziun da lavur, po il pajament vegnir suspendì tras ina cunvegna en scrit, per regla dentant betg per dapli che 6 mais, en cas da fatschentas cun in adempment successiv betg per dapli che 1 onn ed en cas da fatschentas d'assicuranza sco er en cas da fatschentas che dovran dapli che 1 mez onn per vegnir liquidadas, betg per dapli che 2 onns.

3 La pretensiun d'ina participaziun al resultat da la fatschenta sto vegnir pajada a norma da l'artitgel 323 alinea 3.

V. Mort dal lavurant u dal patrun
1. Mort dal lavurant

2. Mort dal patrun

VI. Consequenzas da la fin da la relaziun da lavur
1. Pajament da las pretensiuns

198 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBI 1984 II 551). Cuntrari al sboz dal Cussegl federal ha l'AF acceptà in text ch'è dal tutfatg identic cun la versiun oriunda.

199 Aboli tras la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, cun effect dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBI 1984 II 551).

200 Versiun tenor la cifra 11 da l'aggiunta da la L da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBI 2003 1288).

Art. 339a

2. Restituziun

¹ Il mument che la relaziun da lavur finescha ha mintga partida contrahenta da restituir a l'autra partida contrahenta tut quai ch'ella ha survegnì dad ella u da terzas personas – per la durada da la relaziun da lavur – a quint da l'autra partida contrahenta.

² Il lavurant ha en spezial da dar enavos vehichels e permiss da manischar sco er da restituir pajaments anticipads dal salari e d'expensas, sche quests pajaments surpassan sias pretensiuns.

³ Resalvads restan ils dretgs da retenziun da las partidas contrahentas.

Art. 339b

3. Indemnisaziun
da partenza
a. Premissas

¹ Sche la relaziun da lavur d'in lavurant d'almain 50 onns finescha sunter 20 onns da servetsch u dapli, al sto il patrun pajar ina indemnisaziun da partenza.

² Sch'il lavurant mora durant la relaziun da lavur, sto l'indemnisaziun vegnir pajada al conjugal survivent, al partenari registrà ubain als uffants minorens u – per mancanza da quests ertavels – ad otras persunas, vers las qualas il lavurant ha adempli in'obligaziun da sustegn.²⁰¹

Art. 339c

b. Autezza
e pajament

¹ L'autezza da l'indemnisaziun po vegnir fixada tras ina cunvegna en scrit, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur; ella na dastga dentant betg sutpassar l'import che correspunda al salari dal lavurant per 2 mais.

² Sche l'autezza da l'indemnisaziun n'è betg determinada, sto ella vegnir fixada dal derschader tenor ses apprezzar, tegnend quint da tut las circumstanzas; ella na dastga dentant betg surpassar l'import che correspunda al salari dal lavurant per 8 mais.

³ L'indemnisaziun po vegnir reducida u stritgada, sch'il lavurant disdescha la relaziun da lavur senza motivs impurtants u sch'il patrun schlia immediatamain la relaziun da lavur per motivs impurtants u sch'il patrun vegniss en ina situaziun d'urgenza, pajond questa indemnisaziun.

⁴ L'indemnisaziun sto vegnir pajada a la fin da la relaziun da lavur; il termin da pajament po dentant vegnir suspendì tras ina cunvegna en scrit, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur ubain tras il derschader.

²⁰¹ Versiun tenor la cifra 11 da l'aggiunta da la L da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBl 2003 1288).

Art. 339d

c. Prestaziuns da cumpensaziun

¹ Sch'il lavurant survegn prestaziuns d'ina instituziun da prevenziun per il personal, pon questas prestaziuns vegnir deducidas da l'indemnisaziun da partenza, uschenavant ch'ellas èn vegnidas finanziadas ubain dal patron ubain da l'instituziun da prevenziun per il personal sin basa da contribuziuns dal patron.²⁰²

² Il patron n'ha er betg da pajar ina indemnisaziun, sch'el s'oblighescha da pajar al lavurant prestaziuns da prevenziun futuras u lascha garantir quai tras ina terza persuna.

Art. 340VII. Scumond da concorrenza
1. Premissas

¹ Il lavurant ch'è abel d'agir po s'obligar en scrit vers il patron da desister suenter la fin da la relaziun da lavur da tut las activitads da concorrenza, en spezial da manar sin agen quint ina fatschenta che stat en concorrenza cun la fatschenta dal patron e da lavurar en ina tala fatschenta u da sa participar ad ina tala fatschenta.

² Il scumond da concorrenza è mo liant, sch'il lavurant survegn – tras la relaziun da lavur – invista dal circul da clientella u da secrets da fatschenta e sche l'utilisaziun da questas enconuschientschas pudess donnegiar considerablament il patron.

Art. 340a

2. Restricziuns

¹ Il scumond sto vegnir limità adequatament areguard il lieu, areguard il temp ed areguard l'object per excluder in engrevgiament malgist da l'avegnir economic dal lavurant; il scumond dastga surpassar 3 onns mo sut circumstanzas spezialas.

² Il derschader po restrenscher tenor ses apprezzar in scumond excessiv da concorrenza, e quai tegnend quint da tut las circumstanzas e resguardond adequatament in'eventuala cuntraprestaziun dal patron.

Art. 340b

3. Consequenzas dal surpassament

¹ Sch'in lavurant surpassa il scumond da concorrenza, sto el indemnissar il donn che resulta tras quai per il patron.

² Sch'in surpassament dal scumond è sancziunà cun in chasti convenziunal e sch'i n'è vegni concludì nagut auter, po il lavurant sa deliberar dal scumond, pajond il chasti convenziunal; per mintga ulteriur donn sto el dentant star bun.

²⁰² Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 25 da zer. 1982 davart la prevenziun professiunala per vegliadetgna, survivents ed invaliditad, en vigur dapi il 1. da schan. 1985 (AS 1983 797 art. 1 al. 1; BBl 1976 I 149).

³ Sin basa d'ina cunvegna speziala en scrit po il patrun pretender – ultra dal chasti convenziunal e da l'indemnisaziun d'ulteriurs donns – ch'il stadi che violescha il contract vegnia eliminà, sch'ils interess violads u smanatschads dal patrun e sch'il cumportament dal lavurant giustificgeschan quai.

Art. 340c

4. Scrudada dal scumond

¹ Il scumond da concorrenza scroda, cur ch'igl è cumprovà ch'il patrun n'ha betg pli in interess considerabel da mantegnair quest scumond.

² Plinavant croda il scumond, sch'il patrun disdescha la relaziun da lavur, senza ch'il lavurant l'avess dà in motiv giustificgà, ubain sch'il lavurant schlia la relaziun da lavur per in motiv giustificgà ch'il patrun sto responsar.

Art. 341

H. Nunpus-saivladad da renunziar a la surannaziun

¹ Durant la relaziun da lavur e durant l mais suenter sia fin na po il lavurant betg renunziar a pretensiuns che resultan tras prescripziuns stringentas da la lescha u tras disposiziuns stringentas d'in contract collectiv da lavur.

² Las prescripziuns generalas davart la surannaziun èn applitgablas per las pretensiuns che resultan tras la relaziun da lavur.

Art. 342

I. Resalva dal dretg public e ses effects sin il dretg civil

¹ Resalvadas restan:

a.²⁰³ las prescripziuns da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas davart la relaziun da servetsch da dretg public, nun ch'ellas concernian l'artitgel 331 alinea 5 ed ils artitgels 331a–331e;

b. las prescripziuns da dretg public da la Confederaziun e dals chantuns davart la lavur e davart la furmaziun professiunala.

² Sche las prescripziuns da la Confederaziun u dals chantuns davart la lavur e davart la furmaziun professiunala imponan al patrun u al lavurant in'obligaziun da dretg public, ha l'autra partida contrahenta il dretg da pretender l'adempliment sin via civila, sche l'obligaziun pudess esser ina part d'in contract individual da lavur.

²⁰³ Versiun tenor la cifra II 2 da la LF dals 18 da dec. 1998, en vigur dapi il 1. da matg 1999 (AS 1999 1384; BBl 1998 V 5569).

Art. 343²⁰⁴**Segund chapitel: Ils contracts individuals spezialas da lavur**
A.²⁰⁵ Il contract d'emprendissadi**Art. 344**

I. Noziun
e furmazium
1. Noziun

Tras il contract d'emprendissadi s'oblighescha il patrun da scolar l'emprendist en moda cumpetenta per ina tscherta professiun, e l'emprendist s'oblighescha da lavurar per quest intent en il servetsch dal patrun.

Art. 344a

2. Furmaziun
e cuntegn

¹ Per esser valaivel sto il contract d'emprendissadi vegnir concludì en scrit.

² Il contract ha da reglar il gener e la durada da la furmaziun professiunala, il salari, il temp d'emprova, il temp da lavur e las vacanzas.

³ Il temp d'emprova na dastga betg importar main che 1 mais e betg dapli che 3 mais. Sche las partidas contrahentas n'han betg fixà in temp d'emprova en il contract d'emprendissadi, vala in temp d'emprova da 3 mais.

⁴ Avant sia fin po il temp d'emprova vegnir prolungà excepziunalmain fin a 6 mais, e quai tras ina cunvegna da las partidas e cun il consentiment da l'autorità chantunala.

⁵ Il contract po cuntegnair ulteriuras disposiziuns, en spezial davart l'acquist dals utensils da lavur, davart las contribuziuns a l'alloschi ed a l'alimentaziun, davart la surpigliada da premias d'assicuranza u d'autras prestaziuns da las partidas contrahentas.

⁶ Cunvegna che restrenschan la libra decisiun da l'emprendist areguard sia professiun suenter la fin da l'emprendissadi, èn nunvalaivlas.

Art. 345

II. Effects
1. Obligaziuns
spezialas da
l'emprendist
e da sia repre-
schantanza
legala

¹ L'emprendist ha da far tut il pussaivel per cuntanscher la finamira da l'emprendissadi.

²⁰⁴ Aboli tras la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS **2010** 1739; BBI **2006** 7221).

²⁰⁵ Versiun tenor la cifra II 3 da l'aggiunta da la LF dals 13 da dec. 2002 davart la furmaziun professiunala, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4557; BBI **2000** 56868).

² La represchentanza legala da l'emprendist ha da sustegnair il patrun il meglier pussaivel en l'ademplement da sia incumbensa ed ha da promover la buna encliegentscha tranter il patrun e l'emprendist.

Art. 345a

2. Obligaziuns spezialas dal patrun

¹ Il patrun ha da procurar che l'emprendissadi stettia sut la responsabladad d'ina persuna dal fatg che posseda las abilitads professiunalas e las qualitats persunalas necessarias per quest intent.

² Il patrun ha da conceder a l'emprendist – senza reducir il salari – il temp ch'è necessari per frequentar la scola professiunala spezialisada ed ils curs intermanaschials sco er per sa participar als examens finals d'emprendissadi.

³ A l'emprendist che n'ha betg anc cumplenì 20 onns ha el da conceder almain 5 emnas vacanzas per mintga onn d'emprendissadi.

⁴ El dastga engaschar l'emprendist per autras lavurs che las lavurs da sia professiun e per lavur en accord mo, sche talas lavurs stattan en connex cun sia professiun e na restrenschan betg la furmaziun.

Art. 346

III. Fin dal contract
1. Schliaziun anticipada

¹ Durant il temp d'emprova dastga la relaziun d'emprendissadi vegnir disditga da tut temp, observond in termin da disditga da 7 dis.

² Per motivs impurtants en il senn da l'artitgel 337 po la relaziun d'emprendissadi vegnir schliada immediatamain, en spezial sche:

- a. la persuna dal fatg ch'è responsabla per la furmaziun n'ha betg las abilitads professiunalas e las qualitats persunalas necessarias per scolar l'emprendist;
- b. l'emprendist n'ha betg las disposiziuns corporalas u spiertalas ch'en indispensablas per sia furmaziun ubain sia sanadad u sia morala è periclitada; l'emprendist ed eventualmain sia represchentanza legala ston l'emprim vegnir tadlads;
- c. la furmaziun na po betg vegnir terminada u po vegnir terminada mo sut cundiziuns considerablamain differentas da las cundiziuns previsas.

Art. 346a

2. Attestat d'emprendissadi

¹ Suenter la fin da l'emprendissadi ha il patrun da dar a l'emprendist in attestat che cuntegna las infurmaziuns necessarias davart la professiun emprendida e davart la durada da l'emprendissadi.

² Sin dumonda da l'emprendist ubain da sia represchentanza legala sto l'attestat er infurmar davart las abilitads, davart las prestaziuns e davart il cumportament da l'emprendist.

B. Il contract d'engaschament dal viaggiatur da commerzi

Art. 347

I. Noziun
e furmaziun
1. Noziun

¹ Tras il contract d'engaschament dal viaggiatur da commerzi s'oblighescha il viaggiatur da commerzi d'intermediar u da concluder – per in salari ed a quint dal possessur d'ina fatschenta da commerzi, d'ina fatschenta da fabricaziun u d'ina fatschenta commerziala d'auter gener – fatschentas da tut gener ordaifer las localitads da fatschenta dal patrun.

² Il lavurant che n'exequescha betg principalmain in'actividad da viaggiatur u che lavura mo occasionalmain u transitoricamain per il patrun, na vala betg sco viaggiatur da commerzi; il medem vala per il viaggiatur che concluda fatschentas sin agen quint.

Art. 347a

2. Furmaziun
e cuntegn

¹ La relaziun da lavur sto vegnir reglada tras in contract en scrit che duai en spezial cuntegnair disposiziuns davart:

- a. la durada e la fin da la relaziun da lavur;
- b. ils plainpudairs dal viaggiatur da commerzi;
- c. la remuneraziun e l'indemnisaziun da las expensas;
- d. il dretg applitgabel e la dretgira cumpetenta, sch'ina partida contrahenta è domiciliada a l'exteriur.

² Sche la relaziun da lavur n'è betg reglada tras in contract en scrit, vegn il cuntegn, ch'è circumscriet en l'alinea precedent, determinà tras las prescripziuns legalas e tras las cundiziuns da lavur usitadas.

³ La cunvegna a bucca vala mo per fixar il cumenzament da la lavur, il gener ed il territori da l'actividad da viaggiatur sco per determinar ulteriuras disposiziuns che na stattan betg en cuntradieziun cun las prescripziuns legalas e cun il contract en scrit.

Art. 348

II. Obligaziuns
e plainpudairs
dal viaggiatur
da commerzi
1. Obligaziuns
spezialas

¹ Il viaggiatur da commerzi ha da visitar la clientella en la moda ch'è vegnida prescritta ad el, nun ch'in motiv giustifitgà sforzia el da far ina midada; senza la permissiun en scrit dal patrun na dastga el betg intermediar u concluder fatschentas, e quai ni per agen quint ni a quint d'ina terza persuna.

² Sch'il viaggiatur da commerzi è autorisà da concluder fatschentas, sto el observar ils pretschs ed autras cundiziuns da fatschenta ch'en vengnids prescriet ad el, e per far midadas sto el resalvar il consentiment dal patrun.

³ Il viaggiatur da commerzi sto rapportar regularmain davart sia activitad da viaggiatur, sto transmitter immediatamain las empustaziuns al patrun e sto communitgar ad el ils fatgs relevants che concernan ses circul da clientella.

Art. 348a

2. Delcredere

¹ Cunvegnas ch'il viaggiatur da commerzi stoppia star bun per il pajament u per in auter adempliment da las obligaziuns da la clientella ubain haja da surpigliar cumplettamain u parzialmain ils custs per incassar pretensiuns, èn nunvalaivlas.

² Sch'il viaggiatur da commerzi ha da concluder fatschentas cun la clientella privata, po el s'obligar en scrit da star bun tar mintga singula fatschenta per maximalmain in quart dal donn che resulta per il patrun tras il nunadempliment da las obligaziuns, ma quai sut la cundiziun ch'i vegnia concludida ina provisiun adequata (delcredere).

³ En cas da contracts d'assicuranza po l'agent viaggiatur d'assicuranzas s'obligar en scrit da surpigliar maximalmain la mesadad dals custs per incassar pretensiuns, sch'ina premia u sche parts d'ina premia na vegnan betg pajadas e sch'el pretenda lur incassament tras in plant u tras in'execuziun sfurzada.

Art. 348b

3. Plainpudairs

¹ Sch'i n'è vegnì concludì nagut auter en scrit, è il viaggiatur da commerzi mo autorisà d'intermediar fatschentas.

² Sch'il viaggiatur da commerzi è autorisà da concluder fatschentas, s'extenda ses plainpudair sin tut ils acts giuridics che resultan per ordinar tras l'execuziun da questas fatschentas; senza in'autorisaziun speziala na dastga el dentant acceptar nagins pajaments da la clientella e permetter nagins termins da pajament.

³ L'artitgel 34 da la Lescha federala dals 2 d'avrigl 1908²⁰⁶ davart il contract d'assicuranza resta resalvà.

Art. 349

III. Obligaziuns spezialas dal patrun

1. Circul d'activitad

¹ Sch'in tschert intschess u sch'in tschert circul da clientella è vegnì attribuì al viaggiatur da commerzi e sch'i n'è vegnì concludì nagut auter en scrit, è el engaschà cun exclusiun d'autras persunas; il patrun ha dentant il dretg da concluder persunalmain fatschentas cun la clientella da l'intschess u dal circul dal viaggiatur da commerzi.

² Il patrun po midar unilateralmain la disposiziun contractuala concernent l'intschess u concernent il circol da clientella, sch'in motiv giustifitgà al sforza da far ina midada avant la fin dal termin da disditga; en quest cas resta dentant resalvà il dretg dal viaggiatur da commerzi da pretender ina indennisaziun e da schliar la relaziun da lavur per motivs impurtants.

Art. 349a

2. Salari
a. En general

¹ Il patrun ha da pajar al viaggiatur da commerzi in salari che sa cumpona d'in salari fix cun u senza provisiun.

² Ina cunvegna en scrit ch'il salari sa cumponia exclusivamain u principalmain d'ina provisiun, è mo valaivla, sche la provisiun porta ina remuneraziun adequata per l'activitad da viaggiatur da commerzi.

³ Per in temp d'emprova da maximalmain 2 mais po il salari vegnir fixà libramain tras ina cunvegna en scrit.

Art. 349b

b. Provisiun

¹ Sch'in tschert intschess u sch'in tschert circol da clientella è vegnì attribui exclusivamain al viaggiatur da commerzi, sto vegnir pajada ad el l'entira provisiun fixada u usitada per tut las fatschentas ch'el ubain che ses patrun concluda cun la clientella da ses intschess u da ses circol.

² Sch'in tschert intschess u sch'in tschert circol da clientella n'è betg vegnì attribui exclusivamain al viaggiatur da commerzi, sto vegnir pajada ad el la provisiun mo per las fatschentas ch'el intermediëscha u concluda.

³ Sche la valor d'ina fatschenta na po betg anc vegnir determinada exactamain il mument che la provisiun sto vegnir pajada, sto la provisiun l'emprim vegnir pajada sin basa d'ina valor minimala che vegn stimada dal patrun, ed il rest vegn pajà il pli tard, cur che la fatschenta vegn exequida.

Art. 349c

c. En cas
d'impediment
da viagiar

¹ Sch'il viaggiatur da commerzi è impedi senza sia culpa d'exequir sia activitad da viaggiatur e sch'il salari al sto tuttina vegnir pajà sin fundament da la lescha u dal contract, vegn quest salari calculà sin fundament dal salari fix e sin fundament d'ina indennisaziun adequata per la perdita da la provisiun.

² Sche la provisiun importa main ch'in 5avel dal salari, poi vegnir concludi en scrit ch'i na stoppia betg vegnir pajada ina indennisaziun per la perdita da la provisiun, en cas ch'il viaggiatur da commerzi saja impedi senza sia culpa d'exequir sia activitad da viaggiatur.

³ Sch'il viaggiatur da commerzi survegn tuttina l'entir salari, en cas ch'el è impedi senza sia culpa d'exequir sia activitad da viaggiatur, sto el – sin dumonda dal patrun – lavurar en ses manaschi, premess ch'el saja abel da prestar questa lavur e premess che questa lavur possia vegnir pretendida dad el.

Art. 349d

3. Expensas

¹ Sch'il viaggiatur da commerzi lavura a medem temp per plirs patrunds e sche la repartiziun da l'indemisaziun da las expensas n'è betg reglada tras ina cunvegna en scrit, sto mintga patrun indemnisar ina part eguala da las expensas.

² Cunvegna che l'indemisaziun da las expensas saja inclusa cumplettaimain u parzialmain en il salari fix u en la provisiun, èn nunvalai-vlas.

Art. 349e

4. Dretg da retenziun

¹ Per segirar las pretensiuns che ston vegnir pajadas tras la relaziun da lavur ed – en cas d'insolvenza dal patrun – er per segirar las pretensiuns betg incassablas ha il viaggiatur da commerzi il dretg da retegnair chaussas moviblas e vaglias sco er pajaments ch'el ha premdi en consegna da la clientella sin basa d'in plainpudair d'incassament.

² Il dretg da retenziun na po betg vegnir exequì sin permiss da manischar, sin tariffas da pretschs, sin glistas da la clientella e sin auters documents.

Art. 350

IV. Fin dal contract
1. Disditga speziala

¹ Sche la provisiun importa almain in 5avel dal salari e sch'ella è suttamessa a fluctuaziuns stagiunalas considerablas, dastga il patrun disdir la relaziun da lavur al viaggiatur da commerzi, che ha lavurà per el dapi la fin da la stagiun precedenta, durant la nova stagiun mo per la fin dal segund mais che suonda il mais da la disditga.

² Sut las medemas premissas dastga il viaggiatur da commerzi disdir la relaziun da lavur al patrun, che l'ha occupà fin la fin da la stagiun, fin al cumenzament da la proxima stagiun mo per la fin dal segund mais che suonda il mais da la disditga.

Art. 350a

2. Consequenzas spezialas

¹ A la fin da la relaziun da lavur sto vegnir pajada al viaggiatur da commerzi la provisiun per tut las fatschentas ch'el ha concludì u intermedrà sco er per tut las empustaziuns che arrivaran tar il patrun fin a la fin da la relaziun da lavur, e quai senza resguardar il mument da lur acceptaziun e da lur execuziun.

² A la fin da la relaziun da lavur ha il viaggiatur da commerzi da restituir ils musters ed ils models, las tariffas da pretschs e las glistas da la clientella sco er auters documents ch'èn vegnids mess a sia disposiziun per sia activitad da viaggiatur; il dretg da retenziun restà resalvà.

C. Il contract da lavur a chasa

Art. 351

I. Noziun
e furmaziun
1. Noziun

Tras il contract da lavur a chasa s'oblighescha il lavurant a chasa²⁰⁷ d'exequir sulet u cun agid da ses confamigliars lavurs pajadas per il patron, e quai en sia atgna abitaziun u en in'atra localitad da sia tscherna.

Art. 351a

2. Communi-
caziun da las
cundiziuns
da lavur

¹ Avant che confidar la lavur ha il patron da communitgar al lavurant a chasa las cundiziuns ch'èn relevantas per sia execuziun, en spezial ils detagls che n'èn betg reglads en las cundiziuns generalas da lavur; el sto inditgar il material ch'il lavurant a chasa ha da procurar sez e sto communitgar en scrit tant l'indemnisaziun per quest material sco er il salari.

² Sch'il salari e sche l'indemnisaziun per il material ch'il lavurant a chasa ha da procurar sez na vegnan betg communitgads en scrit avant che confidar la lavur, valan las cundiziuns da lavur usitadas.

Art. 352

II. Obligaziuns
spezialas dal
lavurant
1. Execuziun
da la lavur

¹ Il lavurant a chasa sto cumenzar a temp cun la lavur surpigliada, la sto finir fin al termin fixà e sto surdar il product al patron.

² En cas che la lavur è vegnida exequida manglusamain per sia culpa, sto il lavurant a chasa curreger gratuitamain il product, sche la mancanza po vegnir eliminada tras quai.

Art. 352a

2. Material ed
utensils da lavur

¹ Il lavurant a chasa è obligà da tractar cun grond quità il material ed ils utensils da lavur ch'il patron metta a sia disposiziun, da dar pled e fatg davart lur utilisaziun sco er da restituir il material restant ed ils utensils da lavur.

²⁰⁷ Expressiun tenor l'art. 21 cifra 1 da la LF dals 20 da mars 1981 davart la lavur a chasa, en vigur dapi il 1. d'avr. 1983 (AS 1983 108; BBl 1980 II 282). Questa midada è resguardada en ils art. 351–354 ed en l'art. 362 al. 1.

² Sch'il lavurant a chasa constatescha – exequind la lavur – ch'il material u ch'ils utensils da lavur mess a disposiziun han mancanzas, sto el infurmar immediatamain il patrun e spetgar sias instrucziuns, avant che cuntinuar cun la lavur.

³ Sch'il lavurant a chasa ha donnegià per sia culpa il material u ils utensils da lavur ch'èn vegnids mess a sia disposiziun, sto el star bun vers il patrun maximalmain per l'import dals custs da remplazzament.

Art. 353

III. Obligaziuns
spezialas dal
patrun
1. Collaudaziun
dal product

¹ Suenter la furniziun sto il patrun controllar il product e communitgar al lavurant a chasa las mancanzas il pli tard entaifer 1 emna.

² Sch'il patrun tralasca da communitgar a temp las mancanzas, vala la lavur sco acceptada.

Art. 353a

2. Salari
a. Pajament
dal salari

¹ Sch'il lavurant a chasa è occupà nuninterruttamain dal patrun, sto il salari per la lavur prestada vegnir pajà duas giadas il mais u – cun il consentiment dal lavurant a chasa – a la fin da mintga mais, en ils auters cas mintgamai, cur ch'il product vegn furnì.

² Cun mintga pajament dal salari sto vegnir surdà al lavurant a chasa in rendaquint en scrit che inditgescha il motiv per eventualas deducziuns dal salari.

Art. 353b

b. En cas
d'impediment
da lavurar

¹ Sch'il lavurant a chasa è occupà nuninterruttamain dal patrun, è quel obligà da pajar il salari a norma dals artitgels 324 e 324a, en cas ch'el vegn en retard cun l'acceptaziun da la lavur u en cas ch'il lavurant a chasa è impedi senza sia culpa da lavurar, e quai per motivs che sa chattan tar sia atgna persuna.

² En ils auters cas n'è il patrun betg obligà da pajar il salari a norma dals artitgels 324 e 324a.

Art. 354

IV. Fin
dal contract

¹ Sch'il lavurant a chasa survegn ina lavur d'emprova, vala la relaziun da lavur – cun resalva d'ina altra cunvegna – sco concludida sin emprova per in temp limità.

² Sch'il lavurant a chasa è occupà nuninterruttamain dal patrun, vala la relaziun da lavur – cun resalva d'ina altra cunvegna – sco concludida per in temp illimità; en ils auters cas vala ella sco concludida per in temp limità.

D. Applitgablada da las prescripziuns generalas

Art. 355

Per il contract d'emprendissadi, per il contract d'engaschament dal viaggiatur da commerzi e per il contract da lavur a chasa èn applitgabladas complementarmain las prescripziuns generalas davart il contract individual da lavur.

Terz chapitel: Il contract collectiv ed il contract normal da lavur

A. Il contract collectiv da lavur

Art. 356

I. Noziun,
cuntegn,
furma e durada
1. Noziun
e cuntegn

1 Tras il contract collectiv da lavur fixeschan d'ina vart ils patruns u lur federaziuns e da l'autra vart las federaziuns da lavurants communablamain disposiziuns davart la conclusiun, davart il cuntegn e davart la fin da las singulas relaziuns da lavur tranter ils patruns ed ils lavurants participads.

2 Il contract collectiv da lavur po cuntegnair er autras disposiziuns, sche quellas concernan la relaziun tranter ils patruns ed ils lavurants, u po sa restrenscher a la fixaziun da talas disposiziuns.

3 Il contract collectiv da lavur po plinavart reglar ils dretgs e las obligaziuns da las partidas contrahentas tranter ellas sco er la controlla e l'execuziun da las disposiziuns ch'èn menziunadas en ils alineas precedents.

4 Sche pliras federaziuns da patruns u da lavurants èn participadas ad in contract collectiv da lavur, saja tras quai ch'ellas l'han concludi u saja tras quai ch'ellas èn sa participadas posteriuramain a tal cun il consentiment da las partidas contrahentas, han ellas ils medems dretgs e las medemas obligaziuns ina visavi l'autra; cunvegns divergentas èn nunvalaivlas.

Art. 356a

2. Libertad
da s'unir ad
in'organisaziun
e da pratigar
la professiun

1 Disposiziuns d'in contract collectiv da lavur e cunvegns tranter las partidas contrahentas che duain sfurzar ils patruns u ils lavurants da sa participar ad ina federaziun contrahenta, èn nunvalaivlas.

2 Disposiziuns d'in contract collectiv da lavur e cunvegns tranter las partidas contrahentas che duain excluder ils lavurants d'ina tscherta professiun u d'ina tscherta activitad ubain da la scolaziun ch'è necessaria per quest intent u che duain restrenscher els en quest regard, èn nunvalaivlas.

³ Disposiziuns e cunvegns en il senn da l'alinea precedent èn excepziunalmain valaivlas, sch'ellas èn giustifitgadas sin basa d'interess predominants ch'èn degns da vegnir protegids, en spezial per proteger la segirezza e la sanadad da persunas u la qualidad da la lavur; l'interess da tegnair davent novs commembers da la professiun n'è dentant betg degn da vegnir protegi.

Art. 356b

3. Participaziun

¹ Cun il consentiment da las partidas contrahentas pon singuls patruns e singuls lavurants ch'èn en il servetsch da patruns participads sa participar al contract collectiv da lavur e valan sco patruns e sco lavurants participads.

² Il contract collectiv da lavur po reglar ils detagls da la participaziun. Sch'el prevesa cundiziuns da participaziun inadequatas, en spezial disposiziuns davart contribuziuns inadequatas, po il derschader declerar quellas sco nunvalaivlas u reducir quellas a la mesira admissibla; disposiziuns u cunvegns davart contribuziuns a favur d'ina singula partida contrahenta èn dentant nunvalaivlas.

³ Disposiziuns d'in contract collectiv da lavur e cunvegns tranter las partidas contrahentas che duain sfurzar ils commembers da federaziuns da sa participar al contract collectiv, èn nunvalaivlas, sche questas federaziuns na pon betg sa participar al contract collectiv da lavur u concluder in contract analog.

Art. 356c

4. Furma e durada

¹ La conclusiun dal contract collectiv da lavur, sia midada e sia aboliziun tras ina cunvegna da las partidas, la participaziun d'ina nova partida contrahenta sco er la disditga èn mo valaivlas, sch'ellas vegnan fixadas en scrit; il medem vala per la decleraziun da participaziun da singuls patruns e da singuls lavurants, per il consentiment da las partidas contrahentas tenor l'artitgel 356b alinea 1 sco er per la disditga da la participaziun.

² Sch'il contract collectiv da lavur n'è betg vegni concludì per in temp limità e sch'el na prevesa nagut auter, al po mintga partida contrahenta disdir da tut temp suenter 1 onn cun effect per tut las autras partidas, observond in termin da disditga da 6 mais. Questa disposiziun vala conform al senn er per la participaziun.

Art. 357

II. Effects

1. Per ils patruns e per ils lavurants participads

¹ Las disposiziuns dal contract collectiv da lavur davart la conclusiun, davart il cuntegn e davart la fin da las singulas relaziuns da lavur valan – per la durada dal contract – directamain e stringentamain per ils patruns e per ils lavurants participads, nun ch'il contract collectiv da lavur disponia insatge auter.

² Cunvegns tranter ils patruns ed ils lavurants participads che cuntrafan a las disposiziuns stringentas, èn nunvalaivlas e vegnan remplazzadas tras las disposiziuns dal contract collectiv da lavur; cunvegns divergentas pon dentant vegnir concludidas a favur dals lavurants.

Art. 357a

2. Per las partidas contrahentas

¹ Las partidas contrahentas èn obligadas da procurar ch'il contract collectiv da lavur vegnia observà; per quest intent han las federaziuns d'intervegnir tar lur commembers ed – en cas da basegn – d'applitgar ils meds statutars e legals.

² Mintga partida contrahenta è obligada da mantegnair la pasch da lavur ed en spezial da s'abstegnair da tut las mesiras da cumbat, sch'i sa tracta da chaussas ch'èn regladas en il contract collectiv da lavur; l'obligaziun da pasch vala mo illimitadamain, sche quai è fixà expressivamain.

Art. 357b

3. Execuziun communabla

¹ En in contract collectiv da lavur ch'è vegnì concludì tranter federaziuns pon las partidas contrahentas concluder ch'ellas hajan communablamain il dretg da pretender dals patruns e dals lavurants participads ch'il contract vegnia observà, sch'i sa tracta da las suandantas chaussas:

- a. conclusiun, cuntegn e fin da la relaziun da lavur; il dretg sa referescha dentant mo a la constataziun;
- b. contribuziuns a cassas da cumpensaziun ed ad autras instituziuns che concernan la relaziun da lavur, represchentanza dals lavurants en ils manaschis e mantegniment da la pasch da lavur;
- c. controlla, cauziuns e chastis convenziunals en connex cun las disposiziuns tenor las literas a e b.

² Cunvegns en il senn da l'alinea precedent pon vegnir concludidas, sche las partidas contrahentas èn autorisadas expressivamain latiers tras ils statuts u tras in conclus da l'organ suprem da la federaziun.

³ Per la relaziun da las partidas contrahentas tranter ellas èn applitgables las prescripziuns davart la societad simpla confurm al senn, nun ch'il contract collectiv da lavur disponia insatge auter.

Art. 358

III. Relaziun cun il dretg stringent

Il dretg stringent da la Confederaziun e dals chantuns ha la precedenza vers las disposiziuns dal contract collectiv da lavur; a favur dals lavurants pon dentant vegnir fixadas disposiziuns divergentas, nun ch'i resultia insatge auter tras il dretg stringent.

B. Il contract normal da lavur

Art. 359

I. Noziun
e cuntegn

¹ Tras il contract normal da lavur vegnan fixadas disposiziuns davart la conclusiun, davart il cuntegn e davart la fin da singuls geners da relaziuns da lavur.

² Per la relaziun da lavur dals lavurants en l'agricultura ed en il servetsch da chasa ston ils chantuns decretar contracts normals da lavur che han da reglar en spezial il temp da lavur e da paus sco er las cundiziuns da lavur da las dunnas e dals giuvenils.

³ L'artitgel 358 è applitgabel per il contract normal da lavur conform al senn.

Art. 359a

II. Cumpetenzza
e procedura

¹ Sch'il champ d'applicaziun dal contract normal da lavur s'extenda sin il territori da plirs chantuns, è il Cussegl federal competent per decretar il contract; en ils auters cas ha il chantun questa cumpetenzza.

² Avant che decretar il contract normal da lavur sto quel vegnir publictgà adequatamain, fixond in termin, entaifer il qual mintgin che po far valair vardaivlamain in interess, po prender posiziun en scrit en chaussa; ultra da quai ston vegnir tadladas las federaziuns professiunalas e las uniuns d'utilitad publica interessadas.

³ Il contract normal da lavur entra en vigur, suenter ch'el è vegnì publictgà tenor las prescripziuns che valan per las publicaziuns uffizialas.

⁴ Per abolir e per midar in contract normal da lavur vala la medema procedura.

Art. 360

III. Effects

¹ Las disposiziuns dal contract normal da lavur valan directamain per las relaziuns da lavur ch'èn sutmessas ad el, nun ch'i vegnia concludi insatge auter.

² Il contract normal da lavur po prevair che convegnas, che divergeschan da singulas da sias disposiziuns, stoppian vegnir fixadas en scrit per esser valaivlas.

IV. Salaris
minimals
1. Premissas

Art. 360a²⁰⁸

¹ Sch'i vegnan pajads – en ina branscha u en ina professiun – repetidamain ed en moda abusiva salaris ch'èn pli bass ch'ìls salaris ch'èn usitads al lieu, en la professiun ed en la branscha, e sch'i n'è betg avant maun in contract collectiv da lavur che cuntogna disposiziuns davart ils salaris minimals e che pudess vegnir declerà sco generalmain liant, po l'autorità cumpetenta decretar – sin dumonda da la cumissiun tripartita tenor l'artitgel 360b – in contract normal da lavur per ina durada limitada cun l'intent da cumbatter u d'impedir abus; quest contract ha da prevair salaris minimals ch'èn differenziads tenor la regiun ed eventualmain tenor il lieu.

² Ils salaris minimals na dastgan ni cuntrafar a l'interess general ni violar ils interess giustifitgads en autras branschas u en auters circuls da la populaziun. Els ston tegnair quint adequatamain dals interess da las minoritads en las branschas u en las professiuns pertutgadas, sche quests interess èn il resultat da differenzas regionalas u da differenzas en ils manaschis.

³ Sche las disposiziuns davart il salari minimal en in contract normal da lavur tenor l'alineia 1 vegnan violadas repetidamain u sch'i èn avant maun indizis ch'i pudessan resultar novs abus tenor l'alineia 1 suenter la scrudada dal contract normal da lavur, po l'autorità cumpetenta prolungar il contract normal da lavur per ina durada limitada sin proposta da la cumissiun tripartita.²⁰⁹

2. Cumissiuns
tripartitas

Art. 360b²¹⁰

¹ La Confederaziun e mintga chantun institueschan ina cumissiun tripartita che sa cumpona d'in dumber egual da represchentants dals patruns, dals lavurants sco er dal stadi.

² Areguard l'elecziun da lur represchentants tenor l'alineia 1 han las federaziuns da patruns e da lavurants in dretg da far propostas.

³ Las cumissiuns observan il martgà da lavur. Sch'ellas constateschan abus en il senn da l'artitgel 360a alineia 1, emprovan ellas per regla da sa cunvegnir directamain cun ils patruns pertutgads. Sche quai na reussescha betg entaifer 2 mais, proponan ellas a l'autorità cumpetenta da decretar in contract normal da lavur che prevesa salaris minimals per las branschas u per las professiuns pertutgadas.

²⁰⁸ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart ils lavurants tramess en Svizra, en vigur dapi il 1. da zer. 2004 (AS 2003 1370; BBl 1999 6128).

²⁰⁹ Integrà tras la cifra II da la LF dals 30 da sett. 2016, en vigur dapi il 1. d'avr. 2017 (AS 2017 2077; BBl 2015 5845).

²¹⁰ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart ils lavurants tramess en Svizra, en vigur dapi il 1. da zer. 2003 (AS 2003 1370; BBl 1999 6128).

⁴ Sche la situaziun sin il martgà da lavur sa mida en las branschas pertutgadas, propona la cumissiun tripartita a l'autorità cumpetenta da midar u d'abolir il contract normal da lavur.

⁵ Per ademplir las incumbensas ch'èn vegnidas surdadas ad ellas han las cumissions tripartitas il dretg da survegnir infurmaziuns en ils manaschis e da prender invista da tut ils documents ch'èn necessari per far la retschertga. En cas da dispita decida in'autorità che vegn designada per quest intent da la Confederaziun respectivamain dal chantun.

⁶ Sche quai è necessari per far lur scleriments, pon las cumissions tripartitas retrair da l'Uffizi federal da statistica – sin dumonda – las datas da persunas ch'èn cuntegnidas en contracts da lavur collectivs da firmas.²¹¹

Art. 360c²¹²

3. Secret d'uffizi ¹ Ils commembers da las cumissions tripartitas èn suttames al secret d'uffizi; en spezial èn els obligads da taschair vers terzas persunas en chaussas dal manaschi u en chaussas privatas ch'els vegnan a savair en questa funcziun.

² Questa obligaziun vala er suentar l'extrada or da la cumissiun tripartita.

Art. 360a²¹³

4. Effects ¹ Il contract normal da lavur tenor l'artitgel 360a vala er per lavurants che lavuran mo transitoricamain en il territori, nua ch'il contract è applitabel, sco er per lavurants emprestads.

² Tras ina cunvegna na dastgi betg vegnir divergià dal contract normal da lavur tenor l'artitgel 360a a disfavour dal lavurant.

²¹¹ Integrà tras l'art. 2 cifra 2 dal COF dals 17 da dec. 2004 pertutgant l'approvaziun e la realisaziun dal protocol concernent l'extensiu da la cunvegna davart la libra circulaziun da persunas sin ils novs stadis commembers da la CE tranter la Confederaziun svizra d'ina vart e la Communitad europeica e ses stadis commembers da l'autra vart sco er pertutgant l'approvaziun da la revisiun da las mesiras accompagnantas concernent la libra circulaziun da persunas, en vigur dapi il 1. d'avr. 2006 (AS 2006 979; BBl 2004 5891 6565).

²¹² Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart ils lavurants tramess en Svizra, en vigur dapi il 1. da zer. 2003 (AS 2003 1370; BBl 1999 6128).

²¹³ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart ils lavurants tramess en Svizra, en vigur dapi il 1. da zer. 2004 (AS 2003 1370; BBl 1999 6128).

Art. 360^e²¹⁴

5. Dretg da las federaziuns da purtar plant

Las federaziuns da patruns e da lavurants han in dretg da laschar constatar ina dretgira, sch'in patron ademplescha il contract normal da lavur tenor l'artitgel 360a.

Art. 360^f²¹⁵

6. Communitaziun

Sch'in chantun decretescha in contract normal da lavur en applicaziun da l'artitgel 360a, trametta el in exemplar a l'uffizi federal cumpetent²¹⁶.

Quart chapitel: Prescripziuns stringentas**Art. 361**

A. Nunpussai-
viadad da midar
las disposiziuns
a disfavur
dal lavurant
e dal patron

¹ Tras ina cunvegna, tras in contract normal u tras in contract collectiv da lavur na dastgi vegnir divergià da las suandantas disposiziuns ni a disfavur dal lavurant ni a disfavur dal patron:

artitgel 321c: alinea 1 (lavur supplementara)

artitgel 323: alinea 4 (pajament anticipà)

artitgel 323b: alinea 2 (scuntrada cun cuntraprensions)

artitgel 325: alinea 2 (cessiun ed impegnaziun da pretensius da salari)

artitgel 326: alinea 2 (assegnaziun da lavur)

artitgel 329d: alineas 2 e 3 (salari da vacanzas)

artitgel 331: alineas 1 e 2 (prestaziuns a la prevenziun dal persunal)

artitgel 331b: (cessiun ed impegnaziun da pretensius da prestaziuns da prevenziun)²¹⁷

...²¹⁸

artitgel 334: alinea 3 (disditga d'ina relaziun da lavur da blers onns)

²¹⁴ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart ils lavurants tramess en Svizra, en vigur dapi il 1. da zer. 2004 (AS 2003 1370; BBI 1999 6128).

²¹⁵ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart ils lavurants tramess en Svizra, en vigur dapi il 1. da zer. 2004 (AS 2003 1370; BBI 1999 6128).

²¹⁶ Actualmain il Secretariat da stadi per l'economia (SECO).

²¹⁷ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBI 1992 III 533).

²¹⁸ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, cun effect dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBI 1992 III 533).

- artitgel 335: (disditga da la relaziun da lavur)
- artitgel 335*k*: (plan social durant ina procedura da concurs u d'accomodament)²¹⁹
- artitgel 336: alinea 1 (disditga abusiva)
- artitgel 336*a*: (indemnisaziun en cas d'ina disditga abusiva u nungiuistifitgada)
- artitgel 336*b*: (far valair l'indemnisaziun)
- artitgel 336*d*: (disditga da temp maladattà tras il lavurant)
- artitgel 337: alineas 1 e 2 (schliaziun immediata per motivs impurtants)
- artitgel 337*b*: alinea 1 (consequenzas en cas da schliaziun giustifitgada)
- artitgel 337*d*: (consequenzas, sch'il lavurant na cumpara betg a la lavur u banduna la lavur senza motivs giustifitgads)
- artitgel 339: alinea 1 (pajament da las pretensiuns)
- artitgel 339*a*: (restituziun)
- artitgel 340*b*: alineas 1 e 2 (consequenzas dal surpassament dal scumond da concorrenza)
- artitgel 342: alinea 2 (effects dal dretg public sin il dretg civil)
...²²⁰
- artitgel 346: (schliaziun anticipada dal contract d'emprendissadi)
- artitgel 349*c*: alinea 3 (impediment da viagiari)
- artitgel 350: (disditga speziala)
- artitgel 350*a*: alinea 2 (restituziun),²²¹

² Cunvegns e disposiziuns da contracts collectivs e da contracts normals da lavur che divergeschan da las prescripziuns numnadas qua survart a disfavur dal patrun u dal lavurant, èn nunvalaivlas.

²¹⁹ Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 4111; BBl **2010** 6455).

²²⁰ Aboli tras la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la competenzza en chaussas civilas, cun effect dapi il 1. da schan. 2001 (AS **2000** 2355; BBl **1999** III 2829).

²²¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS **1988** 1472; BBl **1984** II 551).

Art. 362

B. Nunpussai-
vliadad da midar
las disposiziuns
a disfavur dal
lavorant

¹ Tras ina convegna, tras in contract normal da lavur u tras in contract collectiv da lavur na dastgi betg vegnir divergià da las suandantas disposiziuns a disfavur dal lavorant:²²²

- artitgel 321e: (responsabladad dal lavorant)
- artitgel 322a: alineas 2 e 3 (participaziun al resultat da la fatschenta)
- artitgel 322b: alineas 1 e 2 (cumenzament dal dretg da survegnir ina provisiun)
- artitgel 322c: (renda quint da la provisiun)
- artitgel 323b: alineas 1 e 2 (renda quint dal salari)
- artitgel 324: (salari en cas da retard dal patron)
- artitgel 324a: alineas 1 e 3 (salari en cas da retard dal lavorant)
- artitgel 324b: (salari en cas d'ina assicuranza obligatorica dal lavorant)
- artitgel 326: alineas 1, 3 e 4 (lavur en accord)
- artitgel 326a: (salari per la lavur en accord)
- artitgel 327a: alineas 1 (indemnisaziun da las expensas en general)
- artitgel 327b: alineas 1 (indemnisaziun da las expensas per l'utilisaziun d'in vehichel a motor)
- artitgel 327c: alineas 2 (pajament anticipà per expensas)
- artitgel 328: (protecziun da la persunalitad dal lavorant en general)
- artitgel 328a: (protecziun da la persunalitad dal lavorant en la chasada dal patron)
- artitgel 328b: (protecziun da la persunalitad a chaschun da l'elavuraziun da datas da personas)²²³
- artitgel 329: alineas 1, 2 e 3 (temp liber)
- artitgel 329a: alineas 1 e 3 (durada da las vacanzas)
- artitgel 329b: alineas 2 e 3 (reducziun da las vacanzas)
- artitgel 329c: (coerenza e data da las vacanzas)
- artitgel 329d: alineas 1 (salari da vacanzas)

²²² Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 4525; BBI 2019 4103).

²²³ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 1992 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da fan. 1993 (AS 1993 1954; BBI 1988 II 413).

artitgel 329e:	alineas 1 e 3 (congedi per giuvenils) ²²⁴
artitgel 329f:	(congedi da maternitad) ²²⁵
artitgel 329g:	(congedi da paternitad) ²²⁶
artitgel 329h:	(congedi per l'assistenza da confamigliars) ²²⁷
artitgel 329i:	(congedi per tgirar in uffant cun grevs problems da la sanadad pervia da malsogna u d'accident) ²²⁸
artitgel 330:	alineas 1, 3 e 4 (cauziun)
artitgel 330a:	(attestat)
artitgel 331:	alineas 3 e 4 (contribuziun ed obligaziun da dar infurmaziuns en connex cun la prevenziun dal persunal)
artitgel 331a:	(cumenzament e fin da la prevenziun) ²²⁹
...	²³⁰
artitgel 332:	alineas 1 e 2 (indemnisaziun en cas d'invenziuns)
artitgel 333:	alineas 3 e 4 (responsabladad en cas d'in transferiment da la relaziun da lavur)
artitgel 335c:	alineas 1 e 2 (termins da disditga) ²³¹
artitgel 335i:	(obligaziun da manar tractativas per concluder in plan social) ²³²

²²⁴ Integrà tras l'art. 13 da la LF dals 6 d'oct. 1989 davart la lavur cun giuvenils, en vigur dapi il 1. da schan. 1991 (AS **1990** 2007; BBl **1988** I 825).

²²⁵ Integrà tras la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 3 d'oct. 2003, en vigur dapi il 1. da fan. 2005 (AS **2005** 1429; BBl **2002** 7522, **2003** 1112 2923).

²²⁶ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS **2020** 4525; BBl **2019** 4103).

²²⁷ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS **2020** 4525; BBl **2019** 4103).

²²⁸ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da fan. 2021 (AS **2020** 4525; BBl **2019** 4103).

²²⁹ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS **1994** 2386; BBl **1992** III 533).

²³⁰ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, cun effect dapi il 1. da schan. 1995 (AS **1994** 2386; BBl **1992** III 533).

²³¹ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS **2020** 4525; BBl **2019** 4103).

²³² Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 4111; BBl **2010** 6455).

artitgel 335j:	(fixaziun dal plan social tras ina dretgira da cumpromiss) ²³³
artitgel 336:	alineia 2 (disditga abusiva tras il patrun)
artitgel 336c:	(disditga da temp maladattà tras il patrun)
artitgel 337a:	(schliaziun immediata pervia d'insolvenza dal patrun)
artitgel 337c:	alineia 1 (consequenzas en cas da relaschada nun-justifitgada)
artitgel 338:	(mort dal lavurant)
artitgel 338a:	(mort dal patrun)
artitgel 339b:	(premissas da l'indemnisaziun da partenza)
artitgel 339d:	(prestaziuns da cumpensaziun)
artitgel 340:	alineia 1 (premissas dal scumond da concorrenza)
artitgel 340a:	alineia 1 (restricziun dal scumond da concorrenza)
artitgel 340c:	(scrudada dal scumond da concorrenza)
artitgel 341:	alineia 1 (nunpussaivladad da renunziar a la surannaziun)
artitgel 345a:	(obligaziuns dal patrun d'emprendissadi ²³⁴)
artitgel 346a:	(attestat d'emprendissadi)
artitgel 349a:	alineia 1 (salari dal viaggiatur da commerzi)
artitgel 349b:	alineia 3 (pajament da la provisiun)
artitgel 349c:	alineia 1 (salari en cas d'impediment da viagiatur)
artitgel 349e:	alineia 1 (dretg da retenziun dal viaggiatur da commerzi)
artitgel 350a:	alineia 1 (provisiun a la fin da la relaziun da lavur)
artitgel 352a:	alineia 3 (responsabladad dal lavurant a chasa)
artitgel 353:	(collaudaziun dal product)
artitgel 353a:	(pajament dal salari)
artitgel 353b:	alineia 1 (salari en cas d'impediment da lavurar). ²³⁵

²³³ Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 4111; BBI 2010 6455).

²³⁴ Ussa: dal patrun.

²³⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da mars 1988, en vigur dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1472; BBI 1984 II 551).

² Cunvegna e disposiziuns da contracts collectivs e da contracts normals da lavur che divergeschan da las prescripziuns numnadas qua survart a disfavur dal lavurant, èn nunvalaivlas.

Indeschavel titel: Il contract d'execuziun da lavurs

Art. 363

A. Noziun

Il contract d'execuziun da lavurs oblighescha l'interprennder d'exequir ina lavur, e l'empustader da prestar ina bunificaziun per quai.

Art. 364

B. Effects
I. Obligaziuns da l'interprennder
1. En general

¹ L'interprennder è en general suttamess a las medemas normas da responsablada sco il lavurant en la relaziun da lavur.²³⁶

² El è obligà d'exequir persunalmain la lavur u da laschar exequir quella sut sia direcziun persunala, cun excepziun dals cas, nua ch'i na dependa tenor la natira da la fatschenta betg da las qualitats persunalas da l'interprennder.

³ L'interprennder ha da procurar sin agens custs per ils meds auxiliars, per las iseglias e per ils utensils ch'èn necessaris per exequir la lavur, nun ch'igl existia ina isanza u ina cunvegna cuntraria.

Art. 365

2. Concernent la materia furnida

¹ Uschenavant che l'interprennder ha surpiglià da furnir la materia, è el responsabel per la qualita da quella ed ha da dar ina garanzia sco in vender.

² La materia che vegn furnida da l'empustader ha l'interprennder da tractar cun tut quità, el ha da dar pled e fatg davart sia utilisaziun e da restituir eventuals rests a l'empustader.

³ Sch'i sa mussan – tar l'execuziun da la lavur – mancanzas vi da la materia che l'empustader ha furni ubain vi dal sulom ch'è destinà per la construcziun, u sch'i resultan uschiglio relaziuns che pericliteschan l'execuziun correcta u punctuala da la lavur, ha l'interprennder d'annunziar quai immediatamain a l'empustader; en cas ch'el traslascha quai, ha el sez da purtar las consequenzas negativas che naschan tras quai.

²³⁶ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 6 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBl 1967 II 241).

3. Cumenzament a temp ed executiun da la lavur tenor contract

Art. 366

¹ Sche l'interprennder na cumenza betg a temp cun la lavur u sch'el retardescha l'execuziun da la lavur en ina moda che cuntrafa al contract u sch'el è – senza culpa da l'empustader – uschè ferm en retard ch'ina terminaziun punctuala da la lavur n'è betg pli da prevair, po l'empustader sa retrair dal contract senza spetgar il termin da furniun.

² Sch'igl è da prevair cun tshertezza durant l'execuziun d'ina lavur che quella vegn fatga en moda manglusa u cuntraria al contract, e quai per culpa da l'interprennder, po l'empustader fixar u laschar fixar in termin adequat per far remedi, e quai cun la smanatscha che la reparaziun u che la cuntinuaziun da la lavur vegnia surdada ad ina terza persuna sin donn e cust da l'interprennder, sch'el tralascia da far remedi.

4. Garanzia per mancanzas
a. Constataziun da las mancanzas

Art. 367

¹ Suentar la furniun da l'ovra ha l'empustader, uschespert che quai è inditgà tenor l'andament ordinari da la fatschenta, d'examinar quella e da communitgar eventualas mancanzas a l'interprennder.

² Mintga partida ha il dretg da pretender sin agens custs in'examinaziun da l'ovra tras in expert ed ina documentaziun da las constataziuns.

b. Dretgs da l'empustader en cas da mancanzas

Art. 368

¹ Sche l'ovra ha mancanzas uschè considerablas u sch'ella divergescha uschè fitg dal contract ch'ella è nunduvraba per l'empustader u che l'approvaziun na po betg vegnir pretendida giustifitgadain da l'empustader, po quel refuser l'ovra e pretender che l'interprennder indemniseschia il donn, sch'el è la culpa.

² Sche las mancanzas e sche las divergenzas dal contract èn main grantas, po l'empustader far ina deducziun dal pretsch che corresponda a la valur reducida da l'ovra u – sche quai na chaschuna betg custs sproporziunads a l'interprennder – er pretender che l'ovra vegnia meglierada gratuitamain e ch'ina indemnisiun vegnia prestada, sche l'interprennder è la culpa.

³ En cas dad ovras che vegnan construidas sin il sulom da l'empustader e che pon vegnir allontanadas – pervia da lur natira – mo cun dischavantats sproporziunads ha l'empustader mo ils dretgs che vegnan numnads en il segund alineia da quest artigel.

Art. 369

c. Respon-
sabladda da
l'empustader

Ils dretgs che l'empustader ha en cas che l'ovra ha mancanzas scro-
dan, sch'el ha chaschunà questas mancanzas per atgna culpa tras ordi-
naziuns concernent l'execuziun da la lavur ch'el ha dà cunter l'averti-
ment da l'interprendider ubain en autra moda.

Art. 370

d. Approvaziun
da l'ovra

¹ Sche l'ovra furnida vegn approvada expressivamain u taciturnamain
da l'empustader, è l'interprendider deliberà da sia responsabladda,
uschenavant ch'i na sa tracta betg da mancanzas che n'eran betg da
vesair a chaschun da la collaudaziun u d'ina examinaziun regulara
ubain da mancanzas ch'èn vegnidas taschentadas intenziunadamain da
l'interprendider.

² In'approvaziun taciturna vegn supponida, sche l'empustader trala-
scha l'examinaziun e l'annunzia ch'è prevista da la lescha.

³ Sche las mancanzas sa mussan pli tard, sto l'annunzia vegnir fatga
immediatamain suenter la scuverta, cas cuntrari vala l'ovra sco
approvada er areguard questas mancanzas.

Art. 371²³⁷

e. Surannaziun

¹ Ils dretgs da l'empustader pervia da mancanzas da l'ovra suranne-
schan 2 onns suenter la collaudaziun da l'ovra. Sche mancanzas d'ina
ovra movibla ch'è vegnida integrada tenor las disposiziuns en in'ovra
immovibla, han percunter chaschunà la mangluschitad da l'ovra, importa
il termin da surannaziun 5 onns.

² Ils dretgs da l'empustader d'ina ovra immovibla pervia d'eventualas
mancanzas da l'ovra suranneschan vers l'interprendider sco er vers
l'architect u vers l'inschigner, che han collavurà tar l'execuziun da
l'ovra, 5 onns suenter la collaudaziun da l'ovra.

³ Dal rest vegnan applitgadas confurm al senn las reglas davart la sur-
annaziun dals dretgs correspondents dal cumprader.

Art. 372

II. Obligaziuns
da l'empustader
1. Scadenza da
la bunificaziun

¹ L'empustader ha da pajar la bunificaziun per l'ovra il mument che
quella vegn furnida.

² Sche l'ovra vegn furnida en parts e sch'igl è vegnì fixà da pajar buni-
ficaziuns parzialas, ston quellas vegnir pajadas mintgamai il mument
ch'ina part vegn furnida.

²³⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 16 da mars 2012 (termins da surannaziun dals dretgs
da garanzia; prolungaziun e coordinaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2013
(AS 2012 5415; BB1 2011 2889 3903).

Art. 373

2. Autezza da la bunificaziun
a. Surpigliada pauschala

1 Sche la bunificaziun è vegnida fixada gia ordavant, è l'interprendider obligà da finir l'ovra per questa summa, ed el na dastga betg pretender in augment, er sch'el ha gi dapli lavur u expensas pli grondas che quai ch'igl è stà previs.

2 En cas che circumstanzas extraordinarias che na pudevan betg vegnir previsas u ch'eran exclusas tenor las premissas ch'èn vegnidas supponidas da las duas partidas participadas, impedeschan u engrevgeschan però smesiradamain da finir l'ovra, po il derschader permetter tenor ses apprezzar in augment dal pretsch u la schliaziun dal contract.

3 L'empustader ha da pajar il pretsch cumplain er, sche la finiziun da l'ovra ha chaschunà main lavur che quai ch'igl è stà previs.

Art. 374

b. Fixaziun tenor la valor da la lavur

Sch'il pretsch n'è insumma betg vegnì determinà ordavant u sch'el è vegnì determinà mo approximativamain, vegn el fixà a norma da la valor da la lavur e da las expensas da l'interprendider.

Art. 375

C. Fin dal contract
I. Retratga, perquai ch'il preventiv è vegni surpassà

1 Sch'ina calculaziun approximativa ch'è vegnida fatga en enclegientscha cun l'interprendider vegn surpassada en moda sproporziunada, e quai senza cooperaziun da l'empustader, ha quel il dretg da sa retrair dal contract, e quai tant durant sco er sunter l'execuziun da l'ovra.

2 En cas da construcziuns che vegnan erigidas sin il sulom da l'empustader po el pretender ch'il pretsch per la lavur vegnia reduci en moda adequata u – sche la construcziun n'è anc betg terminada – scumandar a l'interprendider da cuntinuar cun la lavur e sa retrair dal contract, indemnisond adequatamain las lavurs ch'èn gia vegnidas exequidas.

Art. 376

II. Perdita da l'ovra

1 Sche l'ovra va per casualidad a perder avant ch'ella ha pudì vegnir surdada, na po l'interprendider pretender ni in salari per sia lavur ni ina indemnisaziun da sias expensas, nun che l'empustader sa chattia en retard cun l'approvaziun da l'ovra.

2 La perdita da la materia ch'è ida en malura sto en quest cas vegnir purtada da quella partida che l'ha furnida.

3 Sche l'ovra è ida en malura pervia d'ina mancanza da la materia ch'è vegnida furnida da l'empustader ubain pervia d'ina mancanza dal sulom da construcziun ch'è vegnì mess a disposiziun ubain pervia da la moda d'exequir la lavur ch'è vegnida prescritta a l'interprendider, po quel pretender – sch'el ha rendì attent l'empustader a temp a quests privels – l'indemisaziun da la lavur ch'el ha gia prestà e da las ex-

pensas che n'èn betg cumpigliadas en quest pajament e pretender ultra da quai ina indemnissaziun dal donn, sche l'empustader è la culpa.

Art. 377

III. Retratga da l'empustader cunter indemnissaziun

Uschè ditg che l'ovra n'è betg terminada, po l'empustader sa retrair da tut temp dal contract, sch'el paja la lavur ch'è gia vegnida fatga e sch'el indemnisescha cumplainamain l'interprennder.

Art. 378

IV. Nunpussavladad d'exequir la lavur pervia da l'empustader

¹ Sch'i daventa nunpussavel da terminar l'ovra pervia d'ina casualidad ch'è capitada tar l'empustader, ha l'interprennder il dretg che tant la lavur ch'è vegnida prestada sco er che las expensas che n'èn betg cuntgnidas en il pretsch vegnian indemnissadas.

² Sche l'empustader è la culpa ch'i n'è betg pussavel d'exequir la lavur, po l'interprennder ultra da quai pretender ina indemnissaziun dal donn.

Art. 379

V. Mort ed inabilitad da l'interprennder

¹ Sche l'interprennder mora u sch'el daventa senza sia culpa inabel da terminar l'ovra, extingua il contract d'execuziun da lavurs, sch'el è vegnì fatg aposta resguardond las abilitads personalas da l'interprennder.

² L'empustader è obligà d'approvar e da pajar la part da la lavur da l'ovra ch'è gia vegnida exequida, uschenavant che quella è duvrabla per ella u per el.

Dudeschavel titel: Il contract d'ediziun

Art. 380

A. Noziun

Cun il contract d'ediziun s'obligheschan l'autur d'ina ovra litterara u artistica u ses successurs legals (cedents da l'ovra) da surlaschar l'ovra ad in editur per la publitgar, e l'editur s'oblighescha da reproducir e da metter en vendita l'ovra.

Art. 381

B. Effects
I. Transferiment e garanzia dal dretg d'autur

¹ Ils dretgs d'autur vegnan transferids a l'editur uschenavant ed uschè ditg che quai è necessari per exequir il contract d'ediziun.

² Quella persuna che ceda l'ovra ha da garantir a l'editur ch'el haja il dretg da disponer da l'ovra il mument ch'il contract vegn fatg, e – sche l'ovra è protegida – ch'el haja ils dretgs d'autur vi da quella.

³ Sche l'ovra è gia stada surdada cumplainamain u parzialmain ad ina terza persuna per l'edir ubain sch'ella è stada publitgada cun savida da la persuna che ceda l'ovra, ha quella d'infurmar l'editur da quest fatg avant che far il contract.

Art. 382

II. Dretg da disponer da l'autur

¹ Uschè ditg che las ediziuns da l'ovra, che l'editur ha il dretg da far, n'èn betg exaustas, na dastga l'autur betg disponer autramain ni da l'entira ovra ni da parts da quella per dischavantatg da l'editur.

² Artitgels en gasettas e singuls tractats pli pitschens en revistas u periodicas dastga l'autur publitgar vinavant da tut temp.

³ Contribuziuns che fan part d'ovras collectivas u da contribuziuns pli grondas per revistas u per periodicas na dastga l'autur betg publitgar vinavant avant ch'igl èn scadids 3 mais dapi la cumparida cumpletta da la contribuziun.

Art. 383

III. Disposiziuns davart las ediziuns

¹ Sch'i n'è vegnì fixà nagut concernent il dumber da las ediziuns, ha l'editur mo il dretg da publitgar in'unica ediziun.

² Il dumber da l'ediziun vegn fixà da l'editur, nun ch'i saja fixà insatge auter en quest regard; sin giavisch da l'autur ha l'editur da laschar stampar almain tants exemplars sco quai ch'igl èn necessaris per ina vendita normala e – suenter che l'emprima stampa è terminada – na dastga el betg laschar stampar novs exemplars.

³ Sch'il dretg d'ediziun è vegnì cedi per pliras ediziuns u per tuttas ediziuns e sche l'editur tralasca da procurar per ina nova ediziun suenter che l'ultima è stada exausta, po l'autur laschar fixar giudizialmain in termin per ina nova ediziun; suenter che quest termin è scadi, perda l'editur ses dretgs.

Art. 384

IV. Reproducziun e vendita

¹ L'editur è obligà da reproducir l'ovra en ina furma cunvegnetta senza scursanidas, senza agiuntas e senza midadas, ed el ha da render enconuschent l'ovra en moda adattada e d'appplitgar ils meds usitads per avair success cun la vendita.

² La fixaziun dal pretsch è chausa da l'editur; el na dastga dentant betg periclitlar la vendita cun in pretsch exagerà.

Art. 385

V. Meglieraziuns
e rectificaziuns

¹ L'autur resalva il dretg da far rectificaziuns e meglieraziuns, sche quellas na violeschan betg ils interess da l'ediziun u n'augmentan betg la responsabladad da l'editur; el ha però d'indemnisar ils custs nun-previs che vegnan chaschunads da quai.

² L'editur na dastga betg far ina nova ediziun u ina ristampa senza dar ordavant la pussaivladad a l'autur da meglierar sia ovra.

Art. 386

VI. Ediziuns
cumpletas ed
ediziuns singulas

¹ Sche l'ediziun speziala da pliras ovras singulas dal medem autur è vegnida surlaschada ad ina chasa editura, na dat quai betg er il dretg a l'editur da far in'ediziun cumpletta da questas ovras.

² Medemamain n'ha l'editur che posseda il dretg d'edir in'ediziun cumpletta u in'entira spezia d'ovras dal medem autur betg il dretg da publitgar ediziuns spezialas da las singulas ovras.

Art. 387

VII. Dretg
da translatar

Il dretg da laschar far ina translaziun d'ina ovra è resalvà exclusivamain a l'autur, nun ch'igl existia in'otra cunvegna cun l'editur.

Art. 388

VIII. Onurari
da l'autur
1. Autezza
da l'onurari

¹ L'autur ha il dretg da survegnir in onurari, sch'igl era – tenor las circumstanzas – da far quint che l'ovra vegnia cedida mo cunter in onurari.

² L'autezza da l'onurari vegn fixada dal derschader sin basa d'in giudicat d'experts.

³ Sche l'editur ha il dretg da far pliras ediziuns, vegni supponi che l'onurari e che las ulteriuras cundiziuns contractualas, ch'èn vegnidas fixadas per l'emprima ediziun, valian er per tut las autras ediziuns che suondan.

Art. 389

2. Scadenza,
rendaquent
ed exemplars
gratuits

¹ L'onurari sto vegnir pajà, uschespert che l'entira ovra cumpara u, sch'ella cumpara en parts (toms, carnets, fegls), uschespert che la part è stampada ed è pronta per la vendita.

² Sche l'onurari vegn fatg dependent cumplainamain u parzialmain dal resultat da la vendita, è l'editur obligà da preschentar tenor l'usit in rendaquent e la cumprova da la vendita.

³ L'autur ha il dretg da survegnir il dumber usità d'exemplars gratuits, nun ch'igl existia in'otra cunvegna.

C. Fin dal
contract
I. Perdita
da l'ovra

Art. 390

1 Sche l'ovra va per casualitad a perder suenter ch'ella è vegnida furnida a l'editur, è quel obligà da pajar l'onurari malgrà quai.

2 Sche l'autur ha anc in segund exemplar da l'ovra ch'è ida a perder, sto el surlaschar quel a l'editur; cas contrari è el obligà da refar l'ovra, sche quai è pussaivel cun pitschna fadia.

3 En tuts dus cas ha el il dretg da survegnir ina indemnisaziun adequata.

II. Perdita
da l'edizium

Art. 391

1 Sche l'edizium che l'editur ha gia fatg da l'ovra va per casualitad cumplainamain u parzialmain a perder avant ch'ella è vegnida vendida, ha l'editur il dretg da reproducir sin ses custs ils exemplars ch'èn ids a perder, senza che l'autur possa pretender in nov onurari per quai.

2 L'editur è obligà da reproducir ils exemplars ch'èn ids a perder, sche quai po vegnir fatg senza custs sproporziunads.

III. Motivs che
sa chattan en
la persuna da
l'autur e da
l'editur

Art. 392

1 Il contract d'edizium extingua, sche l'autur mora avant che terminar l'ovra ubain daventa inabel u è – senza sia culpa – impedi da la terminar.

2 Per cuntinuar cumplainamain u parzialmain cun il contract d'edizium po il derschader excepziunalmain permetter ed ordinar il necessari, sche quai para d'esser pussaivel e giustifitgà.

3 Sche l'editur fa concurs, po l'autur surdar quella ad in auter editur, nun ch'i vegnia dà ina garanzia ad el che las obligaziuns, che n'èn anc betg scadidas il mument da la decleraziun da concurs, vegnian ademplitadas.

D. Elavuraziun
d'ina ovra tenor
il plan da l'editur

Art. 393

1 Sch'in autur u sche plirs auturs surpiglian d'elavurar in'ovra tenor il plan da l'editur, han els mo il dretg da survegnir l'onurari ch'è vegni fixà en quest contract.

2 Il dretg d'autur vi da l'ovra appartegna a l'editur.

Tredeschavel titel: Il mandat

Emprim chapitel: Il mandat simpel

Art. 394

A. Noziun

¹ Cun acceptar in mandat s'oblighescha il mandatari d'exequir tenor contract las fatschentas u ils servetschs ch'èn vegnids surdads ad el.

² Contracts davart prestaziuns da lavur che n'èn betg suttaless ad ina spezia da contract particulara tenor questa lescha, suttaastattan a las prescripziuns davart il mandat.

³ I sto vegnir pajada ina indemnisaziun, sch'ella è vegnida concludida u sch'ella è usitada.

Art. 395

B. Furmazion dal contract

Sco acceptà vala in mandat che n'è betg vegnì refusà immediatamain, sch'el sa referescha a l'ademplant da fatschentas ch'il mandatari exquescha grazia a sia nominaziun uffiziala u en il rom da sia professiun ubain per l'execuziun da las qualas el è sa recumandà publicamain.

Art. 396

C. Effects
I. Dimensiun dal mandat

¹ Sche la dimensiun dal mandat n'è betg vegnida designada espressivamain, vegn ella determinada tras la natira da la fatschenta che sto vegnir exequida.

² Il mandat cuntegna en spezial er l'autorisaziun per ils acts giuridics ch'èn necessariis per exequir il mandat.

³ In'autorisaziun speziala basegna il mandatari sch'i sa tracta d'instradar in process, da far in'enclegientscha, d'acceptar ina dretgira da cumpromiss, da surpigliar obligaziuns che pertutgan cambialas, d'alienar u d'engrevgiar bains immobigliars u da far donaziuns.²³⁸

Art. 397

II. Obligaziun dal mandatari
1. Execuziun tenor las prescripziuns

¹ Sch'il mandant ha formulà ina prescripziun, co che la fatschenta surdada stoppia vegnir ademplantada, dastga il mandatari divergiar da questa prescripziun mo, uschenavant ch'i n'è betg convegnent da dumandar ina permissiun dal mandant e sch'i po ultra da quai vegnir supponì ch'il mandant l'avess dada, sch'el avess gi enconuschientscha dals fatgs.

²³⁸ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

² Sch'il mandatari è divergià da las prescripziuns dal mandant per dischavantatg da tal senza che questas premissas eran avant maun, vala il mandat mo alura sco adempli, sch'il mandatari surpiglia il dischavantatg che resulta tras quai.

Art. 397^a²³⁹

1bis. Obligaziun d'annunzia

Sch'il mandant daventa probablmain permanentmain inabel da giuditgar, sto il mandatari infurmar l'autorità da protecziun da creschids al domicil dal mandant, sch'ina tala annunzia para inditgada per mantegnair ils interess.

Art. 398

2. Responsabladad per in'execuziun buna e fidaivla
a. En general

¹ Il mandatari è en general suttamess a las medemas normas da responsabladad sco il lavurant en la relaziun da lavur.²⁴⁰

² El è responsabel vers il mandant per exequir bain ed en moda fidaivla la fatschenta ch'è vegnida surdada ad el.

³ El sto ademplir persunalmain la fatschenta, nun ch'el haja l'autorisaziun u nun ch'el saja sfurzà tras las circumstanzas da la surdar ad ina terza persuna, ubain sch'ina substituziun vegn – tenor isanza – resguardada sco admissa.

Art. 399

b. En cas da transferiment ad ina terza persuna

¹ Sch'il mandatari ha transferi nunautorisadamain l'adempliment da la fatschenta ad ina terza persuna, è el responsabel per ils acts da tal, sco sche quai fissan ses agens acts.

² Sch'el era autorisà da sa laschar substituir, è el mo responsabel d'avair tscherni ed instrui la terza persuna cun la premura necessaria.

³ En tuts dus cas po il mandant far valair ils dretgs ch'il mandatari ha vers la terza persuna directamain cunter quella.

Art. 400

3. Rendaquint

¹ Sin dumonda dal mandant è il mandatari da tut temp obligà da dar pled e fatg davart l'execuziun dal mandat e da restituir tut quai ch'è vegni consegnà ad el en quest connex per tge motiv ch'i saja.

²³⁹ Integrà tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2011** 725; BBl **2006** 7001).

²⁴⁰ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 7 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS **1971** 1465; BBl **1967** II 241).

² Sch'el è en retard cun il pajament da daners, ha el da pajar in tschains per quests daners.

Art. 401

4. Transferiment
dals dretgs
acquistads

¹ Sch'il mandatari ha acquistà en ses agen num dretgs da pretensiun vers terzas personas al quint dal mandant, vegnan quels transferids al mandant, uschespert che quel ha ademplì tut sias obligaziuns ch'èn naschidas tras il mandat.

² Quai vala er vers la massa, sch'il mandatari ha fatg concurs.

³ Medemamain po il mandant – en cas da concurs dal mandatari – pretender las chaussas moviblas che quel ha acquistà sco proprietad en ses agen num, dentant sin quint dal mandant. Resalvà resta il dretg da retenziun dal mandatari.

Art. 402

III. Obligaziuns
dal mandant

¹ Il mandant è obligà da restituir al mandatari las expensas e las anticipaziuns – inclusiv ils tschains – che quel ha fatg cun exequir correctamain il mandat, e da deliberar quel da tut las obligaziuns ch'el ha surpiglià.

² El è ultra da quai responsabel vers il mandatari per il donn ch'è naschì tras il mandat, nun ch'el possa cumprovar ch'il donn saja vegnì chaschunà senza sia culpa.

Art. 403

IV. Respon-
sabilità da
pliras personas

¹ Sche pliras personas han surdà communablamain in mandat, èn ellas responsablas en moda solidarica vers il mandatari.

² Sche pliras personas han surpiglià communablamain in mandat, èn ellas responsablas en moda solidarica e pon obligar il mandant mo tras acts communabels, nun ch'ellas sajan autorisadas da transferir l'adempliment dal mandat ad ina terza persuna.

Art. 404

D. Finiziun
I. Motivs
1. Revocaziun,
disditga

¹ Il mandat po vegnir revocà u disditg da tut temp da mintga partida.

² Sche quai succeda dentant da temp maladattà, è la partida che sa retira obligada d'indemnizar il donn che vegn chaschunà a l'autra partida.

Art. 405

2. Mort, inhabilitad d'agir, concurs

¹ Sch'i n'è betg fixà il cuntrari u sche quai na resulta betg tras la natira da l'act giuridic, extingua il mandat cun la perdita da l'abilitad d'agir correspondent, cun il concurs, cun la mort u cun la decleraziun da spariziun dal mandant u dal mandatari.²⁴¹

² Sche l'extincziun dal mandat periclitoscha dentant ils interess dal mandant, èn il mandatari, ses ertavels u ses represchentant obligads da procurar ch'i vegnia cuntinuà cun la fatschenta fin ch'il mandant, ses ertavels u ses represchentant èn en cas da far quai sez.

Art. 406

II. Effect da l'extincziun

Il mandant u ses ertavel è obligà da laschar exequir il mandatari las fatschentas ch'el ha manà avant che avair survegnì enconuschientscha da l'extincziun dal mandat, sco sch'il mandat existiss anc adina.

Emprim chapitel^{bis}:²⁴²**Mandat per l'intermediaziun da maridaglias u da partenadis****Art. 406a**

A. Noziun e dretg applitgabel

¹ Tgi che accepta in mandat per l'intermediaziun da maridaglias u da partenadis, s'oblighescha d'intermediar – cunter ina indemnisaziun – persunas al mandant per ina lètg u per in partenadi fix.

² Per l'intermediaziun da maridaglias u da partenadis èn applitgablus complementarmain las prescripziuns davart il mandat simpel.

Art. 406b

B. Intermediaziun da persunas da l'exteriur u a persunas da l'exteriur

I. Custs dal viadi da return

¹ Sche la persuna intermediada vegn da l'exteriur en Svizra u sch'ella va a l'exteriur, sto il mandatari indemnisar ad ella ils custs dal viadi da return, sche quel vegn fatg entaifer 6 mais dapi l'arriv.

² Las pretensiuns che la persuna, che duai vegnir intermediada, ha vers il mandatari vegnan transferidas cun tut ils dretgs a la communitad, sche quella ha pajà ils custs dal viadi da return.

²⁴¹ Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2011 725; BBl 2006 7001).

²⁴² Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 26 da zer. 1998, en vigur dapi il 1. da schan. 2000 (AS 1999 1118; BBl 1996 I 1).

³ Il mandatari po pretender dal mandant ina indemnizaziun dals custs dal viadi da return mo en il rom da l'import maximal ch'è previs en il contract.

Art. 406c

II. Obligaziun
da dumandar
ina permissiun

¹ L'intermediaziun professiunala da maridaglias u da partenadis da persunas da l'exteriur u a persunas da l'exteriur basegna la permissiun d'in post che vegn designà dal dretg chantunal e sustat a la surveglianza da quest post.

² Il Cussegl federal decretescha las prescripziuns executivas e regla en spezial:

- a. las premissas e la durada da la permissiun;
- b. las sancziuns che vegnan pronunziadas vers il mandatari en cas da cuntravenziuns;
- c. l'obligaziun dal mandatari da garantir ils custs per il viadi da return da las persunas che duain vegnar intermediadas.

Art. 406d

C. Furma
e cuntegn

Il contract è mo valaivel, sch'el vegn fixà en scrit e sch'el cuntegna las suandantas indicaziuns:

1. il num ed il domicil da las partidas;
2. il dumber e la spezia da las prestaziuns, per las qualas il mandatari s'oblighescha, sco er l'autozza da l'indemnizaziun e dals custs ch'èn colliads cun mintga prestaziun, en spezial la taxa d'inscripziun;
3. l'import maximal da l'indemnizaziun ch'il mandant debitescha al mandatari, sche quel ha pajà ils custs dal viadi da return en cas d'ina intermediaziun da persunas da l'exteriur u a persunas da l'exteriur (art. 406b);
4. las cundiziuns da pajament;
- 5.²⁴³ il dretg dal mandant da revocar entaifer 14 dis – en scrit e senza stuair pajar ina indemnizaziun – sia proposta da far in contract u sia decleraziun d'acceptaziun;
- 6.²⁴⁴ il scumond per il mandatari d'acceptar in pajament avant la scadenza dal termin da 14 dis;

²⁴³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

²⁴⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

7. il dretg dal mandant da disdir da tut temp il contract senza stuair pajar ina indemnizaziun, cun resalva da l'obligaziun da prestar ina indemnizaziun pervia d'ina disditga da temp mal-adattà.

Art. 406^e²⁴⁵

D. Entrada en vigur, revocaziun, disditga

¹ Per il mandant entra il contract en vigur pir 14 dis suenter ch'el ha survegni ina copia dal contract ch'è vegni sutscrit da tuttas duas partidas. Avant la scadenza da quest termin na dastga il mandatari acceptar nagin pajament dal mandant.

² Entaifer il termin tenor l'alinea 1 po il mandant revocar en scrit sia proposta da far in contract u sia decleraziun d'acceptaziun. Ina renunzia anticipada a quest dretg è nunlianta. Dal rest èn applitgables tenor il senn las disposiziuns davart las consequenzas da la revocaziun (art. 40f).

³ La disditga sto vegnir fatga en scrit.

Art. 406^f²⁴⁶

E. ...

Art. 406^g

F. Infurmaziun e protecciun da datas

¹ Avant che sutscriver il contract e durant la durada dal contract infurmescha il mandatari il mandant davart difficultads spezialas che pon – en vista a las relaziuns persunalas dal mandant – resultar tras l'ademplitment dal mandat.

² Tar l'elavuraziun da las datas persunalas dal mandant è il mandatari suttamesa a l'obligaziun da la secretezza; las disposiziuns da la Lescha federala dals 19 da zercladur 1992²⁴⁷ davart la protecciun da datas restan resalvadas.

Art. 406^h

G. Reducziun

Sch'igl èn vegnids concludids indemnizaziuns u custs sproporzionads, po la dretgira – sin dumonda dal mandant – reducir talas u tals ad in import adequat.

²⁴⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

²⁴⁶ Aboli tras la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2015 (revisiun dal dretg da revocaziun), cun effect dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 4107; BBl 2014 921 2993).

²⁴⁷ SR 235.1

Segund chapitel: La brev da credit ed il mandat da credit

Art. 407

A. La brev da credit

¹ Brevs da credit, cun las qualas l'adressader incumbensescha l'adressat, cun u senza inditgar in import maximal, da pajar ad ina persuna determinada ils imports pretendids, vegnan giuditgadas tenor las prescripziuns davart il mandat e davart l'assegnaziun.

² Sch'i n'è betg inditgà in import maximal, ha l'adressat – en cas da pretensiuns che na correspundan evidentamain betg a las relaziuns da las persunas pertutgadas – da communitgar quai a l'adressader e da refusar il pajament, fin ch'el ha retschavì ina directiva da quel.

³ Il mandat ch'è cuntegnì en la brev da credit vala mo alura sco acceptà, sch'i vegn inditgà expressivamain in tschert import en l'acceptaziun.

Art. 408

B. Il mandat da credit
I. Noziun e furma

¹ Sch'ina persuna ha survegnì ed acceptà in mandat da conceder u da renovar in credit ad ina terza persuna, saja quai en l'agen num e sin agen quint, dentant sut la responsabladad dal mandant, è il mandant responsabel sco in garant, nun ch'il mandatari haja surpassà ils cunfins dal mandat da credit.

² Per questa obligaziun dovri la decleraziun en scrit dal mandant.

Art. 409

II. Inabilitad da la terza persuna da far in contract

Il mandant na po betg far l'objecziun vers il mandatari che la terza persuna na saja betg stada abla da surpigliar personalmain il debit.

Art. 410

III. Prorogaziun arbitrara

La responsabladad dal mandant extingua, sch'il mandatari ha concedi arbitriamain ina prorogaziun a la terza persuna u sch'el ha traslascà da proceder cunter quella tenor las directivas dal mandant.

Art. 411

IV. Relaziun tranter il mandant e la terza persuna

La relaziun giuridica tranter il mandant e la terza persuna, a la quala è vegnì concedì in credit, vegn giuditgada tenor las disposiziuns davart la relaziun giuridica tranter il garant ed il debitor principal.

Terz chapitel: Il contract d'intermediaziun

Art. 412

A. Noziun
e furma

¹ Tras il contract d'intermediaziun survegn l'intermediatur il mandat d'inditgar cunter ina indemnissaziun a l'autra partida in'ocasiun da far in contract u d'intermediar la conclusiun d'in contract.

² Il contract d'intermediaziun suttastat en general a las prescripziuns davart il mandant simpel.

Art. 413

B. Salari da
l'intermediatur
I. Furmaziun

¹ L'intermediatur ha il dretg da survegnir ses salari, uschespert ch'il contract è reussì en consequenza da l'indicaziun u da l'intermediaziun da l'intermediatur.

² Sch'il contract vegn fatg cun ina cundiziun suspensiva, po il salari per l'intermediaziun vegnir pretendì pir, cur che la cundiziun è ademplida.

³ Uschenavant ch'il contract garantescha a l'intermediatur che sias expensas vegnian indemnissadas, po el pretendere questa indemnissaziun er, sche la fatschenta n'è betg reussida.

Art. 414

II. Fixaziun

Sche l'import da l'indemnissaziun na vegn betg fixà, vala ina taxa, nua ch'igl exista ina tala, u, en cas ch'ina tala taxa manca, il salari usità sco concludì.

Art. 415

III. Perdita
dal dretg da
survegnir in
salari

Sche l'intermediatur è stà activ per l'auter en ina moda che cuntrafa al contract ubain sch'el è sa laschà empermetter er da l'auter in salari en in cas, che cuntrafa a la buna fai, na po el pretendere da ses mandant ni il salari ni l'indemnissaziun da las expensas.

Art. 416²⁴⁸

IV. ...

²⁴⁸ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 26 da zer. 1998, cun effect dapi il 1. da schan. 2000 (AS 1999 1118; BBl 1996 I 1).

Art. 417²⁴⁹

V. Reducziun

Sch'igl è vegnì concludì in salari sproporziunà per l'intermediatur per inditgar l'ocasiun da far in contract individual da lavur u da cumprar in bain immobigliar ubain per intermediar in tal contract u ina tala cumpra, po il derschader – sin dumonda dal debitor – reducir quest salari ad in import adequat.

Art. 418

C. Resalva dal dretg chantunal

I resta resalvà als chantuns da far prescripziuns spezialas davart las activitads dals agents da bursa, dals intermediaturs sco er dals intermediaturs da plazzas.

Quart chapitel:²⁵⁰ Il contract d'agentura**Art. 418a**A. En general
I. Noziun

¹ Agent è, tgi che surpiglia l'obligaziun d'intermediar permanentain fatschentas ad in mandant u a plirs mandants ubain da concluder fatschentas en lur num e sin lur quint, senza ch'el stettia en ina relaziun da lavur cun ils mandants.²⁵¹

² Per agents che exequeschan in'activitad d'agent mo sco professiun accessorica vegnan las prescripziuns da quest chapitel applitgadas mo uschenavant che las partidas n'han betg concludì insatge auter en scrit. Las prescripziuns davart il delcredere, davart il scumond da far concurrenza e davart la schliaziun dal contract per motivs impurtants na dastgan betg vegnir exclusas a disfavour da l'agent.

Art. 418b

II. Dretg applitgabel

¹ Las prescripziuns davart il contract d'intermediaziun èn applitgabels per l'agent che intermediëscha fatschentas, quellas davart la cumissiun per l'agent che concluda fatschentas.

² ...²⁵²

²⁴⁹ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 8 resp. 9 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBI 1967 II 241).

²⁵⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 da favr. 1949, en vigur dapi il 1. da schan. 1950 (AS 1949 I 802 808; BBI 1947 III 661). Guardar las disposiziuns finalas da quest chapitel (quart chapitel dal titel XIII) a la fin dal DO.

²⁵¹ Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 8 resp. 9 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBI 1967 II 241).

²⁵² Aboli tras la cifra I litera b da l'agiunta da la LF dals 18 da dec. 1987 davart il dretg internaziunal privat, cun effect dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1776; BBI 1983 I 263).

Art. 418c

B. Obligaziuns
da l'agent
I. En general
e delcredere

¹ L'agent defenda ils interess dal mandant cun il quità d'in bun commerziant.

² El dastga er esser activ per auters mandants, nun ch'i saja vegni concludi insatge auter en scrit.

³ In'obligaziun da star bun per il pajament u per in auter adempliment da las obligaziuns dal client ubain da surpigliar dal tutfatg u parzialmain ils custs per incassar pretensiuns po el surpigliar mo, sche questa obligaziun è vegnida fixada en scrit. L'agent survegn tras quai in dretg da survegnir ina indemnizaziun speziala adequata, e quest dretg na po betg vegnir exclus.

Art. 418d

II. Obligaziun
da discreziun e
scumond da far
concorrenza

¹ L'agent na dastga – er sunter ch'il contract è terminà – betg far diever u communitgar ad auters secrets da fatschenta dal mandant, ch'èn vegnids confidads ubain ch'èn vegnids enconuschents ad el sin basa da la relaziun d'agentura.

² Las disposiziuns davart il contract da servetsch èn applitgables correspondentamain per contracts che cuntengan scumonds da far concurrenza. Sche las partidas han concludi in scumond da far concurrenza, ha l'agent – a la fin dal contract – in dretg da survegnir ina indemnizaziun speziala adequata, e quest dretg na po betg vegnir exclus.

Art. 418e

C. Autorisaziun
da represchen-
tanza

¹ L'agent è mo autorisà d'intermediar fatschentas, da retschaiver reclamaziuns da mancanzas ed autras decleraziuns, cun las qualas il client fa valair u sa resalva ses dretg che nascha tras prestaziuns manglusas dal mandant, e da far valair ils dretgs ch'il mandant ha per garantir la cumprova.

² Perencunter n'è el betg autorisà d'acceptar pajaments, da conceder termins da pajament u da concluder autras midadas dal contract cun ils clients.

³ Ils artitgels 34 e 44 alinea 3 da la Lescha federala dals 2 d'avrigl 1908²⁵³ davart il contract d'assicuranza restan resalvads.

Art. 418f

D. Obligaziuns
dal mandant
I. En general

¹ Il mandant ha da far tut per pussibilitar a l'agent d'exequir sia activitad cun success. En spezial ha el d'al metter a disposiziun ils documents necessaris.

² El ha da communitgar immediatamain als agents, sch'el prevesa che fatschentas pon u duain vegnir fatgas mo en ina dimensiun ch'è considerablaimain pli pitschna che quai ch'è stà concludì u che po vegnir spetgà tenor las circumstanzas.

³ Sch'igl è vegnì attribùì in tschert territori u ina tscherta clientella a l'agent, s'occupa quel exclusivamain da quest territori u da questa clientella, nun ch'i saja vegnì concludì insatge auter en scrit.

Art. 418g

II. Provisiun
1. Provisiun
per l'interme-
diaziun e per
la conclusiun
A. Dimensiun
e furmaziun

¹ L'agent ha il dretg da survegnir la provisiun concludida u usitada per tut las fatschentas ch'el ha intermedià u fatg durant la relaziun d'agentura, sco er – en cas ch'i mancan autras cunvegns en scrit – per quel las fatschentas che vegnan fatgas dal mandant durant la relaziun d'agentura senza sia cooperaziun, sch'el ha gudagnà la terza persuna sco clienta per talas fatschentas.

² L'agent, al qual è vegnì attribùì exclusivamain in tschert territori u ina tscherta clientella, ha il dretg da survegnir la provisiun concludida u – en cas ch'i manca ina cunvegna – da survegnir la provisiun usitada per tut las fatschentas che vegnan fatgas durant la relaziun d'agentura cun persunas da quest territori u cun questa clientella.

³ Il dretg da survegnir la provisiun nascha, uschespert che la fatschenta è vegnida concludida valaivlamain cun il client, nun ch'i saja vegnì concludì insatge auter en scrit.

Art. 418h

b. Perdita
dal dretg da
survegnir ina
provisiun

¹ L'agent perda posteriuramain ses dretg da survegnir ina provisiun, sche l'execuziun d'ina fatschenta concludida na vegn betg realisada per in motiv ch'il mandant na po betg responsar.

² Quest dretg scada però dal tutfatg, sche la cuntraprestaziun per las prestaziuns ch'èn gia vegnidas fatgas dal mandant na vegn betg ademplida u vegn ademplida mo uschia ch'ins na po betg pretender dal mandant da pajar ina provisiun.

Art. 418i

c. Termin
da pajament

Uschenavant ch'i n'exista betg ina cunvegna u ina isanza cuntraria, vegn la provisiun pajada a la fin da quel mez onn da l'onn chalendar, en il qual la fatschenta è vegnida fatga; pertutgant fatschentas d'assicuranza vegn la provisiun dentant pajada a norma dal pajament da l'emprima premia annuala.

Art. 418k

d. Rendaquint

1 Sche l'agent n'è betg obligà tras ina cunvegna en scrit da preschentar in rendaquint da sias provisiuns, sto il mandant consegnar a l'agent per mintga termin da pajament in rendaquint en scrit, inditgond las fatschentas che dattan il dretg da survegnir ina provisiun.

2 Sin dumonda sto il mandant dar a l'agent invista dals cudeschs e dals mussaments ch'èn decisivs per il rendaquint. L'agent na po betg renunziar gia ordavant a quest dretg.

Art. 418l2. Provisiun
d'incassament

1 Uschenavant ch'i n'exista betg ina cunvegna u ina isanza cuntraria, ha l'agent il dretg da survegnir ina provisiun d'incassament per ils imports ch'el ha incassà en num dal mandant u ch'el ha consegna a quel.

2 Cur che la relaziun d'agentura vegn terminada, scrodan il dretg d'incassament da l'agent sco er ses dretg da survegnir ulteriuras provisiuns d'incassament.

Art. 418mIII. Impediment
da lavurar

1 Il mandant ha da pajar ina indemnisaziun adequata a l'agent, sch'el impedescha l'agent per atgna culpa – violond sias obligaziuns legalas u contractualas – da gudagnar sia provisiun en la dimensiun ch'è vegnida concludida u che po vegnir spetgada tenor las circumstanzas. Ina cunvegna cuntraria è nunvalaivla.

2 Sch'in agent, che na dastga betg esser activ per in auter mandant il medem mument, vegn impedi senza sia culpa tras ina malsogna, tras servetsch militar svizzer obligatoric u tras motivs sumegliants d'exequir sia activitad, ha el – per in temp relativamain curt – il dretg da survegnir ina indemnisaziun adequata a norma da la perdita da gudogn ch'è resultada, sche la relaziun d'agentura ha durà almain 1 onn. L'agent na po betg renunziar gia ordavant a quest dretg.

Art. 418nIV. Custs
ed expensas

1 Uschenavant ch'i n'exista betg ina cunvegna u ina isanza cuntraria, n'ha l'agent nagin dretg da survegnir ina indemnisaziun per ils custs e per las expensas ch'èn resultads tras la gestiun regulara da sia fatschenta, dentant bain per ils custs e per las expensas ch'el ha surpiglià per incumbensa speziala dal mandant ubain sco ses administratur senza mandat, sco expensas da vitgiras e dazis.

2 L'obligaziun da prestar indemnisaziuns na dependa betg dal fatg, sche l'act giuridic reussescha u betg.

V. Dretg
da retenziun

Art. 418o

¹ Per garantir las pretensiuns scadentas che resultan tras la relaziun d'agentura ed – en cas d'insolvenza dal mandant – er las pretensiuns betg scadentas, ha l'agent in dretg da retenziun vi da las chaussas moviblas e vi da las vaglias ch'el posseda sin basa da la relaziun d'agentura, sco er vi dals pajaments ch'el ha prendì en consegna da terzas persunas sin basa da ses plainpudair d'incassament. A quest dretg da retenziun na po l'agent betg renunziar ordavant.

² Il dretg da retenziun na po betg vegnir applitgà per tariffas da pretschs e per glistas da clients.

E. Finiziun
I. Scadenza
dal temp fixà

Art. 418p

¹ Sch'il contract d'agentura è vegnì fatg per in tshert temp u sch'in tal resulta tras l'intent dal contract, finescha el er senza ina disditga, cur che quest temp è scadi.

² Sch'in contract d'agentura ch'è vegnì fatg per in tshert temp vegn cuntinuà taciturnamain da tuttas duas partidas, suenter che quest temp è scadi, vala il contract sco renovà per la medema durada, dentant maximalmain per 1 onn.

³ Sch'in contract po vegnir schlià mo cun ina disditga, vala el sco renovà, sche questa disditga vegn tralascada da tuttas duas partidas.

II. Disditga
1. En general

Art. 418q

¹ Sch'in contract d'agentura n'è betg vegnì fatg per in tshert temp e sch'in tal na resulta er betg tras l'intent dal contract, po el vegnir disditg en l'emprim onn da sia durada da tuttas duas partidas per la fin dal mais chalendar che suonda il mais da la disditga. In termin da disditga pli curt sto vegnir fixà en scrit.

² Sche la relaziun da contract ha durà almain 1 onn, po ella vegnir disditga cun in termin da 2 mais per la fin d'in quartal chalendar. I po dentant vegnir concludì in termin da disditga pli lung u in auter termin final.

³ I na dastgan betg vegnir concludids termins da disditga ch'èn differents per il mandat e per l'agent.

2. Per motivs
impurtants

Art. 418r

¹ Per motivs impurtants po tant il mandant sco er l'agent schliar da tut temp immediatamain il contract.

² Las disposiziuns davart il contract da servetsch èn applitgablas correspondentamain.

Art. 418s

III. Mort,
inabilitad d'agir,
concurs

¹ La relaziun d'agentura extingua cun la mort e cun la perdita da l'abilitad d'agir da l'agent sco er cun il concurs dal mandant.

² Cun la mort dal mandant extingua la relaziun d'agentura, sch'il mandat è vegnì acceptà essenzialmain resguardond sia persuna.

Art. 418t

IV. Dretgs
da l'agent
1. Provisiun

¹ Sch'in client che l'agent ha gudagnà durant la relaziun d'agentura fa in'empustaziun supplementara, exista il dretg da l'agent da survegnir ina provisiun mo, sche l'empustaziun è entrada avant la terminaziun da la relaziun d'agentura, nun ch'igl existia ina cunvegna u ina isanza cuntraria.

² Cun la terminaziun da la relaziun d'agentura scadan tut ils dretgs da l'agent da survegnir ina provisiun u ina indemnisiun.

³ Per fatschentas ch'èn d'ademplier cumplainamain u parzialmain pir suenter la terminaziun da la relaziun d'agentura, poi vegnir concludì en scrit in termin posteriur per la scadenza dal dretg da survegnir ina provisiun.

Art. 418u

2. Indemnisiun
per la clientella

¹ Sche l'agent ha augmentà – grazia a sia activitad – essenzialmain la clientella dal mandant e sche quel u sche ses successur legal ha avantatgs considerabels sin basa da las relaziuns da fatschenta cun la clientella gudagnada er suenter la terminaziun da la relaziun d'agentura, han l'agent u ses ertavels, uschenavant che quai è giustifitgà, in dretg da survegnir ina indemnisiun adequata, e quest dretg na po betg vegnir exclus.

² Quest dretg importa maximalmain in gudogn annual net da questa relaziun da contract, calculà tenor la media dals ultims 5 onns u, sche la relaziun n'ha betg durà uschè ditg, tenor la media da la durada effectiva dal contract.

³ In dretg da survegnir ina indemnisiun n'exista betg, sche la relaziun d'agentura è vegnida schliada per in motiv che l'agent ha da responsar.

Art. 418v

V. Obligaziuns
da restituziun

Il mument che la relaziun d'agentura vegn terminada ha mintga partida contrahenta da restituir a l'autra partida contrahenta tut quai ch'ella ha survegnì dad ella u da terzas persunas – per la durada da la relaziun d'agentura – a quint da l'autra partida contrahenta. Resalvads restan ils dretgs da retenziun da las partidas contrahentas.

Quattordeschavel titel: La gestiun senza mandat

Art. 419

A. Posiziun da l'administratur
I. Spezia da l'execuziun

Tgi che procura ina fatschenta per in'otra persuna senza avair in mandat da tala, è obligà d'exequir la fatschenta surpigliada uschia che quai corresponda a l'avantatg ed a l'intenziun presuntiva da l'otra persuna.

Art. 420

II. Responsabladad da l'administratur en general

- 1 L'administratur è responsabel per mintga negligentscha.
- 2 Sia responsabladad sto dentant vegnir giuditgada en moda main severa, sch'el ha agì per impedir in donn che ha smanatschà il patrun.
- 3 Sch'el ha exequì la gestiun cunter la voluntad expressiva u mussada autramain dal patrun e sche ses scumond n'è betg stà immoral u illeggal, è el er responsabel per la casualidad, nun ch'el possia cumprovar che la casualidad fiss entrada er senza sia intervenziun.

Art. 421

III. Responsabladad da l'administratur ch'è incapabel da far in contract

- 1 Sche l'administratur è stà incapabel da s'obligar cun contracts, è el responsabel per sia gestiun mo uschenavant ch'el è s'enritgì ubain uschenavant ch'el è sa privà da l'enritgiment cun malart.
- 2 Resalvada resta ina responsabladad pli extendida che deriva dad acts illegals.

Art. 422

B. Posiziun dal patrun
I. Gestiun en l'interess dal patrun

- 1 Sche l'administratur ha stuì surpigliar la gestiun d'ina fatschenta pervia da l'interess dal patrun, è quel obligà da pajar al manader da fatschenta tut las anticipaziuns ch'èn stadas necessarias u utilas ed adattadas a las relaziuns, inclusiv ils tschains, e da deliberar l'administratur en la medema dimensiun da las obligaziuns ch'el ha surpiglià sco er da prestar indemnisaziun per auters donns tenor liber apprezzar dal derschader.
- 2 Quest dretg ha l'administratur, sch'el ha agì cun la premura necessaria, er alura, sch'il resultat intenziunà n'è betg vegnì cuntanschì.
- 3 Sche las anticipaziuns na ston betg vegnir indemnizadas a l'administratur, ha el il dretg da prender quai ch'el ha mess a disposiziun tenor las prescripziuns da l'enritgiment nungiustifitgà.

Art. 423

II. Gestium
en l'interess da
l'administratur

1 Sche la gestiun n'è betg vegnida exequida resguardond ils interess da l'administratur, ha quel tuttina il dretg da s'acquistar ils avantatgs che resultan tras la gestiun da la fatschenta.

2 Il patrun è obligà d'indemnisar l'administratur e da deliberar quel mo uschenavant ch'el è s'enritgi.

Art. 424

III. Approvaziun
da la gestiun

Sche la gestiun vegn approvada posteriuramain dal patrun, vegnan applitgadas las prescripziuns davart il mandat.

Quindeschavel titel: La cumissiun**Art. 425**

A. Cumissiun
da cumpra e
da vendita
I. Noziun

1 Cumissionari da cumpra u da vendita è quella persuna che surpiglia d'exequir cunter ina taxa da cumissiun (provisiun) la cumpra u la vendita da chaussas moviblas u da vaglias en ses agen num, dentant sin quint d'ina autra persuna (dal committent).

2 Per la relaziun da cumissiun vegnan applitgadas las prescripziuns davart il mandat, nun che las disposiziuns da quest titel cuntegnian insatge auter.

Art. 426

II. Obligaziuns
dal cumissionari
1. Obligaziun
d'annunzia,
assicuranza

1 Il cumissionari ha da dar las infurmaziuns necessarias al committent ed en spezial d'annunziar a quel immediatamain l'execuziun dal mandat.

2 El è mo obligà d'assicurar la rauba ch'el ha surpiglià en cumissiun, sch'el ha survegni l'incumbensa dal committent da far quai.

Art. 427

2. Tractament
da la rauba en
cumissiun

1 Sche la rauba en cumissiun, ch'è vegnida consegnada per la vendita, sa chatta en in stadi ch'è visiblamain manglus, ha il cumissionari da defender ils dretgs vers il transportader da la rauba, da procurar per la cumprova dal stadi manglus da la rauba ed – uschenavant che quai è pussaivel – per il mantegniment da la rauba e d'infurmar immediatamain il committent.

2 Sch'il cumissionari tralasca questas obligaziuns, è el responsabel per il donn che resulta tras sia tralashada.

3 Sch'igl exista in privel che la rauba en cumissiun, ch'è vegnida consegnada per la vendita, gjaja svelt en malura, ha il cumissionari il dretg ed – uschenavant ch'ils interess dal committent pretendan quai –

er l'obligaziun da laschar vender la rauba cun la cooperaziun da l'uffizi ch'è cumpetent al lieu, nua che la rauba sa chatta.

Art. 428

3. Tariffa da pretsch dal committent

1 Sch'il cumissiuinari da vendita ha vendì la rauba sut il pretsch minimal ch'è vegni fixà per el, sto el indemnisar la differenza dal pretsch al committent, nun ch'el possa cumprovar ch'i saja vegni evità cun la vendita da la rauba in donn per il committent e ch'i na saja betg pli stà pussaivel da dumandar il cumond dal committent.

2 En cas ch'el è la culpa, ha el ultra da quai d'indemnisar tut ils donns che resultan tras la violaziun dal contract.

3 Sch'il cumissiuinari ha cumprà la chaussa pli bunmartgà che quai ch'il committent aveva previs, u sch'el l'ha vendida pli char che quai ch'igl è stà prescrit ad el, na dastga el betg tegnair il gudogn per sasez, mabain al sto attribuir al committent.

Art. 429

4. Concessiun da pajaments anticipads e da credits a terzas persunas

1 Il cumissiuinari che conceda – senza il consentiment dal committent – pajaments anticipads u credits ad ina terza persuna, fa quai sin atgna ristga.

2 Il cumissiuinari ha dentant il dretg da vender la rauba sin credit, sche quai è l'isanza commerciala al lieu da la vendita e sch'il committent n'ha betg decretà disposiziuns cuntrarias.

Art. 430

5. Delcredere

1 Abstrahà dal cas, nua ch'il cumissiuinari ha concedi in credit senza avair il dretg da far quai, ha el mo da star bun per pajar u per ademplir en outra moda las obligaziuns dal debitor, sch'el è s'obligà da far quai u sche quai è l'isanza commerciala al lieu da ses domicil.

2 Il cumissiuinari che stat bun per il debitor ha il dretg da survegnir ina indemnisaziun (provisiun da delcredere).

Art. 431

III. Dretgs dal cumissiuinari
1. Indemnisasiun per pajaments anticipads e per expensas

1 Il cumissiuinari ha il dretg da pretender ina indemnisasiun per tut ils pajaments anticipads, per tut las expensas e per outras anticipaziuns ch'el ha fatg en l'interess dal committent e da calcular tschains sin quests imports.

2 El po er metter a quint il pajament per ils magasins e per ils meds da transport ch'èn vegnids duvrads, dentant betg il salari da ses employads.

Art. 432

2. Provisiun
a. Dretg
da survegnir
la provisiun

1 Il cumissionari ha il dretg da pretender la provisiun, sche la fatschenta è vegnida realisada u sch'ella n'è betg vegnida realisada per in motiv che ha da far cun la persuna dal committent.

2 Per fatschentas che n'èn betg vegnidas realisadas per in auter motiv, ha il cumissionari mo il dretg da survegnir ina indemnissaziun per sias stentas tenor l'usit local.

Art. 433

b. Perdita
da quest dretg
c midada en
in'atgna
fatschenta

1 Il dretg da survegnir la provisiun s'extingua, sch'il cumissionari è sa fatg culpabel tras in agir malonest vers il committent, en spezial sch'el ha mess a quint in pretsch da cumpra memia aut u in pretsch da vendita memia bass.

2 En ils dus cas numnads sco ultims ha il committent ultra da quai la cumpetenza da considerar il cumissionari sez sco vendider u sco cumprader.

Art. 434

3. Dretg
da retenziun

Il cumissionari ha in dretg da retenziun vi da la rauba en cumissium sco er vi dal reglav da la vendita.

Art. 435

4. Ingiant
da la rauba
en cumissium

1 Sche la rauba en cumissium n'è betg vendibla u sch'il mandat vegn revocà, ha il cumissionari il dretg da pretender in ingiant tar l'uffizi ch'è competent al lieu, nua che la rauba sa chatta, en cas ch'il committent s'entarda en moda smesirada cun prender enavos la rauba u cun disponer da la rauba.

2 L'ingiant po vegnir ordinà senza tadar la cuntrapartida, sche ni il committent ni in substitut è preschent al lieu, nua che la rauba sa chatta.

3 Avant l'ingiant sto dentant vegnir fatga ina comunicaziun uffiziala al committent, nun che la rauba saja en privel da perder svelt sia valur.

Art. 436

5. Cumissionari
sco cumprader u
sco vendider en
atgna fatschenta
a. Calculaziun
dal pretsch
e provisiun

1 En cas da cumissiums per comprar u per vender rauba, cambialas ed autras vaglias che han in pretsch da bursa u in pretsch da martgà, ha il cumissionari – sch'il committent n'ha betg disponi insatge auter – il dretg da furnir sez sco vendider la rauba ch'el duai comprar u da tegnair per sasez sco cumprader la rauba ch'el ha survegni en cumissium per la vender.

² En quests cas è il cumissiuinari obligà da metter a quint il pretsch da bursa u da martgà che vala il mument ch'il mandat vegn exequi, ed el po metter a quint tant la provisiun ordinaria sco er las spensas regularas che resultan normalmain tras fatschentas da cumissiuin.

³ Dal rest sto questa fatschenta vegnir tractada sco in contract da vendita u da cumpra.

Art. 437

b. Surpigliada presumada dal cumissiuinari

Sch'il cumissiuinari annunzia en quels cas, nua ch'el ha il dretg d'esser sez il cumprader u il vendider, l'execuziun dal mandat senza numnar in'otra persuna sco cumpradra u sco vendidra, stoi vegnir supponi ch'el sez haja surpiglià l'obligaziun d'in cumprader u d'in vendider.

Art. 438

c. Scrudada da la surpigliada

Sch'il committent revochescha il mandat e sche la revocaziun arriva tar il cumissiuinari, avant che quel haja tramess l'annunzia ch'il mandat saja exequi, n'è il cumissiuinari betg pli autorisà dad esser sez il cumprader u il vendider.

Art. 439

B. Contract da spediuziun

Tgi che surpiglia cunter indemnizaziun da spedir u da spedir vinavant rauba a quint dal committent, dentant en ses agen num, sto vegnir resguardà sco cumissiuinari; concernent il transport da rauba è el dentant suttamess a las disposiziuns davart il contract da transport.

Sedeschavel titel: Il contract da transport

Art. 440

A. Noziun

¹ Transportadra da rauba è la persuna che surpiglia da transportar rauba cunter indemnizaziun.

² Per il contract da transport vegnan applitgadas las prescripziuns davart il mandat, nun che las disposiziuns da quest titel cuntengnian insatge auter.

Art. 441

B. Effects
I. Posiziun dal speditur
1. Indicaziuns necessarias

¹ Il speditur sto inditgar exactamain al transportader da rauba l'adressa dal retschavider ed il lieu da la furniziun, il dumber, l'emballadi, il cuntegn ed il pais dals tocs da martanzia, il temp e la via da la furniziun sco er – en cas d'objects prezius – lur valor.

² Ils donns che resultan tras la tralascada u tras l'inexactadad d'ina tala indicaziun van a quint dal speditur.

Art. 442

2. Emballadi

¹ Il speditur ha da procurar che la rauba saja emballada adequatamain.

² El è responsabel per las consequenzas che resultan tras mancanzas da l'emballadi che n'èn betg vesaiplas exteriuramain.

³ Percunter porta il transportader da rauba las consequenzas che resultan tras las mancanzas ch'èn stadas vesaiplas exteriuramain, sch'el ha acceptà la rauba senza resalvas.

Art. 443

3. Dretg da disponer da la rauba transportada

¹ Uschè ditg che la martganzia sa chatta anc en ils mauns dal transportader, ha il speditur il dretg da prender enavos la rauba, indemnisond il transportader per las expensas u per ils dischavantatgs che resultan tras quai, dentant cun las suandantas excepziuns:

1. sch'ina brev da martganzia è vegnida emessa dal speditur e sche quella è vegnida surdada dal transportader da rauba al retschavider;
2. sch'il speditur ha survegni ina quittance dal transportader da rauba e sch'el na po betg pli returnar quella;
3. sch'il transportader da rauba ha tramess al retschavider in'an-nunzia en scrit che la rauba saja arrivada e ch'ella possia vegnir retratga;
4. sch'il retschavider ha pretendì la consegna da la rauba, suentar che quella è arrivada al lieu da destinaziun.

² En quests cas ha il transportader da rauba d'observar unicamain las instrucziuns dal retschavider; el è dentant obligà da far quai mo, sch'il speditur è sa laschà dar ina quittance, sche la rauba n'è anc betg arrivada al lieu da destinaziun e sche questa quittance è vegnida tramessa al retschavider.

Art. 444

II. Posizium dal transportader da rauba

1. Tractament da la martganzia
a. Procedura en cas d'impe-diments da la furnizium

¹ Sche la martganzia na vegn betg acceptada ubain sche las preten-siuns ch'èn colliadas cun questa martganzia na vegnan betg pajadas ubain sch'il retschavider na po betg vegnir erui, ha il transportader da rauba da communitgar quai al speditur e da tegnair en salv la martgan-zia en il fratemp sin donn e cust dal speditur u da la depositar tar ina terza persuna.

² Sch'i na vegn betg disponi da la martganzia entaifer in temp che cor-respunda a las circumstanzas, e quai ni dal speditur ni dal retschavider, po il transportader da rauba laschar vender la martganzia – sco in cumissionari – a favur da quella persuna che ha il dretg dal retgav e cun l'agid da l'uffizi ch'è cumpetent al lieu, nua che la martganzia sa chatta.

Art. 445

b. Vendita

¹ Sche la martganzia è en privel d'ir svelt en malura u sche sia valor presuntiva na cuvra betg ils custs ch'èn colliads cun tala, ha il transportader da rauba da laschar constatar quests fatgs immediatamain ed uffizialmain; el po laschar vender la martganzia da medema maniera sco en cas dals impediments da la furniziun.

² Uschenavant sco pussaivel ston las partidas partecipadas vegnir infurmadas ch'igl è vegnì ordinà da vender la martganzia.

Art. 446

c. Responsabladad

Exequind las cumpetenzas concernent il tractament da la martganzia ha il transportader da rauba da mantegnair il meglier pussaivel ils interess dal proprietari, ed el è responsabel d'indemnisar ils donns che resultan tras sia culpa.

Art. 447

2. Responsabladad dal transportader da rauba

a. Martganzia ida a perder u en malura

¹ Sch'ina martganzia è ida a perder u en malura, ha il transportader da rauba d'indemnisar l'entira valor, nun ch'el possa cumprovar che la martganzia saja ida a perder u en malura pervia da la natira da la chaussa ubain pervia d'ina culpa u pervia d'ina ordinaziun dal speditur u dal retschavider ubain possa vegnir attribuida a circumstanzas che n'hajan betg pudì vegnir evitadas d'in transportader che fa sia chaussa cun premura e cun quità.

² Sco culpa dal speditur stoi vegnir considerà, sch'el n'ha betg infurmà il transportader da rauba davart la valor spezialmain gronda da la martganzia.

³ Cunvegna, tenor las qualas i sto vegnir indemnissà in interess che surpassa la valor cumplaina u tenor las qualas i sto vegnir indemnissà main che la valor cumplaina, restan resalvadas.

Art. 448

b. Martganzia furnida cun retard, martganzia donnegiada, martganzia ida per part en malura

¹ Sut las medemas premissas e cun las medemas resalvas sco en cas da la perdita da la martganzia è il transportader da rauba responsabel per tut ils donns che vegnan chaschunads, sche la martganzia vegn consegnada cun retard u sch'ella è donnegiada u sch'ella è ida per part en malura.

² Senza ina cunvegna speziala na poi betg vegnir pretendì ina indemnissaziun pli gronda che quella per ina perdita cumpletta.

Art. 449

c. Responsabladad per il transportader intermediar da rauba

Il transportader da rauba è responsabel per tut ils accidents e per tut ils sbagls che capitan sin il transport surpiglià, saja quai ch'el haja fatg sez il transport fin a la fin ubain ch'el l'haja laschè far d'in auter transportader da rauba, cun resalva dal regress sin il transportader da rauba, al qual el ha surdà la martganzia.

Art. 450

3. Obligaziun d'annunzia

Il transportader da rauba ha d'annunziar al retschavider immediatamain che la martganzia saja arrivada.

Art. 451

4. Dretg da retenziun

¹ Sch'il retschavider contesta la pretensiun ch'è colliada cun la martganzia, po el pretender la consegna mo, sch'el ha deposità uffizialmain l'import dispaivel.

² Areguard il dretg da retenziun dal transportader da rauba remplazza quest import la martganzia.

Art. 452

5. Extinziun da las pretensiuns e da la responsabladad

¹ Sche la martganzia vegn acceptada senza resalvas e sch'ils custs da transport vegnan pajads, extinguan tut las pretensiuns vers il transportader da rauba, cun excepziun dals cas d'engion intenziunà e da greva negligentscha.

² Ultra da quai resta il transportader da rauba responsabel per donns che n'èn betg vesaivels exteriuramain, sch'il retschavider chatta tals entaifer il temp, durant il qual el ha – tenor las circumstanzas – pudì far l'examinaziun u durant il qual i po vegnir pretendì dad el da far l'examinaziun, e sch'el communitgescha ils donns al transportader da rauba immediatamain suenter ch'els èn vegnids chattads.

³ Questa comunicaziun sto dentant vegnir fatga il pli tard 8 dis suenter la consegna da la martganzia.

Art. 453

6. Procedura

¹ En tut ils cas da dispita po l'uffizi ch'è cumpetent al lieu, nua che la martganzia sa chatta, ordinar – sin dumonda d'ina da las duas partidas – che la martganzia vegnia depositada en ils mauns d'ina terza persuna u – suenter avair constatà ses stadi – ch'ella vegnia vendida.

² La vendita po vegnir evitada, sche l'import da tut las pretensiuns ch'èn colliadas apparentamain cun la martganzia vegn pajà u deposità.

Art. 454

7. Surannaziun
dals plants
d'indemnisaziun

¹ Ils plants d'indemnisaziun cunter il transportader da rauba suranne-schan suenter 1 onn, e quai a partir dal di che la martganzia avess stui vegnir consegnada, en cas che la martganzia è ida en malura, è ida a perder u è vegnida consegnada cun retard, ed a partir dal di che la martganzia è vegnida surdada al retschavider, en cas che la martganzia è donnegiada.

² Il retschavider u il speditur po adina far valair ses dretgs sin via da l'objecziun, uschenavant ch'el ha reclamà entaifer 1 onn ed uschenavant ch'il dretg n'è betg scadi, perquai che la martganzia è vegnida acceptada.

³ Resalvads restan ils cas d'engion e da greva negligentscha dal transportader da rauba.

Art. 455

C. Instituziuns
da transport
concessiunadas
e statalas

¹ Instituziuns da transport che dovran ina permissiun dal stadi n'èn betg autorisadas d'excluder u da restrenscher gia ordavant per lur avantatg l'applicaziun da las disposiziuns legalas davart la responsabladad dal transportader da rauba tras ina convegna speziala u tras reglaments.

² Resalvadas restan dentant disposiziuns divergentas dal contract ch'èn decleradas per admissiblas en quest titel.

³ Las prescripziuns spezialas per contracts da transport da furnituras postalas, da las viafièrs e dals bastiments a vapur restan resalvadas.²⁵⁴

Art. 456

D. Cooperaziun
d'ina instituziun
da transport
publica

¹ In transportader da rauba u in speditur che sa serva d'ina instituziun da transport publica per exequir in transport ch'el ha surpiglià ubain che cooperescha tar l'execuziun d'in transport ch'è vegnì surpiglià d'ina tala instituziun, è suttamess a las disposiziuns spezialas davart il traffic da martganzia che valan per questa instituziun.

² Convegns divergentas tranter il transportader da rauba u il speditur ed il mandant restan dentant resalvadas.

³ Quest artitgel n'è betg applitgabel per transports al domicil (per camiunists).

²⁵⁴ Versiun tenor la cifra II 2 da l'aggiunta a la L da posta dals 17 da dec. 2010, en vigur dapi il 1. d'oct. 2012 (AS 2012 4993; BBI 2009 I 5181).

E. Responsa-
bladad dal
speditur

Art. 457

Il speditur che sa serva d'ina instituziun da transport publica per exequir ses contract na po betg refusar sia responsabladad pervia da mancanza d'in regress, sch'el è sez la culpa da la perdita dal regress.

Deschsettavel titel: La procura ed auters mandats commerzials

Art. 458

A. Procura
I. Noziun e
constituziun

¹ Tgi ch'è vegnì autorisà expressivamain u taciturnamain dal possessor d'in manaschi da commerzi, da fabricaziun u d'ina outra interpresa che vegn manada tenor princips commerzials, da manar per quel las fatschentas e da suttascriver «per procura» en num da la firma è procurist.

² Il patrun dal manaschi ha d'annunziar la concessiun da la procura al register da commerzi per l'inscripziun; el vegn dentant obligà tras las acziuns dal procurist gia avant l'inscripziun.

³ In procurist po vegnir engaschà per manar outras interpresas u outras fatschentas mo tras ina inscripziun en il register da commerzi.

Art. 459

II. Extensiun
da la procura

¹ Il procurist è autorisà vers terzas personas da buna fai d'obligar il patrun dal manaschi cun suttascriver cambialas e da far en num da quel tut ils acts giuridics ch'èn necessaris per ademplir l'intent dal manaschi u da la fatschenta.

² Il procurist è mo autorisà d'alienar u d'engrevgiar bains immobiliars, sch'el ha survegni expressivamain questa cumpetenzza.

Art. 460

III. Limitaziun

¹ La procura po vegnir limitada al champ d'activitads d'ina filiala.

² Ella po vegnir dada a pliras personas per la suttascripziun cuminaivla (procura collectiva) cun l'effect che la suttascripziun d'ina singula persona n'è betg lianta senza la cooperaziun prescritta da las outras personas.

³ Outras limitaziuns da la procura n'han betg in effect giuridic vers terzas personas da buna fai.

Art. 461

IV. Extincziun
da la procura

¹ L'extincziun da la procura sto vegnir inscrista en il register da commerzi, er sche l'inscripziun n'è betg vegnida fatga, cur che la procura è vegnida concedida.

² Uschè ditg che l'extincziun n'è betg vegnida fatga e n'è betg vegnida communitgada, resta la procura en vigur vers terzas persunas da buna fai.

Art. 462

B. Auters mandats comercials

¹ Sch'ìl possessur d'in manaschi da commerzi, da fabricaziun u d'ina autra interpresa che vegn manada tenor princìps comercials engascha ina persuna sco represchentanta senza la conceder la procedura, saja quai per manar l'entir manaschi, saja quai per exequir tshertas fatschentas en quel manaschi, s'extenda il plainpudair sin tut ils acts giuridics che la gestiun d'in tal manaschi u che l'execuziun da talas fatschentas pretendan normalmain.

² Il mandatari è dentant mo autorisà da sutscriver cambialas, da far emprests da daners e da manar process, sch'el ha survegni expressivmain la cumpetenzza da far quai.

Art. 463²⁵⁵

C. ...

Art. 464

D. Seumond da concorrenza

¹ Il procurist sco er il mandatari ch'è engaschè per manar l'entir manaschi u che stat en ina relaziun da lavur cun il possessur dal manaschi, na dastga – senza il consentiment dal patrun dal manaschi – far ni sin l'agen quint ni a quint d'ina terza persuna, fatschentas che appartegnan als secturs da fatschenta dal patrun.²⁵⁶

² En cas che questa prescripziun vegn surpassada, po il patrun dal manaschi pretender ch'ìl donn chaschunà vegnia indemnisà e surpigliar las fatschentas correspondentas sin agen quint.

Art. 465

E. Extincziun da la procura e dals auters mandats comercials

¹ La procura ed ils auters mandats comercials pon vegnir revocads da tut temp, senza pregiuditgar ils dretgs che pon resultar tras in contract individual da lavur, tras in contract social, tras ina incumbensa u tras chaussas sumegliantas tranter las partidas partecipadas.²⁵⁷

255 Abolì tras la cifra II art. 6 cifra 1 da la LF dals 25 da zer. 1971, cun effect dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBI 1967 II 241).

256 Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 10 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBI 1967 II 241).

257 Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 11 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBI 1967 II 241).

² La mort dal patrun dal manaschi u la perdita da sia abilitad d'agir n'ha chaschuna betg l'extincziun da la procura u dals auters mandats commerzials.

Deschdotgavel titel: L'assegnaziun

Art. 466

A. Noziun

Cun l'assegnaziun vegn l'assegnà autorisà da consegnar – a quint da l'assegnader – daners, vaglias u autras chaussas remplazzablas al retschavider da l'assegnaziun, e quest vegn autorisà da retrair la chausa en ses agen num.

Art. 467

B. Effects

I. Relaziun tranter l'assegnader ed il retschavider da l'assegnaziun

¹ Sche l'assegnaziun serva a pajar in debit da l'assegnader vers il retschavider da l'assegnaziun, s'extingua quest debit pir, sche l'assegnà ha fatg il pajament.

² Il retschavider che ha acceptà l'assegnaziun po dentant puspè far valair sia pretensius vers l'assegnader mo, sch'el ha pretendì il pajament da l'assegnà e sch'el n'ha betg survegnì quel suenter ch'il temp, ch'è vegnì fixà en l'assegnaziun, è scadi.

³ Il creditor che na vul betg acceptar in'assegnaziun da ses debitor, ha da communitgar quai immediatamain a quel per evitar da stuair indemnisar eventuals donns.

Art. 468

II. Obligaziun da l'assegnà

¹ L'assegnà che declera al retschavider da l'assegnaziun d'acceptar quella senza resalva, è obligà da far il pajament, e cunter quel po el far mo talas objecziuns che resultan tras lur relaziuns persunalas u tras il cuntegn da l'assegnaziun sezza, dentant betg talas che resultan tras sia relaziun cun l'assegnader.

² Uschenavant che l'assegnà è debitor da l'assegnader ed uschenavant che sia situaziun na vegn insumma betg pegiurada tras quai, ch'el duai far in pajament al retschavider da l'assegnaziun, è el obligà da far il pajament a quel.

³ Da declarar ch'el accepta l'assegnaziun avant ch'il pajament è fatg, n'è l'assegnà obligà gnanc en quest cas, nun ch'el haja concludì il cuntrari cun l'assegnader.

III. Obligaziun
d'annunzia,
en cas ch'il
pajament è
vegni refusa

Art. 469

Sche l'assegnà refusa da far il pajament che vegn pretendì dal retschavider da l'assegnaziun ubain sch'el declera gia ordavant da betg vulair far il pajament al retschavider, è quest obligà da communitgar quai immediatamain a l'assegnader per evitar da stuair indemnisar eventuals donns.

Art. 470

C. Revocaziun

¹ L'assegnader po revocar l'assegnaziun vers il retschavider da l'assegnaziun, sch'el n'ha betg dà quella per pagar ses debit u uschiglio per avantatg dal retschavider.

² Vers l'assegnà po l'assegnader revocar da tut temp l'assegnaziun, uschè ditg che l'assegnà n'ha betg declerà al retschavider ch'el accepta l'assegnaziun.

^{2bis} Sche las reglas d'in sistem da pajament na defineschan nagut auter, è l'assegnaziun tar pajaments electronics irrevocabla en il mument che l'import è vegni debità sin il conto da l'assegnader.²⁵⁸

³ Sche l'assegnader fa concurs, vala l'assegnaziun – en cas ch'ella n'è anc betg vegnida acceptada – sco revocada.

Art. 471

D. Assegnaziun
en cas da vaglias

¹ Assegnaziuns en scrit per il pajament al possessur dal document vegnan giuditgadas tenor las prescripziuns da quest titel, e quai en quel senn che mintga possessur vala vers l'assegnà sco retschavider da l'assegnaziun; ils dretgs tranter l'assegnader ed il retschavider vegnan percenter fundads mo tras mintga singula cessiun.

² Resalvadas restan las disposiziuns spezialas davart il schec e davart las assegnaziuns che sumeglian cambialas.

Deschnovavel titel: Il contract da deposit

Art. 472

A. Il deposit
en general
I. Noziun

¹ Cun il contract da deposit s'oblighescha il conservader da surpigliar e da conservar en in lieu segir ina chaussa movibla che vegn confidada ad el dal depositur.

² Ina indemnisaziun po el pretender mo, sch'ina tala è vegnida fixada explicitamain u ha pudì vegnir spetgada tenor las circumstanzas.

²⁵⁸ Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta a la LF davart las vaglias contabilisadas dals 3 d'oct. 2008, en vigur dapi il 1. d'oct. 2009 (AS 2009 3577; BBl 2006 9315).

II. Obligaziuns
dal depositur

Art. 473

¹ Il depositur è responsabel vers il conservader per las expensas necessarias ch'èn colliadas cun l'adempliment dal contract.

² El è responsabel per il donn che vegn chaschunà al conservader tras il deposit, nun ch'el possa cumprovar ch'il donn saja capità senza la minima culpa da sia vart.

Art. 474

III. Obligaziuns
dal conservader
I. Scumond da
duvrar la chaussa
depositada

¹ Il conservader na dastga betg duvrar la chaussa senza il consentiment dal depositur.

² Cas cuntrari debitescha el al depositur ina indemnissaziun correspundenta ed è er responsabel per la casualidad, nun ch'el possa cumprovar che la casualidad avess tutgà la chaussa er sch'el avess observà il scumond.

Art. 475

2. Restituziun
a. Dretg dal
depositur

¹ Il depositur po pretender enavos da tut temp la chaussa depositada plus in eventual augment, e quai er sch'igl è stà concludi in tshert temp per la conservaziun.

² El ha dentant d'indemnisar al conservader las expensas che quel ha fatg resguardond il temp concludi.

Art. 476

b. Dretgs dal
conservader

¹ Il conservader po restituir la chaussa depositada avant la scadenza dal temp concludi mo, sche circumstanzas nunprevisas impedeschan el da conservar pli ditg la chaussa en moda segira u senza in agen dischavantatg.

² Sch'i n'è betg vegni fixà in temp da conservaziun, po il conservader restituir la chaussa da tut temp.

Art. 477

c. Lieu da
la restituziun

La chaussa depositada sto vegnir restituida sin donn e cust dal depositur al lieu, nua ch'ella è stada conservada.

Art. 478

3. Responsa-
bladad da plirs
conservaders

Sche pliras personas han survegni cuminaivlamain la chaussa per la conservar, èn ellas responsablas en moda solidarica.

Art. 479

4. Pretensiuns
da proprietad da
terzas personas

¹ Sch'ina terza persuna fa valair la proprietad vi da la chaussa depositada, è il conservader tuttina obligà da restituir la chaussa al depositur, nun ch'ella saja sequestrada giudizialmain u ch'i saja vegni purtà in plant da proprietad cunter el.

² El ha d'infurmar immediatamain il depositur davart quests impediments.

Art. 480

IV. Sequester

Sche pliras personas han deposità ina chaussa, da la quala las relaziuns giuridicas èn dispitaivlas u nuncleras, tar ina terza persuna (il sequestratur) per segirar lur pretensiuns, dastga il sequestratur dar or la chaussa mo cun il consentiment da las personas participadas u sin cumond dal derschader.

Art. 481

B. Il deposit
da chaussas
remplazzablas

¹ Sch'igl èn vegnids depositads daners cun la cunvegna expressiva u taciturna ch'il conservader n'haja betg da restituir ils medems daners, mabain mo la medema summa, ha el il profit ed il privel.

² Ina cunvegna taciturna en quest senn po vegnir supponida, sche la summa da daners è vegnida surdada en moda betg sigillada e betg serrada.

³ Sch'i vengnan depositadas autras chaussas remplazzablas u vaglias, dastga il conservader mo disponer da quellas, sch'el ha survegni expressivamain quella cumpetenzza dal depositur.

Art. 482

C. Magasin
da deposit
I. Dretg
d'emetter titels
da martganzia

¹ In possessur d'in magasin che sa porscha publicamain da conservar rauba, po survegnir la permissiun da l'autorità cumpetenta d'emetter titels da martganzia per la rauba depositada.

² Ils titels da martganzia èn vaglias che dattan il dretg da retrair la rauba depositada.

³ Els pon vegnir emess sin il num, sin il cumond ubain sin il purtader.

Art. 483

II. Obligaziun
da conservaziun
dal possessur
d'in magasin

¹ Il possessur d'in magasin è obligà da conservar la rauba sco in cumissianari.

² El ha, sche pussaivel, da communitgar al depositur, sch'i dat midadas vi da la rauba che pretendan da prender ulteriuras mesiras.

³ El ha da permetter al depositur da prender invista da la rauba e da far emprovas durant las uras da fatschenta sco er da permetter da tut temp las mesiras necessarias per il mantegniment da la rauba.

Art. 484

III. Maschaida
da la rauba

¹ Il possessur d'in magasin dastga maschadar rauba remplazzabla cun outra rauba da la medema spezia e da la medema qualitad mo, sch'el ha il consentiment expressiv da far quai.

² Da rauba maschadada po mintga depositur pretender la quantitad che correspunda a sia part depositada.

³ Il possessur d'in magasin dastga far la zavrada pretendida senza la cooperaziun dals auters depositurs.

Art. 485

IV. Dretg
dal possessur
d'in magasin

¹ Il possessur d'in magasin ha il dretg da survegnir la taxa da deposit ch'è vegnida concludida u ch'è usitada sco er da survegnir l'indemnizaziun da las expensas che n'èn betg resultadas tras la conservaziun sco tala, sco custs da transport, da dazi u da reparatura.

² Las expensas ston vegnir indemnizadas immediatamain, las taxas da deposit sunter la scadenza da 3 mais dapi la magasinaziun ed en mintga cas, cur che la rauba vegn retratga dal tuttalfatg u per part.

³ Per sias pretensiuns ha il possessur d'in magasin in dretg da retenziun vi da la rauba, uschè ditg ch'el è en possess da la rauba u ch'el po disponer da quella cun agid dals titels da martganzia.

Art. 486

V. Restituziun
da la rauba

¹ Il possessur d'in magasin ha da restituir la rauba sco in conservader, el è dentant lià vi da la durada da la conservaziun tenor contract er alura, sch'in conservader ordinari avess il dretg – pervia da circumstanzas nunprevisas – da restituir la rauba avant la scadenza dal temp fixà.

² Sch'igl è vegni emess in titel da martganzia, dastga e sto el restituir la rauba mo a quella persuna che ha il dretg da la retrair tenor quest attest.

Art. 487

D. Ustiers e
possessurs da
stallas publicas
I. Responsablad
dals ustiers
1. Premissa
ed extensiun

¹ Ustiers ed hoteliers che dattan alloschi a persunas estras èn responsabels per tut ils donns, per tut las destrucziuns u per tut ils engulditschs da las chaussas appurtadas da lur giasts, nun ch'els cumprovan ch'il donn saja vegni chaschunà dal giast sez, da ses visitaders, da ses accumpagnaders u da ses servients u tras forza superiura ubain pervia da la natira da la chaussa sezza.

² Questa responsabladad exista dentant per las chaussas da mintga singul giast mo fin a l'import da 1000 francs, sche l'ustier ubain sche ses personal na porta nagina culpa.

Art. 488

2. Responsabladad en spezial per preziasadads

¹ Sche preziasadads, sche summas da daners pli grondas u sche vaglias na vegnan betg confidadas a l'ustier per la conservaziun, è quel mo responsabel per questas chaussas, sch'el ubain sche ses personal è la culpa.

² Sch'el ha surpiglià u sch'el ha refusà la conservaziun, sto el star bun per l'entira valur.

³ Sch'ins na dastga betg pretender dal giast da confidar talas chaussas, porta l'ustier la responsabladad per ellas sco per las autras chaussas dal giast.

Art. 489

3. Fin da la responsabladad

¹ Ils dretgs dal giast extinguan, sch'el n'annunzia betg il donn a l'ustier immediatamain suenter ch'el l'ha constatà.

² L'ustier na po betg sa retrair da sia responsabladad, tras quai ch'el refusa quella cun pender si affischas correspudentas en las localitads da l'albiert ubain tras quai ch'el fa dependenta sia responsabladad da cundiziuns che na vegnan betg numnadas en la lescha.

Art. 490

II. Responsabladad dals possessurs da stallas publicas

¹ Ils possessurs da stallas publicas èn responsabels per ils donns, per las destrucziuns u per ils enguladitschs dals animals, dals vehichels e da las chaussas accessoricas ch'èn vegnids confidads ad els ubain surpigliads dad els u da lur personal en outra moda, nun ch'els cumprovian ch'il donn saja vegni chaschunà dal confidader sez, da ses visitaders, da ses accompagnaders u da ses servients u tras forza superiura ubain pervia da la natira da la chaussa sezza.

² Questa responsabladad exista dentant per ils animals, per ils vehichels e per las chaussas accessoricas ch'èn vegnids surpigliads da mintga singul confidader mo fin a l'import da 1000 francs, sch'il possessur d'ina stalla publica ubain sche ses personal na porta nagina culpa.

Art. 491

III. Dretg da retenziun

¹ Ustiers sco er possessurs da stallas publicas han in dretg da retenziun vi da las chaussas appurtadas, e quai per las pretensiuns che derivan da l'alloschament e da la stallaziun.

² Las disposiziuns davart il dretg da retenziun dal locatur vegnan applitgadas conform al senn.

Ventgavel titel:²⁵⁹ La garanzia

Art. 492

A. Premissas
I. Noziun

¹ Cun il contract da garanzia s'oblighescha il garant vers il creditor dal debitor principal da star bun per il pajament dal debit.

² Mintga garanzia premetta in debit principal ch'exista cun dretg. Per il cas ch'il debit principal daventa efficaci, po la garanzia er vegnir dada per in debit futur u per in debit cundiziunà.

³ Tgi che declera da star bun per il debit che resulta tras in contract ch'è nunliant per il debitor principal pervia d'ina errur u pervia da l'inabilitad da far in contract, è responsabel sut las premissas e tenor ils princips dal dretg da garanzia, sch'el ha enconuschì la mancanza il mument ch'el ha surpiglià sia obligaziun. Quai vala er, sch'insatgi s'oblighescha da star bun per il pajament d'in debit dal debitor principal ch'è surannà.

⁴ Uschenavant che la lescha na dispona betg autramain, na po il garant betg renunziar ordavant als dretgs che vegnan concedids ad el en quest titel.

Art. 493

II. Furma

¹ Per esser valaivla dovra la garanzia ina decleraziun en scrit dal garant ed – en il document da garanzia sez – l'indicaziun en cifras da l'import maximal, per il qual el stat bun.

² La decleraziun da garanzia da persunas natiralas dovra ultra da quai la documentaziun publica che sto correspunder a las prescripziuns valaivlas dal lieu, nua che la decleraziun da garanzia vegn fatga. Sche l'import da garanzia na surpassa dentant betg la summa da 2000 francs, basti d'inditgar cun l'agen maun en il document da garanzia sez las cifras da l'import da responsabladad e, sche quai è il cas, quellas da la responsabladad solidarica.

³ Garanzias che vegnan surpigliadas vers la Confederaziun u vers sias instituziuns da dretg public u vers in chantun per obligaziuns da dretg public, sco dazis, taglias e chaussas sumegliantas, u per taxas da viltgira dovran en tuts cas unicamain la decleraziun en scrit dal garant e

²⁵⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 10 da dec. 1941, en vigur dapi il 1. da fan. 1942 (AS 58 279 290 644; BBl 1939 II 841). Guardar las disposiziuns transitoricas da quest titel a la fin dal DO.

l'indicaziun en cifras da l'import maximal da la summa garantida en il document da garanzia sez.

⁴ Sche l'import garanti è vegni dividi en imports pli pitschens per evitar la furma da la documentaziun publica, èsi necessari da duvvar la furma ch'è prescritta per l'import total per garantir ils imports parzials.

⁵ Sche la garanzia vegn midada posteriuramain, cun excepziun da l'augment da l'import garanti e da la midada d'ina garanzia simpla en ina garanzia solidarica, basta la furma en scrit. Sch'il debit principal vegn surpiglià d'ina terza persuna cun l'effect ch'il debitur saja deliberà dal debit, extingua la garanzia, sch'il garant n'ha betg consenti en scrit da surpigliar il debit.

⁶ La medema furma sco la garanzia dovran er la concessiun d'in plain-pudair spezial per surpigliar ina garanzia e l'empermischun da prestar ina garanzia a l'auter contrahent u ad ina terza persuna. Tras ina cunvegna en scrit po la responsabladad dal garant vegnir limitada a quella part dal debit principal che vegn amortisada l'emprim.

⁷ Il Cussegl federal po limitar l'autezza da las taxas per la documentaziun publica.

Art. 494

¹ Per esser valaivla dovra la garanzia d'ina persuna maridada il consentiment en scrit dal conjugal, sche la lètg n'è betg separada tras ina sentenza giudiziala. Quest consentiment sto vegnir dà en il cas singul ordavant u il pli tard il medem mument.

² ...²⁶⁰

³ Per midar posteriuramain ina garanzia dovri il consentiment da l'auter conjugal mo, sche l'import garanti duai vegnir augmentà u sch'ina garanzia simpla duai vegnir midada en ina garanzia solidarica u sche la midada signifitga ina reducziun considerabla da la segirezza.

⁴ Per partenadis registrads vala la medema regulaziun conform al senn.²⁶¹

III. Consen-
timent dal
conjugal

²⁶⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 17 da zer. 2005, cun effect dapi il 1. da dec. 2005 (garanzias; consentiment dal conjugal; AS 2005 5097; BBl 2004 4955 4965).

²⁶¹ Versiun tenor la cifra 11 da l'aggiunta da la L da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBl 2003 1288).

Art. 495

B. Cuntegn
I. Particularitads
da las singulas
spezijs da
garanzia
1. Garanzia
simpla

1 Il creditor po pretender ch'il garant simpel paja il debit pir sch'il debitor principal ha fatg concurs – suenter che la garanzia è vegnida surpigliada – u sch'el ha survegni in moratori u sch'el è vegni stumà dal creditor – observond il quità necessari – fin ch'in attest da perdita definitiv è vegni emess u sch'el ha transferì ses domicil a l'exteriur e na po betg pli vegnir clamà davant dretgira en Svizra u perquai ch'igl è considerablmain pli difficil da clamar el davant dretgira pervia dal transferiment da ses domicil a l'exteriur.

2 Sch'igl existan dretgs da pegn per la pretensiun garantida, po il garant simpel pretender – uschè ditg ch'il debitor principal n'ha betg fatg concurs u n'ha betg survegni in moratori – ch'il creditor sa laschia pajar l'emprim or da quests dretgs da pegn.

3 Sch'il garant è mo s'obligà da pajar l'import da la perdita (garanzia d'indemnisaziun), po el vegnir obligà da prestar la garanzia pir, cur ch'igl è avant maun in attest da perdita definitiv cunter il debitor principal ubain cur ch'el ha transferì ses domicil a l'exteriur e na po betg pli vegnir clamà davant dretgira en Svizra u perquai ch'igl è considerablmain pli difficil da clamar el davant dretgira pervia dal transferiment da ses domicil a l'exteriur. Sch'igl è vegni fatg in concordat, po il garant vegnir obligà da star bun per la part relaschada dal debit principal, e quai immediatamain suenter ch'il concordat è entrà en vigur.

4 Cunvegnas cuntrarias restan resalvadas.

Art. 496

2. Garanzia
solidarica

1 Tgi che s'oblighescha sco garant cun agiuntar l'expressiun «solidaric» u cun autras expressiuns equivalentas po vegnir obligà da star bun avant il debitor principal ed avant ch'ils pegns immobigliars vegnian realisads, sch'il debitor principal è en retard cun il pajament da ses debit ed è vegni admonì senza success u sche sia insolvenza è evidenta.

2 Avant la realisaziun dals dretgs dal pegn manual e dal pegn da pretensiun po el mo vegnir obligà da star bun, uschenavant che quests dretgs na bastan – tenor l'apprèziar dal derschader – probablmain betg per cuvri il debit, u sche quai è vegni concludi uschia u sch'il debitor principal ha fatg concurs u sch'el ha survegni in moratori.

Art. 497

3. Cungaranzia

1 Plirs garants che han surpiglià da star buns cuminaivlmain per il medem debit principal divisibel, stattan buns per lur parts sco garants simpels e per las parts dals auters sco garants dal garant.

2 Sch'els han surpiglià ina garanzia solidarica cun il debitor principal ubain tranter els, stat mintgin bun per l'entir debit. Il garant po dentant refusar da pajar l'import che surpassa sia part, uschè ditg ch'i n'è betg

vegnida introducida la scussium cunter tut ils congarants che ston star buns solidaricamain, perquai ch'els han surpiglià la garanzia avant el ubain cun el e perquai ch'els pon vegnir clamads davant dretgira en Svizra per quest debit. Il medem dretg ha el, sche ses congarants han pajà lur part u sch'els han dà ina garanzia reala per quella. Per ils pajaments prestads ha il garant – nun ch'i saja vegni concludi insatge auter – il dretg da prender regress sin ils congarants che stattan buns solidaricamain cun el, uschenavant che mintgin dad els n'ha betg gia pajà sia part. Quest dretg po preceder al regress sin il debitor principal.

³ Sch'in garant ha surpiglià la garanzia sut la premissa ch'il creditor sappia che anc auters garants – ultra dad el – vegnian a s'obligar per il medem debit principal, vegn el deliberà da la garanzia, sche questa premissa na vegn betg ademplida u sch'in tal congarant vegn deliberà posteriuramain da sia responsabladad tras il creditor ubain sche sia garanzia vegn declerada sco nunvalaivla. En quest ultim cas po il derschader er mo reducir adequatamain la responsabladad, sche quai è giustifitgà.

⁴ Sche plirs garants han surpiglià independentamain in da l'auter la garanzia per il medem debit principal, sto mintgin star bun per l'entir import, per il qual el ha surpiglià la garanzia. Quel garant che presta il pajament ha dentant il dretg da prender regress sin ils auters tenor la proporziun da lur parts, nun ch'i saja vegni concludi insatge auter.

Art. 498

4. Garanzia
per il garant e
cuntragaranzia

¹ Il garant dal garant ch'è s'obligà vers il creditor d'ademplier las obligaziuns ch'el ha surpiglià da l'emprim garant, stat bun per quest ultim en la medema maniera sco ch'il garant simpel stat bun per il debitor principal.

² Il cuntragarant è obligà da star bun vers il garant che ha pajà per il regress che quel po prender sin il debitor principal.

Art. 499

II. Disposiziuns
cuminaiavas
1. Relaziun
dal garant
vers il creditor
a. Extensium
da la respon-
sablada

¹ Il garant stat bun en tut ils cas mo fin a l'import maximal ch'è inditgà en il document da garanzia.

² Fin a quest import maximal stat il garant bun cun resalva d'ina outra cunvegna:

1. per l'import respectiv dal debit principal sco er per las consequenzas legalas d'ina culpa u d'in retard dal debitor principal; per il donn che resulta tras l'annullaziun dal contract e per in chasti convenziunal vala quai mo, sche quai è vegni concludi expressivamain;

2. per ils custs da la scussiu e da plants cunter il debitor principal, uschenavant ch'il garant ha survegni ad uras la chaschun d'evitar quests custs cun cuntentar il creditor, sco er eventualmain per ils custs per consegnar pegns e per transferir dretgs da pegn;
 3. per tschains ch'èn fixads en in contract fin a l'import dal tschains annual current e dal tschains annual scadi u eventualmain per in'annuitad currenta e per in'annuitad scadida.
- ³ Il garant ha mo da star bun per las obligaziuns ch'el ha surpiglià dal debitor principal cun suttascriber la garanzia, nun ch'i resultia insatge auter tras il contract da garanzia u tras las circumstanzas.

Art. 500

b. Reducziun
legala da
l'import
da garanzia

¹ En cas da garantias ch'èn vegnidas surpigliadas da persunas natiralas sa reducescha l'import da garanzia mintga onn per trais tschientavels, nun ch'i saja vegni concludì insatge auter gia ordavant u posteriuramain; sche questas pretensiuns èn dentant garantidas d'in pegn funsil, sa reduceschan quellas ad in tschintgavel da l'import oriund. En mintga cas sa reducescha l'import da garanzia tar garantias ch'èn vegnidas surpigliadas da persunas natiralas almain en la medema proporziun sco il debit principal.

² Exceptadas èn garantias ch'èn vegnidas surpigliadas vers la Confederaziun u vers ses instituts da dretg public u vers in chantun per obligaziuns da dretg public, sco dazis, sco taglias e sco chaussas sumegliantias, u per taxas da vitgira, sco er las garantias per uffizis publics e per servetschs publics, las garantias per obligaziuns cun imports variabls, sco quints currents, u sco contracts da vendita cun furniziuns successivas, e las garantias per prestaziuns che sa repetan periodicamain.

Art. 501

c. Obligaziun dal
garant da pajar

¹ Il garant na po betg vegnir obligà da pajar il debit principal avant il termin fixà, e quai er betg, sche la scadenza vegn anticipada tras il concurs dal debitor principal.

² Prestond ina garanzia reala po il garant pretender per mintga spezia da garanzia ch'il derschader suspendia la scussiu cunter el, fin che tut ils pegns èn vegnids realisads e fin ch'igl è avant maun in attest da perdita definitiv cunter il debitor principal ubain fin ch'in concordat è vegni fatg.

³ Sch'il debit principal dovra per sia scadenza la disditga tras il creditor u tras il debitor principal, cumenza il termin a curre per il garant pir quel di ch'el survegn la communicaziun da questa disditga.

⁴ Sche la legislaziun estra, per exempel las prescripziuns davart il trafic da cumpensaziun u ils scumonds da far transferiments, aboleschan u limiteschan las obligaziuns da prestaziun d'in debitor che ha ses domicil a l'exteriur, po il garant che viva en Svizra medemamain far valair quai, nun ch'el haja renunzià da far questas objecziuns.

Art. 502

d. Objecziuns

¹ Il garant ha il dretg e l'obligaziun da far las objecziuns cunter il creditor, las qualas il debitor principal u ses ertavels han il dretg da far e las qualas na resultan betg tras l'insolvenza dal debitor principal. Resalvada resta la garanzia per in debit ch'è nunliant per il debitor principal pervia d'ina errur u pervia da l'inabilitad da far in contract ubain la garanzia per in debit surannà.

² Sch'il debitor principal renunzia a l'objecziun ch'el avess il dretg da far, la po il garant tuttina far valair.

³ Sch'il garant renunzia da far valair objecziuns dal debitor principal, perda el ses regress mo uschenavant ch'el avess pudì sa deliberar cun agid da questas objecziuns, sch'el n'è betg en cas da cumprovar ch'el na las haja betg enconuschidas senza culpa da sia vart.

⁴ Il garant ch'è stà bun per in debit betg accusabel che deriva d'in gieu u d'ina scumessa ha il dretg, er sch'el ha enconuschì questa mancanza, da far las medemas objecziuns sco il debitor principal.

Art. 503

e. Obligaziun dal creditor d'avair quità e da consegnar ils documents

¹ Sch'il creditor sminuescha per dischavantatg dal garant dretgs da pegen u outras segirezzas ed auters dretgs da privilegi ch'existan il mument, che la garanzia vegn surpigliada, u ch'el ha otegni posteriuramain dal debitor principal en spezial per garantir il credit, sa sminuescha la responsabladad dal garant per in import che correspunda a questa sminuziun, nun ch'i vegnia cumprovà ch'il donn è main grond. I resta resalvà da pretender che l'import, ch'è vegni pajà da memia, vegnia restitui.

² En cas d'ina garanzia per uffizis publics e per servetschs publics, stat il creditor ultra da quai bun vers il garant, sch'il debit è naschì perquai ch'el ha negligì la surveglianza dal lavurant, la quala el era obligà d'exequir u perquai ch'el ha tralaschà il quità che pudeva vegnir pretendi dad el u sche quest debit è s'augmentà en ina proporziun ch'el n'avess betg cuntanschì il cas cuntrari.²⁶²

²⁶² Versiun tenor la cifra II art. 1 cifra 12 da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (a la fin dal DO, disposiziuns finalas e transitoricas dal titel X; AS 1971 1465; BBl 1967 II 241).

³ Il creditor ha da consegnar ils documents ch'èn utils e da dar las infurmaziuns ch'èn necessarias al garant, che l'ha cuntentà, per che quel possa far valair ses dretgs. El ha ultra da quai er da consegnar ils pegns e las autras garantias ch'eran avant maun il mument, che la garanzia vegn surpigliada, u ch'èn vegnids stabilids posteriuramain dal debitor principal en spezial per la pretensiun garantida, u da far ils pass ch'èn necessaris per lur transferiment. Ils dretgs da pegn e da retenziun ch'il creditor ha per far valair autras pretensiuns restan resalvads, uschenavant ch'els precedan a quels dal garant en quai che conerna il rang.

⁴ Il garant vegn deliberà, sch'il creditor refusa nungjustifitgamain da far quests pass ubain sch'el è sa privà cun malart u per greva negligentscha dals meds da cumprova ch'èn avant maun u dals pegns e da las autras segirezzas, per ils quals el è responsabel. El po pretender enavos quai ch'el ha pajà ed ultra da quai pretender ch'il donn ch'è resultà tras quai vegnia indemnisà.

Art. 504

f. Obligaziun dal creditor d'acceptar il pajament

¹ Sch'il debit principal sto vegnir pajà, saja quai er pervia dal concurs dal debitor principal, po il garant pretender da tut temp ch'il creditor sa laschia cuntentar dad el. Sche plirs garantants stattan buns per ina pretensiun, è il creditor obligà d'acceptar er mo in pajament parzial, sche quel è almain uschè grond sco la part dal garant ch'è pront da pajar.

² Il garant vegn deliberà, sch'il creditor refusa nungjustifitgamain d'acceptar il pajament. En quest cas sa reducescha la responsabladad d'eventuals congarants solidarics per l'import da sia part.

³ Il garant po er cuntentar il creditor avant la scadenza dal debit principal, sche quel è pront d'acceptar quai. Il regress sin il debitor principal po dentant vegnir fatg pir, cur ch'il debit sto vegnir pajà enavos.

Art. 505

g. Obligaziun dal creditor da communitgar e d'annunziar al garant, sch'il debitor ha fatg concurs e sch'i dat ina procedura da relasch cunter el

¹ Sch'il debitor principal ha in retard da 6 mais cun il pajament da chapital, da tschains per in mez onn u d'ina amortisaziun annuala, ha il creditor da communitgar quai al garant. Sin dumonda ha el d'infurmar quel da tut temp davart il stadi dal debit principal.

² En cas d'in concurs e d'ina procedura da relasch dal debitor principal ha il creditor d'annunziar sia pretensiun e da far tut quai ch'ins po pretender dad el per mantegnair ses dretgs. El ha da communitgar als garantants il concurs ed il moratori, uschespert ch'el ha enconuschientscha da quai.

³ Sch'il creditor tralasca ina da questas acziuns, perda el ses dretgs vers il garant, uschenavant che quel ha pati in donn pervia da la tralashada.

2. Relaziun tranter il garant ed il debitur principal
 a. Dretg da pretender segirezza e deliberaziun

Art. 506

Il garant po pretender segirezzas dal debitur principal e, sch'il debit principal sto vegnir pajà, la deliberaziun da la garanzia:

1. sch'il debitur principal violescha las convegnas ch'el ha fatg cun il garant, en spezial sch'el na tegna betg l'empermischun da distgargiar il garant entaifer in tschert termin;
2. sch'il debitur principal vegn en retard cun sias obligaziuns u sch'i daventa considerablmain pli difficil da perseguitar el giuridicamain, perquai ch'el ha transferì ses domicil en in auter stadi;
3. sch'il privel per il garant è daventà considerablmain pli grond che quai ch'el era dal temp, cur ch'el ha surpiglià la garanzia, e quai pervia d'in pegiurament da las relaziuns da facultad dal debitur principal, pervia d'ina svalitaziun da las segirezzas u pervia d'ina culpa dal debitur principal.

b. Dretg dal garant da prender regress
 aa. En general

Art. 507

¹ Ils dretgs dal creditur vegnan transferids sin il garant, e quai en quella dimensiun ch'el ha cuntentà il creditur. El als po far valair immediatamain, cur ch'il debit sto vegnir pajà enavos.

² Dals dretgs da pegn ch'èn responsabels per las pretensiuns garantidas e da las autras segirezzas vegnan dentant transferids – nun ch'i saja vegni concludì insatge auter – sin il garant mo quels ch'eran avant maun il mument che la garanzia è vegnida surpigliada u ch'èn vegnids stabilids posteriuramain dal debitur principal en spezial per questa pretensium. Sche mo ina part d'in dretg da pegn vegn transferida sin il garant, perquai che mo ina part dal debit è vegnida pajada, ha la part che resta al creditur la precedenza avant la part dal garant.

³ Resalvads restan ils dretgs spezials e las objecziuns che resultan tras la relaziun giuridica tranter il garant ed il debitur principal.

⁴ Sch'i vegn realisà in pegn ch'è vegnì stabilì per ina pretensium garantida ubain sch'il proprietari dal pegn paja voluntarmain, ha il proprietari dal pegn il dretg da prender regress sin il garant per quest intent mo, sche quai è vegnì concludì uschia tranter quella persuna che ha vulì il pegn ed il garant, u sch'il pegn è vegnì stabilì posteriuramain d'ina terza persuna.

⁵ La surannaziun da la pretensium da regress cumenza il mument ch'il garant cuntenta il creditur.

⁶ Per il pajament d'ina pretensiu che n'è betg accusabla ubain per il pajament d'in debit ch'è nunliant per il debitor principal pervia d'ina errur u pervia da l'inabilitad da far in contract n'ha il garant nagin dretg da prender regress sin il debitor principal. Sch'el ha dentant surpiglià la responsabladad per in debit surannà per incumbensa dal debitor principal, sto el star bun tenor ils princips davart il mandat.

Art. 508

bb. Obligaziun
d'annunzia
dal garant

¹ Sch'il garant paja cumplainamain u parzialmain il debit principal, sto el communitgar quai al debitor principal.

² Sch'el trascha da communitgar quai e sch'il debitor principal – che aveva u che stuess avair gi enconuschientscha da quest pajament – paja er il debit, perda il garant ses dretg da prender regress sin el.

³ La pretensiu cunter il creditor pervia d'enritgiment nungiustifitgà resta resalvada.

Art. 509

C. Finiziun da
la garanzia
I. Sin fundament
da la lescha

¹ Il garant vegn deliberà tras mintga extincziun dal debit principal.

² Sche la responsabladad sco debitor principal e sche la responsabladad da la garanzia s'uneschian dentant en la medema persuna, mantegna il creditor ils avantatgs spezialts che resultan per el tras la garanzia.

³ Mintga garanzia d'ina persuna natirala extingua 20 onns suenter ch'ella è vegnida surpigliada. Exceptadas èn garantias ch'èn vegnidas surpigliadas vers la Confederaziun u vers ses instituts da dretg public u vers in chantun per obligaziuns da dretg public sco dazis, sco taglias e sco chaussas sumegliantas, u per taxas da vitgira sco er las garantias per uffizis publics e per servetschs publics ed er las garantias per prestaziuns che sa repetan periodicamain.

⁴ Durant l'ultim onn da quest termin po la garanzia vegnir fatga valair, er sch'ella è vegnida surpigliada per in temp pli lung, sch'il garant na l'ha betg prolungada u remplazzada ordavant tras ina nova garanzia.

⁵ Ina prolungaziun po vegnir fatga tras ina decleraziun en scrit dal garant per maximalmain 10 ulteriurs onns. Quella è dentant mo valaivla, sch'ella na vegn betg fatga pli baud che 1 onn avant che la garanzia extingua.

⁶ Sch'il debit principal sto vegnir pajà main che 2 onns avant l'extincziun da la garanzia e sch'il creditor na l'ha betg pudì disdir avant quest termin, sto il garant star bun per mintga spezia da garanzia e senza ch'il debitor principal u senza che ses pegns vegnian obligads precedentamain a prestaziuns. Il garant ha dentant il dretg da prender regress sin il debitor principal, e quai gia avant ch'il debit principal sto vegnir pajà.

II. Garanzia per in temp limità; revocaziun

Art. 510

¹ Sch'ina pretensiun futura è garantida, po il garant revocar da tut temp la garanzia cun ina decleraziun en scrit al creditor, uschè ditg che la pretensiun n'è anc betg naschida e sche las relaziuns da facultad dal debitor principal èn sa pegiuradas considerablamain dapi che la garanzia è vegnida sutscritta u sch'i sa mussa pir pli tard che la situaziun da sia facultad è considerablamain mendra che quai ch'il garant aveva supponi da buna fai. Ina garanzia per uffizis publics e per servetschs publics na po betg pli vegnir revocada, sche la relaziun d'uffizi u da servetsch è gia realisada.

² Il garant sto indemnisar il donn ch'il creditor ha gi cun sa fidar da buna fai da la garanzia.

³ Sche la garanzia è vegnida surpigliada mo per in tschert temp, extingua l'obligaziun dal garant, sch'il creditor na fa betg valair giuridicamain sia pretensiun entaifer 4 emnas suenter ch'il termin è scadi e na persequitescha betg la via giudiziala senza interrupziuns considerablas.

⁴ Sche la pretensiun na sto betg vegnir pajada entaifer quest termin, po il garant sa deliberar da la garanzia mo cun prestar ina segirezza reala.

⁵ Sch'el tralasca quai, vala la garanzia vinavant sco sch'ella fiss vegnida concludida fin a la scadenza dal debit principal; resalvà resta dentant la disposiziun davart la durada maximala da la garanzia.

III. Garanzia per in temp nundeterminà

Art. 511

¹ Sche la garanzia è vegnida surpigliada per in temp illimità e sch'il debit principal sto vegnir pajà, po il garant pretender – sche quai è la premissa per ch'el possa vegnir obligà a prestaziuns – ch'il creditor fetschia valair giuridicamain la pretensiun vers il debitor principal entaifer 4 emnas, ch'el inizieschia la realisaziun d'eventuals pegns e ch'el persequiteschia la via giudiziala senza interrupziuns considerablas.

² Sch'i sa tracta d'ina pretensiun, da la quala la scadenza po vegnir chaschunada tras la disditga dal creditor, ha il garant il dretg da pretender – suenter che l'onn è passà dapi che la garanzia è vegnida surpigliada – ch'il creditor dettia la disditga e ch'el fetschia valair ses dretg – suenter che la scadenza ha cumenzà – en il senn da la disposiziun qua survart.

³ Sch'il creditor n'ademplescha betg questa pretensiun, è il garant deliberà da sia garanzia.

Art. 512

IV. Garanzia
per uffizis
publics e per
servetschs
publics

¹ Ina garanzia per uffizis publics ch'è vegnida surpigliada per in temp illimità po vegnir disditga per la fin d'ina perioda d'uffizi, observond in termin da disditga dad 1 onn.

² Sch'i n'exista betg ina perioda d'uffizi limitada, po il garant uffizial disdir la garanzia mintgamai per la fin dal 4. onn suenter l'entrada en uffizi, observond in termin da disditga dad 1 onn.

³ Sch'in garant surpiglia ina garanzia per servetschs publics per in temp illimità, ha el il medem dretg da disditga sco il garant uffizial en cas d'ina perioda d'uffizi illimitada.

⁴ Cunvegnas cuntrarias restan resalvadas.

Ventginavel titel: Gieu e scumessa**Art. 513**

A. Pretensius
senza dretg da
purtar plant

¹ Il gieu e la scumessa na dattan betg in dretg da far pretendius.

² Il medem vala per emprests da daners e per pajaments anticipads che vegnan fatgs sapientivamain per als duvrar per gieus e per scumessas sco er per fatschentas differenzialas e per fatschentas da furniziun concernent rauba u valurs da bursa che han il caracter d'in gieu u d'ina scumessa.

Art. 514

B. Renconu-
schientscha
da debits e
pajament
voluntar

¹ Ina renconuschientscha da debits u in'obligaziun tras ina cambiala per cuvri summas da gieus u da scumessas na po betg vegnir fatga valair, malgrà ch'ella è vegnida consegnada; resalvads èn ils dretgs che terzas persunas da buna fai han concernent las vaglias.

² In pajament che vegn prestà voluntarmain po mo vegnir pretendi enavos, sche l'execuziun dal gieu u da la scumessa tenor plan è vegnida impedida per casualità u tras il retschavider u sche quel è sa fatg culpabel d'ina malonestadad.

Art. 515

C. Lottarias
u trair la sort

¹ Da lottarias u da trair la sort naschan pretendius mo, sche talas acziuns èn vegnidas permessas da l'autorità cumpetenta.

² Sche questa permissiun manca, vegn ina tala pretendiun tractada tenor las disposiziuns davart ils debits da gieu.

³ Lottarias e contracts da trair la sort ch'èn permess a l'exteriur giaudan ina protecziun legala en Svizra mo, sche l'autorità svizra cumpetenta ha permess la vendita dals numers da lottaria e da las bistgettass.

Art. 515a²⁶³

D. Gieu en bancas da gieu, emprests da daders da bancas da gieu

Da gieus da fortuna che vegnan fatgs en bancas da gieu naschan pretenziuns accusablas, premess che la banca da gieu saja vegnida approvada da l'autorità cumpetenta.

**Ventgadusavel titel:
Il contract da renta vitalizia ed il vitalizi**

Art. 516

A. Contract da renta vitalizia
I. Cuntegn

¹ La renta vitalizia po vegnir constituida sin la vita dal creditor d'ina renta, dal debitor d'ina renta ubain d'ina terza persuna.

² Sch'i manca in conclus precis, vegni supponi ch'ella saja vegnida constituida sin la vita dal creditor d'ina renta.

³ Ina renta vitalizia ch'è vegnida constituida sin la vita dal debitor d'ina renta ubain d'ina terza persuna passa vi sin ils ertavels dal creditor d'ina renta, nun ch'i saja vegni concludi insatge auter.

Art. 517

II. Furma

Per esser valaivel sto il contract da renta vitalizia vegnir concludi en scrit.

Art. 518

III. Dretgs dal creditor
1. Far valair il dretg

¹ La renta vitalizia sto vegnir pajada mintga mez onn ed ordavant, nun ch'i saja vegni concludi insatge auter.

² Sche la persuna che ha il dretg da la renta vitalizia mora avant la scadenza da la perioda, per la quala la renta sto vegnir pajada ordavant, ha il debitor da pajar l'entir import.

³ Sch'il debitor da la renta vitalizia fa concurs, po il creditor da la renta vitalizia far valair ses dretgs en furma d'in chapital ch'è equal a quel ch'i duvrass – il mument da la decleraziun da concurs – per constituir la medema renta vitalizia tar ina cassa da rentas solida.

Art. 519

2. Transferebilitad²⁶⁴

¹ Il creditor da la renta vitalizia po ceder l'execuziun da ses dretgs, nun ch'i saja vegni concludi insatge auter.

²⁶³ Integrà tras la cifra 5 da l'aggiunta da la LF da bancas da gieu dals 18 da dec. 1998, en vigur dapi il 1. d'avr. 2000 (AS 2000 677; BBI 1997 III 145).

²⁶⁴ Versiun tenor la cifra 6 da l'aggiunta da la LF dals 16 da dec. 1994, en vigur dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1995 1227; BBI 1991 III 1).

2 ...265

Art. 520

IV. Rentas
vitalizias tenor la
Lescha federala
davart il contract
d'assicuranza

Las disposiziuns da questa lescha che concernan il contract da renta vitalizia na vegnan betg applitgadas per contracts da rentas vitalizias ch'èn suttemess a la Lescha federala dals 2 d'avrigl 1908²⁶⁶ davart il contract d'assicuranza; resalvada resta la prescripziun concernent la privaziun dal dretg da survegnir ina renta.

Art. 521

B. Contract
da vitalizi
I. Noziun

¹ Cun il contract da vitalizi s'oblighescha il vitalizià da surdar al vitalizari ina facultad u singulas valurs da facultad, ed il vitalizari s'oblighescha da mantegnair e da tgirar il vitalizià uschè ditg ch'el viva.

² Sch'il vitalizari è vegnì numnà sco ertavel dal vitalizià, è l'act da vitalizi suttemess a las disposiziuns davart il contract d'ierta.

Art. 522

II. Furmaziun
1. Furma

¹ Er sch'ina nominaziun d'ertavels n'è betg colliada cun il contract da vitalizi, sto el – per esser valaivel – vegnir fatg en la medema furma sco il contract d'ierta.

² Sch'il contract vegn fatg cun in institut da vitalizi ch'è renconuschi dal stadi e tenor las cundiziuns ch'èn vegnidas approvadas da l'autoritàd cumpetenta, basta la cunvegna en scrit.

Art. 523

2. Garanzia

Sch'il vitalizià ha surdà in bain immobigliar al vitalizari, ha el – sco in vendider – il dretg da survegnir ina ipoteca legala sin quest bain sco garanzia per sias pretensiuns.

Art. 524

III. Cuntegn

¹ Il vitalizià viva da cuminanza en la chasada dal vitalizari, e quel è obligà da prestar al vitalizià quai che quel dastga spetgar giustifitgadamain tenor la valur da sia atgna prestaziun e tenor las relaziuns, en las qualas el ha vivì fin ussa.

² Il vitalizari ha da dar alloschi e dunsena al vitalizià en moda adequata; en cas da malsogna debitescha el al vitalizià la tgira necessaria ed il tractament medicinal.

²⁶⁵ Aboli tras la cifra 6 da l'aggiunta da la LF dals 16 da dec. 1994, cun effect dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1995 1227; BBl 1991 III 1).

²⁶⁶ SR 221.229.1

³ Instituts da vitalizi pon fixar questas prestaziuns en lur reglaments da chasa sco normas da contract ch'èn liantas per tuttas e per tuts; quests reglaments ston vegnir approvads da l'autorità cumpetenta.

Art. 525

IV. Contestaziun
e reduzziun

¹ In contract da vitalizi po vegnir contestà da quellas persunas che han in dretg legal da survegnir sustegn dal vitalizià, sche quel sa priva – tras il contract da vitalizi – da la pussaivladad d'ademplier sias obligaziuns da sustegn.

² Empè d'abolir il contract po il derschader obligar il vitalizari da sustegnair las persunas che han in dretg da survegnir sustegn, cumpensond questas prestaziuns cun quai ch'el debitescha al vitalizià tenor il contract da vitalizi.

³ Resalvads restan plinavant ils plants da reduzziun dals ertavels sco er la contestaziun tras ils crediturs.

Art. 526

V. Aboliziun
1. Disditga

¹ Il contract da vitalizi po vegnir disditg da tut temp, observond in termin d'in mez onn, tant dal vitalizià sco er dal vitalizari, sche – tenor il contract – la prestaziun d'in dad els è – en quai che riguarda sia valur – considerablament pli gronda che la prestaziun da l'auter e sch'il retschavider da la prestaziun pli gronda na po betg cumprovar che l'auter haja gi l'intent da far ina donaziun.

² Decisiva en quest connex è la proporziun tranter il chapital e la renta vitalizia tenor ils princips d'ina cassa da rentas solida.

³ Las prestaziuns ch'èn gia vegnidas fatgas il mument da la disditga dal contract vegnan restituidas, cumpensond la valur dal chapital ed ils tschains.

Art. 527

2. Aboliziun
unilaterala

¹ Tant il vitalizià sco er il vitalizari po abolir unilateralmain il contract da vitalizi, sche la relaziun è daventada insupportabla pervia da violaziun da las obligaziuns contractualas u sch'igl è – per auters motivs impurtants – daventà smesiradamain difficil u schizunt nunpussaivel da cuntinuar cun il contract.

² Sch'il contract da vitalizi vegn aboli per in tal motiv, ha la partida culpaivla – ultra da restituir las prestaziuns retschavidas – da pajar ina indemnizaziun adequata a la partida senza culpa.

³ Empè dad abolir cumplainamain il contract po il derschader abolir – sin giavisch d'ina partida u d'uffizi – la cuminanza en la chasada e conceder al vitalizià ina renta vitalizia sco cumpensaziun.

3. Mort dal vitalizari

Art. 528

¹ Sch'il vitalizari mora, po il vitalizià pretender entaifer 1 onn ch'il contract da vitalizi vegnia aboli.

² En quest cas po el far valair ina pretensiun cunter ils ertavel, sco ch'el avess il dretg da far en cas da concurs dal vitalizari.

VI. Intransferibilitad, validaziun da pretensiuns en cas da concurs e d'impegnaziun

Art. 529

¹ Il dretg dal vitalizià n'è betg transferibel.

² En cas ch'il vitalizari fa concurs importa la pretensiun dal vitalizià quella summa, per la quala el pudess acquistar tar ina cassa da rentas solida ina renta vitalizia che correspunda a la valor da las prestaziuns che vegnan debitadas ad el.

³ Sch'i dat ina scussiu sin impegnaziun cunter il vitalizari, po il vitalizià sa participar a quella per sia pretensiun, e quai senza ch'i saja vegnida fatga ordavant ina scussiu.

Ventgatraisavel titel: La societad simpla

Art. 530

A. Noziun

¹ La societad è in contract, cun il qual duas u pliras personas uneschan lur forzas u lur meds finanziaals per cuntanscher ina finamira communabla.

² Ella è ina societad simpla en il senn da quest titel, uschenavant ch'ella n'ha betg il caracter distinctiv d'ina da las autras societads ch'èn regladas da la lescha.

Art. 531

B. Relaziun dals associads tranter sai
I. Contribuziuns

¹ Mintga associà ha da prestar ina contribuziun, saja quai en furma da daners, da chaussas, da credits u da lavur.

² Ils associads han da prestar contribuziuns egualas che han da correspunder tenor la spezia e tenor la dimensiun a l'intent concludi da la societad, nun ch'i dettia ina cunvegna cuntraria.

³ Pertutgant il surpigliar la ristga e pertutgant l'obligaziun da dar garanzia vegnan applitgads ils principis dal contract da locaziun, uschenavant ch'il singul associà ha da surlaschar il diever d'ina chaussa, ed ils principis dal contract da cumpra, uschenavant ch'el ha da transferir la proprietad.

Art. 532

II. Gudogn e perdita
1. Repartiziun dal gudogn

Mintga associà è obligà da parter cun ils auters associads in gudogn che appartegna tenor sia natira a la societad.

Art. 533

2. Participaziun al gudogn ed a la perdita

¹ Mintga associà ha la medema part vi dal gudogn e vi da la perdita, senza resguard da la spezia e da la grondezza da sia contribuziun, nun ch'i dettia ina cunvegna cuntraria.

² Sch'igl è vegnida concludida mo la part vi dal gudogn u mo la part vi da la perdita, vala quest conclus per tuts dus cas.

³ La cunvegna ch'in associà, che ha da contribuir lavur per l'intent cuminaivel, duaja avair part mo vi dal gudogn, ma betg vi da la perdita, è valaivla.

Art. 534

III. Conclus da la societad

¹ Ils conclus da la societad vegnan prendids cun il consentiment da tut ils associads.

² Sch'il contract prevesa ina maioritad da las vuschs, correspunda quella a la pluralitad da las persunas.

Art. 535

IV. Gestium

¹ La gestium po vegnir ademplida da tut ils associads, nun ch'ella saja vegnida surdada tras contract u tras conclus exclusivamain ad in u a plirs associads u a terzas persunas.

² Sche la gestium po vegnir ademplida u da tuts u da plirs associads, po mintgin dad els agir senza la cooperaziun dals auters; mintgin dals auters associads che ha il dretg d'ademplir la gestium ha dentant il dretg – faschond opposiziun – d'impedir quest agir, avant che quel saja cumpleni.

³ Per nominar in mandatari general e per far acts giuridics che surpaskan la gestium ordinaria da las fatschentas cuminaivlas dovri il consentiment da tut ils associads, nun ch'i smanatschia in privel tras il retardament.

Art. 536

V. Responsabladad tranter sai
1. Scumond da concorrenza

Nagins dals associads na dastgan far fatschentas per lur avantatg personal che impedeschan u che pregiuditgeschan l'intent da la societad.

Art. 537

2. Expensas,
obligaziuns
e prestaziuns
dals associads

¹ Sch'in dals associads ha fatg expensas u sch'el ha surpiglià obligaziuns per fatschentas da la societad e sch'el ha chaschunà perditas che stattan en in connex direct cun sia gestiun u sch'el ha chaschunà ristgas che n'èn betg separablas da la gestiun, ston ils auters associads star buns per el.

² Per daners che l'associà dat sco anticipaziun po el pretender tschains a partir dal di ch'el ha dà quels.

³ El n'ha percurter betg il dretg da pretender ina bunificaziun per sias stentas personalas.

Art. 538

3. Mesira dal
quità duaivel

¹ Mintga associà è obligà d'applitgar quella premura e quel quità per las fatschentas da la societad ch'el impunda per sias atgnas fatschentas.

² El stat bun vers ils ulteriurs associads per il donn ch'el ha chaschunà per sia culpa, senza pudair cumpensar quel cun ils avantatgs ch'el ha procurà a la societad cun autras chaschuns.

³ L'associà che ademplescha la gestiun e che survegn ina bunificaziun per sia lavur stat bun tenor las disposiziuns davart il mandat.

Art. 539

VI. Retratga
e restricziun
da la gestiun

¹ La cumpetenza d'ademplier la gestiun ch'è vegnida surdada ad in associà en il contract da societad na dastga ni vegnir retratga ni vegnir restrenschiada dals auters associads senza motivs impurtants.

² Sch'igl'èn avant maun motivs impurtants, po la cumpetenza d'ademplier la gestiun vegnir retratga da mintgin dals associads er alura, sch'il contract da societad dispona insatge auter.

³ In motiv è en spezial avant maun, sche quel che ademplescha la gestiun è sa fatg culpabel d'ina greva violaziun da sias obligaziuns u sch'el ha pers l'abiltad d'ademplier la gestiun bain ed en urden.

Art. 540

VII. Associads
ch'èn autorisads
e che n'èn betg
autorisads
d'ademplier
la gestiun
1. En general

¹ Sch'i n'è betg previs insatge auter en las disposiziuns da quest titel u en il contract da societad, vegnan applitgadas las prescripziuns davart il mandat per la relaziun tranter l'associà che ademplescha la gestiun ed ils auters associads.

² Sch'in associà che n'ha betg il dretg d'ademplier la gestiun, procura fatschentas da la societad u sch'in associà che ha il dretg d'ademplier la gestiun surpassa sias cumpetenzas, vegnan applitgadas las disposiziuns davart la gestiun senza mandat.

2. Invista da las fatschentas da la societad

Art. 541

¹ L'associà ch'è exclus da la gestiun ha il dretg da s'infirmar persunalmain davart l'andament da las fatschentas da la societad, da prender invista dals cudeschs da fatschenta e dals palpiris da la societad e da far per sasez ina survista davart il stadi da la facultad cuminaivla.

² Ina cunvegna cuntraria è nunvalaivla.

VIII. Admissiun da novs associads e participaziun da terzas persunas

Art. 542

¹ In associà na po betg admetter ina terza persuna en la societad senza il consentiment dals auters associads.

² Sch'in associà lascha sa participar ina terza persuna vi da sia part u sch'el ceda a quella sia part, na daventa questa terza persuna betg associada cun ils auters e na survegn en spezial betg il dretg da prender invista da las fatschentas da la societad.

C. Relaziun dals associads vers terzas persunas
I. Represchentanza

Art. 543

¹ Sch'in associà fa fatschentas cun ina terza persuna sin quint da la fatschenta, dentant en ses agen num, daventa el sulet debitor u creditor vers questa terza persuna.

² Sch'in associà fa fatschentas cun ina terza persuna en num da la societad u en num da tut ils associads, daventan ils ulteriurs associads debiturs u creditors vers questa terza persuna mo uschenavant che quei correspunda a las disposiziuns da la represchentanza.

³ In'autorisaziun dal singul associà, da represchentar la societad u tut ils associads vers terzas persunas vegn supponida, uschespert che la gestiun è vegnida confidada ad el.

II. Effect da la represchentanza

Art. 544

¹ Chaussas, dretgs reals u pretensiuns ch'èn vegnids transferids a la societad u ch'èn vegnids acquistads per la societad, tutgan cuminaivlmain als associads a norma dal contract da societad.

² Per lur satisfacziun pon ils creditors d'in associà far valair lur dretgs mo per la part da liquidaziun da lur debitor, nun ch'il contract da societad disponia autramain.

³ Sch'ils associads han surpiglià cuminaivlmain u tras represchentanza obligaziuns vers ina terza persuna, stattan els buns solidaricamain vers quella, cun la resalva d'ina cunvegna cuntraria.

Art. 545

D. Finizium
da la societad
I. Motivs da
dissoluziun
1. En general

¹ La societad vegn dissolvìda:

1. sche la finamira, per la quala ella è vegnida fundada, è cuntanschida u sch'igl è daventà nunpussaivel da la cuntanscher;
2. sch'in associà mora e sch'i n'è betg vegnì concludì gia ordavant per quest cas, che la societad duaja vegnir continuada cun ils ertavels;
- 3.²⁶⁷ sche la part da liquidaziun d'in associà è l'object d'ina utilisaziun sfurzada u sch'in associà fa concurs e vegn mess sut curatella cumplexsiva;
4. tras ina cunvegna reciproca;
5. sch'il temp è scadi, per il qual la societad è vegnida fundada;
6. tras la disditga d'in dals associads, sch'ina tala disditga è resalvada en il contract da societad u sche la societad è vegnida fundada per ina durada illimitada u per il temp da vita d'in dals associads;
7. tras la sentenza da la dretgira²⁶⁸, sche la societad duai vegnir dissolvìda per in motiv impurtant.

² Per motivs impurtants po la dissoluziun da la societad vegnir pretendida avant che la durada dal contract è scadida u, sch'il contract è vegnì fatg per ina durada illimitada, senza ina disditga precedenta.

Art. 546

2. Societad da
durada illimitada

¹ Sche la societad è vegnida fundada per ina durada illimitada u per il temp da vita d'in dals associads, po mintga associà disdir il contract, observond in termin da disditga da 6 mais.

² La disditga duai dentant vegnir fatga en buna fai e betg da temp maladattà e dastga vegnir fatga mo per la fin d'in onn da gestiun per il cas ch'igl èn previs rendaquints annuals.

³ Sch'ina societad ch'è vegnida fundada per in tschert temp vegn continuada taciturnamain, suenter che quest temp è scadi, vala ella sco renovada per in temp illimità.

²⁶⁷ Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (proteccziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2011 725; BBl 2006 7001).

²⁶⁸ Expressiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBl 2015 3617). Questa midada è vegnida fatga en las disposiziuns numnadas en la AS.

II. Effect da la dissoluziun per la gestiun

Art. 547

¹ Sche la societad vegn dissolvida en outra moda che tras disditga, exista vinavant la cumpetenzza d'in associà d'ademplier la gestiun en sia favur, fin ch'el vegn a savair da la dissoluziun u ch'el stuess vegnir a savair da tala cun far l'attenziun duaivla.

² Sche la societad vegn dissolvida tras la mort d'in associà, ha l'ertavel da quel d'annunziar immediatamain il mortori als auters associads e da cuntinuar en buna fai cun la gestiun da las fatschentas che ses testader sto far, fin ch'ins ha prendi las mesiras necessarias.

³ Ils auters associads han perentant da cuntinuar en medema moda e maniera cun la gestiun da las fatschentas.

Art. 548

III. Liquidaziun
1. Tractament dals apports

¹ En cas da la liquidaziun, ch'ils associads han da far suenter che la societad è vegnida dissolvida, na vegnan las chaussas ch'in associà a appurtà sco proprietad en la societad betg restituidas ad el.

² El ha dentant il dretg sin il pretsch, per il qual ils apports èn vegnids surpigliads.

³ Sch'in tal pretsch n'è betg vegni determinà, po el pretender la valor che las chaussas avevan il mument ch'ellas èn vegnidas appurtadas.

Art. 549

2. Repartiziun dal surpli e dal deficit

¹ Sch'i resta in surpli suenter la deducziun dals debits cuminaivels, suenter la cumpensaziun da las expensas e da las anticipaziuns als singuls associads e suenter la restituziun dals imports da facultad, sto quest surpli vegnir reparti tranter ils associads sco gudogn.

² Sche la facultad cuminaivla na basta betg – suenter ch'ils debits èn vegnids pajads e suenter che las expensas e che las anticipaziuns èn vegnidas cumpensadas – per restituir ils imports da facultad ch'èn vegnids appurtads, han ils associads da purtar questas mancanzas sco deficit.

Art. 550

3. Proceder tar la liquidaziun

¹ La liquidaziun che suonda la dissoluziun da la societad sto vegnir fatga da tut ils associads en moda cuminaivla, inclusiv quels ch'èn stads exclus da la gestiun.

² Sch'il contract da societad ha però pertutgà mo tshertas singulas fatschentas ch'in dals associads ha gi da procurar en ses agen num sin quint da la societad, ha quel da liquidar sulet questas fatschentas er suenter che la societad è vegnida dissolvida, ed ha da render quint als ulteriurs associads.

Art. 551

IV. Respon-
sabilidad vers
terzas persunas

La dissoluziun da la societad na mida nagut vi da las obligaziuns ch'èn vegnidas surpigliadas vers terzas persunas.

Terza partiziun:²⁶⁹**Las societads commerzialas e l'associaziun****Ventgaquatteravel titel: La societad collectiva****Emprim chapitel: Noziun e constituziun****Art. 552**

A. Societad
commerziala

¹ La societad collectiva è ina societad, en la quala duas u pliras persunas natiralas s'uneschan sut ina firma comunabla cun l'intent da far commerzi, da manar ina fabrica u da manar in'otra interpresa en furma commerziala, e quai senza restrenscher lur responsabilidad vers ils crediturs da la societad.

² Ils associads ston laschar inscriver la societad en il register da commerzi.

Art. 553

B. Societad betg
commerziala

Sch'ina tala societad maina ina interpresa en furma betg commerziala, exista ella sco societad collectiva pir a partir dal mument ch'ella sa lascha inscriver en il register da commerzi.

Art. 554²⁷⁰

C. Inscriziun
en il register
da commerzi
I. Lieu

La societad sto vegnir inscritta en il register da commerzi da quel lieu, nua ch'ella ha sia sedia.

Art. 555

II. Repre-
schantanza

En il register da commerzi pon vegnir inscrittas mo talas disposiziuns davart la represchantanza da la societad, las qualas restrenschan la represchantanza ad in u a singuls associads ubain ad in associà en cuminanza cun auters associads u en cuminanza cun procurists.

269 Versiun tenor la LF dals 18 da dec. 1936, en vigor dapi il 1. da fan. 1937 (AS 53 185; BBI 1928 I 205, 1932 I 217). Guardar las disposiziuns finalas e transitoricas dals titels XXIV–XXXIII a la fin dal DO.

270 Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBI 2008 1589).

Art. 556

III. Pretensiuns
formalas

¹ L'annunzia dals fatgs che ston vegnir inscrits u l'annunzia da lur midada sto vegnir sutscritta persunalmain da tut ils associads tar l'uffizi dal register da commerzi u vegnir inoltrada en scrit cun sutscriziuns legalisadas.

² Ils associads che duain represchentar la societad han da dar persunalmain la sutscriziun da la firma e lur atgna sutscriziun tar l'uffizi dal register da commerzi u d'inoltrar las sutscriziuns en furma legalisada.

Segund chapitel: Relaziun dals associads tranter sai**Art. 557**

A. Libertad
contractuala,
renviament a la
societad simpla

¹ La relaziun giuridica dals associads tranter sai è determinada en emprima lingia tras il contract da societad.

² Sch'il contract na dispona betg autramain, vegnan applitgadas las prescripciuns davart la societad simpla, cun resalva da las divergenzas che resultan tras las suandantas disposiziuns.

Art. 558

B. Rendaquint²⁷¹

¹ Per mintga onn da gestiun sto – sin basa dal quint annual – vegnir eruì il gudogn u la perdita e vegnir calculada la quota da mintga associà.²⁷²

² A mintga associà dastgan vegnir bunifitgads ils tschains per sia quota da chapital tenor il contract, er sche questa quota è sa reducida tras la perdita da l'onn da gestiun. Sch'il contract na dispona betg autramain, importa il tschains 4 pertschient.

³ Eruind il gudogn e la perdita vegn in onurari, ch'è fixà contractualmain per la lavur d'in associà, tractà sco debit da la societad.

Art. 559

C. Dretg sin il
gudogn, sin ils
tschains e sin
ils onuraris

¹ Mintga associà ha il dretg da prender or da la cassa da la societad il gudogn, ils tschains ed ils onuraris da l'onn da gestiun scadi.

²⁷¹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

²⁷² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

² Sch'il contract prevesa quai, dastgan ils tschains ed ils onuraris vegnir retratgs gia durant l'onn da gestiun, ils gudogns percenter pir suenter l'approvaziun dal rapport da gestiun.²⁷³

³ Ils gudogns, ils tschains ed ils onuraris ch'in associà na retira betg, vegnan agiuntads a sia quota da chapital suenter l'approvaziun dal rapport da gestiun, nun ch'in auter associà fetschia objecziuns cunter quai.²⁷⁴

Art. 560

D. Perditas

¹ Sche la quota da chapital è vegnida reducida tras perditas, mantegna l'associà ses dretg da retrair ils onuraris ed ils tschains che ston vegnir calculads sin basa da la quota da chapital reducida; ina quota dal gudogn dastga dentant pir puspè vegnir pajada, cur che la reducziun ch'è resultada tras la perdita, è gulivada.

² Ils associads n'èn betg obligads da pajar apports pli auts che quai ch'il contract prevesa, ubain da complettar lur apports, sche quels èn sa reducids tras la perdita.

Art. 561

E. Scumond
da concorrenza

Senza il consentiment dals ulteriurs associads na dastga in associà – en la branscha da la societad – ni far fatschentas per agen quint u per quint da terzas personas ni sa participar ad in'otra interpresa sco associà cun responsabladad illimitada, sco commanditari u sco com-member d'ina societad cun responsabladad limitada.

Terz chapitel: Relaziun da la societad vers terzas personas

Art. 562

A. En general

Sut ses num po la societad acquistar dretgs e surpigliar obligaziuns, purtar plant e vegnir accusada davant dretgira.

Art. 563

B. Repr-
schentanza
I. Princip

Sch'il register da commerzi na cuntegna naginas inscripziuns cuntrias, han terzas personas da buna fai il dretg da supponer che mintga singul associà saja autorisà da represchentar la societad.

²⁷³ Versiun tenor la cifra 13 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

²⁷⁴ Versiun tenor la cifra 13 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

Art. 564

II. Extensiuin

¹ Ils associads ch'èn autorisads da represchentar la societad han il dretg da far en num da la societad tut ils acts giuridics che pon vegnir cumpigliads da l'intent da la societad.

² Clausulas che limitassan l'extensiuin da l'autorisaziun da represchentan-
tanza n'han nagin effect vers terzas persunas da buna fai.

Art. 565

III. Retratga

¹ L'autorisaziun da represchentananza po vegnir retratga d'in associà per
motivs impurtants.

² Sin dumonda d'in associà che fa valair vardaivlamain tals motivs po
la dretgira retrair provisoricamain l'autorisaziun da represchentananza,
sch'in privel smanatscha. Questa disposiziun giudiziala sto vegnir
inscritta en il register da commerzi.

Art. 566IV. Procura
e mandat
commerzial

Igl è pussaivel da dar la procura e da conceder in mandat commercial
per manar l'entira interpresa mo cun il consentiment da tut ils asso-
ciads ch'èn autorisads da represchentar la societad, ma mintgin dad els
po revocar efficaciamain la procura u in mandat commercial visavi
terzas persunas.

Art. 567V. Acts giuridics
e responsabladad
per acts illegals

¹ La societad acquista dretgs e surpiglia obligaziuns tras ils acts giuri-
dics che vegnan concludids en ses num tras in associà ch'è autorisà da
represchentar la societad.

² I basta che l'intenziun d'agir per la societad resultia tras las circum-
stanzas.

³ La societad è responsabla per il donn che resulta tras acts illegals
ch'in associà commetta, exequind sias fatschentas.

Art. 568C. Posiziun
dals crediturs
da la societad
I. Responsa-
bladad dals
associads

¹ Ils associads stattan buns solidaricamain e cun tut lur facultad per tut
las obligaziuns da la societad.

² Ina cunvegna cuntraria tranter ils associads n'ha nagin effect vers
terzas persunas.

³ Il singul associà po dentant, er sunter sia extrada da la societad, ve-
gnir accusà persunalmain per debits da la societad pir, sch'el sez ha
fatg concurs, sche la societad è vegnida dissolvida u sche la societad è
vegnida stumada senza success. La responsabladad da l'associà sin ba-

sa d'ina garanzia solidarica ch'è vegnida surpigliada a favur da la societad resta resalvada.

Art. 569

II. Responsabladad da novs associads

¹ Tgi che sa participescha ad ina societad collectiva, è responsabel solidaricamain cun ils ulteriurs associads sco er cun sia entira facultad er per las obligaziuns da la societad ch'existivan gia avant sia participaziun.

² Ina cunvegna cuntraria tranter ils associads n'ha nagin effect vers terzas personas.

Art. 570

III. Concurs da la societad

¹ Ils crediturs da la societad han il dretg da vegnir cuntentads or da la facultad da la societad, cun exclusiun dals crediturs privats dals singuls associads.

² Ils associads na pon betg sa participar al concurs sco crediturs per far valair lur apports da chapital e lur tschains currents, bain dentant per far valair lur pretensiuns sin ils tschains scadids, sin ils onuraris u sin las expensas fatgas en l'interess da la societad.

Art. 571

IV. Concurs da la societad e dals associads

¹ Il concurs da la societad n'ha chaschuna betg il concurs dals singuls associads.

² Medemamain na chaschuna il concurs d'in associà betg il concurs da la societad.

³ En cas d'in concurs dal singul associà sa drizzan ils dretgs dals crediturs da la societad tenor las prescripziuns da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889²⁷⁵ davart scussiun e concurs.

Art. 572

D. Posiziun dal creditor privat d'in associà

¹ Ils crediturs privats d'ina associà n'han betg il dretg da recurrer a la facultad da la societad per survegnir pajaments u garantias.

² En l'execuziun sfurzada han els mo il dretg sin ils tschains, sin ils onuraris, sin il gudogn e sin las quotas da liquidaziun che tutgan al debitor sin basa dal contract da societad.

E. Cum-
pensaziun

Art. 573

- ¹ Il debitor da la societad na po betg cumpensar ina pretensiu da la societad cun ina pretensiu ch'el ha cunter in singul associà.
- ² Medemamain na po in associà betg cumpensar ina pretensiu da ses creditor cun ina pretensiu che ses creditor debitescha a la societad.
- ³ Sch'in creditor da la societad è percenter a medem temp debitor privat d'in associà, è admissa la cumpensaziun tant a favur dal creditor da la societad sco er a favur da l'associà, uschespert che l'associà po vegnir accusà persunalmain per in debit da la societad.

Quart chapitel: Dissoluziun da la societad ed extrada dals associads

A. En general

Art. 574

- ¹ La societad vegn dissolvida tras la decleraziun dal concurs. Per la dissoluziun valan dal rest las disposiziuns davart la societad simpla, nun ch'i resultia insatge auter tras las prescripziuns da quest titel.
- ² Ils associads han d'annunziar la dissoluziun a l'uffizi dal register da commerzi, cun excepziun dal cas da concurs.
- ³ Sch'igl è vegni fatg in plant sin dissoluziun da la societad, po la dretgira ordinar mesiras preventivas sin dumonda d'ina partida.

B. Disditga
tras ils crediturs
d'in associà

Art. 575

- ¹ Sch'in associà ha fatg concurs, po l'administraziun dal concurs – observond in termin da disditga d'almain 6 mais – pretender che la societad vegnia dissolvida, e quai er sche la societad è vegnida fundada per in temp limità.
- ² Il medem dretg ha il creditor d'in associà, sche quest creditor ha impegnà la quota da liquidaziun da l'associà.
- ³ Uschè ditg che la dissoluziun n'è betg inscritta en il register da commerzi, pon la societad u ils ulteriurs associads dentant evitar l'effect d'ina tala disditga cun cuntentar la massa da concurs u il creditor stumant.

C. Extrada
d'associads
I. Cunvegna

Art. 576

Sch'ils associads èn sa cunvegnids avant la dissoluziun da cuntinuar cun la societad malgrà l'extrada d'in u da plirs associads, finescha la societad mo per ils extrants; dal rest exista ella vinavant cun tut ils dretgs e cun tut las obligaziuns da fin ussa.

Art. 577

II. Exclusion tras la dretgira

Sche la dissoluziun da la societad pudess vegnir pretendida per motivs impurtants e sche quests motivs sa chattan en emprima lingia en la persuna d'in u da plirs associads, po la dretgira pronunziar lur exclusion, ordinond che lur quotas vi da la facultad da la societad vegnian pajadas or, premiss che tut ils ulteriurs associads pretendian quai.

Art. 578

III. Exclusion tras ils ulteriurs associads

Sch'in associà fa concurs u sch'in da ses crediturs, che ha impegnà sia quota da liquidaziun, pretenda che la societad vegnia dissolvida, pon ils ulteriurs associads l'excluder da la societad e pajar or sia quota vi da la facultad da la societad.

Art. 579

IV. En cas da dus associads

¹ Sche la societad sa cumpona mo da dus associads, po quel che n'ha chaschunà nagins motivs per dissolver la societad, cuntinuar cun la fatschenta sut las medemas premissas e pajar or a l'auter associà sia quota vi da la facultad da la societad.

² La dretgira po disponer il medem, sche la dissoluziun vegn pretendida per in motiv che sa chatta en emprima lingia en la persuna dad in dals associads.

Art. 580

V. Fixaziun da l'import

¹ L'import che tutga a l'associà extrant vegn fixà en ina cunvegna.

² Sch'il contract da societad na cuntegna naginas disposiziuns corresponsentas e sche las partidas na vegnan betg da sa cunvegnir, fixescha la dretgira l'import, resguardond la situaziun finanziaria da la societad il mument da l'extrada ed in'eventuala culpa da l'associà extrant.

Art. 581

VI. Inscriziun

L'extrada d'in associà sco er la cuntinuaziun da la fatschenta tras in associà ston vegnir inscrites en il register da commerzi.

Art. 581^{a276}

D. Mancanzas en l'organisaziun da la societad

En cas da mancanzas en l'organisaziun prescritta per la societad collettiva èn applitgables correspondentamain las prescripziuns dal dretg d'acziyas.

²⁷⁶ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBI 2015 3617).

Tschintgavel chapitel: Liquidaziun

Art. 582

A. Princip

Suenter la dissoluziun da la societad ha lieu sia liquidaziun tenor las suandantas prescripziuns, nun ch'ils associads hajan fixà in'otra regulaziun per far la repartiziun u nun che la societad haja fatg concurs.

Art. 583

B. Liquidaturs

¹ La liquidaziun vegn fatga dals associads ch'èn autorisads da represchentar la societad, uschenavant ch'i n'existan nagins impediments en lur persuna ed uschenavant ch'ils associads na sa cunvegnan betg da designar auters liquidaturs.

² Sin dumonda d'in associà e per motivs impurtants po la dretgira revocar ils liquidaturs e numnar auters.

³ Ils liquidaturs ston vegnir inscrits en il register da commerzi, e quai er sche lur designaziun na mida betg la represchentanza existenta da la societad.

Art. 584

C. Represchentan-
tanza d'ertavels

Ils ertavels d'in associà han da designar in represchendant communabel per la liquidaziun.

Art. 585

D. Dretgs
ed obligaziuns
dals liquidaturs

¹ Ils liquidaturs ston terminar las fatschentas currentas, ademplir las obligaziuns da la societad dissolvida, incassar las pretensiuns e – sche quai è necessari per far la repartiziun – vender la facultad da la societad.

² Els ston represchentar la societad en ils acts giuridics che tutgan tar la liquidaziun e pon far process, enlegientschas e contracts da cumpromiss e – sche quai è necessari per la liquidaziun – far novas fatschentas per la societad.

³ Sch'in associà s'oppona cunter ina vendita en bloc ch'è vegnida concludida dals liquidaturs, cunter la refusa d'ina tala vendita u cunter ina tscherta moda e maniera d'alienar bains immobigliars, decida la dretgira sin dumonda da quest associà.

⁴ La societad è responsabla per il donn che resulta tras acts illegals ch'in liquidatur commetta, exequind sias fatschentas.

- Art. 586**
- E. Repartiziun provisorica
- 1 Ils daners e las valurs ch'i na dovra betg durant la liquidaziun vegnan repartids provisoricamain tranter ils associads a quint da la quota da liquidaziun definitiva.
- 2 Per cuvrir obligaziuns dispitaivlas u obligaziuns che n'èn betg anc da pajar, ston vegnir retegnids ils meds necessaris.
- Art. 587**
- F. Regulaziun dals quints
I. Bilantscha
- 1 Al cumenzament da la liquidaziun han ils liquidaturs da far ina bilantscha.
- 2 En cas ch'ina liquidaziun dura pli ditg, sto vegnir fatga mintga onn ina bilantscha intermediara.
- Art. 588**
- II. Restituziun dal chapital e repartiziun dal surpli
- 1 La facultad che resta suenter l'amortisaziun dals debits vegn duvrada l'emprim per restituir il chapital als associads ed alura per pajar ils tschains per la durada da la liquidaziun.
- 2 In surpli sto vegnir repartì tranter ils associads tenor las prescripziuns davart la participaziun al gudogn.
- Art. 589**
- G. Extincziun en il register da commerzi
- Cur che la liquidaziun è finida, han ils liquidaturs da procurar che la firma vegnia stizzada en il register da commerzi.
- Art. 590**
- H. Conservaziun dals cudeschs e dals documents
- 1 Durant 10 onns suenter che la firma è vegnida stizzada en il register da commerzi vegnan ils cudeschs ed ils documents da la societad dissolvida conservads en in lieu che vegn designà dals associads u – sche quels na vegnan betg da sa cunvegnir – en in lieu che vegn designà da l'uffizi dal register da commerzi.
- 2 Ils associads sco er lur ertavels mantegnan il dretg da prender invista dals cudeschs e dals documents.

Sisavel chapitel: Surannaziun

Art. 591

A. Object
e termin

¹ Las pretensiuns dals crediturs da la societad cunter in associà per obligaziuns da la societad suranneschan entaifer 5 onns, suenter che sia extrada u suenter che la dissoluziun da la societad è vegnida publicada en il Fegl uffizial svizzer da commerzi, nun ch'i valia in termin da surannaziun pli curt pervia da la natira da la pretensiun.

² Sche la pretensiun sto vegnir pajada pir suenter questa publicaziun, cumenza la surannaziun il mument che la pretensiun sto vegnir pajada.

³ Questa surannaziun na vegn betg applitgada per pretensiuns dals associads tranter sai.

Art. 592

B. Cas spezial

¹ La surannaziun da 5 onns na po betg vegnir fatga valair cunter il creditor che vul vegnir cuntentà sulettamain or da la facultad da la societad che n'è betg repartida.

² Sch'in associà surpiglia la fatschenta cun las activas e cun las passivas, na po el betg far valair la surannaziun da 5 onns cunter ils crediturs. Per ils associads extrads vegn il termin da 5 onns per cunter remplazzà tras il termin da 2 onns tenor ils principis da la surpigliada da debits; il medem vala, sch'ina terza persuna surpiglia la fatschenta cun las activas e cun las passivas.

Art. 593

C. Interrupziun

L'interrupziun da la surannaziun cunter la societad ch'exista vinavant u cunter in auter associà na po betg interromper la surannaziun cunter in associà extrà.

Ventgatschintgavel titel: La societad commanditara

Emprim chapitel: Noziun e constituziun

Art. 594

A. Societad
commerziala

¹ En ina societad commanditara s'uneschan duas u pliras personas sut ina firma comunabla cun l'intent da far commerzi, da manar ina fabrica u da manar in'otra interpresa en furma commerciala, e quai uschia che almain in commember è responsabel illimitadamain, entant che in u plirs auters commembers èn responsabels sco commanditaris mo fin a l'import d'in tschert apport da facultad, numnà summa commanditara.

² Mo personas natiralas pon esser associads cun responsabladad illimitada; percenter pon er personas giuridicas e societads commerzialas esser commanditaris.

³ Ils associads ston laschar inscriver la societad en il register da commerzi.

Art. 595

B. Societad betg commerziala

Sch'ina tala societad maina ina interpresa en furma betg commerziala, exista ella sco societad commanditara pir a partir dal mument ch'ella sa lascha inscriver en il register da commerzi.

Art. 596

C. Inscriziun en il register da commerzi

¹ La societad sto vegnir inscritta en il register da commerzi da quel lieu, nua ch'ella ha sia sedia.²⁷⁸

I. Lieu ed apport en natiralias²⁷⁷

² ...²⁷⁹

³ Sche la summa commanditara na duai betg vegnir pajada en daner blut u duai vegnir pajada mo per part en daner blut, ston l'apport en natiralias e la valor attribuida vegnir designads expressivamain en l'annunzia e vegnir inscrits en il register da commerzi.

Art. 597

II. Pretensiuns formalas

¹ L'annunzia dals fatgs che ston vegnir inscrits u l'annunzia da lur midada sto vegnir sottascritta da tut ils associads tar l'uffizi dal register da commerzi u vegnir inoltrada en scrit cun sottascriziuns legalisadas.

² Ils associads cun responsabladad illimitada che duain represchentar la societad han da dar personalmain la sottascriziun da la firma e lur atgna sottascriziun tar l'uffizi dal register da commerzi u d'inoltrar las sottascriziuns en furma legalisada.

²⁷⁷ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

²⁷⁸ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

²⁷⁹ Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

Segund chapitel: Relaziun dals associads tranter sai

Art. 598

A. Libertad contractuala. Renviament a la societad collectiva

¹ La relaziun giuridica dals associads tranter sai è determinada en emprima lingia tras il contract da societad.

² Sch'il contract na dispona betg autramain, vegnan applitgadas las prescripziuns davart la societad collectiva, cun ressalva da las divergenzas che resultan tras las suandantas disposiziuns.

Art. 599

B. Gestium

La gestium da la societad vegn procurada da l'associà u dals associads cun responsabladad illimitada.

Art. 600

C. Posiziun dal commanditari

¹ Il commanditari n'è – sco tal – ni autorisà ni obligà da manar las fatschentas da la societad.

² El n'è er betg autorisà da far opposiziun cunter in act da la gestium da la societad, sche quest act appartegna al manaschi ordinari da la societad.

³ El ha il dretg da pretender ina copia dal quint economic e da la bilantscha e da controllar lur correctadad, prendend invista dals cudeschs da fatschenta e da las quittanzas da cudeschaziun, ubain da laschar controllar lur correctadad tras in expert independent; en cas da disputa designescha il derschader l'expert.²⁸⁰

Art. 601

D. Participaziun al gudogn ed a la perdita

¹ Il commanditari ha da surpigliar ina perdita fin maximalmain a l'import da sia summa commanditara.

² Sch'i manca ina convegna che regla la participaziun dal commanditari al gudogn ed a la perdita, decida la dretgira en chausa tenor liber apprezziar.

³ Sche la summa commanditara n'è betg vegnida pajada cumplainamain u sch'ella è vegnida reducida posteriuramain, dastgan ils tschains, ils gudogns ed eventuals onuraris vegnir agiuntads ad ella mo, fin ch'ella ha puspè cuntanschi ses import cumplain.

²⁸⁰ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

Terz chapitel: Relaziun da la societad vers terzas personas

Art. 602

A. En general Sut ses num po la societad acquistar dretgs e surpigliar obligaziuns, purtar plant e vegnir accusada davant dretgira.

Art. 603

B. Repre-
schentanza La societad vegn represchentada tras l'associà u tras ils associads cun responsabladad illimitada tenor las prescripziuns che valan per la societad collectiva.

Art. 604

C. Responsabla-
dad da l'associà
cun responsabla-
dad illimitada L'associà cun responsabladad illimitada po vegnir accusà personalmain per in debit da la societad pir, sche la societad è vegnida dissolvida u sche la societad è vegnida stumada senza success.

Art. 605

D. Respon-
sablidad dal
commanditari
I. Fatschentas
per la societad Sch'il commanditari fa fatschentas per la societad senza declarar expressivamain ch'el ageschia mo sco procurist u sco mandatari, è el responsabel per questas fatschentas vers terzas personas sco in associà cun responsabladad illimitada.

Art. 606

II. Mancanza
da l'inscripziun Sche la societad ha fatg fatschentas avant che s'inscriver en il register da commerzi, è il commanditari responsabel per las obligaziuns ch'èn resultadas fin a l'inscripziun vers terzas personas sco in associà cun responsabladad illimitada, nun ch'el cumprovia che las terzas personas enconuschevan la limitaziun da sia responsabladad.

Art. 607²⁸¹

III. ...

Art. 608

IV. Extensiun
da la respon-
sablidad ¹ Il commanditari è responsabel vers terzas personas cun la summa commanditara ch'è inscrista en il register da commerzi.

² Sch'el sez ha communitgà a terzas personas ina summa commanditara pli auta u sche la societad ha fatg quai cun sia enconuschientscha, è el responsabel fin a quest import.

²⁸¹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 25 da sett. 2015 (dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da fan. 2016 (AS 2016 1507; BBl 2014 9305).

³ Ils crediturs han il dretg da cumprovar che la valor ch'è vegnida attribuida ad apports en natiralias na correspundia betg a lur valor reala il mument ch'els èn vegnids appurtads en la societad.

Art. 609

V. Reducziun
da la summa
commanditara

¹ Sch'il commanditari reducescha – tras ina cunvegna cun ils ulteriurs associads u tras retratgas – la summa commanditara ch'è inscrista en il register da commerzi u ch'è vegnida communitgada en autra moda, ha questa midada in effect sin terzas persunas pir, cur ch'ella è vegnida inscrista en il register da commerzi ed è vegnida publicgada.

² Per las obligaziuns ch'èn resultadas avant questa communicaziun resta il commanditari responsabel cun l'entira summa commanditara.

Art. 610

VI. Dretg
dals crediturs
da purtar plant

¹ Durant che la societad exista, n'han ils crediturs da la societad betg il dretg da purtar plant cunter il commanditari.

² Sche la societad vegn dissolvida, pon ils crediturs, ils liquidatur u l'administraziun da concurs pretender che la summa commanditara vegnia agiuntada a la massa da liquidaziun u da concurs, uschenavant ch'ella n'è betg anc vegnida pajada u uschenavant ch'ella è puspè vegnida restituida al commanditari.

Art. 611

VII. Retratga
da tschains
e da gudogns

¹ Il commanditari ha mo il dretg da retrair tschains e gudogns, uschenavant che la summa commanditara na vegn betg reducida tras il pajament.

² Il commanditari è obligà da restituir tschains e gudogns ch'el ha retratg senza dretg. L'artitgel 64 è applitgabel.²⁸²

Art. 612

VIII. Partici-
paziun ad ina
societad

¹ Tgi che sa participescha ad ina societad collectiva u commanditara sco commanditari, è responsabel cun la summa commanditara er per las obligaziuns da la societad ch'existivan gia avant sia participaziun.

² Ina cunvegna cuntraria tranter ils associads n'ha nagin effect sin terzas persunas.

²⁸² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

Art. 613E. Posiziun dals
creditors privats

¹ Ils creditors privats d'in associà cun responsabladad illimitada u d'in commanditari n'han betg il dretg da recurrer a la facultad da la societad per survegnir pajaments u garantias.

² En l'execuziun sfurzada han els mo il dretg sin ils tschains, sin il gudogn e sin las quotas da liquidaziun sco er sin eventuals onuraris che tutgan al debitor sin basa dal contract da societad.

Art. 614F. Cum-
pensaziun

¹ In creditor da la societad ch'è a medem temp debitor privat dal commanditari po pretender da quel ina cumpensaziun mo, sch'il commanditari è responsabel illimitadamain.

² Dal rest sa drizza la cumpensaziun tenor las prescripziuns davart la societad collectiva.

Art. 615G. Concurs
I. En general

¹ Il concurs da la societad n'ha chaschuna betg il concurs dals singuls associads.

² Medemamain na chaschuna il concurs d'in associà betg il concurs da la societad.

Art. 616II. Concurs
da la societad

¹ En il concurs da la societad vegn la facultad da la societad duvrada per cuntentar ils creditors da la societad, cun exclusiun dals creditors privats dals singuls associads.

² Quai ch'il commanditari ha pajà a la societad a quint da sia summa commanditara, na po el betg far valair sco pretensiun.

Art. 617III. Proceder
cunter l'associà
cun responsabla-
dad illimitada

Sche la facultad da la societad na basta betg per cuntentar ils creditors da la societad, han quels il dretg da pretender che l'entir rest da lur pretensiuns numpajadas vegnia pajà or da la facultad privata da mintga singul associà cun responsabladad illimitada, e quai en concorrenza cun lur creditors privats.

Art. 618IV. Concurs dal
commanditari

En il concurs dal commanditari n'han ni ils creditors da la societad ni la societad in privilegi vers ils creditors privats.

Quart chapitel: Dissoluziun, liquidaziun, surannaziun

Art. 619

¹ Per la dissoluziun e per la liquidaziun da la societad sco er per la surannaziun da las pretensiuns cunter ils associads valan las medemas disposiziuns sco tar la societad collectiva.

² Sch'in commanditari fa concurs u sche sia quota da liquidaziun vegn impegnada, èn applitgables analogamain las disposiziuns che valan per l'associà collectiv. Percunter na vegn la societad betg dissolvida, sch'il commanditari mora u sch'el vegn mess sut curatella cumplexsiva.²⁸³

Ventgasisavel titel:²⁸⁴ La societad anonima

Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

Art. 620

A. Noziun

¹ La societad anonima è ina societad cun atgna firma; ses chapital è determinà gia ordavant (chapital d'acziass²⁸⁵) ed è dividi en summas parzialas (acziass), e per sias obligaziuns stat buna mo la facultad da la societad.

² Ils acziunaris èn obligads mo a las prestaziuns statutaras e n'èn betg responsabels persunalmain per las obligaziuns da la societad.

³ La societad anonima po vegnir fundada er per intents betg economic.

Art. 621²⁸⁶

B. Chapital minimal

Il chapital d'acziass sto importar almain 100 000 francs.

²⁸³ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (proteczium da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2011 725; BBI 2006 7001).

²⁸⁴ Guardar er las disposiziuns finalas da quest titel a la fin dal DO.

²⁸⁵ Expressiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745). Questa midada è resguardada en l'entir decret.

²⁸⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

Art. 622

C. Aczias
I. Spezias

¹ I dat aczias al num ed aczias al possessur. Ellas pon vegnir emessas sco vaglias. Ils statuts pon fixar ch'ellas vegnian emessas sco dretgs da valur tenor l'artitgel 973c u 973d u sco vaglias contabilisadas en il senn da la Lescha federala dals 3 d'october 2008²⁸⁷ davart las vaglias contabilisadas (LVC).²⁸⁸

^{1bis} Aczias al possessur èn mo admissiblas, sche la societad ha quota titels da participaziun a la bursa u sche las aczias al possessur èn concepidas sco vaglias contabilisadas en il senn da la LVC ed èn deponidas en Svizra en in lieu da deposit designà da la societad u èn inscrites en il register principal.²⁸⁹

² Tuttas duas spezias d'aczias pon exister ina sper l'autra en ina proporziun che vegn determinada dals statuts.

^{2bis} Ina societad cun aczias al possessur sto laschar inscriber en il register da commerzi, sch'ella ha quota titels da participaziun a la bursa u sche sias aczias al possessur èn concepidas sco vaglias contabilisadas.²⁹⁰

^{2ter} Sche tut ils titels da participaziun vegnan dequotads, sto la societad – entaifer 6 mais – ubain transformar las aczias al possessur existentas en aczias al num ubain las concepìr sco vaglias contabilisadas.²⁹¹

³ Ils statuts pon prevair che las aczias al num duajan u dastgian vegnir convertidas pli tard en aczias al possessur u che aczias al possessur dastgan vegnir convertidas pli tard en aczias al num.

⁴ La valur nominala da l'aczia sto importar almain 1 rap.²⁹²

²⁸⁷ SR 957.1

²⁸⁸ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuìds, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBI 2020 233).

²⁸⁹ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infurmaziuns per intents fiscals (AS 2019 3161; BBI 2019 279). Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuìds, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBI 2020 233).

²⁹⁰ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infurmaziuns per intents fiscals, en vigur dapi il 1. da nov. 2019 (AS 2019 3161; BBI 2019 279).

²⁹¹ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infurmaziuns per intents fiscals, en vigur dapi il 1. da nov. 2019 (AS 2019 3161; BBI 2019 279).

²⁹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da dec. 2000, en vigur dapi il 1. da matg 2001 (AS 2001 1047; BBI 2000 4337 cifra 2.2.1 5501).

⁵ Ils titels da las aczias ston vegnir sottascrits d'almain in commember dal cussegl d'administraziun²⁹³. La societad po decider che er aczias che vegnan emessas en grond dumber stoppian purtar almain ina sutta-scripziun ch'è scritta cun agen maun.

Art. 623

II. Divisiun
e reuniun

¹ Tras ina midada dals statuts ha la radunanza generala il dretg da divider las aczias en talas d'ina valur nominala pli pitschna u da reunir ellas en talas d'ina valur nominala pli gronda, premess ch'il chapital d'aczias restia il medem.

² La reuniun dad aczias sto vegnir approvada da l'acziunaris.

Art. 624

III. Import
d'emissiun

¹ Las aczias dastgan vegnir emessas mo per la valur nominala u per in import pli aut che la valur nominala. Resalvada resta l'emissiun da novas aczias ch'èn destinadas a remplazzar aczias annulladas.

2-3 ...²⁹⁴

Art. 625²⁹⁵

D. Acziunaris

Ina societad anonima po vegnir fundada dad ina u da pliras personas naturalas u giuridicas ubain dad autras societads commerzialas.

Art. 626²⁹⁶

E. Statuts
I. Disposiziuns
prescrittas da la
lescha

Ils statuts ston cuntengnair disposiziuns davart:

1. la firma e la sedia da la societad;
2. l'intent da la societad;
3. l'autezza dal chapital d'aczias e l'import dals apports prestads;
4. il dumber, la valur nominala e la spezia da las aczias;
5. la convocaziun da la radunanza generala ed il dretg da votar dals acziunaris;
6. ils organs per l'administraziun e per la revisiun;

²⁹³ Expressiun tenor la cifra II 3 da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745). Questa midada è resguardada en l'entir decret.

²⁹⁴ Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

²⁹⁵ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

²⁹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

7. la furma, tenor la quala las communicaziuns da la societad ston vegnir fatgas.

Art. 627²⁹⁷

Per esser liantas ston esser fixadas en ils statuts disposiziuns davart:

II. Ulteriuras
disposiziuns
1. En general

1. la midada dals statuts, uschenavant ch'els divergeschan da las disposiziuns legalas;
2. il pajament da tantiemas;
3. la garanzia da tschains da construcziun;
4. la limitaziun da la durada da la societad;
5. ils chastis convenziunals, en cas che l'apport na vegn betg prestà a temp;
6. l'augment dal chapital approvà e l'augment dal chapital cundiunà;
- 7.²⁹⁸ ...
8. la restricziun da la transferibilitad d'aczijs al num;
9. ils privilegis da singulas categorias d'aczijs, ils certificats da participaziun, ils certificats da giudida e la concessiun d'avantatgs spezial;
10. la limitaziun dal dretg da votar dals acziunaris e da lur dretg da laschar represchentar;
11. ils cas che n'èn betg previs en la lescha, en ils quals la radunanza generala po concluder mo cun maiortad qualifitgada;
12. l'autorisaziun da transferir la gestiun a singuls commembers dal cussegl d'administraziun u a terzas persunas;
13. l'organisaziun e las incumbensas dal post da revisiun, sche questas disposiziuns surpassan las prescripziuns legalas.
- 14.²⁹⁹ la pussaivladad da transferir aczijs emessas en ina furma en in'otra furma e la repartiziun dals custs che quai chaschuna, tant enavant ch'ellas devieschan da las directivas da la Lescha dals 3 d'october 2008³⁰⁰ davart las vaglias contabilisadas.

²⁹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigor dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

²⁹⁸ Aboli tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, cun effect dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

²⁹⁹ Integrà tras la cifra 3 da la LF davart las vaglias contabilisadas dals 3 d'oct. 2008, en vigor dapi il 1. da schan. 2010 (AS 2009 3577; BBl 2006 9315).

³⁰⁰ SR 957.1

Art. 628

2. En spezial:
apports en natiralias, surpigliadas da bains, avantatgs spezial³⁰¹

¹ Sche l'acziunari fa in apport en natiralias, ston ils statuts inditgar l'object e la valitaziun da quest apport sco er il num da l'apportader e las aczias che vegnan attribuidas ad el.³⁰²

² Sche la societad surpiglia u ha l'intenziun da surpigliar valurs da facultad dals acziunars u d'ina persuna che stat en ina stretga relaziun cun quels, ston ils statuts inditgar l'object, il num da l'alienader e la cuntraprestaziun da la societad.³⁰³

³ Sch'i vegnan fixads avantatgs spezial a chascun da la fundaziun a favur dals fundaturs u d'autras persunas, ston ils statuts menziunar il num da las persunas favurisadas, ed il cuntegn e la valur da l'avantatg concedi ston vegnir designads exactamain.

⁴ Suentar 10 onns po la radunanza generala abolir disposiziuns statutaras davart apports en natiralias u davart surpigliadas da bains. Disposiziuns davart surpigliadas da bains pon er vegnir abolidas, sche la societad renunzia definitivamain a talas surpigliadas.^{304 305}

Art. 629³⁰⁶

F. Fundaziun
I. Act da constituziun
1. Cuntegn

¹ La societad vegn constituida cun in document public, en il qual ils fundaturs decleran da constituer ina societad anonima, determineschan ils statuts e nomineschan ils organs.

² En quest act da constituziun suttascrivan ils fundaturs las aczias e constateschan:

1. che tut las aczias èn vegnidas suttascrittas en moda valaivla;
2. ch'ils apports empermess correspundan a l'entir import d'emissiu;
3. ch'ils apports èn vegnids fatgs tenor las pretensiuns legalas e statutaras;

³⁰¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁰² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁰³ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

³⁰⁴ Integrà la segunda frasa tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

³⁰⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁰⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

4.³⁰⁷ ch'i n'existan nagins apports en natiralias, naginas surpigliadas da bains, naginas surpigliadas da bains previsas e naginas cumpensaziuns da credits u avantatgs speziels, auter che quellas e quels numnads en ils mussaments.

Art. 630³⁰⁸

2. Suttascripziun d'acziass
Per esser valaivla sto la suttascripziun cuntegnair:

1. l'indicaziun dal dumber, da la valur nominala, da la spezia, da la categoria e da l'import d'emissiun da las acziass;
2. in'obligaziun nuncundiziunada da prestar in apport che correspunda a l'import d'emissiun.

Art. 631³⁰⁹

II. Mussaments
1 En l'act da constituziun sto il funcziunari da documentaziun numnar tut ils singuls mussaments concernent la fundaziun e confermar che quels sajan stads avant maun ad el sco er als fundaturs.

² A l'act da constituziun ston vegnir agiuntads ils suandants documents:

1. ils statuts;
2. il rapport da fundaziun;
3. la conferma da controlla;
4. la conferma ch'ils apports en daners sajan vegnids deponids;
5. ils contracts d'apports en natiralias;
6. ils contracts davart la surpigliada da bains ch'èn gia avant maun.

Art. 632³¹⁰

III. Apports
1. Apport minimal
1 Cur che la societad vegn constituida, ston ils sutsegnaders avoir prestà almain 20 pertschient da la valur nominala da mintga aczia.

² En mintga cas ston ils apports prestads importar almain 50 000 francs.

³⁰⁷ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBI 2015 3617).

³⁰⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³⁰⁹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziass, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

³¹⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

Art. 633³¹¹

2. Prestaziun
dals apports
a. Pajaments

¹ Apport en daners ston vegnir deponids tar in institut ch'è suttaless a la Lescha federala dals 8 da november 1934³¹² davart las bancas e casas da spargn e ston star exclusivamain a disposiziun da la societad.

² L'institut dat liber quest import pir, cur che la societad è inscrista en il register da commerzi.

Art. 634³¹³

b. Apports
en natiralias

Ils apports en natiralias valan mo alura sco garanzia, sche:

1. els vegnan prestads sin basa d'in contract d'apports en natiralias en scrit u sin basa d'in contract d'apports en natiralias ch'è documentà publicamain;
2. la societad po – suenter sia inscripziun en il register da commerzi – disponer immediatamain da quests apports sco proprietaria u survegn in dretg nuncundiziunà ch'ils apports vegnian inscrist en il register funsil;
3. igl è avant maun in rapport da fundaziun cun ina conferma da controlla.

Art. 634a³¹⁴

c. Prestaziun
posteriura

¹ Il cussegel d'administraziun decida, sch'i ston vegnir prestads apports posteriurs sin accias che n'èn betg liberadas cumplainamain.

² La prestaziun posteriura po vegnir fatga en daners, tras in apport en natiralias u tras ina cumpensaziun.

Art. 635³¹⁵

3. Controlla
dals apports
a. Rapport
da fundaziun

En in rapport en scrit rendan ils fundaturs quint davart:

1. la spezia ed il stadi d'apports en natiralias u da surpigliadas da bains e l'adequatezza da la valitaziun;
2. l'existenza e la cumpensabladad dal debit;
3. ils motivs e l'adequatezza d'avantatgs speziala a favur da fundaturs u d'autras persunas.

³¹¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³¹² SR 952.0

³¹³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³¹⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³¹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

- Art. 635a**³¹⁶
- b. Conferma da la controlla In revisur adress controllescha il rapport da fundaziun e conferma en scrit che quest rapport saja cumplet e correct.
- Art. 636–639**³¹⁷
- Art. 640**³¹⁸
- G. Inscriziun en il register da commerzi
I. Societad La societad sto vegnir inscritta en il register da commerzi da quel lieu, nua ch'ella ha sia sedia.
- Art. 641**³¹⁹
- II. ...
- Art. 642**³²⁰
- III. Apports en natiralias, surpigliadas da bains, avantatgs spezials L'object dals apports en natiralias e las aczias che vegnan emessas per quests apports, l'object da las surpigliadas da bains e la cuntraprestaziun da la societad sco er il cuntegn e la valor dals avantatgs spezials ston vegnir inscrits en il register da commerzi.
- Art. 643**
- H. Acquist da la personalitad
I. Termin; mancanza da premissas³²¹
- 1 La societad survegn la personalitad giuridica pir cun l'inscripziun en il register da commerzi.
- 2 Tras l'inscripziun vegn la personalitad giuridica acquistada er, sche las premissas per l'inscripziun n'eran effectivamain betg ademplitas.
- 316 Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745). Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).
- 317 Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).
- 318 Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).
- 319 Aboli tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), cun effect dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBI 2015 3617).
- 320 Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).
- 321 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³ Sche prescripziuns legalas u statutaras èn dentant vegnidas violadas a chaschun da la fundaziun e sch'ils interess da crediturs u d'acziunaris èn vegnids periclitads u violads considerablmain tras quai, po la dretgira ordinar la dissoluziun da la societad sin dumonda da tals crediturs u acziunaris. ...³²²

⁴ Il dretg da purtar plant extingua, sch'il plant na vegn betg inoltrà il pli tard 3 mais sunter la publicaziun en il Fegl uffizial svizzer da commerzi.

Art. 644

II. Aczias emessas avant l'inscripziun

¹ Las aczias ch'èn vegnidas emessas avant l'inscripziun da la societad èn nunvalaivlas; las obligaziuns che resultan tras la suttascripziun d'aczias restan percenter intactas.

² Tgi che emetta aczias avant l'inscripziun, è responsabel per tut ils donns che resultan tras quai.

Art. 645

III. Obligaziuns surpigliadas avant l'inscripziun

¹ Tgi che ha agì en num da la societad avant l'inscripziun en il register da commerzi, è responsabel personalmain e solidaricamain per sias acziuns.

² Sche talas obligaziuns èn vegnidas fatgas expressivamain en num da la societad che duai vegnir fundada e sche la societad surpiglia questas obligaziuns entaifer in termin da 3 mais sunter l'inscripziun en il register da commerzi, vegnan deliberadas las personas che han agì, e mo la societad è responsabla.

Art. 646³²³

Art. 647³²⁴

J. Midada dals statuts

Mintga conclus da la radunanza generala u dal cussegl d'administraziun davart ina midada dals statuts sto vegnir documentà publicamain e vegnir inscrit en il register da commerzi.

³²² Aboli la segunda frasa tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns dal dretg d'aczias, d'associazziuns, dal register da commerzi e da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

³²³ Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³²⁴ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associazziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

Art. 648–649³²⁵**Art. 650**³²⁶

K. Augment dal chapital d'aczias
I. Augment dal chapital ordinari ed approvà
1. Augment dal chapital ordinari

¹ L'augment dal chapital d'aczias vegn concludi da la radunanza generala; el sto vegnir exequì dal cussegl d'administraziun entaifer 3 mais.

² Il conclus da la radunanza generala sto vegnir documentà publicamain e sto inditgar:

1. l'entir import nominal, per il qual il chapital d'aczias duai vegnir augmentà, e l'import dals apports che ston vegnir prestads;
2. il dumber, la valur nominala e la spezia da las aczias sco er ils privilegis da singulas categorias;
3. l'import d'emissiu u l'autorisaziun al cussegl d'administraziun da fixar quest import, sco er il cumenzament dal dretg da retrair dividendas;
4. la spezia dals apports, en cas d'apports en natiralias lur object e lur valitaziun sco er il num da la persuna che fa l'apport en natiralias e las aczias che vegnan attribuidas ad ella;
5. en cas da surpigliada da bains l'object, il num da l'alienader e la cuntraprestaziun da la societad;
6. il cuntegn e la valur dals avantatgs spezials sco er il num da las personas favurizadas;
7. ina restricziun da la transferibilitad da novas aczias al num;
8. ina restricziun u in'aboliziun dal dretg da sutscriziun e l'attribuziun da dretgs da sutscriziun che n'èn betg vegnids exequids u ch'èn vegnids retratgs;
9. las premissas per exequir ils dretgs da sutscriziun ch'èn vegnids acquistads tras contract.

³ Sche l'augment dal chapital na vegn betg inscrit entaifer 3 mais en il register da commerzi, scada il conclus da la radunanza generala.

³²⁵ Aboli per il 1. da fan. 1992 tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³²⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 651³²⁷

2. Augment dal chapital approvà
a. Basa statutara

¹ Cun ina midada dals statuts po la radunanza generala autorisar il cussegl d'administraziun d'augmentar il chapital d'aczias entaifer in termin da maximalmain 2 onns.

² Ils statuts inditgeschan l'import nominal, per il qual il cussegl d'administraziun po augmentar il chapital d'aczias. Il chapital approvà na dastga betg surpassar la mesadad dal chapital d'aczias existent.

³ Ils statuts cuntengan ultra da quai las indicaziuns che vegnan pretendidas per l'augment dal chapital ordinari, cun excepziun da las indicaziuns che concernan l'import d'emissium, la spezia dals apports, la surpliada da bains ed il cumenzament dal dretg da retrair dividendas.

⁴ En il rom da l'autorisaziun po il cussegl d'administraziun augmentar il chapital d'aczias. El decretescha las disposiziuns necessarias, uschenavant che quellas n'èn betg gia cuntegnidas en il conclus da la radunanza generala.

⁵ Resalvadas restan las prescripziuns da la Lescha da banca dals 8 da november 1934³²⁸ davart il chapital da reserva.³²⁹

Art. 651a³³⁰

b. Adattaziun dals statuts

¹ Suentar mintga augment dal chapital reducescha il cussegl d'administraziun correspondentamain l'import nominal dal chapital approvà che figurescha en ils statuts.

² Suentar la scadenza dal termin ch'è vegnì fixà per augmentar il chapital concluda il cussegl d'administraziun da stritgar or dals statuts la disposiziun statutara correspondententa.

Art. 652³³¹

3. Prescripziuns cuminaivlas
a. Suttascripziun d'aczias

¹ Las aczias vegnan suttascrittas en in document spezial (scrit da suttascripziun) tenor las reglas che valevan per la fundaziun.

² Il scrit da suttascripziun sto sa referir al conclus da la radunanza generala davart l'augment u davart l'autorisaziun d'augmentar il chapital d'aczias sco er al conclus dal cussegl d'administraziun davart quest

³²⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³²⁸ SR 952.0

³²⁹ Integrà tras la cifra 1 da l'annexa da la LF dals 30 da sett. 2011 (rinforzament da la stabilitad dal sectur da finanzas), en vigur dapi il 1. da mars 2012 (AS 2012 811; BBl 2011 4717).

³³⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³³¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

augment. Sche la lescha pretenda in prospect d'emissiuin, sa referescha il scrit da suttascripziun er a quel.

³ Sch'il scrit da suttascripziun na cuntegna betg in termin, perda el ses caracter obligant 3 mais suenter la suttascripziun.

Art. 652a³³²

b. ...

Art. 652b³³³

c. Dretg da suttascripziun

¹ Mintga acziunari ha il dretg da suttascriver quella part da las aczias che vegnan emessas da nov, la quala correspunda a sia participaziun anteriura.

² Il conclus da la radunanza generala davart l'augment dal chapital d'aczias dastga abolir il dretg da suttascripziun mo per motivs impurtants. Sco motivs impurtants valan en spezial la surpigliada d'interpretas, da parts d'interpretas u da participaziuns sco er la participaziun dals lavurants. Tras l'aboliziun dal dretg da suttascripziun na dastga nagin vegnir favurisà u dischavantagià en moda nungiustifitgada.

³ Pervia d'ina restricziun statutara da la transferibilitad d'aczias al num na po la societad betg scumandar a l'acziunari da far diever dal dretg da suttascriver aczias ch'ella ha concedi a l'acziunari.

Art. 652c³³⁴

d. Prestaziun dals apports

Sche la lescha na prescriba nagut auter, ston ils apports vegnir prestads tenor las disposiziuns davart la fundaziun.

Art. 652d³³⁵

e. Augment tras agen chapital

¹ Il chapital d'aczias po vegnir augmentà er cun converter agen chapital che stat a libra disposiziun.

³³² Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745). Abolì tras la cifra I da l'aggiunta da la LF dals 15 da zer. 2018 davart ils servetschs finanziairs, cun effect dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2019 4417; BBl 2015 8901).

³³³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³³⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³³⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

² La cumprova che l'import d'augment saja garanti vegn furnida cun il quint annual, en la versiun approvada dals acziunaris, e cun il rapport da revisiun d'in revisur admiss. Sche la bilantscha da quests quints è vegnida fatga avant passa 6 mais, è necessaria ina bilantscha intermedia controllada.³³⁶

Art. 652e³³⁷

f. Rapport davart l'augment dal chapital

En in rapport en scrit renda il cussegl d'administraziun quint davart:

1. la spezia ed il stadi d'apports en natiralias u da surpigliadas da bains e l'adequatezza da la valitaziun;
2. l'existenza e la cumpensabladad dal debit;
3. la libra disponibladad d'agen chapital converti;
4. l'observaziun dal conclus da la radunanza generala, en spezial davart la restricziun u davart l'aboliziun dal dretg da sutscriziun e davart l'attribuziun da dretgs da sutscriziun che n'èn betg vegnids exequids u ch'èn vegnids retratgs;
5. ils motivs e l'adequatezza d'avantatgs speziels a favur da singuls acziunaris u d'autras persunas.

Art. 652f³³⁸

g. Conferma da la controlla

¹ In revisur admiss controllescha il rapport davart l'augment dal chapital e conferma en scrit che quest rapport saja cumplet e correct.³³⁹

² I na dovra betg ina conferma da controlla, sche l'apport sin il nov chapital d'acziias vegn prestà en daners, sch'il chapital d'acziias na vegn betg augmentà en vista ad ina surpigliada da bains e sch'ils dretgs da sutscriziun na vegnan ni restrenschiids ni abolids.

³³⁶ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigor dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

³³⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigor dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³³⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigor dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³³⁹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigor dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

Art. 652g³⁴⁰

h. Midada
dals statuts e
constataziuns

¹ Cur ch'ìl rapport davart l'augment dal chapital e – sche necessari – la conferma da controlla èn avant maun, mida il cussegl d'administraziun ils statuts e constatescha:

1. che tut las aczias èn vegnidas suttascrittass en moda valaivla;
2. ch'ìls apports empermess correspundan a l'entir import d'emissiun;
3. ch'ìls apports èn vegnids prestadas conform a las pretensiuns da la lescha, dals statuts u dal conclus da la radunanza generala;
- 4.³⁴¹ ch'i n'existan nagins apports en natiralias, naginas surpigliadas da bains previsas e naginas cumpensaziuns da credits u avantatgs speziels, auter che quellas e quels numnads en ils mussaments.

² Il conclus e las constataziuns ston vegnir documentads publicamain. Il funcziunari da documentaziun ha da numnar tut ils singuls mussaments ch'èran la basa per l'augment dal chapital ed ha da confermar che quels sajan stads avant maun al cussegl d'administraziun.

³ Al document public ston vegnir agiuntads ils statuts midads, il rapport davart l'augment dal chapital, la conferma da controlla sco er ils contracts d'apports en natiralias ed ils contracts davart la surpigliada da bains ch'èn gia avant maun.

Art. 652h³⁴²

i. Inscriziun
en il register
da commerzi,
nunvalaivladad
d'aczias emessas
avant l'inscrip-
ziun

¹ Il cussegl d'administraziun annunzia la midada dals statuts e sias constataziuns al register da commerzi per laschar las inscriber.

² I ston vegnir inoltrads:

1. ils documents publics davart ils conclus da la radunanza generala e dal cussegl d'administraziun cun las agiuntas;
2. in exemplar legalisà dals statuts midads.

³ Las aczias che vegnan emessas avant l'inscripziun da l'augment dal chapital èn nunvalaivlas; las obligaziuns che resultan tras la suttascripziun d'aczias restan percenter intactas.

³⁴⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁴¹ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBl 2015 3617).

³⁴² Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 653³⁴³

II. Augment
dal chapital
cundiziunà
1. Princip

¹ La radunanza generala po concluder in augment dal chapital cundiziunà, concedind en ils statuts als crediturs da novas obligaziuns d'emprest u d'obligaziuns sumegliantas visavi la societad u vers sias societads commembras sco er als lavurants il dretg da suttscriber novas aczias (dretgs da conversiun u d'opziun).

² Il chapital d'aczias s'augmenta senza auter quel mument ed en quella dimensiun che quests dretgs da conversiun u d'opziun vegnan exequids e che las obligaziuns d'apport vegnan ademplitas tras ina cum-pensaziun u tras in pajament.

³ Resalvadas restan las prescripziuns da la Lescha da bancas dals 8 da november 1934³⁴⁴ davart il chapital convertibel.³⁴⁵

Art. 653a³⁴⁶

2. Limits

¹ L'import nominal, per il qual il chapital d'aczias po vegnir augmentà, na dastga betg surpassar la mesadad dal chapital d'aczias existent.

² L'apport prestà sto correspunder almain a la valor nominala.

Art. 653b³⁴⁷

3. Basa statutara

¹ Ils statuts ston inditgar:

1. l'import nominal da l'augment dal chapital cundiziunà;
2. il dumber, la valor nominala e la spezia da las aczias;
3. il circul dals possessurs d'in dretg da conversiun u d'opziun;
4. l'aboliziun dals dretgs da suttscripziun dals acziunaris ver-tents;
5. ils privilegis da singulas categorias d'aczias;
6. la restricziun da la transferibilitad da novas aczias al num.

³⁴³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁴⁴ SR 952.0

³⁴⁵ Integrà tras la cifra 1 da l'annexa da la LF dals 30 da sett. 2011 (rinforzament da la stabilitad dal sectur da finanzas), en vigur dapi il 1. da mars 2012 (AS 2012 811; BBl 2011 4717).

³⁴⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁴⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

² Sche las obligaziuns d'emprest u sche las obligaziuns sumegliantas che cuntengan dretgs da conversiun u d'opziun na vegnan betg offridas l'emprim als acziunaris per la suttascripziun, ston ils statuts inditgar ultra da quai:

1. las premissas per exequir ils dretgs da conversiun u d'opziun;
2. las basas per calcular l'import d'emissiun.

³ Ils dretgs da conversiun u d'opziun che vegnan concedids avant che la disposiziun statutara davart l'augment dal chapital cundiziunà è vegnida inscritta en il register da commerzi, èn nunvalaivels.

Art. 653c³⁴⁸

4. Protecziun
dals acziunaris

¹ Sch'i duain – a chaschun d'in augment dal chapital cundiziunà – vegnir emessas obligaziuns d'emprest u obligaziuns sumegliantas che cuntengan dretgs da conversiun u d'opziun, ston quellas vegnir offridas l'emprim als acziunaris per la suttascripziun, e quai en proporziun da lur participaziun anteriura.

² Quest dretg da suttascripziun preferenzial po vegnir restrenschi u aboli, sch'igl è avant maun in motiv impurtant.

³ Tras l'aboliziun dal dretg da suttascripziun, ch'è necessaria per in augment dal chapital cundiziunà, sco er tras ina restricziun u tras in'aboliziun dal dretg da suttascripziun preferenzial na dastga nagin vegnir favurisa u dischavantagià en moda nungiustifitgada.

Art. 653d³⁴⁹

5. Protecziun
dals possessurs
d'in dretg da
conversiun
u d'opziun

¹ Al creditor u al lavurant che ha in dretg da conversiun u d'opziun per acquistar aczias al num na poi betg vegnir scumandà da far diever da quest dretg pervia d'ina restricziun da la transferibilitad d'aczias al num, nun che quai saja previs en ils statuts ed en il prospect d'emissiun.

² Tras l'augment dal chapital d'aczias, tras l'emissiun da novs dretgs da conversiun u d'opziun u en outra moda dastgan ils dretgs da conversiun u d'opziun vegnir restrenschids mo, sch'il pretsch da conversiun vegn sbassà, sch'i vegn concedida in'outra cumpensaziun adequata als possessurs da quests dretgs u sche la medema restricziun tutga er ils acziunaris.

³⁴⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁴⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 653e³⁵⁰

6. Execuziun da l'augment dal chapital
a. Execuziun dals dretgs; apport

¹ Ils dretgs da conversiun u d'opziun vegnan exequids tras ina decleraziun en scrit che renviescha a la disposiziun statutara davart l'augment dal chapital cundiziunà; sche la lescha pretenda in prospect d'emissiun, sa referescha la decleraziun er a quel.

² La prestaziun da l'apport en daners u tras ina cumpensaziun sto vegnir fatga tar in institut da banca ch'è suttamess a la Lescha federala dals 8 da november 1934.³⁵¹ davart las bancas e cassas da spargn.

³ Ils dretgs d'acziunari naschan il mument che l'obligaziun d'apport è ademplida.

Art. 653f³⁵²

b. Conferma da la controlla

¹ A la fin da mintga onn da gestiun, e sin dumonda dal cussegl d'administraziun gia avant, controllascha in expert da revisiun admess, sche las novas aczias sajan vegnidas emessas conform a la lescha, conform als statuts e – sch'in tal è necessari – conform al prospect d'emissiun.³⁵³

² El conferma quai en scrit.

Art. 653g³⁵⁴

c. Adattaziun dals statuts

¹ Suenther che la conferma da controlla è entrada, constatescha il cussegl d'administraziun cun ina documentaziun publica il dumber, la valur nominala e la spezia da las aczias ch'èn vegnidas emessas da nov, e plinavant ils privilegis da singulas categorias ed il stadi dal chapital d'aczias a la fin da l'onn da gestiun u il mument da la controlla. El fa las adattaziuns necessarias dals statuts.

² En il document public constatescha il funcziunari da documentaziun che la conferma da controlla cuntegna las indicaziuns pretendidas.

³⁵⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³⁵¹ SR 952.0

³⁵² Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³⁵³ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

³⁵⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

- d. Inscriziun en il register da commerzi
- Art. 653^h**³⁵⁵
- Il pli tard 3 mais suenter la fin da l'onn da gestiun annunzia il cussegl d'administraziun la midada dals statuts al register da commerzi, ed inoltescha il document public e la conferma da controlla.
7. Stritgada
- Art. 653^j**³⁵⁶
- 1 Sch'ils dretgs da conversiun u d'opziun èn estinguids e sche quai vegn confermà en il rapport da controlla d'in expert da revisiun ad-mess, abolescha il cussegl d'administraziun las disposiziuns statutaras davart l'augment dal chapital cundiziunà.
- 2 En il document public constatescha il funcziunari da documentaziun ch'il rapport da controlla cuntegna las indicaziuns pretendidas.
- III. Aczias privilegiadas
1. Premissas³⁵⁷
- Art. 654**
- 1 A norma dals statuts u cun ina midada dals statuts po la radunanza generala concluder l'emissiun d'aczias privilegiadas u convertir aczias existentas en aczias privilegiadas.
- 2 Sch'ina societad ha emess aczias privilegiadas, pon ulteriuras aczias privilegiadas, a las qualas i duain vegnir concedids privilegis visavi las aczias privilegiadas existentas, vegnir emessas mo cun il consentiment d'ina radunanza speziala dals acziunaris privilegiads ch'èn tutgads da d'ina restricziun e cun il consentiment d'ina radunanza generala da tut ils acziunaris. Resalvadas restan disposiziuns divergentas en ils statuts.
- 3 Il medem vala, sch'i duain vegnir midads u abolids privilegis statu-tars ch'èn colliads cun aczias privilegiadas.
- Art. 655³⁵⁸**
- 355 Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).
- 356 Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745). Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).
- 357 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).
- 358 Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 656

2. Posiziun
da las aczias
privilegiadas³⁵⁹

¹ Vers las aczias ordinarias han las aczias privilegiadas quels privilegis ch'èn vegnids concedids expressivamain ad ellas en ils statuts oriunds u tras ina midada dals statuts. Dal rest han ellas ils medems dretgs sco las aczias ordinarias.

² Ils privilegis pon s'extender en spezial sin la dividenda cun u senza dretg da survegnir dividendas supplementaras, sin la quota da la liquidaziun e sin ils dretgs da sutscripziun en cas ch'i vegnan emessas novas aczias.

Art. 656a³⁶⁰

L. Certificats
da participaziun
I. Noziun;
prescripziuns
applitgablas

¹ Ils statuts pon prevair in chapital da participaziun ch'è dividì en summas parzialas (certificats da participaziun). Quests certificats da participaziun vegnan emess cunter in apport; els han ina valur nominala e na dattan betg il dretg da votar.

² Uschenavant che la lescha na prevesa nagut auter, valan las disposiziuns davart il chapital d'aczias, davart l'aczia e davart l'acziunari er per il chapital da participaziun, per il certificat da participaziun e per il participant.

³ Ils certificats da participaziun ston vegnir designads sco tals.

Art. 656b³⁶¹

II. Chapital da
participaziun e
chapital d'aczias

¹ Il chapital da participaziun na dastga betg surpassar il dubel dal chapital d'aczias.

² Las disposiziuns davart il chapital minimal e davart l'apport total minimal n'èn betg applitgablas.

³ En las disposiziuns davart las restricziuns da l'acquist d'atgns aczias, davart la reserva generala, davart l'introducziun d'ina controlla speziala cunter la voluntad da la radunanza generala e davart l'obligaziun d'annunzia en cas da perdita da chapital sto il chapital da participaziun vegnir agiuntà al chapital d'aczias.

⁴ In augment approvà u in augment cundiziunà dal chapital d'aczias e dal chapital da participaziun na dastga tut en tut betg surpassar la mesadad da la summa dal chapital d'aczias e dal chapital da participaziun existent.

³⁵⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁶⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁶¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁵ Il chapital da participaziun po vegnir creà tras la procedura da l'augment dal chapital approvà u dal chapital cundiziunà.

Art. 656^c³⁶²

III. Posiziun
giuridica dal
participant
1. En general

¹ Il participant n'ha betg il dretg da votar ed – uschenavant ch'ils statuts na disponan betg autramain – nagins dretgs che stattan en connex cun il dretg da votar.

² Sco dretgs che stattan en connex cun il dretg da votar valan il dretg da convocar ina radunanza generala, il dretg da sa participar ad ina radunanza generala, il dretg da survegnir infurmaziuns, il dretg da prender invista da documents ed il dretg da far propostas.

³ Sch'ils statuts na concedan betg ad el il dretg da survegnir infurmaziuns, da prender invista da documents u da far propostas (art. 697a ss.), po il participant far ina dumonda en scrit per mauns da la radunanza generala cun l'intent da survegnir infurmaziuns, da prender invista da documents u d'introducìr ina controlla speziala.

Art. 656^d³⁶³

2. Communica-
ziun da la con-
vocaziun e dals
conclus da la
radunanza
generala

¹ Al participant ston vegnir communitgadas la convocaziun da la radunanza generala sco er la glista da tractandas e las propostas.

² Tut ils conclus da la radunanza generala ston vegnir exponids immediatamain a la sedia da la societad ed en las filialas ch'èn inscrites en il register da commerzi, per ch'ils participants possian prender invista da tals. En la comunicaziun ston ils participants vegnir rendids atents a questa exposiziun.

Art. 656^e³⁶⁴

3. Represchen-
tanza en il cus-
segl d'admini-
straziun

Ils statuts pon conceder als participants il dretg d'avair in represchentant en il cussegl d'administraziun.

³⁶² Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁶³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁶⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

4. Dretgs
da facultad
a. En general

Art. 656^{f365}

¹ Tar la repartiziun dal gudogn che resulta tras la bilantscha, tar la repartiziun dal retgav da la liquidaziun e tar la sutscriziun da novas aczias na dastgan ils statuts betg dischavantagiar ils participants en cumparegliaziun cun ils acziunaris.

² Sch'igl existan pliras categorias d'aczias, ston ils certificats da participaziun avair almain ils medems dretgs sco quella categoria ch'è privilegiada il pli pauc.

³ Midadas dals statuts ed auters conclus da la radunanza generala che dischavantageschan ils participants èn mo admissibels, sch'els dischavantageschan er correspondentamain la posiziun dals acziunaris che han ils medems dretgs sco ils participants.

⁴ Uschenavant ch'ils statuts na disponan betg autramain, dastgan ils privilegis ed ils dretgs da cundecisiun statutar dals participants vegnir restrenschiids u abolids mo cun il consentiment d'ina radunanza speziala dals participants pertutgads e da la radunanza generala dals acziunaris.

Art. 656g³⁶⁶

b. Dretgs da
sutscriziun

¹ Sch'i vegn creà in chapital da participaziun, han ils acziunaris in dretg da sutscriziun sco tar l'emissiun da novas aczias.

² Ils statuts pon prevair ch'ils acziunaris possian sutscrivere mo aczias ed ils participants mo certificats da participaziun, sch'il chapital d'aczias e sch'il chapital da participaziun vegnan augmentads a medem temp ed en la medema proporziun.

³ Sche mo il chapital da participaziun u sche mo il chapital d'aczias vegn augmentà ubain sch'in da quests chapitals vegn augmentà pli fitg che l'auter, ston ils dretgs da sutscriziun vegnir attribuids uschia, ch'ils acziunaris e ch'ils participants pon mantegnair la participaziun a l'entir chapital en la medema proporziun sco fin ussa.

³⁶⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁶⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 657³⁶⁷

M. Certificats
da giudida

¹ Ils statuts pon prevair la creaziun da certificats da giudida a favur da persunas ch'èn colliadas cun la societad tras ina participaziun anteriura al chapital ubain sco acziunaris, sco crediturs, sco lavurants u en moda sumeglianta. Els ston inditgar il dumber dals certificats da giudida emess ed il contegn dals dretgs ch'èn colliads cun quels.

² Ils certificats da giudida concedan als possessurs mo il dretg sin ina quota dal gudogn che resulta tras la bilantscha u vi dal retgav da la liquidaziun u mo il dretg da suttascriber novas aczias.

³ Il certificat da giudida na dastga betg avair ina valur nominala; el na dastga betg vegnir numnà certificat da participaziun e na dastga betg vegnir emess cunter in apport che vegn declerà tar las activas da la bilantscha.

⁴ Ils possessurs dals certificat da giudida furman tras lescha ina cuminanza, per la quala las disposiziuns davart la cuminanza dals crediturs en cas d'obligaziuns d'emprest valan conform al senn. La renunzia a singuls u a tut ils dretgs che resultan tras ils certificats da giudida po dentant vegnir concludida en moda lianta mo dals possessurs da la maiortad da tut ils certificats da giudida ch'èn en circulaziun.

⁵ Novs certificats da giudida dastgan vegnir creads a favur dals fundatur da la societad mo, sch'ils statuts oriunds prevesan quai.

Art. 658³⁶⁸**Art. 659**³⁶⁹

N. Atgnas aczias
I. Restricziun
da l'acquist

¹ La societad dastga acquistar atgnas aczias mo, sch'igl è avant maun tant agen chapital a libra disposiziun sco quai ch'i vegn duvrà per l'acquist e sche la valur nominala da tut questas aczias na surpassa betg 10 pertschient dal chapital d'aczias.

² Sch'ella acquista aczias al num en connex cun ina restricziun da la transferibilitad, importa il limit maximal 20 pertschient. Las atgnas aczias ch'èn vegnidas acquistadas sur il limit da 10 pertschient dal chapital d'aczias, ston vegnir alienadas u annulladas tras ina reduenziun dal chapital entaifer 2 onns.

³⁶⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³⁶⁸ Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³⁶⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

Art. 659a³⁷⁰

II. Consequenzas
da l'acquist

¹ Il dretg da votar da las atgnas aczias ed ils dretgs ch'èn colliads cun quellas èn suspendids.

² Per las atgnas aczias ha la societad da constituir ina reserva separada d'in import che corresponda a la valor d'acquisiziun da questas aczias.

Art. 659b³⁷¹

III. Acquist
tras filialas

¹ Sch'ina societad è participada cun ina maioritad vi da filialas, valan – per l'acquist da sias aczias tras questas filialas – las medemas restricziuns e consequenzas sco per l'acquist d'atgnas aczias.

² Sch'ina societad acquista ina participaziun da maioritad vi d'ina autra societad, che tegna da sia vart aczias da l'acquistadra, valan questas aczias sco atgnas aczias da l'acquistadra.

³ L'obligaziun da constituir reservas è chausa da la societad che ha la participaziun da maioritad.

Segund chapitel: Dretgs ed obligaziuns dals acziunaris**Art. 660**³⁷²

A. Dretg sin la
quota dal gudogn
e da liquidaziun
I. En general

¹ Mintga acziunari ha il dretg da survegnir ina quota proporziunala dal gudogn che resulta tras la bilantscha, uschenavant che la lescha u ch'ils statuts prevesan da reparter quest gudogn tranter ils acziunaris.

² A chaschun da la dissoluziun da la societad ha l'acziunari il dretg da survegnir ina quota proporziunala dal retgav da la liquidaziun, nun ch'ils statuts disponian d'utilisar en autra moda la facultad da la societad dissolvida.

³ Resalvads restan ils privilegis ch'èn fixads en ils statuts per singulas categorias d'aczias.

Art. 661

II. Moda da
calculaziun

Las quotas dal gudogn e dal retgav da la liquidaziun ston vegnir calculadas en la proporziun dals imports ch'èn vegnids pajads sin il chapital d'aczias, nun ch'ils statuts prevesian insatge auter.

³⁷⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³⁷¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

³⁷² Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBI 2008 1589).

Art. 662³⁷³**Art. 662a**³⁷⁴**Art. 663**³⁷⁵**Art. 663a e 663b**³⁷⁶**Art. 663b**^{bis 377}

B.³⁷⁸ Rapport da gestiun
I. Indicaziuns supplementaras per las societads cun aczias quotas a la bursa
1. Indemnisaziuns

¹ Las societads cun aczias ch'èn quotadas ad ina bursa han d'inditgar en l'aggiunta da la bilantscha:

1. tut las indemnisaziuns ch'ellas han pajà directamain u indirectamain a commembers actuals dal cussegl d'administraziun;
2. tut las indemnisaziuns ch'ellas han pajà directamain u indirectamain a persunas, a las qualas il cussegl d'administraziun ha delegà dal tutfatg u per part la gestiun da la societad (direcziun);
3. tut las indemnisaziuns ch'ellas han pajà directamain u indirectamain a commembers actuals dal cussegl consultativ;
4. las indemnisaziuns ch'ellas han pajà directamain u indirectamain a commembers anteriurs dal cussegl d'administraziun, da la direcziun e dal cussegl consultativ, sche questas indemnisaziuns stattan en connex cun l'activitad anteriura sco organ da la societad u n'èn betg usitadas sin il martgà;
5. indemnisaziuns che n'èn betg usitadas sin il martgà e ch'ellas han pajà directamain u indirectamain a persunas che stattan en ina stretga relaziun cun las persunas che vegnan numnadas en las cifras 1 fin 4.

³⁷³ Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).

³⁷⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS **1992** 733; BBl **1983** II 745). Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).

³⁷⁵ Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).

³⁷⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS **1992** 733; BBl **1983** II 745). Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).

³⁷⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 7 d'oct. 2005 (transparenza concernent las indemnisaziuns che vegnan pajadas als commembers dal cussegl d'administraziun e da la direcziun), en vigor dapi il 1. da schan. 2007 (AS **2006** 2629; BBl **2004** 4471).

³⁷⁸ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).

² Sco indemnizaziuns valan en spezial:

1. onuraris, salaris e bunificaziuns;
2. tantiemas, participaziuns a la svieuta ed autras participaziuns al resultat da la fatschenta;
3. prestaziuns materialas;
4. l'attribuziun da participaziuns, da dretgs da conversiun e d'opziun;
5. indemnizaziuns da partenza;
6. garantias, obligaziuns da garanzia, constituziuns da pegns a favur da terzas persunas ed autras segirezzas;
7. la renunzia a pretensiuns;
8. expensas che constitueschan u augmentan ils dretgs da survegnir prestaziuns da prevenziun;
9. tut las prestaziuns per lavurs supplementaras.

³ En l'aggiunta da la bilantscha ston plinavant vegnir inditgads:

1. tut ils emprests e tut ils credits betg anc pajads, ch'èn vegnids concedids als commembers actuals dal cussegl d'administraziun, da la direcziun e dal cussegl consultativ;
2. emprests e credits betg anc pajads, ch'èn vegnids concedids sut cundiziuns che n'èn betg usitadas sin il martgà a commembers anteriurs dal cussegl d'administraziun, da la direcziun e dal cussegl consultativ;
3. emprests e credits betg anc pajads, ch'èn vegnids concedids sut cundiziuns che n'èn betg usitadas sin il martgà a persunas che stattan en ina stretga relaziun cun las persunas che vegnan numnadas en las cifras 1 e 2.

⁴ Las indicaziuns davart las indemnizaziuns e davart ils credits ston cumpigliar:

1. l'import total che vegn pajà al cussegl d'administraziun e l'import che vegn pajà a mintga commember, inditgond il num e la funcziun dal commember respectiv;
2. l'import total che vegn pajà a la direcziun e l'import il pli aut che vegn pajà ad in singul commember, inditgond il num e la funcziun dal commember respectiv;
3. l'import total che vegn pajà al cussegl consultativ e l'import che vegn pajà a mintga commember, inditgond il num e la funcziun dal commember respectiv.

⁵ Indemnisaziuns e credits che vegnan pajads a persunas che stattan en ina stretga relaziun cun ils commembers dal cussegl d'administraziun u da la direenziun ston vegnir declarads separadamain. Ils numbs da questas persunas na ston betg vegnir inditgads. Dal rest vegnan applitgadas analogamain las prescripziuns concernent las indicaziuns davart las indemnisaziuns e davart ils credits che vegnan pajads a commembers dal cussegl d'administraziun, da la direenziun e dal cussegl consultativ.

Art. 663^{c379}

2. Participaziuns³⁸⁰

¹ Las societads cun aczias³⁸¹ ch'èn quotadas ad ina bursa han d'inditgar en l'aggiunta da la bilantscha ils acziunaris impurtants e lur participaziuns, uschenavant ch'ellas enconuschan u stuessan enconuscher quests acziunaris.

² Sco acziunaris impurtants valan ils acziunaris e las gruppas d'acziunaris ch'èn liadas tras convenziuns da votar, sche lur participaziun surpassa 5 pertschient da tut ils dretgs da votar. Sch'ils statuts cuntengnan ina limitaziun procentuala pli bassa per las aczias al num (art. 685d al. 1), vala quest limit areguard l'obligaziun da publicaziun.

³ D'inditgar èn plinavant las participaziuns vi da la societad sco er ils dretgs da conversiun e d'opziun da mintga commember actual dal cussegl d'administraziun, da la direenziun e dal cussegl consultativ, inclusiv las participaziuns da las persunas che stattan en ina stretga relaziun cun quests commembers, inditgond il num e la funcziun dals commembers respectivs.³⁸²

Art. 663d–663h³⁸³

Art. 664 e 665³⁸⁴

³⁷⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁸⁰ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

³⁸¹ Rectifitgà da la Cumissiun da redacziun da l'AF (art. 33 LRC – AS 1974 1051).

³⁸² Integrà tras la cifra I da la LF dals 7 d'oct. 2005 (transparenza concernent las indemnisaziuns che vegnan pajadas als commembers dal cussegl d'administraziun e da la direenziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2629; BBl 2004 4471).

³⁸³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745). Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

³⁸⁴ Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

Art. 665^a³⁸⁵

Art. 666 e 667³⁸⁶

Art. 668³⁸⁷

Art. 669³⁸⁸

Art. 670³⁸⁹

II. Valitaziun.
Augment da
la valur³⁹⁰

¹ Sche la mesadad dal chapital d'acziars e da las reservas legalas n'è betg pli cuvrida pervia d'ina perdita che resulta tras la bilantscha, dastga – cun l'intent d'eliminar la bilantscha deficitara – la valur da bains immobigliars u da participaziuns vegnir augmentada fin a maximalmain questa valur, en cas che lur valur reala è s'augmentada sur ils custs d'acquisiziun u da produenziun. L'import da l'augment da la valur sto figurar separadamain en la bilantscha sco reserva da l'augment da la valur.

² L'augment da la valur è admissibla mo, sch'in revisur admess conferma en scrit per mauns da la radunanza generala che las disposiziuns legalas sajan vegnidas observadas.³⁹¹

- ³⁸⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS **1992** 733; BBl **1983** II 745). Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).
- ³⁸⁶ Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).
- ³⁸⁷ Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS **1992** 733; BBl **1983** II 745).
- ³⁸⁸ Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).
- ³⁸⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS **1992** 733; BBl **1983** II 745).
- ³⁹⁰ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).
- ³⁹¹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziars, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

Art. 671³⁹²

C. Reservas
I. Reservas
legalas
1. Reserva
generala

1 5 pertschient dal gudogn annual sto vegnir attribui a la reserva generala, fin che quella cuntanscha 20 pertschient dal chapital d'aczijs liberà.

2 Er suenter che questa reserva ha cuntanschi l'autezza legala, la ston vegnir attribuids:

1. in retgav supplementar che deriva da l'emissiun d'aczijs, che surpassa lur valur nominala e che resta suenter la cuvrida dals custs d'emissiun, nun che quel vegnia duvrà per far amortisaziuns u per intents da prevenziun;
2. il saldo dals pajaments prestads sin aczijs annulladas, suenter ch'in eventual retgav pli pitschen, che fiss resultà tras las aczijs ch'èn vegnidas emessas per quest intent, è vegnì cuvert;
3. 10 pertschient dals imports che vegnan pajads sco quota dal gudogn suenter il pajament d'ina dividenda da 5 pertschient.

³ Uschenavant che la reserva generala na surpassa betg la mesadad dal chapital d'aczijs, dastga ella vegnir duvrada mo per cuvrir perditas u per prender mesiras che permettian a l'interpresa da sa mantegnair en temps d'in nausch andament da las fatschentas, d'evitar la dischoccupaziun u da mitigiar sias consequenzas.

⁴ Las disposiziuns da l'alineia 2 cifra 3 e da l'alineia 3 na valan betg per societads che han l'intent principal da sa participar ad autras interpresas (societads da holding).

⁵ ...³⁹³

⁶ ...³⁹⁴

Art. 671a³⁹⁵

2. Reserva per
atgnas aczijs

La reserva per atgnas aczijs po vegnir abolida en la dimensiun da las valurs d'acquisiziun, sche las aczijs vegnan alienadas u annulladas.

³⁹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁹³ Aboli tras la cifra II 2 da la LF dals 20 da mars 2009 davart la refurma da viafier 2, cun effect dapi il 1. da schan. 2010 (AS 2009 5597; BBl 2005 2415, 2007 2681).

³⁹⁴ Aboli tras la cifra II 1 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 2004 davart la surveglianza da las interpresas d'assicuranza, cun effect dapi il 1. da schan. 2006 (AS 2005 5269; BBl 2003 3789).

³⁹⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

3. Reserva per l'augment da la valur

Art. 671b³⁹⁶

La reserva per l'augment da la valur po vegnir dissolvida mo tras ina conversiun en chapital d'acziar, tras ina reamortisaziun u tras in'alienaziun da las acziar, da las qualas la valur è vegnida augmentada.

II. Reservas statutaras
1. En general

Art. 672³⁹⁷

¹ Ils statuts pon prevair ch'i stoppia vegnir attribui dapli che 5 pertschient dal gudogn annual a la reserva e che la reserva stoppia importar dapli ch'ils 20 pertschient dal chapital d'acziar liberà, ils quals vegnan prescrits da la lescha.

² Els pon prevair la constituiun d'ulteriuras reservas e fixar lur intent e lur applicaziun.

2. Per intents da prevenziun a favur dals lavurants

Art. 673³⁹⁸

Ils statuts pon prevair en spezial er reservas per fundar e per sustegnair instituziuns da prevenziun a favur dals lavurants da l'interpresa.

III. Relaziun tranter quota dal gudogn e reservas

Art. 674³⁹⁹

¹ La dividenda dastga vegnir fixada pir, sunter che las attribuziuns a las reservas legalas e statutaras èn vegnidas deducidas conform a la lescha ed als statuts.

² La radunanza generala po concluder la constituiun da reservas che n'èn betg previsas en la lescha ed en ils statuts u che surpassan lur pre-tensiuns:

1. sche quai è necessari per intents da reacquisiziun;
2. sche questas reservas èn giustifitgadas per garantir la prosperitad durabla da l'interpresa u il pajament d'ina dividenda uschè constanta sco pussaivel, e sch'ellas resguardan ils interess da tut ils acziunaris.

³ Per fundar e per sustegnair instituziuns da prevenziun a favur dals lavurants da l'interpresa sco er per auters intents da prevenziun po la radunanza generala medemamain constituer reservas cun il gudogn che resulta tras la bilantscha, er sche talas n'èn betg previsas en ils statuts.

³⁹⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁹⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³⁹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 675

D. Dividendas,
tschains da
construcziun
e tantiemas
I. Dividendas

¹ Per il chapital d'acziars na dastgan vegnir pajads nagins tschains.

² Las dividendas dastgan vegnir pajadas mo cun il gudogn che resulta tras la bilantscha e cun las reservas ch'èn vegnidadas constituidas per quest intent.⁴⁰⁰

Art. 676

II. Tschains da
construcziun

¹ Per il temp ch'i dovra per preparar e per construir l'interpresa fin al cumenzament dal manaschi cumplain, po vegnir garantì als acziunaris in tschains d'ina tscherta autezza a quint dal conto d'investiziun. Entaifer quest rom ston ils statuts inditgar la data, a partir da la quala quest tschains na vegn betg pli pajà.

² Sche l'interpresa vegn engrondida tras l'emissiun da novas acziars, po il conclus davart l'augment dal chapital attribuir a las novas acziars in tschert tschains a quint dal conto d'investiziun, e quai fin ad ina data che sto vegnir inditgada exactamain, maximalmain dentant fin che las novas installaziuns vegnan messas en funcziun.

Art. 677⁴⁰¹

III. Tantiemas

Als commembers dal cussegl d'administraziun dastgan vegnir attribuidas quotas dal gudogn mo, sche quellas vegnan prendidas or dal gudogn che resulta tras la bilantscha, suenter ch'igl è vegni fatg l'attribuziun a las reservas legalas e suenter ch'igl è vegni pajà als acziunaris ina dividenda da 5 pertschient u ina dividenda pli auta ch'è fixada en ils statuts.

Art. 678⁴⁰²

E. Restituziun
da prestaziuns
I. En general

¹ Acziunaris e commembers dal cussegl d'administraziun sco er persunas che stattan en ina stretga relaziun cun quels, che han retratg nunjustifitgadain e da mala fai dividendas, tantiemas, autras quotas dal gudogn u tschains da construcziun, èn obligads da restituir quai.

² Els èn obligads da restituir er autras prestaziuns da la societad, sche quellas stattan en ina disproporziun evidenta cun la cuntraprestaziun e cun la situaziun economica da la societad.

³ Il dretg sin restituziun han la societad e l'acziunari; l'acziunari porta plant sin ina prestaziun a la societad.

⁴⁰⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁴⁰¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁴⁰² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁴ L'obligaziun da restituziun surannescha 5 onns suenter avair survegnì la prestaziun.

Art. 679⁴⁰³

II. Tantiemas en cas da concurs

¹ En il concurs da la societad ston ils commembers dal cussegl d'administraziun restituir tut las tantiemas ch'els han survegnì ils ultims 3 onns avant la decleraziun dal concurs, nun ch'els cumprovian che las premissas per pajar las tantiemas eran ademplidas tenor lescha e tenor statuts; en spezial stoi vegnir cumprovà ch'il pajament haja gi lieu sin basa d'ina bilantschaziun precauta.

² ...⁴⁰⁴

Art. 680

F. Prestaziuns da l'acziunari
I. Object

¹ L'acziunari na po er betg vegnir obligà tras ils statuts da prestar dapli che l'import ch'è fixà per acquistar aczias a chaschun da lur emissiun.

² L'acziunari n'ha betg in dretg da pretender la restituziun da l'import pajà.

Art. 681

II. Consequenzas dal retard
1. Tenor lescha e tenor statuts

¹ In acziunari che na paja betg a temp l'import d'emissiun da sias aczias, è obligà da pajar tschains da retard.

² Ultra da quai è il cussegl d'administraziun autorisà da declerar che l'acziunari tardivant perdia ses dretgs che resultan tras la sutscriziun da las aczias sco er ses pajaments parzials gia prestads, ed el po emitter novas aczias empè da las aczias annulladas. Sch'ils titels annullads emess na vegnan betg restituids, sto la decleraziun da perdita vegnir publitgada en il Fegl uffizial svizzer da commerzi sco er en la furma ch'è prevista en ils statuts.

³ Ils statuts pon er obligar in acziunari tardivant da pajar in chasti convenziunal.

Art. 682

2. Appel al pajament

¹ Sch'il cussegl d'administraziun ha l'intenziun da declerar a l'acziunari tardivant ch'el perdia ses dretgs che resultan tras la sutscriziun u da pretender dad el il chasti convenziunal ch'è previs en ils statuts, sto el publitgar almain trais giadas in appel al pajament en il Fegl uffizial svizzer da commerzi sco er en la furma ch'è prevista en ils statuts,

⁴⁰³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁰⁴ Aboli tras l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 4111; BBl 2010 6455).

e quai fixond in termin supplementar d'almain 1 mais quintà a partir da l'ultima publicaziun. Pir sche l'acziunari na presta er betg il pajament entaifer il termin supplementar, dastgi vegnir declerà ch'el haja pers ses dretgs che resultan tras la sutscriziun u dastga vegnir applitgà il chastì convenziunal.

² En cas d'acziun al num vegnan las publicaziuns remplazzadas tras in appel al pajament e tras in termin supplementar che vegnan tramess cun ina brev recumandada als acziunaris ch'èn inscrits en il register da las acziun. En quest cas cumenza il termin supplementar il mument ch'ils acziunaris retschaivan l'appel al pajament.

³ L'acziunari tardivant è responsabel vers la societad per l'import che n'è betg cuvri tras las prestaziuns dal nov acziunari.

Art. 683

G. Emissiun e transferiment da las acziun
I. Acziun al possessur

¹ Las acziun al possessur dastgan vegnir emessas pir sunter che l'entira valor nominala è vegnida pajada.

² Las acziun ch'èn vegnidas emessas avant l'entir pajament èn nunvalivlas. Pretensiun d'indemnisaziun restan resalvadas.

Art. 684⁴⁰⁵

II. Acziun al num

¹ Las acziun al num èn transferiblas senza restricziun, nun che la lescha u ch'ils statuts disponian autramain.

² Il transferiment tras in act giuridic po avair lieu cun surdar il titel indossà a l'acquistader.

Art. 685⁴⁰⁶

H. Restricziun da la transferibilitad
I. Restricziun legala

¹ Acziun al num che n'èn betg liberadas cumplainamain dastgan vegnir transferidas mo cun l'approvaziun da la societad, nun ch'ellas vegnian acquistadas tras ierta, tras ina partiziun d'ierta, tras il dretg dals bains matrimonials u tras in'execuziun sfurzada.

² La societad po refusar l'approvaziun mo, sche la solvenza da l'acquistader è dubitaivla e sche la garanzia che vegn pretendida da la societad na vegn betg prestada.

⁴⁰⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁰⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 685a⁴⁰⁷

II. Restricziun
statutara
1. Principis

¹ Ils statuts pon prevaier che aczias al num dastgian vegnir transferidas mo cun l'approvaziun da la societad.

² Questa restricziun vala er per la constituziun d'ina giudida.

³ Sche la societad entra en liquidaziun, scada la restricziun da la transferibilitad.

Art. 685b⁴⁰⁸

2. Aczias al num
betg quotadas
a la bursa
a. Motivs
per ina refusa

¹ La societad po refusar la dumonda d'approvaziun, sch'ella po sa basar sin in motiv impurtant ch'è previs en ils statuts u sch'ella offrescha a l'alienader da las aczias da surpigliar las aczias sin agen quint, sin quint d'auters acziunaris u sin quint da terzas persunas per la valor reala il mument da la dumonda.

² Sco motivs impurtants valan disposiziuns davart la cumposiziun dal circul dals acziunaris, las qualas giustifitgeschan ina refusa en vista a l'intent da la societad u a l'indipendenza economica da l'interpresa.

³ Ultra da quai po la societad refusar l'inscripziun en il register da las aczias, sche l'acquistader na declera betg expressivamain ch'el haja acquistà las aczias en agen num e sin agen quint.

⁴ Sche las aczias èn vegnidas acquistadas tras ierta, tras ina partiziun d'ierta, tras il dretg dals bains matrimonials u tras in'execuziun sfurzada, po la societad refusar la dumonda d'approvaziun mo, sch'ella offrescha a l'acquistader da surpigliar las aczias per la valor reala.

⁵ L'acquistader po pretender che la dretgira a la sedia da la societad fixeschia la valor reala. Ils custs da la valitaziun vegnan surpigliads da la societad.

⁶ Sche l'acquistader na refusa betg l'offerta da surpigliada entaifer 1 mais suenter ch'el enconuscha la valor reala, vala l'offerta sco acceptada.

⁷ Ils statuts na dastgan betg engrevgiar las cundiziuns da la transferibilitad.

⁴⁰⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁰⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 685^{c409}

b. Effect

¹ Uschè ditg che l'approvaziun necessaria per il transferiment da las aczias n'è betg vegnida dada, resta l'alienader proprietari da las aczias e da tut ils dretgs ch'èn colliads cun quellas.

² En cas d'in acquist da las aczias tras ierta, tras ina partiziun d'ierta, tras il dretg dals bains matrimonials u tras in'execuziun sfurzada passan la proprietad ed ils dretgs da facultad immediatamain a l'acquistader, ils dretgs da cundecisiun pir cun l'approvaziun da la societad.

³ L'approvaziun vala sco dada, sche la societad na refusa betg la dumonda d'approvaziun entaifer 3 mais suenter avair survegni la dumonda u sche la societad refusa nungiustifitgamain la dumonda.

Art. 685^{d410}3. Aczias al num
quotadas a la
bursaa. Motivs
per ina refusa

¹ En cas d'aczias al num ch'èn quotadas a la bursa po la societad refusar in acquistader sco acziunari mo, sch'ils statuts prevesan ina limitaziun procentuala da las aczias al num, fin a la quala in acquistader sto vegnir renconuschì sco acziunari, e sche questa limitaziun vegn surpassada.

² Ultra da quai po la societad refusar l'inscripziun en il register da las aczias, sche l'acquistader na declera – sin dumonda da la societad – betg expressivamain ch'el haja acquistà las aczias en agen num e sin agen quint.

³ Sche aczias al num ch'èn quotadas a la bursa⁴¹¹ èn vegnidas acquistadas tras ierta, tras ina partiziun d'ierta u tras il dretg dals bains matrimonials, na po l'acquistader betg vegnir refusà.

Art. 685^{e412}b. Obligaziun
d'annunzia

Sche aczias al num ch'èn quotadas a la bursa vegnan vendidas a la bursa, annunzia la banca da l'alienader immediatamain a la societad il num da l'alienader ed il dumber da las aczias vendidas.

⁴⁰⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴¹⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴¹¹ Rectifitgà da la Cumissiun da redacziun da l'AF (art. 33 LRC – AS 1974 1051).

⁴¹² Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 685⁴¹³

c. Transferiment
dals dretgs

¹ Sche aczias al num ch'èn quotadas a la bursa vegnan acquistadas a la bursa, passan ils dretgs a l'acquistader cun il transferiment. Sche aczias al num ch'èn quotadas a la bursa vegnan acquistadas ordaifer la bursa, passan ils dretgs a l'acquistader, uschespert che quel ha inoltrà a la societad la dumonda da vegnir reconuschi sco acziunari.

² Fin che la societad n'ha betg reconuschi l'acquistader, na po el exequir ni il dretg da votar ch'è collià cun las aczias ni auters dretgs che stattan en connex cun il dretg da votar. Areguard l'execuziun da tut ils auters dretgs d'acziunari, en spezial il dretg da suttascripziun, n'è l'acquistader betg restrenschi.

³ Ils acquistaders che la societad n'ha betg anc reconuschi ston vegnir inscrits – suenter il transferiment dals dretgs – sco acziunaris senza dretg da votar en il register da las aczias. Lur aczias n'èn betg represchentadas a la radunanza generala.

⁴ Sche la refusa è illegala, ha la societad da reconuscher il dretg da votar ed ils dretgs che stattan en connex cun il dretg da votar a partir dal mument che la sentenza giudiziala è vegnida pronunziada; plinavant ha la societad da prestar ina indemnizaziun, nun ch'ella cumprova ch'ella n'haja nagina culpa.

Art. 685g⁴¹⁴

d. Termin
da refusa

Sche la societad na refusa betg entaifer 20 dis la reconuschientscha da l'acquistader, è quel reconuschi sco acziunari.

Art. 686⁴¹⁵

4. Register
da las aczias
a. Inscriziun

¹ La societad maina in register da las aczias al num, en il qual ils proprietaris ed ils giuididers vegnan inscrits cun il num e cun l'adressa. Ella sto manar quest register uschia, ch'igl è pussaivel d'acceder da tut temp a tal en Svizra.⁴¹⁶

² L'inscripziun en il register da las aczias ha lieu mo, sch'i vegn cumprovà che l'aczia saja vegnida acquistada sco proprietad u ch'i saja vegnida constituida ina giuidida.

³ La societad sto confermar l'inscripziun sin il titel da l'aczia.

⁴¹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴¹⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴¹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴¹⁶ Integrà la segunda frasa tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

⁴ Sco acziunari u sco giudider visavi la societad vala, tgi ch'è inscrite en il register da las aczias.

⁵ Ils mussaments che resultan d'ina inscripziun ston vegnir conservads durant 10 onns sunter ch'il proprietari u il giudider è vegni stritgà or dal register da las aczias.⁴¹⁷

Art. 686a⁴¹⁸

b. Stritgada

Sunter avoir tadlà il pertutgà po la societad stritgar inscripziuns en il register da las aczias, sche quellas eran vegnidas fatgas sin basa da faussas indicaziuns da l'acquistader. L'acquistader sto vegnir infurmà immediatamain davart la stritgada.

Art. 687

5. Aczias al num betg pajadas entiramain⁴¹⁹

¹ L'acquistader d'ina aczia al num betg pajada entiramain è obligà visavi la societad da pajar il rest, uschespert ch'el è inscrite en il register da las aczias.

² Sch'il sutsegnader alienescha sia aczia, po el vegnir persequità per l'import betg pajà, en cas che la societad fa concurs entaifer 2 onns dapi sia inscripziun en il register da commerzi ed en cas ch'igl è vegni declerà che ses successur legal haja pers ses dretg che resulta tras l'aczia.

³ L'alienader, che n'è betg sutsegnader, vegn deliberà da l'obligaziun da pajar il rest, cur che l'acquistader da l'aczia vegn inscrite en il register da las aczias.

⁴ Uschè ditg che las aczias al num n'èn betg vegnidas pajadas cumplainamain, stoi vegnir inditgà sin mintga titel l'import ch'è effectivamain vegni pajà.

Art. 688

III. Certificat provisoric

¹ Ils certificats provisorics al possessur dastgan vegnir emess mo per aczias al possessur, da las qualas l'entira valur nominala è vegnida pajada. Ils certificats provisorics al possessur ch'èn vegnids emess avant l'entir pajament èn nunvalaivels. Pretensiuns d'indemnisaziun restan resalvadas.

⁴¹⁷ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

⁴¹⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

² Sche certificats provisorics al num vegnan emess per aczias al possessur, pon els vegnir transferids mo tenor las disposiziuns che valan per la cessiun da pretensiuns; visavi la societad entra il transferiment dentant en vigor pir, cur ch'el è vegnì communitgà a la societad.

³ Per aczias al num ston vegnir emess certificats provisorics al num. Il transferiment da tals certificats provisorics sa drizza tenor las prescripziuns che valan per il transferiment d'aczias al num.

Art. 689⁴²⁰

J. Dretgs persunals ch'èn colliads cun la commembranza
I. Participaziun a la radunanza generala
1. Princip

¹ Ses dretgs en fatschentas da la societad, sco la nominaziun dals organs, l'approvaziun dal rapport da gestiun e la decisiun davart l'utilisaziun dal gudogn, exequescha l'acziunari a la radunanza generala.

² A la radunanza generala po el represchentar sez sias aczias u las laschar represchentar tras ina terza persuna che na sto – cun resalva da disposiziuns statutaras divergentas – betg esser acziunaria.

Art. 689a⁴²¹

2. Legitimaziun vers la societad

¹ Exequir ils dretgs da commembranza che resultan tras aczias al num po, tgi ch'è inscrit en il register da las aczias u tgi che ha in'authorisaziun en scrit da l'acziunari.

² Exequir ils dretgs da commembranza che resultan da las aczias al possessur po, tgi che sa legitimescha sco possessur, preschentond las aczias. Il cussegl d'administraziun po ordinar in'otra moda per cumprovar il possess.

Art. 689b⁴²²

3. Represchentananza da l'acziunari
a. En general

¹ Tgi che exequescha dretgs da cundecisiun sco represchentant, sto observar las directivas dal represchentà.

² Tgi che posseda in'aczia al possessur sin basa d'ina impegnaziun, d'in deposit u d'in emprest, dastga exequir ils dretgs da commembranza mo, sch'el ha survegnì l'authorisaziun da l'acziunari tras in document spezial.

⁴²⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigor dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴²¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigor dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴²² Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigor dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

b. Tras in commember d'in organ da la societad

Art. 689^{c423}

Sche la societad propona als acziunaris in commember da ses organs u in'otra persuna dependenta per represchentar ils dretgs da votar ad ina radunanza generala, sto ella designar a medem temp ina persuna independenta che po vegnir incumbensada dals acziunaris cun la represchentanza.

c. Tras in depositari

Art. 689^{d424}

¹ Tgi che vul exequir sco depositari dretgs da cundecisiun che resultan tras aczias ch'èn depositadas tar el, fa dar il depositur avant mintga radunanza generala las directivas per votar.

² Sch'il depositari na survegn betg a temp las directivas dal depositur, exequescha el il dretg da votar tenor ina directiva generala dal depositur; sch'ina tala manca, suonda el las propostas dal cussegl d'administraziun.

³ Sco depositaris valan ils instituts ch'èn suttemess a la Lescha federala dals 8 da november 1934⁴²⁵ davart las bancas e cassas da spargn sco er ils instituts da finanzas tenor la Lescha federala dals 15 da zercladur 2018⁴²⁶ davart ils instituts da finanzas.⁴²⁷

d. Communicaziun

Art. 689^{e428}

¹ Ils organs, ils represchentants independents dal dretg da votar ed ils depositaris communiteschan a la societad il dumber, la spezia, la valur nominala e la categoria da las aczias ch'els represchantan. Sch'els na fan betg questas indicaziuns, èn ils conclus da la radunanza generala contestabels sut las medemas premissas sco en cas d'ina participaziun nunautorisada a la radunanza generala.

² Il parsura communitescha questas indicaziuns a la radunanza generala, e quai globalmain per mintga moda da represchentaziun. Sch'el na fa betg quai, cumbain ch'in acziunari ha pretendi quai, po mintga acziunari contestar ils conclus da la radunanza generala cun in plant cunter la societad.

423 Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

424 Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

425 SR 952.0

426 SR 954.1

427 Versiun tenor la cifra II 1 da l'aggiunta da la LF dals 15 da zer. 2018 davart ils instituts da finanzas, en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5247, 2019 4631; BBl 2015 8901).

428 Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 690

4. Plirs proprietaris, giudida⁴²⁹

¹ Sch'ina aczia è en proprietad da pliras persunas, pon questas persunas exequir ils dretgs che resultan da l'aczia mo tras in represchentant cuminaivel.

² En cas d'ina giudida vi d'ina aczia vegn l'aczia represchentada tras il giudider; quel è responsabel vers il proprietari, sch'el na tegna betg quint adequatamain dals interess dal proprietari.

Art. 691

II. Participaziun nunautorisada

¹ I n'è betg admiss da surlaschar aczias cun l'intent d'exequir il dretg da votar a la radunanza generala, sche quai vegn fatg cun l'intenziun d'evitar ina restricziun dal dretg da votar.

² Cunter la participaziun da persunas nunautorisadas ha mintga acziunari il dretg da protestar tar il cussegl d'administraziun u per mauns dal protocol da la radunanza generala.

³ Sche persunas che n'èn betg autorisadas da sa participar a la radunanza generala coopereschon ad in conclus, po mintga acziunari – er sch'el n'ha betg fatg protesta – contestar quest conclus, nun che la societad accusada cumprovia che questa cooperaziun n'haja gì nagina influenza sin il conclus.

Art. 692

III. Dretg da votar a la radunanza generala
1. Princip

¹ Ils acziunaris exequeschan lur dretg da votar a la radunanza generala en proporziun da l'entira valor nominala da las aczias ch'els possedan.

² Mintga acziunari ha almain ina vusch, e quai er sch'el posseda mo in'unica aczia. Ils statuts pon dentant limitar il dumber da las vuschs dals possessurs da pliras aczias.

³ Sche la valor nominala da las aczias vegn reducida a chaschun d'ina sanaziun da la societad, po il dretg da votar vegnir mantegni confirm a la valor nominala oriunda.

Art. 693

2. Aczias cun dretg da votar

¹ Ils statuts pon fixar il dretg da votar independentamain da la valor nominala tenor il dumber da las aczias che appartegnan a mintga acziunari, uschia che mintga aczia ha ina vusch.

⁴²⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

² En quest cas pon aczias che han ina valur nominala pli pitschna che autras aczias da la societad vegnir emessas mo sco aczias al num, ed ellas ston esser liberadas cumplainamain. La valur nominala da las ulteriuras aczias na dastga betg surpassar dapli che diesch giadas la valur nominala da las aczias cun dretg da votar.⁴³⁰

³ La fixaziun dal dretg da votar tenor il dumber da las aczias na po betg vegnir applitgada per:

1. eleger il post da revisiun;
2. nominar experts per laschar controllar la gestiun u singulas parts da la gestiun;
3. decider davart l'introducziun d'ina controlla speziala;
4. decider, sch'i duai vegnir purtà in plant da responsabladad.⁴³¹

Art. 694

3. Cumenzament dal dretg da votar

Il dretg da votar cumenza, uschespert che l'import che vegn fixà da la lescha u dals statuts è vegnì pajà per l'aczia.

Art. 695

4. Exclusiun dal dretg da votar

¹ En cas da conclus davart la distgargia dal cussegl d'administraziun n'han las persunas ch'èn sa participadas en ina moda u l'autra a la gestiun nagin dretg da votar.

² ...⁴³²

Art. 696⁴³³

IV. Dretgs da controlla dals acziunaris

1. Communicaziun dal rapport da gestiun

¹ Il pli tard 20 dis avant la radunanza generala ordinaria ston il rapport da gestiun ed il rapport da revisiun vegnir exponids a la sedia da la societad, per ch'ils acziunaris possian prender invista da tals. Mintga acziunari po pretender ch'in exemplar da quests documents vegnia tramess immediatamain ad el.

⁴³⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴³¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴³² Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁴³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

² Ils possessurs d'acziars al num ston vegnir infurmads en chausa tras ina communicaziun en scrit, ils possessurs d'acziars al possessur tras ina publicaziun en il Fegl uffizial svizzer da commerzi sco er en la furma che vegn prescritta dals statuts.

³ Anc durant l'onn suenter la radunanza generala po mintga acziunari pretender da la societad il rapport da gestiun en la furma ch'è vegnida approvada da la radunanza generala sco er il rapport da revisiun.

Art. 697⁴³⁴

2. Infurmaziun ed invista

¹ A la radunanza generala ha mintga acziunari il dretg da pretender infurmaziuns dal cussegl d'administraziun davart las fatschentas da la societad e dal post da revisiun davart l'execuziun e davart il resultat da sia controlla.

² Las infurmaziuns ston vegnir dadas, tant enavant ch'ellas èn necessarias per exequir ils dretgs d'acziunari. Ellas pon vegnir refusadas, sch'ellas pericliteschan secrets da fatschenta u auters interess da la societad ch'èn degns da vegnir protegids.

³ Dals cudeschs da fatschenta e da la correspundenza poi vegnir premdi invista mo cun l'autorisaziun expressiva da la radunanza generala u sin fundament d'in conclus dal cussegl d'administraziun, sut la cundiziun ch'ils secrets da fatschenta vegnian mantegnids.

⁴ Sche l'infurmaziun u sche l'invista vegn refusada nungiustifitgadamain, vegn ella ordinada da la dretgira sin dumonda.⁴³⁵

Art. 697a⁴³⁶

V. Dretg sin l'introducziun d'ina controlla speziala
1. Cun l'aprovaziun da la radunanza generala

¹ A la radunanza generala po mintga acziunari proponer da laschar sclerir tsherts fatgs tras ina controlla speziala, sche quai è necessari per exequir ils dretgs d'acziunari e sch'el ha gia exequi ses dretg da survegnir infurmaziuns u da prender invista da documents.

² Sche la radunanza generala accepta la proposta, po la societad u mintga acziunari dumandar entaifer 30 dis la dretgira da designar in controllader spezial.

⁴³⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴³⁵ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

⁴³⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 697^b⁴³⁷

2. En cas da refusa tras la radunanza generala

¹ Sche la radunanza generala refusa la proposta, pon acziunaris – che represchentan ensemen almain 10 pertschient dal chapital d'acziyas u acziyas d'ina valur nominala da 2 milliuns francs – dumandar entaifer 3 mais la dretgira da designar in controllader spezial.

² Ils petents han il dretg sin la designaziun d'in controllader spezial, sch'els pon far valair vardaivlamain che fundaturs u che organs hajan violà la lescha u ils statuts ed hajan uschia donnegià la societad u ils acziunaris.

Art. 697^c⁴³⁸

3. Designaziun

¹ La dretgira decida suenter avair tadlà la societad ed il petent che ha pretendi la controlla.

² Sche la dretgira accepta la dumonda, incumbensescha ella in expert independent da far la controlla. En il rom da la dumonda circumscriba ella il cuntegn da la controlla.

³ La dretgira po er incumbensar plirs experts da far cuminaivlamain la controlla speziala.

Art. 697^d⁴³⁹

4. Actividad

¹ La controlla speziala sto vegnir fatga a temp util e senza disturbar inutilamain l'andament da las fatschentas.

² Ils fundaturs, ils organs, ils incumbensads, ils lavurants, ils curaturs ed ils liquidaturs ston infurmar il controllader spezial davart fatgs relevants. En cas da disputa decida la dretgira.

³ Il controllader spezial taidla la societad concernent ils resultats da la controlla speziala.

⁴ El è suttemess a l'obligaziun da discreziun.

Art. 697^e⁴⁴⁰

5. Rapport

¹ Il controllader spezial rapporta detagliadamain davart il resultat da sia controlla, mantegna dentant il secret da fatschenta. El preschenta ses rapport a la dretgira.

⁴³⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴³⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴³⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁴⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

² La dretgira trametta il rapport a la societad e decida sin ses giavisch, sch'il rapport cuntegna passaschas che violeschan il secret da fatschenta u auters interess da la societad ch'èn degns da vegnir protegids e sche questas passaschas na duain perquai betg vegnir suttamessas als petents.

³ A la societad ed als petents dat el la chaschun da prender posiziun davart il rapport rectificgà e da far dumondas supplementaras.

Art. 697^f⁴⁴¹

6. Deliberaziun e comunicaziun

¹ Il cussegl d'administraziun suttametta il rapport e las posiziuns respectivias a la proxima radunanza generala.

² Durant l onn sunter la radunanza generala po mintga acziunari prender da la societad in exemplar dal rapport e da las posiziuns.

Art. 697^g⁴⁴²

7. Adossament dals custs

¹ Sche la dretgira accepta la dumonda da designar in controllader spezial, adossescha ella la provisiun ed ils custs a la societad. Sche circumstanzas spezialas giustifitgeschan quai, po ella adossar ils custs dal tuttafatg u per part als petents.

² Sche la radunanza generala ha acceptà la controlla speziala, surpiglia la societad ils custs.

Art. 697^h⁴⁴³

Art. 697ⁱ⁴⁴⁴

⁴⁴¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁴² Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁴³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745). Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

⁴⁴⁴ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012 (AS 2015 1389; BBl 2014 605). Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infurmaziuns per intents fiscals, cun effect dapi il 1. da matg 2021 (AS 2019 3161; BBl 2019 279).

Art. 697^{j445}

K. Obligaziun
d'annunzia da
l'acziunari
I. Annunzia da la
persuna che ha il
dretg economic
da las aczias

1 Tgi che acquista – sulet u en enclegientscha cuminaivla cun terzas persunas – aczias d'ina societad, da la quala ils dretgs da participaziun n'èn betg quotads a la bursa, e cuntanscha u surpassa uschia la limita da 25 pertschient dal chapital d'aczias u dals dretgs da votar, sto annunziar a la societad entaifer 1 mais il prenum ed il num e l'adressa da la persuna natirala, per la quala el agescha la finala (persuna che ha il dretg economic).

2 Sche l'acziunari è ina persuna giuridica u ina societad da persunas, sto mintga persuna natirala che controllescha l'acziunari applitgond l'artitgel 963 alinea 2 tenor il senn, vegnir annunziada sco persuna che ha il dretg economic. Sch'i n'existan naginas talas persunas, sto l'acziunari annunziar quai a la societad.

3 Sche l'acziunari è ina societad da chapital, da la quala ils dretgs da participaziun èn quotads a la bursa, sch'el vegn controllà d'ina tala societad en il senn da l'artitgel 963 alinea 2 u sch'el controllescha ina tala societad en quest senn, sto el annunziar mo quest fatg sco er la firma e la sedia da la societad da chapital.

4 L'acziunari sto annunziar a la societad entaifer 3 mais mintga mida da dal prenum, dal num u da l'adressa da la persuna che ha il dretg economic.

5 L'obligaziun d'annunzia n'exista betg, sche las aczias èn concepidas sco vaglias contabilisadas ed èn deponidas en in lieu da deposit en Svizra u èn inscrittas en il register principal. La societad designescha il lieu da deposit.

Art. 697^{k446}

445 Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recomandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012 (AS 2015 1389; BBI 2014 605). Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recomandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infurmaziuns per intents fiscals, en vigur dapi il 1. da nov. 2019 (AS 2019 3161; BBI 2019 279).

446 Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recomandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012 (AS 2015 1389; BBI 2014 605). Aboli tras la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recomandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infurmaziuns per intents fiscals, cun effect dapi il 1. da matg 2021 (AS 2019 3161; BBI 2019 279).

Art. 697⁴⁴⁷

II. Glista da las persunas che han il dretg economic

¹ La societad maina ina glista davart las persunas che han il dretg economic e ch'èn vegnidas annunziadas ad ella.

² Questa glista cuntegna il prenum ed il num sco er l'adressa da las persunas che han il dretg economic.

³ Ils mussaments che resultan d'ina annunzia tenor l'artitgel 697j ston vegnir conservads durant 10 onns suenter che la persuna è vegnida stritgada da la glista.

⁴ La glista sto vegnir manada uschia, ch'igl è pussaivel d'acceder da tut temp a tala en Svizra.

Art. 697m⁴⁴⁸

III. Inobservanza da las obligaziuns d'annunzia⁴⁴⁹

¹ Uschè ditg che l'acziunari n'ha betg adempli sias obligaziuns d'annunzia, na po el betg far diever da ses dretgs da commembranza ch'èn colliads cun las aczias, da las qualas l'acquist sto vegnir annunzià.

² Ils dretgs da facultad ch'èn colliads cun talas aczias po l'acziunari far valair pir, cur ch'el ha adempli sias obligaziuns d'annunzia.

³ Sche l'acziunari n'ademplescha betg sias obligaziuns d'annunzia entaifer 1 mais suenter l'acquist da las aczias, van ils dretgs da facultad a perder. Sch'el ademplescha pli tard questas obligaziuns, po el far valair ils dretgs da facultad che resultan a partir da quest mument.

⁴ Il cussegl d'administraziun procura che nagins acziunaris na fetschian diever da lur dretgs violond las obligaziuns d'annunzia.

Terz chapitel: Organisaziun da la societad anonima**A. La radunanza generala****Art. 698**

I. Cumpetenzas

¹ L'organ suprem da la societad anonima è la radunanza generala dals acziunaris.

⁴⁴⁷ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012 (AS 2015 1389; BBl 2014 605). Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'informaziuns per intents fiscals, en vigur dapi il 1. da matg 2021 (AS 2019 3161; BBl 2019 279).

⁴⁴⁸ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

⁴⁴⁹ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'informaziuns per intents fiscals, en vigur dapi il 1. da matg 2021 (AS 2019 3161; BBl 2019 279).

2 Ella ha las suandantas cumpetenzas intransferiblas:

1. fixar e midar ils statuts;
2. eleger ils commembers dal cussegl d'administraziun e dal post da revisiun;
- 3.⁴⁵⁰ approvar il rapport da situaziun ed il quint dal concern;
4. approvar il quint annual sco er decider davart l'utilisaziun dal gudogn che resulta tras la bilantscha, en spezial fixar la dividenda e la tantiema;
5. distgargiar ils commembers dal cussegl d'administraziun;
6. decider davart fatschentas ch'èn resalvadas a la radunanza generala tras la lescha u tras ils statuts.⁴⁵¹

Art. 699

II. Convocaziun ed inscripziun en la glista da tractandas
1. Dretg ed obligaziun⁴⁵²

¹ La radunanza generala vegn convocada dal cussegl d'administraziun, en cas da basegn dal post da revisiun⁴⁵³. Il dretg da convocaziun han er ils liquidaturs ed ils represchentants dals crediturs d'emprests.

² La radunanza ordinaria ha lieu mintga onn entaifer 6 mais sunter la fin da l'onn da gestiun; radunanzas extraordinarias vegnan convocadas tut tenor basegn.

³ La convocaziun d'ina radunanza generala po er vegnir pretendida d'in u da plirs acziunaris che represchantan ensemen almain 10 perschiunt dal chapital d'acziun. Acziunaris che represchantan acziun d'ina valor nominala dad 1 milliun francs pon pretender ch'in object vegnia inscrit en la glista da tractandas. La convocaziun e l'inscripziun en la glista da tractandas ston vegnir dumandadas en scrit, inditgond l'object da tractanda e las propostas.⁴⁵⁴

⁴ Sch'il cussegl d'administraziun n'accepta betg questa dumonda entaifer in termin adequat, ha la dretgira d'ordinar la convocaziun sin proposta dals petents.

⁴⁵⁰ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

⁴⁵¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁵² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁵³ Expressiun tenor la cifra II 2 da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745). Questa midada è resguardada en l'entir decret.

⁴⁵⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 700⁴⁵⁵

2. Furma

¹ La radunanza generala sto vegnir convocada il pli tard 20 dis avant il di da la radunanza en la furma che vegn prescritta dals statuts.

² En la convocaziun ston vegnir inditgads ils objects da tractanda sco er las propostas dal cussegl d'administraziun e dals acziunaris che han pretendi da convocar ina radunanza generala u d'inscriver in object en la glista da tractandas.

³ Davart objects che n'èn betg vegnids inscrìts duidamain en la glista da tractandas na pon vegnir prendidas naginas decisiums; exceptadas da quai èn propostas da convocar ina radunanza generala extraordinaria, da far ina controlla speziala e d'eleger in post da revisiun en consequenza d'ina dumonda d'in acziunari.⁴⁵⁶

⁴ Per far propostas en il rom dals objects da tractanda e per tractar fatschentas, per las qualas i na sto betg vegnir prendida ina decisium, na dovri betg in'annunzia precedenta.

Art. 701

3. Radunanza da tut ils acziunaris

¹ Sch'i na vegn betg fatg opposiziun, pon ils proprietaris u ils represchentants da tut las aczias far ina radunanza generala senza observar las formalitads ch'èn prescrittas per la convocaziun.

² Questa radunanza po tractar valaivlamain tut ils objects che appartegnan a la cumpetenzza da la radunanza generala e prender conclus davart quests objects, uschè ditg ch'ils proprietaris u ch'ils represchentants da tut las aczias èn preschents.

Art. 702⁴⁵⁷

III. Mesiras preparatoricas; protocol

¹ Il cussegl d'administraziun prenda las mesiras ch'èn necessarias per constatar ils dretgs da votar dals acziunaris.

² El procura ch'i vegnia scrit in protocol che cuntegna:

1. il dumber, la spezia, la valor nominala e la categoria da las aczias che vegnan represchentadas dals acziunaris, dals organs, dals represchentants independents dal dretg da votar e dals depositaris;
2. ils conclus ed ils resultats da las elecziuns;

⁴⁵⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁴⁵⁶ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'assoziaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁴⁵⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

3. las dumondas da survegnir infurmaziuns e las respostas respectivas;
 4. las decleraziuns ch'ils acziunaris han dà per mauns dal protocol.
- ³ Ils acziunaris han il dretg da prender invista dal protocol.

Art. 702^a⁴⁵⁸

IV. Participaziun
dals commem-
bers dal cussegl
d'administraziun

Ils commembers dal cussegl d'administraziun han il dretg da sa participar a la radunanza generala. Els pon far propostas.

Art. 703

V. Conclus
ed elecziuns
1. En general⁴⁵⁹

La radunanza generala prenda ses conclus e fa sias elecziuns cun la maiortad absoluta da las vuschs d'aczias, nun che la lescha u ch'ils statuts fixeschian insatge auter.

Art. 704^a⁴⁶⁰

2. Conclus
impurtants

¹ In conclus da la radunanza generala che vegn approvà d'almain dus terzs da las vuschs represchentadas sco er da la maiortad absoluta da las valurs nominalas represchentadas, è necessari per:

1. midar l'intent da la societad;
2. introducir aczias cun dretg da votar;
3. restrenscher la transferibilitad d'aczias al num;
- 4.⁴⁶¹ per effectuar in augment da chapital approvà u cundiziunà ubain per stgaffir chapital da reserva tenor l'artitgel 12 da la Lescha da bancas dals 8 da november 1934⁴⁶²;
5. augmentar il chapital tras agen chapital, cunter in apport en natiralias u per surpigliar bains, e conceder avantatgs spezial;
6. restrenscher u abolir il dretg da suttascripziun;

⁴⁵⁸ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁴⁵⁹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁴⁶⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁴⁶¹ Integrà tras la cifra 1 da l'annexa da la LF dals 30 da sett. 2011 (rinforzament da la stabilitad dal sector da finanzas), en vigur dapi il 1. da mars 2012 (AS 2012 811; BBI 2011 4717).

⁴⁶² SR 952.0

7. spustar la sedia da la societad;

8.⁴⁶³ dissolver la societad.

² Disposiziuns statutaras che fixeschan maioritads pli grondas che quellas ch'èn prescrittas da la lescha per prender tscherts conclus, pon vengnir introducidas mo cun la maioritad previsa.

³ Ils possessurs d'acziars al num che n'han betg approvà in conclus davart la midada da l'intent da la societad u davart l'introducziun d'acziars cun dretg da votar n'èn betg liads vi da las restricziuns statutaras da la transferibilitad da las acziars, e quai durant 6 mais suenter la publicaziun dal conclus en il Fegl uffizial svizzer da commerzi.

Art. 704^a⁴⁶⁴

3. Conversiun d'acziars al possessur en acziars al num

Davart la conversiun d'acziars al possessur en acziars al num po la radunanza generala concluder cun la maioritad da las vuschs consignadas. Ils statuts na dastgan betg engrevgiar la conversiun.

Art. 705

VI. Revocaziun dal cussegl d'administraziun e dal post da revisiun⁴⁶⁵

¹ La radunanza generala ha il dretg da revocar ils commembers dal cussegl d'administraziun e dal post da revisiun sco er eventuels auters mandataris ed incumbensads ch'ella ha elegi.

² Pretensiuns d'indemnisaziun dals revocads restan resalvadas.

Art. 706

VII. Contestaziun da conclus da la radunanza generala
1. Legitimaziun e motifs⁴⁶⁶

¹ Il cussegl d'administraziun e mintga acziunari po contestar tar la dretgira ils conclus da la radunanza generala cun in plant cunter la societad, sche quels cuntrafan a la lescha u als statuts.

² Contestabels èn en spezial ils conclus che:

⁴⁶³ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziars, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

⁴⁶⁴ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS **2015** 1389; BBl **2014** 605).

⁴⁶⁵ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziars, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

⁴⁶⁶ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziars, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

1. retiran u restrenschan ils dretgs dals acziunaris, violond la lescha u ils statuts;
2. retiran u restrenschan ils dretgs dals acziunaris en moda nunfundada;
3. chaschunan in tractament inegal u in dischavantatg per ils acziunaris che n'è betg giustificatg tras l'intent da la societad;
4. aboleschan la finamira da la societad da far gudogn, senza il consentiment da tut ils acziunaris.⁴⁶⁷

3–4 ...⁴⁶⁸

⁵ La sentenza che abolescha in conclus da la radunanza generala ha in effect per e cunter tut ils acziunaris.

Art. 706a⁴⁶⁹

2. Procedura

¹ Il dretg da contestar ils conclus extingua, sch'il plant na vegn betg purtà il pli tard 2 mais suenter la radunanza generala.

² Sch'il cussegl d'administraziun porta plant, nominescha la dretgira in represchentant per la societad.

3 ...⁴⁷⁰

Art. 706b⁴⁷¹

VIII. Nunvalaivladad⁴⁷²

Nunvalaivels èn en spezial ils conclus da la radunanza generala che:

1. retiran u limiteschan il dretg da sa participar a la radunanza generala, il dretg da votar minimal, ils dretgs da purtar plant u auters dretgs che la lescha conceda stringentamain a l'acziunari;
2. restrenschan ils dretgs da controlla dals acziunaris en ina moda che surpassa la dimensiun che vegn admissa da la lescha; u

⁴⁶⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁶⁸ Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁶⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁷⁰ Aboli tras la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

⁴⁷¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁷² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d'accias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

3. cuntrafan a las structurass fundamantalas da la societad anonyma u violeschan las disposiziuns davart la protecziun dal capital.

B. Il cussegl d'administraziun⁴⁷³

Art. 707

I. En general
1. Elegibladad⁴⁷⁴

¹ Il cussegl d'administraziun da la societad sa cumpona d'in u da plirs commembers.⁴⁷⁵

2 ...⁴⁷⁶

³ Sch'ina persuna giuridica u sch'ina societad commerziala è participada a la societad, n'è ella sco tala betg elegibla sco commembra dal cussegl d'administraziun; per cunter pon ses represchentants vegnir elegids empè dad ella.

Art. 708⁴⁷⁷

Art. 709⁴⁷⁸

2. Represchen-
tanza da catego-
rias e da gruppas
d'acziunaris⁴⁷⁹

¹ Sch'igl existan pliras categorias d'acziass areguard il dretg da votar u areguard ils dretgs da facultad, ston ils statuts garantir ch'ils acziunaris da mintga categoria possian eleger almain in represchentant en il cussegl d'administraziun.

⁴⁷³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁴⁷⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁴⁷⁵ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziass, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁴⁷⁶ Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziass, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁴⁷⁷ Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziass, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁴⁷⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁴⁷⁹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziass, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

² Ils statuts pon prevar disposiziuns spezialas per proteger minoritads u singulas gruppas d'acziunaris.

Art. 710⁴⁸⁰

3. Perioda d'uffizi⁴⁸¹

¹ Ils commembers dal cussegl d'administraziun vegnan elegids per 3 onns, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter. La perioda d'uffizi na dastga dentant betg surpassar 6 onns.

² Ina reelecziun è pussaivla.

Art. 711⁴⁸²

Art. 712⁴⁸³

II. Organisaziun
1. President e secretari

¹ Il cussegl d'administraziun designescha ses president ed il secretari. Il secretari na sto betg appartegnair al cussegl d'administraziun.

² Ils statuts pon fixar ch'il president vegnia elegì da la radunanza generala.

Art. 713⁴⁸⁴

2. Conclus

¹ Ils conclus dal cussegl d'administraziun vegnan prendidas cun la majoritad da las vuschs dadas. Il parsura ha la vusch decisiva, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter.

² Conclus pon er vegnir prendids sin la via dal consentiment en scrit, nun ch'in commember pretendia la tractativa a bucca.

³ Davart las tractativas e davart ils conclus sto vegnir fatg in protocol che vegn sutscrit dal parsura e dal secretari.

⁴⁸⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁸¹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁴⁸² Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁴⁸³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁸⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

Art. 714⁴⁸⁵3. Conclus
nunvalaivels

Per ils conclus dal cussegl d'administraziun valan conform al senn ils medems motivs da nunvalaivladad sco per ils conclus da la radunanza generala.

Art. 715⁴⁸⁶4. Dretg da
convocaziun

Inditgond ils motivs, po mintga commember dal cussegl d'administraziun pretender dal president ch'el convocheschia immediatamain ina sesida.

Art. 715a⁴⁸⁷5. Dretg da
survegnir infur-
maziuns u da
prender invista
da documents

¹ Mintga commember dal cussegl d'administraziun po dumandar infurmaziuns davart tut las fatschentas da la societad.

² A las sesidas èn tut ils commembers dal cussegl d'administraziun sco er las persunas ch'èn incumbensadas cun la gestiun obligads da dar infurmaziuns.

³ Ordaifer las sesidas po mintga commember dumandar da las persunas ch'èn incumbensadas cun la gestiun infurmaziuns davart l'andament da las fatschentas e – cun l'autorisaziun dal president – er davart singulas fatschentas.

⁴ Uschenavant che quai è necessari per ademplir ina incumbensa, po mintga commember pretender dal president ch'el al preschentia ils cudeschs e las actas.

⁵ Sch'il president refusa ina dumonda da survegnir infurmaziuns, da vegnir tadlà u da survegnir invista da documents, decida il cussegl d'administraziun.

⁶ Regulaziuns u conclus dal cussegl d'administraziun ch'extendan il dretg dals commembers da survegnir infurmaziuns u da prender invista da documents, restan resalvads.

Art. 716⁴⁸⁸III. Incumbensas
1. En general

¹ Il cussegl d'administraziun po prender conclus en tut las fatschentas che na vegnan betg attribuidas tenor lescha u tenor statuts a la radunanza generala.

485 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

486 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

487 Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

488 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

² Il cussegl d'administraziun maina las fatschentas da la societad, nun ch'el haja delegà la gestiun.

Art. 716a⁴⁸⁹

2. Incumbensas
intransferiblas

¹ Il cussegl d'administraziun ha las suandantas incumbensas intransferiblas e nunprivablas:

1. exequir la direenziun superiura da la societad e dar las directives necessarias;
2. fixar l'organisaziun;
3. concepìr la contabilitad, la controlla da finanzas sco er la planisaziun da finanzas, sche quella è necessaria per manar la societad;
4. nominar e revocar las persunas ch'èn incumbensadas cun la gestiun e cun la represchentanza;
5. exequir la surveglianza suprema da las persunas ch'èn incumbensadas cun la gestiun, en spezial en vista a l'observaziun da las leschas, dals statuts, dals reglaments e da las directives;
6. far il rapport da gestiun⁴⁹⁰ sco er preparar la radunanza generala ed exequir ses conclus;
7. infurmar la dretgira en cas d'ina surdebitaziun.

² Il cussegl d'administraziun po surdar la preparaziun e l'execuziun da ses conclus u la surveglianza da fatschentas a giuntas u a singuls commembers. El ha da procurar che ses commembers vegnir infurmads adequatamain.

Art. 716b⁴⁹¹

3. Delegaziun
da la gestiun

¹ Ils statuts pon autorisar il cussegl d'administraziun da delegar la gestiun a norma d'in reglament d'organisaziun dal tuttafatg u per part a singuls commembers u a terzas persunas.

² Quest reglament regla la gestiun, fixescha las plazzas necessarias, circumscriba lur incumbensas e regla en spezial l'obligaziun da dar rapport. Sin dumonda dals acziunaris e dals crediturs da la societad che fan valair in interess ch'è degn da vegnir protegì, als orientescha il cussegl d'administraziun en scrit davart l'organisaziun da la gestiun.

⁴⁸⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁹⁰ Rectifitgà da la Cumissiun da redacziun da l'AF (art. 33 LRC – AS 1974 1051).

⁴⁹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

³ Sche la gestiun n'è betg vegnida delegada, vegn ella exequida cuminaivlamain da tut ils commembers dal cussegl d'administraziun.

Art. 717⁴⁹²

IV. Quità e fidaivladad

¹ Ils commembers dal cussegl d'administraziun sco er terzas personas ch'èn incumbensadas cun la gestiun ston ademplir lur incumbensas cun tut quità e mantegnair en buna fai ils interess da la societad.

² Els han da tractar da medema maniera ils acziunaris che sa chattan en la medema situaziun.

Art. 718⁴⁹³

V. Represchentanza
1. En general

¹ Il cussegl d'administraziun represchenta la societad vers anora. Mintga commember è autorisà da represchentar la societad, nun ch'ìls statuts u ch'il reglament d'organisaziun fixeschian insatge auter.

² Il cussegl d'administraziun po surdar la represchentanza ad in u a plirs commembers (delegads) u a terzas personas (directurs).

³ Almain in commember dal cussegl d'administraziun sto esser autorisà da represchentar la societad.

⁴ La societad sto pudair vegnir represchentada tras ina persuna ch'è domiciliada en Svizra. Questa persuna sto appartegnair al cussegl d'administraziun u esser directura. Ella sto avair access al register da las aczias sco er a la glista tenor l'artitgel 697I, nun che questa glista vegnia manada d'in intermediari finanziar.⁴⁹⁴

Art. 718a⁴⁹⁵

2. Dimensiun e restricziun

¹ Las personas ch'èn autorisadas da represchentar la societad pon far – en num da la societad – tut ils acts giuridics che pon vegnir cumpigliads da l'intent da la societad.

⁴⁹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁹³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁴⁹⁴ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas; AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969). Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recomandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

⁴⁹⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

² Ina restricziun da questa autorisaziun da represchentanza n'ha nagin effect vers terzas persunas da buna fai; exceptadas èn las disposiziuns ch'èn inscrittas en il register da commerzi concernent la represchentanza esclusiva da la sedia principala u d'ina filiala ubain concernent la represchentanza cuminaivla da la societad.

Art. 718^{b496}

3. Contracts
tranter la
societad e ses
represchentant

Sche la societad fa in contract e sch'ella vegn represchentada en questa fatschenta tras quella persuna, cun la quala ella fa il contract, sto il contract vegnir fatg en scrit. Questa pretensiun na vala betg per contracts da las fatschentas currentas, tar las qualas la prestaziun da la societad na surpassa betg la valur da 1000 francs.

Art. 719

4. Suttascripziun⁴⁹⁷

Las persunas ch'èn autorisadas da represchentar la societad han da suttascriver uschia ch'ellas agiunteschan lur suttascripziun a la firma da la societad.

Art. 720

5. Inscriziun⁴⁹⁸

Las persunas ch'èn autorisadas da represchentar la societad ston vegnir annunziadas dal cussegl d'administraziun per l'inscripziun en il register da commerzi, preschentond ina copia legalisada dal conclus. Ellas ston dar lur suttascripziun tar l'uffizi dal register da commerzi u inoltrar la suttascripziun en furma legalisada.

⁴⁹⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991 (AS **1992** 733; BBl **1983** II 745). Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

⁴⁹⁷ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

⁴⁹⁸ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

Art. 721⁴⁹⁹6. Procurists e mandataris⁵⁰⁰

Il cussegl d'administraziun po nominar procurists ed auters mandataris.

Art. 722⁵⁰¹VI. Responsabladad dals organs⁵⁰²

La societad è responsabla per il donn ch'ina persuna, ch'è incumbensada cun la gestiun u ch'è autorisada da represchentar la societad, commetta tras acts illegals, exequind sias fatschentas.

Art. 723–724⁵⁰³**Art. 725**⁵⁰⁴VII. Perdita da chapital e surdebitaziun
1. Obligaziuns d'annunzia

¹ Sche l'ultima bilantscha annuala mussa che la mesadad dal chapital d'aczias e da las reservas legalas n'è betg pli cuvrida, convochescha il cussegl d'administraziun immediatamain ina radunanza generala e la propona mesiras da sanaziun.

² Sch'igl exista ina tema fundada d'ina surdebitaziun, sto vegnir fatga ina bilantscha intermediara che sto vegnir suttamessa ad in revisur admess per la laschar controllar.⁵⁰⁵ Sche la bilantscha intermediara mussa che las pretensiuns dals crediturs da la societad n'èn cuvridas ni areguard las valurs d'explotaziun ni areguard las valurs d'alienaziun, sto il cussegl d'administraziun infurmar la dretgira, nun ch'ils crediturs da la societad acceptian che lur pretensiun vegnia plazzada davos tut ils auters crediturs da la societad en la dimensiun da questa cuvrida insufficientia.

⁴⁹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵⁰⁰ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁰¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵⁰² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁰³ Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, cun effect dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵⁰⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵⁰⁵ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns dal dretg d'aczias, d'associaziuns, dal register da commerzi e da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

³ Sche la societad n'ha betg in post da revisiun, ha il revisur admess d'ademplier las obligaziuns d'annunzia dal post da revisiun che fa la controlla limitada.⁵⁰⁶

Art. 725a⁵⁰⁷

2. Decleraziun
u suspensiun
dal concurs

¹ Cur che la dretgira ha survegni l'annunzia, declera ella il concurs. Sin dumonda dal cussegl d'administraziun u d'in creditor po ella suspender il concurs, sch'igl exista ina pussaivladad da sanar la societad; en quest cas prenda ella mesiras per mantegnair la facultad.

² La dretgira po nominar in curatur e po ubain privar il cussegl d'administraziun da sia cumpetenzza da disponer ubain suttametter ils conclus dal cussegl d'administraziun al consentiment dal curatur. Ella circumscriba las incumbensas dal curatur.

³ La suspensiun dal concurs sto vegnir publicgada mo, sche quai è necessari per proteger terzas personas.

Art. 726

VIII. Revocaziun
e suspensiun⁵⁰⁸

¹ Il cussegl d'administraziun po revocar da tut temp las giunta, ils delegads, ils directurs ed auters mandataris ed incumbensads ch'ella ha nominà.

² Ils mandataris ed ils autorisads ch'èn vegnids nominads da la radunanza generala pon vegnir suspendids da tut temp da lur funcziuns tras il cussegl d'administraziun; quel sto dentant convocar immediatamain ina radunanza generala.

³ Las pretensiuns d'indemnisaziun da las personas ch'èn vegnidas revocadas u ch'èn vegnidas suspendidas da lur funcziuns restan resalvadas.

⁵⁰⁶ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁰⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵⁰⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

C.⁵⁰⁹ Il post da revisiun

Art. 727

I. Obligaziun da revisiun
1. Revisiun ordinaria

¹ Las suandantas societads ston laschar far in post da revisiun ina controlla ordinaria da lur quint annual ed eventualmain da lur quint dal concern:

1. societads ch'èn avertas per il public, quai vul dir societads che:
 - a. han quotà ils titels da participaziun ad ina bursa,
 - b. han da pajar obligaziuns d'emprest,
 - c. che contribueschan almain 20 pertschient da las activas u da la svieuta al quint dal concern d'ina societad tenor la litera a u b;
- 2.⁵¹⁰ societads che surpassan durant dus onns da gestiun consecutivs duas da las suandantas grondezzas:
 - a. ina summa da bilantscha da 20 milliuns francs,
 - b. in retgav da la svieuta da 40 milliuns francs,
 - c. 250 plazzas a temp cumplain en la media annuala;
3. societads che han l'obligaziun da cumpilar in quint dal concern.

² Ina revisiun ordinaria sto vegnir fatga er, sche acziunaris che represchentan ensemen almain 10 pertschient dal chapital d'aczijs, pretendan quai.

³ Sche la lescha na pretenda betg ina revisiun ordinaria dal quint annual, pon ils statuts prevair u po la radunanza generala concluder ch'il quint annual vegnia suttamess ad ina controlla ordinaria.

Art. 727a

2. Revisiun limitada

¹ Sche las premissas per ina revisiun ordinaria n'èn betg dadas, sto la societad laschar far in post da revisiun ina controlla limitada da ses quint annual.

² Cun il consentiment da tut ils acziunaris poi vegnir renunzià a la revisiun limitada, sche la societad n'ha betg dapli che 10 plazzas a temp cumplain en la media annuala.

⁵⁰⁹ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczijs, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵¹⁰ Versiun tenor la cifra 1 da la LF dals 17 da zer. 2011 (dretg da revisiun), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 5863; BBI 2008 159). Guardar er las disposiziuns transitoricas da questa midada.

³ Il cussegl d'administraziun po dumandar il consentiment dals acziunaris en scrit. Per la resposta po el fixar in termin d'almain 20 dis e render attent che quai valia sco consentiment, sche la dumonda na vegnia betg respundida.

⁴ Sch'ils acziunaris han renunzià ad ina revisiun limitada, vala questa renunzia er per ils onns suandants. Mintga acziunari ha dentant il dretg da pretender in revisiun limitada il pli tard 10 dis avant la radunanza generala. En quest cas sto la radunanza generala eleger il post da revisiun.

⁵ Sche necessari adattescha il cussegl d'administraziun ils statuts ed annunzia al register da commerzi l'extincziun u l'inscripziun dal post da revisiun.

Art. 727b

II. Pretensiuns al post da revisiun
1. En cas d'ina revisiun ordinaria

¹ Las societads ch'èn avertas per il public ston designar sco post da revisiun ina interpresa da revisiun che stat sut la surveglianza dal stadi tenor las prescripziuns da la Lescha federala dals 16 da december 2005⁵¹¹ davart la surveglianza da la revisiun. Las controllas che ston – tenor las prescripziuns legalas – vegnir fatgas d'in revisur admess u d'in expert da revisiun admess, ston ellas medemamain laschar far d'ina interpresa da revisiun che stat sut la surveglianza dal stadi.

² Las ulteriuras societads che han l'obligaziun da far ina revisiun ordinaria ston designar sco post da revisiun in expert da revisiun admess tenor las prescripziuns da la Lescha federala dals 16 da december 2005 davart la surveglianza da la revisiun. Las controllas che ston – tenor las prescripziuns legalas – vegnir fatgas d'in revisur admess, ston ellas medemamain laschar far d'in expert da revisiun admess.

Art. 727c

2. En cas d'ina revisiun limitada

Las societads che han l'obligaziun da far ina revisiun limitada ston designar sco post da revisiun in revisur admess tenor las prescripziuns da la Lescha federala dals 16 da december 2005⁵¹² davart la surveglianza da la revisiun.

Art. 728

III. Revisiun ordinaria
1. Independenza dal post da revisiun

¹ Il post da revisiun sto esser independent e sto far ses giudicament da controlla en moda objectiva. L'independenza na dastga esser restrenschida ni effectivamain ni apparentamain.

⁵¹¹ SR 221.302

⁵¹² SR 221.302

² Betg cumpatibel cun l'indipendenza è en spezial:

1. l'appartegnientscha en il cussegl d'administraziun, in'otra funcziun da decisiun en la societad u ina relaziun da lavur cun la societad;
2. ina participaziun directa u ina participaziun indirecta impurtanta al chapital d'acziun ubain ina pretensiun u in debit considerabel vers la societad;
3. in stretga relaziun tranter la persuna che maina la controlla ed in commember dal cussegl d'administraziun, in'otra persuna cun ina funcziun da decisiun u in acziunari impurtant;
4. la cooperaziun a la contabilitad sco er la furniziun da prestaziuns che cuntengnan il privel da stuair controllar atgnas lavurs sco post da revisiun;
5. la surpigliada d'ina incumbensa che chaschuna ina dependenza economica;
6. la conclusiun d'in contract a cundiziuns che na correspundan betg al martgà u la conclusiun d'in contract, tras il qual il post da revisiun survegn in interess vi dal resultat da la controlla;
7. l'acceptaziun da regals custaivels u d'avantatgs spezial.

³ Las disposiziuns davart l'indipendenza valan per tut las persunas ch'èn participadas a la revisiun. Sch'il post da revisiun è ina societad da persunas u ina persuna giuridica, valan las disposiziuns davart l'indipendenza er per ils commembers da l'organ directiv u administrativ suprem e per autras persunas cun funcziuns da decisiun.

⁴ Ils lavurants dal post da revisiun che n'èn betg participads a la revisiun na dastgan betg esser commembers dal cussegl d'administraziun da la societad che duai vegnir controllada ed er betg exequir in'otra funcziun da decisiun en questa societad.

⁵ L'indipendenza n'è er betg dada, sche persunas che stattan en in stretga relaziun cun il post da revisiun, cun las persunas ch'èn participadas a la revisiun, cun ils commembers da l'organ directiv u administrativ suprem u cun autras persunas cun funcziuns da decisiun n'adempleschan betg las premissas d'indipendenza.

⁶ Las disposiziuns davart l'indipendenza valan er per societads che stattan sut ina direcziun unitara cun la societad che duai vegnir controllada u cun il post da revisiun.

Art. 728a

2. Incumbensas dal post da revisiun
a. Object e dimensiun da la controlla

¹ Il post da revisiun controllescha, sche:

1. il quint annual ed eventualmain il quint dal concern correspundan a las prescripziuns legalas, als statuts ed a las reglas tschernidas;
2. la proposta dal cussegl d'administraziun a la radunanza generala davart l'utilisaziun dal gudogn che resulta tras la bilantscha correspunda a las prescripziuns ed als statuts;
3. igl exista in sistem da controlla intern.

² Faschond la controlla e fixond la dimensiun da quella, resguarda il post da revisiun il sistem da controlla intern.

³ La gestiun dal cussegl d'administraziun n'è betg object da la controlla dal post da revisiun.

Art. 728b

b. Rapport da revisiun

¹ Il post da revisiun sutta metta al cussegl d'administraziun in rapport cumplessiv che cuntegna constataziuns davart il rendaquint, davart il sistem da controlla intern sco er davart l'execuziun e davart il resultat da la revisiun.

² Il post da revisiun sutta metta a la radunanza generala in rapport en scrit che resumescha il resultat da la revisiun. Quest rapport cuntegna:

1. ina posiziun davart il resultat da la controlla;
2. indicaziuns davart l'indipendenza;
3. indicaziuns davart la persuna che ha manà la revisiun e davart sias qualificaziuns professunalas;
4. ina recumandaziun, sch'il quint annual e sch'il quint dal concern possian vegnir acceptads cun u senza restricziuns ubain sch'els stoppian vegnir refusads.

³ Tuts dus rapports ston vegnir suttascrits da la persuna che ha manà la revisiun.

Art. 728c

c. Obligaziuns d'annunzia

¹ Sch'il post da revisiun constatescha cuntravenziuns cunter la lescha, cunter ils statuts u cunter il reglament d'organisaziun, annunzia el quai en scrit al cussegl d'administraziun.

² Plinavant infurmescha el la radunanza generala davart cuntravenziuns cunter la lescha u cunter ils statuts, sche:

1. quellas èn grevas; u
2. sch'ìl cussegl d'administraziun na prenda naginas mesiras adequatas sin basa da l'annunzia ch'ìl post da revisiun ha fatg en scrit.

³ Sche la societad è evidentamain indebitada e sch'ìl cussegl d'administraziun tralascha d'annunziar quai, infurmescha il post da revisiun la dretgira.

Art. 729

IV. Revisiun limitada (review)
1. Independenza dal post da revisiun

¹ Il post da revisiun sto esser independent e sto far ses giudicament da controlla en moda objectiva. L'independenza na dastga esser restrenschida ni effectivamain ni apparentamain.

² La cooperaziun a la contabilitad sco er la furniziun d'austras prestaziuns per la societad che duai vegnir controllada èn admissiblas. Sch'ì resulta il privel da stuair controllar atgnas lavurs, ston vegnir prendidas mesiras organisatoricas e persunalas adequatas per garantir ina controlla fidada.

Art. 729a

2. Incumbensas dal post da revisiun
a. Object e dimensiun da la controlla

¹ Il post da revisiun controllescha, sch'ìgl èn avant maun fatgs che la schan concluder che:

1. il quint annual na correspunda betg a las prescripziuns ed als statuts;
2. la proposta dal cussegl d'administraziun a la radunanza generala davart l'utilisaziun dal gudogn che resulta tras la bilantscha na correspunda betg a las prescripziuns ed als statuts.

² La controlla sa restrenscha ad interrogaziuns, ad acts da controlla analitics sco er a controllas detagliadas adequatas.

³ La gestiun dal cussegl d'administraziun n'è betg object da la controlla dal post da revisiun.

Art. 729b

b. Rapport da revisiun

¹ Il post da revisiun suttametia a la radunanza generala in rapport en scrit che resumescha il resultat da la revisiun. Quest rapport cuntegna:

1. ina infurmaziun davart la natira limitada da la revisiun;
2. ina posiziun davart il resultat da la controlla;
3. indicaziuns davart l'independenza ed eventualmain davart la cooperaziun a la contabilitad sco er davart la furniziun d'austras prestaziuns per la societad che duai vegnir controllada;
4. indicaziuns davart la persuna che ha manà la revisiun e davart sias qualificaziuns professionalas.

² Il rapport sto vegnir suttascriet da la persuna che ha manà la revisiun.

Art. 729c

c. Obligaziun
d'annunzia

Sche la societad è evidentamain indebitada e sch'il cussegl d'administraziun traslascha d'annunziar quai, infurmescha il post da revisiun la dretgira.

Art. 730

V. Disposiziun
cuminaiavas
1. Elecziun dal
post da revisiun

¹ La radunanza generala elegia il post da revisiun.

² Sco post da revisiun pon vegnir elegidas ina u pliras persunas natiralas u giuridicas ubain societads da persunas.

³ Las controllas da finanzas dal maun public u lur collavurats pon vegnir elegids sco post da revisiun, sch'els adempleschan las pretendiuns da questa lescha. Las prescripziuns davart l'indipendenza valan conform al senn.

⁴ Almain in commember dal post da revisiun sto avair en Svizra ses domicil, sia sedia u ina filiala ch'è inscritta en il register da commerzi.

Art. 730a

2. Perioda
d'uffizi dal
post da revisiun

¹ Il post da revisiun vegn elegì per 1 fin 3 onns da gestiun. Ses uffizi finescha cun l'approvaziun da l'ultim quint annual. Ina reelecziun è pussaivla.

² En cas da la revisiun ordinaria dastga la persuna che maina la revisiun exequir quest mandat durant maximalmain 7 onns. Ella dastga surpigliar il medem mandat pir suenter ina interrupziun da 3 onns.

³ Sch'in post da revisiun demissiunescha, sto el infurmar il cussegl d'administraziun davart ils motivs; quel communitgescha la demissiun a la proxima radunanza generala.

⁴ La radunanza generala po revocar da tut temp il post da revisiun cun effect immediat.

Art. 730b

3. Infurmaziun
e secretescha

¹ Il cussegl d'administraziun surdat al post da revisiun tut ils documents sco er las infurmaziuns ch'el dovra per ademplir sias incumbensas; sin dumonda dat el las infurmaziuns er en scrit.

² Il post da revisiun mantegna il secret davart sias constataziuns, nun ch'el saja obligà tras lescha da communitgar quellas. En ses rapport, en sias annunzias ed en las infurmaziuns ch'el dat a la radunanza generala mantegna el ils secrets da fatschenta da la societad.

4. Documentaziun e conservaziun dals documents

Art. 730c

¹ Il post da revisiun sto documentar tut ils servetschs da revisiun e sto conservar ils rapports da revisiun sco er tut ils documents impurtants durant almain 10 onns. Las datas electronicas ston esser legiblas durant la medema perioda.

² Ils documents ston pussibilitar da controllar en moda effizienta, sche las prescripziuns legalas èn vegnidas observadas.

5. Approvaziun dal quint ed utilisaziun dal gudogn

Art. 731

¹ En cas da societads ch'èn obligadas da laschar controllar in post da revisiun lur quint annual ed eventualmain lur quint dal concern, sto il rapport da revisiun esser avant maun, avant che la radunanza generala approvescha il quint annual ed il quint dal concern e concluda davart l'utilisaziun dal gudogn che resulta tras la bilantscha.

² En cas d'ina revisiun ordinaria, sto il post da revisiun esser preschent a la radunanza generala. Tras in conclus unanim po la radunanza generala renunziar a la preschientscha dal post da revisiun.

³ Sch'il rapport da revisiun necessari n'è betg avant maun, èn ils conclus davart l'approvaziun dal quint annual e dal quint dal concern sco er davart l'utilisaziun dal gudogn che resulta tras la bilantscha nunvalabels. Sche las disposiziuns davart la preschientscha dal post da revisiun vegnan violadas, pon quests conclus vegnir contestads.

6. Disposiziuns spezialas

Art. 731a

¹ Ils statuts e la radunanza generala pon reglar pli detagliadamain l'organisaziun dal post da revisiun ed extender sias incumbensas.

² Al post da revisiun na dastgan vegnir surdadas ni incumbensas dal cussegl d'administraziun ni incumbensas che restrenschan sia independenza.

³ La radunanza generala po nominar experts per laschar controllar la gestiun u singulas parts da la gestiun.

D.⁵¹³ Mancanzas en l'organisaziun da la societad

Art. 731b

¹ In acziunari u in creditor po dumandar la dretgira da prender las mesiras necessarias, en cas che l'organisaziun da la societad ha las suandantas mancanzas:

1. a la societad manca in dals organs prescrits;
2. in dals organs da la societad prescrits n'è betg cumponì correctamain;
3. la societad na maina betg tenor las prescripziuns il register da las aczias u la glista davart las persunas che han il dretg economic e ch'èn vegnidas annunziadas ad ella;
4. la societad ha emess aczias al possessur senza avair quotà tìtels da participaziun a la bursa u senza avair concepì las aczias al possessur sco vaglias contabilisadas;
5. la societad n'ha pli nagin domicil legal a sia sedia.⁵¹⁴

^{1bis} La dretgira po en spezial:

1. fixar a la societad in termin per restabilir il stadi legal, smantschond da dissolver la societad;
2. nominar l'organ mancant u in curatur;
3. dissolver la societad ed ordinar sia liquidaziun tenor las prescripziuns davart il concurs.⁵¹⁵

² Sche la dretgira nominescha l'organ mancant u in curatur, fixescha ella la durada, per la quala la nominaziun è valaivla. Ella oblighescha la societad da surpigliar ils custs e da pajar ina provisiun a las persunas nominadas.

³ En cas da motivs impurtants po la societad pretender da la dretgira ch'ella revocheschia persunas ch'ella ha nominà.

- ⁵¹³ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).
- ⁵¹⁴ Versiun tenor la cifra II da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infurmaziuns per intents fiscals, en vigur dapi il 1. da schan. 2021, cifra 4 en vigur dapi il 1. da matg 2021 (AS 2019 3161, 2020 957; BBI 2019 279).
- ⁵¹⁵ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infurmaziuns per intents fiscals, en vigur dapi il 1. da nov. 2019 (AS 2019 3161; BBI 2019 279).

⁴ Uschespert ch'ils liquidaturs incumbensads da liquidar la societad tenor las prescripziuns davart il concurs constateschan ina surdebitaziun, ston els infurmar la dretgira; quella declera il concurs.⁵¹⁶

Quart chapitel: Reducziun dal chapital d'aczias

Art. 732

A. Conclus da reducziun

¹ Sch'ina societad anonima ha l'intent da reducir ses chapital d'aczias senza remplazzar a medem temp l'import da reducziun tras nov chapital che sto vegnir liberà cumplainamain, sto la radunanza generala concluder ina midada correspondentia dals statuts.

² Ella dastga prender in tal conclus mo, sch'in expert da revisiun admess conferma en in rapport da controlla che las pretendiuns dals crediturs sajan cuvridas cumplainamain, malgrà la reducziun dal chapital d'aczias. L'expert da revisiun sto esser preschent a la radunanza generala.⁵¹⁷

³ Il conclus sto constatar il resultat dal rapport da controlla ed inditgar, en tge moda che la reducziun dal chapital duai vegnir exequida.⁵¹⁸

⁴ In gudogn da contabilitad che resulta eventualmain tras la reducziun dal chapital sto vegnir utilisà exclusivamain per far amortisaziuns.

⁵ Il chapital d'aczias dastga vegnir reduci sut 100 000 mo, sch'el vegn remplazzà a medem temp tras nov chapital en l'autezza d'almain 100 000 francs, che sto vegnir liberà cumplainamain.⁵¹⁹

⁵¹⁶ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBI 2015 3617).

⁵¹⁷ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵¹⁸ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵¹⁹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

Art. 732a⁵²⁰

B. Annulaziun d'acziar a chaschun d'ina sanaziun

¹ Sch' il chapital d'acziar vegn reduci a nulla ed alura puspè augmentà per intents da sanaziun, van ils dretgs da commembranza dals acziunaris anteriurs a perder tras la reducziun. Las acziar emessas ston vegnir annulladas.

² Cur ch' il chapital d'acziar vegn puspè augmentà, han ils acziunaris anteriurs in dretg da sutscriziun che na po betg vegnir retratg dad els.

Art. 733

C. Appel als crediturs⁵²¹

Sche la radunanza generala ha concludì da reducir il chapital d'acziar, publitescha il cussegl d'administraziun il conclus trais giadas en il Fegl uffizial svizzer da commerzi ed ultra da quai en la furma ch'è prevista en ils statuts, infurmond ils crediturs ch'els possian annunziar lur pretensiuns e pretender ina satisfacziun u ina garanzia, e quai entaifer 2 mais quintà davent da la terza publicaziun en il Fegl uffizial svizzer da commerzi.

Art. 734

D. Execuziun da la reducziun⁵²²

Il chapital d'acziar dastga vegnir reduci pir sunter la scadenza dal termin ch'è vegnì fixà per ils crediturs e pir sunter ch' ils crediturs annunziads han survegnì ina satisfacziun u ina garanzia; la reducziun dastga vegnir inscrista en il register da commerzi pir, cur ch'igl è vegnì constatà tras in document public che las prescripziuns da quest chapitel sajan ademplidas. Il rapport da controlla sto vegnir agiuntà al document public.⁵²³

- ⁵²⁰ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d'acziar, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).
- ⁵²¹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d'acziar, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).
- ⁵²² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d'acziar, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).
- ⁵²³ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d'acziar, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

Art. 734a–734e⁵²⁴**Art. 734**⁵²⁵

VII. Represchentanza da las schlattainas en il cussegl d'administraziun ed en la direzziun

Sch'ina schlattaina n'è betg represchentada cun almain 30 pertschient en il cussegl d'administraziun e cun almain 20 pertschient en la direzziun, stoi vegnir inditgà il suandant en il rapport d'indemnisaziun da societads che surpissan las valurs tenor l'artitgel 727 alinea 1 cifra 2:

1. ils motivs, pertge che las schlattainas n'èn betg represchentadas sco previs; e
2. las mesiras per promover la schlattaina che n'è betg represchentada uschè bain.

Art. 735

E. Reducziun en cas d'ina bilantscha deficitara⁵²⁶

L'appel als crediturs sco er lur satisfacziun u lur garanzia na ston betg avair lieu, sch'il chapital d'aczijs vegn reduci cun l'intent d'eliminar ina bilantscha deficitara che resulta da perditas, e quai per in import che na surpassa betg la bilantscha deficitara.

Tschintgavel chapitel: Dissoluziun da la societad anonima**Art. 736**

A. Dissoluziun en general
I. Motivs

La societad vegn dissolvida:

1. a norma dals statuts;
2. tras in conclus da la radunanza generala che sto vegnir documentà publicamain;
3. tras la decleraziun dal concurs;
- 4.⁵²⁷ tras ina sentenza giudiziala, sche acziunaris che represchentan ensemen almain 10 pertschient dal chapital d'aczijs, pretendan la dissoluziun per motivs impurtants. Empè da la dissoluziun po la dretgira concluder in'otra soluziun adequata ch'è supportabla per las persunas participadas;

⁵²⁴ Entran en vigur pli tard (AS 2020 4005; BBI 2017 399).

⁵²⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2020 (dretg d'aczijs), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 4005; BBI 2017 399). Guardar er l'art. 4 da las disposiziuns transitoricas da questa midada a la fin dal text.

⁵²⁶ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczijs, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵²⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

5. en ils ulteriurs cas ch'èn previs da la lescha.

Art. 737⁵²⁸

II. Annunzia
al register da
commerzi

Sche la societad na vegn betg dissolvida tras concurs u tras ina sentenza giudiziala, sto la dissoluziun vegnir annunziada dal cussegl d'administraziun per l'inscripziun en il register da commerzi.

Art. 738⁵²⁹

III. Con-
sequenzas

La societad dissolvida entra en liquidaziun, cun resalva dals cas da la fusiun, da la spartiziun e dal transferiment da sia facultad ad ina corporaziun da dretg public.

Art. 739

B. Dissoluziun
cun liquidaziun
I. Stadi da
la liquidaziun,
cumpetenzas

¹ Sche la societad entra en liquidaziun, mantegna ella sia personalitad giuridica e maina sia firma existenta, dentant cun il supplement «en liquidaziun», fin che er las differenzas cun ils acziunaris èn regladas.

² Cun l'entrada da la liquidaziun vegnan las cumpetenzas dals organs da la societad restrenschidas a quels acts ch'èn necessaris per exequir la liquidaziun, che na pon dentant – pervia da lur natira – betg vegnir exequids dals liquidaturs.

Art. 740

II. Nominaziun
e revocaziun
dals liquidaturs
I. Nomi-
naziun⁵³⁰

¹ La liquidaziun vegn procurada dal cussegl d'administraziun, nun ch'ils statuts u ch'in conclus da la radunanza generala la transferechia ad autras personas.

² Ils liquidaturs ston vegnir annunziads dal cussegl d'administraziun per l'inscripziun en il register da commerzi, er sch'il cussegl d'administraziun procura la liquidaziun.

³ Almain in dals liquidaturs sto esser domicilià en Svizra ed avair il dretg da represchentar la societad.⁵³¹

⁵²⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁵²⁹ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, en vigur dapi il 1. da fan. 2004 (AS 2004 2617; BBl 2000 4337).

⁵³⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁵³¹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d'accias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁴ Sche la societad vegn dissolvida tras ina sentenza giudiziala, nominescha la dretgira ils liquidaturs.⁵³²

⁵ En cas da concurs procura l'administraziun da concurs la liquidaziun tenor las prescripziuns dal dretg da concurs. Ils organs da la societad mantegnan l'autorisaziun da represchentanza mo, sch'ina represchentanza da lur vart è anc necessaria.

Art. 741⁵³³

2. Revocaziun

¹ La radunanza generala po revocar da tut temp ils liquidaturs ch'ella ha nominà.

² Sin dumonda d'in acziunari e per motivs impurtants po la dretgira revocar ils liquidaturs e numnar auters, sche quai fa da basegn.

Art. 742

III. Activitad
dals liquidaturs
1. Bilantscha,
clom da quint

¹ Cur ch'els surpiglian lur uffizi, han ils liquidaturs da far ina bilantscha.

² Ils crediturs ston vegnir infurmads davart la dissoluziun da la societad e vegnir envidads d'annunziar lur pretensiuns tras ina communicaziun speziala, sch'els èn menziunads en ils cudeschs da fatschenta u sch'els èn enconuschents autramain, respectivamain tras ina publicaziun uffiziala en il Fegl uffizial svizzer da commerzi ed ultra da quai en la furma ch'è prevista en ils statuts, sch'els èn nunenconuschents u sche lur domicil è nunenconuschent.

Art. 743

2. Ulteriuras
incumbensas

¹ Ils liquidaturs ston terminar las fatschentas currentas, incassar – en cas da basegn – imports d'acziun che n'èn betg anc vegnids pajads, reutilisar las activas ed ademplir las obligaziuns da la societad, nun che la bilantscha e ch'il clom da quint chaschunian ina surdebitaziun.

² Uschespert ch'els constateschan ina surdebitaziun, han els d'infurmar la dretgira; quella ha da declerar il concurs.

³ Els ston represchentar la societad en ils acts giuridics che tutgan tar la liquidaziun e pon far process, encliegientschas e contracts da cumpromiss e – sche necessari – er novas fatschentas per la societad.

⁴ Els dastgan er vender las activas a maun liber, nun che la radunanza generala haja ordinà insatge auter.

⁵³² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵ En cas che la liquidaziun dura pli ditg, ston els far mintga onn ina bilantscha intermediara.

⁶ La societad è responsabla per il donn che resulta tras acts illegals ch'in liquidatur commetta, exequind sias fatschentas.

Art. 744

3. Protecziun
dals crediturs

1 Sche crediturs enconuscents n'èn betg s'annunziads, sto l'import da lur pretensiuns vegnir deponi tar la dretgira.

2 Medemamain stoi vegnir deponi in import correspondent per las obligaziuns da la societad che n'èn betg anc da pajar e per las obligaziuns dispaivlas, nun ch'i vegnia dà als crediturs ina segirezza equivalenta u che la repartiziun da la facultad da la societad vegnia suspendida, fin che questas obligaziuns èn ademplidas.

Art. 745

4. Repartiziun
da la facultad

1 Suenters ch'ils debits èn pajads, vegn repartida la facultad da la societad dissolvida sin ils acziunaris a norma dals imports ch'èn vegnids pajads e resguardond ils privilegis da singulas categorias d'aczias, nun ch'ils statuts disponian insatge auter.⁵³⁴

2 La repartiziun dastga vegnir fatga il pli baud suenter la scadenza dad 1 onn, quinta a partir dal di ch'il clom da quintes è vegnì publictà per la terza giada.

3 Ina repartiziun dastga vegnir fatga gia suenter la scadenza da 3 mais, sch'in expert da revisiun admiss conferma ch'ils debits sajan pajads e ch'i possia – tenor las circumstanzas – vegnir supponi che nagins interess da terzas personas vegnian periclitads.⁵³⁵

Art. 746

IV. Extincziun
en il register
da commerzi

Suenters che la liquidaziun è finida, ston ils liquidaturs annunziar l'extincziun da la firma a l'uffizi dal register da commerzi.

534 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

535 Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

Art. 747⁵³⁶

V. Conservaziun dal register da las aczias, dals cudeschs da fatschenta e da la glista

¹ Il register da las aczias, ils cudeschs da fatschenta e la glista tenor l'artitgel 697I sco er ils mussaments che resultan da tala ston vegnir conservads en in lieu segir durant 10 onns sunter l'extincziun da la societad. Quest lieu vegn designà dals liquidaturs u – sche quels na vegnan betg da sa cunvegnir – da l'uffizi dal register da commerzi.

² Il register da las aczias sco er la glista ston vegnir conservads uschia, ch'igl è pussaivel d'acceder da tut temp a tals en Svizra.

Art. 748–750⁵³⁷

C. Dissoluziun senza liquidaziun
I.

Art. 751

II. Surpigliada tras ina corporaziun da dretg public

¹ Sche la facultad d'ina societad anonima vegn surpigliada da la Confederaziun, d'in chantun u – cun la garanzia dal chantun – d'in district u d'ina vischnanca, po la liquidaziun vegnir esclusa cun il consentiment da la radunanza generala.

² Il conclus da la radunanza generala sto vegnir preni tenor las prescripziuns davart la dissoluziun e sto vegnir annunzià a l'uffizi dal register da commerzi.

³ Cun l'inscripziun da quest conclus è adempli il transferiment da la facultad da la societad, inclusiv ils debits, e la firma da la societad sto vegnir extinguida.

Sisavel chapitel: Responsabladad**Art. 752**⁵³⁸

A. Respon-
sabadad
I. ...

⁵³⁶ Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBI 2014 605).

⁵³⁷ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, cun effect dapi il 1. da fan. 2004 (AS 2004 2617; BBI 2000 4337).

⁵³⁸ Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 15 da zer. 2018 davart ils servetschs finanziairs, cun effect dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2019 4417; BBI 2015 8901).

II. Per la fundaziun

Art. 753⁵³⁹

Ils fundaturs, ils commembers dal cussegl d'administraziun e tut las persunas che coopereschan a la fundaziun, daventan responsabels tant vers la societad sco er vers ils singuls acziunaris e crediturs da la societad per il donn, sch'els:

1. inditgeschan en moda faussa u en ina moda che maina en errur, taschentan u zuppentan intenziunadamain u per negligentscha apports en natiralias, surpigliadas da bains u la concessiun d'avantatgs spezials a favur d'acziunaris u d'altres persunas, en ils statuts, en in rapport da fundaziun u en in rapport davart l'augment dal chapital, ubain cuntrafan en autra moda a la lescha a chaschun da l'approvaziun d'ina tala mesura;
2. fan inscriver intenziunadamain u per negligentscha la societad en il register da commerzi sin basa d'ina attestaziun u d'in document che cuntengan indicaziuns faussas;
3. contribueschan sapientivamain al fatg che sutscrizziuns da persunas insolventas vegnan acceptadas.

Art. 754⁵⁴⁰

III. Per l'administraziun, per la gestiun e per la liquidaziun

¹ Ils commembers dal cussegl d'administraziun e tut las persunas ch'èn occupadas cun la gestiun u cun la liquidaziun èn responsabels tant vers la societad sco er vers ils singuls acziunaris e crediturs da la societad per il donn ch'els chaschunan, violond intenziunadamain u per negligentscha lur obligaziuns.

² Tgi che trasferescha en moda legala l'adempliment d'ina incumbensa ad in auter organ, è responsabel per il donn che quest organ chaschuna, nun ch'el cumprovia ch'el haja agì cun tut il quità che vegn pretendì da las circumstanzas en quai che riguarda la tschernia, l'instrucziun e la surveglianza da quest organ.

Art. 755⁵⁴¹

IV. Per la revisiun

¹ Tut las persunas ch'èn occupadas cun la controlla dal quint annual e dal quint dal concern, cun la fundaziun, cun l'augment u cun la reducziun dal chapital èn responsablas tant vers la societad sco er vers ils singuls acziunaris e crediturs da la societad per il donn ch'ellas cha-

539 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

540 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

541 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

schunan, violond intenziunadamain u per negligentscha lur obligaziuns.

² Sche la controlla è vegnida fatga d'ina controlla da finanzas dal maun public u d'in da ses collavuratur, è responsabla l'instituziun publica respectiva. Il regress a las persunas ch'èn stadas participadas a la controlla sa drizza tenor il dretg public.⁵⁴²

Art. 756⁵⁴³

B. Donn chaschunà a la societad
I. Pretensiuns ordaifer il concurs

¹ Ultra da la societad han er ils singuls acziunaris il dretg da purtar plant sin ina indemnizaziun dal donn ch'è vegnì chaschunà a la societad. L'acziunari po mo purtar plant sin ina prestaziun a la societad.

² ...⁵⁴⁴

Art. 757⁵⁴⁵

II. Pretensiuns en il concurs

¹ En il concurs da la societad donnegiada han er ils crediturs da la societad il dretg da pretender ina indemnizaziun dal donn a favur da la societad. L'emprim ha dentant l'administraziun da concurs il dretg da far valair las pretensiuns dals acziunaris e dals crediturs da la societad.

² Sche l'administraziun da concurs desista da far valair questas pretensiuns, po mintga acziunari u creditor far valair quellas. Il retgav vegn utilisà l'emprim per cuvrir las pretensiuns dals crediturs accusants tenor las disposiziuns da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889⁵⁴⁶ davart scussiun e concurs. Al surpli sa participeschans ils acziunaris accusants en la dimensiun da lur participaziun a la societad; il rest tutga a la massa da concurs.

³ Resalvada resta la cessiun da pretensiuns da la societad tenor l'artigel 260 da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889 davart scussiun e concurs.

⁵⁴² Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

⁵⁴³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS **1992** 733; BBl **1983** II 745).

⁵⁴⁴ Aboli tras la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS **2010** 1739; BBl **2006** 7221).

⁵⁴⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS **1992** 733; BBl **1983** II 745).

⁵⁴⁶ SR **281.1**

Art. 758⁵⁴⁷

III. Effect
dal conclus
da distgargia

¹ Il conclus da distgargia da la radunanza generala vala mo per fatgs enconuschents ed ha mo in effect vers la societad sco er vers ils acziunaris che han approvà quest conclus u che han acquistà dapi lura las accias, enconuschend il conclus.

² Il dretg dals ulteriurs acziunaris da purtar plant extingua 6 mais suententer che la distgargia è vegnida concludida.

Art. 759⁵⁴⁸

C. Solidarità
e regress

¹ Sche pliras personas èn responsablas per in donn, sto mintgina dad ellas star buna en moda solidarica cun las autras, uschenavant ch'il donn po vegnir adossà persunalmain ad ella sin basa da sia atgna culpa e sin basa da las circumstanzas.

² L'accusader po purtar plant cunter plirs participads per l'entir donn e pretender che la dretgira fixeschia en la medema procedura l'obligaziun da cumpensaziun da mintga singul accusà.

³ La dretgira fixescha il regress tranter plirs participads, tegnend quint da tut las circumstanzas.

Art. 760⁵⁴⁹

D. Surannaziun

¹ Il dretg sin indemnizaziun cunter las personas responsablas tenor las disposiziuns qua survart surannescha suententer 5 onns a partir dal di che la persuna donnegiada è vegnida a savair dal donn e da la persuna che sto pajar l'indemnizaziun, en mintga cas dentant suententer 10 onns quintà a partir dal di ch'il cumportament donnegiant ha gì lieu u è vegnì terminà.

² Sche la persuna responsabla ha commess in malfatg tras ses cumportament donnegiant, surannescha il dretg d'indemnizaziun il pli baud cun l'entrada da la surannaziun da la persecuziun penala. Sche la surannaziun da la persecuziun penala n'entra betg pli en consequenza d'ina sentenza penala da l'emprima istanza, surannescha il dretg il pli baud 3 onns suententer la comunicaziun da la sentenza.

⁵⁴⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵⁴⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBI 1983 II 745).

⁵⁴⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBI 2014 235).

Art. 761⁵⁵⁰**Settavel chapitel:
Participaziun da corporaziuns da dretg public****Art. 762**

¹ Sch'ina corporaziun da dretg public sco la Confederaziun, in chantun, in district u ina vischnanca ha in interess public vi d'ina societad anonima, pon ils statuts da la societad conceder a la corporaziun il dretg da delegar represchentants en il cussegl d'administraziun u en il post da revisiun, er sche la corporaziun n'è betg acziunaria.⁵⁵¹

² En cas da talas societads sco er en cas dad interpresas semiprivatas, a las qualas ina corporaziun da dretg public è participada sco acziunaria, ha mo questa corporaziun sezza il dretg da revocar ils commembers dal cussegl d'administraziun e dal post da revisiun ch'ella ha delegà.

³ Ils commembers dal cussegl d'administraziun e dal post da revisiun ch'èn vegnids delegads d'ina corporaziun da dretg public han ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sco quels ch'èn vegnids elegids da la radunanza generala.⁵⁵²

⁴ Per ils commembers ch'èn vegnids delegads d'ina corporaziun da dretg public è la corporaziun responsabla vers la societad, vers ils acziunaris e vers ils crediturs, cun resalva dal regress tenor il dretg federal e chantunal.

Otgavel chapitel: Instituziuns da dretg public che n'èn betg suttamessas a questa lescha**Art. 763**

¹ En cas ch'il chantun surpiglia la responsabladad subsidiara per las obligaziuns da societads e d'instituziuns sco bancas, assicuranzas u interpresas d'electricitad ch'èn vegnidas fundadas tras leschas chantunals spezialas e che vegnan administradas en cooperaziun cun autoritads publicas, na vegnan las disposiziuns davart la societad anonima er alura betg applitgadas, sch'il chapital è dividi dal tuttafatg u per part en aczias e sch'el vegn furni cun la participaziun da persunas privatas.

⁵⁵⁰ Aboli tras la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la cumpetenzza en chaussas civilas, cun effect dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2355; BBl 1999 III 2829).

⁵⁵¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁵⁵² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

² Per societads e per instituziuns ch'èn vegnidas fundadas tras leschas chantunalas spezialas avant il 1. da schaner 1883 e che vegnan administradas en cooperaziun cun autoritads publicas, na vegnan las disposiziuns davart la societad anonima er alura betg applitgadas, sch'il chantun na surpiglia betg la responsabladad subsidiara per las obligaziuns.

Ventgasettavel titel: La societad acziunara commanditara

Art. 764

A. Noziun

¹ La societad acziunara commanditara è ina societad, da la quala il chapital è dividi en aczias e tar la quala in u plirs commembers èn responsabels illimitadamain e solidaricamain vers ils crediturs da la societad, sumegliantamain als associads d'ina societad collectiva.

² Per la societad acziunara commanditara vegnan applitgadas las disposiziuns davart la societad anonima, nun ch'i saja previs insatge auter.

³ Sch'in chapital da commandita na vegn betg dividi en aczias, mabain en parts che reglan mo la mesira da la participaziun da plirs commanditaris, valan las prescripziuns davart la societad commanditara.

Art. 765

B. Administraziun
I. Designaziun
e cumpetenzas

¹ Ils commembers che stattan buns illimitadamain furman l'administraziun da la societad acziunara commanditara. Els han la cumpetenzza da l'administrar e da la represchentar. Lur nums ston esser inditgads en ils statuts.

² Il num, il domicil, il lieu d'origin e la funcziun dals commembers da l'administraziun sco er da las persunas che han il dretg da represchentar la societad ston vegnir inscrits en il register da commerzi.⁵⁵³

³ Per midar il dumber dals commembers che stattan buns illimitadamain dovri il consentiment dals auters commembers che fan part da l'administraziun sco er ina midada dals statuts.

553 Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BB1 2002 3148, 2004 3969).

Art. 766

II. Consentiment
als conclus da
la radunanza
generala

Conclus da la radunanza generala davart la midada da l'intent da la societad, davart l'extensiun u davart la reducziun dal sector da fatschenta e davart la cuntinuaziun da la societad sur il temp ch'è fixà en ils statuts or dovran il consentiment dals commembers da l'administraziun.

Art. 767

III. Retratga da
la gestiun e da la
represchentanza

¹ La gestiun e la represchentanza pon vegnir retratgas dals commembers da l'administraziun sut las cundiziuns che valan per la societad collectiva.

² Cun la retratga finescha er la responsabladad illimitada dal commember per las obligaziuns da la societad ch'i vegn pir a dar.

Art. 768

C. Post da
surveglianza
I. Nominaziun
e cumpetenzas

¹ La controlla, en cumbinaziun cun la surveglianza permanenta da la gestiun, sto vegnir surdada ad in post da surveglianza, al qual i pon vegnir attribuidas ulteriuras incumbensas tras ils statuts.

² Ils commembers da l'administraziun n'han nagin dretg da votar tar la nominaziun dal post da surveglianza.

³ Ils commembers dal post da surveglianza ston vegnir inscrits en il register da commerzi.

Art. 769

II. Plant da
responsabladad

¹ En num da la societad po il post da surveglianza pretender pled e fatg dals commembers da l'administraziun ed als accusar davart dretgira.

² En cas d'in cumportament malign da commembers da l'administraziun ha il post da surveglianza er alura il dretg d'als accusar, sch'in conclus da la radunanza generala s'oppona a quai.

Art. 770

D. Dissoluziun

¹ La societad prenda ina fin cun l'extrada, cun la mort, cun l'inabilitad d'agir u cun il concurs da tut ils associads cun responsabladad illimitada.

² Per dissolver la societad acziunara commanditara valan dal rest las medemas prescripziuns sco per dissolver ina societad anonima; la radunanza generala na po dentant betg decider ina dissoluziun avant il termin ch'è fixà en ils statuts senza il consentiment da l'administraziun.

³ ...554

Art. 771

E. Disditga

¹ L'associà che stat bun illimitadamain ha il medem dretg da disditga sco l'associà collectiv.

² Sch'in da plirs associads che stattan buns illimitadamain fa diever da ses dretg da disditga, vegn la societad cuntinuada dals auters, nun ch'ils statuts disponian autramain.

Ventgotgavel titel:⁵⁵⁵

La societad cun responsabladad limitada

Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

Art. 772

A. Noziun

¹ La societad cun responsabladad limitada è ina societad da chapital che sa referescha ad ina persuna ed a la quala ina u pliras persunas u societads commercialas èn participadas. Ses chapital da basa è fixà en ils statuts. Responsabla per ses debits è unicamain la facultad da la societad.

² Ils associads èn participads al chapital da basa cun mintgamai almain ina quota da basa. Ils statuts pon preveder per els in'obligaziun da far pajaments supplementars u da furnir prestaziuns accessoricas.

Art. 773

B. Chapital da basa

Il chapital da basa sto importar almain 20 000 francs.

⁵⁵⁴ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, cun effect dapi il 1. da fan. 2004 (AS 2004 2617; BBI 2000 4337).

⁵⁵⁵ Versiun tenor la cifra 12 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

Art. 774

C. Quotas da basa

¹ La valur nominala da las quotas da basa ston importar almain 100 francs. En cas d'ina sanaziun da la societad po la valur nominala vegnir reducida fin ad 1 franc.

² Las quotas da basa ston vegnir emessas almain a la valur nominala.

Art. 774a

D. Certificats da giudida

Ils statuts pon preveder l'emissiun da certificats da giudida; las prescripziuns dal dretg d'acziun èn applitgablhas correspudentamain.

Art. 775

E. Associads

Ina societad cun responsabladad limitada po vegnir fundada dad ina u da pliras persunas naturalas u giuridicas ubain dad autras societads commerzialas.

Art. 776F. Statuts
I. Disposiziuns prescrites da la lescha

Ils statuts ston cuntegnair disposiziuns davart:

1. la firma e la sedia da la societad;
2. l'intent da la societad;
3. l'import dal chapital da basa sco er il dumber e la valur nominala da las quotas da basa;
4. la furma, tenor la quala las communicaziuns da la societad ston vegnir fatgas.

Art. 776a

II. Ulteriuras disposiziuns

¹ Per esser liantas ston esser fixadas en ils statuts disposiziuns davart:

1. la constituziun e la concepziun da l'obligaziun da far pajaments supplementars u da furnir prestaziuns accessoricas;
2. la constituziun e la concepziun dals dretgs da preferenza, dals dretgs da precumpra u dals dretgs da cumpra sin las quotas da basa a favur dals associads sco er a favur da la societad;
3. il scumond per ils associads da far concorrenza;
4. ils chastis convenziunals per garantir che las obligaziuns legals u statutaras vegnian ademplidas;
5. ils privilegis ch'èn colliads cun tschertas categorias da quotas da basa (quotas da basa privilegiadas);
6. ils dretgs da veto dals associads concernent ils conclus da la radunanza dals associads;

7. la limitaziun dal dretg da votar dals associads e da lur dretg da sa laschar represchentar;
 8. ils certificats da giudida;
 9. las reservas statutaras;
 10. las cumpetenzas da la radunanza dals associads che vegnan attribuidas ad ella e che surpassan las cumpetenzas legalas;
 11. l'approvaziun da tschertas decisiuns dals mainagestiun tras la radunanza dals associads;
 12. la necessitad da laschar approvar la radunanza dals associads la designaziun da las persunas natirals che exequeschan il dretg da la gestiun per ils associads, ils quals èn persunas giuridicas u societads commerzialas;
 13. la cumpetenza dals mainagestiun da nominar directurs, procurists sco er mandataris;
 14. il pajament da tantiemas als mainagestiun;
 15. la garanzia da tschains da construcziun;
 16. l'organisaziun e las incumbensas dal post da revisiun, sche questas disposiziuns surpassan en quest connex las prescripziuns legalas;
 17. l'introducziun d'in dretg statutar da sortir da la societad, las cundiziuns per l'execuziun da quest dretg e l'indemnisaziun correspondent;
 18. ils motifs speziels d'excluder associads da la societad;
 19. ils auters motifs da dissoluziun che quels che vegnan previs da la lescha.
- ² Per esser liantas ston er esser fixadas en ils statuts reglamentaziuns che divergeschan da las prescripziuns legalas davart:
1. la deliberaziun davart la creaziun posteriura da novas quotas da basa privilegiadas;
 2. il transferiment da quotas da basa;
 3. la convocaziun da la radunanza dals associads;
 4. la fixaziun dal dretg da votar dals associads;
 5. la deliberaziun da la radunanza dals associads;
 6. la deliberaziun dals mainagestiun;
 7. la gestiun e la represchentanza;
 8. ils scumonds per ils mainagestiun da far concorrenza.

Art. 777

G. Fundaziun
I. Act da
constituiziun

¹ La societad vegn constituida cun in document public, en il qual ils fundaturs decleran da constituir ina societad cun responsabladad limitada, determineschan ils statuts e nomineschan ils organs.

² En quest act da constituiziun suttascrivan ils fundaturs las quotas da basa e constateschan:

1. che tut las quotas da basa èn suttascrittass en moda valaivla;
2. ch'ils apports correspundan a l'entir import d'emissiun;
3. che las pretensiuns da la lescha e dals statuts per pajar apports èn ademplidas;
4. ch'els acceptan l'obligaziun statutara da far pajaments supplementars u da furnir prestaziuns accessoricas;
- 5.⁵⁵⁶ ch'i n'existan nagins apports en naturalias, naginas surpigliadas da bains, naginas surpigliadas da bains previsa e naginas cumpensaziuns da credits u avantatgs spezial, auter che quellas e quels numnads en ils mussaments.

Art. 777a

II. Suttascripziun
da las quotas
da basa

¹ Per che la suttascripziun da las quotas da basa saja valaivla, ston vegnir inditgads il dumber, la valor nominala, l'import d'emissiun sco eventualmain er la categoria da las quotas da basa.

² En il document davart la suttascripziun stoi vegnir renvià a las disposiziuns statutaras davart:

1. las obligaziuns da far pajaments supplementars;
2. las obligaziuns da furnir prestaziuns accessoricas;
3. ils scumonds per ils associads da far concorrenza;
4. ils dretgs da preferenza, ils dretgs da precumpra u ils dretgs da cumpra dals associads u da la societad;
5. ils chastis convenziunals.

Art. 777b

III. Mussaments

¹ Il funcziunari da documentaziun sto numnar en l'act da constituiziun tut ils singuls mussaments concernent la fundaziun e confermar che quels sajan stads avant maun ad el sco er als fundaturs.

⁵⁵⁶ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBl 2015 3617).

² A l'act da constituziun ston vegnir agiuntads ils suandants documents:

1. ils statuts;
2. il rapport da fundaziun;
3. la conferma da verificaziun;
4. la conferma davart il deposit d'apports en daners;
5. ils contracts d'apports en natiralias;
6. ils contracts davart la surpigliada da bains ch'èn gia avant maun.

Art. 777c

IV. Apports

¹ A chaschun da la fundaziun ston vegnir pajà per mintga quota da basa in apport che correspunda cumplettaivain a l'import d'emissiun.

² Dal rest vegnan applitgadas correspondentamain las prescripziuns dal dretg da la societad anonima per:

1. l'indicaziun dals apports en natiralias, da las surpigliadas da bains e dals avantatgs spezials en ils statuts;
2. l'inscripziun dals apports en natiralias, da las surpigliadas da bains e dals avantatgs spezials en il register da commerzi;
3. la prestaziun e la verificaziun dals apports.

Art. 778

H. Inscriziun en il register da commerzi
I. Societad

La societad sto vegnir inscritta en il register da commerzi dal lieu, nua ch'ella ha sia sedia.

Art. 778a⁵⁵⁷

II. ...

Art. 779

J. Acquist da la personalitad
I. Termin; mancanza da premissas

¹ La societad survegn la personalitad giuridica cun l'inscripziun en il register da commerzi.

² Ella survegn la personalitad giuridica er, sche las premissas per l'inscripziun n'èn effectivamain betg ademplidas.

⁵⁵⁷ Aboli tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), cun effect dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBI 2015 3617).

³ Sch'i n'eran betg ademplidas tshertas premissas legalas u statutaras a chaschun da la fundaziun e sch'igl èn vegnids periclitads u violads tras quai en moda considerabla ils interess dals crediturs u dals associads, po la dretgira – sin dumonda d'ina da questas persunas – disponer la dissoluziun da la societad.

⁴ Il dretg da purtar plant extingua ³ mais suenter la publicaziun da la fundaziun da la societad en il Fegl uffizial svizzer da commerzi.

Art. 779a

II. Obligaziuns surpigliadas avant l'inscripziun

¹ Las persunas che ageschan en num da la societad avant che quella è inscritta en il register da commerzi stattan bunas persunalmain e solidaricamain per lur agir.

² Sche la societad surpiglia expressivamain en ses num obligaziuns entaifer ils ³ mais suenter sia inscripziun, vegnan las persunas, che han agì, deliberadas; en quest cas stat sulettamain buna la societad.

Art. 780

K. Midada dals statuts

Mintga conclus da la radunanza dals associads davart ina midada dals statuts sto vegnir documentà publicamain ed inscrit en il register da commerzi.

Art. 781

L. Augment dal chapital da basa

¹ La radunanza dals associads po concluder l'augment dal chapital da basa.

² L'augment sto vegnir realisà dals mainagestion.

³ La sutscripziun da las quotas da basa ed ils apports sa drizzan tenor las prescripziuns davart la fundaziun. In renviament a dretgs ed ad obligaziuns statutaras n'è betg necessari, sch'il sutsegnader è gia associà. Las prescripziuns davart l'augment dal chapital d'acziun vegnan ultra da quai applitgadas correspudentamain per il scrit da sutscripziun. In'offerta publica per sutscrivere las quotas da basa è esclusa.⁵⁵⁸

⁴ L'augment dal chapital da basa sto vegnir annunzià per l'inscripziun en il register da commerzi entaifer ³ mais suenter il conclus da la radunanza dals associads; cas cuntrari scada il conclus.

⁵ Dal rest vegnan applitgadas correspudentamain las prescripziuns dal dretg da la societad anonima davart l'augment dal chapital ordinari per:

⁵⁵⁸ Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBl 2015 3617).

1. la furma ed il cuntegn dal conclus da la radunanza dals associads;
2. il dretg da subscripziun dals associads;
3. l'augment dal chapital da basa tras l'agen chapital;
4. il rapport davart l'augment dal chapital e la conferma da verificaziun;
5. la midada dals statuts e las constataziuns dals mainagestium;
6. l'inscripziun da l'augment dal chapital da basa en il register da commerzi e la nunvalaivladad dals documents ch'èn vegnids emess avant l'inscripziun.

Art. 782

M. Reducziun dal chapital da basa

¹ La radunanza dals associads po concluder la reducziun dal chapital da basa.

² Il chapital da basa na dastga en nagin cas vegnir reduci ad in import da main che 20 000 francs.

³ Il chapital da basa dastga mo vegnir reduci per eliminar ina bilantscha deficitara che resulta da perditas, sch'ils associads han fatg tut ils pajaments supplementars ch'èn previs en ils statuts.

⁴ Dal rest vegnan applitgadas correspudentamain las prescripziuns davart la reducziun dal chapital d'acziyas.

Art. 783

N. Acquist da quotas da basa proprias

¹ La societad dastga acquistar quotas da basa proprias mo, sch'ella dispona libramain dad agen chapital d'in import dals meds finansials ch'èn necessaris per l'acquist e sche la valor nominala da tut questas quotas da basa na surpassa betg 10 pertschient dal chapital da basa.

² Sch'ella acquista quotas da basa en connex cun ina restricziun da la transferibilitad, cun ina sortida u cun in'exclusiun, importa la limita maximala 35 pertschient. Entaifer dus onns sto la societad alienar u eliminar tras ina reducziun dal chapital sias quotas da basa proprias che surpissan 10 pertschient dal chapital da basa.

³ Sche las quotas da basa, che duain vegnir acquistadas, èn colliadas cun in'obligaziun da far pajaments supplementars u cun in'obligaziun da furnir prestaziuns accessoricas, sto questa obligaziun vegnir abolida avant l'acquist.

⁴ Dal rest vegnan applitgadas correspudentamain las prescripziuns davart acziyas proprias per l'acquist da quotas da basa proprias tras la societad.

Segund chapitel: Dretgs ed obligaziuns dals associads

Art. 784

A. Quotas
da basa

I. Document

¹ Documents che concernan las quotas da basa pon mo vegnir emess sco documents da cumprova u sco titels nominals.

² Quests documents ston renviar als medems dretgs statutar ed a las medemas obligaziuns statutaras sco il document che concerna la sutta-scripziun da las quotas da basa.

Art. 785

II. Transferiment

1. Cessiun

a. Furma

¹ La cessiun da quotas da basa sco er l'obligaziun da ceder talas quotas ston vegnir fixadas en scrit.

² Il contract da cessiun sto renviar als medems dretgs statutar ed a las medemas obligaziuns statutaras sco il document che concerna la sutta-scripziun da las quotas da basa, nun che l'acquistader saja gia associà.⁵⁵⁹

Art. 786

b. Necessitads
da consentiment

¹ La cessiun da quotas da basa sto vegnir approvada da la radunanza dals associads. La radunanza dals associads po refusar l'approvaziun senza inditgar motifs.

² Ils statuts pon divergiar da questa regulaziun:

1. renunziand a la necessitad d'approvar la cessiun;
2. fixond ils motifs che giustifitgeschan da refusar l'approvaziun;
3. prevesend che l'approvaziun po vegnir refusada, sche la societad offra a l'alienader da surpigliar las quotas da basa a la valur reala;
4. excludend la cessiun;
5. prevesend che l'approvaziun po vegnir refusada, sch'i vegn dubità che las obligaziuns statutaras da far pajaments supplementars u da furnir prestaziuns accessoricas vegnian ademplidas e sch'i na vegn betg prestada ina segirezza che la societad pretenda.

³ Sch'ils statuts excludan la cessiun u sche la radunanza dals associads refusa dad approvar la cessiun, resta resalvà il dretg da sortida per motifs impurtants.

⁵⁵⁹ Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBl 2015 3617).

Art. 787c. Transferiment
dals dretgs

¹ Sche la cessiun da las quotas da basa suttastat a l'approvaziun da la radunanza dals associads, va ella pir en vigur cun questa approvaziun.

² L'approvaziun vala sco concedida, sche la radunanza dals associads na refusa betg la dumonda dad approvar la cessiun entaifer 6 mais sunter sia entrada.

Art. 7882. Modas
spezialas
d'acquisiziun

¹ Sche las quotas da basa vegnan acquistadas tras ierta, tras la partiziun d'ierta, tras il dretg dals bains matrimonials u tras l'execuziun sfurzada, vegnan tut ils dretgs e tut las obligaziuns ch'èn colliads cun quei transferids a l'acquistader senza l'approvaziun da la radunanza dals associads.

² Per pudair far diever da ses dretg da votar e dals dretgs che stattan en connex cun il dretg da votar, sto l'acquistader dentant vegnir reconuschì da la radunanza dals associads sco associà cun dretg da votar.

³ La radunanza dals associads po mo refusar ad el la renconuschientscha, sche la societad offra ad el da surpigliar las quotas da basa a la valor reala il mument da la dumonda. L'offerta po vegnir fatga sin agen quint u sin quint dad auters associads u da terzas persunas. Sche l'acquistader na refusa betg questa offerta entaifer 1 mais sunter ch'el enconuscha la valor reala, vala l'offerta sco acceptada.

⁴ La renconuschientscha vala sco concedida, sche la radunanza dals associads na refusa betg la dumonda da renconuschientscha entaifer 6 mais sunter sia entrada.

⁵ Ils statuts pon renunziar a la necessitad da la renconuschientscha.

Art. 7893. Fixaziun da
la valor reala

¹ Sche la lescha u sch'ils statuts sa refereschan a la valor reala da las quotas da basa, pon las partidas pretender, che questa valor vegnia fixada da la dretgira.

² La dretgira reparta ils custs da la procedura e da la fixaziun tenor ses apprezziar.

Art. 789a

4. Giudida

¹ Per stabilir ina giudida d'ina quota da basa pon vegnir applitgadas correspondentamain las prescripziuns davart il transferiment da las quotas da basa.

² Sch'ils statuts excludan la cessiun da las quotas da basa, èsi er exclus da stabilir ina giudida d'ina quota da basa.

Art. 789b

5. Dretg da pegn ¹ Ils statuts pon prevair la necessitad d'approvaziun da la radunanza dals associads per stabilir in dretg da pegn sin las quotas da basa. La radunanza dals associads dastga refusar l'approvaziun mo, sch'igl è avant maun in motiv impurtant.

² Sch'ils statuts excludan la cessiun da las quotas da basa, èsi er exclus da stabilir in dretg da pegn sin ina quota da basa.

Art. 790

III. Register da participaziun

¹ La societad maina in register da participaziun davart las quotas da basa. Ella sto manar quest register uschia, ch'igl è pussaivel d'acceder da tut temp a tal en Svizra.⁵⁶⁰

² En il register da participaziun ston vegnir registrads:

1. il num e l'adressa dals associads;
2. il dumber, la valor nominala ed eventualmain er la categoria da las quotas da basa da mintga associà;
3. il num e l'adressa dals giudiders;
4. il num e l'adressa dals crediturs da pegn.

³ Ils associads che n'èn betg autorisads da far diever dal dretg da votar e dals dretgs che stattan en connex cun il dretg da votar, ston vegnir designads sco associads senza dretg da votar.

⁴ Ils associads han il dretg da prender invista dal register da participaziun.

⁵ Ils mussaments che resultan d'ina inscripziun ston vegnir conservads durant 10 onns suenter che la persuna inscrista è vegnida stritgada or dal register da participaziun.⁵⁶¹

⁵⁶⁰ Integrà la segunda frasa tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

⁵⁶¹ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

Art. 790^a⁵⁶²

IIIbis. Annunzia da la persuna che ha il dretg economic da las quotas da basa

1 Tgi che acquista – sulet u en enclegientscha cuminaivla cun terzas persunas – quotas da basa e cuntanscha u surpassa uschia la limita da 25 perschiend dal chapital da basa u dals dretg da votar, sto annunziar a la societad entaifer 1 mais il prenum, il num e l'adressa da la persuna natirala, per la quala el agescha la finala (persuna che ha il dretg economic).

2 Sche l'associà è ina persuna giuridica u ina societad da persunas, sto mintga persuna natirala che controllescha l'associà applitgond l'artitgel 963 alinea 2 tenor il senn, vegnir annunziada sco persuna che ha il dretg economic. Sch'i n'existan naginas talas persunas, sto l'associà annunziar quai a la societad.

3 Sche l'associà è ina societad da chapital, da la quala ils dretgs da participaziun èn quotads a la bursa, sch'el vegn controllà d'ina tala societad en il senn da l'artitgel 963 alinea 2 u sch'el controllescha ina tala societad en quest senn, sto el annunziar mo quest fatg sco er la firma e la sedia da questa societad da chapital.

4 L'associà sto annunziar a la societad entaifer 3 mais mintga midada dal prenum, dal num u da l'adressa da la persuna che ha il dretg economic.

5 Las disposiziuns dal dretg d'acziars concernent la glista da las persunas che han il dretg economic (art. 697l) e las consequenzas da l'inobservanza da las obligaziuns d'annunzia (art. 697m) èn applitgablhas tenor il senn.

Art. 791

IV. Inscriziun en il register da commerzi

1 Ils associads ston vegnir inscrits en il register da commerzi cun lur num, cun lur domicil e cun lur lieu d'origin sco er cun il dumber e cun la valur nominala da lur quotas da basa.

2 La societad sto annunziar l'inscripziun.

Art. 792

V. Proprietad collectiva

Sche pliras persunas autorisadas han il dretg nundividi d'ina quota da basa, ston ellas:

562 Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012 (AS 2015 1389; BBl 2014 605). Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 21 da zer. 2019 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal Forum global per la trasparenza ed il barat d'infirmaziuns per intents fiscals, en vigor dapi il 1. da nov. 2019 (AS 2019 3161; BBl 2019 279).

1. inditgar cuminaivlamain ina persuna che represchenta ellas; ellas pon exequir ils dretgs da la quota da basa mo tras questa persuna;
2. star bun solidaricamain per obligaziuns da far pajaments supplementars e per obligaziuns da furnir prestaziuns accessoricas.

Art. 793

B. Prestaziun
dals apports

¹ Ils associads èn obligads da pajar in apport che correspunda a l'import d'emissiun da lur quotas da basa.

² Ils apports na dastgan betg vegnir restituids.

Art. 794

C. Respon-
sabilitàad dals
associads

Per las obligaziuns da la societad stat buna unicomain la facultad da la societad.

Art. 795

D. Pajaments
supplementars
e prestaziuns
accessoricas

I. Pajaments
supplementars
1. Princip
ed import

¹ Ils statuts pon obligar ils associads da far pajaments supplementars.

² Sch'ils statuts prevesan in'obligaziun da far pajaments supplementars, ston quels fixar l'import dals pajaments supplementars ch'èn colliads cun ina quota da basa. Quest import na dastga betg surpassar il dubel da la valor nominala da la quota da basa.

³ Ils associads ston mo star buns per ils pajaments ch'èn colliads cun las atgnas quotas da basa.

Art. 795a

2. Incassament

¹ Ils pajaments supplementars vegnan incassads dals mainagestiun.

² Els dastgan mo vegnir incassads, sche:

1. la summa dal chapital da basa e da las reservas legalas n'è betg pli cuvrada;
2. la societad na po betg pli cuntinuar cun sias fatschentas conform a l'urden senza quests meds finanziaus supplementars;
3. la societad dovra agen chapital per motivs ch'èn circumscrits en ils statuts.

³ Sch'i dat in concurs ston vegnir pajads ils pajaments supplementars che n'èn anc betg pajads.

Art. 795b3. Rem-
bursament

Pajaments supplementars, ch'èn gia vegnids pajads, dastgan mo vegnir rembursads cumplainamain u parzialmain, sche l'import vegn covri da l'agen chapital a libra disposiziun e sch'in expert da revisiun admiss conferma quai en scrit.

Art. 795c

4. Reducziun

¹ In'obligaziun statutara da far pajaments supplementars dastga mo vegnir reducida u abolida, sch'il chapital da basa e sche las reservas legalas èn cuvridas dal tuttafatg.

² Las prescripziuns davart la reducziun dal chapital da basa èn applicablas correspondentamain.

Art. 795d

5. Durada

¹ L'obligaziun per associads, che sortan da la societad, da far pajaments supplementars, dura vinavant durant 3 onns, cun resalva da las suandantas restricziuns. L'inscripziun en il register da commerzi fixe-scha il termin da sortida.

² Associads sortids èn obligads da far pajaments supplementars mo, sche la societad fa concurs.

³ Lur obligaziun da far pajaments supplementars croda, uschenavant che l'obligaziun è vegnida ademplida d'in successur legal.

⁴ L'obligaziun per associads sortids da far pajaments supplementars na dastga betg vegnir augmentada.

Art. 796II. Prestaziuns
accessoricas

¹ Ils statuts pon obligar ils associads da furnir prestaziuns accessoricas.

² Quels pon mo prevair obligaziuns da furnir prestaziuns accessoricas, che servan a l'intent da la societad, a mantegnair l'indipendenza da la societad u a mantegnair la cumposiziun dal circul dals associads.

³ L'object e la dimensiun da l'obligaziun da furnir prestaziuns accessoricas ch'è colliada cun ina quota da basa, sco er ulteriurs puncts d'ina tala obligaziun, ils quals èn essenzials tenor las circumstanzas, ston vegnir fixads en ils statuts. Per la circumscripziun pli detagliada poi vegnir renvià ad in reglament da la radunanza dals associads.

⁴ L'obligaziun statutara da pajar daners u da prestar autras valurs da facultad è suttamessa a las disposiziuns davart ils pajaments supplementars, sch'i n'è betg previs ina cuntraprestaziun adequata e sche l'incassament serva a la societad da covrir ils basegns da l'agen chapital.

Art. 797

III. Introducziun
posteriura

L'introducziun posteriura u l'extensiun da las obligaziuns statutaras da far pajaments supplementars u da furnir prestaziuns accessoricas sto vegnir approvada da tut ils associads pertutgads.

Art. 798

E. Dividendas,
tschains,
tantiemas
I. Dividendas

¹ Las dividendas dastgan mo vegnir pajadas cun il gudogn che resulta da la bilantscha e cun reservas ch'èn vegnidas constituídas per quest intent.

² La dividenda dastga pir vegnir fixada, suenter che las assegnaziuns a las reservas legalas ed a las reservas statutaras èn vegnidas deducidas conform a la lescha ed als statuts.

³ Las dividendas ston vegnir fixadas en proporziun da la valur nominala da las quotas da basa; sch'igl èn vegnids fatgs pajaments supplementars, sto l'import da quests pajaments vegnir quintà vitiers a la valur nominala per calcular las dividendas; ils statuts pon prevair ina regulaziun divergenta.

Art. 798a

II. Tschains

¹ Per il chapital da basa e per pajaments supplementars fatgs na dastgan vegnir pajads nagins tschains.

² Igl è admess da pagar tschains da construcziun. La prescripziun dal dretg d'aczias davart tschains da construcziun è applitgla correspundentamain.

Art. 798b

III. Tantiemas

Ils statuts pon prevair da pagar tantiemas als mainagestiun. Las prescripziuns dal dretg d'aczias davart tantiemas èn applitgblas correspundentamain.

Art. 799

F. Quotas
da basa
privilegiadas

Per las quotas da basa privilegiadas èn las prescripziuns dal dretg d'aczias davart aczias privilegiadas applitgblas correspundentamain.

Art. 800

G. Restituziuns
da prestaziuns

Per restituir prestaziuns da la societad als associads, als mainagestiun sco er a persunas che stattan datiers a quels èn applitgblas correspundentamain las prescripziuns dal dretg d'aczias.

Art. 801⁵⁶³

H. Reservas

Per las reservas èn applitgablhas correspondentamain las prescripziuns dal dretg d'acziyas.

Art. 801a

J. Consegna dal rapport da gestiun

¹ Il rapport da gestiun ed il rapport da revisiun ston vegnir tramess als associads il pli tard ensemen cun l'invit a la radunanza ordinaria dals associads.

² Ils associads pon pretender che la versiun dal rapport da gestiun, ch'è vegnida approvada dad els, als vegnia tramess suenter la radunanza dals associads.

Art. 802

K. Dretg da survegnir infurmaziuns e da prender invista

¹ Mintga associà po pretender dals mainagestiun infurmaziuns davart tut las fatschentas da la societad.

² Sche la societad n'ha betg in post da revisiun, po mintga associà prender invista dals cudeschs e da las actas senza restricziuns. Sche la societad ha in post da revisiun, vala il dretg da prender invista mo, uschenavant ch'i po vegnir fatg valair in interess giustifitgà.

³ Sch'igl exista il privel che l'associà dovra las enconuschientschas ch'el ha acquistà per intents esters che fan donn a la societad, pon ils mainagestiun refusar en la dimensiun necessaria da dar infurmaziuns e da laschar prender invista; la radunanza dals associads decida sin dumonda da l'associà.

⁴ Sche la radunanza dals associads refusa nungiustifitgadain da dar infurmaziuns u da laschar prender invista, ordinescha la dretgira quella sin dumonda da l'associà.

Art. 803

L. Obligaziun da fidaivladad e scumond da concurrenza

¹ Ils associads èn obligads da mantegnair il secret da fatschenta.

² Els ston tralasar tut quai che periclitescha ils interess da la societad. Els na dastgan en spezial betg far fatschentas ch'èn in avantatg spezial per els e che pericliteschan l'intent da la societad. Ils statuts pon prevair ch'ìls associads stoppian tralasar activitads che concurrenzeschan la societad.

⁵⁶³ Versiun tenor la cifra 13 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

³ Ils associads dastgan pratitgar activitads che cuntrafan a l'obligaziun da fidaivladad u ad in eventual scumond da concurrenza, sche tut ils ulteriurs associads dattan lur consentiment en scrit. Ils statuts pon prevaier, ch'i saja necessari – empè da quai – l'approvaziun da la radunanza dals associads.

⁴ Las prescripziuns spezialas davart il scumond da concurrenza per ils mainagestiun restan resalvadas.

Terz chapitel: Organisaziun da la societad

Art. 804

A. Radunanza
dals associads
I. Incumbensas

¹ L'organ suprem da la societad è la radunanza dals associads.

² La radunanza dals associads ha las suandantas cumpetenzas intransferiblas:

1. modifitgar ils statuts;
2. nominar e revocar ils mainagestiun;
3. nominar e revocar ils commembers dal post da revisiun ed il revisur da quints dal concern;
- 4.⁵⁶⁴ approvar il rapport da situaziun ed il quint dal concern;
5. approvar il quint annual sco er decider davart il diever dal gudogn che resulta da la bilantscha, en spezial fixar la dividenda e la tantiema;
6. fixar l'indemisaziun dals mainagestiun;
7. distgargiar ils mainagestiun;
8. approvar la cessiun da las quotas da basa respectivamain renconuscher ils associads cun dretg da votar;
9. approvar l'installaziun d'in dretg da pegn sin las quotas da basa, sch'ils statuts prevesan quai;
10. decider davart l'execuziun dals dretgs statutar da preferenza, da precumpra e da cumpra;
11. autorisar ils mainagestiun d'acquistar atgnas quotas da basa tras la societad u d'approvar in tal acquist;
12. reglar pli detagliadamain las obligaziuns da furnir prestaziuns accessoricas en in reglament, sch'ils statuts renvieschan ad in reglament;

⁵⁶⁴ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBI 2008 1589).

13. approvar activitads dals mainagestiun e dals associads che cuntrafan a l'obligaziun da fidaivladad u al scumond da concorrenza, sch'ils statuts desistan da la necessitad che tut ils associads ston approvar talas activitads;
14. decider davart la dumonda, sch'i duai vegnir pretendì da la dretgira d'excluder in associà per motivs impurtants;
15. excluder in associà per motivs ch'èn previs en ils statuts;
16. dissolver la societad;
17. approvar las fatschentas dals mainagestiun, las qualas ston vegnir approvadas da la radunanza dals associads tenor ils statuts;
18. decider davart ils objects che la lescha u ch'ils statuts resalvan per la radunanza dals associads u ch'ils mainagestiun sutmettan ad ella.

³ La radunanza dals associads nominescha ils directurs, ils procurists sco er ils mandatariis. Ils statuts pon conceder questa cumpetenza er als mainagestiun.

Art. 805

II. Convocaziun
e realisaziun

¹ La radunanza dals associads vegn convocada dals mainagestiun, en cas da basegn dal post da revisiun. Il dretg da convocaziun han er ils liquidaturis.

² La radunanza ordinaria ha lieu mintga onn entaifer 6 mais sunter la conclusiun da l'onn da gestiun. Radunanzas extraordinarias vegnan convocadas a norma dals statuts ed en cas da basegn.

³ La radunanza dals associads sto vegnir convocada il pli tard 20 dis avant il di da la radunanza. Ils statuts pon prolungar quest termin u al reducir fin a 10 dis. La pussaivladad per ina radunanza universala resta resalvada.

⁴ Conclus pon er vegnir prendids en scrit, premiss ch'in commember na pretendia betg la tractativa a bucca.

⁵ Dal rest pon vegnir applitgadas correspundentamain las prescripziuns dal dretg da la societad anonima per:

1. la convocaziun;
2. il dretg da convocar ed il dretg da far propostas per ils associads;
3. ils objects da tractativa;
4. las propostas;
5. la radunanza universala;
6. las mesiras preparatorias;

7. il protocol;
8. la represchentanza dals associads;
9. la participaziun senza dretg.

Art. 806

III. Dretg
da votar
1. Fixaziun

¹ Il dretg da votar dals associads sa drizza tenor la valor nominala da lur quotas da basa. Ils associads han mintgamai almain ina vusch. Ils statuts pon limitar il dumber da las vuschs dals possessurs da pliras quotas da basa.

² Ils statuts pon fixar il dretg da votar independentamain da la valor nominala, uschia ch'ì tutga a mintga quota da basa ina vusch. En quest cas ston las quotas da basa cun la valor nominala la pli bassa valair almain in 10avel da la valor nominala da las ulteriuras quotas da basa.

³ La fixaziun dal dretg da votar tenor il dumber da las quotas da basa na po betg vegnir applitgada per:

1. eleger il post da revisiun;
2. nominar experts per examinar la gestiun u singulas parts da la gestiun;
3. decider davart il purtar in plant da responsabladad.

Art. 806a

2. Exclusiun dal
dretg da votar

¹ En connex cun conclus davart la distgargia dal mainagestiun n'han las persunas ch'èn sa participadas en ina moda u l'autra a la gestiun nagin dretg da votar.

² En connex cun conclus davart l'acquist d'atgnas quotas da basa tras la societad n'ha l'associà che ceda questas quotas da basa nagin dretg da votar.

³ En connex cun conclus davart il consentiment d'activitads dals associads che cuntrafan a l'obligaziun da fidaivladad u al scumond da concurrenza n'ha la persuna pertutgada nagin dretg da votar.

Art. 806b

3. Giudida

En cas da la giudida d'ina quota da basa ha il giudider il dretg da votar e tut ils dretgs che stattan en connex cun il dretg da votar. Il giudider ha l'obligaziun da cumpensaziun vers il proprietari, sch'el na tegna betg quint en moda giustifitgada dals interess dal proprietari exequind ses dretgs.

- Art. 807**
- IV. Dretg da veto
- ¹ Ils statuts pon conceder als associads in dretg da veto cunter tscherts conclus da la radunanza dals associads. Ils statuts ston circumscriver ils conclus, per ils quals il dretg da veto vala.
 - ² L'introducziun posteriura d'in dretg da veto sto vegnir approvada da tut ils associads.
 - ³ Il dretg da veto na po betg vegnir transferì.

- Art. 808**
- V. Deliberaziun
1. En general
- La radunanza dals associads prenda ses conclus e realisescha sias elecziuns cun la maioritad absoluta da las vuschs represchentadas, nun che la lescha u ch'ìls statuts prescrivian insatge auter.

- Art. 808a**
2. Decisiun da tagl
- Il president da la radunanza dals associads prenda la decisiun da tagl. Ils statuts pon prevair ina regulaziun divergenta.

- Art. 808b**
3. Conclus impurtants
- ¹ In conclus da la radunanza dals associads che survegn almain dus terzs da las vuschs represchentadas sco er la maioritad absoluta da l'entir chapital da basa, cun il qual è colliada l'execuziun dal dretg da votar, è necessari per:
1. midar l'intent da la societad;
 2. introducir las quotas da basa che han il dretg da votar privilegià;
 3. engrevgiar, excluder u facilitar la transferibilitad da las quotas da basa;
 4. approvar la cessiun da las quotas da basa respectivamain reconuscher ils associads che han il dretg da votar;
 5. augmentar il chapital da basa;
 6. restrenscher u abolir il dretg da sutscriziun;
 7. approvar activitads dals mainagestiun sco er dals associads che cuntrafan a l'obligaziun da fidaivladad u al scumond da concorrenza;
 8. dumandar la dretgira d'excluder in associà per motivs impurtants;
 9. excluder in associà per motivs ch'èn previs en ils statuts;
 10. spustar la sedia da la societad;
 11. dissolver la societad.

² Disposiziuns dals statuts che fixeschan maioritads pli grondas che quellas ch'èn prescrittas da la lescha per prender tscherts conclus, pon mo vegnir introducidas cun la maioritad previsa.

Art. 808c

VI. Contestaziun
dals conclus da
la radunanza
dals associads

Per contestar ils conclus da la radunanza dals associads èn applitgables correspundentamain las prescripziuns dal dretg d'acziyas.

Art. 809

B. Gestiu e
representanza
I. Designaziun
dals maina-
gestiu ed
organisaziun

¹ Tut ils associads exequeschan communablamain la gestiun. Ils statuts pon reglar la gestiun en moda divergenta.

² Mo persunas naturalas pon vegnir nominadas sco mainagestiu. Sch'ina persuna giuridica u sch'ina societad commerziala sa particepscha a la societad, designescha quella eventualmain ina persuna naturala che pratigescha questa funcziun per ella. Ils statuts pon pretender per quest cas il consentiment da la radunanza dals associads.

³ Sche la societad ha plirs mainagestiu, sto la radunanza dals associads reglar il presidi.

⁴ Sche la societad ha plirs mainagestiu, decidan quels cun la maioritad da las vuschs che vegnan dadas. Il president prenda la decisiun da tagl. Ils statuts pon prevair ina regulaziun divergenta da la deliberaziun tras ils mainagestiu.

Art. 810

II. Incumbensas
dals maina-
gestiu

¹ Ils mainagestiu èn cumpetents per tut las fatschentas che na vegnan betg attribuidas tenor la lescha u tenor ils statuts a la radunanza dals associads.

² Cun resalva da las disposiziuns che suondan qua sutvart, han ils mainagestiu las suandantas incumbensas intransferiblas e nunprivablas:

1. exequir la direcziun superiura da la societad e dar las directivas ch'èn necessarias;
2. determinar l'organisaziun en il rom da la lescha e dals statuts;
3. concepìr la contabilitad e la controlla da finanzas sco er la planisaziun da finanzas, premiss che quella saja necessaria per manar la societad;
4. survegliar las persunas ch'èn incaricadas cun parts da la gestiun, en spezial en vista a l'observaziun da las leschas, dals statuts, dals reglaments e da las directivas;
5. elavurar il rapport da gestiun (il quint annual, il rapport annual ed eventualmain il quint dal concern);

6. preparar la radunanza dals associads sco er exequir lur conclus;
7. infurmar la dretgira en cas d'ina surdebitaziun.

³ Il president dals mainagestiun, respectivamain l'unic mainagestiun ha las suandantas incumbensas:

1. convocar e manar la radunanza dals associads;
2. far tut las communicaziuns als associads;
3. garantir che las annunzias necessarias sajan fatgas tar il register da commerzi.

Art. 811

III. Approvaziun tras la radunanza dals associads

¹ Ils statuts pon prevair, ch'ils mainagestiun:

1. stoppian suttametter tscherts conclus per l'approvaziun da la radunanza dals associads;
2. possian suttametter singulas dumondas per l'approvaziun da la radunanza dals associads.

² L'approvaziun da la radunanza dals associads na limitescha betg la responsabladad dals mainagestiun.

Art. 812

IV. Quità e fidaivladad; scumond da concurrenza

¹ Ils mainagestiun sco er terzas persunas che sa fatschentan cun la gestiun ston ademplir lur incumbensa cun tut quità e mantegnair en buna fai ils interess da la societad.

² Els suttastattan a la medema obligaziun da fidaivladad sco ils associads.

³ Els na dastgan betg exequir ina activitad da concurrenza, nun ch'ils statuts prevesian insatge auter u che tut ils ulteriurs associads approvian questa activitad en scrit. Ils statuts pon prevair, ch'i saja necessari – empè da quai – l'approvaziun da la radunanza dals associads.

Art. 813

V. Tractament egual

Ils mainagestiun sco er terzas persunas che sa fatschentan cun la gestiun ston tractar ils associads en moda eguala, sche las premissas èn las medemas.

Art. 814

VI. Represchentanza

¹ Mintga mainagestiun ha il dretg da represchentar la societad.

² Ils statuts pon reglar la represchentanza en moda divergenta. Almain in mainagestiun sto dentant avair il dretg da represchentar la societad. Areguard ils detagls pon ils statuts renviar ad in reglament.

³ La societad sto pudair vegnir represchentada tras ina persuna ch'è domiciliada en Svizra. Questa persuna sto esser gestiunaria u directura. Ella sto avair access al register da participaziun sco er a la glista da las persunas che han il dretg economic tenor l'artitgel 697I.⁵⁶⁵

⁴ Areguard la dimensiun ed areguard la limitaziun da l'autorisaziun da represchentanza sco er areguard ils contracts tranter la societad e la persuna che la represchenta èn applitgables correspondentamain las prescripziuns dal dretg d'acziun.

⁵ Las persunas che han il dretg da represchentar la societad ston sutta-scriver agiuntond lur sutta-scripziun a la firma da la societad.

⁶ Ellas ston vegnir inscrittas en il register da commerzi. Ellas ston dar lur sutta-scripziun tar l'uffizi dal register da commerzi u inoltrar la sutta-scripziun en furma legalisada.

Art. 815

VII. Revo-
caziun dals
mainagestiun;
retratga da
l'autorisaziun da
represchentanza

¹ La radunanza dals associads po revocar da tut temp ils mainagestiun ch'ella ha elegi.

² Mintga associà po pretender da la dretgira da revocar u da limitar l'autorisaziun da gestiun e da represchentanza d'in mainagestiun, sch'igl è avant maun in motiv impurtant, en spezial, sche la persuna respectiva ha violà grevamain sias obligaziuns u sch'ella ha pers l'abilitad da manar bain ina fatschenta.

³ Ils mainagestiun pon suspender da tut temp directurs, procurists u mandataris da lur funcziun.

⁴ Sche questas persunas èn vegnidas elegidas da la radunanza dals associads, sto vegnir convocada immediatamain ina radunanza dals associads.

⁵ Las pretensiuns d'indemnisaziun da las persunas ch'èn vegnidas revocadas u da las persunas ch'èn vegnidas suspendidas da lur funcziuns restan resalvadas.

Art. 816

VIII. Nun-
valaivladad
da conclus

Per ils conclus dals mainagestiun valan conform al senn ils medems motivs da nunvalaivladad sco per ils conclus da la radunanza generala da la societad anonima.

⁵⁶⁵ Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBI 2014 605).

- Art. 817**
- IX. Respon-
sablada
- La societad stat buna per il donn che resulta tras acts illegals ch'ina persuna, la quala è autorisada da manar u da represchentar la fatschenta, commetta, exequind sias fatschentas.
- Art. 818**
- C. Post
da revisiun
- 1 Per il post da revisiun èn applitgables correspondentamain las prescripziuns dal dretg d'aczias.
- 2 In associà che suttastat ad in'obligaziun da far pajaments supplementars po pretender ina revisiun ordinaria dal quint annual.
- Art. 819**
- D. Mancanzas
en l'organisaziun
da la societad
- En cas da mancanzas en l'organisaziun da la societad èn applitgables correspondentamain las prescripziuns dal dretg d'aczias.
- Art. 820**
- E. Perdita
da chapital e
surdebitaziun
- 1 Per l'obligaziun d'annunziar ina perdita da chapital ed ina surdebitaziun da la societad sco er per la decleraziun e per la suspensiun dal concurs èn applitgables correspondentamain las prescripziuns dal dretg d'aczias.
- 2 La dretgira po suspender il concurs sin dumonda dals mainagestiu u sin dumonda d'in creditur, en spezial, sch'i vegnan pajads immediatamain ils pajaments supplementars che n'èn anc betg vegnids pajads e sch'ina sanaziun è en vista.

Quart chapitel: Dissoluziun ed extrada

- Art. 821**
- A. Dissoluziun
I. Motivs
- 1 La societad cun responsablada limitada vegn dissolvida:
1. sch'i dat motifs da dissoluziun ch'èn previs en ils statuts;
 2. sche la radunanza dals associads concluda la dissoluziun;
 3. sch'i vegn declerà il concurs;
 4. en ils ulteriurs cas ch'èn previs da la lescha;
- 2 Sche la radunanza dals associads concluda la dissoluziun, sto quest conclus vegnir documentà publicamain.
- 3 Mintga associà po pretender da la dretgira la dissoluziun da la societad per motifs impurtants. La dretgira po – empè da la dissoluziun – approvar in'otra soluziun ch'è adequata e ch'è supportabla per las

persunas participadas, en spezial l'indemnisaziun da l'associà che porta plant tenor la valur reala da sias quotas da basa.

Art. 821a

II. Consequenzas 1 Per las consequenzas da la dissoluziun èn applitgablhas correspundentamain las prescripziuns dal dretg d'acziyas.

2 La dissoluziun d'ina societad sto vegnir inscritta en il register da commerzi. La dissoluziun tras sentenza sto vegnir annunziada immediatamain da la dretgira al register da commerzi. La dissoluziun per auters motivs sto la societad annunziar al register da commerzi.

Art. 822

B. Extrada
dals associads
I. Sortida

1 In associà po dumandar a la dretgira la permissiun da sortir da la societad per motivs impurtants.

2 Ils statuts pon conceder als associads in dretg da sortir e far dependent quel da tschertas cundiziuns.

Art. 822a

II. Sortida
adesiva

1 Sch'in associà dumonda da sortir per motivs impurtants u sch'el declera sia sortida sa basond sin il dretg da sortir statutar, ston ils mainagestium infurmar immediatamain ils ulteriurs associads.

2 Sche auters associads dumondan, entaifer 3 mais suenten l'entrada da questa comunicaziun, da sortir per motivs impurtants u sch'els exequeschan il dretg da sortir statutar, ston tut ils associads che sortan vegnir tractads en moda eguala en proporziun a la valur nominala da lur quotas da basa. Sch'igl èn vegnids fatgs pajaments supplementars, ston lur imports vegnir quintads vitiers a la valur nominala.

Art. 823

III. Exclusioniun

1 Sch'i dat in motiv impurtant, po la societad dumandar a la dretgira d'excluder in associà.

2 Ils statuts pon prevar che la radunanza dals associads po excluder associads da la societad, sch'igl èn avant maun tscherts motivs.

3 Las prescripziuns davart la sortida adesiva èn applitgablhas correspondentamain.

Art. 824

IV. Mesira
preventiva

En ina procedura concernent l'extrada d'in associà po la dretgira decider sin dumonda d'ina partida da suspender singuls u tut ils dretgs e singulas u tut las obligaziuns da commembranza da la persuna perturgada.

Art. 825

V. Indem-
nisaziun
1. Dretg
ed autezza

1 Sch'in associà extrescha da la societad, ha el il dretg da survegnir ina indemnissaziun che correspunda a la valur reala da sias quotas da basa.

2 Per in'extrada sin basa d'in dretg statutar da sortir da la societad, pon ils statuts fixar ina indemnissaziun en moda divergenta.

Art. 825a

2. Pajament

1 L'indemnissaziun sto vegnir pajada cun l'extrada, uschenavant che la societad:

1. dispona dad agen chapital;
2. po alienar las quotas da basa da la persuna ch'extrescha;
3. dastga reducir ses chapital da basa resguardond las prescripziuns correspondentas.

2 In expert da revisiun admiss sto constatar l'autezza da l'agen chapital che po vegnir utilisà. Sche quel na basta betg per pajar l'indemnissaziun, sto l'expert da revisiun ultra da quai prender posiziun davart la dumonda, en tge dimensiun ch'il chapital da basa pudess vegnir reduci.

3 L'associà ch'è extrà ha ina pretensiun subordinada senza tschains per la part da l'indemnissaziun che n'è anc betg vegnida pajada. Questa pretensiun sto vegnir pajada, sch'i vegn constatà en il rapport da gestiun annual che la societad disponia dad agen chapital che po vegnir utilisà.

4 Uscheditg che l'indemnissaziun n'è betg pajada dal tuttafatg, po l'associà ch'extrescha pretender che la societad designeschia in post da revisiun e ch'ella laschia reveder en moda ordinaria il quint annual.

Art. 826

C. Liquidaziun

1 Mintga associà ha il dretg da survegnir ina part dal resultat da la liquidaziun che correspunda a la proporziun tranter la valur nominala da sias quotas da basa ed il chapital da basa. Sch'igl è vegnids fatgs pajaments supplementars e sche quels n'èn betg vegnids restituids, sto lur import vegnir quintà vitiers a las quotas da basa dals associads respectivs ed al chapital da basa. Ils statuts pon prevair ina regulaziun divergenta.

2 Per la dissoluziun da la societad tras liquidaziun èn applitgables correspondentamain las prescripziuns dal dretg d'acziun.

Tschintgavel chapitel: Responsabladad

Art. 827

Per la responsabladad da las persunas che coopereschan tar la fundaziun u che s'occupan da la gestiun, da la revisiun u da la liquidaziun èn applitgablhas correspudentamain las prescripziuns dal dretg d'acziuas.

Ventganovavel titel: L'associaziun

Emprim chapitel: Noziun e constituziun

Art. 828

A. Associaziun dal Dretg d'obligaziuns

¹ L'associaziun è ina colliaziun d'in dumber betg determinà da persunas u da societads commerzialas, ch'è organisada sco corporaziun e che ha l'intent principal da promover u da segirar interess economics da ses commembers cun agid d'acziuns communablas u che ha in intent d'utilitad publica.⁵⁶⁶

² Associaziuns cun in chapital da basa ch'è gia fixà ordavant n'èn betg permissas.

Art. 829

B. Associaziuns da dretg public

Federaziuns da persunas da dretg public èn suttamessas al dretg da la Confederaziun e dals chantuns, er sch'ellas servan ad intents cooperativs.

Art. 830

C. Constituziun
I. Premissas
1. En general

L'associaziun exista suenter che la radunanza constitutiva ha deliberà ed approvà ils statuts e suenter ch'ella è vegnida inscrista en il register da commerzi.

Art. 831

2. Dumber da commembers

¹ Almain set commembers ston sa participar a la fundaziun d'ina associaziun.

⁵⁶⁶ Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBl 2015 3617).

² Sch'il dumber dals associads sa sminuescha pli tard sut quest dumber minimal, ston vegnir applitgadas correspudentamain las prescripziuns dal dretg d'acziar davart mancanzas en l'organisasiun da la societad.⁵⁶⁷

Art. 832

II. Statuts
1. Cuntegn che vegn prescrit da la lescha

Ils statuts ston cuntignair disposiziuns davart:

1. il num (la firma) e la sedia da l'associaziun;
2. l'intent da l'associaziun;
3. in'obligaziun eventuala dals associads da furnir prestaziuns en daners u autras prestaziuns sco er davart la natira e la valor da questas prestaziuns;
- 4.⁵⁶⁸ ils organs per l'administraziun e per la revisiun e la moda e maniera da represchentar l'associaziun;
5. la furma, tenor la quala las comunicaziuns da l'associaziun ston vegnir fatgas.

Art. 833

2. Ulteriuras disposiziuns

Per esser liantas ston esser fixadas en ils statuts:

1. prescripziuns davart la furnaziun d'in chapital d'associaziun tras participaziuns dals associads (certificats da participaziun);
2. disposiziuns davart ils apports al chapital d'associaziun che na vegnan betg fatgs tras pajament (apports en natiralias), davart lur object e davart lur valor sco er davart la persuna da l'associatiun che fa quests apports;
3. disposiziuns davart valurs da facultad ch'èn vegnidas surpigliadas tar la fundaziun, davart l'indemnisaziun che sto vegnir prestada per questas valurs e davart la persuna dal proprietari da questas valurs da facultad;
4. prescripziuns che divergeschan da las disposiziuns legalas davart la participaziun a l'associaziun e davart la perdita da la commembranza;

⁵⁶⁷ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziar, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁶⁸ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziar, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

5. disposiziuns davart la responsabladad persunala dals associads e davart lur obligaziun da far pajaments supplementars;
6. prescripziuns che divergeschan da las disposiziuns legalas davart l'organisaziun, davart la represchentanza, davart la mida da dals statuts e davart las decisiuns che ston vegnir prendidas da la radunanza generala;
7. restricziuns ed extensiuns dal dretg da votar;
8. disposiziuns davart la calculaziun e davart l'utilisaziun dal retgav net e dal surpli da liquidaziun.

Art. 834

III. Radunanza
constitutiva

¹ Ils statuts ston esser avant maun en furma scritta e ston vegnir preschentads – per il tractament e per l'approvaziun – ad ina radunanza che sto vegnir convocada dals fundaturs.

² Ultra da quai han ils fundaturs da preschentar a la radunanza in rapport en scrit davart eventuels apports en natiralias e davart valurs da facultad che ston vegnir surpigliadas; quest rapport sto vegnir tractà a la radunanza. Ils fundaturs ston confermar ch'i n'existan nagins apports en natiralias, naginas surpigliadas da bains, naginas surpigliadas da bains previsas e naginas cumpensaziuns da credits u avantatgs spezial, auter che quellas e quels numnads en ils mussaments.⁵⁶⁹

³ Questa radunanza nominescha er ils organs necessaris.

⁴ Fin che l'associaziun n'è betg inscritta en il register da commerzi, po la commembranza mo vegnir declerada cun suttascriver ils statuts.

Art. 835⁵⁷⁰

IV. Inscriziun
en il register
da commerzi
1. Associaziun

L'associaziun sto vegnir inscritta en il register da commerzi da quel lieu, nua ch'ella ha sia sedia.

Art. 836⁵⁷¹

2. ...

⁵⁶⁹ Integrà la segunda frasa tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigor dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBI 2015 3617).

⁵⁷⁰ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigor dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁷¹ Aboli tras la cifra I 2 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), cun effect dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 957; BBI 2015 3617).

Art. 837⁵⁷²

3. Glista dals associads

1 L'associaziun maina ina glista, sin la quala vegnan inscrits il prenum ed il num u la firma sco er l'adressa dals associads. Ella sto manar la glista uschia, ch'igl è pussaivel d'acceder da tut temp a tala en Svizra.

2 Ils mussaments che resultan d'ina inscripziun ston vegnir conservads durant 10 onns sunter che l'associà è vegni stritgà da la glista.

Art. 838

V. Acquist da la personalitad giuridica

1 L'associaziun survegn la personalitad giuridica pir cun l'inscripziun en il register da commerzi.

2 Tgi che ha agì en num da l'associaziun avant l'inscripziun, è responsabel persunalmain e solidaricamain per sias acziuns.

3 Sche talas obligaziuns èn vegnidas fatgas expressivamain en num da l'associaziun che duai vegnir fundada e sche l'associaziun surpiglia questas obligaziuns entaifer in termin da 3 mais sunter l'inscripziun en il register da commerzi, vegnan deliberadas las personas che han agì, e l'associaziun è responsabla.

Segund chapitel: Acquist da la commembranza**Art. 839**

A. Princip

1 L'associaziun po admetter da tut temp novs commembers.

2 Mantegnend il princip dal dumber da commembers betg determinà, pon ils statuts fixar las disposiziuns detagliadas pertutgant l'admissiun sco commember; els na dastgan dentant betg engrevgiar l'admissiun sur mesira.

Art. 840

B. Decleraziun da participaziun

1 Per daventar commember dovri ina decleraziun en scrit.

2 Sch'igl exista tar in'associaziun – ultra da la responsabladad da la facultad da l'associaziun – per ils singuls associads ina responsabladad persunala u in'obligaziun da far pajaments supplementars, sto la decleraziun da participaziun cuntegnair expressivamain questas obligaziuns.

⁵⁷² Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

³ Davart l'admissiun da novs commembers decida l'administraziun, nun che la decleraziun da participaziun saja suffizienta tenor ils statuts u ch'i saja necessari in conclus da la radunanza generala.

Art. 841

C. Colliaziun
cun in contract
d'assicuranza

¹ Sche l'appartegnientscha a l'associaziun è colliada cun in contract d'assicuranza tar questa associaziun, vegn la commembranza acquistada, cur che l'organ cumpetent accepta la proposta d'assicuranza.

² Ils contracts d'assicuranza ch'ina associaziun d'assicuranza concessunada ha fatg cun ses commembers èn suttamess a las disposiziuns da la Lescha federala dals 2 d'avrigl 1908⁵⁷³ davart il contract d'assicuranza en la medema maniera sco ils contracts d'assicuranza ch'ella ha fatg cun terzas persunas.

Terz chapitel: Perdita da la commembranza

Art. 842

A. Extrada
I. Libertad
d'extrada

¹ Uschè ditg che la dissoluziun da l'associaziun n'è betg concludida, è mintga associà liber d'extrar da l'associaziun.

² Ils statuts prescrivan che l'extrant è obligà da pajar ina summa da deliberaziun adequata, sch'i resulta – tenor las circumstanzas – in donn considerabel tras l'extrada da l'associà u sche l'existenza da l'associaziun è periclitada.

³ Il dretg d'extrada na dastga betg vegnir supprimì permanentamain u engrevgià smesiradamain tras ils statuts u tras contract.

Art. 843

II. Limitaziun
da l'extrada

¹ Il dretg d'extrada po vegnir exclus tras ils statuts u tras contract per maximalmain 5 onns.

² Per motivs impurtants po l'associà extrar er durant quest termin. L'obligaziun da pajar ina summa da deliberaziun adequata tenor las premissas ch'èn previsas per l'extrada libra resta resalvada.

Art. 844

III. Termin
da disditga
e mument
da l'extrada

¹ L'extrada po avair lieu mo per la fin da l'onn da gestiun ed observond in termin da disditga dad 1 onn.

² I resta resalvà als statuts da prescriber in termin da disditga pli curt e da permetter l'extrada er durant l'onn da gestiun.

⁵⁷³ SR 221.229.1

Art. 845

IV. Dretg
d'extrada en
cas da concurs
e d'impegnaziun

Sch'ils statuts concedan al commember extrant ina part da la facultad da l'associazium, po in dretg d'extrada che tutga a l'associà vegnir fatg valair tras l'administraziun da concurs en cas da concurs da l'associà, u tras l'uffizi da scussiu, sche questa part vegn impegnada.

Art. 846

B. Exclusiun

¹ Ils statuts pon fixar, per tge motivs ch'in associà dastga vegnir exclus.

² Ultra da quai po el vegnir exclus da tut temp per motivs impurtants.

³ Davart l'exclusiun decida la radunanza generala. Ils statuts pon surdar questa competenza a l'administraziun; l'exclus ha en quest cas il dretg da far in recurs tar la radunanza generala. El ha er il dretg d'appellar a la dretgira entaifer 3 mais.

⁴ Sut las premissas ch'èn previsas per l'extrada libra po il commember exclus vegnir obligà da pajar ina summa da deliberaziun.

Art. 847

C. Mort
da l'associà

¹ La commembranza extingua cun la mort da l'associà.

² Ils statuts pon dentant fixar ch'ils ertavels èn senza auter commemblers da l'associazium.

³ Ils statuts pon plinavant fixar ch'ils ertavels u ch'in da plirs ertavels stoppian vegnir reconuschids sin dumonda en scrit sco commemblers empè dal defunct.

⁴ La cuminanza dals ertavels ha da nominar in represchentant cuminaivel per la participaziun a l'associazium.

Art. 848

D. Perdita d'ina
funziun u d'in
engaschament
ubain d'in
contract

Sche l'appartegnientscha ad in'associazium è colliada cun ina funziun u cun in engaschament u sch'ella è la consequenza d'ina relaziun da contract, sco tar in'associazium d'assicuranza, finescha la commembranza cun la fin da la funziun uffiziala u da l'engaschament ubain dal contract, nun ch'ils statuts disponian autramain.

Art. 849

E. Transferiment
da la commem-
branza
I. En general

¹ Tras la cessiuun dals certificats da participaziun e, sch'igl è vegni emess in document davart la commembranza u davart ils certificats da participaziun, tras il transferiment da quest document na daventa l'acquistader betg senza auter associà. L'acquistader daventa associà pir tras in conclus d'admissiuun che correspunda a la lescha ed als statuts.

² Uschè ditg che l'acquistader n'è betg admess sco associà, è l'alienader autorisà d'exequir ils dretgs persunals ch'èn colliads cun la commembranza.

³ Sche l'appartegnientscha ad in'associaziun è colliada cun in contract, pon ils statuts fixar che la commembranza vegnia transferida senza auter al successur legal, cur che quel surpiglia il contract.

Art. 850

II. Tras il transferiment da bains immobigliars u da manaschis economic

¹ Ils statuts pon colliar la commembranza ad in'associaziun cun la proprietad u cun il manaschi economic d'in bain immobigliar.

² Ils statuts pon prescriber per tals cas che la commembranza vegnia senza auter transferida a l'acquistader u al surpigliader il mument ch'il bain immobigliar vegn alienà u ch'il manaschi vegn surpiglià.

³ La disposiziun pertutgant il transferiment da la commembranza en cas d'ina alienaziun dal bain immobigliar sto vegnir prenotada en il register funsil, per ch'ella saja valaivla vers terzas persunas.

Art. 851

F. Extrada dal successur legal

En cas dal transferiment e da l'ierta da la commembranza valan per il successur legal las medemas cundiziuns d'extrada sco per l'anteriur commember.

Quart chapitel: Dretgs ed obligaziuns dals associads

Art. 852

A. Cumprova da la commembranza

¹ Ils statuts pon prescriber ch'i vegnia emess in document sco cumprova per la commembranza.

² Questa cumprova po er esser cuntegnida en il certificat da participaziun.

Art. 853

B. Certificats da participaziun

¹ Sch'igl existan certificats da participaziun tar in'associaziun, ha mintgin che sa participescha a l'associaziun da surpigliar almain in da quels certificats.

² Ils statuts pon fixar ch'in associà dastga acquirar plirs certificats da participaziun, e quai fin ad in dumber maximal determinà.

³ Ils certificats da participaziun vegnan emess sin il num dal commember. Els na valan dentant betg sco vaglias, mabain mo sco documents da cumprova.

Art. 854C. Eguagliad
giuridica

Ils associads han tuts ils medems dretgs e las medemas obligaziuns, nun che la lescha prevesia excepziuns.

Art. 855D. Dretgs
I. Dretg da votar

Ils dretgs ch'ils associads han en fatgs da l'associaziun, en spezial areguard la gestiun da las fatschentas ed areguard la promoziun dals intents da l'associaziun, vegnan exequids cun la participaziun a la radunanza generala u cun la votaziun per corrispondenza en quels cas che vegnan previs da la lescha.

Art. 856II. Dretg da
controlla dals
associads
1. Communi-
caziun da la
bilantscha

¹ Il pli tard 10 dis avant la radunanza generala u avant la votaziun per corrispondenza, che decida davart l'approvaziun dal rapport da situaziun, dal quint dal concern e dal quint annual, ston quests documents vegnir deponids a la sedia da l'associaziun, per ch'ils associads possian prender invista da tals.⁵⁷⁴

² Ils statuts pon fixar che mintga associà ha il dretg da pretender ina copia dal quint da gestiun e da la bilantscha, e quai sin donn e cust da l'associaziun.

Art. 8572. Dar
infurmaziuns

¹ Ils associads pon render attent il post da revisiun ad indicaziuns dubiusas e pretender las explicaziuns necessarias.⁵⁷⁵

² L'invista dals cudeschs da fatschenta e da la corrispondenza è permessa mo cun l'autorisaziun expressiva da la radunanza generala u sin fundament d'in conclus da l'administraziun e cun la cundiziun ch'il secret da fatschenta vegnia mantegnì.

³ La dretgira po disponer che l'associaziun dettia a l'associà – cun agid d'extracts legalisads da ses cudeschs da fatschenta u da corrispondenzas – infurmaziuns davart tscherts fatgs ch'èn relevants per pudair exequir il dretg da controlla. Ils interess da l'associaziun na dastgan betg vegnir periclitads tras questa disposiziun.

⁴ Il dretg da controlla dals associads na dastga vegnir aboli u restrenschì ni dals statuts ni dal conclus d'in organ da l'associaziun.

⁵⁷⁴ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBI 2008 1589).

⁵⁷⁵ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

Art. 858⁵⁷⁶

III. Eventuals
dretgs dal
retgav net
1. ...

Art. 859

2. Principis da
la repartiziun

¹ In retgav net or dal manaschi da l'associaziun croda entiramain a la facultad da l'associaziun, nun ch'ils statuts disponian autramain.

² Sch'igl è previs da reparter il retgav net tranter ils associads, vegn quella repartiziun fatga tenor la proporziun, en la quala ils singuls commember han utilisà las instituziuns da l'associaziun, nun ch'ils statuts reglian quai autramain.

³ Sch'igl existan certificats da participaziun, na dastga la quota dal retgav net che tutga a quels certificats betg surpassar il tschains usità per emprests da daners a lunga durada ch'èn vegnids concedids senza garanzias spezialas.

Art. 860

3. Obligaziun
da furmar e
d'augmentar in
fond da reservas

¹ Uschenavant ch'il retgav net vegn duvrà en outra maniera che per augmentar la facultad da l'associaziun, sto vegnir assegnà mintga onn in 20avel da quel ad in fond da reservas. Questa assegnaziun sto vegnir fatga almain durant 20 onns; sch'igl existan certificats da participaziun, ha l'assegnaziun da vegnir fatga en mintga cas uschè ditg, fin ch'il fond da reservas cuntanscha in 5avel dal chapital da l'associaziun.

² Ils statuts pon prescriber ch'il fond da reservas vegnia augmentà anc pli fitg.

³ Uschenavant ch'il fond da reservas na surpassa betg la mesadad da l'ulteriura facultad da l'associaziun u – en cas ch'igl existan certificats da participaziun – la mesadad dal chapital da l'associaziun, dastga el vegnir duvrà mo per cuvrir las perditas u per mesiras ch'èn adattadas da garantir che la finamira da l'associaziun vegnia cuntanschida en temps che las fatschentas van mal.

⁴ ...⁵⁷⁷

⁵⁷⁶ Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589).

⁵⁷⁷ Aboli tras la cifra II 1 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 2004 davart la sorveglianza da las interpresas d'assicuranza, cun effect dapi il 1. da schan. 2006 (AS 2005 5269; BBl 2003 3789).

Art. 861

4. Retgav net
tar associaziuns
per credits

¹ Associaziuns da credit pon decretar en ils statuts prescripziuns davart la repartiziun dal retgav net che divergeschan da las disposiziuns dals artitgels qua survart; ellas èn dentant er obligadas da furmar in fond da reservas e d'al duvrrar tenor las disposiziuns qua survart.

² Al fond da reservas sto vegnir assegnà mintga onn almain in 10avel dal retgav net, e quai fin ch'el ha cuntanschì in autezza d'in 10avel dal chapital da l'associaziun.

³ Sch'i vegn reparti sin ils certificats da participaziun ina quota dal retgav net che surpassa il tschains usità per emprests da daners a lunga durada ch'èn vegnids concedids senza garantias spezialas, sto da l'import che surpassa quest tschains er vegnir assegnà in 10avel al fond da reservas.

Art. 862

5. Fond
per intents
da prevenziun

¹ Ils statuts pon prevair en spezial er fonds per fundar e per sustegnair instituziuns da prevenziun per ils employads e per ils lavurants da l'interpresa sco er per ils associads.

2-4 ...578

Art. 863

6. Autras
reservas

¹ Ils apports en fonds da reserva ed en auters fonds che correspundan a la lescha ed als statuts ston vegnir deducids en emprima lingia dal retgav net che duai vegnir distribui.

² La radunanza generala po er approvar tals apports da reserva che n'èn betg previs en la lescha u en ils statuts ubain che surpassan las pretensiuns da la lescha u dals statuts, uschenavant che quai para dad esser inditgà cun resguard da la prosperitad durabla da l'interpresa.

³ Da medema maniera pon vegnir zavradas contribuziuns or dal retgav net, er sch'ellas n'èn betg previsas en ils statuts, per fundar e per sustegnair instituziuns da prevenziun per employads, per lavurants e per associads sco er per auters intents da prevenziun; talas contribuziuns èn suttamessas a las disposiziuns davart ils fonds da prevenziun statutar.

⁵⁷⁸ Aboli tras la cifra I litera b da la LF dals 21 da mars 1958, cun effect dapi il 1. da fan. 1958 (AS 1958 379; BBl 1956 II 825).

Art. 864

IV. Dretg vi
da la facultad
da l'associaziun
1. A norma
dals statuts

¹ Ils statuts fixeschan tge dretgs vi da la facultad da l'associaziun ch'ils associads extrants u lur ertavels han. Quests dretgs ston vegnir calculads sin basa da la facultad netta tenor la bilantscha il mument da l'extrada, e quai excludend las reservas.

² Ils statuts pon conceder a l'extrant u a ses ertavels in dretg sin la restituziun cumpletta u parziala dals certificats da participaziun, e quai excludend la taxa d'entrada. Els pon prevair ch'il pajament vegnia suspendi per maximalmain 3 onns suenter l'extrada.

³ Er senza disposiziuns statutaras ha l'associaziun il dretg da suspender la restituziun per fin 3 onns en questa chaussa, sch'ella avess in donn considerabel qua tras u sche sia existenza fiss periclitada. In eventual dretg da l'associaziun da pretender ina summa da deliberaziun adequata na vegn betg tangà da questa disposiziun.

⁴ Ils dretgs da l'extrant u da ses ertavels suranneschan en 3 onns a partir dal mument che la restituziun po vegnir pretendida.

Art. 865

2. Tenor lescha

¹ Sch'ils statuts na cuntengnan naginas disposiziuns davart il dretg vi da la facultad da l'associaziun, na pon ils associads extrants u lur ertavels betg far valair in tal dretg.

² Sche l'associaziun vegn dissolvida entaifer 1 onn suenter l'extrada u suenter la mort d'in associà e sche la facultad vegn repartida, han l'extrant u ses ertavels ils medems dretgs sco ils commembers da l'associaziun il mument che quella vegn dissolvida.

Art. 866

E. Obligaziuns
I. Buna fai

Ils associads èn obligads da defender e da mantegnair en buna fai ils interess da l'associaziun.

Art. 867

II. Contribuziuns
e prestaziuns

¹ Ils statuts reglan l'obligaziun da pajar contribuziuns e da furnir prestaziuns.

² Sch'ils associads èn obligads da pajar en certificats da participaziun u da pajar autras contribuziuns, ha l'associaziun da pretender quests pajaments cun ina brev recumandada, fixond in termin adequat.

³ Sche l'associà na paja betg suenter l'emprim appel ed er betg suenter in segund entaifer in termin dad 1 mais, po el vegnir declerà sco privà da ses dretgs d'associà, suenter che quai è vegni smanatschà ad el cun ina brev recumandada.

⁴ Sch'ils statuts na reglan quai betg autramain, na vegn l'associà betg deliberà da sias obligaziuns che resultan tras la perdita da ses dretgs d'associà u tras l'exclusiun da l'associaziun.

Art. 868

III. Respon-
sablidad
1. Da l'as-
sociaziun

Per las obligaziuns da l'associaziun stat buna la facultad da l'associaziun. Ella stat buna exclusivamain, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter.

Art. 869

2. Dals associads
a. Responsabla-
dad illimitada

¹ Ils statuts pon – cun excepziun d'associaziuns d'assicuranza concessiunadas – disponer ch'ils associads hajan da star buns persunalmain ed illimitadamain en moda subsidiara suenter la facultad da l'associaziun.

² En quest cas stattan ils associads buns solidaricamain cun tut lur facultad per las obligaziuns da l'associaziun, uschenavant ch'ils crediturs ston subir perditas en cas da concurs da l'associaziun. Questa responsablidad vegn fatga valair da l'administraziun da concurs fin a la finiziun dal concurs.

Art. 870

b. Responsa-
blidad limitada

¹ Ils statuts pon – cun excepziun d'associaziuns d'assicuranza concessiunadas – disponer ch'ils associads hajan da star buns persunalmain en moda subsidiara suenter la facultad da l'associaziun per las obligaziuns da l'associaziun, sur las contribuziuns da commembranza e sur ils certificats da participaziun or, dentant mo fin ad ina tscherta summa.

² Sch'igl existan certificats da participaziun, vegn questa summa calculada per il singul associà tenor la proporziun da l'import da quests certificats da participaziun.

³ La responsablidad vegn fatga valair da l'administraziun da concurs fin a la finiziun dal concurs.

Art. 871

c. Obligaziun da
far in pajament
supplementar

¹ Ils statuts pon obligar ils associads da far pajaments supplementars empè u ultra da la responsablidad; quests pajaments dastgan dentant mo servir per cuvrir perditas ch'èn vegnidas constatadas en la bilantscha.

² L'obligaziun da far in pajament supplementar po esser illimitada, ella po dentant er vegnir limitada a tscherts imports u en ina tscherta relaziun cun las contribuziuns da commembranza u cun ils certificats da participaziun.

³ Sch'ils statuts na cuntegnan naginas disposiziuns davart la repartiziun dals pajaments supplementars sin ils singuls associads, vegn questa repartiziun fatga tenor l'import dals certificats da participaziun u, sche tals n'existan er betg, tenor chaus.

⁴ Ils pajaments supplementars pon vegnir incassads da tut temp. En cas da concurs da l'associaziun ha l'administraziun da concurs il dretg d'incassar quests pajaments supplementars.

⁵ Dal rest èn applitgablus las prescripziuns davart l'incassament da prestaziuns e davart la decleraziun da perdita dals dretgs d'associà.

Art. 872

d. Restricziuns inadmissiblas

Disposiziuns dals statuts che restrenschan la responsabladad ad in tschert temp u ad obligaziuns spezialas u a singulas gruppas da comembers n'èn betg valaivlas.

Art. 873

e. Procedura en cas da concurs

¹ En cas da concurs d'ina associaziun cun responsabladad persunala u cun l'obligaziun da far in pajament supplementar da vart dals associads ha l'administraziun da concurs da constatar e d'incassar las parts da responsabladad u ils pajaments supplementars che pertutgan provisoricamain mintga associà; ella procura quai il medem mument sco quai ch'ella fa il plan da collocaziun.

² Imports nunincassabels ston vegnir repartids sin ils ulteriurs associads en la medema relaziun, surplus ston vegnir restituids suenter che la glista da repartiziun è fixada definitivamain. Il regress dals associads tranter els resta resalvà.

³ La constataziun provisorica da las obligaziuns dals associads e la glista da repartiziun pon vegnir contestadas cun recurs tenor las prescripziuns da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889⁵⁷⁹ davart scussiun e concurs.

⁴ La procedura vegn reglada tras in'ordinaziun dal Cussegl federal.⁵⁸⁰

Art. 874

f. Midada da las disposiziuns da responsabladad

¹ Midadas da las obligaziuns da responsabladad u da las obligaziuns da far in pajament supplementar da vart dals associads sco er la reducziun u l'aboliziun dals certificats da participaziun pon mo vegnir fatgas tras ina revisiun dals statuts.

⁵⁷⁹ SR 281.1

⁵⁸⁰ Versiun tenor la cifra II 10 da la LF dals 20 da mars 2008 davart la rectificaziun formala dal dretg federal, en vigor dapi il 1. d'avust. 2008 (AS 2008 3437; BBl 2007 6121).

² Per reducir u per abolir ils certificats da participaziun vegnan ultra da quai applitgadas las disposiziuns davart la reducziun dal chapital da basa tar la societad anonima.

³ Las obligaziuns ch'èn naschidas avant la publicaziun da la revisiun dals statuts na vegnan betg pertutgadas d'ina reducziun da la responsabladad u da l'obligaziun da far in pajament supplementar.

⁴ La nova fundaziun u l'extensiun da la responsabladad u da l'obligaziun da far in pajament supplementar ha in effect en favur da tut ils crediturs da l'associaziun a partir dal mument ch'il conclus è inscrit.

Art. 875

g. Responsabladad da novs associads

¹ Tgi che sa participescha ad in'associaziun cun responsabladad persunala u cun obligaziun da far in pajament supplementar, stat bun sco ils auters associads er per las obligaziuns ch'èn naschidas avant sia participaziun.

² Ina disposiziun cuntraria dals statuts u ina cunvegna tranter ils associads n'ha nagin effect sin terzas persunas.

Art. 876

h. Responsabladad suenter l'extrada u suenter la dissoluziun

¹ Sch'in associà che stat bun illimitadamain u limitadamain na fa betg pli part da l'associaziun pervia da mort u per auters motifs, dura la responsabladad per las obligaziuns ch'èn naschidas avant sia extrada vinavant, sche l'associaziun fa concurs entaifer 1 onn dapi l'inscripziun da l'extrada en il register da commerzi u entaifer in termin pli lung fixà en ils statuts.

² L'obligaziun da far in pajament supplementar exista sut las medemas premissas e per ils medems termins.

³ Sch'ina associaziun vegn dissolvida, restan ils commembers responsabels u obligads da far in pajament supplementar en la medema maniera, uschenavant che l'associaziun fa concurs entaifer 1 onn dapi l'inscripziun da la dissoluziun en il register da commerzi u entaifer in termin pli lung fixà en ils statuts.

Art. 877

i. Annunzia d'entradas e d'extradas a l'uffizi dal register da commerzi

¹ Sch'ils associads han da star bun illimitadamain u limitadamain per ils debits da l'associaziun u sch'els èn obligads da far in pajament supplementar, ha l'administraziun d'annunziar mintga entrada u mintga extrada d'in associà a l'uffizi dal register da commerzi entaifer 3 mais.

² Ultra da quai han mintga commember extrant u exclus sco er ils ertavels d'in commember il dretg da laschar inscriver da sai anor l'extrada, l'exclusiun u il mortori. L'uffizi dal register da commerzi ha da communitgar questa annunzia immediatamain a l'administraziun da l'associaziun.

³ Las associaziuns d'assicuranza concessiunadas èn deliberadas da l'obligaziun d'annunziar lur commembers a l'uffizi dal register da commerzi.

Art. 878

k. Surannaziun
da la respon-
sablada

¹ Ils dretgs dals crediturs che derivan da la responsabladad persunala dals singuls associads pon vegnir fatgs valair da mintga creditur anc durant l'onn suenter la fin da la procedura da concurs, uschenavant ch'els n'èn betg estinguìs gia avant sin basa d'ina prescripziun legala.

² Il regress dals associads tranter els surannescha entaifer 3 onns a partir dal mument dal pajament, per il qual il regress è vegnì fatg valair.⁵⁸¹

Tschintgavel chapitel: Organisaziun da l'associaziun

Art. 879

A. Radunanza
generala
I. Cumpetenzas

¹ L'organ suprem da l'associaziun è la radunanza generala dals associads.

² Ella ha las suandantas cumpetenzas intransmissiblas:

1. fixar e midar ils statuts;
- 2.⁵⁸² eleger l'administraziun ed il post da revisiun;
- 3.⁵⁸³ approvar il rapport da situaziun ed il quint dal concern;
4. distgargar l'administraziun;
5. decider davart fatschentas ch'èn resalvadas a la radunanza generala tras la lescha u tras ils statuts.

Art. 880

II. Votaziun per
correspondenza

En cas ch'ina associaziun ha pli che 300 commembers u en cas che la maioritad da quels èn associaziuns, pon ils statuts fixar che las cumpetenzas da la radunanza generala vegnian exequidas dals associads per part u dal tutfatg tras ina votaziun per correspondenza.

⁵⁸¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS **2018** 5343; BBl **2014** 235).

⁵⁸² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

⁵⁸³ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6679; BBl **2008** 1589).

Art. 881

III. Convocaziun
1. Dretgs ed
obligaziuns

1 La radunanza generala vegn convocada da l'administraziun u d'in auter organ che ha, tenor ils statuts, il dretg da far quai u – sche necessari – dal post da revisiun.⁵⁸⁴ Il dretg da la convocar han er ils liquidaturs ed ils represchentants dals crediturs d'emprests da daners.

2 La radunanza generala sto vegnir convocada, sche quai vegn pretendi d'almain in 10avel dals associads u – en cas d'associaziuns che han main che 30 commembers – d'almain trais associads.

3 Sche l'administraziun n'accepta betg questa dumonda entaifer in termin adequat, ha la dretgira d'ordinar la convocaziun sin proposta dals petents.

Art. 882

2. Furma

1 La radunanza generala sto vegnir convocada en la furma ch'è prevista en ils statuts, dentant il pli tard 5 dis avant il di da la radunanza.

2 Per las associaziuns che han pli che 30 commembers è la convocaziun valaivla, uschespert ch'ella è publitgada uffizialmain.

Art. 883

3. Objects
da tractativa

1 La convocaziun ha da cuntegnair las fatschentas che vegnan tractadas ed en cas d'ina midada dals statuts il cuntegn essenzial da las midadas proponidas.

2 Concernent fatschentas che n'èn betg vegnidas annunziadas en questa maniera na pon vegnir prendids nagins conclus, cun excepziun da la proposta da convocar in'ulteriura radunanza generala.

3 Per far propostas e per tractar fatschentas, per las qualas i na sto betg vegnir prendida ina decisiun, na dovri betg in'annunzia precedenta.

Art. 884

4. Radunanza da
tut ils associads

Sche ed uscheditg che tut ils associads èn preschents a la radunanza, pon els prender decisiuns, er sche las prescripziuns davart la convocaziun n'èn betg vegnidas observadas, però cun la cundiziun che nagin na fetschia opposiziun.

⁵⁸⁴ Versiun da l'emprima frasa tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

Art. 885

IV. Dretg da votar

Mintga associà ha ina vusch en la radunanza generala u tar la votaziun per correspundenza.

Art. 886

V. Represchentanza

¹ Il dretg da votar en la radunanza generala po in associà surdar ad in auter associà; in mandatarì na po dentant betg represchentar dapli ch'in associà.

² Associazions che han dapli che 1000 commembers pon prevair en ils statuts che mintga associà dastgia represchentar dapli ch'in associà, maximalmain dentant nov auters associads.

³ I resta resalvà als statuts da permetter ad in associà da sa laschar represchentar d'in confamigliar ch'è abel d'agir.

Art. 887

VI. Exclusiun dal dretg da votar

¹ En cas da conclus davart la distgargia da l'administraziun n'han las persunas ch'èn sa participadas en ina moda u l'autra a la gestiun nagin dretg da votar.

² ...⁵⁸⁵

Art. 888VII. Deliberaziun
1. En general

¹ La radunanza generala prenda ses conclus e fa sias elecziuns cun la maiorità absoluta da las vuschs dadas, nun che la lescha u ch'ils statuts fìxeschan insatge auter. Il medem vala per conclus che vegnan prendids sco er per elecziuns che vegnan fatgas tras ina votaziun per correspundenza.

² Per dissolver l'associaziun sco er per midar ils statuts dovri ina maiorità da dus terzs da las vuschs dadas. Ils statuts pon anc engreviar las cundiziuns per quests conclus.⁵⁸⁶

Art. 889

2. En cas d'in augment da las prestaziuns dals associads

¹ Conclus davart l'introducziun u davart l'extensium da la responsabladad persunala u da l'obligaziun da far in pajament supplementar dovran il consentiment da trais quarts da tut ils associads.

⁵⁸⁵ Abolì tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBI **2002** 3148, **2004** 3969).

⁵⁸⁶ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, en vigur dapi il 1. da fan. 2004 (AS **2004** 2617; BBI **2000** 4337).

² Tals conclus n'èn betg liants per associads che n'han betg dà lur consentiment, sch'els decleran lur extrada entaifer 3 mais dapi la publicaziun dal conclus. Questa extrada vala a partir dal mument ch'il conclus entra en vigur.

³ L'extrada na dastga en quest cas betg vegnir fatga dependenta dal pajament d'ina summa da deliberaziun.

Art. 890

VIII. Revocaziun da l'administraziun e dal post da revisiun⁵⁸⁷

¹ La radunanza generala ha il dretg da revocar ils commembers da l'administraziun e dal post da revisiun sco er auters autorisads e mandataris ch'ella ha elegi.⁵⁸⁸

² Sin dumonda d'almain in 10avel dals associads po la dretgira disponer la revocaziun, sch'i èn avant maun motivs impurtants, en spezial sch'ils revocads han negligì las obligaziuns ch'èn vegnidas delegadas ad els u sch'els n'èn betg stads en cas da las ademplir. En in tal cas ha ella – sche necessari – da disponer ina nova elecziun tras ils organs cumpetents da l'associaziun e da prender las mesiras necessarias per questa fasa intermediara.

³ Pretensiuns d'indemnisaziun dals revocads restan resalvadas.

Art. 891

IX. Contestaziun dals conclus da la radunanza generala

¹ L'administraziun e mintga associà pon contestar cun in plant tar la dretgira ils conclus da la radunanza generala e tals ch'èn vegnids prendids tras votaziuns per correspondenza, sch'els cuntrafan a la lescha u als statuts. Sch'il plant vegn purtà da l'administraziun, fixescha la dretgira in represchentant per l'associaziun.

² Il dretg da contestar estingua, sch'il plant na vegn betg purtà il pli tard 2 mais suenter ch'il conclus è vegni premdi.

³ La sentenza che abolescha in conclus ha in effect per e cunter tut ils associads.

⁵⁸⁷ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁸⁸ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

Art. 892

X. Radunanza
da delegads

¹ En cas ch'ina associaziun ha pli che 300 commembers u en cas che la maiortad da quels èn associaziuns, pon ils statuts fixar che las cumpetenzas da la radunanza generala vegnian delegadas per part u dal tuttafatg ad ina radunanza da delegads.

² La cumposiziun, la moda d'elecziun e la convocaziun da la radunanza da delegads vegnan regladas tras ils statuts.

³ Mintga delegà ha ina vusch en la radunanza da delegads, nun ch'ìls statuts reglian autramain il dretg da votar.

⁴ Dal rest valan per la radunanza da delegads las prescripziuns legalas davart la radunanza generala.

Art. 893

XI. Disposiziuns
excepziunalas
per associaziuns
d'assicuranza

¹ Las associaziuns d'assicuranza concessiunadas che han passa 1000 commembers pon transferir tras ils statuts las cumpetenzas da la radunanza generala per part u dal tuttafatg a l'administraziun.

² Las cumpetenzas da la radunanza generala per introducir u per extender l'obligaziun da far in pajament supplementar, per dissolver, per fusiunar, per sparter l'associaziun e per midar la furma giuridica da l'associaziun èn intransmissiblas.⁵⁸⁹

Art. 894

B. Admi-
nistraziun
I. Elegibladad
1. Commem-
branza

¹ L'administraziun da l'associaziun consista d'almain trais persunas; la maiortad sto esser associads.

² Sch'ina persuna giuridica u sch'ina societad commerziala è sa participada a l'associaziun, n'è ella betg elegibla sco tala sco commembra da l'administraziun; percenter pon lur represchentants vegnir elegids empè dad ella.

Art. 895⁵⁹⁰

2. ...

⁵⁸⁹ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, en vigor dapi il 1. da fan. 2004 (AS 2004 2617; BBl 2000 4337).

⁵⁹⁰ Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

Art. 896II. Perioda
d'uffizi

1 Ils commembers da l'administraziun vegnan elegids per maximalmain 4 onns; els èn dentant reelegibels, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter.

2 Per las associaziuns d'assicuranza concessiunadas vegnan applitgadas las prescripziuns che valan per la perioda d'uffizi da l'administraziun da las societads anonimas.

Art. 897III. Giunta
d'administraziun

Ils statuts pon surdar ina part da las obligaziuns e da las cumpetenzas da l'administraziun ad ina u a pliras giuntas d'administraziun che vegnan elegidas da tala.

Art. 898⁵⁹¹IV. Gestiu e
represchentanza
1. En general

1 Ils statuts pon autorisar la radunanza generala u l'administraziun da surdar la gestiun u singuls secturs da la gestiun e la represchentanza ad ina u a pliras persunas, manaders da fatschenta u directurs che na ston betg esser commembers da l'associaziun.

2 L'associaziun sto pudair vegnir represchentada d'ina persuna che ha ses domicil en Svizra. Questa persuna sto appartegnair a l'administraziun ubain esser gestiunaria u directura. Questa persuna sto avair access a la glista tenor l'artitgel 837.⁵⁹²

Art. 8992. Dimensiun
e restricziun

1 Las persunas ch'èn autorisadas da represchentar l'associaziun han il dretg da far – en num da l'associaziun – tut ils acts giuridics che pon vegnir cumpigliads da l'intent da l'associaziun.

2 Ina restricziun da questa autorisaziun da represchentanza n'ha nagin effect vers terzas persunas da buna fai; resalvadas restan las disposiziuns ch'èn inscrites en il register da commerzi concernent la represchentanza esclusiva da la sedia principala u d'ina filiala u che prescrivan da manar cuminaivlamain la firma.

3 L'associaziun è responsabla per il donn che resulta tras acts illegals ch'ina persuna, la quala è autorisada d'ademplier la gestiun u da represchentar l'associaziun, commetta, exequind sias fatschentas.

⁵⁹¹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁹² Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 12 da dec. 2014 davart la realisaziun da las recumandaziuns dal «Groupe d'action financière», revedidas l'onn 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2015 (AS 2015 1389; BBl 2014 605).

Art. 899a⁵⁹³

3. Contracts
tranter l'asso-
ciaziun e ses
represchentant

Sche l'associaziun fa in contract e sch'ella vegn represchentada en questa fatschenta da quella persuna, cun la quala ella fa il contract, sto il contract vegnir fatg en scrit. Questa necessitad na vala betg per contracts da las fatschentas currentas, tar las qualas la prestaziun da l'associaziun na surpassa betg la valor da 1000 francs.

Art. 900

4. Sutta-
scripziun⁵⁹⁴

Las persunas che han il dretg da represchentar l'associaziun ston sutta-scriber uschia ch'ellas agiunteschan lur sottascripziun a la firma da l'associaziun.

Art. 901

5. Inscriziun⁵⁹⁵

Las persunas ch'èn autorisadas da represchentar l'associaziun ston vegnir annunziadas da l'administraziun per l'inscripziun en il register da commerzi, preschentond ina copia legalisada dal conclus. Ellas ston dar lur sottascripziun tar l'uffizi dal register da commerzi u inoltrar lur sottascripziun en furma legalisada.

Art. 902

V. Obligaziuns
1. En general

¹ L'administraziun ha d'ademplir las fatschentas da l'associaziun cun tut quità e da promover las incumbensas da quella cun tut sias forzas.

² En spezial è ella obligada:

1. da preparar las fatschentas da la radunanza generala e d'exequir ils conclus da tala;
2. da survegliar che las persunas, ch'èn incumbensadas cun la gestiun e cun la represchentanza, observian las leschas, ils statuts ed eventuals reglaments e da sa laschar infurmar regular-main davart l'andament da las fatschentas.

⁵⁹³ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁹⁴ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁹⁵ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

³ L'administraziun è responsabla che ses protocols e che quels da la radunanza generala, ch'ils cudeschs da fatschenta necessaris e che las glistas dals associads vegnian manads regularmain; ella procura ch'il quint annual e che la bilantscha annuala sajan fatgs tenor las prescripziuns legalas e ch'els vegnian suttemess a l'examinaziun dal post da revisiun; plinavant è ella responsabla che las entradas e che las extras dad associads vegnian annunziadas conform a las prescripziuns a l'uffizi dal register da commerzi.⁵⁹⁶

Art. 903

2. Obligaziun d'annunzia en cas da surdebitaziun ed en cas da perdita da chapital

¹ Sch'igl exista la tema fundada d'ina surdebitaziun, ha l'administraziun da far immediatamain ina bilantscha provisorica sin basa da las valurs d'alienaziun.

² Sche l'ultima bilantscha annuala e sch'ina bilantscha da liquidaziun che sto vegnir fatga sin quai u sch'ina bilantscha provisorica mussan che las pretensiuns dals crediturs da l'associaziun na sajan betg pli cuvridas tras las activas, sto l'administraziun annunziar quai a la dretgira. Quella ha da declerar il concurs, nun che las premissas per ina suspensiun sajan avant maun.

³ En cas d'associaziuns cun certificats da participaziun ha l'administraziun da convocar immediatamain ina radunanza generala e d'infurmar quella en chausa, sch'i resulta da l'ultima bilantscha annuala che la mesadad dal chapital da l'associaziun na saja betg pli cuvrida.

⁴ En cas d'associads cun l'obligaziun da far in pajament supplementar sto la dretgira vegnir infurmada pir, sche la perdita che vegn constatada en la bilantscha na po betg vegnir cuvrida entaifer 3 mais cun pajaments supplementars dals associads.

⁵ Sin proposta da l'administraziun u d'in creditor po la dretgira suspender la decleraziun da concurs, sch'ina sanaziun è en vista. En quest cas prenda ella las mesiras ch'èn adattadas per mantegnair la facultad, sco l'inventarisaziun e la nominaziun d'in cumissari.

⁶ En cas d'associaziuns d'assicuranza concessiunadas valan las pretensiuns dals commembers che derivan da contracts d'assicuranza sco dretgs dals crediturs.

⁵⁹⁶ Versiun tenor la cifra 13 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BB1 2002 3148, 2004 3969).

Art. 904

VI. Restituziun
da pajaments

¹ En cas da concurs da l'associaziun èn ils commembers da l'administraziun obligads vers ils crediturs da l'associaziun da restituir tuttas parts dal gudogn u autras retratgas ch'èn vegnidas fatgas sut in auter titel durant ils ultims 3 onns avant la decleraziun dal concurs, uschenavant che questas retratgas surpassan ina indemnissaziun adequata per cuntraprestaziuns ed uschenavant ch'ellas n'avessan betg dui vegnir concedidas, sche la bilantscha fiss vegnida fatga precautamain.

² La restituziun è esclusa, nun ch'ella possia vegnir pretendida sin basa da las disposiziuns davart l'enritgiment nungjustifitgà.

³ La dretgira decida tenor liber apprezziar, suenter ch'ella ha considerà tut las circumstanzas.

Art. 905

VII. Suspensiun
e revocaziun

¹ L'administraziun po revocar da tut temp las giuntas, ils manaders da fatschenta, ils directurs ed auters autorisads e mandataris ch'èn vegnids nominads dad ella sezza.

² Ils autorisads ed ils mandataris ch'èn vegnids designads da la radunanza generala pon vegnir suspendids da lur funcziun da tut temp tras l'administraziun; quella sto dentant convocar immediatamain ina radunanza generala.

³ Las pretensiuns d'indemnissaziun da las personas ch'èn vegnidas revocadas u suspendidas da lur funcziuns restan resalvadas.

Art. 906⁵⁹⁷

C. Post
da revisiun
I. En general

¹ Per il post da revisiun èn applitgablas correspudentamain las prescripziuns dal dretg d'acziun.

² Ina revisiun ordinaria dal quint annual tras in post da revisiun pon pretender:

1. 10 pertschient dals associads;
2. ils associads che represchentan ensemen almain 10 pertschient dal chapital dals certificats da participaziun;
3. ils associads ch'èn suttamess ad ina responsabladad persunala u ad in'obligaziun da far in pajament supplementar.

⁵⁹⁷ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

Art. 907⁵⁹⁸

II. Controlla
dal register
d'associads

En cas d'associads che han ina responsabladad persunala u in'obligaziun da far in pajament supplementar sto il post da revisiun controllar, sch'il register d'associads⁵⁹⁹ vegn manà en moda correcta. Sche l'associaziun n'ha nagin post da revisiun, sto l'administraziun laschar controllar il register d'associads⁶⁰⁰ tras in revisur admess.

Art. 908⁶⁰¹

D. Mancanzas
en l'organisaziun

En cas da mancanzas en l'organisaziun da l'associaziun èn applitgables correspondentamain las prescripziuns dal dretg d'aczias.

Art. 909 e 910⁶⁰²**Sisavel chapitel: Dissoluziun da l'associaziun****Art. 911**

A. Motivs
da dissoluziun

L'associaziun vegn dissolvida:

1. a norma dals statuts;
2. tras in conclus da la radunanza generala;
3. tras la decleraziun dal concurs;
4. en ils ulteriurs cas ch'èn previs da la lescha.

Art. 912

B. Annunzia
a l'uffizi dal
register da
commerzi

Sche la dissoluziun da l'associaziun na vegn betg fatga tras concurs, ha l'administraziun da l'annunziar per l'inscripziun en il register da commerzi.

⁵⁹⁸ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁵⁹⁹ Rectifitgà da la Cumissiun da redacziun da l'AF (art. 58 al. 1 LParl; SR 171.10).

⁶⁰⁰ Rectifitgà da la Cumissiun da redacziun da l'AF (art. 58 al. 1 LParl; SR 171.10).

⁶⁰¹ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁶⁰² Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'aczias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

Art. 913

C. Liquidaziun,
repartiziun da
la facultad

¹ L'associaziun vegn liquidada tenor las prescripziuns che valan per la societad anonima, cun resalva da las disposiziuns che suondan qua sutvart.

² La facultad da l'associaziun dissolvida che resta sunter che tut ils debits èn pajads e sunter che eventuals certificats da participaziun èn restituids, dastga vegnir repartida tranter ils associads mo, sch'ils statuts prevesan ina tala repartiziun.

³ La repartiziun vegn fatga en quest cas tenor chaus tranter ils associads ch'èn avant maun il mument da la dissoluziun u tranter lur successurs legals, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter. Il dretg legal dals associads extrads u da lur ertavels da survegnir ina indemnisiun resta resalvà.

⁴ Sch'ils statuts na cuntegnan naginas prescripziuns davart la repartiziun tranter ils associads, sto il surpli da la liquidaziun vegnir duvrà per intents da l'associaziun u per promover finamiras d'utilitad publica.

⁵ La decisiun en questa chausa cumpeta a la radunanza generala, nun ch'ils statuts disponian insatge auter.

Art. 914⁶⁰³

D. ...

Art. 915

E. Surpigliada
tras ina corpo-
raziun dal dretg
public

¹ Sche la facultad d'ina associaziun vegn surpigliada da la Confederaziun, d'in chantun u – cun la garanzia dal chantun – d'in district u d'ina vischnanca, po la liquidaziun vegnir esclusa tras contract cun il consentiment da la radunanza generala.

² Il conclus da la radunanza generala sto vegnir prendì tenor las prescripziuns davart la dissoluziun e sto vegnir annunzià a l'uffizi dal register da commerzi.

³ Cun l'inscripziun da quest conclus è ademplì il transferiment da la facultad da l'associaziun inclusiv ils debits; la firma da l'associaziun sto vegnir extinguida.

⁶⁰³ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, cun effect dapi il 1. da fan. 2004 (AS 2004 2617; BBl 2000 4337).

Settavel chapitel: Responsabladad

Art. 916⁶⁰⁴

A. Respon-
sablada vers
l'associaziun

Tut las personas ch'èn incumbensadas cun l'administraziun, cun la gestiun, cun la revisiun u cun la liquidaziun èn responsablas per il donn ch'ellas chaschunan a l'associaziun cun violar intenziunadamain u per negligentscha lur obligaziuns.

Art. 917

B. Responsabla-
dad vers l'asso-
ciaziun, vers ils
associads e vers
ils crediturs

1 Ils commembers da l'administraziun ed ils liquidaturs che violeschan intenziunadamain u per negligentscha las obligaziuns che vegnan fixadas da la lescha per il cas d'ina surdebitaziun da l'associaziun, èn responsabels per il donn ch'els chaschunan a l'associaziun, als singuls associads ed als crediturs.

2 L'indemisaziun dal donn ch'è vegnì chaschunà als associads ed als crediturs mo indirectamain cun donnegiar l'associaziun sto vegnir fatga valair tenor las prescripziuns ch'èn vegnidadas fixadas per la societad anonima.

Art. 918

C. Solidarità
e regress

1 Sche pliras personas èn responsablas per il medem donn, stattan ellas bunas solidaricamain per tal.

2 Il regress tranter plirs participads vegn fixà da la dretgira tenor il grad da la culpa da mintgin da quels.

Art. 919⁶⁰⁵

D. Surannaziun

1 Il dretg sin indemnizaziun cunter las personas responsablas tenor las disposiziuns qua survart surannescha sunter 5 onns a partir dal di che la persona donnegiada è vegnida a savair dal donn e da la persona che sto pajar l'indemisaziun, en mintga cas dentant sunter 10 onns quintà a partir dal di ch'il cumportament donnegiant ha gi lieu u è vegnì terminà.

2 Sche la persona responsabla ha commess in malfatg tras ses cumportament donnegiant, surannescha il dretg d'indemisaziun il pli baud cun l'entrada da la surannaziun da la persecuziun penala. Sche la surannaziun da la persecuziun penala n'entra betg pli en consequenza

⁶⁰⁴ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'accias, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁶⁰⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBI 2014 235).

d'ina sentenza penala da l'emprima istanza, surannescha il dretg il pli baud 3 onns suenter la communicaziun da la sentenza.

Art. 920

E. En cas d'associaziuns da credit e d'assicuranza

Per las associaziuns da credit e per las associaziuns d'assicuranza concessiunadas sa drizza la responsabladad tenor las disposiziuns dal dretg d'aczias.

Otgavel chapitel: Federaziuns d'associaziuns

Art. 921

A. Premissas

Trais u dapli associaziuns pon furmar ina federaziun d'associaziuns e la constituer sco associaziun.

Art. 922

B. Organisaziun
I. Radunanza da delegads

¹ L'organ suprem da la federaziun d'associaziuns è la radunanza da delegads, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter.

² Ils statuts fixeschan il dumber dals delegads da las associaziuns partecipadas.

³ Mintga delegà ha ina vusch, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter.

Art. 923

II. Administraziun

L'administraziun sa cumpona da commembers da las associaziuns partecipadas, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter.

Art. 924

III. Surveglianza. Contestaziun

¹ Ils statuts pon conceder a l'administraziun da la federaziun il dretg da survegliar l'activitad da fatschenta da las associaziuns partecipadas.

² Els pon conceder a l'administraziun da la federaziun il dretg da contestar cun in plant tar la dretgira ils conclus ch'èn vegnids prendids da las singulas associaziuns partecipadas.

Art. 925

IV. Exclusiun da novas obligaziuns

Per ils commembers da l'associaziun partecipanta na dastga la partecipaziun ad ina federaziun d'associaziuns betg avair la consequenza ch'els stoppian surpigliar autras obligaziuns che quellas che vegnan gia prescrittas da la lescha u dals statuts da lur atgna associaziun.

Novavel chapitel: Participaziun da corporaziuns da dretg public

Art. 926

¹ En cas d'associaziuns, vi da las qualas corporaziuns dal dretg public, sco la Confederaziun, il chantun, il district u la vischnanca, han in interess public, pon ils statuts da las associaziuns conceder a la corporaziun il dretg da delegar represchentants en l'administraziun u en il post da revisiun.⁶⁰⁶

² Ils commembers che vegnan delegads d'ina corporaziun dal dretg public han ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sco quels che vegnan elegids da l'associaziun.

³ Il dretg da revocar ils commembers da l'administraziun e dal post da revisiun ch'èn vegnids delegads da la corporaziun dal dretg public ha mo la corporaziun sezza.⁶⁰⁷ Quella stat buna per quests commembers vers l'associaziun, vers ils associads e vers ils crediturs, cun resalva dal regress tenor il dretg da la Confederaziun e dals chantuns.

Quarta partiziun:⁶⁰⁸ Il register da commerzi, las firmas commercialas e la contabilitad commerciala

Trentavel titel:⁶⁰⁹ Il register da commerzi

Art. 927

A. Noziun ed intent

¹ Il register da commerzi è in'unitad da bancas da datas manadas dal stadi. Ses intent è en spezial la registraziun e la publicaziun da fatgs giuridicamain relevants davart unitads giuridicas, ed el serve a la segirezza giuridica sco er a la protecziun da terzas personas.

⁶⁰⁶ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁶⁰⁷ Versiun da l'emprima frasa tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁶⁰⁸ Versiun tenor la LF dals 18 da dec. 1936, en vigur dapi il 1. da fan. 1937 (AS 53 185; BBI 1928 I 205, 1932 I 217). Guardar las disposiziuns finalas e transitoricas dals titels XXIV–XXXIII a la fin dal DO.

⁶⁰⁹ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 17 da mars 2017 (dretg dal register da commerzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2021, art. 928b e 928c en vigur dapi il 1. d'avr. 2020 (AS 2020 957; BBI 2015 3617).

² Unitads giuridicas en il senn da questa lescha èn:

1. interpresas singulas;
2. societads collectivas;
3. societads commanditaras;
4. societads anonimas;
5. societads acziunaras commanditaras;
6. societads cun responsabladad limitada;
7. associaziuns;
8. uniuns;
9. fundaziuns;
10. societads commanditaras per investiziuns collectivs da chapital;
11. societads d'investiziun a chapital fix;
12. societads d'investiziun a chapital variabel;
13. instituts da dretg public;
14. filialas.

Art. 928

B. Organisaзиun
I. Autoritads
dal register
da commerzi

¹ La gestiun dals uffizis dal register da commerzi è chausa dals chantuns. Ils chantuns èn libers da manar registers da commerzi interchantunals.

² La Confederaziun ha la surveglianza suprema da la gestiun dal register da commerzi.

Art. 928a

II. Collavuraziun
tranter las
autoritads

¹ Las autoritads dal register da commerzi collavuran ina cun l'autra per ademplir lur incumbensas. Ellas surdattan ina a l'autra quellas infurmaziuns e quels documents ch'ellas dovran per ademplir lur incumbensas.

² Uschenavant che la lescha na prevesa nagut auter, communitgeschan las dretgiras e las autoritads administrativas da la Confederaziun e dals chantuns als uffizis dal register da commerzi ils fatgs che ston vegnir inscrits, midads u stizzads en il register da commerzi.

³ Per las infurmaziuns e per las communicaziuns na vegnan incassadas naginas taxas.

Art. 928b

C. Bancas da
datas centralas

¹ L'autorità da surveglianza suprema da la Confederaziun maina las bancas da datas centralas davart las unitads giuridicas e davart las persunas ch'èn inscrittas en ils registers chantunals. Las bancas da datas centralas servan a colliar las datas sco er a differenziar ed a chattar las unitads giuridicas e las persunas inscrittas.

² La registraziun da las datas en la banca da datas centrala da las unitads giuridicas è chausa da l'autorità da surveglianza suprema da la Confederaziun. Quella renda accessiblas las datas publicas da las unitads giuridicas per consultaziuns singulas gratuitas en l'internet.

³ La registraziun da las datas en la banca da datas centrala da las persunas è chausa dals uffizis dal register da commerzi.

⁴ La Confederaziun è responsabla per la segirezza dals systems d'infurmaziun e per la legalità da l'elavuraziun da las datas.

Art. 928c

D. Numer
d'assicuranza
da la AVS e
numer persunal

¹ Las autoritads dal register da commerzi utilischan sistematicamain il numer d'assicuranza da la AVS per identifitgar persunas natiralas.

² Ellas communitgeschan il numer d'assicuranza da la AVS mo a posts ed ad instituziuns che basegnan quest numer per ademplir lur incumbensas legalas en connex cun il register da commerzi e ch'èn autorisads d'utilisar sistematicamain quest numer.

³ A las persunas natiralas registradas en la banca da datas centrala da las persunas vegn ultra da quai attribui in numer persunal betg significiant.

Art. 929

E. Inscriziun,
midada e
stizzada
I. Principis

¹ Las inscripziuns en il register da commerzi ston esser vairas e na dastgan betg chaschunar engions u cuntrafar ad in interess public.

² L'inscripziun en il register da commerzi sa basa sin in'annunzia. Ils fatgs che duain vegnir inscrits ston vegnir cumprovads.

³ Las inscripziuns pon er sa basar sin ina sentenza u sin ina disposiziun d'ina dretgira u d'ina autorità administrativa u vegnir fatgas d'uffizi.

Art. 930

II. Numer
d'identificaziun
d'interpresas

Las unitads giuridicas inscrites en il register da commerzi survegnan in numer d'identificaziun d'interpresas tenor la Lescha federala dals 18 da zercladur 2010⁶¹⁰ davart il numer d'identificaziun da las interpresas.

Art. 931

III. Inscriziun
obligatoria
ed inscripziun
facultativa
1. Interpresas
singulas e filialas

¹ Ina persuna natirala che maina ina fatschenta, la quala ha cuntanschi durant l'ultim onn da gestiun in retgav da la svieuta d'almain 100 000 francs, sto laschar inscriver sia interpresa singula en il register da commerzi al lieu da la sedia. Exceptads da questa obligaziun èn ils appartegnents da las professiuns libras sco er ils purs, premiss ch'els na mainian betg ina interpresa en furma commerciala.

² Las filialas ston vegnir inscrites en il register da commerzi dal lieu, nua ch'ellas sa chattan.

³ Interpresas singulas e filialas che n'èn betg obligadas da s'inscriver, han il dretg da sa laschar inscriver.

Art. 932

2. Instituts da
dretg public

¹ Ils instituts da dretg public ston sa laschar inscriver en il register da commerzi, sch'els pratitgeschan principalmain in'actividad da gudogn en l'economia privata u sch'il dretg federal, chantunal u communal prevesa ina inscripziun. Els sa laschan inscriver al lieu da lur sedia.

² Ils instituts da dretg public che n'èn betg obligads da s'inscriver, han il dretg da sa laschar inscriver.

Art. 933

IV. Midada
da fatgs

¹ Sch'in fatg è inscrit en il register da commerzi, sto er vegnir inscrite mintga midada da quest fatg.

² Persunas che bandunan lur funcziuns han il dretg da dumandar che lur inscripziun vegnia stizzada en il register da commerzi. L'ordinaziun regla ils detagls.

Art. 934V. Stizzada
d'uffizi1. Unitads giuridicas senza activitad
commerziala
e senza activas

¹ Sch'ina unitad giuridica n'ha pli ni activitads commercialas ni activas utilisablas, stizza l'uffizi dal register da commerzi questa unitad giuridica or dal register da commerzi.

² Per quest intent supplitgescha l'uffizi dal register da commerzi l'unitad giuridica da communitgar in interess vi dal mantegniment da l'inscripziun. Sche questa supplica n'ha nagin success, fa el trais giadas ina publicaziun en il Fegl uffizial svizzer da commerzi, supplitgond ulteriuras persunas pertutgadas da communitgar in interess. Sch'er questa supplica n'ha nagin success, vegn stizzada l'unitad giuridica.

³ Sche ulteriuras persunas pertutgadas fan valair in interess vi dal mantegniment da l'inscripziun, surdat l'uffizi dal register da commerzi la chaussa a la dretgira per la decisun.

Art. 934a2. Interpresas
singulas e filialas
senza domicil
legal

¹ Sch'ina interpresa singula n'ha pli nagin domicil legal, la stizza l'uffizi dal register da commerzi or dal register da commerzi, suenter ch'el ha publitgà trais giadas senza success ina supplica en il Fegl uffizial svizzer.

² Sch'ina filiala cun sedia principala en Svizra n'ha pli nagin domicil legal, la stizza l'uffizi dal register da commerzi or dal register da commerzi, suenter ch'el ha suttamess senza success ina supplica a la sedia principala.

Art. 935VI. Re-
inscripziun

¹ Tgi che fa valair in interess degn da vegnir protegì, po dumandar la dretgira da laschar reinscriver en il register da commerzi in'unitad giuridica stizzada.

² In interess degn da vegnir protegì exista en spezial, sche:

1. betg tut las activas n'èn vegnidas liquidadas u repartidas suenter la terminaziun da la liquidaziun da l'unitad giuridica stizzada;
2. l'unitad giuridica stizzada sa participescha ad ina procedura giudiziala sco partida;
3. la reinscripziun è necessaria per rectifitgar in register public; u
4. la reinscripziun è necessaria per terminar la procedura da concurs da l'unitad giuridica stizzada.

³ En cas da mancanzas en l'organisaziun da l'unitad giuridica prenda la dretgira las mesiras necessarias ensemen cun l'ordinaziun da la reinscripziun.

F. Publicitad ed effects
I. Publicitad e publicaziun en l'internet

Art. 936

¹ Il register da commerzi è public. La publicitad concerna las inscripziuns, las annunzias ed ils mussaments. Il numer d'assicuranza da la AVS n'è betg public.

² Las inscripziuns, ils statuts ed ils documents da fundaziun vegnan rendids accessibels gratuitamain en l'internet. Ulteriurs mussaments ed ulteriuras annunzias pon vegnir consultads tar l'uffizi dal register da commerzi cumpetent; sin dumonda po tal uffizi er render accessibels quests documents sur l'internet.

³ Per las inscripziuns dal register da commerzi che vegnan rendidas accessiblas en l'internet, sto vegnir pussibilitada ina tschertga tenor tscherts criteris.

⁴ Las midadas en il register da commerzi ston restar suandablas cronologicamain.

II. Publicaziun en il Fegl uffizial svizzer da commerzi e cumenzament dals effects

Art. 936a

¹ Las inscripziuns en il register da commerzi vegnan publitgadas sin via electronica en il Fegl uffizial svizzer da commerzi. Lur effects cumenzan cun la publicaziun.

² Er tut las publicaziuns previsas da la lescha succedan sin via electronica en il Fegl uffizial svizzer da commerzi.

Art. 936b

III. Effects

¹ Sch'in fatg è vegnì inscrit en il register da commerzi, na po nagin far l'objecziun ch'el n'haja betg enconuschì quest fatg.

² Sch'in fatg, che sto vegnir inscrit obligatoricamain en il register da commerzi, n'è betg vegnì inscrit, po el vegnir opponì ad ina terza persuna mo, sch'i vegn cumprovà che quella aveva enconuschientscha dal fatg.

³ Tgi ch'è sa fidà da buna fai d'in fatg inscrit, cumbain che quel era fauss, sto vegnir protegi en la buna fai, premiss che nagins interess predominants na s'opponian a quai.

Art. 937

G. Obligaziuns
I. Obligaziun d'examinaziun

Las autoritads dal register da commerzi examineschan, sche las premissas giuridicas per ina inscripziun en il register da commerzi èn ademplidas, en spezial sche l'annunzia ed ils mussaments na cuntrafan betg a prescripziuns imperativas e sch'il cuntegn corresponda a las prescripziuns giuridicas.

Art. 938

II. Supplica
ed inscripziun
d'uffizi

¹ L'uffizi dal register da commerzi supplitgescha las personas participadas d'ademplier l'obligaziun d'inscripziun e fixescha per ellas in termin per quest intent.

² Sche las personas participadas n'adempleschan betg la supplica entaifer il termin fixà, fa el d'uffizi las inscripziuns prescrittass.

Art. 939

III. Mancanzas
en l'organisaziun

¹ Sche l'uffizi dal register da commerzi constatescha che societads commercialas, associaziuns, uniuns, fundaziuns betg suttamessas a la surveglianza u filialas cun sedia principala a l'exteriur, las qualas èn inscrites en il register da commerzi, han mancanzas en l'organisaziun prescritta imperativamain da la lescha, supplitgescha el l'unitad giuridica pertutgada d'eliminar la mancanza e fixescha per ella in termin per quest intent.

² Sche la mancanza na vegn betg eliminada entaifer il termin fixà, surdat el la chausa a la dretgira. Quella prenda las mesiras necessarias.

³ En cas da fundaziuns e d'unitads giuridicas ch'èn suttamessas a la surveglianza tenor la Lescha dals 23 da zercladur 2006⁶¹¹ davart las investiziuns collectivass, vegn la chausa surdada a l'autorità da surveglianza.

Art. 940

H. Multas
disciplinaras

Tgi che vegn supplitgà da l'uffizi dal register da commerzi, sut la smantscha dal chasti da quest artitgel, d'ademplier sia obligaziun d'inscripziun e n'ademplescha betg questa obligaziun entaifer il termin fixà, po vegnir chastia da l'uffizi dal register da commerzi cun ina multa disciplinara fin 5000 francs.

Art. 941

I. Taxas

¹ Tgi che chaschuna ina disposiziun d'ina autorità dal register da commerzi u fa diever d'in servetsch d'ina tala autorità, sto pajar ina taxa.

² Il Cussegl federal regla l'incassament da las taxas en il cas singul, en spezial:

1. la basa da calculaziun da las taxas;
2. la renunzia a l'incassament da taxas;
3. la responsabladad en cas che pliras personas èn obligadas da pajar taxas;

4. la scadenza, la facturaziun ed il pajament anticipà da taxas;
5. la surannaziun da pretensiuns da taxas;
6. la part da las taxas incassadas dals chantuns che tutga a la Confederaziun.

³ Per la regulaziun da las taxas resguarda el il princip d'equivalenza ed il princip da la cuvrída dals custs.

Art. 942

J. Protecziun
giuridica

¹ Cunter disposiziuns dals uffizis dal register da commerzi poi vegnir fatg recurs entaifer 30 dis sunter la communicaziun.

² Mintga chantun designescha ina dretgira superiura sco istanza da recurs.

³ Las dretgiras chantunalas annunzian immediatamain lur decisiuns a l'uffizi dal register da commerzi e las communitgeschan a l'autorità da surveglianza suprema da la Confederaziun.

Art. 943

K. Ordinaziun

Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart:

1. la gestiun dal register da commerzi e la surveglianza suprema;
2. l'annunzia, l'inscripziun, la midada, la stizzada e la re-inscripziun;
3. il cuntegn da las inscripziuns;
4. ils mussaments e lur verificaziun;
5. la publicità ed ils effects;
6. l'organisaziun dal Fegl uffizial svizzer da commerzi e sia publicaziun;
7. la collavuraziun e l'obligaziun da dar infurmaziuns;
8. l'utilisaziun dal numer d'assicuranza da la AVS e dal numer persunal;
9. las bancas da datas centralas davart las unitads giuridicas e davart las personas;
10. las modalitads da la transmissiun electronica;
11. las proceduras.

Trentinavel titel: Las firmas commercialas

Art. 944

A. Princips per
furmar firmas
I. Disposiziuns
generalas

1 Mintga firma dastga – ultra dal cuntegn essenzial ch'è prescrit da la lescha – cuntegnair indicaziuns che servan a circumscriver pli detagliadamain las personas numnadas lien u che rendan attent a la natira da l'interpresa e ch'èn in num da fantasia, premess ch'il cuntegn da la firma correspundia a la vardad, ch'el na possia betg chaschunar errurs e ch'el na cuntrafetschia betg ad interess publics.

2 Il Cussegl federal po decretar in'ordinaziun che regla en tge dimensiun ch'ins dastga duvra designaziuns nazionalas e territorialas per la furnaziun da firmas.

Art. 945

II. Interpresas
singulas
1. Cuntegn
principal⁶¹²

1 Tgi che maina ina fatschenta sco possessur sulet, sto furmar il cuntegn essenzial da sia firma or dal num da famiglia cun u senza il prenum.

2 Sche la firma cuntegna ulteriurs nums da famiglia, stoi resortir, tge-nin ch'è il num da famiglia dal possessur.⁶¹³

3 I n'è betg permess d'aggiuntar a la firma insatge che fa presumar l'existenza d'ina societad.

Art. 946

2. Exclusivitat
da la firma
inscritta

1 Ina firma singula⁶¹⁴ ch'è iscritta en il register da commerzi na dastga betg vegnir duvrada en il medem lieu d'in auter possessur da fatschenta, e quai er betg, sche quel ha il medem prenum e num da famiglia, sut il qual la firma pli veglia è vegnida iscritta.

2 Il nov possessur da fatschenta ha en quest cas d'aggiuntar a ses num en la firma in attribut che differenziescha quella cleramain da la firma pli veglia.

3 Vers ina firma singula⁶¹⁵ ch'è iscritta en in auter lieu restan resalvads ils dretgs davart la concorrenza illoiala.

⁶¹² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969).

⁶¹³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 25 da sett. 2015 (dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da fan. 2016 (AS 2016 1507; BBI 2014 9305).

⁶¹⁴ Ussa: firma.

⁶¹⁵ Ussa: firma.

Art. 947 e 948⁶¹⁶**Art. 949**⁶¹⁷**Art. 950**⁶¹⁸

III. Firmas societaras
1. Furmaziun da la firma

¹ Societads commerzialas ed associaziuns pon eleger libramain lur firma, cun la cundiziun ch'ellas observian ils princips generals davart la furmaziun d'ina firma. En la firma sto vegnir inditgada la furma giuridica.

² Il Cussegl federal fixescha, tge scursanidas ch'èn admissiblas per las furmas giuridicas.

Art. 951⁶¹⁹

2. Exclusividad da la firma inscritta

La firma d'ina societad commerziala u d'ina associaziun sto sa distinguer cleramain da tut las firmas da societads commerzialas u d'associaziuns ch'èn gia inscrittas en Svizra.

Art. 952

IV. Filialas

¹ Filialas ston purtar la medema firma sco la sedia principala; ellas dastgan dentant agiuntar attributs spezials a lur firma, sche quels sa refereschan mo a la filiala.

² La firma da la filiala d'ina interpresa cun sedia a l'exteriur sto ultra da quai cuntegnair il lieu da la sedia principala, il lieu da la sedia da la filiala e la designaziun expressiva sco filiala.

Art. 953⁶²⁰

V. ...

⁶¹⁶ Aboli tras la cifra I da la LF dals 25 da sett. 2015 (dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da fan. 2016 (AS **2016** 1507; BBl **2014** 9305). Guardar dentant la disposiziun transitorica da questa midada a la fin dal text.

⁶¹⁷ Aboli tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 4791; BBl **2002** 3148, **2004** 3969).

⁶¹⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 25 da sett. 2015 (dretg da firmas), en vigor dapi il 1. da fan. 2016 (AS **2016** 1507; BBl **2014** 9305).

⁶¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 25 da sett. 2015 (dretg da firmas), en vigor dapi il 1. da fan. 2016 (AS **2016** 1507; BBl **2014** 9305). Guardar dentant la disposiziun transitorica da questa midada a la fin dal text.

⁶²⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 25 da sett. 2015 (dretg da firmas), cun effect dapi il 1. da fan. 2016 (AS **2016** 1507; BBl **2014** 9305).

Art. 954

VI. Midada dal num

La firma vertenta po vegnir mantegnida, sch' il num dal possessur da la fatschenta u d' in associà ch' è cuntegnì en quella firma è vegnì midà tras la lescha u tras l' autoritàd cumpetenta.

Art. 954^a⁶²¹

B. Obligaziun da duvrar la firma ed il num

¹ En la correspundenza, sin ils formulars d' empustaziun e sin ils quints sco er en publicaziuns sto vegnir inditgada la firma ch' è inscrista en il register da commerzi u il num ch' è inscrist en il register da commerzi, e quai cumplettaivain e senza midadas.

² Supplementarivain pon vegnir duvrads designaziuns curtas, logos, designaziuns da fatschenta, ensainas ed indicaziuns sumegliantas.

Art. 955C. Survegianza⁶²²

L' administratur dal register da commerzi è obligà d' uffizi d' intimar ils participads d' observar las disposiziuns davart la furmaziun d' ina firma.

Art. 955^a⁶²³

D. Resalva d' autras prescripziuns federalas

Tras l' inscripziun d' ina firma na vegn la persuna autorisada betg deliberada d' observar autras prescripziuns federalas, particularivain talas davart la protecciun cunter engions en las relaziuns commerzialas.

Art. 956E. Protecciun da la firma⁶²⁴

¹ Il dretg da duvrar la firma d' in singul possessur da fatschenta u d' ina societad commerziala u d' ina associaziun ch' è inscrista en il register da commerzi e publicgada en il Fegl uffizial svizzer da commerzi ha sulettaivain il possessur da quella.

² Tgi che vegn pregiuditgà tras l' utilisaziun nunautorisada d' ina firma, po dumandar dal derschader da metter ina fin a quest abus; en cas da culpa po el putar plant per pretender ina indemnisiun.

⁶²¹ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d' aczias, en il dretg d' associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁶²² Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en il dretg d' aczias, en il dretg d' associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

⁶²³ Integrà tras la cifra 2 da l' agiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2015 3631; BBl 2009 8533).

⁶²⁴ Versiun tenor la cifra 2 da l' agiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2015 3631; BBl 2009 8533).

Trentadusavel titel:⁶²⁵
Contabilitad commerziala e rendaquint
Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

Art. 957

A. Obligaziun da far ina contabilitad e da render quint

¹ Obligadas da far ina contabilitad e da render quint tenor las suandantas disposiziuns èn:

1. interpresas singulas e societads da persunas che han cuntanschì in retgav da la svieuta d'almain 500 000 francs durant l'ultim onn da gestiun;
2. persunas giuridicas.

² Obligadas da far ina contabilitad mo davart las entradas e las expensas sco er davart la situaziun da la facultad èn:

1. interpresas singulas e societads da persunas cun in retgav da la svieuta da main che 500 000 francs durant l'ultim onn da gestiun;
2. uniuns e fundaziuns che n'èn betg obligadas da laschar s'inscriver en il register da commerzi;
3. fundaziuns ch'èn deliberadas da l'obligaziun da designar in post da revisiun tenor l'artitgel 83b alinea 2 CCS⁶²⁶.

³ Per las interpresas tenor l'aleina 2 valan ils princips da la contabilitad regulara conform al senn.

Art. 957a

B. Contabilitad

¹ La contabilitad è la basa dal rendaquint. Ella registrescha quellas fatschentas e quels fatgs ch'èn necessaris per preschentar la situaziun da la facultad, da la finanziaziun e dal retgav da l'interpresa (situaziun economica).

² Ella observa ils princips da la contabilitad regulara. En spezial ston vegnir resguardads ils suandants princips:

1. registraziun cumpletta, vardaivla e sistematica da las fatschentas e dals fatgs;
2. cumprova da las singulas cudeschaziuns a maun da mussaments;
3. clerezza;

⁶²⁵ Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 23 da dec. 2011 (dretg da rendaquint), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6679; BBl 2008 1589). Guardar er las disposiziuns transitoricas da questa midada a la fin dal text.

⁶²⁶ SR 210

4. adiatezza en vista al gener ed a la grondezza da l'interpresa;
5. verifitgabilidad.

³ Quittanzas da cudeschaziun èn tut ils documents scrits, saja quai sin palpìri, en furma electronica u en ina furma cumparegliabla, ch'èn necessaris per pudair verifitgar la fatschenta u il fatg ch'è la basa d'ina cudeschaziun.

⁴ La contabilitad vegn fatga en la valuta naziunala u en la valuta la pli impurtanta per l'activitad commerziala da l'interpresa.

⁵ Ella vegn fatga en ina da las linguas naziunalas u en englais. Ella po vegnir fatga sin palpìri, en furma electronica u en ina furma cumparegliabla.

Art. 958

C. Rendaquint
I. Intent
e cuntegn

¹ Il rendaquint duai preschentar la situaziun economica da l'interpresa uschia, che terzas personas sa pon far in'opiniun fidada da tala.

² Il rendaquint vegn preschentà en il rapport da gestiun. Quel cuntegna il quint annual (bilantscha individuala) che sa cumpona da la bilantscha, dal quint economic e da l'agiunta. Las prescripziuns per interpresas pli grondas e per concerns restan resalvadas.

³ Entaifer 6 mais suenten la fin da l'onn da gestiun sto vegnir redigì il rapport da gestiun e preschentà a l'organ cumpetent u a las personas cumpetentas per l'approvaziun. Il rapport da gestiun sto vegnir sutscrit dal parsura da l'organ directiv u administrativ suprem e da la persona ch'è responsabla entaifer l'interpresa per il rendaquint.

Art. 958a

II. Basas dal
rendaquint
1. Supposiziun
da la cuntinua-
ziun da l'inter-
presa

¹ Il rendaquint sa basa sin la supposiziun che l'interpresa vegnia cuntinuada durant il proxim temp.

² Sche la terminaziun da l'activitad u da parts da tala è prevista u n'è probablmain betg evitabla durant ils 12 mais che suondan il di da referenza da la bilantscha, sto il rendaquint da las parts respectivas da l'interpresa sa basar sin valurs d'alienaziun. Per las expensas ch'èn colliadas cun la terminaziun da l'activitad ston vegnir furmadas retenziuns.

³ Divergenzas da la supposiziun da la cuntinuaziun da l'interpresa ston vegnir remartgadas en l'agiunta; i sto vegnir preschentà, tge influenza ch'ellas han sin la situaziun economica da l'interpresa.

Art. 958b

2. Cunfinaziun
temporala e
materiala

¹ Ils custs ed ils retgavs ston vegnir cunfinads in da l'auter en regard temporal e material.

² Sch' ils retgavs nets da las furniziuns e da las prestaziuns u sch' ils retgavs finansials na surpassan betg 100 000 francs, pon ins desister da la cunfinaziun temporala e far empè da quai ina contabilitad da las expensas e da las entradas.

Art. 958c

III. Princip
dal rendaquint
regular

¹ Per il rendaquint èn decisivs en spezial ils suandants princip:

1. clerezza e la chapaivladad;
2. cumplettadad;
3. fidadadad;
4. essenzialitad;
5. precauziun;
6. cuntinuitad da la preschentaziun e dals criteris da valitaziun;
7. scumond da scuntrar las activas cun las passivas ed ils custs cun il retgav.

² L'existenza da las singulas posiziuns en la bilantscha ed en l'aggiunta sto vegnir cumprovada tras in inventari u en outra moda.

³ Il rendaquint sto vegnir adattà a las particularitads da l'interpresa e da la branscha, resguardond il cuntegn minimal prescrit da la lescha.

Art. 958d

IV. Preschen-
taziun, valuta
e lingua

¹ La bilantscha ed il quint economic pon vegnir preschentads en furma da conto u en furma graduada. Posiziuns che n'han nagina valor u mo ina valor irrelevant a ston betg vegnir enumeradas separadamain.

² Ultra da las cifras da l'onn da gestiun ston vegnir inditgadas en il quint annual er las valurs correspudentas da l'onn precedent.

³ Il rendaquint vegn fatg en la valuta naziunala u en la valuta la pli impurtanta per l'activitad commerziala da l'interpresa. Sch'il rendaquint na vegn betg fatg en la valuta naziunala, ston las valurs er anc vegnir inditgadas en la valuta naziunala. Ils curs da conversiun ston vegnir preschentads ed eventualmain explitgads en l'aggiunta.

⁴ Il rendaquint vegn fatg en ina da las linguas naziunalas u en englais.

Art. 958e

D. Publicaziun
ed invista

¹ Suenther che l'organ cumpetent ha approvà il quint annual ed il quint dal concern, ston quels vegnir publitgads ensemen cun ils rapports da revisiun en il Fegl uffizial svizzer da commerzi ubain vegnir tramess – en in exemplar e sin ses custs – a mintga persuna che dumonda quels entaifer 1 onn suenter l'approvaziun, sche:

1. l'interpresa debitescha obligaziuns d'emprest; u
2. titels da participaziun da l'interpresa en quotads ad ina bursa.

² Las ulteriuras interpresas ston dar als crediturs che cumprovan in interess degn da vegnir protegì, il dretg da prender invista dal rapport da gestiun e dals rapports da revisiun. En cas da disputa decida il der-schader.

Art. 958f

E. Manar e conservar ils cudeschs da fatschenta

¹ Ils cudeschs da fatschenta e las quittanzas da cudeschaziun sco er il rapport da gestiun ed il rapport da revisiun ston vegnir conservads durant 10 onns. Il termin da conservaziun cumenza cun la fin da l'onn da gestiun.

² Il rapport da gestiun ed il rapport da revisiun ston vegnir conservads sin palpì ed esser suttascrits.

³ Ils cudeschs da fatschenta e las quittanzas da cudeschaziun pon vegnir conservads sin palpì, en furma electronica u en ina furma cumparegliabla, uschenavant che la colliaziun cun las fatschentas ed ils fatgs ch'èn la basa da las cudeschaziuns è garantida ed uschenavant che lur legibilitad è pussaivla da tut temp.

⁴ Il Cussegl federal decretescha las prescripziuns davart ils cudeschs da fatschenta ch'èn da manar, davart ils princìps per manar e conservar tals sco er davart ils purtaders d'infurmaziuns che dastgan vegnir utilisads.

Segund chapitel: Quint annual

Art. 959

A. Bilantscha
I. Intent da la bilantscha, obligaziun ed abilitad da far ina bilantscha

¹ La bilantscha preschenta la situaziun da la facultad e da la finanziaziun da l'interpresa per il di da referenza da la bilantscha. Ella è dividida en activas e passivas.

² Sco activas ston vegnir bilantschadas valurs da facultad, sche l'interpresa po disponer da talas sin basa d'eveniments anteriurs, sch'ina afflussiun da meds è probabla e sche lur valor po vegnir stimada en moda fidada. Autras valurs da facultad na dastgan betg vegnir bilantschadas.

³ Sco facultad en circulaziun ston vegnir bilantschads ils meds liquids sco er autras activas che daventan probablmain liquidas entaifer 1 onn a partir dal di da referenza da la bilantscha u entaifer il ciclus da fatschentas normal u che vegnan realisadas en outra moda. Sco facultad d'investiziun ston vegnir bilantschadas tut las autras activas.

⁴ Sco passivas ston vegnir bilantschads il chapital ester e l'agen chapital.

⁵ Ils debits ston vegnir bilantschads sco chapital ester, sch'els èn vegnids effectuads tras eveniments passads, sch'ina deflussiun da meds è probabla e sche lur valur po vegnir stimada en moda fidada.

⁶ Sco debits a curta vista ston vegnir bilantschads ils debits ch'èn probablmain da pajar entaifer 1 onn a partir dal di da referenza da la bilantscha u entaifer il ciclus da fatschentas normal. Sco debits a lunga vista ston vegnir bilantschads tut ils auters debits.

⁷ L'agen chapital sto vegnir preschentà e structurà tenor la furma giuridica.

Art. 959a

II. Structura
minimala

¹ Tar las activas ston vegnir preschentadas separadamain – tut tenor lur grad da liquiditad – almain las suandantas posiziuns, e quai en la suandanta successiun:

1. facultad en circulaziun:
 - a. meds liquids sco er activas quotadas a la bursa e tegnidas a curta vista,
 - b. pretensiuns da furniziuns e da prestaziuns,
 - c. autras pretensiuns a curta vista,
 - d. provisiuns e servetschs betg facturads,
 - e. cudeschaziuns transitoricas activas;
2. facultad d'investiziun:
 - a. investiziuns finanzialas,
 - b. participaziuns,
 - c. investiziuns materialas,
 - d. investiziuns immaterialas,
 - e. chapital da basa, chapital da la societad u chapital da la fundaziun betg pajà.

² Tar las passivas ston vegnir preschentadas separadamain – tut tenor la data ch'ellas èn da pajar – almain las suandantas posiziuns, e quai en la suandanta successiun:

1. chapital ester a curta vista:
 - a. debits da furniziuns e da prestaziuns,
 - b. debits tschainsibels a curta vista,
 - c. auters debits a curta vista,
 - d. cudeschaziuns transitoricas passivas;

2. chapital ester a lunga vista:
 - a. debits tschainsibels a lunga vista,
 - b. auters debits a lunga vista,
 - c. retenziuns sco er posiziuns sumegliantas previsas da la lescha;
3. agen chapital:
 - a. chapital da basa, chapital da la societad u chapital da la fundaziun, eventualmain zavrà tenor categorias da participaziun,
 - b. reserva legala da chapital,
 - c. reserva legala da gudogn,
 - d. reservas facultativas da gudogn u perditas cumuladas sco posts negativs,
 - e. atgnas parts dal chapital sco posts negativs.

³ Ulteriuras posiziuns ston vegnir preschentadas separadamain en la bilantscha u en l'aggiunta, sche quai è impurtant per che terzas persunas possian giuditgar la situaziun da la facultad u da la finanziaziun u sche quai è usità en il sector d'activitad da l'interpresa.

⁴ Pretensiuns e debits envers persunas partecipadas directamain u indirectamain, envers organs ed envers interpresas, vi da las qualas l'interpresa è participada directamain u indirectamain, ston mintgamai vegnir preschentads separadamain en la bilantscha u en l'aggiunta.

Art. 959b

B. Quint economic; structura minimala

¹ Il quint economic preschenta la situaziun dal retgav da l'interpresa durant l'onn da gestiun. El po vegnir stabili sco quint economic da produenziun u sco quint economic da vendita.

² En il quint economic da produenziun (procedura dals custs totals) ston vegnir preschentadas mintgamai separadamain almain las suandantas posiziuns, e quai en la suandanta successiun:

1. retgavs nets da furniziuns e da prestaziuns;
2. midadas da la provisiun da products finids e betg finids sco er da servetschs betg facturads;
3. custs da material;
4. custs da persunal;
5. ulteriurs custs da manaschi;
6. amortisaziuns e rectificaziuns da valurs sin posiziuns da la facultad d'investiziun;
7. custs e retgavs finanzials;
8. custs e retgavs d'ordaifer il manaschi;

9. custs e retgavs extraordinaris, unics u d'autras periodas;
10. taglias directas;
11. gudogn annual u perdita annuala.

³ En il quint economic da vendita (procedura dals custs da la svieuta) ston vegnir preschentadas mintgamai separadamain almain las suandantas posiziuns, e quai en la suandanta successiun:

1. retgavs nets da furniziuns e da prestaziuns;
2. custs d'acquisiziun u da produczium dals products vendids u da las prestaziuns vendidas;
3. custs d'administraziun e da distribuziun;
4. custs e retgavs finanziaus;
5. custs e retgavs d'ordaiifer il manaschi;
6. custs e retgavs extraordinaris, unics u d'autras periodas;
7. taglias directas;
8. gudogn annual u perdita annuala.

⁴ En l'aggiunta dal quint economic da vendita ston plinavant vegnir preschentads ils custs da persunal sco er – en ina posiziun – las amortisaziuns e las rectificaziuns da valurs sin posiziuns da la facultad d'investiziun.

⁵ Ulteriuras posiziuns ston vegnir preschentadas separadamain en il quint economic, sche quai è impurtant per che terzas persunas possian giuditgar la situaziun dal retgav u sche quai è usità en il sector d'activitad da l'interpresa.

Art. 959c

C. Aggiunta

¹ L'aggiunta dal quint annual cumplettescha ed explitgescha las outras parts dal quint annual. Ella cuntogna:

1. indicaziuns davart ils princips applitgads en il quint annual, nun che quels sajan prescrits da la lescha;
2. indicaziuns, classificaziuns ed explicaziuns davart tschertas posiziuns da la bilantscha e dal quint economic;
3. l'import total da las reservas dissolidas per reacquisiziuns e da las reservas zuppadas supplementaras, uschenavant che quest import surpasa l'import total da las reservas da medema spezia ch'èn vegnidas constituidas da nov, sch'il resultat realisà vegn preschentà qua tras en moda blier pli favuraivla;
4. ulteriuras indicaziuns pretendidas da la lescha.

² L'aggiunta sto plinavant cuntegnair las suandantas indicaziuns, sche quellas na resortan betg gia da la bilantscha u dal quint economic:

1. la firma u il num sco er la furma giuridica e la sedia da l'interpresa;
2. ina decleraziun ch'il dumber da plazzas a temp cumplain na surpassia betg 10, 50 respectivamain 250 en la media annuala;
3. la firma, la furma giuridica e la sedia da las interpresas, vi da las qualas l'interpresa è participada en moda directa u en moda indirecta relevanta, inditgond la quota da chapital e la quota dals dretgs da votar;
4. il dumber d'atgnas quotas che vegnan tegnidas da l'interpresa sezza e da las interpresas, vi da las qualas l'interpresa è participada;
5. l'acquist e l'alienaziun d'atgnas quotas e las cundiziuns, sut las qualas ellas èn vegnidas acquistadas u alienadas;
6. l'import restant dals debits or da fatschentas da leasing sumegliantas al contract da cumpra ed or d'autras fatschentas da leasing, sche quellas na fineschan betg entaifer 12 mais a partir dal di da referenza da la bilantscha u na pon betg vegnir disditgas entaifer quest termin;
7. ils debits envers instituziuns da prevenziun;
8. l'import total da las segirezzas constituidas per ils debits da terzas personas;
9. mintgamai l'import total da las activas duvradas per segirar agens debits sco er da las activas sut resalva da la proprietad;
10. las obligaziuns giuridicas u effectivas, sch'ina deflussiun da meds na para betg d'esser probabla u sch'ellas han ina valor che na po betg vegnir stimada en moda fidada (obligaziuns eventualas);
11. il dumber e la valor da dretgs da participaziun u d'opziuns sin tals dretgs per tut ils organs directivs ed administrativs sco er per ils collavuratur;
12. explicaziuns davart posiziuns extraordinarias u unicas dal quint economic u davart posiziuns che sa refereschon ad autras periodas;
13. eveniments impurtants suenter il di da referenza da la bilantscha;
14. en cas d'ina demissiun anticipada dal post da revisiun: ils motifs da questa demissiun.

³ Las interpresas singulas e las societads da personas pon desister da rediger l'aggiunta, sch'ellas n'èn betg obligadas da far il rendaintenor las prescripziuns per interpresas pli grondas. Sche las prescripziuns davart la structura minimala da la bilantscha e dal quint economic pretendan indicaziuns supplementaras, ma sch'i vegn desistì da

rediger in'agiunta, ston questas indicaziuns vegnir fatgas directamain en la bilantscha u en il quint economic.

⁴ Las interpresas che debiteschan obligaziuns d'emprest ston inditgar ils imports, las tariffas da tschains, la scadenza sco er autras cundi-ziuns da talas.

Art. 960

D. Valitaziun
I. Principis

¹ Las activas ed ils debits vegnan per regla validads separadamain, sch'els èn impurtants e sch'els na vegnan normalmain betg validads en gruppas pervia da lur sumeglientscha.

² La valitaziun sto vegnir fatga cun precauziun, senza dentant impedir in giudicament fidabel da la situaziun economica da l'interpresa.

³ Sch'igl existan indizis concrets per ina survalitaziun da las activas u per retenziuns memia pitschnas, ston las valurs vegnir examinadas ed eventualmain adattadas.

Art. 960a

II. Activas
1. En general

¹ Tar lur emprima registraziun dastgan las activas vegnir validadas maximalmain per ils custs d'acquisiziun u da produczion.

² La valitaziun sequenta da las activas na dastga betg esser pli auta ch'ils custs d'acquisiziun u da produczion. Resalvadas restan disposiziuns per singuls genres d'activas.

³ Las perditas da valor en consequenza d'utilisaziun e da vegliadetgna ston vegnir resguardadas cun far amortisaziuns, autras perditas da valor ston vegnir resguardadas tras rectificaziuns da las valurs. Las amortisaziuns e las rectificaziuns da las valurs ston vegnir fatgas tenor ils principis commerzials ch'èn renconuschids en general. Ellas ston vegnir imputadas directamain u indirectamain tar las activas correspondentas sin donn e cust dal quint economic e na dastgan betg vegnir preschentadas tar las passivas.

⁴ Per intents da reacquisiziun sco er per segirar la prosperitad duraivla da l'interpresa dastgan vegnir fatgas ulteriuras amortisaziuns e rectificaziuns da valurs. Per ils medems motivs dastga l'interpresa desister da dissolver amortisaziuns e rectificaziuns da valurs che n'èn betg pli giustificgadas.

Art. 960b

2. Activas
cun pretschs
da martgà
observabels

¹ En la valitaziun sequenta dastgan activas ch'èn quotadas a la bursa u che han in auter pretsch da martgà observabel sin in martgà activ, vegnir validadas per il curs u per il pretsch da martgà dal di da referenza da la bilantscha, er sche quest pretsch è pli aut che la valor nominala u che la valor d'acquisiziun. Tgi che fa diever da quest dretg, sto valitar tut las activas da las posiziuns correspondentas da la bilantscha, che

han in pretsch da martgà observabel, per il curs u per il pretsch da martgà dal di da referenza da la bilantscha. En l'aggiunta stoi vegnir rendi attent a questa valitaziun. Per las vaglias e per las ulteriuras activas, che han in pretsch da martgà observabel, sto la valor totala da las activas correspondentas mingamai vegnir inditgada separadamain.

² Sche las activas vegnan validadas per il curs da la bursa u per il pretsch da martgà dal di da referenza da la bilantscha, dastga la valor vegnir rectificada sin donn e cust dal quint economic per tegnair quint da la fluctuaziun dals curs. Talas rectificaziuns da la valor n'èn dentant betg permissas, sch'i vegnissan uschia sutpassadas tant la valor d'acquisiziun sco er la valor da bursa, en cas che quella fiss pli bassa che la valor d'acquisiziun. L'import total da las reservas da fluctuaziun sto vegnir preschentà separadamain en la bilantscha u en l'aggiunta.

Art. 960c

3. Provisiuns
e servetschs
betg facturads

¹ Sche la valitaziun sequenta da las provisiuns e dals servetschs betg facturads mussa che la valor d'alienaziun è – resguardond ils custs che resultan anc – pli bassa ch'ils custs d'acquisiziun u da produczion per il di da referenza da la bilantscha, sto vegnir cudeschada questa valor.

² Provisiuns èn las materias primas, ils products en elavuraziun, ils products finids e la martanzia.

Art. 960d

4. Facultad
d'investiziun

¹ Facultad d'investiziun èn valurs che vegnan acquistadas cun l'intenziun da las utilizar u tegnair a lunga vista.

² Ina perioda a lunga vista è ina perioda da passa 12 mais.

³ Participaziuns èn quotas dal chapital d'ina outra interpresa che vegnan tegnidas a lunga vista e che dattan al titular ina influenza considerabla. Ina influenza considerabla vegn supponida, sche las quotas dal chapital represchentan almain 20 pertschient dals dretgs da votar.

Art. 960e

III. Debits

¹ Ils debits ston vegnir cudeschads per la valor nominala.

² Sch'ins sto quintar cun ina deflussiun da meds durant ils onns da gestiun vegnints pervia d'eveniments passads, ston las retenziuns ch'èn probablamain necessarias vegnir fatgas sin donn e cust dal quint economic.

³ Retenziuns dastgan plinavant vegnir fatgas en spezial per:

1. custs regulars che resultan d'obligaziuns da garanzia;
2. sanaziuns d'investiziuns materialas;

3. restructuraziuns;
4. segirar la prosperitad duraivla da l'interpresa.

⁴ Las restituziuns che n'èn betg pli giustifitgadas na ston betg vegnir dissolvidas.

Terz chapitel: Rendaquint en interpresas grondas

Art. 961

A. Pretensiuns supplementaras envers il rapport da gestiun

Las interpresas ch'èn obligadas tras lescha da laschar far ina revisiun ordinaria ston:

1. far indicaziuns supplementaras en l'aggiunta dal quint annual;
2. integrar in quint da la circulaziun dals daners en il quint annual;
3. rediger in rapport da situaziun.

Art. 961a

B. Indicaziuns supplementaras en l'aggiunta dal quint annual

En l'aggiunta dal quint annual ston vegnir fatgas indicaziuns supplementaras davart:

1. ils debits tschainsibels a lunga vista, classifitgads tenor scadenza dad 1 fin 5 onns e da passa 5 onns;
2. l'onurari dal post da revisiun, d'ina vart per las prestaziuns da revisiun e da l'autra vart per autras prestaziuns.

Art. 961b

C. Quint da la circulaziun dals daners

Il quint da la circulaziun dals daners preschenta mintgamai separadain la midada dals meds liquids che derivan da l'activitad commeriala, da l'activitad d'investiziun e l'activitad da finanziaziun.

Art. 961c

D. Rapport da situaziun

¹ Il rapport da situaziun preschenta l'andament da las fatschentas e la situaziun economica da l'interpresa sco er eventualmain dal concern a la fin da l'onn da gestiun, e quai tenor criteris che na figureschan betg en il quint annual.

² Il rapport da situaziun sto infurmar en spezial davart:

1. il dumber da piazzas a temp cumplain en la media annuala;
2. la realisaziun d'ina valitaziun da las ristgas;
3. la situaziun da las empustaziuns e da las incaricas;
4. l'activitad da perscrutaziun e da svilup;

5. eveniments extraordinaris;
6. las perspectivias per l'avegnir.

³ Il rapport da situaziun na dastga betg star en cuntradicziun cun la preschentaziun da la situaziun economica en il quint annual.

Art. 961d

E. Facilitaziun
en consequenza
dal quint dal
concern

¹ Da las indicaziuns supplementaras en l'aggiunta dal quint annual, dal quint da la circulaziun dals daners sco er dal rapport da situaziun po l'interpresa desister, sch'ella sezza u ina persuna giuridica, che controllscha l'interpresa, fa in quint dal concern tenor in standard da rendaint renconuschì.

² In rendaint tenor las prescripziuns da quest chapitel po vegnir pretendi:

1. dals associads che represchantan almain 10 pertschient dal chapital da basa;
2. da 10 pertschient dals commembers da l'associaziun u da 20 pertschient dals commembers da l'unìun;
3. da mintga associà u commember ch'è sutmess ad ina responsabladad persunala u ad in'obligaziun da far pajaments supplementars.

Quart chapitel: Clusiun tenor in standard da rendaint renconuschì

Art. 962

A. En general

¹ Ultra dal quint annual tenor quest titel sto vegnir fatga ina clusiun tenor in standard da rendaint renconuschì:

1. da societads, sche lur titels da participaziun èn quotads ad ina bursa e sche la bursa pretenda quai;
2. d'associaziuns cun almain 2000 commembers;
3. da fundaziuns ch'èn obligadas tras lescha da laschar far ina revisiun ordinaria.

² Ina clusiun tenor in standard renconuschì po plinavant vegnir pretendida:

1. dals associads che represchantan almain 20 pertschient dal chapital da basa;
2. da 10 pertschient dals commembers da l'associaziun u da 20 pertschient dals commembers da l'unìun;

3. dals associads u da commembers ch'èn suttamess ad ina responsabladad persunala u ad in'obligaziun da far pajaments supplementars.

³ L'obligaziun da far ina clusiun tenor in standard reconuschì croda davent, sch'i vegn fatg in quint dal concern tenor in standard reconuschì.

⁴ L'organ directiv u administrativ suprem è responsabel per la tschernada dals standards reconuschids, premiss ch'ils statuts, il contract da societad u il document da fundaziun na disponian betg autramain u premiss che l'organ suprem na fixeschia betg il standard reconuschì.

Art. 962a

B. Standards da rendaint reconuschids

¹ Sch'ina clusiun vegn fatga tenor in standard da rendaint reconuschì, sto quest standard vegnir inditgà en la clusiun.

² Il standard reconuschì tschernì sto vegnir applitgà en moda integrala e per l'entira clusiun.

³ In expert da revisiun admess sto controllar ch'il standard reconuschì vegnia observà. La clusiun sto vegnir suttamessa ad ina revisiun ordinaria.

⁴ La clusiun tenor in standard reconuschì sto vegnir preschentada a l'organ suprem a chaschun da l'approvaziun dal quint annual, na sto dentant betg vegnir approvada.

⁵ Il Cussegl federal designescha ils standards reconuschids. El po fixar las premissas che ston esser ademplidas per tscherner in standard u per midar d'in standard ad in auter.

Tschintgavel chapitel: Quint dal concern

Art. 963

A. Obligaziun da far il quint

¹ Sch'ina persuna giuridica ch'è obligada da render quint controllascha ina u pliras interpresas, ch'èn medemamain obligadas da render quint, sto ella integrar en il rapport da gestiun in quint annual consolidà (quint dal concern) per tut las interpresas controlladas.

² Ina persuna giuridica controllascha in'otra interpresa, sch'ella:

1. dispona directamain u indirectamain da la maiortad da las vuschs en l'organ suprem;
2. ha directamain u indirectamain il dretg da nominar u da revocar la maiortad dals commembers da l'organ directiv u administrativ suprem; u

3. po avair ina influenza dominante sin basa dals statuts, dal document da fundaziun, d'in contract u d'instruments cumparegliabels.

³ In standard reconuschì tenor l'artitgel 963b po definir il circul da las interpresas ch'èn da consolidar.

⁴ Las uniuns, las fundaziuns e las associaziuns pon delegar ad ina interpresa controllada l'obligaziun da far in quint dal concern, sche questa interpresa controllada reunescha – tras la maioritad da las vuschs u en autra moda – tut las ulteriuras interpresas sut ina direcziun unitara e cumprova ch'ella haja effectivamain la controlla.

Art. 963a

B. Liberaziun da l'obligaziun da far il quint

¹ Ina persuna giuridica è deliberada da l'obligaziun da far in quint dal concern, sch'ella:

1. na surpassa betg – ensemen cun las interpresas controlladas – duas da las suandantas grondezzas entaifer 2 onns consecutivs:
 - a. summa da bilantscha da 20 milliuns francs,
 - b. retgav da la svieuta da 40 milliuns francs,
 - c. 250 plazzas a temp cumplain en la media annuala;
2. vegn controllada d'ina interpresa, da la quala il quint dal concern è vegni fatg e controllà en moda ordinaria tenor prescripziuns svizras u tenor prescripziuns estras equivalentas; u
3. ha delegà l'obligaziun da far in quint dal concern ad ina interpresa controllada tenor l'artitgel 963 alinea 4.

² In quint dal concern sto tuttina vegnir fatg, sche:

1. quai è necessari per giuditgar en moda uschè fidabla sco pussaivel la situaziun economica;
2. quai vegn pretendì dad associads che represchentan almain 20 pertschient dal chapital da basa, da 10 pertschient dals commembers da l'associaziun u da 10 pertschient dals commembers da l'uniun;
3. quai vegn pretendì d'in associà u d'in commember da l'uniun ch'è suttaless ad ina responsabladad persunala u ad in'obligaziun da far pajaments supplementars; u
4. quai vegn pretendì da l'autorità da surveglianza da la fundaziun.

³ Sch'ina persuna giuridica desista tenor l'alinea 1 cifra 2 da far il quint dal concern per il sutconcern, sto ella publitgar il quint dal concern superiur tenor las prescripziuns per l'agen quint annual.

Art. 963b

C. Standards
da rendaquint
renconuschids

¹ Il quint dal concern da las suandantas interpresas sto vegnir fatg tenor in standard da rendaquint renconuschì:

1. societads, sche lur titels da participaziun èn quotads ad ina bursa e sche la bursa pretenda quai;
2. associaziuns cun almain 2000 commembers;
3. fundaziuns ch'èn obligadas tras lescha da laschar far ina revisiun ordinaria.

² L'artitgel 962a alineas 1–3 e 5 è applitgabel conform al senn.

³ Il quint dal concern da las ulteriuras interpresas è suttamess als princip dal rendaquint regular. En l'aggiunta dal quint dal concern menziunescha l'interpresa las reglas da valitaziun. Sch'ella divergescha da questas reglas, inditgescha ella quai en l'aggiunta e furnescha en outra moda las indicaziuns ch'èn necessarias per dar invista da la situaziun da la facultad, da la finanziaziun e dal retgav dal concern.

⁴ In quint dal concern sto tuttina vegnir fatg tenor in standard da rendaquint renconuschì, sche:

1. quai vegn pretendì dad associads che represchentan almain 20 pertschient dal chapital da basa, da 10 pertschient dals commembers da l'associaziun u da 20 pertschient dals commembers da l'unium;
2. quai vegn pretendì d'in associà u d'in commember da l'unium ch'è suttamess ad ina responsabladad persunala u ad in'obligaziun da far pajaments supplementars; u
3. quai vegn pretendì da l'autorità da surveglianza da la fundaziun.

Art. 964⁶²⁷

⁶²⁷ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da dec. 1999, cun effect dapi il 1. da zer. 2002 (AS 2002 949; BBl 1999 5149).

Sisavel chapitel:⁶²⁸ Transparenza d'interpresas dal sector da materias primas

Art. 964a

A. Princip

¹ Interpresas ch'èn obligadas tras lescha da far ina revisiun ordinaria e ch'èn – sezzas u tras ina interpresa controllada dad ellas – activas en il sector da l'exploitaziun da minerals, da petroli u da gas natural ubain dal tagl da laina en guauds primars, ston rediger mintga onn in rapport davart ils pajaments a posts statals.

² Sche l'interpresa sto far in quint annual consolidà, sto ella rediger in rapport consolidà davart ils pajaments a posts statals (rapport davart ils pajaments dal concern); quel rempiazza la rapportaziun da las singulas societads.

³ Sche l'interpresa cun sedia en Svizra è inclusa en il rapport davart ils pajaments dal concern, il qual ella u in'otra interpresa cun sedia a l'exteriur ha redigi tenor prescripziuns svizas u equivalentas, na sto ella betg rediger in rapport separà davart ils pajaments a posts statals. En l'aggiunta dal quint annual sto ella dentant inditgar l'interpresa che ha redigi il rapport, en il qual ella è vegnida inclusa, e publitgar quest rapport.

⁴ L'exploitaziun cumpiglia tut las activitads da l'interpresa en ils secturs da l'exploraziun, da la prospecziun, da la scuverta, da l'exploitaziun e da l'extracziun da minerals, da petroli e da gas natural sco er dal tagl da laina en guauds primars.

⁵ Sco posts statals valan autoritads naziunalas, regionalas u communalas d'in terz pajais sco er partiziuns u interpresas controlladas da questas autoritads.

Art. 964b

B. Tips da prestaziuns

¹ Ils pajaments a posts statals pon consistier da prestaziuns en daners u da prestaziuns materialas. Els cumpiglian en spezial ils suandants tips da prestaziuns:

1. pajaments per dretgs da produczion;
2. taglias sin la produczion, sin ils retgavs u sin ils gudogns d'interpresas, cun excepziun da taglias sin la plivalur u sin la svieuta e d'autras taglias sin il consum;
3. indemnizaziuns d'utilisaziun;

⁶²⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da zer. 2020 (dretg d'aczias), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 4005; BBl 2017 399). Guardar er l'art. 7 da las disposiziuns transitoricas da questa midada a la fin dal text.

4. dividendas, cun excepziun da las dividendas pajadas ad in post statal sco associà da questa interpresa, uschenavant che questas dividendas vegnan pajadas al post statal sut las medemas cundiziuns sco als auters associads;
 5. bonus da suttascripziun, da scuverta e da producziun;
 6. taxas da licenza, da locaziun e d'access u autras cuntraprestaziuns per permissiuns u per concessiuns;
 7. pajaments a favur da la meglieraziun da l'infrastructura.
- ² En cas da prestaziuns materialas ston vegnir inditgads l'object, la valor, la metoda da valitaziun ed eventualmain la dimensiun.

Art. 964c

C. Furma e cuntegn dal rapport

¹ Il rapport davart ils pajaments a posts statals cumpiglia mo pajaments che resultan da l'activitad commerciala en l'industria ch'explotescha minerals, petroli u gas natiral u en il sector dal tagl da laina en guads primars.

² El cumpiglia tut ils pajaments d'almain 100 000 francs per onn da gestiun a posts statals, e quai tant pajaments singuls sco er pajaments parzials en transchas che cuntanschan ensemen almain 100 000 francs.

³ Vegnir inditgà sto l'import dals pajaments ch'èn vegnids prestads – tut en tut sco er classifitgà tenor tip da prestaziun – a mintga post statal ed a mintga project.

⁴ Il rapport sto vegnir redigì en scrit en ina lingua nazionala u en englais e sto vegnir approvà da l'organ directiv u administrativ suprem.

Art. 964d

D. Publicaziun

¹ Il rapport davart ils pajaments a posts statals sto vegnir publitgà en furma electronica entaifer 6 mais sunter la fin da l'onn da gestiun.

² El sto restar accessibel a la publicitad durant almain 10 onns.

³ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns davart la structura da las datas pretendidas per il rapport.

Art. 964e

E. Gestiun e conservaziun

Per manar e per conservar il rapport davart ils pajaments a posts statals vala analogamain l'artitgel 958f.

Art. 964f

F. Extensium dal champ d'applicaziun

En il rom d'in proceder coordinà sin plaun internaziunal po il Cussegl federal fixar che las obligaziuns tenor ils artitgels 964a–964e valian er per interpresas che fan commerzi cun materias primas.

Tschintgavla partiziun:⁶²⁹ Las vaglias**Trentatraisavel titel:****Ils titels nominals, ils titels al possessur ed ils titels a l'ordra****Emprim chapitel: Disposiziuns generalas****Art. 965**A. Noziun
da la vaglia

Ina vaglia è mintga document, cun il qual è collià in dretg uschia, ch'el na po ni vegnir fatg valair ni vegnir transferì sin insatgi auter senza il document.

Art. 966B. Obligaziun
sin basa d'ina
vaglia

¹ Il debitor sin basa d'ina vaglia è mo obligà da prestar in pajament cunter la consegna dal document.

² Il debitor vegn deliberà, sch'el presta – il mument da la scadenza – in pajament a favur dal creditor cumprovà en il document, nun ch'el saja culpant d'engion u da greva negligentscha.

Art. 967C. Transferiment
da la vaglia
I. Furma
general

¹ Per transferir la proprietad da la vaglia u per l'engrevgiar cun in dretg real limità dovri en mintga cas il transferiment dal possess dal document.

² En cas da titels a l'ordra dovri ultra da quai l'indossament, en cas da titels nominals dovri ina decleraziun en scrit che na sto betg vegnir fatga sin il titel sez.

³ Per il transferiment po la lescha u il contract prescriber la cooperaziun d'autras personas, sco en spezial dal debitor.

Art. 968II. Indossament
I. Furma

¹ L'indossament vegn fatg en tut ils cas tenor las prescripziuns che valan per la cambiala.

² En cumbinaziun cun la surdada dal document vala l'indossament emplenì sco furma sufficiente dal transferiment.

629 Versiun tenor la LF dals 18 da dec. 1936, en vigur dapi il 1. da fan. 1937 (AS 53 185; BBl 1928 I 205, 1932 I 217). Guardar las disposiziuns finalas e transitoricas dals titels XXIV–XXXIII a la fin dal DO.

- Art. 969**
2. Effect
 Cun l'indossament e cun la surdada dal document indossà vegnan transferids ils dretgs da l'indossader sin l'acquistader; quai vala per tut las vaglias transferiblas, uschenavant ch'i na resulta betg insatge auter dal cuntegn u da la natira dal document.
- Art. 970**
- D. Conversiun
 1 In titel nominal u in titel a l'ordra po mo vegnir convertì en in titel al possessur cun il consentiment da tut las persunas, a las qualas quest titel conceda dretgs u impona obligaziuns. Quest consentiment sto vegnir declerà sin il document sez.
 2 Il medem princip vala per la conversiun da titels al possessur en titels nominals u en titels a l'ordra. Sch'i manca en quest cas il consentiment d'ina da las persunas, a la quala il titel conceda dretgs u impona obligaziuns, è la conversiun valaivla, dentant mo per il creditor ch'è l'autur da la conversiun e per ses successur legal direct.
- Art. 971**
- E. Annullaziun
 I. Cundiziuns
 1 Ina vaglia ch'è ida a perder po vegnir annullada dal derschader.
 2 L'annulaziun po pretender tgi che ha il dretg dal titel il mument che quel è ì a perder u il mument ch'ins ha constatà la perdita.
- Art. 972**
- II. Procedura,
 effect
 1 Suent l'annulaziun po la persuna autorisada far valair ses dretg er senza il document u pretender l'emissiun d'in nov document.
 2 Per la procedura e per l'effect da l'annulaziun vegnan dal rest applicadas las disposiziuns ch'èn vegnidas fixadas per las singulas spezias da vaglias.
- Art. 973**
- F. Prescripziuns
 spezialas
 Resalvadas restan las prescripziuns spezialas davart las vaglias, sco en spezial davart la cambiala, davart il schec e davart ils titels da pegn.

Art. 973a⁶³⁰

G. Deposit collectiv, document global e dretgs da valur simpels⁶³¹

I. Deposit collectiv da vaglias

¹ Il conservader ha il dretg da conservar ensemen vaglias remplazzablas da plirs depositurs, danor sch'in depositur pretenda explicitamain ch'ins conserva separadamain sias vaglias.

² Sch'in depositur depositescha vaglias remplazzablas en il deposit collectiv d'in conservader, vegn el al mument da la deposiziun tar il conservader en possess d'ina cumpart da las vaglias remplazzablas en il deposit collectiv. Sia cumpart sa basa sin la valur nominala da las vaglias, tar vaglias senza valur nominala sin il dumber da vaglias ch'el ha deposità.

³ Il depositur ha en mintga mument il dretg da survegnir sia cumpart da vaglias or dal deposit collectiv, independentamain da l'agir u dal consentiment d'auters depositurs.

Art. 973b⁶³²

II. Certificat global

¹ Il debitor po distribuir certificats globals u substituir pliras vaglias remplazzablas, che sa chattan tar in unic conservader, tras in certificat global, sche las cundiziuns da distribuziun u sch'ils statuts da la societad prevesan quai u sch'ils depositurs han dà lur lubientscha.

² Il certificat global è ina vaglia dal medem tip ch'ils singuls dretgs ch'el represchenta. Ils depositurs ch'èn participads al certificat global possedan mintgamai ina cumpart en relaziun a lur participaziun. Per il status ed ils dretgs dals possessurs dal certificat global vala analogamain l'artitgel 973a.

Art. 973c⁶³³

III. Dretgs da valur simpels⁶³⁴

¹ Il debitor po emetter dretgs da valur simpels u remplazzar vaglias remplazzablas u documents globals, ch'èn confidads ad in unic conservader, tras dretgs da valur simpels, sche las cundiziuns d'emissiun

630 Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la L da vaglias contabilisadas dals 3 d'oct. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2010 (AS 2009 3577; BBI 2006 9315).

631 Versiun tenor la cifra 11 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBI 2020 233).

632 Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la L da vaglias contabilisadas dals 3 d'oct. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2010 (AS 2009 3577; BBI 2006 9315).

633 Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la L da vaglias contabilisadas dals 3 d'oct. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2010 (AS 2009 3577; BBI 2006 9315).

634 Versiun tenor la cifra 11 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBI 2020 233).

u ses statuts prevesan quai u sch'ils depositurs han dà lur consentiment per quai.⁶³⁵

² Il debitor fa ina contabilitad davart ils dretgs da vaglias ch'el distri-buescha en la quala el notescha il dumber e la scumpartiziun dals dretgs da vaglias distribuids ed ils nums dals crediturs. La contabilitad n'è betg publica.

³ Ils dretgs da vaglias resultan cun la registraziun en la contabilitad ed èn valaivels mo tenor las disposiziuns da questa registraziun.

⁴ Per la transmissiun da dretgs da vaglias dovri ina decleraziun da cessiun en scrit. Lur impegnaziun sa drizza tenor las prescripziuns dal dretg da pegn sin pretensiuns.

Art. 973d⁶³⁶

H. Dretgs da
valur inscrits
I. Constituziun

¹ In dretg da valor inscrit è in dretg che ha las suandantas caracteristicas sin basa d'ina cunvegna tranter las partidas:

1. el è inscrit en in register da dretgs da valor tenor l'alinea 2; e
2. el po vegnir fatg valair e transferì sin autras personas mo sur quest register da dretgs da valor.

² Il register da dretgs da valor sto ademplir las suandantas pretensiuns:

1. cun agid da proceduras tecnicas dat el als crediturs, dentant betg al debitor, la cumpetenzza da disponer da lur dretgs;
2. sia integritad è protegida grazia a mesiras tecnicas ed organisatoricas adequatas che al preservan da midadas nunautorizadas, sco l'administraziun cuminaivla tras pliras parts participadas ch'èn independentas ina da l'autra;
3. il cuntegn dals dretgs, la moda da funcziun dal register e la cunvegna d'inscripziun figureschan en il register u en datas accompagnantas agiuntadas;
4. ils crediturs pon prender invista da las infurmaziuns e da las inscripziuns en il register che pertutgan lur persona sco er verificgar l'integritad dal cuntegn dal register che pertutga lur persona, senza l'intervenziun da terzas personas.

³ Il debitor sto procurar ch'il register da dretgs da valor saja organisà tenor ses intent. En spezial sto el procurar ch'il register funcziunia da tut temp tenor la cunvegna d'inscripziun.

⁶³⁵ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigor dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

⁶³⁶ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigor dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

Art. 973^{e637}

II. Effects

¹ Il debitur d'in dretg da valur inscrit ha il dretg e l'obligaziun da prestar ses pajament mo al creditor cumprovà en il register da dretgs da valur e mo sin basa d'ina adattaziun correspudenta dal register.

² Premess ch'i na saja betg avant maun ina malignadad u ina greva negligentscha da vart dal debitur, vegn el deliberà, sch'el presta – il mument da la scadenza – in pajament a favur dal creditor cumprovà en il register da dretgs da valur, er sch'il creditor cumprovà n'è betg il creditor effectiv.

³ Tgi che ha acquistà dal creditor cumprovà en il register da dretgs da valur in dretg da valur inscrit en quest register, sto vegnir protegi en ses acquist, er sche l'alienader n'era betg autorisà da disponer dal dretg, nun che l'acquistader haja agì da mala fai u per greva negligentscha il mument da l'acquist.

⁴ Cunter la pretensiuin che sa basa sin in dretg da valur inscrit po il debitur mo far objecziuns:

1. ch'èn drizzadas cunter la valaivladad da la registraziun ubain resortan dal register da dretgs da valur u da sias datas accumulantas;
2. ch'el persunalmain po far valair envers il creditor actual dal dretg da valur inscrit; u
3. che sa basan sin la relaziun directa dal debitur cun in anteriur creditor dal dretg da valur inscrit, sch'il creditor actual ha agì sapientivamain a disfavur dal debitur a chaschun da l'acquist dal dretg da valur inscrit.

Art. 973^{f638}

III. Trans-feriment

¹ Il transferiment dal dretg da valur inscrit è suttemess a las reglas da la cunvegna d'inscripziun.

² Sch'il concurs vegn declerà, sche l'impegnaziun vegn exequida u sch'il moratori d'accumodament vegn concedi envers in creditor d'in dretg da valur inscrit, èn sias disposiziuns davart ils dretgs da valur inscrits giuridicamain liantas ed han in effect envers terzas personas, sch'ellas:

1. èn vegnidas prendidas ordavant;

⁶³⁷ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

⁶³⁸ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

2. èn daventadas irrevocablas tenor las reglas dal register da dretgs da valor u d'in auter sistem da commerzi; e
3. èn effectivamain vegnidas inscittas en il register da dretgs da valor entaifer 24 uras.

³ Areguard il medem dretg ha quella persuna che ha retschavi da buna fai ina vaglia, la precedenza envers quella persuna che ha retschavi da buna fai il dretg da valor inscrit.

Art. 973g⁶³⁹

IV. Segirezzas

¹ Ina segirezza po vegnir constituida er senza transferir il dretg da valor inscrit, sche:

1. la segirezza è visibla en il register da dretgs da valor; e
2. igl è garanti ch'il beneficiari da la segirezza po disponer exclusivamain dal dretg da valor inscrit, en cas ch'el n'è betg vegnì contentà.

² Dal rest sa drizza:

1. il dretg da retegnair dretgs da valor inscrits tenor las disposiziuns davart il dretg da retenziun che valan per las vaglias (art. 895–898 CCS⁶⁴⁰);
2. il dretg da pagnar dretgs da valor inscrits tenor las disposiziuns davart il dretg da pegn che valan per pretendiuns e per auters dretgs (art. 899–906 CCS).

Art. 973h⁶⁴¹

V. Annullaziun

¹ La persuna che ha il dretg d'in dretg da valor inscrit po pretendere che la dretgira annulleschia quest dretg da valor inscrit, sch'ella fa valair vardaivlamain d'avair gi oriundamain la competenza da disponer dal dretg e d'avair pers questa competenza. Sunter l'annulaziun po ella far valair ses dretg er ordaifer il register u pretendere sin agens custs ch'il debitor l'attribueschia in nov dretg da valor inscrit. Per la procedura e per l'effect da l'annulaziun èn dal rest applitgabels ils artitgels 982–986 tenor il senn.

² Las partidas pon prevair in'annulaziun simplifitgada cun reducir il dumber d'appels publics u cun scursanir ils termins.

⁶³⁹ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

⁶⁴⁰ SR 210

⁶⁴¹ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

Art. 973^{j642}VI. Infurmaziun
e responsabladad

¹ Il debitor d'in dretg da valur inscrit u d'in dretg che vegn offri sco tal sto communitgar a mintga acquistader:

1. il cuntegn dal dretg da valur;
2. la moda da funcziun dal register da dretgs da valur sco er las mesiras per proteger il funcziunament e l'integritad dal register da dretgs da valur tenor l'artitgel 973d alineas 2 e 3.

² El stat bun per il donn che resulta a l'acquistader tras indicaziuns incorrectas, engianusas u betg confurmas a las pretensiuns legalas, nun ch'el cumprova d'avair applitgà il quità necessari.

³ Cunvegnas ch'excludan u che limiteschan questa responsabladad èn nunvalaivlas.

Segund chapitel: Ils titels nominals**Art. 974**

A. Noziun

Ina vaglia vala sco titel nominal, sch'ella porta il num d'ina persuna determinada e n'è ni emessa a l'ordra ni vegnida declerada tras la lescha sco titel a l'ordra.

Art. 975B. Mussament
dal dretg dal
creditor
I. Regla generala

¹ Il debitor è mo obligà da pajar al possessur dal document che po cumprovar d'esser la persuna ch'è numnada sin il document u d'esser il successur legal da quella.

² Sch'il debitor paja senza avoir obtegnì questa cumprova, na vegn el betg deliberà da sia obligaziun vers ina terza persuna che cumprova ses dretg da creditor.

Art. 976II. Mussament
sulettamain
pervia dal
possess

Sch'il debitor ha resalvà en il titel nominal il dretg da dastgar pajar a mintga possessur dal document, vegn el deliberà tras il pajament da buna fai al possessur, er sch'el na pretenda betg da quel il mussament dal dretg da creditor; il debitor n'è dentant betg obligà da pajar al possessur.

⁶⁴² Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigor dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

Art. 977

C. Annullaziun

1 Ils titels nominals vegnan, sch'i n'èn vegnidas decretadas naginas prescripziuns spezialas, annullads tenor las disposiziuns vertentas per ils titels al possessur.

2 Il debitor po prevair en il document ina procedura d'annullaziun simplifitgada cun reducir il dumber dals appels publics u cun scursanir ils termins, u po resalvar per sasez il dretg da pajar en moda valaivla er senza preschentar il document e senza l'annullaziun, sch'il creditor conferma cun in document public u legalisà ch'il certificat da debit saja annullà e ch'il debit saja pajà.

Terz chapitel: Ils titels al possessur**Art. 978**

A. Noziun

1 Ina vaglia vala sco titel al possessur, sch'i resulta da ses text u da sia furma ch'il possessur respectiv vegnia renonuschi sco persuna autorizada dal document.

2 Il debitor na dastga dentant betg pli pajar, sche l'autorità giudiziala u da polizia al ha scumandà da far quai.

Art. 979

B. Objecziuns dal debitor

I. En general

1 Il debitor na po betg opponer a la pretensium che deriva d'in titel al possessur insatge auter che las objecziuns ch'èn drizzadas cunter la validità dal document u che resultan dal document sez, sco er las objecziuns ch'el po far persunalmain cunter ses creditor actual.

2 Objecziuns che sa basan sin las relaziuns directas dal debitor cun in anteriur possessur èn admissiblas, sch'il possessur ha agì sapientivamain a disfavur dal debitor a chaschun da l'acquist dal document.

3 Exclusa è l'objecziun ch'il document saja vegnì mess en circulaziun cunter la veglia dal debitor.

Art. 980

II. En cas da cupons da tschains al possessur

1 Il debitor na po betg opponer a la pretensium sin basa da cupons da tschains al possessur l'objecziun ch'il debit da chapital saja pajà.

2 Pajond il debit da chapital ha il debitor dentant il dretg da retegnair l'import dals cupons da tschains al possessur che n'èn anc betg scadids, sche quels cupons n'èn betg vegnids preschentads ad el cun il titel principal, fin ch'il termin da prescripziun da quests cupons è scadì, nun ch'ils cupons na preschentads sajan vegnids annullads u ch'ina garanzia vegnia dada per l'import da quests cupons.

Art. 981

C. Annullaziun
I. En general
1. Dumonda⁶⁴³

1 Ils titels al possessur sco aczias, sco obligaziuns, sco certificats da giudida, sco fepls da cupons, sco taluns per retrair tals fepls, dentant cun exclusiun da singuls cupons, vegnan annullads dal derschader sin dumonda da la persuna autorisada.

2 ...⁶⁴⁴

3 Il petent sto far valair crediblamain il possess e la perdita dal document.

4 Sch'il possessur dal titel ch'è muni cun in fepl da cupons u cun in talun per retrair tals cupons ha pers sulettamain quest fepl u quest talun, basti da preschentar il titel principal per giustifitgar la dumonda.

Art. 982

2. Scumond
da pajar

1 Sin dumonda dal petent poi vegnir scumandà al debitor dal titel da sa deliberar dal debit, al faschond attent sin la ristga da stuair pajar duas giadas.

2 Sch'in fepl da cupons duai vegnir annullà, vegn la disposiziun davart l'annulaziun da cupons da tschains applitgada per ils singuls cupons che scadan durant il temp da la procedura.

Art. 983

3. Clom
public, termin
d'annunzia

Sch'il derschader è da l'avis che la preschentaziun dal petent concernent ses anteriur possess e concernent la perdita dal document saja credibla, pretenda el dal possessur nunenconuschent cun ina communicaziun publica da preschentar la vaglia entaifer in termin determinà, cas cuntrari vegn annullà il document. Il termin vegn fixà ad almain 6 mais; el vala a partir dal di da l'emprima publicaziun.

Art. 984

4. Moda da
la publicaziun

1 L'appel da preschentar il document sto vegnir publitgà trais giadas en il Fepl uffizial svizzer da commerzi.

2 En cas spezials po il derschader procurar anc en in'otra moda per ina publicaziun adequata.

⁶⁴³ Versiun tenor la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la cumpetenzza en chaussas civilas, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2355; BBl 1999 III 2829).

⁶⁴⁴ Aboli tras la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la cumpetenzza en chaussas civilas, cun effect dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2355; BBl 1999 III 2829).

5. Effects

a. En cas da la preschentaziun dal document

Art. 985

¹ Sch'il titel al possessur ch'è i a perder vegn preschentà, fixescha il derschader per il petent in termin per purtar in plant per cuntanscher ch'il document vegnia restitui.

² Sch'il petent na porta betg plant entaifer quest termin, restituescha il derschader il document ed annullescha il scumond da pajar.

b. Sch'il document na vegn betg preschentà

Art. 986

¹ Sch'il titel al possessur ch'è i a perder na vegn betg preschentà entaifer il termin fixà, al po il derschader annullar u – tenor las circumstanzas – ordinar ulteriuras mesiras.

² L'annullaziun d'in titel al possessur sto vegnir publitgada immediatamain en il Fegl uffizial svizzer da commerzi, tenor liber apprezziar dal derschader er en outra moda.

³ Suenter l'annullaziun ha il petent il dretg da pretender sin agens custs l'emissiun d'in nov document u la prestaziun dal pajament debità.

II. En cas da cupons en spezial

Art. 987

¹ Sche singuls cupons èn ids a perder, sto il derschader ordinar sin dumonda da la persuna autorisada, che l'import dal coupon stoppia vegnir deponì tar la dretgira il mument ch'el scada u immediatamain, en cas ch'el è gia scadi.

² Suenter ch'igl è passads 3 onns dapi il di da scadenza e sche nagina persuna autorisada n'è s'annunziada en il fratemp, sto il derschader ordinar la restituziun da l'import al petent.

III. En cas da bancnotas e da titels sumegliants

Art. 988

Sch'i sa tracta da bancnotas e d'auters titels al possessur che vegnan emess en grond dumber per ina summa fixa, ch'èn pajabels a vista e ch'èn destinads per remplazzar ils daners, na vegn betg fatga in'annullaziun.

D. Brev ipotecara e brev da rendita

Art. 989⁶⁴⁵

Resalvadas restan las disposiziuns spezialas davart la brev ipotecara e davart che pertutga il possessur.

⁶⁴⁵ Versiun tenor la cifra II 2 da la LF dals 11 da dec. 2009 (brev ipotecara registrada ed ulteriuras midadas dal dretg real), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4637; BBl 2007 5283).

Quart chapitel: La cambiala

A. Abilitad da s'obligar cun ina cambiala

Art. 990

Tgi che po s'obligar cun in contract è abel da s'obligar cun ina cambiala.

B. Cambiala tratga

I. Emissiun e furma da la cambiala tratga

Art. 991

1. Cuntegn
da la cambiala

La cambiala tratga cuntegna:

1. la denominaziun sco cambiala en il text dal document, e quai en la lingua, en la quala el è emess;
2. l'ordra da pajar senza cundiziuns ina summa determinada;
3. il num da quel che duai pajar (trassà);
4. l'indicaziun da la scadenza;
5. l'indicaziun dal lieu da pajament;
6. il num da quel, al qual u a l'ordra dal qual il pajament duai vegnir fatg;
7. l'indicaziun dal di e dal lieu da l'emissiu;
8. la sottascripziun da l'emittent.

Art. 992

2. Mancanza da
parts dal cuntegn

¹ In document, al qual manca ina da las indicaziuns ch'èn vegnidas menziunadas en l'artitgel precedent, na vala betg sco cambiala tratga, cun resalva dals cas designads en ils suandants alineas.

² Ina cambiala senza indicaziun da la scadenza vala sco cambiala pajabla a vista.

³ Sch'i manca ina indicaziun speziala, vala il lieu inditgà tar il num dal trassà sco lieu da pajament ed a medem temp sco domicil dal trassà.

⁴ Ina cambiala senza indicaziun dal lieu d'emissiu vala sco emessa al lieu ch'è inditgà tar il num da l'emittent.

Art. 993

3. Spezias
da cambialas

¹ La cambiala po esser a l'ordra da l'emittent sez.

² Ella po esser tratga sin l'emittent sez.

³ Ella po esser tratga per quint d'ina terza persuna.

Art. 994

4. Lieus da pajament. Midada dal domicil

La cambiala po esser pajabla al domicil d'ina terza persuna, al domicil dal trassà u en in auter lieu.

Art. 995

5. Emper-mischun da tschains

¹ En ina cambiala ch'è pajabla a vista u ch'è pajabla a vista per in tschert temp po l'emittent fixar che la summa da la cambiala stoppia vegnir tschainsida. Per tut las autras cambialas vala questa remartga da tschains sco betg scritta.

² Il tschains sto vegnir inditgà en la cambiala; sche questa indicaziun manca, vala la remartga da tschains sco betg scritta.

³ Ils tschains curran a partir dal di da l'emissiun da la cambiala, nun ch'i saja fixà in auter di.

Art. 996

6. Indicaziuns differentas da la summa

¹ Sche la summa da la cambiala è inditgada en bustabs ed en cifras, vala l'indicaziun en bustabs.

² Sche la summa è inditgada pliras giadas en bustabs u pliras giadas en cifras, vala – en cas da divergenzas – la summa la pli pitschna.

Art. 997

7. Suttascripziuns da persunas incapablas da s'obligar

Sch'ina cambiala porta la suttascripziun da persunas che na pon betg s'obligar cun ina cambiala, suttascripziuns falsifitgadas, suttascripziuns da persunas inventadas u suttascripziuns che na pon per auters motivs betg obligar las persunas che han suttascriu u cun il num da las qualas igl è vegnì suttascriu, n'ha quai nagina influenza sin la valaivladad da las ulteriuras suttascripziuns.

Art. 998

8. Suttascripziun senza autorisaziun

Tgi che metta sia suttascripziun sin ina cambiala sco represchentant d'in auter senza avair l'autorisaziun da pudair far quai, stat sez bun tenor la cambiala sco sch'el avess suttascriu sez, ed el ha, sch'el ha pajà, ils medems dretgs sco ch'igl avess gi quel, ch'el ha pretendì da represchentar. Il medem vala per in represchentant che ha surpassà sias cumpetenzas.

Art. 999

9. Responsabladad da l'emittent

¹ L'emittent stat bun per l'acceptaziun e per il pajament da la cambiala.

² El po excluder la responsabladad per l'acceptaziun; mintga remartga, cun la quala el excluda la responsabladad per il pajament, vala sco betg scritta.

Art. 1000

10. Cambiala en blanco

Sch'ina cambiala, ch'è stada incumpletta il mument da l'emissiu, è vegnida cumpletta cuntrari a las cunvegns fixadas, na po la negligentscha da questas cunvegns betg vegnir opponida al possessur da la cambiala, nun che quel haja acquistà la cambiala da mala fai u ch'el haja commess ina gronda negligentscha a chaschun da l'acquist da tala.

II. Indossament

Art. 1001

1. Transferibilitad

¹ Mintga cambiala po vegnir transferida tras indossament, er sche l'ordra na cuntegna betg expressivamain quai.

² Sche l'emittent ha scrit en la cambiala ils plets «betg a l'ordra» u ina remartga equivalenta, po la cambiala vegnir transferida mo en la furma e cun ils effects d'ina cessiun ordinaria.

³ L'indossament po er vegnir fatg a favur dal trassà, ch'el haja acceptà la cambiala u betg, a favur da l'emittent u a favur da mintgin ch'è obligà a la cambiala. Questas personas la pon indossar danovamain.

Art. 1002

2. Pretensiuns

¹ L'indossament na dastga cuntegnair naginas cundiziuns. Tut las cundiziuns, a las qualas el è suttaless, valan sco betg scrittas.

² In indossament parzial è nunvalaivel.

³ In indossament al possessur vala sco indossament en blanco.

Art. 1003

3. Furma

¹ L'indossament sto esser scrit sin la cambiala u sin in fegl ch'è collià cun quella (aggiunta). El sto esser sutscrit da l'indossant.

² L'indossament na sto betg inditgar l'indossà e po consistier suletta-main da la sutscripziun da l'indossant (indossament en blanco). Per esser valaivel sto l'indossament esser scrit en quest ultim cas sin la vart davos da la cambiala u sin l'aggiunta.

4. Effects
a. Funcziun da transferiment

Art. 1004

¹ L'indossament trasferescha tut ils dretgs che resultan tras la cambiala.

² Sch'i sa tracta d'in indossament en blanco, po il possessur:

1. emplenir or l'indossament sin ses num u sin il num d'in auter;
2. indossar la cambiala cun in indossament en blanco u l'indossar vinavant ad ina persuna determinada;
3. dar vinavant la cambiala ad ina terza persuna senza emplenir or l'indossament en blanco e senza l'indossar.

b. Funcziun da garanzia

Art. 1005

¹ L'indossant stat bun per l'acceptaziun e per il pajament, nun ch'i dettia ina remartga cuntraria.

² El po scumandar che la cambiala vegnia indossada vinavant; en quest cas na stat el betg bun vers quels, als quals la cambiala è vegnida indossada vinavant.

c. Legitimaziun dal possessur

Art. 1006

¹ Tgi che ha en maun la cambiala, vala sco possessur legal, uschenavant ch'el cumprova ses dretg cun ina retscha nuninterrutta d'indossaments, e quai er alura, sche l'ultim indossament è in indossament en blanco. Indossaments stritgads ora valan en quest cas sco betg scrits. Sch'in ulteriur indossament suonda in indossament en blanco, vegni supponi che quel che ha sutsegnà quest indossament haja acquistà la cambiala tras l'indossament en blanco.

² Sch'in anteriur possessur ha pers la cambiala en ina maniera u l'autra, è il nov possessur che cumprova ses dretg tenor las prescripziuns da l'alineia precedent mo obligà da restituir la cambiala, sch'el ha acquistà quella da mala fai u sch'el ha commess ina gronda negligentscha a chaschun da l'acquist da tala.

5. Objecziuns

Art. 1007

Persunas, cunter las qualas igl è vegnì purtà plant pervia da la cambiala, na pon betg opponer al possessur objecziuns che sa basan sin sias relaziuns directas cun l'emittent u cun in anteriur possessur, nun ch'il possessur haja – il mument da l'acquist da la cambiala – agì sapientivamain per dischavantatg dal debitor.

Art. 1008

6. Indossament per procura

1 Sche l'indossament cuntegna la remartga «valor per incassament», «per incassament», «per procura» u in'otra remartga ch'exprima in simpel mandat, po il possessur far valair tut ils dretgs che resultan tras la cambiala; el po dentant transferir quella mo cun in ulteriur indossament per procura.

2 Tgi ch'è obligà a la cambiala po en quest cas opponer al possessur mo talas objecziuns ch'el po far vers l'indossant.

3 Il plainpudair ch'è cuntegnì en l'indossament per procura n'extingua ni cun la mort ni cun la perdita da l'abiltad d'agir da la persuna che ha dà il plainpudair.

Art. 1009

7. Indossament d'impegnaziun

1 Sche l'indossament cuntegna la remartga «valor en garanzia», «valor en pegn» u in'otra remartga ch'exprima ina impegnaziun, po il possessur far valair tut ils dretgs che resultan tras la cambiala; in tal indossament ha però mo l'effect d'in indossament per procura.

2 Tgi ch'è obligà a la cambiala na po opponer al possessur naginas objecziuns che sa basan sin lur relaziuns directas cun l'indossant, nun ch'il possessur haja – tar l'acquist da la cambiala – agì sapientivamain per dischavantatg dal debitor.

Art. 1010

8. Indossament suenter la scadenza u suenter la protesta

1 In indossament suenter la scadenza ha ils medems effects sco in indossament avant la scadenza. Sche la cambiala è dentant vegnida indossada pir suenter la protesta pervia da mancanza dal pajament u suenter la scadenza dal termin ch'è vegnì fixà per quest intent, ha l'indossament mo ils effects d'ina cessiun ordinaria.

2 Fin ch'igl è vegnì cumprovà il cuntrari, vegni supponì ch'in indossament betg datà saja vegnì fatg sin la cambiala avant la scadenza dal termin ch'è vegnì fixà per far la protesta.

III. Acceptaziun**Art. 1011**

1. Dretg da preschentaziun

Dal possessur da la cambiala u da mintgin che l'ha en ses mauns po quella vegnir preschentada al trassà per l'acceptaziun, e quai en ses lieu da domicil fin al di da scadenza.

Art. 1012

2. Cumond
e scumond da
preschentaziun

¹ L'emittent po prescriber en mintga cambiala, cun u senza fixar in termin, che la cambiala stoppia vegnir preschentada per l'acceptaziun.

² El po scumandar en la cambiala da la preschentar per l'acceptaziun, sch'i na sa tracta betg d'ina cambiala ch'è pajabla tar ina terza persuna u en in lieu different dal domicil dal trassà ubain d'ina cambiala pajabla a vista per in tschert temp.

³ El po er prescriber che la cambiala na dastgia betg vegnir preschentada per l'acceptaziun avant in tschert termin inditgà.

⁴ Mintga indossant po prescriber, cun u senza fixar in termin, che la cambiala stoppia vegnir preschentada per l'acceptaziun, nun che l'emittent haja scumandà da la preschentar per l'acceptaziun.

Art. 1013

3. Obligaziun
da preschentar
las cambialas
emessas a vista
per in tschert
temp

¹ Cambialas ch'èn emessas a vista per in tschert temp ston vegnir preschentadas per l'acceptaziun entaifer 1 onn dapi la data da lur emissiun.

² L'emittent po fixar in termin pli curt u pli lung.

³ Ils indossants pon scursanir ils termins da preschentaziun.

Art. 1014

4. Segunda
preschentaziun

¹ Il trassà po pretender che la cambiala al vegnia preschentada anc ina giada il di sunter l'emprima preschentaziun. Ils participads pon mo sa referir al fatg ch'i na saja betg vegnì satisfatg a questa pretensiun, sche quella è menziunada en la protesta.

² Il possessur n'è betg obligà da laschar al trassà la cambiala ch'è vegnida preschentada per l'acceptaziun.

Art. 1015

5. Furma da
l'acceptaziun

¹ La declaraziun d'acceptaziun vegn scritta sin la cambiala. Ella vegn exprimida cun il pled «acceptà» u cun in auter pled equivalent; ella sto vegnir sottascritta dal trassà. La simpla sottascripziun dal trassà sin la vart davant da la cambiala vala sco acceptaziun.

² Sche la cambiala è pajabla a vista per in tschert temp u sch'ella sto vegnir preschentada per l'acceptaziun entaifer in tschert termin en consequenza d'ina retratga speziala, sto la declaraziun d'acceptaziun inditgar la data dal di cur ch'ella è vegnida fatga, nun ch'il possessur pretendia l'indicaziun dal di da la preschentaziun. Sche quest di n'è betg inditgà, sto il possessur laschar constatar questa mancanza ad ura cun ina protesta, per uschia salvar ses dretg da regress cunter ils indossants e cunter l'emittent.

Art. 10166. Restricziuns
da l'acceptaziun

1 L'acceptaziun na dastga cuntegnair naginas cundiziuns; il trassà la po dentant restrenscher ad ina part da la summa da la cambiala.

2 Sche la decleraziun d'acceptaziun cuntegna autras divergenzas da las disposiziuns da la cambiala, vala l'acceptaziun sco refusada. L'acceptader stat dentant bun conform al cunteng da sia decleraziun d'acceptaziun.

Art. 10177. Domicil e
lieu da pajament

1 Sche l'emittent ha inditgà en la cambiala in auter lieu da pajament che quel dal domicil dal trassà, senza inditgar ina terza persuna, tar la quala il pajament duai vegnir fatg, po il trassà designar quella a chaschun da la decleraziun d'acceptaziun. Sch'i manca ina tala designaziun, vegni supponì che l'acceptader saja s'obligà da pagar sez al lieu da pajament.

2 Sche la cambiala è pajabla tar il trassà sez, po quel designar en la decleraziun d'acceptaziun in post al lieu da pajament, nua ch'il pajament duai vegnir fatg.

Art. 10188. Effect da
l'acceptaziun
a. En general

1 Cun l'acceptaziun vegn il trassà obligà da pagar la cambiala il di da scadenza.

2 Sch'il pajament n'ha betg lieu, ha il possessur, er sch'el è l'emittent, cunter l'acceptader in dretg direct da tut quai che nascha tras la cambiala e da tut quai che po vegnir pretendì sin fundament dals artigels 1045 e 1046.

Art. 1019b. En cas
da stritgada

1 Sch'il trassà ha stritgà la decleraziun d'acceptaziun ch'è scritta sin la cambiala avant la restituziun da quella, vala l'acceptaziun sco refusada. Fin ch'i vegn cumprovà il cuntrari vegni supponì che la stritgada saja vegnida fatga avant la restituziun da la cambiala.

2 Sch'il trassà ha dentant communitgà en scrit al possessur u ad ina persuna che ha mess sia suttascripziun sin la cambiala, stat el bun vers quels tenor il cunteng da sia decleraziun d'acceptaziun.

IV. Garanzia d'aval**Art. 1020**

1. Avallants

1 Il pajament da la summa da la cambiala po vegnir garantida per part u dal tutfatg tras ina garanzia d'aval.

² Questa garanzia po vegnir prestada d'ina terza persuna u er d'ina persuna che ha gia mess sia sottascripziun sin la cambiala.

Art. 1021

2. Furma

¹ La decleraziun da garanzia vegn dada sin la cambiala u sin ina agiunta.

² Ella vegn exprimida cun ils plets «sco garant» u cun ina remartga equivalenta; ella sto vegnir sottascritta da l'avallant.

³ La simpla sottascripziun sin la vart davant da la cambiala vala sco decleraziun da garanzia, uschenavant ch'i na sa tracta betg da la sutta-scripziun dal trassà e da l'emittent.

⁴ En la decleraziun stoi vegnir inditgà, per tgi che la garanzia vegn dada; sch'ina tala indicaziun manca, vala la garanzia per l'emittent.

Art. 1022

3. Effects

¹ L'avallant d'ina cambiala stat bun en la medema moda sco quel, per il qual el ha dà la garanzia.

² Sia decleraziun da garanzia è er valaivla, sche l'obligaziun garantida è nunvalaivla per in auter motiv che pervia d'in sbagli formal.

³ L'avallant che paja la cambiala acquista ils dretgs che resultan tras la cambiala cunter quel, per il qual el ha dà la garanzia, e cunter tut quels che stattan buns vers quel sin basa da la cambiala.

V. Scadenza

Art. 1023

1. En general

¹ Ina cambiala po vegnir tratga:

a vista;

a vista per in tschert temp;

per in tschert temp suenter l'emissiun;

per in tschert di.

² Cambialas cun auters temps da scadenza u cun plirs temps da scadenza consecutivs èn nunvalaivlas.

Art. 1024

2. Cambialas a vista

¹ La cambiala a vista scada cun la preschentaziun. Ella sto vegnir preschentada per il pajament entaifer l onn dapi l'emissiun. L'emittent po fixar in termin pli curt u pli lung. Ils indossants pon scursanir ils termins da preschentaziun.

² L'emittent po prescriber che la cambiala a vista na dastgia betg vegnir preschentada per il pajament avant in tschert termin inditgà. En quest cas cumenza il termin da preschentaziun cun quest di.

Art. 1025

3. Cambialas emessas a vista per in tschert temp

¹ La scadenza d'ina cambiala emessa a vista per in tschert temp sa drizza tenor il di ch'è inditgà en la decleraziun d'acceptaziun u tenor il di da la protesta.

² Sch'i n'è betg inditgà in di en la decleraziun d'acceptaziun e sch'i n'è betg vegnida fatga ina protesta, vala la cambiala vers l'acceptader sco acceptada l'ultim di dal termin ch'è previs per l'acceptaziun.

Art. 1026

4. Calculaziun dals termins

¹ Ina cambiala ch'è vegnida emessa per 1 u per plirs mais ubain a vista, scada il di correspudent dal mais da pajament. Sche quest di manca, scada la cambiala l'ultim di dal mais.

² Sch'ina cambiala è vegnida emessa per 1 u per plirs mais e mez ubain a vista, vegnan ils mais entirs quintads l'emprim.

³ Sche la scadenza è fixada per il cumenzament, per mez u per la fin d'in mais, scada la cambiala l'emprim, il quindeschavel u l'ultim di dal mais.

⁴ Las noziuns «8 dis» u «15 dis» na signifitgeschan betg 1 u 2 emnas, mabain 8 u 15 dis cumplains.

⁵ La noziun «mez mais» vul dir 15 dis.

Art. 1027

5. Calculaziun dal temp tenor il stil vegl

¹ Sch'ina cambiala sto vegnir pajada in tschert di en in lieu, dal qual il chalender divergescha dal chalender dal lieu d'emissiu, è il chalender dal lieu da pajament decisiv per il di da scadenza.

² Sch'ina cambiala, ch'è tratga tranter dus lieus che han differents chalenders, è pajabla in tschert temp suenter il di d'emissiu, vegn il di d'emissiu convertì en il di che correspunda al di dal chalender dal lieu da pajament e sin questa basa vegn alura calculà il di da scadenza.

³ Las prescripziuns da l'alinea precedent vegnan applitgadas correspudentamain per calcular ils termins per la preschentaziun da cambialas.

⁴ Las prescripziuns da quest artitgel na vegnan betg applitgadas, sch'i resulta tras ina remartga en la cambiala u autramain tras il cuntegn da quella ch'insatge auter era intenziunà.

VI. Pajament

Art. 1028

1. Preschentaziun per il pajament

¹ Il possessur d'ina cambiala ch'è pajabla in tschert di u in tschert temp suenter il di d'emissiun ubain a vista ha da preschentar la cambiala il di da pajament u durant in dals dus lavurdis che suondan.

² La preschentaziun da la cambiala ad in post da rendaint ch'è renconuschì da la Banca naziunala svizra è equivalenta a la preschentaziun per il pajament.⁶⁴⁶

Art. 1029

2. Dretg da survegnir ina quittanza. Pajament parzial

¹ Cunter pajament po il trassà pretender dal possessur da surdar la cambiala quittada.

² Il possessur na dastga betg refusar in pajament parzial.

³ En cas d'in pajament parzial po il trassà pretender ch'il pajament parzial vegnia inditgà sin la cambiala e ch'el survegnia ina quittanza.

Art. 1030

3. Pajament anticipà e pajament a la scadenza

¹ Il possessur da la cambiala n'è betg obligà d'acceptar il pajament avant sia scadenza.

² Il trassà che paga avant la scadenza, fa quai sin atgna ristga.

³ Tgi che paga il mument da la scadenza, vegn deliberà da sia obligaziun, nun ch'ins al possa rinfatschar mala fai u gronda negligentscha. El è obligà da controllar la regularitad da la cuntinuitad dals indossaments, dentant betg las sutscrizziuns dals indossants.

Art. 1031

4. Pajament en valuta estra

¹ Sche la cambiala è emessa en in valuta che na vala betg al lieu da pajament, po la summa da la cambiala vegnir pajada en la valuta dal pajais tenor sia valor ch'ella ha il di da scadenza. Sch'il debitor retar-descha il pajament, po il possessur decider, sche la summa da la cambiala duai vegnir convertida en la valuta dal pajais tenor il curs dal di da scadenza u tenor quel dal di da pajament.

² La valor da la valuta estra vegn fixada tenor l'isanza commerciala dal lieu da pajament. L'emittent po dentant fixar en la cambiala che la summa che sto vegnir pajada vegnia calculada tenor il curs inditgà en la cambiala.

⁶⁴⁶ Versiun tenor la cifra II 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la Banca naziunala svizra, en vigur dapi il 1. da matg 2004 (AS 2004 1985; BBl 2002 6097).

³ Las prescripziuns dals emprims dus alineas na vegnan betg applitgadas, sche l'emittent ha fixà il pajament en ina tscherta valuta inditgada (remartga da pajament effectiv en ina valuta estra).

⁴ Sche la summa è inditgada en ina spezia da daners che ha la medema denominaziun en il pajais d'emissiun, però in'otra valur ch'en il pajais da pajament, vegni supponi che l'indicaziun sa refereschia al daner dal lieu da pajament.

Art. 1032

5. Deposit

Sche la cambiala na vegn betg preschentada per il pajament entaifer il termin fixà en l'artitgel 1028, po il debitur deponer la summa da la cambiala tar l'autorità cumpetenta sin donn e cust dal possessur da la cambiala.

VII. Regress per mancanza d'acceptaziun e per mancanza da pajament

Art. 1033⁶⁴⁷

1. Regress dal possessur

¹ Il possessur po prender regress sin l'indossant, sin l'emittent e sin ils auters obligads a la cambiala il mument da la scadenza da la cambiala, sche quella n'è betg vegnida pajada.

² Il medem dretg ha il possessur gia avant la scadenza:

1. sche l'acceptaziun è vegnida refusada per part u dal tuttafatg;
2. sch'igl è vegni declerà il concurs sin la facultad dal trassà, ch'el haja acceptà u refusà la cambiala, u sch'il trassà ha er mo suspendi ses pajaments u sch'ina execuziun sfurzada cunter sia facultad è vegnida fatga senza success;
3. sch'igl è vegni declerà il concurs sin la facultad da l'emittent d'ina cambiala che n'è betg acceptabla.

Art. 1034

2. Protesta
a. Termins
c. pretensiuns

¹ La refusa da l'acceptaziun e dal pajament sto vegnir constatada tras in document public (protesta pervia da mancanza d'acceptaziun u pervia da mancanza da pajament).

² La protesta pervia da mancanza d'acceptaziun sto vegnir fatga entaifer il termin che vala per preschentar l'acceptaziun. Sche la cambiala è – en il cas previs en l'artitgel 1014 alinea 1 – vegnida preschentada

⁶⁴⁷ En il text franzos e talian consista quest artitgel d'in unic alinea.

per l'emprima giada l'ultim di dal termin, po la protesta vegnir fatga anc il di suentar.

³ En cas d'ina cambiala ch'è pajabla in tschert di u in tschert temp suentar il di d'emissiu ubain a vista sto la protesta pervia da mancanza da pajament vegnir fatga durant in dals dus lavurdis che suondan il di da pajament. En cas d'ina cambiala a vista sto la protesta pervia da mancanza da pajament vegnir fatga entaifer ils medems termins ch'èn previs en l'alinea precedent per la protesta pervia da mancanza d'acceptaziun.

⁴ Sch'igl è vegnì fatg ina protesta pervia da mancanza d'acceptaziun, na dovri ni la preschentaziun per il pajament ni la protesta pervia da mancanza da pajament.

⁵ Sch'il trassà, ch'el haja acceptà u refusà la cambiala, ha sistì ses pajaments u sch'ina execuziun sfurzada cunter sia facultad è vegnida fatga senza success, po il possessur prender regress mo, suentar che la cambiala è vegnida preschentada al trassà per il pajament e suentar ch'igl è vegnida fatga ina protesta.

⁶ Sch'igl è vegnì declerà il concurs sin la facultad dal trassà, ch'el haja acceptà u refusà la cambiala, u sin la facultad da l'emittent d'ina cambiala che n'è betg acceptabla, basti per exequir il dretg da regress ch'i vegnia preschentada la decisiun giudiziala davart la decleraziun dal concurs.

Art. 1035

b. Cumpetenzza

La protesta sto vegnir fatga d'in funcziunari da documentaziun u d'in uffizi ch'è autorisà da far quai.

Art. 1036

c. Cuntegn

¹ La protesta cuntogna:

1. il num da la persuna u da la firma, per la quala u cunter la quala i vegn fatg la protesta;
2. l'indicaziun che la persuna u che la firma, cunter la quala i vegn fatg la protesta, saja vegnida envidada senza success d'ademplir la prestaziun che deriva da la cambiala u ch'ella na saja betg stada da chattar u ch'i na saja betg stà pussaivel d'eruir ses local da fatschenta u sia abitaziun;
3. l'indicaziun dal lieu e dal di che l'appel è vegnì fatg u è vegnì empruvà senza success;
4. la sottascripziun da la persuna u da l'uffizi che fa la protesta.

² Sch'i vegn prestà in pajament parzial, sto quai vegnir menziunà en la protesta.

³ Sch'il trassà, al qual la cambiala è vegnida preschentada per l'acceptaziun, pretenda che la cambiala vegnia preschentada ina segunda giada il proxim di, sto er quai vegnir menziunà en la protesta.

Art. 1037

d. Furma

¹ La protesta sto vegnir fatga sin in feagl spezial che vegn collià cun la cambiala.

² Sche la protesta vegn fatga cun preschentar plirs exemplars da la medema cambiala u cun preschentar l'original ed ina copia, basti da colliar la protesta cun in dals exemplars u cun l'original da la cambiala.

³ Sin ils auters exemplars u sin la copia stoi vegnir remartgà che la protesta sa chattia sin in dals auters exemplars u sin l'original da la cambiala.

Art. 1038

e. En cas d'ina acceptaziun parziala

Sche la cambiala è vegnida acceptada mo per ina part da sia summa e sche quai è il motiv per far ina protesta, sto vegnir fatga ina copia da la cambiala e la protesta sto vegnir nudada sin quella.

Art. 1039

f. Cunter pliras persunas

Sch'ina prestaziun che deriva da la cambiala sto vegnir pretendida da plirs obligads, basta in sulet document per las diversas protestas.

Art. 1040

g. Copia dal document da protesta

¹ Il funcziunari da documentaziun u l'uffizi che fa la protesta ha da far ina copia dal document da la protesta.

² Sin questa copia ston vegnir inditgads:

1. l'import da la cambiala;
2. la scadenza;
3. il lieu e la data da l'emissiu da la cambiala;
4. l'emittent da la cambiala, il trassà sco er il num da la persuna u da la firma, a la quala u a l'ordra da la quala il pajament sto vegnir fatg;
5. il num da la persuna u da la firma che ha da far il pajament, sch'ella n'è betg identica cun il trassà;
6. ils pajaders en cas d'urgenza ed ils acceptaders per intervenziun.

³ Ils funcziunaris da documentaziun u ils uffizis che fan la protesta han da tegnair en salv las copias dals documents da protesta en in urden cronologic.

Art. 1041

h. Protesta manglusa

Sche la protesta è vegnida sutscritta d'in funcziunari da documentaziun u d'in uffizi cumpetent, è ella valaivla er, sch'ella n'è betg vegnida fatga tenor las prescripziuns u sche las indicaziuns ch'èn cuntgnidas en la protesta n'èn betg correctas.

Art. 1042

3. Infurmaziun

¹ Il possessur sto infurmar ses indossant direct e l'emittent che l'acceptaziun u ch'il pajament na saja betg vegni fatg, e quai entaifer ils 4 lavurdis che suondan il di da l'inoltraziun da la protesta u che suondan il di da la preschentaziun en cas da la remartga «senza spesas» sin la cambiala. Mintga indossant sto infurmar l'indossant precedent – e quai entaifer 2 lavurdis suenter avair retschavi l'infurmaziun – d'avair retschavi l'infurmaziun, e communitgar a quel ils nums e las adressas da quels che l'han dà l'infurmaziun precedenta ed uschia vinavant en la successiun fin a l'emittent. Ils termins curran cun il retschaviment da l'infurmaziun precedenta.

² Sch'i vegn, conform a l'alineia precedent, dada l'infurmaziun ad ina persuna che ha sutscrit la cambiala, sto la medema infurmaziun vegnir dada a ses avallant entaifer il medem termin.

³ Sch'in indossant n'ha betg inditgà sia adresa u l'ha inditgada en moda illegibla, basti d'infurmar ses indossant precedent.

⁴ L'infurmaziun po vegnir dada en mintga autra furma, er cun simpla-main turnentar la cambiala.

⁵ Tgi ch'è obligà da dar l'infurmaziun, sto cumprovar ch'el haja fatg quai entaifer il termin prescrit. Il termin vala sco observà, sch'ina brev che cuntegna l'infurmaziun è vegnida surdada a la posta entaifer quest termin.

⁶ Tgi che tralascha d'infurmar a temp, na perda betg il regress; el stat bun per il donn che resulta tras sia negligientscha, dentant mo fin a l'autozza da la summa da la cambiala.

Art. 1043

4. Dispensa da la protesta

¹ L'emittent sco er mintga indossant u mintga avallant po, cun la remartga «senza spesas», «senza protesta» u cun ina remartga equivalenta che vegn scritta sin la cambiala e che vegn sutscritta deliberar il possessur da l'obligaziun da far – per exequir il regress – protesta pervia da mancanza d'acceptaziun u pervia da mancanza da pajament.

² La remartga na deliberescha betg il possessur da l'obligaziun da preschentar la cambiala a temp e da dar las infurmaziuns ch'èn necessarias. La cumprova ch'il termin na saja betg vegnì observà sto prestar quel che fa questa rinfatscha al possessur.

³ Sche la remartga è vegnida agiunta da l'emittent, ha ella effect vers tut ils obligads a la cambiala; sch'ella è vegnida agiunta d'in indossant u d'in avallant, ha ella effect mo vers quels. Sch'in possessur lascha far protesta malgrà la remartga ch'è vegnida agiuntada da l'emittent, ha el da purtar ils custs. Sche la remartga è vegnida agiuntada d'in indossant u d'in avallant, èn tut ils obligads a la cambiala obligads d'indemnisar ils custs d'ina protesta ch'è vegnida fatga malgrà quai.

Art. 1044

5. Responsabladad solidarica dals obligads a la cambiala

¹ Tut tgi che ha emess, acceptà u indossà ina cambiala ubain l'ha munida cun ina decleraziun da garanzia, stat bun vers il possessur sco debitor general.

² Il possessur ha il dretg da proceder cunter tut quellas persunas, individualmain u collectivamain, senza stuair observar la successiun, en la quala ellas èn s'obligadas.

³ Il medem dretg ha mintga obligà a la cambiala che l'ha pajada.

⁴ Cun far valair il dretg cunter in obligà a la cambiala na perda il possessur betg ses dretg vers ils auters obligads a la cambiala, er betg vers quels obligads a la cambiala che suondan quel obligà a la cambiala, cunter il qual el è procedì l'emprim.

Art. 1045

6. Cuntegn dal regress
a. Dal possessur

¹ Il possessur po pretender sin via dal regress:

1. la summa da la cambiala betg acceptada u betg pajada, inclusiv ils tschains ch'èn eventualmain vegnids fixads;
2. ils tschains per ina tariffa da 6 pertschient dapi il di da scadenza;
3. ils custs da la protesta e da las infurmaziuns sco er las outras expensas;
4. ina provisiun da maximalmain 1/3 pertschient.

² Sch'i vegn prendì regress avant la scadenza, vegnan ils tschains deducids da la summa da la cambiala. Quests tschains vegnan calculads sin basa da la tariffa da discount publicgada uffizialmain (tariffa da la Banca naziunala svizra) che vala il di dal regress al domicil dal possessur.

Art. 1046

b. Dal pajader

Tgi che ha pajà la cambiala, po pretender da quels che han suttascriet la cambiala avant el:

1. l'import entir ch'el ha pajà;
2. ils tschains da quest import per la tariffa da 6 pertschient dapi il di dal pajament;
3. sias expensas;
4. ina provisiun da maximalmain 2 permilli.

Art. 1047

c. Dretg da consegnar la cambiala, la protesta e la quittance

¹ Mintga obligà a la cambiala, cunter il qual i vegn prendi u i po vegnir prendi regress, ha il dretg da pretender – cunter pajament da la summa da regress – che la cambiala al vegnia consegnada cun la protesta e cun il quint quità.

² Mintga indossant che ha pajà la cambiala po stritgar ses indossament e quels dals indossants posteriurs.

Art. 1048

d. En cas d'ina acceptaziun parziala

En cas d'in regress suenter in'acceptaziun parziala po quel che ha pajà la part da la summa betg pajada pretender che quai vegnia inditgà sin la cambiala e ch'el survegnia ina quittance per ses pajament. Il possessur al sto plinavant consegnar ina copia legalisada da la cambiala e la protesta per pussibilitar ulteriurs regress.

Art. 1049

c. Cambiala retratga

¹ Tgi che il dretg da far in regress, po, pervia da mancanza d'ina remartga cuntraria, prender il regress tras quai ch'el tira sin l'in da ses precedents ina nova cambiala (cambiala retratga) a vista ch'è pajabla al domicil da quest precedent.

² La cambiala retratga cumpiglia – ultra dals imports ch'èn inditgads en ils artitgels 1045 e 1046 – la taxa d'intermediaziun e la taxas da bul per la cambiala retratga.

³ Sche la cambiala retratga vegn tratga dal possessur, sa drizza l'utezza da la summa da la cambiala tenor il curs ch'ina cambiala a vista ha, ch'è vegnida tratga dal lieu, nua che la cambiala originala era pajabla, sin il lieu da domicil dal garant. Sche la cambiala retratga vegn tratga d'in indossant, sa drizza l'utezza da la summa da la cambiala tenor il curs ch'ina cambiala a vista ha, ch'è vegnida tratga dal lieu da domicil da l'emittent da la cambiala retratga sin il lieu da domicil dal garant.

Art. 1050

7. Pregiu-
dicaziun
a. En general

1 Tralasciond ils termins

per preschentar ina cambiala ch'è vegnida emessa a vista u a vista per in tschert temp,

per far protesta pervia da mancanza d'acceptaziun u pervia da mancanza da pajament,

per preschentar ina cambiala per il pajament en cas da la remartga «senza spesas»

perda il possessur ses dretgs cunter ils indossants, cunter l'emittent e cunter tut ils auters obligads a la cambiala, cun excepziun da l'acceptader.

2 Sch'il possessur tralasca il termin che vegn prescrit da l'emittent per la preschentaziun per l'acceptaziun, perda el il dretg da prender regress pervia da mancanza d'acceptaziun e pervia da mancanza da pajament, nun ch'i resultia tras la formulaziun da la remartga che l'emittent haja mo vuli excluder la responsabladad per l'acceptaziun.

3 Sch'il termin per la preschentaziun è cuntegnì en in indossament, po mo l'indossant sa basar sin quel.

Art. 1051

b. Forza
superiura

1 Sch'in obstachel betg surmuntabel (prescripziun legala d'in stadi u auter cas da forza superiura) impedescha da preschentar la cambiala u da far protesta a temp, vegnan prolungads ils termins ch'èn fixads per quests acts.

2 Il possessur è obligà d'infurmar immediatamain ses indossant precedent direct davart il cas da forza superiura e da menziunar sin la cambiala u sin in'aggiunta il di ed il lieu da l'infurmaziun sco er da munir quella cun sia sottascripziun; dal rest vegnan applitgadas las prescripziuns da l'artitgel 1042.

3 Sche la forza superiura croda davent, sto il possessur preschentar la cambiala immediatamain per l'acceptaziun u per il pajament ed eventualmain laschar far protesta.

4 Sche la forza superiura dura pli che 30 dis sunter la scadenza, poi vegnir prendi regress senza ch'i dovria la preschentaziun u la protesta.

5 En cas da cambialas ch'èn vegnidas emessas a vista u a vista per in tschert temp curra il termin da 30 dis a partir dal di ch'il possessur ha infurmà ses indossant precedent davart il cas da forza superiura; questa infurmaziun po vegnir fatga gia avant ch'il termin da preschentaziun scadia. En cas da cambialas ch'èn vegnidas emessas a vista per in tschert temp vegn il termin da 30 dis prolungà per il termin da vista ch'è inditgà en la cambiala.

⁶ Fatgs dal tutfatg persunals che pertutgan il possessur u quel ch'è incumbensà da preschentar la cambiala u da far protesta, na valan betg sco cas da forza superiura.

Art. 1052

c. Enritgiment
nungiustifitgà

¹ Uschenavant che l'emittent d'ina cambiala e che l'acceptader èn s'enritgids nungiustifitgadain sin donn e cust dal possessur da la cambiala, èn els obligads vers quel, er sche l'obligaziun che sa basa sin la cambiala è estinguida en consequenza da prescripziuns e pervia da la tralascada d'acts che vegnan prescrits da la lescha per mantegnair ils dretgs che derivan da la cambiala.

² Il plant pervia d'enritgiment nungiustifitgà po er vegnir purtà cunter il trassà, cunter il domiciliatari e cunter la persuna u cunter la firma, per il quint da la quala l'emittent ha tratg la cambiala.

³ In tal plant na po dentant betg vegnir purtà cunter ils indossants, dals quals l'obligaziun che sa basa sin la cambiala è estinguida.

VIII. Transferiment da la garanzia

Art. 1053

¹ Sch'igl è vegni declerà il concurs da l'emittent d'ina cambiala, vegn in'eventuala pretensiun da dretg civil da quel cunter il trassà pertutgant la restituziun da la garanzia u pertutgant il rembursament d'imports ch'èn vegnids scrits buns transferida sin il possessur da la cambiala.

² Sche l'emittent declera sin la cambiala, ch'el cedia ses dretgs che derivan da la garanzia, tutgan quels al possessur respectiv da la cambiala.

³ Uschespert ch'il concurs è publicità u uschespert che la cessiun è vegnida annunziada al trassà, dastga quel far il pajament mo al possessur ch'è legitimà duaivlamain, e quai cunter la restituziun da la cambiala.

IX. Intervenziun

Art. 1054

1. Prescripziuns
generalas

¹ L'emittent sco er mintga indossant u avallant po inditgar ina persuna ch'è pronta dad acceptar u da pajar en cas d'urgenza.

² Cun las premissas che vegnan inditgadas qua sutvart po la cambiala vegnir acceptada u pajada d'ina persuna ch'intervegn a favur da mintga obligà a la cambiala, cunter il qual i po vegnir premdi regress.

³ La persuna che accepta u che paja po esser mintga terza persuna, er il trassà, sco er mintga persuna ch'è gia obligada a la cambiala, cun excepziun da la persuna ch'accepta.

⁴ Tgi che accepta u tgi che paja sco intervegnider è obligà d'infurmar l'obligà a la cambiala, per il qual el intervegn, entaifer 2 lavurdis. Sch'el n'observa betg quest termin, stat el bun per il donn ch'è vegni chaschunà da sia negligentscha, dentant mo fin a l'autezza da la summa da la cambiala.

Art. 1055

2. Acceptaziun per intervenziun
a. Premissas.
Posiziun dal possessur

¹ L'acceptaziun per intervenziun po vegnir fatga en tuts cas, en ils quals il possessur d'ina cambiala po prender regress avant la scadenza da quella, nun ch'i sa tractia d'ina cambiala che n'è betg acceptabla.

² Sch'igl è inditgada sin la cambiala ina persuna che duai acceptar u pajar al lieu da pajament en cas d'urgenza, po il possessur mo prender regress avant la scadenza sin quel che ha agiunta l'adressa d'urgenza u sin ses sutsegnaders successurs, sch'el ha preschentà la cambiala a la persuna ch'è inditgada en l'adressa d'urgenza, ed en cas che quella refusa l'acceptaziun, sch'el ha laschà constatar la refusa tras ina protesta.

³ En ils auters cas d'intervenziun po il possessur refusar l'acceptaziun per intervenziun. Sch'el la permetta però, perda el il dretg da prender regress avant la scadenza sin quel, per il qual l'acceptaziun è vegnida dada e sin ils sutsegnaders successurs.

Art. 1056

b. Furma

L'acceptaziun per intervenziun vegn inditgada sin la cambiala; ella sto vegnir sutscritta da l'intervegnider. En la decleraziun d'acceptaziun stoi vegnir inditgà, per tgi che l'acceptaziun per intervenziun vegn fatga; sch'ina tala indicaziun manca, vala l'acceptaziun per intervenziun per l'emittent.

Art. 1057

c. Respon-
sabadad da
l'acceptader
per intervenziun,
effects sin
il dretg da
prender regress

¹ L'acceptader per intervenziun stat bun vers il possessur e vers ils indossants posteriurs da quel, a favur dal qual el è intervegni, e quai en la medema moda e maniera sco quel sez.

² Malgrà l'acceptaziun per intervenziun pon l'obligà a la cambiala, a favur dal qual l'intervenziun è vegnida fatga, e ses garants pretender dal possessur che la cambiala e che eventualmain la protesta sco er ch'in quint quità vegnian consegnads, e quai restituind l'import inditgà en l'artitgel 1045.

Art. 1058

3. Pajament per
intervenziun
a. Premissas

¹ Il pajament per intervenziun è admess per tut ils cas, per ils quals il possessur po prender regress il mument da la scadenza u avant la scadenza.

² Il pajament per intervenziun sto cumpigliar l'entir import che stuess vegnir pajà a l'obligà a la cambiala, per il qual il pajament vegn fatg.

³ Il pajament per intervenziun sto vegnir fatg il pli tard il di suenter ch'il termin per far protesta pervia da mancanza da pajament è scadi.

Art. 1059

b. Obligaziun
dal possessur

¹ Sche la cambiala è vegnida acceptada per intervenziun da persunas che han lur domicil al lieu da pajament u sch'igl èn inditgadas persunas che vivan al lieu da pajament e che duessan pajar en cas d'urgenza, sto il possessur preschentar la cambiala a tut questas persunas ed eventualmain laschar far ina protesta, perquai ch'il pajament per intervenziun n'è betg vegnì fatg; quai ha da vegnir fatg il pli tard il di suenter ch'il termin per far protesta è scadi.

² Sche la protesta na vegn betg fatga a temp, vegnan quel che ha inditgà l'adressa d'urgenza u per il qual la cambiala è vegnida acceptada, ed ils indossants posteriurs liberads da lur obligaziuns.

Art. 1060

c. Consequenzas
da la refusa

Sch'il possessur refusa il pajament per intervenziun, perda el il regress sin quels che fissan vegnids libers da lur obligaziun.

Art. 1061

d. Dretg da
consegnar
la cambiala,
la protesta
e la quittance

¹ Il pajament per intervenziun sto vegnir confermà sin la cambiala cun ina quittance che ha d'inditgar, per tgi ch'igl è vegni pajà. Sche questa indicaziun manca, vegni supponi ch'il pajament saja vegni fatg a favur da l'emittent.

² La cambiala ed ina eventuala protesta ston vegnir consegnadas al pajader per intervenziun.

Art. 1062

e. Transferiment
dals dretgs dal
possessur, plirs
pajaments per
intervenziun

¹ Quel che paja per intervenziun acquista ils dretgs che resultan tras la cambiala cunter l'obligà a la cambiala, per il qual el ha pajà, e cunter las persunas che stattan bunas vers quel concernent la cambiala. El na po dentant betg indossar vinavant la cambiala.

² Ils indossants posteriurs da l'obligà a la cambiala, per il qual igl è vegni pajà, vegnan libers da lur obligaziuns.

³ Sche pliras personas offeran il pajament per intervenziun, vegn quella preferida che liberescha cun ses pajament il dumber il pli grond d'obligads a la cambiala. Tgi che paja sapientivamain per intervenziun cuntrari a questa disposiziun, perda il regress sin quels che fissan uschiglio vegnids libers da lur obligaziuns.

X. Duplicats e copias da cambialas

Art. 1063

I. Duplicats
a. Dretg da
plirs duplicats

¹ La cambiala po vegnir emessa en plirs exemplars sumegliants (duplicats).

² Quests duplicats ston esser numerads successivamain en il text da mintga document; cas cuntrari vala mintga emissiun sco cambiala individuala.

³ Mintga possessur d'ina cambiala po pretender sin ses custs la consegna da plirs duplicats, nun ch'i resultia tras la cambiala ch'ella saja vengnida emessa en in sulet exemplar. Per quest intent ha il possessur da sa drizzar a ses indossant direct, il qual sto da sia vart er sa drizzar a ses indossant ed uschia vinavant en la successiun fin a l'emittent. Ils indossants èn obligads da repeter lur indossaments sin ils duplicats.

Art. 1064

b. Relaziuns
dals duplicats
tranter els

¹ Sch'in duplicat vegn pajà, estinguan ils dretgs da tut ils auters duplicats, e quai er, sche quels na cuntengnan betg la remartga ch'els perdian lur valaivladad, sch'in dad els vegn pajà. Il trassà resta dentant obligà per mintga duplicat acceptà ch'el n'ha betg survegni enavos.

² Sch'in indossant ha transferì ils duplicats a pliras personas, stattan el e ses indossants posteriurs buns per tut ils duplicats che portan lur sut-tascripziun e che n'èn betg vegnids restituids.

Art. 1065

c. Remartga
d'acceptaziun

¹ Tgi che trametta in duplicat per l'acceptaziun, ha d'inditgar sin ils auters duplicats il num da la persuna che ha survegni il duplicat tramess. Quella è obligada d'al consegnar al possessur legitim d'in auter duplicat.

² Sche la consegna vegn refusada, po il possessur prender regress mo, sch'el ha laschà constatar cun ina protesta:

1. ch'il duplicat ch'è vegni tramess per l'acceptaziun n'al saja betg vegni consegnà sin sia dumonda;
2. che l'acceptaziun u ch'il pajament na saja er betg stà da survegnir sin in auter duplicat.

2. Copias
a. Furma ed
effects

Art. 1066

- ¹ Mintga possessur d'ina cambiala è autorisà da far copias da quella.
- ² La copia sto reproducir exactamain il text original cun ils indossaments e cun tut las autras remartgas che sa chattan sin quel. La copia sto inditgar, fin nua ch'ella tanscha.
- ³ La copia po vegnir indossada e munida cun ina decleraziun da garanzia en la medema moda e maniera e cun ils medems effects sco l'original.

b. Consegna
da l'original

Art. 1067

- ¹ La copia sto inditgar il conservader dal document original. Quel è obligà da consegnar il document original al possessur legitim da la copia.
- ² Sche la consegna vegn refusada, po il possessur prender regress sin ils indossants da la copia e sin quels che han dà ina decleraziun da garanzia sin la copia, però mo, sch'el ha laschè constatar cun ina protesta ch'il titel original n'al saja betg vegnì consegnà sin sia dumonda.
- ³ Sch'il document original cuntegna suenter l'ultim indossament ch'è vegnì fatg, avant che la copia è vegnida reproducida, la remartga «da qua davent valan indossaments mo pli sin la copia» u ina remartga equivalenta, è in indossament, ch'è vegnì mess posteriuramain sin il document original, nunvalaivel.

XI. Midadas da la cambiala

Art. 1068

Sch'il text d'ina cambiala vegn midà, stattan quels buns conform al text midà che han mess lur suttascripziun sin la cambiala suenter ch'il text è vegnì midà. Tgi che ha suttascriet avant la midada, stat bun tenor il text oriund.

XII. Surannaziun

Art. 1069

1. Termins

- ¹ Ils dretgs or da la cambiala cunter l'acceptader suranneschan suenter 3 onns a partir dal di da scadenza.

² Ils dretgs dal possessur cunter ils indossants e cunter l'emittent suranneschan suenter 1 onn a partir dal di ch'igl è vegni fatg protesta a temp u – en cas da la remartga «senza spesas» – a partir dal di da scadenza.

³ Ils dretgs d'in indossant cunter auters indossants e cunter l'emittent suranneschan suenter 6 mais a partir dal di, il qual l'indossant ha pajà la cambiala u dal di, il qual il plant da regress è vegni inoltrà cunter el.

Art. 1070

2. Interrupziun
a. Motivs

La surannaziun vegn interrutta cun l'inoltraziun dal plant, cun l'inoltraziun da la dumonda da scussium, cun la denunzia da la disputa u cun l'inoltraziun da las pretensiuns en cas da concurs.

Art. 1071

b. Effects

¹ L'interrupziun da la surannaziun ha in effect mo per l'obligà a la cambiala, en resguard dal qual l'interrupziun è vegnida fatga.

² Cun l'interrupziun da la surannaziun cumenza a curre ina nova surannaziun che ha la medema durada.

XIII. Annullaziun

Art. 1072

1. Mesiras
preventivas

¹ Tgi che ha pers ina cambiala en ina maniera u l'autra, po pretender dal derschader, ch'i vegnia scumandà al trassà da pajar la cambiala⁶⁴⁸.

² Cun il scumond da pajar dat il derschader al trassà il dretg da depositar la summa da la cambiala il di che quella scada, ed el fixescha il lieu dal deposit.

Art. 1073

2. Possessur
enconuscent

¹ Sch'il possessur da la cambiala è enconuscent, fixescha il derschader in termin adequat per il petent per purtar plant sin restituziun da la cambiala.

² Sch'il petent na porta betg plant entaifer quest termin, abolescha il derschader il scumond da pajar ch'è vegni decretà per il trassà.

⁶⁴⁸ Versiun tenor la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la competenza en chaussas civilas, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2355; BBl 1999 III 2829).

Art. 1074

3. Possessur
nunenconuschent
a. Obligaziuns
dal petent

¹ Sch'il possessur da la cambiala n'è betg enconuschent, pon ins pretendar che la cambiala vegnia annullada.

² Tgi che pretenda l'annulaziun, sto far valair crediblamain d'esser il possessur da la cambiala e dad avair pers quella; el sto u preschentar ina copia da la cambiala u far indicaziuns essenzialas davart ses cuntegn.

Art. 1075

b. Introducziun
da l'invitaziun

Sch'il derschader è da l'avis che la preschentaziun dal petent concernent l'anteriur possess e concernent la perdita da la cambiala saja credibla, pretenda el dal possessur – cun ina comunicaziun publica – da preschentar la cambiala entaifer in tshert termin, cas cuntrari vegn annullada la cambiala.

Art. 1076

c. Termins

¹ Il termin per preschentar la cambiala dura almain 3 mais e maximalmain 1 onn.

² Il derschader n'è però betg lià a la durada minimala da 3 mais, sche la surannaziun d'ina cambiala scadida entrass avant la scadenza da quest termin.

³ En cas da cambialas scadidas curra il termin a partir da l'emprim di da la publicaziun, en cas da cambialas betg anc scadidas a partir dal di da scadenza.

Art. 1077

d. Publicaziun

¹ La pretensiu da preschentar la cambiala sto vegnir publitgada trais giadas en il Fegl uffizial svizzer da commerzi.

² En cas spezials po il derschader procurar anc en in'otra moda per ina publicaziun adequata.

Art. 1078

4. Effect
a. En cas che
la cambiala vegn
preschentada

¹ Sch'i vegn preschentada la cambiala ch'è ida a perder, fixescha il derschader in termin per il petent per purtar plant sin restituziun da la cambiala.

² Sch'il petent na porta betg plant entaifer quest termin, restituescha il derschader la cambiala ed abolescha il scumond da pajar ch'è vegni dà al trassà.

Art. 1079

b. En cas che la cambiala na vegn betg preschentada

1 Sche la cambiala ch'è ida a perder na vegn betg preschentada entaifer il termin fixà, l'ha il derschader dad annullar.

2 Suenter l'annullaziun da la cambiala po il petent anc far valair ses dretgs or da la cambiala cunter l'acceptader.

Art. 1080

5. Disposiziuns giudizialas

1 Il derschader po obligar l'acceptader gia avant l'annullaziun da la cambiala da depositar la summa da la cambiala u schizunt da la pajar cunter ina garanzia.

2 La summa da la garanzia stat buna vers quel che ha acquistà la cambiala da buna fai. Ella vegn libra, sche la cambiala vegn annullada u sche las pretensiuns vers quella extinguan en autra maniera.

XIV. Prescripziuns generalas**Art. 1081**

1. Disposiziuns concernent ils termins
a. Firads

1 Sche la cambiala scada ina dumengia u in auter firà uffizial, po il pajament vegnir pretendi pir il proxim lavurdi. Er tut ils auters acts en connex cun la cambiala, en spezial la preschentaziun per l'acceptaziun e la protesta, pon mo vegnir exequids in lavurdi.

2 Sche l'ultim di d'in termin, entaifer il qual in da quests acts sto vegnir exequi, croda sin ina dumengia u sin in auter firà uffizial⁶⁴⁹, vegn il termin prolungà fin al proxim lavurdi. Firads che han lieu en il decurs d'in termin vegnan dumbrads tar la calculaziun dal termin.

Art. 1082

b. Calculaziun dals termins

Tar la calculaziun dals termins legals u dals termins fixads en la cambiala na vegn betg dumbrà il di, ch'il termin cumenza a curren.

Art. 1083

c. Exclusiun da dis da respect

Renconuschids na vegnan ni dis da respect legals ni dis da respect giudizialas.

649 Concernent ils termins legals dal dretg federal e concernent ils termins che vegnan fixads da las autoritads confurm al dretg federal ha la sonda oz il medem status sco in firà renconuschì (art. 1 da la LF dals 21 da zer. 1963 davart il curs dals termins las sondas; SR 173.110.3).

Art. 1084

2. Lieu, nua che acts che concernan la cambiala vegnan exequirs

¹ La preschentaziun per l'acceptaziun u per il pajament, la protesta, la dumonda per la consegna d'in duplicat da la cambiala sco er tut ils ulteriurs acts ch'èn d'exequir tar ina tscherta persuna ston vegnir fatgs en il local da fatschenta da questa persuna u, per mancanza d'in tal local, en sia abitaziun.

² Il local da fatschenta u l'abitaziun sto vegnir erui minuziusamain.

³ Sch'ina retschertga tar l'autorità da polizia u tar l'uffizi postal dal lieu n'ha dentant gi nagin success, na dovri betg ulteriuras retschertgas.

Art. 1085

3. Suttascripziun cun agen maun, suttascripziun da tschorvs

¹ Decleraziuns da cambiala ston esser suttascriittas cun agen maun.

² La suttascripziun na po betg vegnir remplazzada cun ina reproducziun da l'atgna scrittira sin via mecanica, cun segns da maun, er sch'els èn legalisads, u cun ina documentaziun publica.

³ La suttascripziun d'ina persuna tschorva sto esser legalisada.

XV. Champ d'applicaziun da las leschas**Art. 1086**

1. L'abilitad da s'obligar cun ina cambiala

¹ L'abilitad d'ina persuna da s'obligar cun ina cambiala u cun titels a l'ordra sa drizza tenor il dretg da ses pajais naziunal. Sche quest dretg declera il dretg d'in auter pajais sco decisiv, sto vegnir applitgà quest ultim dretg.

² Tgi che n'è betg abel da s'obligar cun ina cambiala tenor il dretg inditgà en l'alinea precedent, vegn tuttina obligà valaivlamain, sche la suttascripziun è vegnida dada en il territori d'in pajais, tenor il dretg dal qual el fiss abel da s'obligar cun ina cambiala.

Art. 1087

2. Furma e termins per decleraziuns da cambiala a. En general

¹ La furma d'ina decleraziun da cambiala sa drizza tenor il dretg dal pajais, en il territori dal qual la decleraziun è vegnida suttascriitta.

² Però, sch'ina decleraziun da cambiala ch'è nunvalaivla tenor las prescripziuns da l'alinea precedent, correspunda al dretg dal pajais, en il territori dal qual ina decleraziun da cambiala posteriura è vegnida suttascriitta, na vegn la valaivladad da la decleraziun posteriura betg messa en dumonda pervia da mancanzas formalas da l'emprima decleraziun da cambiala.

³ Medemamain è ina decleraziun da cambiala ch'in Svizzer ha fatg a l'exteriur, valaivla en Svizra vers in auter Svizzer, sch'ella satisfà a las pretensiuns formalas dal dretg svizzer.

Art. 1088

b. Acts per exequir e per mantegnair ils dretgs concernent la cambiala

La furma da la protesta ed ils termins per far protesta sco er la furma dals ulteriurs acts ch'èn necessaris per exequir e per mantegnair ils dretgs concernent la cambiala, sa drizzan tenor il dretg dal pajais, en il territori dal qual la protesta sto vegnir fatga u l'act sto esser exequi.

Art. 1089

c. Execuziun dal regress

Ils termins per exequir ils dretgs da regress vegnan determinads per tut ils obligads a la cambiala tras il dretg dal lieu, al qual la cambiala è vegnida emessa.

Art. 1090

3. Effects da las decleraziuns da cambiala
a. En general

¹ Ils effects da las decleraziuns d'obligaziun da l'acceptader d'ina cambiala tratga e da l'emittent d'ina atgna cambiala sa drizzan tenor il dretg dal lieu da pajament.

² Ils effects da las ulteriuras decleraziuns da cambiala sa drizzan tenor il dretg dal pajais, en il territori dal qual la decleraziun è vegnida sutscritta.

Art. 1091

b. Acceptaziun parziala e pajament parzial

Il dretg dal lieu da pajament determinescha, sche l'acceptaziun d'ina cambiala tratga po vegnir restrenschiada ad ina part da la summa e sch'il possessur è obligà u sch'el n'è betg obligà d'acceptar in pajament parzial.

Art. 1092

c. Pajament

Il pajament d'ina cambiala il mument da la scadenza, en spezial la calculaziun dal di da scadenza e dal di da pajament sco er il pajament da cambialas ch'èn vegnidas emessas en valutas estras, sa drizzan tenor il dretg dal pajais, en il territori dal qual la cambiala è pajabla.

Art. 1093

d. Plant pervia d'enrigitment nungjustifitgà

Il plant pervia d'enrigitment nungjustifitgà cunter il trassà, cunter il domiciliatari e cunter la persuna u cunter la firma, a quint da la quala l'emittent ha tratg la cambiala, sa drizza tenor il dretg dal pajais, en il territori dal qual questas persunas han lur domicil.

e. Transferiment da la garanzia

Art. 1094

Il dretg dal lieu d'emissiu determinescha, sch'il possessur d'ina cambiala tratga acquista la pretensiu, per la quala la cambiala è vegnida emessa.

f. Annullaziun

Art. 1095

Il dretg dal lieu da pajament determinescha las mesiras che ston vegnir prendidas en cas ch'ina cambiala è ida a perder u è vegnida engulada.

C. Atgna cambiala

1. Cuntegn da l'atgna cambiala

Art. 1096

L'atgna cambiala cuntegna:

1. la denominaziun sco cambiala en il text dal document, e quai en la lingua, en la quala el è emess;
2. l'empermischun da pajar senza cundiziuns ina summa determinada;
3. l'indicaziun da la scadenza;
4. l'indicaziun dal lieu da pajament;
5. il num da quel, al qual u a l'ordra dal qual il pajament duai vegnir fatg;
6. l'indicaziun dal di e dal lieu da l'emissiu;
7. la suttascripziun da l'emittent.

2. Mancanza da parts dal cuntegn

Art. 1097

¹ In document, al qual manca ina da las indicaziuns ch'èn vegnidas menziunadas en l'artitgel precedent, na vala betg sco atgna cambiala, cun resalva dals cas designads en ils suandants alineas.

² In'atgna cambiala senza indicaziun da la scadenza vala sco cambiala pajabla a vista.

³ Sch'i manca ina indicaziun speziala, vala il lieu d'emissiu sco lieu da pajament ed a medem temp sco domicil da l'emittent.

⁴ In'atgna cambiala senza indicaziun dal lieu d'emissiu vala sco emessa al lieu ch'è inditgà tar il num da l'emittent.

3. Renviament
a la cambiala
tratga

Art. 1098

¹ Sch'ellas na stattan betg en cuntradicziun cun sia natira, valan per l'atgna cambiala las prescripziuns correspudentas da la cambiala tratga concernent:

l'indossament (art. 1001–1010);

la scadenza (art. 1023–1027);

il pajament (art. 1028–1032);

il regress per mancanza da pajament (art. 1033–1047, 1049–1051);

il pajament per intervenziun (art. 1054, 1058–1062);

las copias (art 1066 e 1067);

las midadas (art. 1068);

la surannaziun (art. 1069–1071);

l'annulaziun (art. 1072–1080);

ils firads, la calculaziun dals termins, il scumond dals dis da respect, il lieu, nua che acts che concernan la cambiala vegnan exequids e la sottascripziun (art. 1081–1085).

² Plinavant valan per l'atgna cambiala las prescripziuns concernent cambialas tratgas ch'èn pajablas tar ina terza persuna u en in lieu different dal domicil dal trassà (art. 994 e 1017), concernent la remartga da tschains (art. 995), concernent las divergenzas tar l'indicaziun da la summa da la cambiala (art. 996), concernent las consequenzas d'ina sottascripziun nunvalaivla (art. 997) u concernent la sottascripziun d'ina persuna che agescha senza avair l'autorisaziun da represchen-tanza u che surpassa sias cumpetenzas (art. 998) e concernent la cambiala en blanco (art. 1000).

³ Per l'atgna cambiala vegnan medemamain applitgadas las prescripziuns concernent la garanzia d'ina cambiala (art. 1020–1022); en cas da l'artitgel 1021 alinea 4 vala la garanzia d'ina cambiala per l'emittent da l'atgna cambiala, sche la decleraziun n'inditgescha betg, per tgi che la garanzia vegn prestada.

Art. 1099

4. Respon-
sablada
da l'emittent,
preschentaziun
a vista

¹ L'emittent d'ina atgna cambiala stat bun en la medema moda e maniera sco l'acceptader d'ina cambiala tratga.

² Atgnas cambialas ch'èn vegnidas emessas a vista per in tschert temp, ston vegnir preschentadas a vista a l'emittent entaifer ils termins ch'èn inditgads en l'artitgel 1013. La vista sto vegnir confermada da l'emittent sin la cambiala, inditgond il di ed agiuntond la sottascripziun. Il termin a vista curra a partir dal di ch'è inditgà sin la cambiala. Sche l'emittent refusa da confermar la data da la vista, sto quai vegnir constatà cun ina protesta (art. 1015); il termin da vista curra alura a partir dal di da la protesta.

Tschintgavel chapitel: Il schec

I. Emissiun e furma dal schec

Art. 1100

1. Cuntegn dal schec

Il schec cuntegna:

1. la denominaziun sco schec en il text dal document, e quai en la lingua, en la quala el è emess;
2. il cumond da pajar senza cundiziuns ina summa determinada;
3. il num da quel che duai pajar (trassà);
4. l'indicaziun dal lieu da pajament;
5. l'indicaziun dal di e dal lieu da l'emissiu;
6. la sottascripziun da l'emittent.

Art. 1101

2. Mancanza da parts dal cuntegn

¹ In document, al qual manca ina da las indicaziuns ch'èn vegnidas menziunadas en l'artitgel precedent, na vala betg sco schec, cun la resalva dals cas designads en ils suandants alineas.

² Sch'i manca ina indicaziun speziala, vala il lieu inditgà tar il num dal trassà sco lieu da pajament. Sche plirs lieus èn inditgads sper il num dal trassà, è il schec pajabel al lieu ch'è numnà sco l'emprim.

³ Sch'i manca ina tala e mintga altra indicaziun, è il schec pajabel al lieu, nua ch'il trassà ha ses domicil principal.

⁴ In schec senza indicaziun dal lieu d'emissiu vala sco emess al lieu ch'è inditgà tar il num da l'emittent.

Art. 1102

3. Obligaziun da pajar passiva

¹ Sco trassà d'in schec ch'è pajabel en Svizra po vegnir designà mo in banchier.

² In schec tratg sin in'otra persuna vala mo sco ina simpla assignaziun.

Art. 1103

4. Necessitad da garanzia

¹ In schec dastga mo vegnir emess, sche l'emittent posseda in dabun tar il trassà e confurm ad ina cunvegna explicita u taciturna, tenor la quala l'emittent ha il dretg da disponer da quest dabun tras schecs. La valaivladad dal document sco schec na vegn dentant betg pertutgada, sche questas prescripziuns na vegnan betg resguardadas.

² Sche l'emittent po disponer mo d'in import parzial tar il trassà, è il trassà obligà da pajar quest import.

³ Tgi che emetta in schec senza esser autorisà da disponer da l'import inditgà tar il trassà, sto pajar al possessur dal schec – ultra dal donn chaschunà – 5 pertschient da l'import betg cuvri da la summa inditgada.

Art. 1104

5. Exclusion
da l'acceptaziun

Il schec na po betg vegnir acceptà. Ina remartga d'acceptaziun sin il schec vala sco betg scritta.

Art. 1105

6. Designaziun
dal remittent

¹ Il schec po esser pajabel:
ad ina persuna determinada, cun u senza la remartga explicita «a l'ordra»;
ad ina persuna determinada, cun la remartga «betg a l'ordra» u cun ina remartga equivalenta;
al possessur.

² Il schec a favur d'ina persuna determinada vala sco schec al possessur, sch'el porta la remartga «u al possessur» u ina remartga equivalenta.

³ In schec senza indicaziun dal benefizià vala sco schec al possessur.

Art. 1106

7. Remartga
da tschains

Ina remartga da tschains ch'è inserida en il schec vala sco betg scritta.

Art. 1107

8. Lieus
da pajament.
Schec domicilià

Il schec po esser pajabel ad ina terza persuna, al domicil dal trassà u en in auter lieu, sche la terza persuna è in banchier.

II. Transferiment

Art. 1108

1. Trans-
feribilitad

¹ Il schec ch'è pajabel ad ina tscherta persuna – ch'el portia la remartga explicita «a l'ordra» u betg – po vegnir transferì tras in indossament.

² Il schec ch'è pajabel ad ina tscherta persuna e che porta la remartga «betg a l'ordra» u ina remartga equivalenta, po vegnir transferì mo en la furma e cun ils effects d'ina cessiun ordinaria.

³ L'indossament po er ir a favur da l'emittent u a favur da mintga altra persuna obligada. Questas personas pon indossar il schec vinavant.

Art. 1109

2. Cuntegn dal schec

¹ L'indossament na dastga cuntegnair naginas cundiziuns. Tut las cundiziuns, a las qualas el è suttamess, valan sco betg scrittas.

² In indossament parzial è nunvalaivel.

³ In indossament dal trassà è medemamain nunvalaivel.

⁴ In indossament al possessur vala sco indossament en blanco.

⁵ L'indossament al trassà vala mo sco quittance, nun ch'il trassà haja plirs domicils u pliras filialas e che l'indossament saja fatg per in auter domicil u per in'otra filiala, che sin quel u sin quella ch'il schec è vegnì tratg.

Art. 1110

3. Legitimaziun dal possessur

Tgi che ha en maun in schec che po vegnir transferì tras in indossament, vala sco possessur legal, uschenavant ch'el cumprova ses dretg cun ina retscha nuninterotta d'indossaments, e quai er alura, sche l'ultim indossament è in indossament en blanco. Indossaments stritgads ora valan en quest cas sco betg scrits. Sch'in ulteriur indossament suonda in indossament en blanco, vegni supponì che quel che ha sutsegnà quest indossament haja acquistà il schec tras l'indossament en blanco.

Art. 1111

4. Schec al possessur

In indossament sin in schec al possessur renda responsabel l'indossant tenor las prescripziuns davart il regress, dentant senza trasformar il document en in schec a l'ordra.

Art. 1112

5. Schec ch'è i a perder

Sch'in anteriur possessur ha pers insaco in schec, è il nov possessur da quel – sch'i saja in schec al possessur u sch'i saja in schec ch'è transferibel tras in indossament ed il possessur cumprova ses dretg tenor l'artitgel 1110 – obligà da consegnar il schec mo, sch'el ha acquistà quel da mala fai u sch'ins po al rinfatschar ina gronda negligentscha a chaschun da l'acquist dal schec.

Art. 1113

6. Dretgs che derivan da l'indossament suenter la scadenza u suenter la protesta

¹ In indossament, che vegn mess sin il schec suenter ch'igl è vegnì fatg protesta u suenter ch'ins ha fatg ina constataziun equivalenta u suenter ch'il termin da preschentaziun è scadi, ha mo ils effects d'ina cessiun ordinaria.

² Fin ch'igl è vegnì cumprovà il cuntrari, vegni supponì ch'in indossa-ment betg datà saja vegnì fatg sin il schec avant che far protesta u avant che avoir fatg la constataziun equivalenta u avant la scadenza dal termin da preschentaziun.

III. Garanzia per schecs

Art. 1114

¹ Il pajament da la summa dal schec po vegnir garantì per part u dal tuttafatg tras ina garanzia per schecs.

² Questa garanzia po vegnir prestada d'ina terza persuna, cun excepziun dal trassà, u er d'ina persuna che ha gia mess sia sottascripziun sin il schec.

IV. Preschentaziun e pajament

Art. 1115

1. Scadenza

¹ Il schec è pajabel a vista. Tut las indicaziuns cuntrarias valan sco betg scrittas.

² In schec, che vegn preschentà per il pajament avant il di ch'è inditgà sco data d'emissiun, è pajabel il di da la preschentaziun.

Art. 1116

2. Preschen-
taziun per il
pajament

¹ In schec, ch'è emess e ch'è pajabel en il medem pajais, sto vegnir preschentà per il pajament entaifer 8 dis.

² In schec, ch'è pajabel en in auter pajais ch'en quel, en il qual el è vegnì emess, sto vegnir preschentà entaifer 20 dis, sch'il lieu d'emissiun e sch'il lieu da pajament sa chattan sin il medem continent, ed entaifer 70 dis, sch'il lieu d'emissiun e sch'il lieu da pajament sa chattan sin differents continents.

³ En quest connex valan ils schecs ch'èn vegnids emess en in pajais da l'Europa e ch'èn pajabels en in pajais che cunfina cun la Mar mediterrana sco er ils schecs ch'èn vegnids emess en in pajais che cunfina cun la Mar mediterrana e ch'èn pajabels en in pajais da l'Europa sco schecs, ch'èn emess e ch'èn pajabels sin il medem continent.

⁴ Ils termins menziunads qua survart cumenzan a curren il di ch'è inditgà sin il schec sco di d'emissiun.

Art. 1117

3. Calculaziun dal temp tenor il stil vegl

Sch'in schec è tratg tranter dus lieus che han differents chalenders, vegn il di d'emissiun convertì en il di che correspunda al di dal chalender dal lieu da pajament.

Art. 1118

4. Preschentaziun ad in post da rendaquint

La preschentaziun dal schec ad in post da rendaquint ch'è renconuschi da la Banca naziunala svizra è equivalenta a la preschentaziun per il pajament.⁶⁵⁰

Art. 1119

5. Revocaziun
a. En general

¹ Ina revocaziun dal schec ha in effect pir suenter la scadenza dal termin da preschentaziun.

² Sch'il schec n'è betg vegnì revocà, po il trassà pajar er suenter la scadenza dal termin da preschentaziun.

³ Sche l'emittent pretenda ch'el u ch'ina terza persuna haja pers il schec, po el scumandar al trassà da far il pajament.

Art. 1120

b. En cas da mort, d'inabilitad d'agir, da concurs

Sche l'emittent mora, sch'el daventa inabel d'agir u sch'el fa concurs suenter l'emissiun dal schec, n'ha quai betg ina influenza sin l'effect dal schec.

Art. 1121

6. Examinaziun dals indossaments

Il trassà, che paja in schec ch'è transferibel tras in indossament, è obligà da controllar la regularitad da la successiun dals indossaments, dentant betg las sutscriziuns dals indossants.

Art. 1122

7. Pajament en valuta estra

¹ Sch'il schec è emess en ina valuta che na vala betg al lieu da pajament, po la summa dal schec vegnir pajada en la valuta dal pajais tenor la valor ch'ella ha il di da la preschentaziun. Sch'il pajament na vegn betg fatg il mument da la preschentaziun, po il possessur decider, sche la summa dal schec duai vegnir convertida en la valuta dal pajais tenor il curs dal di da la preschentaziun u tenor quel dal di dal pajament.

⁶⁵⁰ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la Banca naziunala svizra, en vigur dapi il 1. da matg 2004 (AS 2004 1985; BBl 2002 6097).

² La valur da la valuta estra vegn fixada tenor l'isanza commerciala dal lieu da pajament. L'emittent po dentant fixar en il schec che la summa, che sto vegnir pajada, vegnia convertida tenor il curs inditgà en il schec.

³ Las prescripziuns dals emprims dus alineas na vegnan betg applitgadas, sche l'emittent ha fixà ch'il pajament vegnia fatg en ina tscherta valuta (remartga da pajament effectiv en ina valuta estra).

⁴ Sche la summa dal schec è inditgada en ina spezia da daners che ha en il pajais d'emissiu la medema denominaziun, però in'otra valur ch'en il pajais da pajament, vegni supponì che l'indicaziun sa referechia a la spezia da daners dal lieu da pajament.

V. Il schec cruschà ed il schec da scuntrada

Art. 1123

1. Schec cruschà
a. Noziun

¹ L'emittent sco er mintga possessur dal schec pon cruschar quel cun ils effects previs en l'artitgel 1124.

² Cruschà vegn tras dus stritgs parallels sin la vart davant dal schec. La cruschada po esser generala u speziala.

³ La cruschada è generala, sch'i n'è inditgà nagut tranter ils dus stritgs u sch'i stat scrit il pled «banchier» u in'otra remartga sumeglianta; ella è speziala, sch'igl è inditgà il num d'in banchier tranter ils dus stritgs.

⁴ La cruschada generala po vegnir convertida en ina speziala, la cruschada speziala na po dentant betg vegnir convertida en ina generala.

⁵ L'annullaziun d'ina cruschada u dal num dal banchier inditgà vala sco betg fatga.

Art. 1124

b. Effects

¹ In schec ch'è vegnì cruschà en moda generala dastga vegnir pajà dal trassà mo ad in banchier u ad in client dal trassà.

² In schec ch'è vegnì cruschà en moda speziala dastga vegnir pajà dal trassà mo ad in banchier inditgà u, sche quel è sez il trassà, a ses client. Il banchier inditgà po dentant incumbensar in auter banchier d'incassar il schec.

³ In banchier dastga cumprar in schec cruschà mo d'in da ses clients u d'in auter banchier. El na dastga er betg incassar in tal per quint d'austras persunas sco per quellas ch'èn inditgadas qua sura.

⁴ Sch'i sa chattan pliras cruschadas spezialas sin in schec, dastga il schec mo vegnir pajà dal trassà, sch'i dat mo duas cruschadas e sch'ina da quellas è vegnida fatga per l'incassament tras in post da rendaquint.

⁵ Il trassà u il banchier che n'observa betg las prescripziuns precedentas stat bun per il donn chaschunà, dentant mo fin a la summa dal schec.

Art. 1125

2. Schec
da scuntrada
a. En general

¹ L'emittent sco er mintga possessur d'in schec po scumandar ch'il schec vegnia pajà en daner blut cun remartgar sin la part davant dal schec «mo per la scuntrada» u cun far ina remartga equivalenta.

² En quest cas dastga il trassà incassar il schec mo sin via da la bunificaziun (scuntrada, assegnaziun, gulivaziun). La bunificaziun vala sco pajament.

³ Sche la remartga «mo per la scuntrada» vegn stritgada, vala quai sco betg fatg.

⁴ Il trassà che n'observa betg las prescripziuns precedentas stat bun per il donn chaschunà, dentant mo fin a la summa dal schec.

Art. 1126

b. Dretgs dal
possessur en
cas da concurs,
da sistida dals
pajaments,
d'execuziun
sfurzada

¹ Il possessur d'in schec da scuntrada ha il dretg da pretender dal trassà il pajament en daner blut e da prender regress en cas che quel na paja betg, sch'igl è vegnì declerà il concurs cunter la facultad dal trassà u sche quel ha suspendì ses pajaments u sch'ina execuziun sfurzada cunter sia facultad è vegnida fatga senza success.

² Il medem vala, sch'il possessur na po betg disponer da sia bunificaziun tar il trassà en consequenza da mesiras ch'èn vegnidas prendidas sin fundament da la Lescha federala dals 8 da november 1934 davart las bancas e cassas da spargn⁶⁵¹.

Art. 1127

c. Dretgs dal
possessur en cas
da refusa da la
bunificaziun u
da la gulivaziun

Il possessur d'in schec da scuntrada ha plinavant il dretg da prender regress, sch'el cumprova ch'il trassà refusia d'acceptar la bunificaziun senza cundiziuns u sch'il schec è vegnì declerà dal post da rendaquint dal lieu da pajament sco betg adattà per gulivar las obligaziuns dal possessur.

⁶⁵¹ SR 952.0

VI. Regress pervia da mancanza da pajament

Art. 1128

1. Dretgs
da regress
dal possessur

Il possessur po prender regress cunter l'indossant, cunter l'emittent e cunter las autras persunas obligadas al schec, sch'il schec ch'è vegni preschentà a temp n'è betg vegni pajà e sche la refusa dal pajament è vegnida constatada:

1. cun in document public (protesta); u
2. cun ina decleraziun dal trassà en scrit e datada sin il schec cun l'indicaziun dal di da la preschentaziun; u
3. cun ina decleraziun datada d'in post da rendaquint, ch'il schec saja vegni consegnà a temp e ch'el na saja betg vegni pajà.

Art. 1129

2. Far protesta,
termins

1 La protesta u la constataziun equivalenta sto vegnir fatga avant la scadenza dal termin da preschentaziun.

2 Sch'il schec vegn preschentà l'ultim di dal termin, po la protesta u la constataziun equivalenta er anc vegnir fatga il proxim lavurdi.

Art. 1130

3. Cuntegn
da la prefensiu
da regress

Il possessur po pretender sin via dal regress:

1. la summa dal schec anc betg pajà;
2. ils tschains da 6 pertschient dapi il di da la preschentaziun;
3. ils custs da la protesta u da la constataziun equivalenta e da las infurmaziuns sco er las autras expensas;
4. ina provisiun da maximalmain 1/3 pertschient.

Art. 1131

4. Resalva da la
forza superiura

1 Sche la preschentaziun dal schec u sch'il far protesta a temp u sch'il far ina constataziun equivalenta vegn impedì d'in obstachel betg surmuntabel (prescripziun legala d'in stadi u in auter cas da forza superiura), vegnan prolungads ils termins ch'èn fixads per quests acts.

2 Il possessur è obligà d'infurmar immediatamain ses indossant precedent direct davart il cas da forza superiura e da menziunar sin il schec u sin in'aggiunta il di ed il lieu da l'infurmaziun sco er da munir quella cun sia suttascripziun; dal rest vegnan applitgadas las prescripziuns da l'artitgel 1042.

3 Sche la forza superiura croda davent, sto il possessur preschentar il schec immediatamain per il pajament ed eventualmain laschar far protesta u laschar far ina constataziun equivalenta.

⁴ Sche la forza superiura dura pli ditg che 15 dis dapi il di ch'il possessur ha infurmà – avant la scadenza dal termin da preschentaziun – ses indossant precedent davart il cas da la forza superiura, poi vegnir preni regress senza ch'i saja necessari da far la preschentaziun u da far ina protesta u da far ina constataziun equivalenta.

⁵ Fatgs dal tuttatfatg persunals che pertutgan il possessur u quel ch'è incumbensà da preschentar il schec u da far protesta u da far ina constataziun equivalenta, na valan betg sco cas da forza superiura.

VII. Il schec falsifitgà

Art. 1132

Il donn che resulta tras il pajament d'in schec fauss u falsifitgà tutga il trassà, nun ch'ins possa rinfatschar a l'emittent ch'è numnà en il titel d'esser la culpa, en spezial cun tegnair en salv ils formulars da schec en moda neglenta.

VIII. Emissiun da plirs exemplars

Art. 1133

Schecs che n'èn betg emess sin il possessur e ch'èn pajabels en in auter pajais ch'en quel da l'emissiu u ch'èn pajabels en in territori da surmar dal pajais da l'emissiu, e viceversa, u ch'èn vegnids emess e ch'èn pajabels en il territori da surmar d'in pajais u ch'èn vegnids emess en il territori da surmar d'in pajais e ch'èn pajabels en in'auter territori da surmar dal medem pajais, pon vegnir emess en plirs exemplars sumegliants. Quests exemplars ston esser numerads en il text dal document cun numers successivs; cas cuntrari vala mintga exemplar sco schec individual.

IX. Surannaziun

Art. 1134

¹ Ils dretgs da regress dal possessur cunter ils indossants, cunter l'emittent e cunter las autras persunas ch'èn obligadas al schec suranneschan entaifer 6 mais a partir dal mument da la scadenza dal termin da preschentaziun.

² Ils dretgs da regress d'ina persuna ch'è obligada cunter in'autra persuna ch'è obligada al schec suranneschan entaifer 6 mais a partir dal di, il qual la persuna ch'è obligada ha pajà il schec u dal di, il qual il plant da regress è vegnì inoltrà cunter ella.

X. Prescripziuns generalas

Art. 1135

1. Noziun dal «banchier»

Cun la noziun «banchier» en quest chapitel èn manegiadas las firmas che suttastattan a la Lescha dals 8 da november 1934⁶⁵² davart las bancas.

Art. 1136

2. Disposiziuns concernent ils termins
a. Firads

¹ La preschentaiziun e la protesta d'in schec pon mo vegnir fatgas in lavurdi.

² Sche l'ultim di d'in termin, entaifer il qual in dals acts en connex cun il schec sto vegnir exequi – en spezial la preschentaiziun, la protesta u ina constataziun equivalenta –, croda sin ina dumengia u sin in auter firà uffizial⁶⁵³, vegn il termin prolungà fin al proxim lavurdi.

Firads che han lieu en il decurs d'in termin vegnan dumbrads tar la calculaziun dal termin.

Art. 1137

b. Calculaziun dals termins

Tar la calculaziun dals termins ch'èn previs da questa lescha na vegn betg dumbrà il di, il qual il termin cumenza a curren.

XI. Champ d'applicaziun da las leschas

Art. 1138

1. Obligaziun da pajar passiva

¹ Il dretg dal pajais, en il qual il schec è pajabel, determinescha las persunas, sin las qualas in schec po vegnir tratg.

² Sch'in schec è – tenor quest dretg – nunvalaivel areguard la persuna dal trassà, èn tuttina valaivlas las obligaziuns che derivan da suttascripziuns, ch'èn vegnidas messas sin il schec en pajais che na prevensan betg il dretg da nunvalaivladad per in tal motiv.

⁶⁵² SR 952.0

⁶⁵³ Concernent ils termins legals dal dretg federal e concernent ils termins che vegnan fixads da las autoritads confurm al dretg federal ha la sonda oz il medem status sco in firà renconuschì (art. 1 da la LF dals 21 da zer. 1963 davart il curs dals termins las sondas; SR 173.110.3).

2. Furma e termins per decleraziuns da schec

Art. 1139

¹ La furma d'ina decleraziun da schec sa drizza tenor il dretg dal pajais, en il territori dal qual la decleraziun è vegnida sutscritta. I basta dentant d'observar la furma che vegn prescritta dal dretg dal lieu da pajament.

² Sch'ina decleraziun da schec ch'è nunvalaivla tenor las prescripziuns da l'alineia precedent, correspunda al dretg dal pajais, en il territori dal qual ina decleraziun da schec posteriura è vegnida sutscritta, na vegn la valaivladad da la decleraziun posteriura betg messa en dumonda pervia da mancanzas formalas da l'emprima decleraziun da schec.

³ Medemamain è ina decleraziun da schec ch'in Svizzer ha fatg a l'exteriur valaivla en Svizra vers in auter Svizzer, sch'ella satisfà a las pretensiuns formalas dal dretg svizzer.

Art. 1140

3. Effect da la decleraziun da schec
a. Dretg dal lieu d'emissiun

Ils effects da las decleraziuns da schec sa drizzan tenor il dretg dal pajais, en il territori dal qual la decleraziun è vegnida sutscritta.

Art. 1141

b. Dretg dal lieu da pajament

Il dretg dal pajais, en il territori dal qual il schec è pajabel, determina:

1. sch'il schec sto vegnir pajà a vista u sch'el po vegnir tratg a vista per in tschert temp e tge effects che quai ha, sch'igl è inditgà sin il schec in di d'emissiun pli tard ch'il di d'emissiun effectiv;
2. il termin da preschentaziun;
3. sch'in schec po vegnir acceptà, certifitgà, confermà u muni cun in visum e tge effects che quellas remartgas han;
4. sch'il possessur po pretender in pajament parzial e sch'el sto acceptar in tal pajament;
5. sch'in schec po vegnir cruschà u muni cun la remartga «mo per la scuntrada» u cun ina remartga equivalenta e tge effects che la cruschada u la remartga da scuntrada u la remartga equivalenta ha;
6. sch'il possessur ha dretgs speziels concernent la garanzia dal schec ed il cuntegn da quests dretgs;
7. sche l'emittent po revocar il schec u sch'el po far opposiziun cunter il pajament dal schec;
8. las mesiras che ston vegnir prendidas en cas da la perdita u d'enguladitsch dal schec;

9. sch'igl è necessari da far ina protesta u ina constataziun equivaleta per mantegnair il dretg da regress cunter ils indossants, cunter ils emittents e cunter las autras persunas ch'èn obligadas al schec.

Art. 1142

c. Dretg,
dal domicil

Il plant pervia d'enritgiment nungiustificà cunter il trassà u cunter il domiciliatari sa drizza tenor il dretg dal pajais, en il territori dal qual questas persunas han lur domicil.

XII. Applitgablada dal dretg da cambiala

Art. 1143

¹ Las disposiziuns suandantas dal dretg da cambiala vegnan applitgadas per il schec:

1. artitgel 990 davart l'abilitad da s'obligar cun ina cambiala;
2. artitgel 993 davart la cambiala a l'ordra da l'emittent sez, sin l'emittent e per quint d'ina terza persuna;
3. artitgels 996–1000 davart differentas indicaziuns per la summa da la cambiala, davart las sutscrizziuns da persunas incapablas da s'obligar, davart la sutscrizziun senza autorisaziun, davart la responsablada da l'emittent e davart la cambiala en blanco;
4. artitgels 1003–1005 davart l'indossament;
5. artitgel 1007 davart objecziuns d'ina cambiala;
6. artitgel 1008 davart ils dretgs che resultan tras l'indossament per procura;
7. artitgels 1021 e 1022 davart la furma e davart ils effects da la garanzia da la cambiala;
8. artitgel 1029 davart il dretg da survegnir ina quittance e davart il dretg da far pajaments parzials;
9. artitgels 1035–1037 e 1039–1041 davart la protesta;
10. artitgel 1042 davart l'infurmaziun;
11. artitgel 1043 davart la dispensa da la protesta;
12. artitgel 1044 davart la responsablada solidarica dals obligads a la cambiala;
13. artitgels 1046 e 1047 davart la pretensiun da regress en cas dal pajament da la cambiala e davart il dretg da consegnar la cambiala, la protesta e la quittance;

14. artitgel 1052 davart il plant pervia d'enritgiment nungiustifitgà;
15. artitgel 1053 davart il transferiment da la garanzia;
16. artitgel 1064 davart la relaziun tranter plirs duplicats;
17. artitgel 1068 davart midadas;
18. artitgels 1070 e 1071 davart l'interruptziun da la surannaziun;
19. artitgels 1072–1078 e 1079 alinea 1 davart l'annulaziun;
20. artitgels 1083–1085 davart l'exclusiun da dis da respect, davart il lieu, nua che acts che concernan la cambiala vegnan exequids e davart la suttascripziun cun agen maun;
21. artitgels 1086, 1088 e 1089 davart il champ d'applicaziun da las leschas areguard l'abilitad da s'obligar cun ina cambiala, areguard ils acts per exequir e per mantegnair ils dretgs concernent la cambiala ed areguard l'execuziun dals dretgs da regress.

² Las disposiziuns dals artitgels che concernan l'acceptaziun da la cambiala na vegnan betg applitgadas per il schec.

³ Ils artitgels 1042 alinea 1, 1043 alineas 1 e 3 e 1047 vegnan cumpletads per l'applicaziun per il schec en il senn ch'i po vegnir fatg ina constataziun equivalenta empè da far ina protesta, e quai tenor l'artitgel 1128 cifras 2 e 3.

XIII. Resalva dal dretg spezial

Art. 1144

Resalvadas restan las disposiziuns spezialas davart il schec postal.

Sisavel chapitel: Titels che sumeglian cambialas ed auters titels a l'ordra

Art. 1145

Ina vaglia vala sco titel a l'ordra, sch'ella è emessa cun la clausula a l'ordra u sch'ella è declerada sco tala tras lescha.

A. En general
I. Premissas

- Art. 1146**
- II. Objecziuns dal debitor
- ¹ Il debitor d'in titel a l'ordra na po betg opponer insatge auter che las objecziuns che sa drizzan cunter la valaivladad dal document u che resultan dal document sez sco er las objecziuns ch'el po far persunalmain cunter ses creditor actual.
- ² Objecziuns che sa basan sin las relaziuns directas dal debitor cun l'emittent u cun in anteriur possessur èn admissiblas, sch'il possessur ha agì sapientivamain a disfavur dal debitor a chaschun da l'acquist dal titel a l'ordra.
- Art. 1147**
- B. Titels che sumeglian cambialas
- I. Assegnaziuns a l'ordra
1. En general
- Assegnaziuns che n'èn betg designadas en il titel sco cambialas, ma ch'èn emessas expressivamain a l'ordra e che correspundan dal rest a las pretendiuns da la cambiala tratga, èn equivalentas a la cambiala tratga.
- Art. 1148**
2. Nagina preschentaziun obligatorica
- ¹ L'assegnaziun a l'ordra na sto betg vegnir preschentada per l'acceptaziun.
- ² Sch'ella vegn tuttina preschentada, ma sche l'acceptaziun vegn refusada, n'ha il possessur betg il dretg da prender regress pervia da la mancanza d'acceptaziun.
- Art. 1149**
3. Effects da l'acceptaziun
- ¹ Quel che accepta voluntarmain l'assegnaziun a l'ordra, è obligà sco sch'el avess acceptà ina cambiala tratga.
- ² Il possessur na po dentant betg prender regress avant la scadenza, sch'igl è vegni declerà il concurs cunter l'assegnà u sche quel ha suspendì ses pajament u sch'ina execuziun sfurzada cunter sia facultad è vegnida fatga senza success.
- ³ Medemamain na po il possessur er betg prender regress avant la scadenza, sch'igl è vegni declerà il concurs cunter l'assegnader.
- Art. 1150**
4. Nagina scussiun da cambialas
- Las disposiziuns da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889⁶⁵⁴ davart scussiun e concurs che concernan la scussiun da cambialas na vegnan betg applitgadas per l'assegnaziun a l'ordra.

Art. 1151

II. Empermischun da pajar a l'ordra

¹ Empermischuns da pajar che n'èn betg designadas en il titel sco cambialas, ma ch'èn emessas expressivamain a l'ordra e che correspundan dal rest a las pretensiuns da l'atgna cambiala, èn equivalentas a l'atgna cambiala.

² Per l'empermischun da pajar a l'ordra na valan las disposiziuns davart il pajament per intervenziun dentant betg.

³ Las disposiziuns da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889⁶⁵⁵ davart scussiun e concurs che concernan la scussiun da cambialas na vegnan betg applitgadas per l'empermischun da pajar a l'ordra.

Art. 1152

C. Auters titels indossabels

¹ Documents, en ils quals il sutsegnader s'oblighescha da pajar en in lieu determinà e d'in temp determinà ina summa determinada u da furnir quantitads determinadas d'ina chausa remplazzabla pon vegnir transferids tras indossament, sch'els èn empermess expressivamain a l'ordra.

² Per quests documents sco er per auters titels indossabels sco certificats da deposit, warrants e quittanzas per rauba survegnida valan las prescripziuns dal dretg da cambiala davart la furma da l'indossament, davart la legitimaziun dal possessur, davart l'annullaziun sco er davart l'obligaziun dal possessur d'als restituir.

³ Las disposiziuns davart il regress da la cambiala n'èn percenter betg applitgables per quests titels.

Settavel chapitel: Ils titels da martganzia**Art. 1153**

A. Premissas
I. En general⁶⁵⁶

Ils titels da martganzia che vegnan emess d'in possessur d'in magasin u d'in transportader da rauba sco vaglias ston cuntignair:

1. il lieu ed il di da l'emissiun e la suttascripziun da l'emittent;
2. il num ed il lieu da domicil da l'emittent;
3. il num ed il lieu da domicil dal depositari e dal speditur;

⁶⁵⁵ SR 281.1

⁶⁵⁶ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuìs, en vigur dapi il 1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

4. la designaziun da la rauba magasinada u spedita, cun l'indica-
ziun da sia qualitat, da sia quantitat e da segns che permettan
da l'identifitgar;
5. las taxas ed ils salaris che ston vegnir pajads u ch'èn vegnids
pajads ordavant;
6. las cunvegns spezialas ch'èn vegnidas fatgas dals participads
pertutgant il tractament da la rauba;
7. il dumber dals exemplars dal titel da martganzia;
8. il num da quel che ha il dretg da disponer da la rauba u la
remartga ch'il titel da martganzia saja emess a l'ordra u al
possessur.

Art. 1153^{a657}

II. Titels
equivalents
en registers da
dretgs da valor

¹ Las partidas pon prevaier titels da martganzia en furma da dretgs da
valor inscrits. Ils artitgels 1154 e 1155 èn applitgabels tenor il senn.

² La suttascripziun da l'emittent n'è betg necessaria, sch'il titel al po
vegnir attribui cleramain en outra moda. L'ulteriur cuntegn dal titel,
inclusiv sias grevezzas, sto figurar en il register da dretgs da valor sez
u en las datas accumpagnantas agiuntadas.

Art. 1154

B. Il certificat
da pegn

¹ Sch'in da plirs titels da martganzia vegn determinà sco pegn, sto el
esser designà sco tal (warrant) e sto dal rest correspunder a la furma
d'in titel da martganzia.

² L'emissiuon sco warrant sto esser menziunada sin ils auters titels,
medemamain er mintga impegnaziun cun l'indicaziun da la summa
che sto vegnir pajada e cun il di da scadenza.

Art. 1155

C. Impurtanza da
las prescripziuns
formalas

¹ Certificats che vegnan emess per rauba magasinada u per rauba fur-
nida senza ch'els correspundian a las prescripziuns formalas per titels
da martganzia, na vegnan betg reconuschids sco vaglias, mabain
valan mo sco quittanzas u sco auters documents da cumprova.

² Certificats che vegnan emess da possessurs d'in magasin senza che
l'autorità competenta haja dà la permissiuon, che vegn pretendida da
la lescha, ston vegnir reconuschids sco vaglias, sch'els correspundan
a las prescripziuns formalas legalas. Lur emittents vegnan chastiads da

⁶⁵⁷ Integrà tras la cifra I 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart l'adattaziun dal dretg federal
als svilups da la tecnologia dals registers electronics distribuids, en vigor dapi il
1. da favr. 2021 (AS 2021 33; BBl 2020 233).

l'autorità chantunala cumpetenta cun ina multa disciplinara da fin a 1000 francs.

Trentaquatteravel titel: Las obligaziuns d'emprest

Emprim chapitel: ...

Art. 1156⁶⁵⁸

Segund chapitel:⁶⁵⁹

La cuminanza dals crediturs en cas d'obligaziuns d'emprest

Art. 1157

A. Premissas

¹ Sche las obligaziuns d'emprest èn vegnidas emessas d'in debitor che ha ses domicil u ina filiala en Svizra, e sche quai è vegni fatg sut cundiziuns d'emprest unitaras directamain u indirectamain tras ina sutscriptziun publica, furman ils crediturs tras lescha ina cuminanza da crediturs.

² Sche plirs emprests èn vegnids emess, furman ils crediturs da mintga emprest ina cuminanza da crediturs speziala.

³ Las prescripziuns da quest chapitel n'èn betg applitgables per emprests da la Confederaziun, dals chantuns, da las vischnancas sco er d'autres corporaziuns ed instituziuns dal dretg public.

Art. 1158

B. Represchentan-
schant da
la cuminanza

I. Nominaziun

¹ Represchentan-
schentan, en mancanza da disposiziuns cuntrarias, tant la cuminanza da crediturs sco er il debitor.

² La radunanza dals crediturs po eleger in u plirs represchentan-
schant da
la cuminanza.

³ Plirs represchentan-
schant, nun ch'igl existia ina disposiziun cuntraria.

⁶⁵⁸ Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 15 da zer. 2018 davart ils servetschs finaziars, cun effect dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2019 4417; BBl 2015 8901).

⁶⁵⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'avr. 1949, en vigur dapi il 1. da schan. 1950 (AS 1949 I 791 801; BBl 1947 III 869). Guardar las disposiziuns finalas da quest chapitel (segund chapitel dal titel XXXIV) a la fin dal DO.

Art. 1159

II. Cumpetenzas
1. En general

¹ Il represchentant ha las cumpetenzas che al vegnan surdadas da la lescha, da las cundiziuns d'emprest u da la radunanza dals crediturs.

² Sche las premissas èn avant maun, pretenda el dal debitor da convocar ina radunanza dals crediturs, exequescha ils conclus da quella e represchenta la cuminanza en il rom da las cumpetenzas ch'el ha survegni.

³ Uschenavant ch'il represchentant è autorisà da far valair ils dretgs dals crediturs, na pon ils singuls crediturs betg exequir individualmain lur dretgs.

Art. 1160

2. Controlla
dal debitor

¹ Uschè ditg ch'il debitor è en retard cun l'adempliment da sias obligaziuns che derivan da l'emprest, ha il represchentant da la cuminanza dals crediturs il dretg da pretender dal debitor tut las infurmaziuns ch'èn d'interess per la cuminanza.

² Sch'ina societad anonima, ina societad commanditara, ina societad cun responsabladad limitada u ina associaziun è la debitora, po il represchentant sa participar cun vusch consultativa sut las medemas cundiziuns a las tractativas da lur organs, uschenavant ch'i vegnan tractadas fatschentas ch'èn d'interess per ils crediturs da las obligaziuns d'emprest.

³ Il represchentant sto vegnir envidà a talas tractativas, ed el ha il dretg da survegnir a temp infurmaziuns davart la basa ch'è decisiva per las tractativas.

Art. 1161

3. En cas
d'emprests
ch'èn garantids
tras pegns

¹ Sch'igl è vegni numnà in represchentant dal debitor e dals crediturs en cas d'emprests ch'èn garantids tras pegns ipotecars u tras pegns movibels, ha quel las medemas cumpetenzas sco il possessur dal pegn tenor il dretg da pegn funsil.

² Il represchentant ha da mantegnair e da defender cun tut quità e cun tut l'imparzialitàd ils dretgs dals crediturs, dal debitor e dal proprietari da la chaussa en pegn.

Art. 1162

III. Extincziun
dal plainpudair

¹ La radunanza dals crediturs po revocar u midar da tut temp il plainpudair ch'ella ha dà ad in represchentant.

² Il plainpudair d'in represchentant che vegn designà en las cundiziuns d'emprest po vegnir revocà u midà da tut temp tras in conclus da la cuminanza da crediturs e cun il consentiment dal debitor.

³ Sin dumonda d'in creditor d'emprest u dal debitur e per motivs impurtants po il derschader declerar il plainpudair sco extingui.

⁴ Sch'il plainpudair extingua per in motiv u l'auter, prenda il derschader – sin dumonda d'in creditor d'emprest u dal debitur – las mesiras ch'èn necessarias per proteger ils interess dals creditors e dal debitur.

Art. 1163

IV. Custs

¹ Ils custs d'ina represchentanza ch'è previsa en las cundiziuns d'emprest sto surpigliar il debitur d'emprest.

² Ils custs d'ina represchentanza ch'è tschernida da la cuminanza da creditors vegnan cuvrids da las prestaziuns dal debitur d'emprest e deducids a tut ils creditors d'emprest a norma da la valor nominala da las obligaziuns ch'els possedan.

Art. 1164

C. Radunanza
dals creditors
I. En general

¹ La cuminanza da creditors ha il dretg da prender – entaifer ils limits da la lescha – las mesiras ch'èn adattadas per defender ils interess cuminaivels dals creditors d'emprest, en spezial en cas d'ina situaziun d'urgenza dal debitur.

² Ils conclus da la cuminanza da creditors vegnan prendids da la radunanza dals creditors ed èn valaivels, sch'els adempleschan las cundiziuns che la lescha prevesa en general u per singulas mesiras.

³ Uschenavant ch'i s'opponan conclus giuridicain valaivels da la radunanza dals creditors, na pon ils singuls creditors d'emprest betg pli far valair lur dretgs individualmain.

⁴ Ils custs per convocar e per far ina radunanza dals creditors saja il debitur.

Art. 1165

II. Convocaziun
I. En general

¹ La radunanza dals creditors vegn convocada dal debitur.

² Il debitur è obligà da la convocar entaifer 20 dis, sche creditors d'emprest che possedan ensemen in ventgavel dal chapital, ch'è en circulaziun, u sch'il represchentant dals creditors pretendan en scrit la convocaziun, inditgond l'intent ed ils motivs.

³ Sch'il debitur na dat betg suatientscha a questa dumonda, po il derschader autorisar ils petents da convocar sez in radunanza dals creditors. Obligantain competent è il derschader dal domicil actual dal debitur u da ses ultim domicil en Svizra.⁶⁶⁰

⁶⁶⁰ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

⁴ Sch'il debitor ha u aveva mo in domicil en Svizra, è il derschader da quel lieu obligantamain cumpetent.⁶⁶¹

Art. 1166

2. Prorogaziun ¹ Las pretensiuns dals crediturs d'emprest che ston vegnir pajadas vegnan suttamessas ad ina prorogaziun a partir dal mument che l'invit a la radunanza dals crediturs è vegnì publitgà correctamain fin al mument che la procedura davant l'autorità da relasch è terminada cun vigur legala.

² Questa prorogaziun na vala betg sco sistida dals pajaments en il senn da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889⁶⁶² davart scussiu e concurs; ina decleraziun dal concurs na po betg vegnir pretendida senza ch'i saja vegnida fatga precedentamain ina scussiu.

³ Durant la durada da la prorogaziun è interrutt il curs dals termins da surannaziun e da scadenza che pon vegnir interruts da la scussiu, per las pretensiuns dals crediturs d'emprest che ston vegnir pajadas.

⁴ Sch'il debitor fa in diever abusiv dal dretg da prorogaziun, po l'autorità chantunala superiura da relasch revocar la prorogaziun sin dumonda d'in creditor d'emprest.

Art. 1167

III. Reuniun
1. Dretg da votar

¹ Il dretg da votar ha il proprietari d'ina obligaziun u ses represchentant, en cas d'obligaziuns en giudida dentant il giudider u ses represchentant. Il giudider ha l'obligaziun da cumpensaziun vers il proprietari, sch'el – exequind ses dretg da votar – na tegna betg quint en moda giustifitgada dals interess dal proprietari.

² Obligaziuns che sa chattan en proprietad u en giudida dal debitor na dattan betg il dretg da votar. Sche obligaziuns che appartegnan al debitor èn percenter impegnadas, ha il creditor da pegn il dretg da votar.

³ In proprietari d'obligaziuns ch'èn engrevgiadas cun in dretg da pegn u da retenziun a favur dal debitor na perda betg il dretg da votar.

Art. 1168

2. Represchentan-
za da singuls
crediturs
d'emprest

¹ Per represchentar crediturs d'emprest dovri in plainpudair en scrit, nun che la represchentanza sa basia sin la lescha.

² Al debitor n'èsi betg permess da represchentar ils crediturs d'emprest che han il dretg da votar.

⁶⁶¹ Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da dec. 2008, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1739; BBl 2006 7221).

⁶⁶² SR 281.1

Art. 1169

IV. Prescripziuns
da procedura

Il Cussegl federal decretescha las prescripziuns davart la convocaziun da la radunanza dals crediturs, davart la comunicaziun da l'urden dal di, davart la legitimaziun da sa participar a la radunanza dals crediturs, davart il presidi da la radunanza, davart la furma da la documentaziun e davart la comunicaziun dals conclus da la radunanza.

Art. 1170

D. Conclus da
la cuminanza
I. Intervenziuns
en ils dretgs dals
crediturs
1. Admissibilitad e
maioritad
necessaria
a. En cas
d'ina suletta
cuminanza

¹ Ina maioritad d'almain dus terzs dal chapital ch'è en circulaziun è necessaria per concluder valaivlamain, sch'i sa tracta da las suandan-tas mesiras:

1. prorogaziun dals tschains per la durada da maximalmain 5 onns, cun la pussaivladad da prolungar la prorogaziun duas giadas per mingamai maximalmain 5 onns;
2. renunzia a maximalmain tschintg tschains annuals entaifer ina perioda da 7 onns;
3. reduenziun dal tschains fin a la mesadad da la tariffa ch'è fixada en las cundiziuns d'emprest u midada d'in tschains fix en in tschains che dependa dal resultat da la fatschenta, tuts dus per maximalmain 10 onns, cun la pussaivladad da la prolungar per maximalmain 5 onns;
4. prolungaziun dal termin d'amortisaziun per maximalmain 10 onns reducind l'annuitad u augmentond il dumber da las quotas da rembursament u suspendend temporarmain las prestaziuns, cun la pussaivladad da la prolungar per maximalmain 5 onns;
5. prorogaziun per maximalmain 10 onns d'in emprést che sto vegnir pajà ussa u che sto vegnir pajà entaifer 5 onns u d'imports parzials d'in tal emprést, cun la pussaivladad da la prolungar per maximalmain 5 onns;
6. autorizaziun da rembursar il chapital avant il termin fixà;
7. concessiun d'in dretg da pegn prioritari en favur dal chapital ch'è vegnì furnì da nov a l'interpresa sco er midada da las garantias ch'existan per in emprést u renunzia cumpletta u parziala a talas;
8. approvaziun d'ina midada da las disposiziuns che limiteschan l'emissiun d'obligaziuns en relaziun cun il chapital d'aczias;
9. approvaziun d'ina transformaziun cumpletta u parziala d'obligaziuns d'emprest en aczias.

² Questas mesiras pon vegnir colliadas ina cun l'autra.

Art. 1171

b. En cas
da pliras
cuminanzas

¹ En cas ch'igl existan pliras cuminanzas da crediturs po il debitor proponer a quellas a medem temp ina u pliras da las mesiras previsas en l'artitgel qua surwart, en l'emprim cas cun la resalva che la mesira duai esser valaivla mo, sch'ella vegn acceptada da tut las cuminanzas, en il segund cas cun l'ulteriura resalva che la valaivladad da mintga mesira dependia da l'acceptaziun da las autras.

² Las propostas valan sco acceptadas, sch'ellas han survegnì il consentiment da la represchentanza d'almain dus terzs dal chapital ch'è en circulaziun da tut questas cuminanzas da crediturs, sch'ellas èn vegnidas acceptadas a medem temp da la maioritad da las cuminanzas ed en mintgina da quellas almain da la maioritad simpla dal chapital represchentà.

Art. 1172

c. Constataziun
da la maioritad

¹ Obligaziuns d'emprest che na dattan betg il dretg da votar na vegnan betg resguardadas per constatar il chapital ch'è en circulaziun.

² Sch'ina proposta na survegn – en la radunanza dals crediturs – betg il dumber da vuschs ch'è necessari, po il debitor cumplettar las vuschs mancantas cun rimnar decleraziuns en scrit e legalisadas entaifer 2 mais dapi il di da la radunanza, preschentar quellas al president da la radunanza e cuntanscher uschia ina decisiun valaivla.

Art. 1173

2. Restricziuns
a. En general

¹ Nagin dals crediturs d'emprest na po vegnir obligà cun in conclus da la cuminanza da tolerar autras intervenziuns en ils dretgs dals crediturs che quellas previsas en l'artitgel 1170 u da furnir prestaziuns che n'èn betg vegnidas previsas ni en las cundiziuns d'emprest ni en la cunvegna cun els a chaschun da l'emissiun da l'obligaziun.

² La radunanza dals crediturs n'ha betg la cumpetenzza d'extender ils dretgs dals crediturs senza il consentiment dal debitor.

Art. 1174

b. Tractament
egual

¹ Ils crediturs che appartegnan ad ina cuminanza da crediturs ston vegnir pertutgads egualmain da las decisiuns obligantas, nun che mintga creditur, che vegn tractà en moda main favuraivla, dettia expressivamain ses consentiment.

² La successiun dals crediturs da pegn na dastga betg vegnir midada senza lur consentiment. Resalvà resta l'artitgel 1170 cifra 7.

³ Empermischuns u attribuziuns a favur da singuls crediturs da la cuminanza ed a disfavour dals auters èn nunvalaivlas.

c. Status e bilantscha

Art. 1175⁶⁶³

Ina proposta da prender las mesiras ch'èn numnadas en l'artitgel 1170 dastga vegnir fatga dal debitur e dastga vegnir prendida en consideraziun da la radunanza dals crediturs mo sin basa d'in status ch'è vegnì fatg per il di da la radunanza dals crediturs u sin basa d'ina bilantscha ch'è vegnida fatga conform a l'urden e ch'è datada enavos per betg pli ditg che 6 mais e ch'è eventualmain vegnida confermada sco correcta dal post da revisiun.

3. Approvaziun
a. En general

Art. 1176

¹ Ils conclus che cuntengnan ina intervenziun en ils dretgs dals crediturs han mo in effect ed èn mo liants per ils crediturs d'emprest che na datan betg lur consentiment, sch'els èn vegnids approvads da l'autorità chantunala superiura da relasch.

² Il debitur ha da suttametter quests conclus a questa autorità per l'approvaziun, e quai entaifer 1 mais dapi ch'els èn vegnids prendids.

³ Il di da la tractativa vegn publicgà cun la comunicaziun als crediturs d'emprest ch'els possian far lur objecziuns en scrit u er a bucca a chaschun da la tractativa.

⁴ Ils custs da la procedura d'approvaziun vegnan surpigliads dal debitur.

b. Premissas

Art. 1177

L'approvaziun dastga vegnir refusada mo:

1. sche las prescripziuns davart la convocaziun da la radunanza dals crediturs e davart las cundiziuns per cuntanscher ils conclus da quella èn vegnidas violadas;
2. sch'i sa mussa ch'il conclus, ch'è vegnì preni per evitar ina situaziun d'urgenza dal debitur, n'è betg stà necessari;
3. sch'ils interess cuminaivels dals crediturs d'emprest n'èn betg mantegnids e defendids en moda sufficienta;
4. sch'il conclus è vegnì preni en moda incorrecta u en moda betg permessa.

⁶⁶³ Versiun tenor la cifra I 3 da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziuns en il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BBl 2002 3148, 2004 3969).

Art. 1178

c. Recurs

1 Sche l'approvaziun vegn dada, po mintga creditor d'emprest che n'ha betg dà il consentiment al conclus, recurrer cunter quella entaifer 30 dis tar il Tribunal federal pervia da violaziun da leschas u perquai ch'ella na correspunda betg a las circumstanzas; applitgada vegn la procedura prevista per chaussas da scussiu e da concurs.

2 Medemamain pon il creditor d'emprest che ha dà ses consentiment ed il debitor recurrer cunter il conclus, cun il qual i vegn refusada l'approvaziun.

Art. 1179

d. Revocaziun

1 Sch'i sa mussa posteriuramain ch'il conclus da la radunanza dals crediturs è vegni preni en moda incorrecta u en moda betg permessa, po l'autorità chantunala superiura da relasch – sin dumonda d'in creditor d'emprest – revocar l'approvaziun dal tuttatg u per part.

2 La dumonda sto vegnir fatga entaifer 6 mais dapi ch'il creditor d'emprest ha enconuschientscha da l'irregularità dal conclus.

3 Il debitor e mintga creditor d'emprest pon far recurs cunter la revocaziun entaifer 30 dis tar il Tribunal federal pervia da violaziun da leschas e perquai ch'ella na correspunda betg a las circumstanzas che vegnan applitgadas en la procedura prevista per chaussas da scussiu e da concurs. Medemamain po mintga creditor d'emprest che ha pretendi la revocaziun far recurs cunter la refusa da l'approvaziun.

Art. 1180

II. Auters conclus
1. Plainpudair dal represchentant da la cuminanza

1 Per revocar u per midar il plainpudair ch'è vegni dà ad in represchentant dals crediturs d'emprest d'ovri il consentiment dals crediturs che represchantan dapli che la mesadad dal chapital ch'è en circulaziun.

2 La medema maiorità dovra in conclus, cun il qual in represchentant dals crediturs survegn il plainpudair per mantegnair e per defender en moda unitara ils dretgs dals crediturs en cas da concurs dal debitor.

Art. 1181

2. Auters cas

1 Per conclus che na pertutgan betg ils dretgs dals crediturs u che n'imponan a quels betg prestaziuns basta la maiorità assoluta da las vuschs represchentadas, nun che la lescha disponia autramain u nun che las cundiziuns d'emprest cuntegnian disposiziuns pli rigurusas.

2 Questa maiorità vegn calculada en mintga cas tenor la valur nominala dal chapital cun dretg da votar ch'è represchentà a la radunanza.

Art. 1182

3. Contestaziun

Conclus en il senn dals artitgels 1180 e 1181 che violeschan la lescha u las convengnas contractualas pon vegnir contestads tar il derschader da mintga creditor d'emprest da la cuminanza che n'ha betg dà ses consentiment, e quai entaifer 30 dis dapi ch'el ha enconuschientscha da quests conclus.

Art. 1183E. Cas spezial
I. Concurs
dal debitur

¹ Sch'in creditor d'emprest fa concurs, convochescha l'administraziun da concurs immediatamain ina radunanza dals creditors d'emprest; quella dat al represchentant gia numnà u che sto anc vegnir numnà da la radunanza il plainpudair da mantegnair e da defender en moda unitara ils dretgs dals creditors d'emprest en la procedura da concurs.

² Sche la radunanza n'è betg en cas da numnar in mandatari, represchenta mintga creditor individualmain ses dretgs.

Art. 1184

II. Concordat

¹ En la procedura da relasch – cun resalva da las prescripziuns davart ils emprests ch'èn garantids tras pegns – na prendan ils creditors d'emprest betg in conclus spezial pertutgant il concordat, e per lur consentiment valan exclusivamain las prescripziuns da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889⁶⁶⁴ davart scussiu e concurs.

² Per ils creditors d'emprest ch'èn garantids tras pegns – uschenavant che lur dretgs da creditor duain esser suttamess a restricziuns pli rigurusas che quai che muntan ils effects da la procedura da relasch – vengnan applitgadas las disposiziuns davart la cuminanza da creditors.

Art. 1185III. Emprests
d'interpresas
da viafier u da
navigaziun

¹ Per ils creditors d'emprest d'ina interpresa da viafier u da navigaziun èn applitgables las disposiziuns da quest chapitel, cun resalva da las suandantas prescripziuns spezialas.

² La dumonda per convocar ina radunanza dals creditors sto vegnir fatga al Tribunal federal.

³ Il Tribunal federal è cumpetent per convocar la radunanza dals creditors sco er per documentar, per approvar e per exequir ils conclus da quella.

⁴ Suenter che la dumonda per convocar ina radunanza dals creditors è arrivada, po il Tribunal federal ordinar ina prorogaziun cun ils effects ch'èn previs en l'artitgel 1166.

F. Dretg
stringent

Art. 1186

¹ Ils dretgs che la lescha attribuescha a la cuminanza dals crediturs ed al represchentant da quels na pon ni vegnir exclus ni vegnir limitads tras las cundiziuns d'emprest u tras cunvegns spezialas tranter ils crediturs ed il debitor.

² Resalvadas restan las disposiziuns pli rigurasas da las cundiziuns d'emprest che pertutgan il proceder da la radunanza dals crediturs per cuntanscher ils conclus.

Disposiziuns transitoricas da la Lescha federala dals 30 da mars 1911

I. Il titel final dal Cudesch civil svizzer⁶⁶⁵ vegn midà sco suonda:

...⁶⁶⁶

II. Questa lescha entra en vigur il 1. da schaner 1912.

Il Cussegl federal è incumbensà da publitgar questa lescha sin basa da las disposiziuns da la Lescha federala dals 17 da zercladur 1874⁶⁶⁷ concernent la votaziun dal pievel davart leschas federalas e davart conclus federalas.

Disposiziuns finalas da la midada dals 23 da mars 1962⁶⁶⁸

Art. 1

A. Privilegi da concurs

...⁶⁶⁹

Art. 2

B. Concurrenza illojala

...⁶⁷⁰

Art. 3

C. Dretg transitoric

¹ Ils artitgels 226*f*, 226*g*, 226*h*, 226*i* e 226*k*⁶⁷¹ vegnan er applitgads per contracts da pajament en ratas ch'èn vegnids fatgs avant che questa lescha è entrada en vigur.

² Per contracts cun pajaments en ratas anticipadas ch'èn vegnids fatgs avant che questa lescha è entrada en vigur vegn applitgà mo l'artitgel 226*k*. Tals contracts ston dentant vegnir adattads entaifer 1 onn a las disposiziuns da l'artitgel 227*b*, cas cuntrari perdan els lur vigur ed i sto vegnir pajà ora al cumprader ses entir dabun, inclusiv tut ils tschains e tut las bunificaziuns.

⁶⁶⁵ SR 210

⁶⁶⁶ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 27 317.

⁶⁶⁷ [BS 1 173; AS 1962 789 art. 11 al. 3, 1978 712 art. 89 lit. b]

⁶⁶⁸ Integrà tras la cifra II da la LF dals 23 da mars 1962, en vigur dapi il 1. da schan. 1963 (AS 1962 1047; BBI 1960 I 523).

⁶⁶⁹ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1962 1047.

⁶⁷⁰ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1962 1047.

⁶⁷¹ Quests artitgels èn ussa abolids.

Art. 4D. Entrada
en vigur

Il Cussegl federal fixescha il termin che questa lescha entra en vigur.

**Disposiziuns transitoricas da la midada dals
16 da december 2005⁶⁷²****Art. 1**A. Regla
generala

1 Il titel final dal Cudesch civil svizzer vala per questa lescha, usche-
navant che las suandantas disposiziuns na prevesan betg insatge auter.

2 Il mument che la nova lescha entra en vigur vegnan sias disposiziuns
applitgablas per societads existentas.

Art. 2B. Termin
d'adattaziun

1 Societads cun responsabladad limitada ch'èn inscrites en il register
da commerzi il mument che questa lescha entra en vigur e che na cor-
respundan dentant betg a las novas prescripziuns ston adattar entaifer
2 onns lur statuts e lur reglaments a las novas disposiziuns.

2 Disposiziuns dals statuts e dals reglaments che n'èn betg cumpatiblas
cun il nov dretg restan en vigur fin a l'adattaziun, maximalmain den-
tant anc 2 onns.

3 Per societads cun responsabladad limitada ch'èn inscrites en il regi-
ster da commerzi il mument che questa lescha entra en vigur vegnan
applitgads ils artitgels 808a ed 809 alinea 4 segunda frasa pir suenter
ch'il termin per adattar ils statuts è scadi.

4 Societads anonimas ed associaziuns ch'èn inscrites en il register da
commerzi il mument che questa lescha entra en vigur e da las qualas la
firma na corresponda betg a las novas prescripziuns legalas, ston adat-
tar lur firma a las novas disposiziuns entaifer 2 onns. Suenter la sca-
denza da quest termin adapta il register da commerzi d'uffizi la firma.

Art. 3C. Prestaziun
dals apports

1 Sch'i n'èn – en societads cun responsabladad limitada ch'èn inscri-
tas en il register da commerzi il mument che questa lescha entra en
vigur – vegnids prestads nagins apports che correspundan a l'import
d'emissiun da tut las quotas da basa, ston quels vegnir prestads entai-
fer 2 onns.

⁶⁷² Integrà tras la cifra III da la LF dals 16 da dec. 2005 (dretg da ScRL sco er adattaziun en
il dretg d'acziun, en il dretg d'associaziun, en il dretg dal register da commerzi ed en il
dretg da firmas), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 4791; BB1 2002 3148,
2004 3969).

² Fin ch'ils apports a l'import dal chapital da basa n'èn betg vegnids prestads cumplainamain, stattan ils associads buns tenor l'artitgel 802 da la versiun dals 18 da december 1936⁶⁷³ dal Dretg d'obligaziuns.

Art. 4

D. Certificats da participaziun e certificats da giudida

¹ Participaziuns a societads cun responsabladad limitada, che han ina valur nominala e che vegnan decleradas tar las passivas da la bilantscha, che na dattan dentant nagin dretg da votar (certificats da participaziun), valan sunter la scadenza da 2 onns sco quotas da basa cun ils medems dretgs da facultad, sch'ellas na vegnan betg annulladas entaifer quest termin cun ina reducziun dal chapital. Sche las participaziuns vegnan annulladas, ston ils participants vertents vegnir indemnissads a l'import da la valur reala.

² Ils conclus necessaris da la radunanza dals associads pon vegnir prendids cun la maioritad absoluta da las vuschs represchentadas, er sch'ils statuts prevesan insatge auter.

³ Per participaziuns a societads cun responsabladad limitada che na vegnan betg decleradas tar las passivas da la bilantscha vegnan applitgadas – sunter che questa lescha è entrada en vigur – las prescripziuns davart ils certificats da giudida, e quai er, sch'ellas èn designadas sco certificats da participaziun. Ellas na dastgan inditgar nagina valur nominala e ston vegnir designadas sco certificats da giudida. La designaziun dals titels ed ils statuts ston vegnir adattads entaifer 2 onns.

Art. 5

E. Atgnas quotas da basa

Sche societads cun responsabladad limitada han acquistà atgnas quotas da basa avant che questa lescha è entrada en vigur, ston ellas alienar quellas u annullar quellas tras ina reducziun dal chapital, uschenavant che las atgnas quotas da basa surpassan 10 pertschient dal chapital da basa.

Art. 6

F. Obligaziun da far pajaments supplementars

¹ Las obligaziuns statutaras da far pajaments supplementars ch'èn vegnidas fundadas avant l'entrada en vigur da questa lescha e che surpassan il dubel da la valur nominala da las quotas da basa, mantegnan lur valaivladad giuridica e pon vegnir reducidas mo en la procedura tenor l'artitgel 795c.

² Sunter che questa lescha è entrada en vigur vegnan dal rest applitgadas las novas prescripziuns, uschia en spezial per incassar ils pajaments supplementars.

⁶⁷³ AS 53 185

Art. 7G. Post da
revisiun

Las disposiziuns da questa lescha che concernan il post da revisiun valan a partir da l'emprim onn da gestiun che cumenza cun l'entrada en vigur da questa lescha u sunter.

Art. 8H. Dretg
da votar

¹ Societads cun responsabladad limitada che han fixà – avant l'entrada en vigur da questa lescha – il dretg da votar independentamain da la valor nominala da las quotas da basa, na ston betg adattar las disposiziuns correspondentas a las pretensiuns da l'artitgel 806.

² Sch'i vegnan edidas novas quotas da basa, sto l'artitgel 806 alinea 2 segunda frasa vegnir resguardà en mintga cas.

Art. 9J. Adattaziun
da las relaziuns
da maiortad
statutaras

Sch'ina societad cun responsabladad limitada ha integrà – e quai mo cun repeter disposiziuns dal dretg vegl – prescripziuns en ils statuts che prevesan maioritads qualifitgadas per las deliberaziuns tras la radunanza dals associads, po la radunanza dals associads concluder entaifer 2 onns cun la maiortad absoluta da las vuschs represchentadas che questas disposiziuns vegnian adattadas al nov dretg.

Art. 10K. Annullaziun
d'acziun e da
quotas da basa
a chaschun
d'ina sanaziun

Sch'il chapital d'acziun u sch'il chapital da basa è vegnì reduci a nulla ed alura puspè augmentà per intents da sanaziun, e quai avant l'entrada en vigur da questa lescha, van ils dretgs da commembranza dals acziunaris u dals associads anteriurs a perder tras l'entrada en vigur.

Art. 11L. Exclusivitat
da firmas
inscrittas

L'exclusivitat da firmas ch'èn vegnidas inscrittas en il register da commerzi avant che questa lescha è entrada en vigur sa giuditgescha tenor l'artitgel 951 da la versiun dals 18 da december 1936⁶⁷⁴ dal Dretg d'obligaziuns.

Disposiziun transitorica da la midada dals 17 da zercladur 2011⁶⁷⁵

La disposiziun da questa midada vala a partir da l'emprim onn da gestiun che cumenza cun l'entrada en vigur da questa midada u sunter.

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 23 da december 2011⁶⁷⁶

Art. 1

A. Regla
generala

¹ Las disposiziuns dal titel final dal Cudesch civil svizzer⁶⁷⁷ valan per questa lescha, uschenavant che las suandantas disposiziuns na prevenan betg insatge auter.

² A partir dal mument che las disposiziuns da la midada dals 23 da december 2011 entran en vigur, èn ellas applitgablas per las interpresas existentas.

Art. 2

B. Contabilitad
commerziala e
renda quint

¹ Las prescripziuns dal trentadusavel titel vegnan applitgadas per l'emprima giada per l'onn da gestiun che cumenza 2 onns sunter l'entrada en vigur da questa midada.

² Per l'applicaziun da las disposiziuns davart il renda quint d'interpresas pli grondas èn decisivs la summa da bilantscha, il retgav da la svieuta sco er las plazzas a temp cumplain en la media annuala dals 2 onns da gestiun che precedan l'entrada en vigur da questa midada.

³ Las disposiziuns davart il quint dal concern vegnan applitgadas per l'emprima giada per l'onn da gestiun che cumenza 3 onns sunter l'entrada en vigur da questa midada. Per la liberaziun da l'obligaziun da far in quint dal concern èn decisivs ils 2 onns da gestiun precedents.

⁴ Tar l'emprima applicaziun da las prescripziuns davart il renda quint poi vegnir desisti da numnar las cifras dals onns precedents. Tar la segunda applicaziun ston vegnir inditgadas mo las cifras da l'onn precedent. Sch'i vegnan numnadas las cifras dals onns da gestiun precedents, poi vegnir renunzià a la cuntinuitad da la preschentaziun ed a la structura. En l'aggiunta ston vegnir rendi attent quest fatg.

⁶⁷⁵ AS 2011 5863; BBI 2008 1589

⁶⁷⁶ AS 2012 6679; BBI 2008 1589

⁶⁷⁷ SR 210

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 12 da december 2014⁶⁷⁸

Art. 1

A. Regla
generala

¹ Ils artitgels 1–4 dal titel final dal Cudesch civil svizzer⁶⁷⁹ valan per questa lescha, uschenavant che las suandantas disposiziuns na prevensan betg insatge auter.

² A partir dal mument che las disposiziuns da la midada dals 12 da december 2014 entran en vigur, èn ellas applitgabras per las societads existentas.

Art. 2

B. Adattaziun
dals statuts e dals
reglaments

¹ Societads ch'èn inscrites en il register da commerzi il mument che la midada dals 12 da december 2014 entra en vigur, ma che na correspundan betg a las novas prescripziuns, ston adattar lur statuts e lur reglaments entaifer 2 onns a las novas disposiziuns.

² Las disposiziuns dals statuts e dals reglaments che n'èn betg cumpatiblas cun il dretg nov restan en vigur fin a l'adattaziun, maximalmain dentant anc 2 onns.

Art. 3

C. Obligaziuns
d'annunzia

¹ Persunas che tegnan gia aczias al possessur il mument che la midada dals 12 da december 2014 entra en vigur, ston ademplir las obligaziuns d'annunzia che valan tenor ils artitgels 697i e 697j per l'acquist d'aczias.

² Il termin per la perdita dals dretgs da facultad (art. 697m al. 3) scada en quest cas 6 mais suenter l'entrada en vigur da la midada dals 12 da december 2014.

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 25 da settember 2015⁶⁸⁰

Art. 1

A. Regla
generala

¹ Ils artitgels 1–4 dal titel final dal Cudesch civil svizzer⁶⁸¹ valan per questa lescha, uschenavant che las suandantas disposiziuns na prevensan betg insatge auter.

678 AS 2015 1389; BBl 2014 605

679 SR 210

680 AS 2016 1507; BBl 2014 9305

681 SR 210

² A partir dal mument che las disposiziuns da la midada dals 25 da settember 2015 entran en vigur, èn ellas applitgablhas per las unitads giuridicas existentas.

Art. 2

B. Adattaziun da firmas inscrites

Societads collectivhas, societads commanditaras e societads acziunaras commanditaras, las qualas èn inscrites en il register da commerzi il mument da l'entrada en vigur da la midada dals 25 da settember 2015 e da las qualas la firma na correspunda betg a las prescripziuns da questa midada dals 25 da settember 2015, pon manar vinavant lur firma senza midadas, uschè ditg ch'ìls artitgels 947 e 948 dal dretg vertent na pretendan betg ina midada.

Art. 3

C. Exclusividad da la firma inscrites

Sche la firma d'ina societad collectiva, d'ina societad commanditara u d'ina societad acziunara commanditara era vegnida inscrites en il register da commerzi avant l'entrada en vigur da la midada dals 25 da settember 2015, vegn sia exclusividad giuditgada tenor l'artitgel 946 dretg actual e tenor l'artitgel 951 dal dretg anteriur.

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 17 da mars 2017⁶⁸²

Art. 1

A. Reglas generalas

¹ Ìls artitgels 1–4 dal titel final dal Cudesch civil svizzer⁶⁸³ valan per la midada dals 17 da mars 2017, uschenavant che las suandantas disposiziuns na prevesan betg insatge auter.

² Per unitads giuridicas existentas vegn applitgà il dretg nov, cur ch'el entra en vigur.

Art. 2

B. Obligaziun d'inscriver instituts da dretg public

Ìls instituts da dretg public ch'èn vegnids constituids avant l'entrada en vigur dal dretg nov e che pratitgeschan principalmain in'actividad da gudogn en l'economia privata, ston sa laschar inscriver entaifer 2 onns en il register da commerzi.

⁶⁸² AS 2020 957; BB1 2015 3617

⁶⁸³ SR 210

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 21 da zercladur 2019⁶⁸⁴

Art. 1

A. Disposiziuns
generalas

¹ Ils artitgels 1–4 dal titel final dal Cudesch civil svizzer⁶⁸⁵ valan per questa lescha, uschenavant che las suandantas disposiziuns na prevensan betg insatge auter.

² A partir dal mument che las disposiziuns da la midada dals 21 da zercladur 2019 entran en vigur, èn ellas applitgabras per las societads existentas.

Art. 2

B. Annunzia dals
cas excepziunals
a l'uffizi dal
register da
commerzi

Societads anonimas e societads acziunaras commanditaras cun aczias al possessur, che han quotà titels da participaziun a la bursa u che han aczias al possessur ch'èn concepidas sco vaglias contabilisadas, ston dumandar l'uffizi dal register da commerzi – entaifer 18 mais dapi l'entrada en vigur da l'artitgel 622 alinea 1bis – da far l'inscripziun tenor l'artitgel 622 alinea 2bis.

Art. 3

C. Societads
senza titels da
participaziun
quotads a la
bursa, da las
qualas las aczias
al possessur n'èn
betg concepidas
sco vaglias
contabilisadas
1. Champ
d'applicaziun

Ils artitgels 4–8 valan per societads che n'han betg quotà titels da participaziun a la bursa e che n'han naginas aczias al possessur ch'èn concepidas sco vaglias contabilisadas, sco er per societads che n'han betg dumandà l'inscripziun tenor l'artitgel 622 alinea 2bis.

Art. 4

2. Conversiun
d'aczias al
possessur en
aczias al num

¹ Sche societads anonimas e societads acziunaras commanditaras han – suenter 18 mais dapi l'entrada en vigur da l'artitgel 622 alinea 1bis – anc aczias al possessur che n'èn betg vegnidas inscrites tenor l'artitgel 622 alinea 2bis, vegnan quellas convertidas tras lescha en aczias al num. La conversiun s'effectuescha envers mintga persuna, independentamain d'eventualas disposiziuns statutaras d'in auter cuntegn u d'inscripziuns en il register da commerzi ed independentamain dal fatg, sche titels da las aczias èn vegnids emess u betg.

684 AS 2019 3161; BBl 2019 279

685 SR 210

² L'uffizi dal register da commerzi mida d'uffizi las inscripziuns che resultan da l'alineia 1. El inscriba er ina remartga ch'ils mussaments cuntengnian indicaziuns che divergeschan da l'inscripziun.

³ Las aczias convertidas mantegnan lur valor nominala, lur quota da liberaziun sco er lur qualitäts areguard il dretg da votar ed areguard las pretensiuns patrimonialas. Lur transmissibladad n'è betg limitada.

Art. 5

3. Adattaziun dals statuts ed inscripziun en il register da commerzi

¹ Las societads anonimas e las societads acziunaras commanditaras, da las qualas las aczias èn vegnidas convertidas, ston adattar ils statuts a la conversiun a chaschun da la proxima midada dals statuts.

² Fin che questa adattaziun n'è betg vegnida fatga, refusa l'uffizi dal register da commerzi mintga annunzia da laschar inscriber in'autra midada dals statuts en il register da commerzi.

³ Sch'ina societad ha titels da participaziun quotads a la bursa u sche sias aczias convertidas èn concepidas sco vaglias contabilisadas, na sto ella betg adattar ses statuts, premiss che:

- a. la radunanza generala concludia da converter las aczias convertidas en aczias al possessur senza midar il dumber, la valor nominala u la categoria da las aczias; e
- b. la societad pretendia l'inscripziun tenor l'artitgel 622 alineia 2bis.

⁴ Sche la societad ha adattà ils statuts a la conversiun tenor l'alineia 1 u sch'ina adattaziun n'è betg necessaria tenor l'alineia 3, stizza l'uffizi dal register da commerzi la remartga tenor l'artitgel 4 alineia 2.

Art. 6

4. Actualisaziun dal register da las aczias e suspensiun da dretgs

¹ Suenter la conversiun d'aczias al possessur en aczias al num inscriba la societad en il register da las aczias ils acziunaris che han adempli lur obligaziun d'annunzia previsa en l'artitgel 697i dal dretg vertent.

² Ils dretgs da commembranza dals acziunaris che n'han betg adempli l'obligaziun d'annunzia èn suspendids, ed ils dretgs patrimonials van a perder. Il cussegl d'administraziun procura che nagins acziunaris na fetschian diever da lur dretgs violond questa disposiziun.

³ En il register da las aczias vegni inscrit che quests acziunaris n'hajan betg adempli l'obligaziun d'annunzia e ch'els na possian betg far diever dals dretgs ch'èn colliads cun las aczias.

Art. 7

5. Annunzia
posteriura

¹ Acziunaris che n'han betg ademplì lur obligaziun d'annunzia tenor l'artitgel 697i dal dretg vertent e dals quals las aczias al possessur èn vegnidas convertidas en aczias al num tenor l'artitgel 4, pon dumandar la dretgira – entaifer 5 onns suenter l'entrada en vigur da l'artitgel 622 alinea 1bis e cun il consentiment precedent da la societad – da vegnir inscrits en il register da las aczias da la societad. La dretgira accepta la dumonda, sche l'acziunari cumprova sia qualitat d'acziunari.

² La dretgira decida en la procedura summarica. L'acziunari sto pajar ils custs da dretgira.

³ Sche la dretgira accepta la dumonda, fa la societad l'inscripziun. Ils acziunaris pon far valair ils dretgs patrimonials che resultan a partir da quest mument.

Art. 8

6. Perdita
definitiva
da la qualitat
d'acziunari

¹ Aczias d'acziunaris che n'han – entaifer 5 onns suenter l'entrada en vigur da l'artitgel 622 alinea 1bis – betg dumandà la dretgira da vegnir inscrits en il register da las aczias da la societad tenor l'artitgel 7, d'entan tras lescha nunvalaivlas. Ils acziunaris perdan lur dretgs ch'èn colliads cun las aczias. Las aczias nunvalaivlas vegnan remplazzadas tras atgnas aczias.

² Acziunaris, dals quals las aczias èn daventadas nunvalaivlas senza atgna culpa, pon far valair in dretg d'indemnisaziun envers la societad entaifer 10 onns suenter il mument che las aczias daventan nunvalaivlas, sch'els cumprovan ch'els avevan la qualitat d'acziunari, cur che las aczias èn daventadas nunvalaivlas. L'indemnisaziun correspunda a la valor efectiva da las aczias il mument da lur conversiun tenor l'artitgel 4. Sche la valor efectiva da las aczias è – il mument ch'il dretg vegn fatg valair – pli bassa ch'il mument da lur conversiun, debitescha la societad questa valor pli bassa. Ina indemnisaziun è esclusa, sche la societad na dispona betg da l'agen chapital libramain disponibel necessari.

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 19 da zercladur 2020⁶⁸⁶

Art. 1–3⁶⁸⁷

A.–C. ...

Art. 4

D. Represchen-
tanza da las
schlattainas

¹ L'obligaziun d'inditgar en il rapport d'indemnisaziun las infurmasziuns tenor l'art. 734f vala per il cussegl d'administraziun il pli tard a partir da l'onn da gestiun che cumenza 5 onns suenter l'entrada en vigur dal dretg nov.

² L'obligaziun d'inditgar en il rapport d'indemnisaziun las infurmasziuns tenor l'art. 734f vala per la direcziun il pli tard a partir da l'onn da gestiun che cumenza 10 onns suenter l'entrada en vigur dal dretg nov.

Art. 5 e 6⁶⁸⁸

E. ed F. ...

Art. 7

G. Transparenza
d'interpresas
dal sectur da
materias primas

Ils artitgels 964a–964e vegnan applitgads per l'emprima giada per l'onn da gestiun che cumenza 1 onn suenter l'entrada en vigur dal dretg nov.

Disposiziuns finalas da l'otgavel titel e da l'otgavel titel^{bis}⁶⁸⁹

Art. 1

Il Conclul federal dals 30 da zercladur 1972⁶⁹⁰ davart mesiras cunter l'abus en ils fatgs da locaziun vegn aboli.

Art. 2–4

...⁶⁹¹

⁶⁸⁶ AS 2020 4005; BBl 2017 399

⁶⁸⁷ Entran en vigur pli tard (AS 2020 4005; BBl 2017 399).

⁶⁸⁸ Entran en vigur pli tard (AS 2020 4005; BBl 2017 399).

⁶⁸⁹ Integrà tras la cifra II da la LF dals 15 da dec. 1989, en vigur dapi il 1. da fan. 1990 (AS 1990 802; BBl 1985 I 1389).

⁶⁹⁰ [AS 1972 1502, 1977 1269, 1982 1234, 1987 1189]

⁶⁹¹ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1990 802.

Art. 5

¹ Las prescripziuns davart la protecziun cunter la disditga abusiva en cas d'ina locaziun ed en cas d'ina fittanza da localitads d'abitar e da fatschenta èn applitgabras per tut las relaziuns da locaziun e da fittanza che vegnan disditgas suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

² Sch'ina relaziun da locaziun u da fittanza è vegnida disditga avant l'entrada en vigur da questa lescha, dentant cun l'effect per in termin suenter l'entrada en vigur, cumenzan ils termins per contestar la disditga e per pretender ina prolungaziun (art. 273) cun l'entrada en vigur da la lescha.

Art. 6

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Disposiziuns finalas e transitoricas dal dieschavel titel⁶⁹²**Art. 1**

Midada dal DO ...⁶⁹³

Art. 2

Midada dal CCS ...⁶⁹⁴

Art. 3

Midada da la
Lescha davart
il contract
d'assicuranza ...⁶⁹⁵

Art. 4

Midada da la
Lescha davart
l'agricultura ...⁶⁹⁶

⁶⁹² Integrà tras la cifra II da la LF dals 25 da zer. 1971, en vigur dapi il 1. da schan. 1972 (AS 1971 1465; BBl 1967 II 241).

⁶⁹³ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1971 1465.

⁶⁹⁴ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1971 1465.

⁶⁹⁵ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1971 1465.

⁶⁹⁶ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1971 1465.

Art. 5

Midada da la
Lescha da lavur ...⁶⁹⁷

Art. 6

Aboliziun da
prescripziuns
federalas

Cun l'entrada en vigur da questa lescha vegnan abolids:

1. ils artitgels 159 e 463 dal Dretg d'obligaziuns;
2. l'artitgel 130 da la Lescha federala dals 13 da zercladur 1911⁶⁹⁸ davart l'assicuranza da malsaus e davart l'assicuranza cunter accidents;
3. ils artitgels 20 fin 26, 28, 29 e 69 alineas 2 e 5 da la Lescha federala dals 18 da zercladur 1914⁶⁹⁹ davart la lavur en las fabricas;
4. ils artitgels 4, 8 alineas 1, 2 e 5, 9 e 19 da la Lescha federala dals 12 da december 1940⁷⁰⁰ davart la lavur a chasa;
5. la Lescha federala dals 13 da zercladur 1941⁷⁰¹ davart la relaziun d'engaschament da viagiaturs da commerzi;
6. la Lescha federala dal 1. d'avrigl 1949⁷⁰² davart la limitaziun da la disditga da relaziuns d'engaschament en cas da servetsch militar;
7. ils artitgels 96 e 97 da la Lescha federala dals 3 d'october 1951⁷⁰³ davart l'agricultura;
8. l'artitgel 32 da la Lescha federala dals 25 da settember 1952⁷⁰⁴ davart l'indemnisaziun da la perdita da gudogn a persunas ch'èn obligadas da far servetsch militar (urden da cumpensaziun dal gudogn);

⁶⁹⁷ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1971 1465.

⁶⁹⁸ [BS 8 281; AS 1959 858, 1964 965 cifras I–III, 1968 64, 1977 2249 cifra I 611, 1978 1836 agiunta cifra 4, 1982 196 1676 agiunta cifra I 2184 art. 114, 1990 1091, 1991 362 cifra II 412, 1992 288 agiunta cifra 37 2350, 1995 511. AS 1995 1328 agiunta cifra 1] SR 821.41

⁶⁹⁹ [BS 8 229; AS 1951 1231 art. 14 al. 2, 1966 57 art. 68. AS 1983 108 art. 21 cifra 3]

⁷⁰¹ [BS 2 776; AS 1966 57 art. 69]

⁷⁰² [AS 1949 II 1293]

⁷⁰³ [AS 1953 1073, 1954 1364 art. 1, 1958 659, 1959 588, 1960 1279, 1962 203 1144 art. 14 1412, 1967 722, 1968 92, 1974 763, 1975 1088, 1977 2249 cifra I 921 942 931, 1979 2058, 1982 1676 agiunta cifra 6, 1988 640, 1989 504 art. 33 lit. c, 1991 362 cifra II 51 857 agiunta cifra 25 2611, 1992 1860 art. 75 cifra 5 1986 art. 36 al. 1, 1993 1410 art. 92 cifra 4 1571 2080 agiunta cifra 11, 1994 28, 1995 1469 art. 59 cifra 3 1837 3517 cifra I 2, 1996 2588 agiunta cifra 2 2783, 1997 1187 1190, 1998 1822. AS 1998 3033 agiunta lit. c]

⁷⁰⁴ SR 834.1. Ussa: LF davart l'urden da cumpensaziun dal gudogn per persunas che prestan servetsch ed en cas d'ina maternitad (L davart l'urden da cumpensaziun dal gudogn, LCG).

9. l'artitgel 19 da la Lescha federala dals 28 da settember 1956⁷⁰⁵ davart la decleranza impegnativa da contracts collectivs da lavur;
10. l'artitgel 49 da la Lescha federala davart la protecziun civila⁷⁰⁶;
11. ils artitgels 20 alinea 2 e 59 da la Lescha federala dals 20 da settember 1963⁷⁰⁷ davart la furmaziun professiunala;
12. ils artitgels 64⁷⁰⁸ e 72 alinea 2 litera *a* da la Lescha federala dals 13 da mars 1964⁷⁰⁹ davart la lavur en l'industria, en il mastergn ed en il commerzi.

Art. 7

Adattaziun
da relaziuns
giuridicas ch'èn
naschidas sut il
dretg vegl

¹ Ils contracts da lavur (contracts individuals da lavur, contracts normals da lavur e contracts collectivs da lavur) ch'existan il mument che questa lescha entra en vigur ston vegnir adattads a sias prescripziuns entaifer in termin dad 1 onn; suenter la scadenza da quest termin èn sias prescripziuns applitgablhas per tut ils contracts da lavur.

² Las instituziuns da prevenziun per il persunal ch'existan il mument che questa lescha entra en vigur⁷¹⁰ han d'adattar fin il pli tard il 1. da schaner 1977 lur statuts u lur reglaments als artitgels 331*a*, 331*b* e 331*c*, resguardond las prescripziuns formalas che valan per la midada; a partir dal 1. da schaner 1977 èn questas disposiziuns applitgablhas per tut las instituziuns da prevenziun per il persunal⁷¹¹.

Art. 8

Entrada en vigur
da la lescha

Il Cussegl federal fixescha il termin che questa lescha entra en vigur.

⁷⁰⁵ SR 221.215.311

⁷⁰⁶ [AS 1962 1089, 1964 487 art. 22 al. 2 lit. b, 1968 1025 art. 35, 1969 310 cifra III, 1971 751, 1978 50 570, 1985 1649, 1990 1882 agiunta cifra 7, 1992 288 agiunta cifra 22, 1993 2043 agiunta cifra 3, 1994 2626 art. 71]

⁷⁰⁷ [AS 1965 321, 1968 86, 1972 1681, 1975 1078 cifra III, 1977 2249 cifra I 331. AS 1979 1687 art. 75]

⁷⁰⁸ Quest artitgel è ussa aboli.

⁷⁰⁹ SR 822.11

⁷¹⁰ Il 1. da schan. 1972

⁷¹¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 25 da zer. 1976, en vigur dapi il 1. da schan. 1977 (AS 1976 1972; BBl 1976 I 1269).

Disposiziuns finalas dal quart chapitel dal tredeschavel titel⁷¹²

Art. 1

A. Dretg
transitoric

¹ Per ils contracts d'agentura ch'existan gia il mument, ch'il nov dretg entra en vigur, vegnan applitgads immediatamain ils artitgels 418*d* alinea 1, 418*f* alinea 1, 418*k* alinea 2, 418*o*, 418*p*, 418*r* e 418*s*.

² Dal rest ston ils contracts d'agentura ch'existan il mument, ch'il nov dretg entra en vigur, vegnir adattads a sias prescripziuns entaifer in termin da 2 onns. Suenter la scadenza da quest termin è il nov dretg er applitgabel per ils contracts d'agentura ch'èn vegnids fatgs pli baud.

³ Per ils contracts d'agentura ch'existan il mument, ch'il nov dretg entra en vigur, e che pertutgan agents, che exequeschan in'activad d'agent mo sco professiun accessoric, vegnan, nun ch'i dettia cunvegns cuntrarias, applitgadas medemamain las prescripziuns da quest chapitel suenter la scadenza da 2 onns.

Art. 2

B. Privilegi
da concurs

...⁷¹³

Art. 3

C. Entrada
en vigur

Il Cussegl federal fixescha il termin che questa lescha entra en vigur.

Disposiziuns transitoricas dal ventgavel titel⁷¹⁴

¹ Las disposiziuns dal nov dretg vegnan applitgadas per tut las garantias ch'èn vegnidas surpigliadas suenter che questa lescha è entrada en vigur.

² Per garantias ch'èn vegnidas surpigliadas avant che questa lescha è entrada en vigur vegnan applitgadas las disposiziuns dal nov dretg mo pertutgant ils fatgs ch'èn succedids pli tard e cun las suandantas restricziuns:

1. betg applitgabels en ils novs artitgels 492 alinea 3, 496 alinea 2, 497 alineas 3 e 4, 499, 500, 501 alinea 4, 507 alineas 4 e 6, 511 alinea 1;

⁷¹² Integrà tras la cifra II da la LF dals 4 da favr. 1949, en vigur dapi il 1. da schan. 1950 (AS 1949 I 802 808; BBl 1947 III 661).

⁷¹³ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1949 I 802.

⁷¹⁴ Integrà tras la cifra II da la LF dals 10 da dec. 1941, en vigur dapi il 1. da fan. 1942 (AS 58 279 290 644; BBl 1939 II 841).

2. las prescripziuns dals novs artitgels 493 davart la furma e 494 davart la necessitad dal consentiment dal conjugal èn applitgables per garanzias tenor il dretg vegl mo, sch'ellas sa referechan a midadas posteriuras da la garanzia;
3. l'artitgel 496 alinea 1 vala cun la norma ch'il garant na po betg mo vegnir persequità avant il debitor principal ed avant ch'ils pegns immobigliars vegnian realisads, mabain er avant la realisaziun dals ulteriurs dretgs da pegn, uschenavant ch'il debitor principal è en retard cun il pajament da ses debit ed uschenavant ch'el è vegni admoni senza success u sche sia insolvenza è evidenta;
4. per communitgar il retard tenor l'artitgel 505 alinea 1 vegni concedi al creditor in termin da 6 mais suenten il cumenzament dal retard, però almain in tal da 3 mais dapi l'entrada en vigur da la lescha;
5. la disposiziun da l'artitgel 505 alinea 2 vegn applitgada mo per concurs ch'èn vegnids introducids almain 3 mais suenten l'entrada en vigur da la lescha, sco er sin moratoris ch'èn vegnids permess almain 3 mais suenten l'entrada en vigur da la lescha;
6. il termin che vegn numnà en l'artitgel 509 alinea 3 cumenza a curre per garanzias tenor il dretg vegl pir cun l'entrada en vigur da la lescha.

³ Las prescripziuns dals artitgels 77–80 da la Lescha da dazi dals 18 da mars 2005⁷¹⁵ restan resalvadas.⁷¹⁶

⁴ Il Cussegl federal fixescha il termin che questa lescha entra en vigur.

Disposiziuns finalas e transitoricas dal ventgaquatteravel fin al trentatraisavel titel⁷¹⁷

Art. 1

A. Applitgabladad dal titel final

Las prescripziuns dal titel final dal Cudesch civil svizzer⁷¹⁸ vegnan er applitgadas per questa lescha.

⁷¹⁵ SR **631.0**

⁷¹⁶ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la L da dazi dals 18 da mars 2005, en vigur dapi il 1. da matg 2007 (AS **2007** 1411; BBl **2004** 567).

⁷¹⁷ Integrà tras la LF dals 18 da dec. 1936 (AS **53** 185; BBl **1928** I 205, **1932** I 217).

⁷¹⁸ SR **210**

Art. 2

B. Adattaziun da veglias societads al dretg nov

I. En general

¹ Societads anonimas, societads acziunaras commanditaras ed associaziuns ch'èn inscrites en il register da commerzi il mument che questa lescha entra en vigur, che na correspundan dentant betg a las prescripziuns legalas, han dad adattar lur statuts a las novas disposiziuns entaifer 5 onns.

² Durant quest termin èn ellas sutmessas al dretg vertent, uschena- vant che lur statuts stattan en cuntradicziun cun las novas disposiziuns.

³ Sche las societads n'adempleschan betg questa prescripziun, vegnan ellas decleradas d'uffizi sco schliadas tras l'administratur dal register da commerzi.

⁴ Per associaziuns d'assicuranza e per associaziuns per credits po il Cussegl federal prolungar l'applitgablada dal dretg vegl en il singul cas. La dumonda al sto vegnir fatga avant che 3 onns èn scadids dapi che la lescha è entrada en vigur.

Art. 3

II. Fonds da prevenziun

Sche societads anonimas, sche societads acziunaras commanditaras e sche associaziuns han – avant l'entrada en vigur da questa lescha – destinà en moda evidenta parts da lur facultad per fundar e per sustegnair instituziuns da prevenziun, han ellas d'adattar quests fonds entaifer 5 onns a las disposiziuns dals artitgels 673⁷¹⁹ ed 862⁷²⁰.

Art. 4⁷²¹**Art. 5**

C. Prescripziuns concernent la bilantscha

I. Resalva da relaziuns extraordinarias

¹ Il Cussegl federal ha il dretg, sche relaziuns economicas extraordinarias pretendan quai, da decretar disposiziuns che permettian a las persunas, ch'èn obligadas da far ina bilantscha, da betg stuair observar tuttas disposiziuns da questa lescha che pertutgan las prescripziuns concernent la bilantscha. In tal conclus dal Cussegl federal sto vegnir publictà.

² Sch'in tal conclus dal Cussegl federal è vegnì applitgà per far la bilantscha, sto quai vegnir remartgà en la bilantscha.

⁷¹⁹ Quest artitgel ha ussa ina nova versiun.

⁷²⁰ Quest artitgel ha ussa ina nova versiun.

⁷²¹ Aboli tras la cifra 2 da l'aggiunta da la L dals 3 d'oct. 2003 davart la fusiun, cun effect dapi il 1. da fan. 2004 (AS **2004** 2617; BBI **2000** 4337).

Art. 6⁷²²

II. ...

Art. 7D. Relaziuns da
responsabladad
dals associads

¹ Las midadas che las prescripziuns da questa lescha chaschunan per las relaziuns da responsabladad dals associads na pregiuditgeschan betg ils dretgs dals crediturs ch'existan il mument che la lescha entra en vigur.

² Las associaziuns, da las qualas ils commembers stattan buns persunalmain per las obligaziuns da l'associaziun, e quai mo sin basa da la prescripziun da l'artitgel 689 dal Dretg d'obligaziuns vertent⁷²³ èn sut-tamess per 5 onns a las disposiziuns dal dretg vertent.

³ Durant quest termin po la radunanza generala concluder cun la maiortad absoluta da las vuschs davart l'exclusiun totala u parziala da la responsabladad persunala u constatar expressivamain la responsabladad persunala. La prescripziun da l'artitgel 889 alinea 2 davart l'extrada na vegn betg applitgada.

Art. 8E. Firms
commerzialas

¹ Las firmas ch'existan il mument che questa lescha entra en vigur e che na correspundan betg a sias prescripziuns, dastgan exister vinvant senza midadas durant 2 onns.

² En cas ch'i dettia midadas da tge spezia ch'i saja avant la scadenza da quest termin, ston las firmas dentant vegnir messas en concordanza cun la lescha actuala.

Art. 9F. Vaglias
ch'èn vegnidas
emessas pli baud
I. Titels
nominals

Ils cudeschets da spargn e da deposits sco er ils certificats da spargn e da deposit ch'èn vegnids emess sco titels nominals avant che questa lescha è entrada en vigur èn sut-tamess a las prescripziuns da l'artitgel 977 davart l'annullaziun da certificats da debit, e quai er alura, sch'il debitor n'ha betg resalvà en il titel expressivamain per sasez il dretg da pajar valaivlamain senza ch'il titel vegnia preschentà u senza ch'el saja annullà.

722 Senza impurtanza.

723 AS 27 317

Art. 10

II. Aczias
1. Valur
nominala

Aczias ch'èn vegnidas emessas avant l'entrada en vigur da questa lescha pon:

1. mantegnair ina valur nominala da main che 100 francs;
2. entaifer 3 onns dapi che la lescha è entrada en vigur vegnir reducidas ad ina valur nominala da main che 100 francs en cas ch'il chapital da basa vegnia er reduci.

Art. 11

2. Aczias
al possessur
betg pajadas
entiraimain

¹ Aczias e certificats provisories al possessur ch'èn vegnids emess avant l'entrada en vigur da questa lescha n'èn betg suttaless a las disposiziuns dals artitgels 683 e 688 alineas 1 e 3.

² La relaziun giuridica dals sutsegnaders e dals acquistaders da questas aczias sa drizza tenor il dretg vertent.

Art. 12

III. Cambialas
e schecs

Cambialas e schecs ch'èn vegnids emess avant l'entrada en vigur da questa lescha èn suttaless en tuts regards al dretg vertent.

Art. 13

G. Cuminanza
dals crediturs

Las disposiziuns da l'Ordinaziun dals 20 da favrer 1918⁷²⁴ davart la cuminanza da crediturs en cas d'obligaziuns d'emprest e dals conclus cumpletants dal Cussegl federal⁷²⁵ restan vinavant en vigur per ils cas, per ils quals ellas vegnissan applitgadas.

Art. 14⁷²⁶

H. ...

Art. 15

J. Midada da la
Lescha federala
davart scussiun
e concurs

...⁷²⁷

⁷²⁴ [AS 34 231, 35 297, 36 623 893]

⁷²⁵ [AS 51 673, 53 454, 57 1514, 58 934, 62 1088, 63 1342]

⁷²⁶ Aboli tras la cifra I litera c da l'aggiunta da la LF dals 18 da dec. 1987 davart il dretg internaziunal privat, cun effect dapi il 1. da schan. 1989 (AS 1988 1776; BB1 1983 I 263).

⁷²⁷ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 53 185.

Art. 16

K. Relaziun
tar la Lescha
da bancas
I. Resalva
generala

Las prescripziuns da la Lescha federala dals 8 da november 1934⁷²⁸ davart las bancas e cassas da spargn restan resalvadas.

Art. 17

II. Midadas
da singulas
prescripziuns

...⁷²⁹

Art. 18

L. Aboliziun
dal dretg civil
federal

Cun l'entrada en vigur da questa lescha vegnan abolidas las disposiziuns dal dretg civil da la Confederaziun che stattan en cuntradieziun cun quella, en spezial la terza partiziun dal Dretg d'obligaziuns che porta il titel: «Las societads commerzialas, vaglias e firmas commerzialas» (LF dals 14 da zercladur 1881⁷³⁰ davart il Dretg d'obligaziuns, art. 552–715 e 720–880).

Art. 19

M. Entrada
en vigur da
questa lescha

¹ Questa lescha entra en vigur il 1. da fanadur 1937.

² Exceptà da quai è il chapitel davart la cuminanza da crediturs en cas d'obligaziuns d'emprest (art. 1157–1182); il Cussegl federal vegn a fixar l'entrada en vigur da quest chapitel.⁷³¹

³ Il Cussegl federal vegn incumbensà cun l'execuziun da questa lescha.

⁷²⁸ SR 952.0

⁷²⁹ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 53 185.

⁷³⁰ [AS 5 635, 11 490; BS 2 784 art. 103 al. 1; BS 2 3 titel final art. 60 al. 2]

⁷³¹ Questa part è vegnida messa en vigur en la versiun da la LF dal 1. d'avr. 1949. Pertutgant il text da la versiun oriunda guardar AS 53 185.

Disposiziuns finalas dal ventgasisavel titel⁷³²

Art. 1

A. Titel final dal Cudesch civil svizzer

Il titel final dal Cudesch civil svizzer⁷³³ vala per questa lescha.

Art. 2

B. Adattaziuns al dretg nov
I. En general

¹ Societads anonimas e societads acziunaras commanditaras ch'èn inscrites en il register da commerzi il mument, che questa lescha entra en vigur, che na correspundan dentant betg a las novas prescripziuns legalas, ston adattar lur statuts a las novas disposiziuns entaifer 5 onns.

² Societads che n'adattan betg lur statuts entaifer 5 onns a las disposiziuns davart il chapital minimal, davart l'apport minimal e davart ils certificats da participaziun e da giudida, e quai malgrà in appel public ch'è vegni publicità pliras giadas en il Fegl uffizial svizzer da commerzi ed en ils fepls uffizials dals chantuns, vegnan schliadas dal derschader sin dumonda da l'administratur dal register. Il derschader po fixar in termin supplementar da maximalmain 6 mais. Societads ch'èn vegnidas fundadas avant il 1. da schaner 1985, èn exceptadas da l'adattaziun da lur disposiziuns statutaras davart il chapital minimal. Societads, da las qualas il chapital da participaziun ha surpassà il dubel dal chapital d'accias il 1. da schaner 1985, èn exceptadas da l'adattar a la limitaziun legala.

³ Autras disposiziuns statutaras che n'èn betg cumpatiblas cun il nov dretg restan en vigur fin a l'adattaziun, maximalmain dentant anc 5 onns.

Art. 3

II. Singulas disposiziuns
1. Certificats da participaziun e certificats da giudida

¹ Cun l'entrada en vigur da questa lescha valan ils artitgels 656a, 656b alineas 2 e 3, 656c e 656d sco er 656g per societads existentas, er sch'ils statuts u sche las cundiziuns d'emissiun stattan en cuntradiziun cun els. Els valan per titels ch'èn designads sco certificats da participaziun e sco certificats da giudida, che han ina valur nominala e ch'èn declerads tar las passivas da la bilantscha.

² Per ils titels ch'èn numnads en l'alinea 1 ston las societads entaifer 5 onns fixar las cundiziuns d'emissiun en ils statuts e las adattar a l'artitgel 656f, procurar per las inscripziuns necessarias en il register da commerzi e munir ils titels che sa chattan en circulaziun e che n'èn betg designads sco certificats da participaziun cun questa designaziun.

⁷³² Integrà tras la cifra III da la LF dals 4 d'oct. 1991, en vigur dapi il 1. da fan. 1992 (AS 1992 733; BBl 1983 II 745).

⁷³³ SR 210

³ Per auters titels che quels ch'èn numnads en l'alineia 1 valan las novas prescripziuns davart ils certificats da giudida, er sch'els èn designads sco certificats da participaziun. Entaifer 5 onns ston els vegnir designads tenor il dretg nov e na dastgan inditgar pli nagina valor nominala. Ils statuts ston vegnir midads correspondentamain. Resalvada resta la transfurmaziun en certificats da participaziun.

Art. 4

2. Refusa da possessurs d'acziun al num

En cumplettaziun da l'artitgel 685d alineia 1 po la societad – sin basa da disposiziuns statutaras – refusar persunas sco acquistadras d'acziun al num ch'èn quotadas a la bursa, uschenavant ed uschè ditg che lur reconuschientscha pudess impedir la societad da preschentar la cumprova da la cumposiziun dal circul dals acziunaris che vegn pretendida da leschas federalas.

Art. 5

3. Acziun cun dretg da votar

Societads che han – applitgond l'artitgel 10 da las disposiziuns finalas e transitoricas da la Lescha federala dals 18 da december 1936 davart la revisiun dals titels 24–33 dal Dretg d'obligaziuns⁷³⁴ – mantegni acziun cun dretg da votar che han ina valor nominala sut 10 francs, sco er societads, tar las qualas la valor nominala da las acziun pli grondas importa dapli che diesch giadas la valor nominala da las acziun pli pitschnas, na ston betg adattar lur statuts a l'artitgel 693 alineia 2 segunda frasa. Ellas na dastgan dentant emetter naginas acziun novas pli, da las qualas la valor nominala importa dapli che diesch giadas la valor nominala da las acziun pli pitschnas u main che 10 pertschient da la valor nominala da las acziun pli grondas.

Art. 6

4. Maioritad qualificadas

Sch'ina societad ha integrà – e quai mo cun repeter disposiziun dal dretg vertent – prescripziun en ils statuts che prevesan maioritad qualificadas per tsherts conclus, po la radunanza dals associads concluder entaifer 1 onn dapi l'entrada en vigur da questa lescha cun la maioritad absoluta da tut las vuschs d'acziun represchentadas che questas disposiziun vegnian adattadas al nov dretg.

Art. 7

C. Midada da leschas federalas

...⁷³⁵

⁷³⁴ Guardar l'annotaziun numnada survast.

⁷³⁵ Las modificaziun pon vegnir consultadas en la AS 1992 733.

Art. 8

D. Referendum Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

Art. 9

E. Entrada en vigur Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Disposiziuns finalas dal segund chapitel dal trentaquarteravel titel⁷³⁶

1. ...⁷³⁷
2. ...⁷³⁸
3. Ils conclus da la cuminanza ch'èn vegnids prendids sin basa dal dretg vertent restan valaivels sut il dretg nov.
Per conclus che vegnan prendids suenter l'entrada en vigur da questa lescha èn decisivas las prescripziuns dal dretg nov.
Sch'in debitor ha dentant survegni gia sin basa dal dretg vertent e tras conclus da la cuminanza dals debiturs facilitaziuns ch'èn egualas u che correspundan a quellas ch'èn previsas en l'artitgel 1170, ston ellas vegnir resguardadas adequatamain tar l'applicaziun da questa prescripziun.
Dal rest èn applitgables las disposiziuns finalas e transitoricas da la Lescha federala dals 18 da december 1936 davart la revisiun dal ventgaquarteravel fin al trentatraisavel titel dal Dretg d'obligaziuns.
4. Cun l'entrada en vigur da questa lescha vegnan abolidas las disposiziuns che cuntrafan a questa lescha, en spezial l'Ordinaziun dal Cussegl federal dals 20 da favrer 1918⁷³⁹ davart la cuminanza da crediturs en cas d'obligaziuns d'emprest.
5. Il Cussegl federal fixescha il termin che questa lescha entra en vigur.

⁷³⁶ Integrà tras la cifra II da la LF dal 1. d'avr. 1949, en vigur dapi il 1. da schan. 1950 (AS 1949 I 791 801; BBl 1947 III 869).

⁷³⁷ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1949 I 791.

⁷³⁸ Las modificaziuns pon vegnir consultadas en la AS 1949 I 791.

⁷³⁹ [AS 34 231, 35 297, 36 623 893]

Cuntegn

Emprima partiziun: Disposiziuns generalas

Emprim titel: L'origin da las obligaziuns

Emprim chapitel: Obligaziuns che resultan tras contract

A. Conclusiun dal contract	
I. Voluntad concordanta e vicendaivla	
1. En general	Art. 1
2. Concernent puncts secundars	Art. 2
II. Offerta ed acceptaziun	
1. Offerta cun termin per l'acceptaziun	Art. 3
2. Offerta senza termin per l'acceptaziun	
a. Tranter personas preschentas	Art. 4
b. Tranter personas absentas	Art. 5
3. Acceptaziun taciturna	Art. 6
3a. Furniziun da chaussas betg empustadas	Art. 6a
4. Offerta betg lianta, offerta publica, exposiziun	Art. 7
5. Offerta publica e concurrenz	Art. 8
6. Revocaziun da l'offerta e da l'acceptaziun	Art. 9
III. Cumenzament da l'effect d'in contract fatg tranter personas absentas	Art. 10
B. Furma dals contracts	
I. Premissa ed impurtanza en general	Art. 11
II. Furma scritta	
1. Furma prescritta da la lescha	
a. Impurtanza	Art. 12
b. Premissas	Art. 13
c. Suttascripziun	Art. 14
d. Remplazzament da la suttascripziun	Art. 15
2. Furma resalvada en il contract	Art. 16
C. Motiv da l'obligaziun	Art. 17
D. Interpretaziun dals contracts, simulaziun	Art. 18
E. Cuntegn dal contract	
I. Determinaziun dal cuntegn	Art. 19
II. Nunvalaivladad	Art. 20
III. Usura	Art. 21
IV. Contract preliminar	Art. 22

F. Mancanzas dal contract	
I. Errur	
1. Effect	Art. 23
2. Cas d'errur	Art. 24
3. Errur che vegn fatga valair cunter la buna fai	Art. 25
4. Errur per negligentscha	Art. 26
5. Transmissiun incorrecta	Art. 27
II. Engion intenziunà	Art. 28
III. Chaschunar tema	
1. Conclusiun dal contract	Art. 29
2. Tema motivada	Art. 30
IV. Aboliziun da las mancanzas tras l'approvaziun dal contract	Art. 31
G. Represchentanza	
I. Cun autorisaziun	
1. En general	
a. Effect da la represchentanza	Art. 32
b. Dimensiun da l'autorisaziun	Art. 33
2. Sin basa d'in act giuridic	
a. Limitaziun e revocaziun	Art. 34
b. Influenza da la mort, da l'inabilitad d'agir e.u.v.	Art. 35
c. Restituziun dal document da plainpudair	Art. 36
d. Mument, a partir dal qual l'extincziun dal plainpudair s'effectuescha	Art. 37
II. Senza autorisaziun	
1. Approvaziun	Art. 38
2. Refusa da l'approvaziun	Art. 39
III. Resalva da prescripziuns spezialas	Art. 40
H. Revocaziun en cas da fatschentas al domicil ed en cas da contracts sumegliants	
I. Champ d'applicaziun	Art. 40a
II. Princip	Art. 40b
III. Excepziuns	Art. 40c
IV. Obligaziun da l'offerent d'infurmar il client	Art. 40d
V. Revocaziun	
1. Furma e termin	Art. 40e
2. Consequenzas	Art. 40f
	Art. 40g

Segund chapitel:**Obligaziuns che resultan tras acts illegals**

A. Responsabladad en general	
I. Premissas da la responsabladad	Art. 41
II. Fixaziun dal donn	Art. 42
III. Fixaziun da l'indemnisaziun	Art. 43
IV. Motivs da reducziun	Art. 44
V. Cas spezials	
1. Mazzament e blessura corporala	
a. Indemnisaziun en cas da mazzament	Art. 45
b. Indemnisaziun en cas da blessura corporala	Art. 46
c. Satisfacziun	Art. 47
2. <i>Aboli</i>	Art. 48
3. Violaziun da la personalitad	Art. 49
VI. Responsabladad da pliras personas	
1. En cas d'acts illegals	Art. 50
2. En cas da differents motivs giuridics	Art. 51
VII. Responsabladad en cas da defensiun legitima, en cas d'urgenza ed en cas d'agid a sasez	Art. 52
VIII. Relaziun cun il dretg penal	Art. 53
B. Responsabladad da personas che n'èn betg ablas da giuditgar	Art. 54
C. Responsabladad dal patrun d'in manaschi	Art. 55
D. Responsabladad per animals	
I. Obligaziun da prestar indemnisaziuns	Art. 56
II. Impegnaziun da l'animal	Art. 57
E. Responsabladad dal proprietari d'ina ovra	
I. Obligaziun da prestar indemnisaziuns	Art. 58
II. Mesiras da segirezza	Art. 59
F. Responsabladad per clav criptograficas	Art. 59a
G. Surannaziun	Art. 60
H. Responsabladad da funcziunaris e d'employiads publics	Art. 61

Terz chapitel:**Obligaziuns che resultan tras enritgiment nungiuftitgà**

A. Premissas	
I. En general	Art. 62
II. Pajament d'in nundebit	Art. 63

B. Dimensiun da la restituziun	
I. Obligaziun da la persuna enritgida	Art. 64
II. Dretgs che resultan tras las expensas	Art. 65
C. Exclusiun da la restituziun	Art. 66
D. Surannaziun	Art. 67

Segund titel: L'effect da las obligaziuns

Emprim chapitel: L'adempliment da las obligaziuns

A. Principis generals	
I. Prestaziun persunala	Art. 68
II. Object da l'adempliment	
1. Pajament parzial	Art. 69
2. Prestaziuns indivisiblas	Art. 70
3. Determinaziun tenor il gener	Art. 71
4. Obligaziun alternativa	Art. 72
5. Tschains	Art. 73
B. Lieu da l'adempliment	Art. 74
C. Temp da l'adempliment	
I. Obligaziun senza termin	Art. 75
II. Obligaziun sin termin	
1. Termin mensil	Art. 76
2. Auters termins	Art. 77
3. Dumengias e firads	Art. 78
III. Adempliment durant las uras da fatschenta	Art. 79
IV. Prolungaziun dal termin	Art. 80
V. Adempliment anticipà	Art. 81
VI. En cas da contracts bilaterals	
1. Moda da l'adempliment	Art. 82
2. Insolvenza d'ina partida	Art. 83
D. Pajament	
I. Valuta dal pajais	Art. 84
II. Imputaziun	
1. En cas d'in pajament parzial	Art. 85
2. En cas da plirs debits	
a. Tenor la decleraziun dal debitur u dal creditur	Art. 86
b. Tenor la lescha	Art. 87

III. Quittanza e restituziun dal certificat da debit	
1. Dretg dal debitur	Art. 88
2. Effect	Art. 89
3. Nunpussaivladad da la restituziun	Art. 90
E. Retard dal creditor	
I. Premissa	Art. 91
II. Effect	
1. En cas da prestaziuns materialas	
a. Dretg da depositar	Art. 92
b. Dretg da vender	Art. 93
c. Dretg da prender enavos	Art. 94
2. En cas d'autras prestaziuns	Art. 95
F. Impediment da l'adempliment per auters motivs	Art. 96

Segund chapitel: Las consequenzas, sche las obligaziuns na vegnan betg ademplidas

A. Nunadempliment	
I. Obligaziun dal debitur da prestar indemnizaziuns	
1. En general	Art. 97
2. Obligaziuns da far u da betg far insatge	Art. 98
II. Dimensiun da la responsabladad e da l'indemnizaziun	
1. En general	Art. 99
2. Exclusiun da la responsabladad	Art. 100
3. Responsabladad per persunas auxiliaras	Art. 101
B. Retard dal debitur	
I. Premissa	Art. 102
II. Effect	
1. Responsabladad per casualidad	Art. 103
2. Tschains da retard	
a. En general	Art. 104
b. En cas da tschains, da rentas e da donaziuns	Art. 105
c. Ulteriur donn	Art. 106
4. Retratga ed indemnizaziun	
a. Cun fixar in termin	Art. 107
b. Senza fixar in termin	Art. 108
c. Effect da la retratga	Art. 109

Terz chapitel:**Effects da las obligaziuns vers terzas persunas**

A. Cuntentada d'ina terza persuna	Art. 110
B. Contract sin donn e cust d'ina terza persuna	Art. 111
C. Contract a favur d'ina terza persuna	
I. En general	Art. 112
II. En cas d'ina assicuranza da responsabilidad	Art. 113

Terz titel: L'extincziun da las obligaziuns

A. L'extincziun dals dretgs accessories	Art. 114
B. Annullaziun tras ina cunvegna	Art. 115
C. Novaziun	
I. En general	Art. 116
II. Conto current	Art. 117
D. Reunion	Art. 118
E. Nunpussaivladad d'ademplier ina prestaziun	Art. 119
F. Scuntrada	
I. Premissa	
1. En general	Art. 120
2. En cas da garanzia	Art. 121
3. En cas da contracts a favur da terzas persunas	Art. 122
4. En cas da concurs dal debitor	Art. 123
II. Effect da la scuntrada	Art. 124
III. Cas d'exclusiun	Art. 125
IV. Renunzia	Art. 126
G. Surannaziun	
I. Termins	
1. 10 onns	Art. 127
2. 5 onns	Art. 128
2a. 20 onns	Art. 128a
3. Invariabilidad dals termins	Art. 129
4. Cumenzament da la surannaziun	
a. En general	Art. 130
b. En cas da prestaziuns periodicas	Art. 131
5. Calculaziun dals termins	Art. 132
II. Effect per ils dretgs accessories	Art. 133
III. Impediment e suspensiun da la surannaziun	Art. 134

IV. Interrupziun da la surannaziun	
1. Motivs da l'interrupziun	Art. 135
2. Effect d'interrupziun tranter cunobligads	Art. 136
3. Cumenzament d'in nov termin	
a. En cas da renconuschientscha e da sentenza	Art. 137
b. En cas d'acts dal creditor	Art. 138
V. Surannaziun dal dretg da regress	Art. 139
VI. Surannaziun en cas da dretg da pegn movibel	Art. 140
VII. Renunzia a l'objecziun da prescripziun	Art. 141
VIII. Far valair la surannaziun	Art. 142

Quart titel: Relaziuns spezialas tar obligaziuns

Emprim chapitel: La solidaritad

A. Debit solidaric	
I. Origin	Art. 143
II. Relaziun tranter debitor e creditor	
1. Effect	
a. Responsabladad dals debiturs	Art. 144
b. Objecziuns dals debiturs	Art. 145
c. Act persunal d'in debitor	Art. 146
2. Extineziun dal debit solidaric	Art. 147
III. Relaziun tranter ils debiturs solidarics	
1. Participaziun	Art. 148
2. Transiziun dals dretgs dals crediturs	Art. 149
B. Pretensiun solidarica	Art. 150

Segund chapitel: Las cundiziuns

A. Cundiziun suspensiva	
I. En general	Art. 151
II. Durant che las cundiziuns èn pendentas	Art. 152
III. Profit che vegn fatg en il fratemp	Art. 153
B. Cundiziun schlianta	Art. 154
C. Prescripziuns communablas	
I. Adempliment da la cundiziun	Art. 155
II. Impediment cunter la buna fai	Art. 156
III. Cundiziuns scumandadas	Art. 157

Terz chapitel: Cauziun e chaparra penala. Deducziuns dal salari. Chasti convenziunal

A. Cauziun e chaparra penala	Art. 158
B. <i>Aboli</i>	Art. 159
C. Chasti convenziunal	
I. Dretg dal creditor	
1. Relaziun tranter il chasti e l'adempliment dal contract	Art. 160
2. Relaziun tranter il chasti ed il donn	Art. 161
3. Scadenza da pajaments parzials	Art. 162
II. Autezza, nunvalaivladad e reducziun dal chasti	Art. 163

Tschintgavel titel:

La cessiun da pretensiuns e la surpigliada da debits

A. Cessiun da pretensiuns	
I. Premissas	
1. Cessiun voluntara	
a. Admissibladad	Art. 164
b. Furma dal contract	Art. 165
2. Transferiment pervia d'ina lescha e pervia d'ina sentenza giudiziala	Art. 166
II. Effect da la cessiun	
1. Posiziun dal debitor	
a. Pajament en buna fai	Art. 167
b. Refusa dal pajament e deposit	Art. 168
c. Objecziuns dal debitor	Art. 169
2. Transferiment dals dretgs da privilegi e dals dretgs accessorics, da documents e da meds da cumprova	Art. 170
3. Garanzia	
a. En general	Art. 171
b. En cas d'ina cessiun per dar en pajament la pretensiun	Art. 172
c. Dimensiun da la responsabladad	Art. 173
III. Disposiziuns spezialas	Art. 174
B. Surpigliada dal debit	
I. Debitur e surpigliader dal debit	Art. 175
II. Contract cun il creditor	
1. Offerta ed acceptaziun	Art. 176
2. Scadenza da l'offerta	Art. 177

III. Effect da la midada dal debitur	
1. Dretgs accessories	Art. 178
2. Objecziuns	Art. 179
IV. Annullaziun dal contract davart la surpigliada dal debit	Art. 180
V. Surpigliada d'ina facultad u d'ina fatschenta	Art. 181
VI. <i>Aboli</i>	Art. 182
VII. Partiziun d'ierta ed alienaziun da bains immobigliars	Art. 183

Segunda partiziun: Las singulas relaziuns contractualas

Sisavel titel: Cumpra e barat

Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

A. Dretgs ed obligaziuns en general	Art. 184
B. Profit e privel	Art. 185
C. Resalva da la legislaziun chantunala	Art. 186

Segund chapitel: La cumpra da bains movibels

A. Object	Art. 187
B. Obligaziuns dal vendider	
I. Surdada	
1. Custs da la surdada	Art. 188
2. Custs da transport	Art. 189
3. Retard da la surdada	
a. Retratga en il traffic commercial	Art. 190
b. Obligaziun da prestar ina indemnizaziun e calculaziun dal donn	Art. 191
II. Garanzia areguard la privaziun	
1. Obligaziun da dar garanzia	Art. 192
2. Procedura	
a. Denunzia da la dispita	Art. 193
b. Renconuschientscha dal dretg d'ina terza persuna senza decisium giudiziala	Art. 194
3. Dretgs dal cumprader	
a. En cas d'ina privaziun totala	Art. 195
b. En cas d'ina privaziun parziala	Art. 196
c. En cas da bains culturals	Art. 196a

III. Garantia pervia da mancanzas da la chaussa	
1. Object da la garanzia	
a. En general	Art. 197
b. Tar il commerzi da muvel	Art. 198
2. Exclusiun da la garanzia	Art. 199
3. Mancanzas ch'il cumprader ha enconuschì	Art. 200
4. Reclamaziun da mancanzas	
a. En general	Art. 201
b. Tar il commerzi da muvel	Art. 202
5. Engion intenziunà	Art. 203
6. Procedura tar la vendita a distanza	Art. 204
7. Cuntegn dal plant dal cumprader	
a. Annullaziun da la vendita u reducziun dal pretsch	Art. 205
b. Prestaziun d'ina indemnizaziun	Art. 206
c. Annullaziun da la vendita en cas che la chaussa va a perder	Art. 207
8. Effects da l'annulaziun da la vendita	
a. En general	Art. 208
b. En cas d'ina vendita da pliras chaussas	Art. 209
9. Surannaziun	Art. 210
C. Obligaziuns dal cumprader	
I. Pajar il pretsch e surpigliar la chaussa	Art. 211
II. Fixar il pretsch da cumpra	Art. 212
III. Scadenza e tschainsida dal pretsch da cumpra	Art. 213
IV. Retard dal cumprader	
1. Dretg dal vender da sa retrair	Art. 214
2. Indemnizaziun e calculaziun dal donn	Art. 215
Terz chapitel: La cumpra da bains immobigliars	
A. Prescripziuns da la furma dal contract	Art. 216
A ^{bis} . Limitaziun temporara e prenotaziun	Art. 216a
A ^{ter} . Transmissibladad tras ierta e cessiun	Art. 216b
A ^{quater} . Dretg da precumpra	
I. Cas da precumpra	Art. 216c
II. Effects dal cas da precumpra, cundiziuns	Art. 216d
III. Diever dal dretg, perdita	Art. 216e
B. Cumpra cun cundiziuns e resalva da la proprietad	Art. 217
C. Bains immobigliars agriculs	Art. 218

- D. Garanzia Art. 219
- E. Profit e privel Art. 220
- F. Renviament a la cumpra da bains movibels Art. 221

Quart chapitel: Geners spezials da la cumpra

- A. Cumpra tenor muster Art. 222
- B. Cumpra sin emprova u sin examinaziun
 - I. Noziun Art. 223
 - II. Examinaziun tar il vendider Art. 224
 - III. Examinaziun tar il cumprader Art. 225
 - Aboli* Art. 226
- C. *Aboli* Art. 226a–228
- D. Ingiant
 - I. Conclusiun da la cumpra Art. 229
 - II. Contestaziun Art. 230
 - III. Co che l'offerent è lià
 - 1. En general Art. 231
 - 2. Tar bains immobigliars Art. 232
 - IV. Pajament en daner blut Art. 233
 - V. Garanzia Art. 234
 - VI. Transiziun da la proprietad Art. 235
 - VII. Prescripziuns chantunalas Art. 236

Tschintgavel chapitel: Il contract da barat

- A. Renviament a la cumpra Art. 237
- B. Garanzia Art. 238

Settavel titel: La donaziun

- A. Cuntegn da la donaziun Art. 239
- B. Abilitad persunala
 - I. Dal donatur Art. 240
 - II. Dal donatari Art. 241
- C. Constituziun da la donaziun
 - I. Donaziun da maun a maun Art. 242
 - II. Empermischun da donaziun Art. 243
 - III. Effects da l'acceptaziun Art. 244
- D. Cundiziuns e pretensiuns
 - I. En general Art. 245

II. Execuziun da las cundiziuns	Art. 246
III. Cunvegna concernent il return	Art. 247
E. Responsabladad dal donatur	Art. 248
F. Annullaziun da la donaziun	
I. Restituziun da la donaziun	Art. 249
II. Revocaziun e scadenza da l'empermischun da donaziun	Art. 250
III. Surannaziun e dretg dals ertavels da purtar plant	Art. 251
IV. Mort dal donatur	Art. 252

Otgavel titel: La locaziun

Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

A. Noziun e champ d'applicaziun	
I. Noziun	Art. 253
II. Champ d'applicaziun	
1. Localitads d'abitar e da fatschenta	Art. 253a
2. Disposiziuns davart la protecziun cunter tschains da locaziun abusivs	Art. 253b
B. Fatschentas cumbinadas	Art. 254
C. Durada da la relaziun da locaziun	Art. 255
D. Obligaziuns dal locatur	
I. En general	Art. 256
II. Obligaziun da dar infurmaziuns	Art. 256a
III. Taxas e grevezzas	Art. 256b
E. Obligaziuns dal locatari	
I. Pajar il tschains da locaziun ed ils custs accessorics	
1. Tschains da locaziun	Art. 257
2. Custs accessorics	
a. En general	Art. 257a
b. Localitads d'abitar e da fatschenta	Art. 257b
3. Termins da pajament	Art. 257c
4. Retard dal pajament dal locatari	Art. 257d
II. Garanzias dal locatari	Art. 257e
III. Quità e resguard vers vischins	Art. 257f
IV. Obligaziun d'annunzia	Art. 257g
V. Obligaziun da tolerar	Art. 257h
F. Nunadempliment u adempliment manglus dal contract tar la surdada da la chaussa	Art. 258

G. Mancanzas durant la locaziun	
I. Obligaziuns dal locatari da far pitschnas lavurs da nettegiament e da reparatura	Art. 259
II. Dretgs dal locatari	
1. En general	Art. 259a
2. Eliminaziun da la mancanza	
a. Princip	Art. 259b
b. Excepziun	Art. 259c
3. Reducziun dal tschains da locaziun	Art. 259d
4. Indemnisaziun	Art. 259e
5. Surpigliada da la dispita giuridica	Art. 259f
6. Deposit dal tschains da locaziun	
a. Princip	Art. 259g
b. Restituziun dals tschains da locaziun depositads	Art. 259h
c. Procedura	Art. 259i
H. Renovaziuns e midadas	
I. Tras il locatur	Art. 260
II. Tras il locatari	Art. 260a
J. Midada dal proprietari	
I. Alienaziun da la chaussa	Art. 261
II. Concessiun da dretgs reals limitads	Art. 261a
III. Prenotaziun en il register funsil	Art. 261b
K. Sutlocaziun	Art. 262
L. Transferiment da la locaziun ad ina terza persuna	Art. 263
M. Restituziun anticipada da la chaussa	Art. 264
N. Scuntrada	Art. 265
O. Terminaziun da la relaziun da locaziun	
I. Scadenza da la durada fixada	Art. 266
II. Termins da disditga	
1. En general	Art. 266a
2. Chaussas immoviblas e construcziuns moviblas	Art. 266b
3. Abitaziuns	Art. 266c
4. Localitads da fatschenta	Art. 266d
5. Chombras mobigliadas e piazzas da parcar	Art. 266e
6. Chaussas moviblas	Art. 266f
III. Disditga extraordinaria	
1. Per motivs impurtants	Art. 266g

2. Concurs dal locatari	Art. 266 <i>h</i>
3. Mort dal locatari	Art. 266 <i>i</i>
4. Chaussas moviblas	Art. 266 <i>k</i>
IV. Furma da la disditga en cas da localitads d'abitar e da fatschenta	
1. En general	Art. 266 <i>l</i>
2. Abitaziun da la famiglia	
a. Disditga tras il locatari	Art. 266 <i>m</i>
b. Disditga tras il locatur	Art. 266 <i>n</i>
3. Disditga nunvalaivla	Art. 266 <i>o</i>
P. Restituziun da la chaussa	
I. En general	Art. 267
II. Examinaziun da la chaussa ed annunzia al locatari	Art. 267 <i>a</i>
Q. Dretg da retenziun dal locatur	
I. Dimensiun	Art. 268
II. Chaussas da terzas persunas	Art. 268 <i>a</i>
III. Far valair il dretg	Art. 268 <i>b</i>

Segund chapitel: Protecziun cunter tschains da locaziun abusivs e cunter autras pretensiuns abusivas dal locatur en cas d'ina locaziun da localitads d'abitar e da fatschenta

A. Tschains da locaziun abusivs	
I. Regla	Art. 269
II. Excepziuns	Art. 269 <i>a</i>
B. Tschains da locaziun indexads	Art. 269 <i>b</i>
C. Tschains da locaziun graduads	Art. 269 <i>c</i>
D. Augments dals tschains da locaziun ed autras midadas unilateralas dal contract tras il locatur	Art. 269 <i>d</i>
E. Contestaziun dal tschains da locaziun	
I. Dumonda da reducziun	
1. Tschains da locaziun inizial	Art. 270
2. Durant la locaziun	Art. 270 <i>a</i>
II. Contestaziun d'augments dal tschains da locaziun e d'autras midadas unilateralas dal contract	Art. 270 <i>b</i>
III. Contestaziun da tschains da locaziun indexads	Art. 270 <i>c</i>
IV. Contestaziun da tschains da locaziun graduads	Art. 270 <i>d</i>

F. Valaivladad dal contract da locaziun durant la procedura da contestaziun Art. 270e

Terz chapitel: Protecziun cunter la disditga abusiva en cas d'ina locaziun da localitads d'abitar e da fatschenta

- A. Contestabladad da la disditga
- I. En general Art. 271
 - II. Disditga tras il locatur Art. 271a
- B. Prolungaziun da la relaziun da locaziun
- I. Dretg dal locatari Art. 272
 - II. Exclusiun da la prolungaziun Art. 272a
 - III. Durada da la prolungaziun Art. 272b
 - IV. Valaivladad dal contract da locaziun Art. 272c
 - V. Disditga durant la prolungaziun Art. 272d
- C. Termins e proceduras Art. 273
- D. Abitaziun da la famiglia Art. 273a
- E. Sutlocaziun Art. 273b
- F. Disposiziuns stringentas Art. 273c

Quart chapitel: ...

Aboli Art. 274–274g

Otgavel titel^{bis}: La fittanza

- A. Noziun e champ d'applicaziun
- I. Noziun Art. 275
 - II. Champ d'applicaziun
 - 1. Localitads d'abitar e da fatschenta Art. 276
 - 2. Fittanza agricula Art. 276a
- B. Inventarisaziun Art. 277
- C. Obligaziuns da l'affittader
- I. Surdada da la chaussa Art. 278
 - II. Reparaturas principalas Art. 279
 - III. Taxas e grevezzas Art. 280
- D. Obligaziuns dal fittadin
- I. Pajar il tschains da fittanza ed ils custs accessorics
 - 1. En general Art. 281
 - 2. Retard dal pajament dal fittadin Art. 282

II. Quità, resguard vers vischins e mantegniment	
1. Quità e resguard vers vischins	Art. 283
2. Mantegniment ordinari	Art. 284
3. Violaziun da las obligaziuns	Art. 285
III. Obligaziun d'annunzia	Art. 286
IV. Obligaziun da tolerar	Art. 287
E. Dretgs dal fittadin, en cas ch'il contract na vegn betg adempli ed en cas da mancanzas	Art. 288
F. Renovaziuns e midadas	
I. Tras l'affittader	Art. 289
II. Tras il fittadin	Art. 289a
G. Midada dal proprietari	Art. 290
H. Sutfittanza	Art. 291
J. Transferiment da la fittanza sin ina terza persuna	Art. 292
K. Restituziun anticipada da la chaussa	Art. 293
L. Scuntrada	Art. 294
M. Terminaziun da la relaziun da fittanza	
I. Scadenza da la durada fixada	Art. 295
II. Termins da disditga	Art. 296
III. Terminaziun extraordinaria	
1. Per motivs impurtants	Art. 297
2. Concurs dal fittadin	Art. 297a
3. Mort dal fittadin	Art. 297b
IV. Furma da la disditga en cas da localitads d'abitar e da fatschenta	Art. 298
N. Restituziun da la chaussa	
I. En general	Art. 299
II. Examinaziun da la chaussa ed annunzia al fittadin	Art. 299a
III. Remplazzament d'objects inventarisads	Art. 299b
O. Dretg da retenziun	Art. 299c
P. Protecziun cunter la disditga abusiva en cas d'ina fittanza da localitads d'abitar e da fatschenta	Art. 300
Q. Procedura	Art. 301
R. Fittanza ed affittaziun da muvel	
I. Dretgs ed obligaziuns dal fittadin	Art. 302
II. Responsabladad	Art. 303
III. Disditga	Art. 304

Novavel titel: L'emprest**Emprim chapitel: L'emprest per il diever**

A. Noziun	Art. 305
B. Effect	
I. Dretg dal diever da l'emprestant	Art. 306
II. Custs da mantegnement	Art. 307
III. Responsabladad da plirs emprestants	Art. 308
C. Terminaziun	
I. En cas d'in diever determinà	Art. 309
II. En cas d'in diever betg determinà	Art. 310
III. Mort da l'emprestant	Art. 311

Segund chapitel: L'emprest da daners

A. Noziun	Art. 312
B. Effect	
I. Tschains	
1. Tschainsaziun	Art. 313
2. Prescripziuns concernent ils tschains	Art. 314
II. Surannaziun dal dretg da la consegna e da l'acceptaziun	Art. 315
III. Insolvenza da l'emprestant	Art. 316
C. Consegna da vaglias e da rauba empè da daners	Art. 317
D. Temp dal reimbursament	Art. 318

Dieschavel titel: Il contract da lavur**Emprim chapitel: Il contract individual da lavur**

A. Noziun e furmaziun	
I. Noziun	Art. 319
II. Furmaziun	Art. 320
B. Obligaziuns dal lavurant	
I. Lavur persunala	Art. 321
II. Quità e fidaivladad	Art. 321a
III. Pled e fatg, consegna	Art. 321b
IV. Lavur supplementara	Art. 321c
V. Observar ordinaziuns e directivas	Art. 321d
VI. Responsabladad dal lavurant	Art. 321e

C. Obligaziuns dal patrun

I. Salari

1. Gener ed autezza en general Art. 322
2. Participaziun al resultat da la fatschenta Art. 322a
3. Provisiun
 - a. Cumenzament dal dretg Art. 322b
 - b. Rendaquint Art. 322c
4. Gratificaziun Art. 322d

II. Pajament dal salari

1. Termins da pajament Art. 323
2. Retenziun dal salari Art. 323a
3. Garanzia dal salari Art. 323b

III. Salari en cas d'impediment da lavurar

1. En cas da retard dal patrun Art. 324
2. En cas da retard dal lavurant
 - a. Princip Art. 324a
 - b. Excepciuns Art. 324b

IV. Cessiun ed impegnaziun da pretensiuns da salari Art. 325

V. Lavur en accord

1. Assegnaziun da lavur Art. 326
2. Salari Art. 326a

VI. Utensils da lavur, material ed expensas

1. Utensils da lavur e material Art. 327
2. Expensas
 - a. En general Art. 327a
 - b. Vehichel a motor Art. 327b
 - c. Pajament Art. 327c

VII. Protecziun da la personalitad dal lavurant

1. En general Art. 328
2. En la chasada dal patrun Art. 328a
3. A chaschun da l'elavuraziun da datas da persunas Art. 328b

VIII. Temp liber, vacanzas e congedi

1. Temp liber Art. 329
2. Vacanzas
 - a. Durata Art. 329a
 - b. Reducziun Art. 329b
 - c. Coerenza e data Art. 329c
 - d. Salari Art. 329d

3. Congedi per la lavur cun giuvenils ordaifer la scola	Art. 329e
4. Congedi da maternitad	Art. 329f
5. Congedi da paternitad	Art. 329g
6. Congedi per l'assistenza da confamigliars	Art. 329h
7. Congedi per tgirar in uffant cun grevs problems da la sanadad pervia da malsogna u d'accident	Art. 329i
IX. Ulteriuras obligaziuns	
1. Cauziun	Art. 330
2. Attestat	Art. 330a
3. Obligaziun da dar infurmaziuns	Art. 330b
D. Prevenziun dal persunal	
I. Obligaziuns dal patron	Art. 331
II. Cumenzament e fin da la prevenziun	Art. 331a
III. Cessiun ed impegnaziun	Art. 331b
IV. Resalvas per motivs da sanadad	Art. 331c
V. Promoziun da la proprietad d'abitaziuns	
1. Impegnaziun	Art. 331d
2. Retratga anticipada	Art. 331e
3. Restricziuns durant che l'instituziun da prevenziun n'è betg cuvrida suffizientamain	Art. 331f
E. Dretgs sin invenziuns e sin designs	Art. 332
<i>Aboli</i>	Art. 332a
F. Transferiment da la relaziun da lavur	
1. Effects	Art. 333
2. Consultaziun da la represchentanza dals lavurants	Art. 333a
3. Transferiment dal manaschi en cas d'insolvenza	Art. 333b
G. Fin da la relaziun da lavur	
I. Relaziun da lavur limitada	Art. 334
II. Relaziun da lavur illimitada	
1. Disditga en general	Art. 335
2. Termins da disditga	
a. En general	Art. 335a
b. Durant il temp d'emprova	Art. 335b
c. Suentar il temp d'emprova	Art. 335c
II ^{bis} . Relaschada en massa	
1. Noziun	Art. 335d
2. Champ d'applicaziun	Art. 335e
3. Consultaziun da la represchentanza dals lavurants	Art. 335f

4. Procedura	Art. 335g
5. Plan social	
a. Noziun e princips	Art. 335h
b. Obligaziun da manar tractativas	Art. 335i
c. Fixaziun tras ina dretgira da cumpromiss	Art. 335j
d. Durant ina procedura da concurs u d'accumodament	Art. 335k
III. Protecziun cunter la disditga	
1. Disditga abusiva	
a. Princip	Art. 336
b. Sancziuns	Art. 336a
c. Procedura	Art. 336b
2. Disditga da temp maladattà	
a. Tras il patrun	Art. 336c
b. Tras il lavurant	Art. 336d
IV. Schliaziun immediata	
1. Premissas	
a. Per motivs impurtants	Art. 337
b. Pervia d'insolvenza dal patrun	Art. 337a
2. Consequenzas	
a. En cas da schliaziun giustifitgada	Art. 337b
b. En cas da relaschada nungjustifitgada	Art. 337c
c. Betg cumparair a la lavur u bandunar la lavur senza motivs giustifitgads	Art. 337d
V. Mort dal lavurant u dal patrun	
1. Mort dal lavurant	Art. 338
2. Mort dal patrun	Art. 338a
VI. Consequenzas da la fin da la relaziun da lavur	
1. Pajament da las pretensiuns	Art. 339
2. Restituziun	Art. 339a
3. Indemnisaziun da partenza	
a. Premissas	Art. 339b
b. Autezza e pajament	Art. 339c
c. Prestaziuns da cumpensaziun	Art. 339d
VII. Scumond da concorrenza	
1. Premissas	Art. 340
2. Restricziuns	Art. 340a
3. Consequenzas dal surpassament	Art. 340b
4. Scrudada dal scumond	Art. 340c

H. Nunpussaivladad da renunziar a la surannaziun	Art. 341
I. Resalva dal dretg public e ses effects sin il dretg civil	Art. 342
<i>Aboli</i>	Art. 343

Segund chapitel: Ils contracts individuals spezialas da lavur

A. Il contract d'emprendissadi

I. Noziun e furmaziun	
1. Noziun	Art. 344
2. Furmaziun e cuntegn	Art. 344a
II. Effects	
1. Obligaziuns spezialas da l'emprendist e da sia reprehentanza legala	Art. 345
2. Obligaziuns spezialas dal patrun	Art. 345a
III. Fin dal contract	
1. Schliaziun anticipada	Art. 346
2. Attestat d'emprendissadi	Art. 346a

B. Il contract d'engaschament dal viaggiatur da commerzi

I. Noziun e furmaziun	
1. Noziun	Art. 347
2. Furmaziun e cuntegn	Art. 347a
II. Obligaziuns e plainpudairs dal viaggiatur da commerzi	
1. Obligaziuns spezialas	Art. 348
2. Delcredere	Art. 348a
3. Plainpudairs	Art. 348b
III. Obligaziuns spezialas dal patrun	
1. Circul d'activitad	Art. 349
2. Salari	
a. En general	Art. 349a
b. Provisiun	Art. 349b
c. En cas d'impediment da viagiari	Art. 349c
3. Expensas	Art. 349d
4. Dretg da retenziun	Art. 349e
IV. Fin dal contract	
1. Disditga speziala	Art. 350
2. Consequenzas spezialas	Art. 350a

C. Il contract da lavur a chasa

- I. Noziun e furmaziun
 - 1. Noziun Art. 351
 - 2. Communicaziun da las cundiziuns da lavur Art. 351a
- II. Obligaziuns spezialas dal lavurant
 - 1. Execuziun da la lavur Art. 352
 - 2. Material ed utensils da lavur Art. 352a
- III. Obligaziuns spezialas dal patrun
 - 1. Collaudaziun dal product Art. 353
 - 2. Salari
 - a. Pajament dal salari Art. 353a
 - b. En cas d'impediment da lavurar Art. 353b
- IV. Fin dal contract Art. 354

D. Applitgablidad da las prescripziuns generalas

Art. 355

Terz chapitel:

Il contract collectiv ed il contract normal da lavur

A. Il contract collectiv da lavur

- I. Noziun, cuntegn, furma e durada
 - 1. Noziun e cuntegn Art. 356
 - 2. Libertad da s'unir ad in'organisaziun e da pratitgar la professiun Art. 356a
 - 3. Participaziun Art. 356b
 - 4. Furma e durada Art. 356c
- II. Effects
 - 1. Per ils patruns e per ils lavurants participads Art. 357
 - 2. Per las partidas contrahentas Art. 357a
 - 3. Execuziun communabla Art. 357b
- III. Relaziun cun il dretg stringent Art. 358

B. Il contract normal da lavur

- I. Noziun e cuntegn Art. 359
- II. Cumpetenzza e procedura Art. 359a
- III. Effects Art. 360
- IV. Salaris minimalis
 - 1. Premissas Art. 360a
 - 2. Cumissiuns tripartitas Art. 360b
 - 3. Secret d'uffizi Art. 360c
 - 4. Effects Art. 360d

5. Dretg da las federaziuns da purtar plant Art. 360e
 6. Communicaziun Art. 360f

Quart chapitel: Prescripziuns stringentas

- A. Nunpussaivladad da midar las disposiziuns a disfavur dal lavurant e dal patron Art. 361
 B. Nunpussaivladad da midar las disposiziuns a disfavur dal lavurant Art. 362

Indeschavel titel: Il contract d'execuziun da lavurs

- A. Noziun Art. 363
 B. Effects
 I. Obligaziuns da l'interprendider
 1. En general Art. 364
 2. Concernent la materia furnida Art. 365
 3. Cumenzament a temp ed execuziun da la lavur tenor contract Art. 366
 4. Garanzia per mancanzas
 a. Constataziun da las mancanzas Art. 367
 b. Dretgs da l'empustader en cas da mancanzas Art. 368
 c. Responsabladad da l'empustader Art. 369
 d. Approvaziun da l'ovra Art. 370
 e. Surannaziun Art. 371
 II. Obligaziuns da l'empustader
 1. Scadenza da la bunificaziun Art. 372
 2. Autezza da la bunificaziun
 a. Surpigliada pauschala Art. 373
 b. Fixaziun tenor la valur da la lavur Art. 374
 C. Fin dal contract
 I. Retratga, perquai ch'il preventiv è vegnì surpassà Art. 375
 II. Perdita da l'ovra Art. 376
 III. Retratga da l'empustader cunter indemnisiun Art. 377
 IV. Nunpussaivladad d'exequir la lavur pervia da l'empustader Art. 378
 V. Mort ed inabilitad da l'interprendider Art. 379

Dudeschavel titel: Il contract d'ediziun

- A. Noziun Art. 380

B. Effects	
I. Transferiment e garanzia dal dretg d'autur	Art. 381
II. Dretg da disponer da l'autur	Art. 382
III. Disposiziuns davart las ediziuns	Art. 383
IV. Reproducziun e vendita	Art. 384
V. Meglieraziuns e rectificaziuns	Art. 385
VI. Ediziuns cumpletas ed ediziuns singulas	Art. 386
VII. Dretg da translatar	Art. 387
VIII. Onurari da l'autur	
1. Autezza da l'onurari	Art. 388
2. Scadenza, rendaquint ed exemplars gratuits	Art. 389
C. Fin dal contract	
I. Perdita da l'ovra	Art. 390
II. Perdita da l'ediziun	Art. 391
III. Motivs che sa chattan en la persuna da l'autur e da l'editur	Art. 392
D. Elavuraziun d'ina ovra tenor il plan da l'editur	Art. 393

Tredeschavel titel: Il mandat

Emprim chapitel: Il mandat simpel

A. Noziun	Art. 394
B. Furnaziun dal contract	Art. 395
C. Effects	
I. Dimensiun dal mandat	Art. 396
II. Obligaziun dal mandatori	
1. Execuziun tenor las prescripziuns	Art. 397
1 ^{bis} . Obligaziun d'annunzia	Art. 397a
2. Responsabladad per in'execuziun buna e fidaivla	
a. En general	Art. 398
b. En cas da transferiment ad ina terza persuna	Art. 399
3. Rendaquint	Art. 400
4. Transferiment dals dretgs acquistads	Art. 401
III. Obligaziuns dal mandant	Art. 402
IV. Responsabladad da pliras personas	Art. 403
D. Finiziun	
I. Motivs	
1. Revocaziun, disditga	Art. 404
2. Mort, inabilitad d'agir, concurs	Art. 405

II. Effect da l'extincziun Art. 406

Emprim chapitel^{bis}: Mandat per l'intermediaziun da maridaglias u da partenadis

- A. Noziun e dretg applitgabel Art. 406a
- B. Intermediaziun da persunas da l'exteriur u a persunas da l'exteriur
- I. Custs dal viadi da return Art. 406b
- II. Obligaziun da dumandar ina permissiun Art. 406c
- C. Furma e cuntegn Art. 406d
- D. Entrada en vigur, revocaziun, disditga Art. 406e
- E. *Aboli* Art. 406f
- F. Infurmaziun e protecziun da datas Art. 406g
- G. Reducziun Art. 406h

Segund chapitel: La brev da credit ed il mandat da credit

- A. La brev da credit Art. 407
- B. Il mandat da credit
- I. Noziun e furma Art. 408
- II. Inabilitad da la terza persuna da far in contract Art. 409
- III. Prorogaziun arbitrara Art. 410
- IV. Relaziun tranter il mandant e la terza persuna Art. 411

Terz chapitel: Il contract d'intermediaziun

- A. Noziun e furma Art. 412
- B. Salari da l'intermediatur
- I. Furmaziun Art. 413
- II. Fixaziun Art. 414
- III. Perdita dal dretg da survegnir in salari Art. 415
- IV. *Aboli* Art. 416
- V. Reducziun Art. 417
- C. Resalva dal dretg chantunal Art. 418

Quart chapitel: Il contract d'agentura

- A. En general
- I. Noziun Art. 418a
- II. Dretg applitgabel Art. 418b
- B. Obligaziuns da l'agent
- I. En general e delcredere Art. 418c

II. Obligaziun da discreziun e scumond da far concorrenza	Art. 418d
C. Autorisaziun da represchentanza	Art. 418e
D. Obligaziuns dal mandant	
I. En general	Art. 418f
II. Provisiun	
1. Provisiun per l'intermediaziun e per la conclusiun	
A. Dimensiun e furmaziun	Art. 418g
b. Perdita dal dretg da survegnir ina provisiun	Art. 418h
c. Termin da pajament	Art. 418i
d. Rendaquint	Art. 418k
2. Provisiun d'incassament	Art. 418l
III. Impediment da lavurar	Art. 418m
IV. Custs ed expensas	Art. 418n
V. Dretg da retenziun	Art. 418o
E. Finiziun	
I. Scadenza dal temp fixà	Art. 418p
II. Disditga	
1. En general	Art. 418q
2. Per motivs impurtants	Art. 418r
III. Mort, inabilitad d'agir, concurs	Art. 418s
IV. Dretgs da l'agent	
1. Provisiun	Art. 418t
2. Indemisaziun per la clientella	Art. 418u
V. Obligaziuns da restituziun	Art. 418v

Quattordeschavel titel: La gestiun senza mandat

A. Posiziun da l'administratur	
I. Spezia da l'execuziun	Art. 419
II. Responsabladad da l'administratur en general	Art. 420
III. Responsabladad da l'administratur ch'è incapabel da far in contract	Art. 421
B. Posiziun dal patrun	
I. Gestiun en l'interess dal patrun	Art. 422
II. Gestiun en l'interess da l'administratur	Art. 423
III. Approvaziun da la gestiun	Art. 424

Quindeschavel titel: La cumissiun

A. Cumissiun da cumpra e da vendita	
I. Noziun	Art. 425

II. Obligaziuns dal cumissionari	
1. Obligaziun d'annunzia, assicuranza	Art. 426
2. Tractament da la rauba en cumissiu	Art. 427
3. Tariffa da pretsch dal committent	Art. 428
4. Concessiun da pajaments anticipads e da credits a terzas persunas	Art. 429
5. Delcredere	Art. 430
III. Dretgs dal cumissionari	
1. Indemnisaziun per pajaments anticipads e per expensas	Art. 431
2. Provisiun	
a. Dretg da survegnir la provisiun	Art. 432
b. Perdita da quest dretg e midada en in'atgna fatschenta	Art. 433
3. Dretg da retenziun	Art. 434
4. Ingiant da la rauba en cumissiu	Art. 435
5. Cumissionari sco cumprader u sco vendider en atgna fatschenta	
a. Calculaziun dal pretsch e provisiun	Art. 436
b. Surpigliada presumada dal cumissionari	Art. 437
c. Scrudada da la surpigliada	Art. 438
B. Contract da speditiun	Art. 439

Sedeschavel titel: Il contract da transport

A. Noziun	Art. 440
B. Effects	
I. Posiziun dal speditur	
1. Indicaziuns necessarias	Art. 441
2. Emballadi	Art. 442
3. Dretg da disponer da la rauba transportada	Art. 443
II. Posiziun dal transportader da rauba	
1. Tractament da la martganzia	
a. Procedura en cas d'impediments da la furniziun	Art. 444
b. Vendita	Art. 445
c. Responsabilidad	Art. 446
2. Responsabilidad dal transportader da rauba	
a. Martganzia ida a perder u en malura	Art. 447
b. Martganzia furnida cun retard, martganzia donnegiada, martganzia ida per part en malura	Art. 448
c. Responsabilidad per il transportader intermediar da rauba	Art. 449
3. Obligaziun d'annunzia	Art. 450

4. Dretg da retenziun	Art. 451
5. Extincziun da las pretensiuns e da la responsabladad	Art. 452
6. Procedura	Art. 453
7. Surannaziun dals plants d'indemnisaziun	Art. 454
C. Instituziuns da transport concessiunadas e statalas	Art. 455
D. Cooperaziun d'ina instituziun da transport publica	Art. 456
E. Responsabladad dal speditur	Art. 457

Deschsettavel titel:

La procura ed auters mandats commerzials

A. Procura	
I. Noziun e constituziun	Art. 458
II. Extensiun da la procura	Art. 459
III. Limitaziun	Art. 460
IV. Extincziun da la procura	Art. 461
B. Auters mandats commerzials	Art. 462
C. <i>Aboli</i>	Art. 463
D. Scumond da concorrenza	Art. 464
E. Extincziun da la procura e dals auters mandats commerzials	Art. 465

Deschdotgavel titel: L'assegnaziun

A. Noziun	Art. 466
B. Effects	
I. Relaziun tranter l'assegnader ed il retschavider da l'assegnaziun	Art. 467
II. Obligaziun da l'assegnà	Art. 468
III. Obligaziun d'annunzia, en cas ch'il pajament è vegni refusà	Art. 469
C. Revocaziun	Art. 470
D. Assegnaziun en cas da vaglias	Art. 471

Deschnovavel titel: Il contract da deposit

A. Il deposit en general	
I. Noziun	Art. 472
II. Obligaziuns dal depositur	Art. 473
III. Obligaziuns dal conservader	
1. Scumond da duvrar la chaussa depositada	Art. 474

2. Restituziun	
a. Dretg dal depositur	Art. 475
b. Dretgs dal conservader	Art. 476
c. Lieu da la restituziun	Art. 477
3. Responsabladad da plirs conservaturs	Art. 478
4. Pretensiuns da proprietad da terzas persunas	Art. 479
IV. Sequester	Art. 480
B. Il deposit da chaussas remplazzablas	Art. 481
C. Magasin da deposit	
1. Dretg d'emetter titels da martganzia	Art. 482
II. Obligaziun da conservaziun dal possessur d'in magasin	Art. 483
III. Maschaida da la rauba	Art. 484
IV. Dretg dal possessur d'in magasin	Art. 485
V. Restituziun da la rauba	Art. 486
D. Ustiers e possessurs da stallas publicas	
I. Responsabladad dals ustiers	
1. Premissa ed extensiun	Art. 487
2. Responsabladad en spezial per preziusadads	Art. 488
3. Fin da la responsabladad	Art. 489
II. Responsabladad dals possessurs da stallas publicas	Art. 490
III. Dretg da retenziun	Art. 491

Ventgavel titel: La garanzia

A. Premissas	
I. Noziun	Art. 492
II. Furma	Art. 493
III. Consentiment dal conjugal	Art. 494
B. Cuntegn	
I. Particularitads da las singulas spezias da garanzia	
1. Garanzia simpla	Art. 495
2. Garanzia solidarica	Art. 496
3. Cungaranzia	Art. 497
4. Garanzia per il garant e cuntragaranzia	Art. 498
II. Disposiziuns cuminaivlas	
1. Relaziun dal garant vers il creditor	
a. Extensiun da la responsabladad	Art. 499
b. Reducziun legala da l'import da garanzia	Art. 500
c. Obligaziun dal garant da pajar	Art. 501

d. Objecziuns	Art. 502
e. Obligaziun dal creditor d'avair quità e da consegnar ils documents	Art. 503
f. Obligaziun dal creditor d'acceptar il pajament	Art. 504
g. Obligaziun dal creditor da communitgar e d'annunziar al garant, sch'il debitor ha fatg concurs e sch'i dat ina procedura da relasch cunter el	Art. 505
2. Relaziun tranter il garant ed il debitor principal	
a. Dretg da pretender segirezza e deliberaziun	Art. 506
b. Dretg dal garant da prender regress	
aa. En general	Art. 507
bb. Obligaziun d'annunzia dal garant	Art. 508
C. Finiziun da la garanzia	
I. Sin fundament da la lescha	Art. 509
II. Garanzia per in temp limità; revocaziun	Art. 510
III. Garanzia per in temp nundeterminà	Art. 511
IV. Garanzia per uffizis publics e per servetschs publics	Art. 512

Ventginavel titel: Gieu e scumessa

A. Pretensiuns senza dretg da purtar plant	Art. 513
B. Renconuschientscha da debits e pajament voluntar	Art. 514
C. Lottarias u trair la sort	Art. 515
D. Gieu en bancas da gieu, emprests da daners da bancas da gieu	Art. 515a

Ventgadusavel titel:

Il contract da renta vitalizia ed il vitalizi

A. Contract da renta vitalizia	
I. Cuntegn	Art. 516
II. Furma	Art. 517
III. Dretgs dal creditor	
1. Far valair il dretg	Art. 518
2. Transferibilitad	Art. 519
IV. Rentas vitalizias tenor la Lescha federala davart il contract d'assicuranza	Art. 520
B. Contract da vitalizi	
I. Noziun	Art. 521
II. Furmaziun	
1. Furma	Art. 522

2. Garanzia	Art. 523
III. Cuntegn	Art. 524
IV. Contestaziun e reducziun	Art. 525
V. Aboliziun	
1. Disditga	Art. 526
2. Aboliziun unilateral	Art. 527
3. Mort dal vitalizari	Art. 528
VI. Intransferibilitad, validaziun da pretensiuns en cas da concurs e d'impegnaziun	Art. 529

Ventgatraisavel titel: La societad simpla

A. Noziun	Art. 530
B. Relaziun dals associads tranter sai	
I. Contribuziuns	Art. 531
II. Gudogn e perdita	
1. Repartiziun dal gudogn	Art. 532
2. Participaziun al gudogn ed a la perdita	Art. 533
III. Conclus da la societad	Art. 534
IV. Gestium	Art. 535
V. Responsabladad tranter sai	
1. Scumond da concorrenza	Art. 536
2. Expensas, obligaziuns e prestaziuns dals associads	Art. 537
3. Mesira dal quità duaivel	Art. 538
VI. Retratga e restricziun da la gestium	Art. 539
VII. Associads ch'èn autorisads e che n'èn betg autorisads d'ademplier la gestium	
1. En general	Art. 540
2. Invista da las fatschentas da la societad	Art. 541
VIII. Admissiun da novs associads e participaziun da terzas personas	Art. 542
C. Relaziun dals associads vers terzas personas	
I. Represchentanza	Art. 543
II. Effect da la represchentanza	Art. 544
D. Finiziun da la societad	
I. Motivs da dissoluziun	
1. En general	Art. 545
2. Societad da durada illimitada	Art. 546
II. Effect da la dissoluziun per la gestium	Art. 547

III. Liquidaziun	
1. Tractament dals apports	Art. 548
2. Repartiziun dal surpli e dal deficit	Art. 549
3. Proceder tar la liquidaziun	Art. 550
IV. Responsabladad vers terzas persunas	Art. 551

Terza partiziun: Las societads commerzialas e l'associaziun

Ventgaquarteravel titel: La societad collectiva

Emprim chapitel: Noziun e constituziun

A. Societad commerziala	Art. 552
B. Societad betg commerziala	Art. 553
C. Inscriziun en il register da commerzi	
I. Lieu	Art. 554
II. Represchentanza	Art. 555
III. Pretensiuns formalas	Art. 556

Segund chapitel: Relaziun dals associads tranter sai

A. Libertad contractuala, renviament a la societad simpla	Art. 557
B. Rendaquint	Art. 558
C. Dretg sin il gudogn, sin ils tschains e sin ils onuraris	Art. 559
D. Perditas	Art. 560
E. Scumond da concorrenza	Art. 561

Terz chapitel:

Relaziun da la societad vers terzas persunas

A. En general	Art. 562
B. Represchentanza	
I. Princip	Art. 563
II. Extensiun	Art. 564
III. Retratga	Art. 565
IV. Procura e mandat commerzial	Art. 566
V. Acts giuridics e responsabladad per acts illegals	Art. 567
C. Posiziun dals crediturs da la societad	
I. Responsabladad dals associads	Art. 568
II. Responsabladad da novs associads	Art. 569
III. Concurs da la societad	Art. 570

IV. Concurs da la societad e dals associads	Art. 571
D. Posiziun dal creditor privat d'in associà	Art. 572
E. Cumpensaziun	Art. 573

Quart chapitel:**Dissoluziun da la societad ed extrada dals associads**

A. En general	Art. 574
B. Disditga tras ils creditors d'in associà	Art. 575
C. Extrada d'associads	
I. Cunvegna	Art. 576
II. Exclusiun tras la dretgira	Art. 577
III. Exclusiun tras ils ulteriurs associads	Art. 578
IV. En cas da dus associads	Art. 579
V. Fixaziun da l'import	Art. 580
VI. Inscriziun	Art. 581
D. Mancanzas en l'organisaziun da la societad	Art. 581a

Tschintgavel chapitel: Liquidaziun

A. Princip	Art. 582
B. Liquidatur	Art. 583
C. Represchentanza d'ertavels	Art. 584
D. Dretgs ed obligaziuns dals liquidatur	Art. 585
E. Repartiziun provisoria	Art. 586
F. Regulaziun dals quint	
I. Bilantscha	Art. 587
II. Restituziun dal chapital e repartiziun dal surpli	Art. 588
G. Extincziun en il register da commerzi	Art. 589
H. Conservaziun dals cudeschs e dals documents	Art. 590

Sisavel chapitel: Surannaziun

A. Object e termin	Art. 591
B. Cas spezial	Art. 592
C. Interrupziun	Art. 593

Ventgatschintgavel titel: La societad commanditara**Emprim chapitel: Noziun e constituziun**

A. Societad commerziala	Art. 594
-------------------------	----------

B. Societad betg commerziala	Art. 595
C. Inscriziun en il register da commerzi	
I. Lieu ed apport en natiralias	Art. 596
II. Pretensiuns formalas	Art. 597

Segund chapitel: Relaziun dals associads tranter sai

A. Libertad contractuala. Renviament a la societad collectiva	Art. 598
B. Gestiu	Art. 599
C. Posiziun dal commanditari	Art. 600
D. Participaziun al gudogn ed a la perdita	Art. 601

Terz chapitel:

Relaziun da la societad vers terzas persunas

A. En general	Art. 602
B. Represchentanza	Art. 603
C. Responsabladad da l'associà cun responsabladad illimitada	Art. 604
D. Responsabladad dal commanditari	
I. Fatschentas per la societad	Art. 605
II. Mancanza da l'inscripziun	Art. 606
III. <i>Aboli</i>	Art. 607
IV. Extensiun da la responsabladad	Art. 608
V. Reducziun da la summa commanditara	Art. 609
VI. Dretg dals crediturs da purtar plant	Art. 610
VII. Retratga da tschains e da gudogns	Art. 611
VIII. Participaziun ad ina societad	Art. 612
E. Posiziun dals crediturs privats	Art. 613
F. Cumpensaziun	Art. 614
G. Concurs	
I. En general	Art. 615
II. Concurs da la societad	Art. 616
III. Proceder cunter l'associà cun responsabladad illimitada	Art. 617
IV. Concurs dal commanditari	Art. 618

Quart chapitel: Dissoluziun, liquidaziun, surannaziun

	Art. 619
--	----------

Ventgasisavel titel: La societad anonima**Emprim chapitel: Disposiziuns generalas**

A. Noziun	Art. 620
B. Chapital minimal	Art. 621
C. Aczias	
I. Spezias	Art. 622
II. Divisiun e reuniun	Art. 623
III. Import d'emissiun	Art. 624
D. Acziunaris	Art. 625
E. Statuts	
I. Disposiziuns prescrittas da la lescha	Art. 626
II. Ulteriuras disposiziuns	
1. En general	Art. 627
2. En spezial: apports en natiralias, surpigliadas da bains, avantatgs spezials	Art. 628
F. Fundaziun	
I. Act da constituziun	
1. Cuntegn	Art. 629
2. Suttascripziun d'aczias	Art. 630
II. Mussaments	Art. 631
III. Apports	
1. Apport minimal	Art. 632
2. Prestaziun dals apports	
a. Pajaments	Art. 633
b. Apports en natiralias	Art. 634
c. Prestaziun posteriura	Art. 634a
3. Controlla dals apports	
a. Rapport da fundaziun	Art. 635
b. Conferma da la controlla	Art. 635a
<i>Aboli</i>	Art. 636–639
G. Inscriziun en il register da commerzi	
I. Societad	Art. 640
II. <i>Aboli</i>	Art. 641
III. Apports en natiralias, surpigliadas da bains, avantatgs spezials	Art. 642
H. Acquist da la personalitad	
I. Termin; mancanza da premissas	Art. 643

II. Aczias emessas avant l'inscripziun	Art. 644
III. Obligaziuns surpigliadas avant l'inscripziun	Art. 645
<i>Aboli</i>	Art. 646
J. Midada dals statuts	Art. 647
<i>Aboli</i>	Art. 648 e 649
K. Augment dal chapital d'aczias	
I. Augment dal chapital ordinari ed approvà	
1. Augment dal chapital ordinari	Art. 650
2. Augment dal chapital approvà	
a. Basa statutara	Art. 651
b. Adattaziun dals statuts	Art. 651a
3. Prescripziuns cuminaivlas	
a. Suttascripziun d'aczias	Art. 652
b. <i>Aboli</i>	Art. 652a
c. Dretg da suttascripziun	Art. 652b
d. Prestaziun dals apports	Art. 652c
e. Augment tras agen chapital	Art. 652d
f. Rapport davart l'augment dal chapital	Art. 652e
g. Conferma da la controlla	Art. 652f
h. Midada dals statuts e constataziuns	Art. 652g
i. Inscriptiun en il register da commerzi, nunvalaivladad d'aczias emessas avant l'inscripziun	Art. 652h
II. Augment dal chapital cundiziunà	
1. Princip	Art. 653
2. Limits	Art. 653a
3. Basa statutara	Art. 653b
4. Protecziun dals acziunaris	Art. 653c
5. Protecziun dals possessurs d'in dretg da conversiun u d'opziun	Art. 653d
6. Execuziun da l'augment dal chapital	
a. Execuziun dals dretgs; apport	Art. 653e
b. Conferma da la controlla	Art. 653f
c. Adattaziun dals statuts	Art. 653g
d. Inscriptiun en il register da commerzi	Art. 653h
7. Stritgada	Art. 653i
III. Aczias privilegiadas	
1. Premissas	Art. 654
<i>Aboli</i>	Art. 655

2. Posiziun da las aczias privilegiadas	Art. 656
L. Certificats da participaziun	
I. Noziun; prescripziuns applitgabras	Art. 656a
II. Chapital da participaziun e chapital d'aczias	Art. 656b
III. Posiziun giuridica dal participant	
1. En general	Art. 656c
2. Communicaziun da la convocaziun e dals conclus da la radunanza generala	Art. 656d
3. Represchentanza en il cussegl d'administraziun	Art. 656e
4. Dretgs da facultad	
a. En general	Art. 656f
b. Dretgs da sutscriziun	Art. 656g
M. Certificats da giudida	Art. 657
<i>Aboli</i>	Art. 658
N. Atgnas aczias	
I. Restricziun da l'acquist	Art. 659
II. Consequenzas da l'acquist	Art. 659a
III. Acquist tras filialas	Art. 659b

Segund chapitel: Dretgs ed obligaziuns dals acziunaris

A. Dretg sin la quota dal gudogn e da liquidaziun	
I. En general	Art. 660
II. Moda da calculaziun	Art. 661
<i>Aboli</i>	Art. 662–663b
B. Rapport da gestiun	
I. Indicaziuns supplementaras per las societads cun aczias quotadas a la bursa	
1. Indemnisaziuns	Art. 663b ^{bis}
2. Participaziuns	Art. 663c
<i>Aboli</i>	Art. 663d–669
II. Valitaziun. Augment da la valor	Art. 670
C. Reservas	
I. Reservas legalas	
1. Reserva generala	Art. 671
2. Reserva per atgnas aczias	Art. 671a
3. Reserva per l'augment da la valor	Art. 671b
II. Reservas statutaras	
1. En general	Art. 672

2. Per intents da prevenziun a favur dals lavurants	Art. 673
III. Relaziun tranter quota dal gudogn e reservas	Art. 674
D. Dividendas, tschains da construcziun e tantiemas	
I. Dividendas	Art. 675
II. Tschains da construcziun	Art. 676
III. Tantiemas	Art. 677
E. Restituziun da prestaziuns	
I. En general	Art. 678
II. Tantiemas en cas da concurs	Art. 679
F. Prestaziuns da l'acziunari	
I. Object	Art. 680
II. Consequenzas dal retard	
1. Tenor lescha e tenor statuts	Art. 681
2. Appel al pajament	Art. 682
G. Emissiun e transferiment da las aczias	
I. Aczias al possessur	Art. 683
II. Aczias al num	Art. 684
H. Restricziun da la transferibilitad	
I. Restricziun legala	Art. 685
II. Restricziun statutara	
1. Princips	Art. 685a
2. Aczias al num betg quotadas a la bursa	
a. Motivs per ina refusa	Art. 685b
b. Effect	Art. 685c
3. Aczias al num quotadas a la bursa	
a. Motivs per ina refusa	Art. 685d
b. Obligaziun d'annunzia	Art. 685e
c. Transferiment dals dretgs	Art. 685f
d. Termin da refusa	Art. 685g
4. Register da las aczias	
a. Inscriziun	Art. 686
b. Stritgada	Art. 686a
5. Aczias al num betg pajadas entiramain	Art. 687
III. Certificat provisoric	Art. 688
J. Dretgs personals ch'èn colliads cun la commembranza	
I. Participaziun a la radunanza generala	
1. Princip	Art. 689

2. Legitimaziun vers la societad	Art. 689a
3. Represchentanza da l'acziunari	
a. En general	Art. 689b
b. Tras in commember d'in organ da la societad	Art. 689c
c. Tras in depositari	Art. 689d
d. Communicaziun	Art. 689e
4. Plirs proprietaris, giudida	Art. 690
II. Participaziun nunautorizada	Art. 691
III. Dretg da votar a la radunanza generala	
1. Princip	Art. 692
2. Aczias cun dretg da votar	Art. 693
3. Cumentament dal dretg da votar	Art. 694
4. Exclusiun dal dretg da votar	Art. 695
IV. Dretgs da controlla dals acziunaris	
1. Communicaziun dal rapport da gestiun	Art. 696
2. Infurmaziun ed invista	Art. 697
V. Dretg sin l'introducziun d'ina controlla speziala	
1. Cun l'approvaziun da la radunanza generala	Art. 697a
2. En cas da refusa tras la radunanza generala	Art. 697b
3. Designaziun	Art. 697c
4. Activitad	Art. 697d
5. Rapport	Art. 697e
6. Deliberaziun e communicaziun	Art. 697f
7. Adossament dals custs	Art. 697g
<i>Aboli</i>	Art. 697h
K. Obligaziun d'annunzia da l'acziunari	
<i>Aboli</i>	Art. 697i
I. Annunzia da la persuna che ha il dretg economic da las aczias	Art. 697j
<i>Aboli</i>	Art. 697k
II. Glista da las persunas che han il dretg economic	Art. 697l
III. Inobservanza da las obligaziuns d'annunzia	Art. 697m

Terz chapitel: Organisaziun da la societad anonima

A. La radunanza generala

I. Cumpetenzas	Art. 698
II. Convocaziun ed inscripziun en la glista da tractandas	
1. Dretg ed obligaziun	Art. 699
2. Furma	Art. 700

3. Radunanza da tut ils acziunaris	Art. 701
III. Mesiras preparatorias; protocol	Art. 702
IV. Participaziun dals commembers dal cussegl d'administraziun	Art. 702a
V. Conclus ed elecziuns	
1. En general	Art. 703
2. Conclus impurtants	Art. 704
3. Conversiun d'acziun al num en acziun al possessur	Art. 704a
VI. Revocaziun dal cussegl d'administraziun e dal post da revisiun	Art. 705
VII. Contestaziun da conclus da la radunanza generala	
1. Legitimaziun e motivs	Art. 706
2. Procedura	Art. 706a
VIII. Nunvalaivladad	Art. 706b

B. Il cussegl d'administraziun

I. En general	
1. Elegibilitad	Art. 707
<i>Aboli</i>	Art. 708
2. Represchentanza da categorias e da gruppas d'acziunaris	Art. 709
3. Perioda d'uffizi	Art. 710
<i>Aboli</i>	Art. 711
II. Organisaziun	
1. President e secretari	Art. 712
2. Conclus	Art. 713
3. Conclus nunvalaivels	Art. 714
4. Dretg da convocaziun	Art. 715
5. Dretg da survegnir infurmaziun u da prender invista da documents	Art. 715a
III. Incumbensas	
1. En general	Art. 716
2. Incumbensas intransferiblas	Art. 716a
3. Delegaziun da la gestiun	Art. 716b
IV. Quità e fidaivladad	Art. 717
V. Represchentanza	
1. En general	Art. 718
2. Dimensiun e restricziun	Art. 718a
3. Contracts tranter la societad e ses represchentant	Art. 718b
4. Suttascripziun	Art. 719
5. Inscriziun	Art. 720

6. Procurists e mandataris	Art. 721
VI. Responsablada dals organs	Art. 722
<i>Aboli</i>	Art. 723 e 724
VII. Perdita da chapital e surdebitaziun	
1. Obligaziuns d'annunzia	Art. 725
2. Decleraziun u suspensiu dal concurs	Art. 725a
VIII. Revocaziun e suspensiu	Art. 726

C. Il post da revisiun

I. Obligaziun da revisiun	
1. Revisiun ordinaria	Art. 727
2. Revisiun limitada	Art. 727a
II. Pretensiuns al post da revisiun	
1. En cas d'ina revisiun ordinaria	Art. 727b
2. En cas d'ina revisiun limitada	Art. 727c
III. Revisiun ordinaria	
1. Independenza dal post da revisiun	Art. 728
2. Incumbensas dal post da revisiun	
a. Object e dimensiun da la controlla	Art. 728a
b. Rapport da revisiun	Art. 728b
c. Obligaziuns d'annunzia	Art. 728c
IV. Revisiun limitada (review)	
1. Independenza dal post da revisiun	Art. 729
2. Incumbensas dal post da revisiun	
a. Object e dimensiun da la controlla	Art. 729a
b. Rapport da revisiun	Art. 729b
c. Obligaziun d'annunzia	Art. 729c
V. Disposiziuns cuminaivlas	
1. Elecziun dal post da revisiun	Art. 730
2. Perioda d'uffizi dal post da revisiun	Art. 730a
3. Infurmaziuns e secrettezza	Art. 730b
4. Documentaziun e conservaziun dals documents	Art. 730c
5. Approvaziun dal quint ed utilisaziun dal gudogn	Art. 731
6. Disposiziuns spezialas	Art. 731a

D. Mancanzas en l'organisaziun da la societad

Art. 731b

Quart chapitel: Reducziun dal chapital d'acziun

A. Conclus da reducziun	Art. 732
-------------------------	----------

B. Annullaziun d'aczias a chaschun d'ina sanaziun	Art. 732a
C. Appel als crediturs	Art. 733
D. Execuziun da la reducziun	Art. 734
<i>Betg anc en vigur</i>	Art. 734a–734e
VII. Represchentanza da las schlattainas en il cusseg d'administraziun ed en la direcziun	Art. 734f
E. Reducziun en cas d'ina bilantscha deficitara	Art. 735

Tschintgavel chapitel: Dissoluziun da la societad anonima

A. Dissoluziun en general	
I. Motivs	Art. 736
II. Annunzia al register da commerzi	Art. 737
III. Consequenzas	Art. 738
B. Dissoluziun cun liquidaziun	
I. Stadi da la liquidaziun, cumpetenzas	Art. 739
II. Nominaziun e revocaziun dals liquidadurs	
1. Nominaziun	Art. 740
2. Revocaziun	Art. 741
III. Activitad dals liquidadurs	
1. Bilantscha, clom da quintes	Art. 742
2. Ulteriuras incumbenzas	Art. 743
3. Protecziun dals crediturs	Art. 744
4. Repartiziun da la facultad	Art. 745
IV. Extincziun en il register da commerzi	Art. 746
V. Conservaziun dal register da las aczias, dals cudeschs da fatschenta e da la glista	Art. 747
C. Dissoluziun senza liquidaziun	
I. <i>Aboli</i>	Art. 748–750
II. Surigliada tras ina corporaziun da dretg public	Art. 751

Sisavel chapitel: Responsabladad

A. Responsabladad	
I. <i>Aboli</i>	Art. 752
II. Per la fundaziun	Art. 753
III. Per l'administraziun, per la gestiun e per la liquidaziun	Art. 754
IV. Per la revisiun	Art. 755
B. Donn chaschunà a la societad	
I. Pretensiuns ordaifer il concurs	Art. 756
II. Pretensiuns en il concurs	Art. 757

III. Effect dal conclus da distgargia	Art. 758
C. Solidaritad e regress	Art. 759
D. Surannaziun	Art. 760
	Art. 761

**Settavel chapitel:
Participaziun da corporaziuns da dretg public**

Art. 762

**Otgavel chapitel: Instituziuns da dretg public che n'èn
betg suttamessas a questa lescha**

Art. 763

**Ventgasettavel titel:
La societad acziunara commanditara**

A. Noziun	Art. 764
B. Administraziun	
I. Designaziun e cumpetenzas	Art. 765
II. Consentiment als conclus da la radunanza generala	Art. 766
III. Retratga da la gestiun e da la represchentanza	Art. 767
C. Post da surveglianza	
I. Nominaziun e cumpetenzas	Art. 768
II. Plant da responsabladad	Art. 769
D. Dissoluziun	Art. 770
E. Disditga	Art. 771

**Ventgotgavel titel:
La societad cun responsabladad limitada**

Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

A. Noziun	Art. 772
B. Chapital da basa	Art. 773
C. Quotas da basa	Art. 774
D. Certificats da giudida	Art. 774a
E. Associads	Art. 775
F. Statuts	
I. Disposiziuns prescrittas da la lescha	Art. 776
II. Ulteriuras disposiziuns	Art. 776a

G. Fundaziun	
I. Act da constituziun	Art. 777
II. Suttascripziun da las quotas da basa	Art. 777a
III. Mussaments	Art. 777b
IV. Apports	Art. 777c
H. Inscriziun en il register da commerzi	
I. Societad	Art. 778
II. <i>Aboli</i>	Art. 778a
J. Acquist da la personalitad	
I. Termin; mancanza da premissas	Art. 779
II. Obligaziuns surpigliadas avant l'inscripziun	Art. 779a
K. Midada dals statuts	Art. 780
L. Augment dal chapital da basa	Art. 781
M. Reducziun dal chapital da basa	Art. 782
N. Acquist da quotas da basa proprias	Art. 783

Segund chapitel: Dretgs ed obligaziuns dals associads

A. Quotas da basa	
I. Document	Art. 784
II. Transferiment	
1. Cessiun	
a. Furma	Art. 785
b. Necessitads da consentiment	Art. 786
c. Transferiment dals dretgs	Art. 787
2. Modas spezialas d'acquisiziun	Art. 788
3. Fixaziun da la valur reala	Art. 789
4. Giudida	Art. 789a
5. Dretg da pegn	Art. 789b
III. Register da participaziun	Art. 790
III ^{bis} . Annunzia da la persuna che ha il dretg economic da las quotas da basa	Art. 790a
IV. Inscriziun en il register da commerzi	Art. 791
V. Proprietad collectiva	Art. 792
B. Prestaziun dals apports	Art. 793
C. Responsabladad dals associads	Art. 794

D. Pajaments supplementars e prestaziuns accessoricas	
I. Pajaments supplementars	
1. Princip ed import	Art. 795
2. Incassament	Art. 795a
3. Rembursament	Art. 795b
4. Reducziun	Art. 795c
5. Durada	Art. 795d
II. Prestaziuns accessoricas	Art. 796
III. Introducziun posteriura	Art. 797
E. Dividendas, tschains, tantiemas	
I. Dividendas	Art. 798
II. Tschains	Art. 798a
III. Tantiemas	Art. 798b
F. Quotas da basa privilegiadas	Art. 799
G. Restituziuns da prestaziuns	Art. 800
H. Reservas	Art. 801
J. Consegna dal rapport da gestiun	Art. 801a
K. Dretg da survegnir infurmaziuns e da prender invista	Art. 802
L. Obligaziun da fidaivladad e scumond da concorrenza	Art. 803

Terz chapitel: Organisaziun da la societad

A. Radunanza dals associads	
I. Incumbensas	Art. 804
II. Convocaziun e realisaziun	Art. 805
III. Dretg da votar	
1. Fixaziun	Art. 806
2. Exclusiun dal dretg da votar	Art. 806a
3. Giudida	Art. 806b
IV. Dretg da veto	Art. 807
V. Deliberaziun	
1. En general	Art. 808
2. Decisiun da tagl	Art. 808a
3. Conclus impurtants	Art. 808b
VI. Contestaziun dals conclus da la radunanza dals associads	Art. 808c
B. Gestiun e represchentanza	
I. Designaziun dals mainagestiun ed organisaziun	Art. 809
II. Incumbensas dals mainagestiun	Art. 810

III. Approvaziun tras la radunanza dals associads	Art. 811
IV. Quità e fidaivladad; scumond da concorrenza	Art. 812
V. Tractament egual	Art. 813
VI. Represchentanza	Art. 814
VII. Revocaziun dals mainagestiun; retratga da l'autorisaziun da represchentanza	Art. 815
VIII. Nunvalaivladad da conclus	Art. 816
IX. Responsabladad	Art. 817
C. Post da revisiun	Art. 818
D. Mancanzas en l'organisaziun da la societad	Art. 819
E. Perdita da chapital e surdebitaziun	Art. 820

Quart chapitel: Dissoluziun ed extrada

A. Dissoluziun	
I. Motivs	Art. 821
II. Consequenzas	Art. 821a
B. Extrada dals associads	
I. Sortida	Art. 822
II. Sortida adesiva	Art. 822a
III. Exclusiun	Art. 823
IV. Mesira preventiva	Art. 824
V. Indemnisaziun	
1. Dretg ed autezza	Art. 825
2. Pajament	Art. 825a
C. Liquidaziun	Art. 826

Tschintgavel chapitel: Responsabladad

Art. 827

Ventganovavel titel: L'associaziun

Emprim chapitel: Noziun e constituziun

A. Associaziun dal Dretg d'obligaziuns	Art. 828
B. Associaziuns da dretg public	Art. 829
C. Constituziun	
I. Premissas	
1. En general	Art. 830
2. Dumber da commembers	Art. 831
II. Statuts	
1. Cuntegn che vegn prescrit da la lescha	Art. 832

2. Ulteriuras disposiziuns	Art. 833
III. Radunanza constitutiva	Art. 834
IV. Inscriziun en il register da commerzi	
1. Associaziun	Art. 835
2. <i>Aboli</i>	Art. 836
3. Glista dals associads	Art. 837
V. Acquist da la personalitad giuridica	Art. 838
Segund chapitel: Acquist da la commembranza	
A. Princip	Art. 839
B. Decleraziun da participaziun	Art. 840
C. Colliaziun cun in contract d'assicuranza	Art. 841
Terz chapitel: Perdita da la commembranza	
A. Extrada	
I. Libertad d'extrada	Art. 842
II. Limitaziun da l'extrada	Art. 843
III. Termin da disditga e mument da l'extrada	Art. 844
IV. Dretg d'extrada en cas da concurs e d'impegnaziun	Art. 845
B. Exclusiun	Art. 846
C. Mort da l'associà	Art. 847
D. Perdita d'ina funcziun u d'in engaschament ubain d'in contract	Art. 848
E. Transferiment da la commembranza	
I. En general	Art. 849
II. Tras il transferiment da bains immobigliars u da manaschis economics	Art. 850
F. Extrada dal successur legal	Art. 851
Quart chapitel: Dretgs ed obligaziuns dals associads	
A. Cumprova da la commembranza	Art. 852
B. Certificats da participaziun	Art. 853
C. Eguualitad giuridica	Art. 854
D. Dretgs	
I. Dretg da votar	Art. 855
II. Dretg da controlla dals associads	
1. Communicaziun da la bilantscha	Art. 856
2. Dar infurmaziuns	Art. 857

III. Eventuals dretgs dal retgav net	
1. <i>Aboli</i>	Art. 858
2. Principis da la repartiziun	Art. 859
3. Obligaziun da furmar e d'augmentar in fond da reservas	Art. 860
4. Retgav net tar associaziuns per credits	Art. 861
5. Fond per intents da prevenziun	Art. 862
6. Autras reservas	Art. 863
IV. Dretg vi da la facultad da l'associaziun	
1. A norma dals statuts	Art. 864
2. Tenor lescha	Art. 865
E. Obligaziuns	
I. Buna fai	Art. 866
II. Contribuziuns e prestaziuns	Art. 867
III. Responsabladad	
1. Da l'associaziun	Art. 868
2. Dals associads	
a. Responsabladad illimitada	Art. 869
b. Responsabladad limitada	Art. 870
c. Obligaziun da far in pajament supplementar	Art. 871
d. Restricziuns inadmissiblas	Art. 872
e. Procedura en cas da concurs	Art. 873
f. Midada da las disposiziuns da responsabladad	Art. 874
g. Responsabladad da novs associads	Art. 875
h. Responsabladad suenter l'extrada u suenter la dissoluziun	Art. 876
i. Annunzia d'entradas e d'extradas a l'uffizi dal register da commerzi	Art. 877
k. Surannaziun da la responsabladad	Art. 878

Tschintgavel chapitel: Organisaziun da l'associaziun

A. Radunanza generala	
I. Cumpetenzas	Art. 879
II. Votaziun per corrispondenza	Art. 880
III. Convocaziun	
1. Dretgs ed obligaziuns	Art. 881
2. Furma	Art. 882
3. Objects da tractativa	Art. 883
4. Radunanza da tut ils associads	Art. 884
IV. Dretg da votar	Art. 885
V. Represchentanza	Art. 886

VI. Exclusiun dal dretg da votar	Art. 887
VII. Deliberaziun	
1. En general	Art. 888
2. En cas d'in augment da las prestaziuns dals associads	Art. 889
VIII. Revocaziun da l'administraziun e dal post da revisiun	Art. 890
IX. Contestaziun dals conclus da la radunanza generala	Art. 891
X. Radunanza da delegads	Art. 892
XI. Disposiziuns excepziunalas per associaziuns d'assicuranza	Art. 893
B. Administraziun	
I. Elegibilitad	
1. Commembranza	Art. 894
2. <i>Aboli</i>	Art. 895
II. Perioda d'uffizi	Art. 896
III. Giunta d'administraziun	Art. 897
IV. Gestium e represchentanza	
1. En general	Art. 898
2. Dimensiun e restricziun	Art. 899
3. Contracts tranter l'associaziun e ses represchentant	Art. 899a
4. Suttascripziun	Art. 900
5. Inscriziun	Art. 901
V. Obligaziuns	
1. En general	Art. 902
2. Obligaziun d'annunzia en cas da surdebitaziun ed en cas da perdita da chapital	Art. 903
VI. Restituziun da pajaments	Art. 904
VII. Suspensiun e revocaziun	Art. 905
C. Post da revisiun	
I. En general	Art. 906
II. Controlla dal register d'associads	Art. 907
D. Mancanzas en l'organisaziun	Art. 908
<i>Aboli</i>	Art. 909 e 910
Sisavel chapitel: Dissoluziun da l'associaziun	
A. Motivs da dissoluziun	Art. 911
B. Annunzia a l'uffizi dal register da commerzi	Art. 912
C. Liquidaziun, repartiziun da la facultad	Art. 913
D. <i>Aboli</i>	Art. 914
E. Surpigliada tras ina corporaziun dal dretg public	Art. 915

Settavel chapitel: Responsabladad

A. Responsabladad vers l'associaziun	Art. 916
B. Responsabladad vers l'associaziun, vers ils associads e vers ils crediturs	Art. 917
C. Solidaritad e regress	Art. 918
D. Surannaziun	Art. 919
E. En cas d'associaziuns da credit e d'assicuranza	Art. 920

Otgavel chapitel: Federaziuns d'associaziuns

A. Premissas	Art. 921
B. Organisaziun	
I. Radunanza da delegads	Art. 922
II. Administraziun	Art. 923
III. Surveglianza. Contestaziun	Art. 924
IV. Exclusiun da novas obligaziuns	Art. 925

Novavel chapitel:**Participaziun da corporaziuns da dretg public**

Art. 926

Quarta partiziun: Il register da commerzi, las firmas commercialas e la contabilitad commerciala**Trentavel titel: Il register da commerzi**

A. Noziun ed intent	Art. 927
B. Organisaziun	
I. Autoritads dal register da commerzi	Art. 928
II. Collavuraziun tranter las autoritads	Art. 928a
C. Bancas da datas centralas	Art. 928b
D. Numer d'assicuranza da la AVS e numer personal	Art. 928c
E. Inscriziun, midada e stizzada	
I. Principis	Art. 929
II. Numer d'identificaziun d'interpresas	Art. 930
III. Inscriziun obligatorica ed inscripziun facultativa	
1. Interpresas singulas e filialas	Art. 931
2. Instituts da dretg public	Art. 932
IV. Midada da fatgs	Art. 933

V. Stizzada d'uffizi	
1. Unitads giuridicas senza activitad commerziala e senza activas	Art. 934
2. Interpresas singulas e filialas senza domicil legal	Art. 934a
VI. Reinscripziun	Art. 935
F. Publicitad ed effects	
I. Publicitad e publicaziun en l'internet	Art. 936
II. Publicaziun en il Fegl uffizial svizzer da commerzi e cumenzament dals effects	Art. 936a
III. Effects	Art. 936b
G. Obligaziuns	
I. Obligaziun d'examinaziun	Art. 937
II. Supplica ed inscripziun d'uffizi	Art. 938
III. Mancanzas en l'organisaziun	Art. 939
H. Multas disciplinaras	Art. 940
I. Taxas	Art. 941
J. Protecziun giuridica	Art. 942
K. Ordinaziun	Art. 943

Artitgels da la revisiun dal trentavel titel ch'èn gia mess en vigor

C. Bancas da datas centralas	Art. 928b
D. Numer d'assicuranza da la AVS e numer personal	Art. 928c

Trentinavel titel: Las firmas commerzialas

A. Principis per furmar firmas	
I. Disposiziuns generalas	Art. 944
II. Interpresas singulas	
1. Cuntegn principal	Art. 945
2. Exclusivitad da la firma inscritta	Art. 946
<i>Aboli</i>	Art. 947–949
III. Firmas societaras	
1. Furmaziun da la firma	Art. 950
2. Exclusivitad da la firma inscritta	Art. 951
IV. Filialas	Art. 952
V. <i>Aboli</i>	Art. 953
VI. Midada dal num	Art. 954
B. Obligaziun da duvrar la firma ed il num	Art. 954a

C. Surveglianza	Art. 955
D. Resalva d'autras prescripziuns federalas	Art. 955a
E. Protecziun da la firma	Art. 956

Trentadusavel titel:

Contabilitad commerziala e rendaquint

Emprim chapitel: Disposiziuns generalas

A. Obligaziun da far ina contabilitad e da render quint	Art. 957
B. Contabilitad	Art. 957a
C. Rendaquint	
I. Intent e cuntegn	Art. 958
II. Basas dal rendaquint	
1. Supposiziun da la cuntinuaziun da l'interpresa	Art. 958a
2. Cunfinaziun temporal e materiala	Art. 958b
III. Princips dal rendaquint regular	Art. 958c
IV. Preschentaziun, valuta e lingua	Art. 958d
D. Publicaziun ed invista	Art. 958e
E. Manar e conservar ils cudeschs da fatschenta	Art. 958f

Segund chapitel: Quint annual

A. Bilantscha	
I. Intent da la bilantscha, obligaziun ed abilitad da far ina bilantscha	Art. 959
II. Structura minimala	Art. 959a
B. Quint economic; structura minimala	Art. 959b
C. Agiunta	Art. 959c
D. Valitaziun	
I. Princips	Art. 960
II. Activas	
1. En general	Art. 960a
2. Activas cun pretschs da martgà observabels	Art. 960b
3. Provisiuns e servetschs betg facturads	Art. 960c
4. Facultad d'investiziun	Art. 960d
III. Debits	Art. 960e

Terz chapitel: Rendaquint en interpresas grondas

A. Pretensiuns supplementaras envers il rapport da gestiun	Art. 961
--	----------

- B. Indicaziuns supplementaras en l'aggiunta dal quint annual Art. 961a
- C. Quint da la circulaziun dals daners Art. 961b
- D. Rapport da situaziun Art. 961c
- E. Facilitaziun en consequenza dal quint dal concern Art. 961d

Quart chapitel:**Clusium tenor in standard da renda quint renconuschì**

- A. En general Art. 962
- B. Standards da renda quint renconuschids Art. 962a

Tschintgavel chapitel: Quint dal concern

- A. Obligaziun da far il quint Art. 963
- B. Liberaziun da l'obligaziun da far il quint Art. 963a
- C. Standards da renda quint renconuschids Art. 963b
- Aboli* Art. 964

Sisavel chapitel:**Transparenza d'interpresas dal sector da materias primas**

- A. Princip Art. 964a
- B. Tips da prestaziuns Art. 964b
- C. Furma e cuntegn dal rapport Art. 964c
- D. Publicaziun Art. 964d
- E. Gestium e conservaziun Art. 964e
- F. Extensium dal champ d'applicaziun Art. 964f

Tschintgavla partiziun: Las vaglias**Trentatraisavel titel: Ils titels nominals, ils titels al possessur ed ils titels a l'ordra****Emprim chapitel: Disposiziuns generalas**

- A. Noziun da la vaglia Art. 965
- B. Obligaziun sin basa d'ina vaglia Art. 966
- C. Transferiment da la vaglia
 - I. Furma generala Art. 967
 - II. Indossament
 - 1. Furma Art. 968

2. Effect	Art. 969
D. Conversiun	Art. 970
E. Annullaziun	
I. Cundiziuns	Art. 971
II. Procedura, effect	Art. 972
F. Prescripziuns spezialas	Art. 973
G. Deposit collectiv, document global e dretgs da valor simpels	
I. Deposit collectiv da vaglias	Art. 973a
II. Certificat global	Art. 973b
III. Dretgs da valor simpels	Art. 973c
H. Dretgs da valor inscrits	
I. Constituziun	Art. 973d
II. Effects	Art. 973e
III. Transferiment	Art. 973f
IV. Segirezzas	Art. 973g
V. Annullaziun	Art. 973h
VI. Infurmaziun e responsabladad	Art. 973i

Segund chapitel: Ils titels nominals

A. Noziun	Art. 974
B. Mussament dal dretg dal creditur	
I. Regla generala	Art. 975
II. Mussament sulettamain pervia dal possess	Art. 976
C. Annullaziun	Art. 977

Terz chapitel: Ils titels al possessur

A. Noziun	Art. 978
B. Objecziuns dal debitur	
I. En general	Art. 979
II. En cas da cupons da tschains al possessur	Art. 980
C. Annullaziun	
I. En general	
1. Dumonda	Art. 981
2. Scumond da pajar	Art. 982
3. Clom public, termin d'annunzia	Art. 983
4. Moda da la publicaziun	Art. 984

5. Effects	
a. En cas da la preschentaziun dal document	Art. 985
b. Sch' il document na vegn betg preschentà	Art. 986
II. En cas da cupons en spezial	Art. 987
III. En cas da bancnotas e da titels sumegliants	Art. 988
D. Brev ipotecara e brev da rendita	Art. 989
Quart chapitel: La cambiala	
A. Abilitad da s'obligar cun ina cambiala	
	Art. 990
B. Cambiala tratga	
I. Emissiun e furma da la cambiala tratga	
1. Cuntegn da la cambiala	Art. 991
2. Mancanza da parts dal cuntegn	Art. 992
3. Spezias da cambialas	Art. 993
4. Lieus da pajament. Midada dal domicil	Art. 994
5. Empermischun da tschains	Art. 995
6. Indicaziuns differentas da la summa	Art. 996
7. Suttascripziuns da persunas incapablas da s'obligar	Art. 997
8. Suttascripziun senza autorisaziun	Art. 998
9. Responsabladad da l'emittent	Art. 999
10. Cambiala en blanco	Art. 1000
II. Indossament	
1. Transferibilitad	Art. 1001
2. Pretensiuns	Art. 1002
3. Furma	Art. 1003
4. Effects	
a. Funcziun da transferiment	Art. 1004
b. Funcziun da garanzia	Art. 1005
c. Legitimaziun dal possessur	Art. 1006
5. Objecziuns	Art. 1007
6. Indossament per procura	Art. 1008
7. Indossament d'impegnaziun	Art. 1009
8. Indossament suenter la scadenza u suenter la protesta	Art. 1010

III. Acceptaziun

1. Dretg da preschentaziun	Art. 1011
2. Cumond e scumond da preschentaziun	Art. 1012
3. Obligaziun da preschentar las cambialas emessas a vista per in tshert temp	Art. 1013
4. Segunda preschentaziun	Art. 1014
5. Furma da l'acceptaziun	Art. 1015
6. Restricziuns da l'acceptaziun	Art. 1016
7. Domicil e lieu da pajament	Art. 1017
8. Effect da l'acceptaziun	
a. En general	Art. 1018
b. En cas da stritgada	Art. 1019

IV. Garanzia d'aval

1. Avallants	Art. 1020
2. Furma	Art. 1021
3. Effects	Art. 1022

V. Scadenza

1. En general	Art. 1023
2. Cambialas a vista	Art. 1024
3. Cambialas emessas a vista per in tshert temp	Art. 1025
4. Calculaziun dals termins	Art. 1026
5. Calculaziun dal temp tenor il stil vegl	Art. 1027

VI. Pajament

1. Preschentaziun per il pajament	Art. 1028
2. Dretg da survegnir ina quittance. Pajament parzial	Art. 1029
3. Pajament anticipà e pajament a la scadenza	Art. 1030
4. Pajament en valuta estra	Art. 1031
5. Deposit	Art. 1032

VII. Regress per mancanza d'acceptaziun e per mancanza da pajament

1. Regress dal possessur	Art. 1033
2. Protesta	
a. Termins e pretensiuns	Art. 1034

b. Cumpetenzza	Art. 1035
c. Cuntegn	Art. 1036
d. Furma	Art. 1037
e. En cas d'ina acceptaziun parziala	Art. 1038
f. Cunter pliras persunas	Art. 1039
g. Copia dal document da protesta	Art. 1040
h. Protesta manglusa	Art. 1041
3. Infurmaziun	Art. 1042
4. Dispensa da la protesta	Art. 1043
5. Responsabladad solidarica dals obligads a la cambiala	Art. 1044
6. Cuntegn dal regress	
a. Dal possessur	Art. 1045
b. Dal pajader	Art. 1046
c. Dretg da consegnar la cambiala, la protesta e la quittance	Art. 1047
d. En cas d'ina acceptaziun parziala	Art. 1048
e. Cambiala retratga	Art. 1049
7. Pregiudicaziun	
a. En general	Art. 1050
b. Forza superiura	Art. 1051
c. Enritgiment nungiustifitgà	Art. 1052
VIII. Transferiment da la garanzia	
	Art. 1053
IX. Intervenziun	
1. Prescripciuns generalas	Art. 1054
2. Acceptaziun per intervenziun	
a. Premissas. Posiziun dal possessur	Art. 1055
b. Furma	Art. 1056
c. Responsabladad da l'acceptader per intervenziun, effects sin il dretg da prender regress	Art. 1057
3. Pajament per intervenziun	
a. Premissas	Art. 1058
b. Obligaziun dal possessur	Art. 1059
c. Consequenzas da la refusa	Art. 1060
d. Dretg da consegnar la cambiala, la protesta e la quittance	Art. 1061
e. Transferiment dals dretgs dal possessur, plirs pajaments per intervenziun	Art. 1062

X. Duplicats e copias da cambialas

1. Duplicats

- a. Dretg da plirs duplicats Art. 1063
- b. Relaziuns dals duplicats tranter els Art. 1064
- c. Remartga d'acceptaziun Art. 1065

2. Copias

- a. Furma ed effects Art. 1066
- b. Consegna da l'original Art. 1067

XI. Midadas da la cambiala

Art. 1068

XII. Surannaziun

1. Termins

Art. 1069

2. Interrupziun

- a. Motivs Art. 1070
- b. Effects Art. 1071

XIII. Annullaziun

1. Mesiras preventivas

Art. 1072

2. Possessur enconuschent

Art. 1073

3. Possessur nunenconuschent

- a. Obligaziuns dal petent Art. 1074
- b. Introducziun da l'invitaziun Art. 1075
- c. Termins Art. 1076
- d. Publicaziun Art. 1077

4. Effect

- a. En cas che la cambiala vegn preschentada Art. 1078
- b. En cas che la cambiala na vegn betg preschentada Art. 1079

5. Disposiziuns giudizialas

Art. 1080

XIV. Prescripziuns generalas

1. Disposiziuns concernent ils termins

- a. Firads Art. 1081
- b. Calculaziun dals termins Art. 1082
- c. Exclusiun da dis da respect Art. 1083

2. Lieu, nua che acts che concernan la cambiala vegnan exequids

Art. 1084

3. Suttascripziun cun agen maun, suttascripziun da tschorvs Art. 1085

XV. Champ d'applicaziun da las leschas

1. L'abilitad da s'obligar cun ina cambiala Art. 1086
2. Furma e termins per decleraziuns da cambiala
- a. En general Art. 1087
- b. Acts per exequir e per mantegnair ils dretgs concernent la cambiala Art. 1088
- c. Execuziun dal regress Art. 1089
3. Effects da las decleraziuns da cambiala
- a. En general Art. 1090
- b. Acceptaziun parziala e pajament parzial Art. 1091
- c. Pajament Art. 1092
- d. Plant pervia d'enritgiment nungiustificà Art. 1093
- e. Transferiment da la garanzia Art. 1094
- f. Annullaziun Art. 1095

C. Atgna cambiala

1. Cuntegn da l'atgna cambiala Art. 1096
2. Mancanza da parts dal cuntegn Art. 1097
3. Renviament a la cambiala tratga Art. 1098
4. Responsablidad da l'emittent, preschentaziun a vista Art. 1099

Tschintgavel chapitel: Il schec

I. Emissiun e furma dal schec

1. Cuntegn dal schec Art. 1100
2. Mancanza da parts dal cuntegn Art. 1101
3. Obligaziun da pajar passiva Art. 1102
4. Necessidad da garanzia Art. 1103
5. Exclusiun da l'acceptaziun Art. 1104
6. Designaziun dal remittent Art. 1105
7. Remartga da tschains Art. 1106
8. Lieus da pajament. Schec domicilià Art. 1107

II. Transferiment

1. Transferibilitad Art. 1108
2. Cuntegn dal schec Art. 1109

3. Legitimaziun dal possessur	Art. 1110
4. Schec al possessur	Art. 1111
5. Schec ch'è i a perder	Art. 1112
6. Dretgs che derivan da l'indossament suenter la scadenza u suenter la protesta	Art. 1113
III. Garanzia per schecs	Art. 1114
IV. Preschentaziun e pajament	
1. Scadenza	Art. 1115
2. Preschentaziun per il pajament	Art. 1116
3. Calculaziun dal temp tenor il stil vegl	Art. 1117
4. Preschentaziun ad in post da rendaquint	Art. 1118
5. Revocaziun	
a. En general	Art. 1119
b. En cas da mort, d'inabilitad d'agir, da concurs	Art. 1120
6. Examinaziun dals indossaments	Art. 1121
7. Pajament en valuta estra	Art. 1122
V. Il schec cruschè ed il schec da scuntrada	
1. Schec cruschè	
a. Noziun	Art. 1123
b. Effects	Art. 1124
2. Schec da scuntrada	
a. En general	Art. 1125
b. Dretgs dal possessur en cas da concurs, da sistida dals pajaments, d'execuziun sfurzada	Art. 1126
c. Dretgs dal possessur en cas da refusa da la bunificaziun u da la gulivaziun	Art. 1127
VI. Regress pervia da mancanza da pajament	
1. Dretgs da regress dal possessur	Art. 1128
2. Far protesta, terminis	Art. 1129
3. Cuntegn da la pretensiun da regress	Art. 1130
4. Resalva da la forza superiura	Art. 1131
VII. Il schec falsifitgà	Art. 1132

VIII. Emissiun da plirs exemplars	Art. 1133
IX. Surannaziun	Art. 1134
X. Prescripziuns generalas	
1. Noziun dal «banchier»	Art. 1135
2. Disposiziuns concernent ils termins	
a. Firads	Art. 1136
b. Calculaziun dals termins	Art. 1137
XI. Champ d'applicaziun da las leschas	
1. Obligaziun da pajar passiva	Art. 1138
2. Furma e termins per decleraziuns da schec	Art. 1139
3. Effect da la decleraziun da schec	
a. Dretg dal lieu d'emissiun	Art. 1140
b. Dretg dal lieu da pajament	Art. 1141
c. Dretg dal domicil	Art. 1142
XII. Applitgablidad dal dretg da cambiala	Art. 1143
XIII. Resalva dal dretg spezial	Art. 1144
Sisavel chapitel:	
Titels che sumeglian cambialas ed auters titels a l'ordra	
A. En general	
I. Premissas	Art. 1145
II. Objecziuns dal debitur	Art. 1146
B. Titels che sumeglian cambialas	
I. Assegnaziuns a l'ordra	
1. En general	Art. 1147
2. Nagina preschentaziun obligatorica	Art. 1148
3. Effects da l'acceptaziun	Art. 1149
4. Nagina scussiun da cambialas	Art. 1150
II. Empermischun da pajar a l'ordra	Art. 1151
C. Auters titels indossabels	Art. 1152

Settavel chapitel: Ils titels da martganzia

- A. Premissas
 - I. En general Art. 1153
 - II. Titels equivalents en registers da dretgs da valur Art. 1153a
- B. Il certificat da pegn Art. 1154
- C. Impurtanza da las prescripziuns formalas Art. 1155

Trentaquarteravel titel: Las obligaziuns d'emprest**Emprim chapitel: ...**

- Aboli* Art. 1156

Segund chapitel: La cuminanza dals crediturs en cas d'obligaziuns d'emprest

- A. Premissas Art. 1157
- B. Represchentant da la cuminanza
 - I. Nominaziun Art. 1158
 - II. Cumpetenzas
 - 1. En general Art. 1159
 - 2. Controlla dal debitor Art. 1160
 - 3. En cas d'emprests ch'èn garantids tras pegns Art. 1161
 - III. Extincziun dal plainpudair Art. 1162
 - IV. Custs Art. 1163
- C. Radunanza dals crediturs
 - I. En general Art. 1164
 - II. Convocaziun
 - 1. En general Art. 1165
 - 2. Prorogaziun Art. 1166
 - III. Reuniun
 - 1. Dretg da votar Art. 1167
 - 2. Represchentanza da singuls crediturs d'emprest Art. 1168
 - IV. Prescripziuns da procedura Art. 1169
- D. Conclus da la cuminanza
 - I. Intervenziuns en ils dretgs dals crediturs
 - 1. Admissibladad e maioritad necessaria
 - a. En cas d'ina suletta cuminanza Art. 1170
 - b. En cas da pliras cuminanze Art. 1171
 - c. Constataziun da la maioritad Art. 1172

2. Restricziuns	
a. En general	Art. 1173
b. Tractament egual	Art. 1174
c. Status e bilantscha	Art. 1175
3. Approvaziun	
a. En general	Art. 1176
b. Premissas	Art. 1177
c. Recurs	Art. 1178
d. Revocaziun	Art. 1179
II. Auters conclus	
1. Plainpudair dal represchentant da la cuminanza	Art. 1180
2. Auters cas	Art. 1181
3. Contestaziun	Art. 1182
E. Cas spezials	
I. Concurs dal debitur	Art. 1183
II. Concordat	Art. 1184
III. Emprests d'interpresas da viafier u da navigaziun	Art. 1185
F. Dretg stringent	Art. 1186

Disposiziuns transitoricas da la Lescha federala dals 30 da mars 1911

Disposiziuns finalas da la midada dals 23 da mars 1962

A. Privilegi da concurs	Art. 1
B. Concorrenza illoiala	Art. 2
C. Dretg transitoric	Art. 3
D. Entrada en vigur	Art. 4

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 16 da december 2005

A. Regla generala	Art. 1
B. Termin d'adattaziun	Art. 2
C. Prestaziun dals apports	Art. 3
D. Certificats da participaziun e certificats da giudida	Art. 4
E. Atgnas quotas da basa	Art. 5
F. Obligaziun da far pajaments supplementars	Art. 6
G. Post da revisiun	Art. 7

H. Dretg da votar	Art. 8
J. Adattaziun da las relaziuns da maiortad statutaras	Art. 9
K. Annullaziun d'acziun e da quotas da basa a chaschun d'ina sanaziun	Art. 10
L. Exclusivitat da firmas inscrites	Art. 11

Disposiziun transitorica da la midada dals 17 da zercladur 2011

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 23 da december 2011

A. Regla generala	Art. 1
B. Contabilitad commerziala e rendaquint	Art. 2

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 12 da december 2014

A. Regla generala	Art. 1
B. Adattaziun dals statuts e dals reglaments	Art. 2
C. Obligaziuns d'annunzia	Art. 3

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 25 da settember 2015

A. Regla generala	Art. 1
B. Adattaziun da firmas inscrites	Art. 2
C. Exclusivitat da la firma inscrite	Art. 3

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 17 da mars 2017

A. Reglas generalas	Art. 1
B. Obligaziun d'inscriver instituts da dretg public	Art. 2

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 21 da zercladur 2019

A. Disposiziuns generalas	Art. 1
B. Annunzia dals cas excepziunals a l'uffizi dal register da commerzi	Art. 2

C. Societads senza titels da participaziun quotads a la bursa, da las qualas las aczias al possessur n'èn betg concepidas sco vaglias contabilisadas

1. Champ d'applicaziun	Art. 3
2. Conversiun d'aczias al possessur en aczias al num	Art. 4
3. Adattaziun dals statuts ed inscripziun en il register da commerzi	Art. 5
4. Actualisaziun dal register da las aczias e suspensiun da dretgs	Art. 6
5. Annunzia posteriura	Art. 7
6. Perdita definitiva da la qualitat d'acziunari	Art. 8

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 19 da zercladur 2020

A.–C. <i>Betg anc en vigur</i>	Art. 1–3
D. Represchentanza da las schlattainas	Art. 4
E. ed F. <i>Betg anc en vigur</i>	Art. 5 e 6
G. Transparenza d'interpresas dal sector da materias primas	Art. 7

Disposiziuns finalas da l'otgavel titel e da l'otgavel titel^{bis}

<i>Aboli</i>	Art. 1
	Art. 2–4
	Art. 5
	Art. 6

Disposiziuns finalas e transitoricas dal dieschavel titel

Midada dal DO	Art. 1
Midada dal CCS	Art. 2
Midada da la Lescha davart il contract d'assicuranza	Art. 3
Midada da la Lescha davart l'agricultura	Art. 4
Midada da la Lescha da lavur	Art. 5
Aboliziun da prescripziuns federalas	Art. 6
Adattaziun da relaziuns giuridicas ch'èn naschidas sut il dretg vegl	Art. 7
Entrada en vigur da la lescha	Art. 8

Disposiziuns finalas dal quart chapitel dal tredeschavel titel

A. Dretg transitoric	Art. 1
B. Privilegi da concurs	Art. 2
C. Entrada en vigur	Art. 3

Disposiziuns transitoricas dal ventgavel titel

Disposiziuns finalas e transitoricas dal ventgaquarteravel fin al trentatraisavel titel

A. Applitgablada dal titel final	Art. 1
B. Adattaziun da veglias societads al dretg nov	
I. En general	Art. 2
II. Fonds da prevenziun	Art. 3
<i>Aboli</i>	Art. 4
C. Prescripziuns concernent la bilantscha	
I. Resalva da relaziuns extraordinarias	Art. 5
II. <i>Aboli</i>	Art. 6
D. Relaziuns da responsabladad dals associads	Art. 7
E. Firmas commerzialas	Art. 8
F. Vaglias ch'èn vegnidas emessas pli baud	
I. Titels nominals	Art. 9
II. Aczias	
1. Valur nominala	Art. 10
2. Aczias al possessur betg pajadas entirain	Art. 11
III. Cambialas e schecs	Art. 12
G. Cuminanza dals crediturs	Art. 13
H. <i>Aboli</i>	Art. 14
J. Midada da la Lescha federala davart scussiu e concurs	Art. 15
K. Relaziun tar la Lescha da bancas	
I. Resalva generala	Art. 16
II. Midadas da singulas prescripziuns	Art. 17
L. Aboliziun dal dretg civil federal	Art. 18
M. Entrada en vigur da questa lescha	Art. 19

Disposiziuns finalas dal ventgasisavel titel

A. Titel final dal Cudesch civil svizzer	Art. 1
B. Adattaziuns al dretg nov	
I. En general	Art. 2
II. Singulas disposiziuns	
1. Certificats da participaziun e certificats da giudida	Art. 3
2. Refusa da possessurs d'aczias al num	Art. 4
3. Aczias cun dretg da votar	Art. 5
4. Maioritads qualifitgadas	Art. 6
C. Midada da leschas federalas	Art. 7
D. Referendum	Art. 8
E. Entrada en vigur	Art. 9

**Disposiziuns finalas dal segund chapitel
dal trentaquatteravel titel**

